

EUGEN BARBU

UNSPREZECE

roman

EDITURA
ALBATROS

Coperta de GH. MARINESCU

UNSPRECE

EUGEN BARBU

UNSPREZECE

ROMAN

Ediția a IV-a

EDITURA ALBATROS

1978

EUGEN BARBU

UNSPRECE

ROMAN

Volume IV

EDITURA ALBATROS

1978

PARTEA ÎNTÎI

PARTIA INTII

I se spusese că de la gară pînă în centrul oraşului sînt trei kilometri care pot fi străbătuţi într-o jumătate de ceas cu o trăsură dusă de cai buni, dacă nu cumva n-a plouat înainte. Legătura dintre capriciile cerului şi drumurile ţîrgului acestuia omul încă n-o pricepea. Deocamdată privea peronul îngust, faţada roşie de cărămidă a sălii de aşteptare năpădită de iederă, geamurile pline de praf ale biroului Mişcării, dinlăuntrul căruia se auzea tăcănitul telegrafului.

Nu mai coborîse nimeni. Un impiegat dăduse semnalul de plecare şi trenul dispăruse în cîteva clipe, mistuindu-se în depărtarea sură a zilei de toamnă. Era duminică, aproape de ora două şi nu-i rămînea decît să găsească birja cu doi cai buni să-l ducă direct la stadion. Îi fu o clipă teamă că dincolo de gardul pitic al gării nu va găsi pe nimeni. Străbătu linia ce-l despărţea de uşile peronului, privind traversarea zgomotoasă în sens invers a unui cîrd de găini şi, odată ieşit în piaţa pavată cu piatră cubică, se lămurî.

Şi să fi vrut să aleagă, n-ar fi putut, deoarece pe caldarîmul mîncat de vreme nu se afla decît o trăsură aducînd mai degrabă cu obiectele bizare uitate prin expoziţii pentru a aminti oamenilor istoria mijloacelor de transport.

Nu ştiu de ce să se teamă mai întîi : de primejdia pe care o prezenta însăşi urcarea sa în spatele bătrînului de pe capră, ce moţăia cu capul în piept, absent cu totul de la cele ce se petreceau împrejur, sau de perspectiva unui drum care numai o jumătate de oră n-ar fi durat, oricum ai fi

plecat : pe jos ori dus de singurul cal, absent și el și jigărit ca și stăpînul său.

Își lăsa pe caldarîm micul geamantan ca să se poată hotărî. Împrejur nu era nimeni. O căruță i-ar fi dat poate mai mult curaj, dar cum ea nu se ivea, după o scurtă ezitare, omul se apropie :

— Hei ! strigă celui de pe capră. Roaba asta se mișcă ? Se poate ajunge cu ea undeva ?

Aerul glumeț al necunoscutului îmbrăcat în pantaloni cadrilați de stofă groasă și pulover gri, închis pe gît, nu-l tulbură pe birjar. Fără să răspundă, coborî de la locul său.

— Dumneavoastră vreți să mergeți în centru ? întrebă cu o voce strangulată.

— Da, și dacă se poate să ajungem pînă deseară...

— Ia te uită ! se miră bătrînul.

Era îmbrăcat în clasică haină a tuturor birjarilor din lume : un fel de halat albastru mîncat pe la coate, cu nasturi de tablă ce vor fi strălucit la vremea lor, ceea ce îi imprumuta o înfățișare de arhiepiscop, dacă impresia n-ar fi fost ștearsă de șapca lustruită, cu cozoroc spart, purtată cam șui, pe o sprînceană, lucru neobișnuit la oamenii în vîrstă.

Convorbirea se înfiripă firese :

— Vrasăzică ești străin și vrei să mergi în centru...

— Da. Și dacă se poate, cum spusei, să ajung pînă deseară...

Omul de pe capră se scărpină cu degetele rășchirate după ceafă, bătut după aceea calul pe crupă și se miră oarecum :

— Adică, dumneata crezi că noi sîntem aici ca să ne ia oricine peste picior ? Uite, să ne înțelegem de la început : te costă treizeci de lei, nici un ban mai puțin. Îți place, bine. Nu, iar bine. Drumul dumitale, trăsura mea.

Pentru un străin, contactul cu acest oraș era cît se poate de pitoresc.

— Dacă ajungem într-o jumătate de oră, ce zic eu, în trei sferturi de ceas, pînă la stadion, îți dau patruzeci de lei...

Bătrînul îl privi neîncrezător pe călător. Tînărul nu avea în mînă decît un mic geamantan de piele și o cană-diană verzuie. Pentru un birjar de provincie, totul părea curios. În tîrguri ca acesta se vine cu geamantane mari,

legate cu sfori sau curele, lucru ce dă o impresie imediată de bunăstare materială și liniștește pe birjarii bănuitori.

— Ar trebui să primesc douăzeci de lei înainte, se învoi în cele din urmă.

Tînărul scoase suma cerută și i-o întinse, speriat puțin la gîndul că celuilalt i-ar veni ideea năstrușnică să cumpere fîn pentru calul său.

Lucrul nu se întîmplă și, după graba cu care birjarul ascunse hîrtia într-un buzunar aflat undeva sub largă-i haină albastră, înțelese că operația scurtă ce avusese loc nu se repeta prea des.

— Acum urcați-vă ! Numele meu e Miahălă. Singurul birjar al orașului, așa ca să știți. Adică a mai fost unul. Pînă anul trecut, cînd a dat în primire...

— Ce-a făcut ? se miră străinul abia îndrăznind să se lase pe pernele cîrpite ale trăsorii.

— A dat în primire, s-a așezat între cei drepti, Dumnezeu să-l ierte, deși mi-a fost dușmanul cel mai înverșunat.

Calul tresărise speriat, surprins se pare de animația din spatele său.

— Și ce-avea cu dumneata ?

— Păi ce să aibă ? Parcă e greu de înțeles ? Eram doi proprietari de trăsuri în oraș și cum lumea nu prea se în-deasă, se ivise, ca să zic așa, un fel de concurență...

Echipajul se pusese în mișcare. Bătrînul vorbea încă peste umăr :

— Am scăpat de el ! Eu am tariful meu cinstit : treizeci de lei, dacă mergeți pînă la „Roșioru“... Nu iau un ban mai mult...

— Și „Roșioru“ ăsta ce este ?

— Nu știi dumneata ce este „Roșioru“ ? Dar de unde vii ?

Celălalt nu avu timp să-i răspundă.

— Adică așa-i zicea pînă acum un an. *La Roșioru vesel*, „aperitive, bodegă și coloniale“, proprietar domnul Vizante, ăl de avea și o fabrică de ciment și cinematograful, și... în sfîrșit, acum *Restaurantul de Stat nr. 1*.

Străinul întrebă din nou :

— Bine, bine, dar unde este *Roșioru* ăsta ?

— Păi să vezi, trecem vreasăzică de monument, o luăm pe la *Picioare multe*...

— *Picioare multe* ?

— Da. *Cafeneaua*.

— *Aha*.

— Apoi, pe la „Metropol“, „hotel de lux, clasa I-a, prețuri moderate“. Are o bucătăreasă, îți lasă gura apă numai când miroși ciorbele pe care le face...

— Tot nu mi-ai spus : e dincoace sau dincolo de *Roșioru vesel* ?

Birjarul se întoarse înciudat :

— Ce să mai vorbim ? Dumneata tot mi-ai promis patruzeci de lei !

— Numai dacă ajungem la timp.

Trăsura străbătuse piațeta plină de coji de pepene galben din care ciuguleau niște rațe și apucase pe o șosea plină de praf, umbrită de salcîmi. Dincolo de Dunăre, deasupra cîmpiei cenușii, se înghesuiau norii cu zgomote surde.

Senzația de cădere în gol, încercată încă de la început de călător, nu dispăruse. El pipăia cu grijă telurile trăsorii, asculta înspăimîntat scîrțitul sinistru al scheletului umblător și se întreba dacă va ajunge la timp, deși pasul egal al calului ce promitea mai mult decît ai fi crezut nu-și schimba ritmul.

Pe bătrîn îl mîncea o mare curiozitate :

— Și de ce mergeți direct la stadion ?

— E un meci care mă interesează. Începe la trei. Vreau să fiu acolo.

— Nu vă temeți, o să aveți timp să și ciuguliți ceva la *Roșioru* pînă începe. Au umplut ăstia orașul cu afișe : „Meci, mare meci“. Toată lumea e în păr. Au înnebunit, doamne iartă-mă, c-oi fi și dumneata din ăia care alcargă după minge ! Ce era altădată ! Duminica ședea tot omul acasă, cu nevasta, cu copiii, bea, mîncea. Acum, nici n-ai apucat să pui capul jos după prînz, și, gata ! Hai la panoramă ! Niște zăltați ! Barim tineretu' ăsta ! Strigă, urlă. Adică ce tot spun eu, tineretul ! Parcă domnul Pantelimon mai e tînăr, parcă domnul Vizante mai stă în mintea copiilor ? Da' de unde ! Oameni serioși. Și să-i auzi, domnule ! Să-i vezi cum își smulg părul din cap ! Acum sînt fierți. Ce zic eu : prăpădiți. Nu mai au somn, nu mai au liniște.

„S-a isprăvit ! face domnul Vizante. S-a isprăvit !” Și după ce mai răsuflă : „Cădem !” „De unde să cădeți ?” întreb eu ca prostul. „Cădem din *Divizie*”, ce-o mai fi și aia ? „Ei, și ?” Mă face apoi ca pe-o albie de porci : că sînt prost, că nu știu ce-i aia *folbalt*. Că mie de *folbalt* îmi arde ! Mie-mi arde că or să puie ăstia *otobuz*, mașină, vezi dumneata, să-i aducă pe muncitori la fabrica de ciment. Și atunci ce mă fac ? Că așa o mai înceropeam eu. Mai pica unul ca dumneata, rupeam doi poli. La două zile, la trei, se numea că o scoteam la cap. Dar dacă bagă *otobuz*, îți mai vine dumitale să te urci în amărîta asta de droașcă ? Nu ! Păi vezi ? Ehe, cît o crezi așa de vai de ea, dar a făcut banii !... Am cumpărat-o-n '33. Optsprezece mii m-a costat. Parale, nu jucărie ! Tot orașul ăsta l-am cărat de la gară pînă acasă. Se ducea domnul Pleșa la *Costanța*, cine-l lua de la *Picioare multe* ? Eu ! „Cînd te întorci, domnu' Pleșa ?” „Păi miercuri”, zicea el. „Bine, miercuri !” Aici, la noi, două trenuri trec, mari și late : unul dimineata, unul seara. Cu unul te duci, cu altul te întorci ! Îți faci treburile dimineata, seara poți să stai cu nevasta la masă. Da' eu ți-oi fi împuiat capul dumitale...

Călătorul nu răspunse. Privea salcîmii prăfuiți și cîmpia deasupra căreia se adunau norii. Cerul avea o amorteală răcoroasă care se simțea pe față și pe mîini. „Peste un ceas plouă...” gîndi.

Într-o parte se desluseau acoperișurile roșcate de țiglă, zidurile cenușii ale caselor și turelele de tablă ale unei biserici înconjurate de copaci. Apa fluviului, albicioasă din pricina reflexelor malurilor scunde și calcaroase, părea nemișcată.

— Ai rude aci la noi ? întrebă curios birjarul, mîngîind din cînd în cînd cu biciul spatele slab al calului.

— Nu.

Străinului îi pierise cheful de vorbă.

— În cît timp ajungem ?

— Într-un sfert de ceas sîntem la monument.

— Bun. Uite, am să-ți dau de-acum polul celălalt.

Bătrînul ascunse banii fără să-i privească. După asta, oarecum liniștit, se apucă iar să trîncănească :

— Și de ce-oi merge întâi la stadion ? Oi fi vreunul d-ăștia de are șapte suflete. Ți-o place și dumitale. Eu tot mă întreb : se câștigă ceva cu treaba asta ?

— Se câștigă.

— Ce-i și cu dumneavoastră ! Acum, știu, da, da. Păi pe la noi au trecut o mulțime ! Ehe, să fi văzut dumneata pe vremea lui Pleșa. Ăsta avea fabrica de ciment împreună cu Vizante. Tot ce câștiga, gîndesc că în burta golănilor intra. Ce petreceri, ce scandaluri ! Încă doi mai joacă și acuma, adică cei doi, mai mulți, ai să auzi dumneata de ei... Moșa Mariancovici spune că, dacă n-ar fi fost bețivi, ar fi speriat Europa ! „Adică cum să sperie Europa ?“ întreb și eu ca prostul. „Uite, așa bine !“ se fudulește sîrbul. „Au mîncat folbalt cu pîine !“ Cum o veni asta, nu mai știu. Nebun și el, mort. Nu vede altceva înaintea ochilor decît folbalt. Să te ferească sfîntul să te bărbierască sîmbăta, că s-a isprăvit ! Parcă nu era să taie gîtul lu' domnu Pantelimon ? Dar lu' domnu Vizante nu i-a făcut obrazul zob ? Curgea sîngele ca la abator... Asta s-a întîmplat cînd avea sîrbul prăvălie închiriată pe centru ; acum a intrat și el la siloz, de-i tunde pe hamali...

Drumul se schimbase. Călătorul auzi zgomotul caldarîmului izbit de copitele calului. Văzu primele case. Pe un pervaz dormeau cîteva pisici cenușii. Totul i se păru străinului prea alb, prea încărcat de praf, apăsător. Orașul era un amestec de ziduri vechi de piatră, acoperite cu iedcră, garduri scunde mîncate de ploi și acoperișuri roșii de țiglă. La o fereastră deschisă zări o femeie între două vîrste și avu o clipă senzația dureroasă a omului care intră pentru prima oară într-un loc necunoscut.

Birjarul tot nu isprăvise :

— Îi vezi ? Toți sînt la stadion. Cu cățel, cu pureel... De la două stau și bat din picioare. S-a smintit lumea, doamne, iartă-mă !! Ei, ce spui ? Iată-ne și la *monument*...

Trăsura trecu în goană prin *centru*. Acesta nu era altceva decît un cerc asfaltat, adăpostind într-un țare de iarbă un monument ca toate monumentele orașelor de provincie, format dintr-un soclu de piatră neșlefuită și o siluetă ce înfățișa un soldat cu cască. Străinul citi în fugă cîteva firme : Restaurantul de stat *La trecerea Dunării*,

Moara Comercială, Cafeneaua La picioare multe, văzu Primăria din al cărei turn lipsea cadranul ceasului și în cele din urmă zări un oblon de fier pe care era scris cu litere mari, albe : *La Roșioru vesel, coloniale, delicate, bodegă, restaurant*. Era tot ce se mai putea zări pe vechea fațadă. O firmă nouă de sticlă înștiința pe trecător că în realitate se afla în fața unui restaurant de stat.

— Ajunserăm cum am spus ! zise birjarul oprind cu mândrie calul. Stadionul e colea, la doi pași ; eu tot zic să intri și matale să bei o țuică și să mănânci ceva. Până în-cepe, mai ai timp ; aici, la noi, nu-i mare înghesuială...

Tînărul își privi ceasul de la mînă. Timp mai era... Cu un gest simplu îl chemă și pe bătrîn înăuntru :

— Poftim, fac cinste ; îmi pare rău că nu pot să-i dau ceva și calului...

2

În restaurant era aproape întineric. Ziua fumegoasă de toamnă intra cu greutate prin perdelele lungi, afumate. Mirosea a gazolină și a bere. Deasupra tejghelei înalte ardea un bec galben, murdar. Mesele de lîngă ferestre erau ocupate. Miahălă dădu bună ziua și își rezemă biciul de colțul unei mese. Nu voi să se așeze, cu toate insistențele celuilalt.

— Beau numai o cinzeacă și plec acasă, m-așteaptă nevasta... Și rotindu-și ochii prin încăperea largă îi șopti necunoscutului : Ce-ți spuneam cu dumitale, e destul de devreme. Uite, nici domnul Vizante și nici domnul Păntelimon n-au plecat încă la meci...

Își scoase, în timp ce vorbea, șapca și-i salută. Tînărul privi spre masa din apropiere. În fața unei sticle de vin stăteau doi bărbați în vîrstă, vorbind cu aprindere. Primul cu fața trasă, numai riduri, cu gulerul cămășii prea larg, îndesîndu-și cu nervozitate din cînd în cînd o pălărie veche

pe cap, a plecare, părea pus pe ceartă, celălalt, cu o față roșie, veselă, bine hrănită, împăciuitor, căuta să-l convingă :

— Nene Vizante, încă o jumătățică și mergem... Își privi ceasul mare, de buzunar, de la brâu și-l arătă : Pof-tim ! Două și patruzeci, mai e timp berechet...

— Eu dacă nu sînt la trei fără cinci în tribună, nu mă simt om, *mon cher*, răspunse cel numit Vizante, *trebuie să fac încălzirea, cum zic ăștia...*

— Lasă că ai vreme...

Străinul se așezase la masă și ceruse unui ospătar o listă de bucate, trăgînd cu urechea la conversația zgomo-toasă a vecinilor.

Pantelimon, cel cu fața roșie, lucitoare, ciocăni măsura golită strigînd cuiva nevăzut :

— O jumătățică și plata, că ne-așteaptă băieții...

Vizante părea copleșit. Își freca bărbia nerasă și în ochii lui morți, albicioși, stăruia o deznădejde vizibilă.

— E vorba : ce-i facem, că s-a isprăvit ! Dacă nu le dăm ăstora patru boabe, ne-am șters pe bot ! Și numai dacă pierd ăia la Tulcea...

— Ce să piardă, coane Vizante, ce, sînt morți, legați ? Parcă nu știu ce au de apărat ?

— Cădem, Pantelimoane, s-a isprăvit...

Birjarul se adresă din nou călătorului care făcuse comanda :

— Ce-ți spuneam eu dumitale ? Să nu-mi mai zici mie Miahălă dacă nu e vorba de *Divizia* aia...

Vizante devenise visător, nu se mai grăbea.

— Nu mă credea...

— Cum să nu te cred, coane Vizante ? Cum să nu te cred, dar tot mai speram...

— Dacă nu mai e Pleșa cu șpaga, dacă nu mai sîntem noi...

În ochii lui tulburi, morți, luci o lumină scurtă.

— Ei ? făcu celălalt, visător, și mișcă din degete ca și cînd ar fi numărat o sumă imaginară. „Dai două miare ?” „Dau !” Gata golu' !

— Păi ! Nu i-ai văzut duminica trecută, parcă erau împiedicați...

— Nu mai au nici suflet în ei...

Pantelimon bău cu sete un pahar abia umplut.

— Ținuți cu ciorbă la cantină, nu tu stimulent, nu tu primă de meci...

Vizante devenise visător, nu se mai grăbea.

— Ce tot vorbești dumneata ! Lasă, să-i vedem, se satură ei repede...

Pantelimon privise bănuitor împrejur și îl îndemnase încet să tacă :

— Ușor, nene, ușor, că ne-aude cineva și ne leagă...

Vizante devenise agresiv, nu voia să mai știe de nimic. Își mîngîia cu furie bărbia aspră, nerasă :

— Cum s-a dus Pleșa, cum m-am dus eu, cum te-ai dus dumneata, gata echipa, au mîncat-o friptă *ăștia* ! Ce să mai faci cu *gioablele*, că au rămas numai boșorogii : „Inimioară“, „Le știe“, Mucală, Nieu...

— Cît or mai sta și ei, că am auzit că pleacă, se duc unde-or vedea cu ochii...

— Ar fi proști dacă ar face altfel ! Ce, asta se mai cheamă echipă ? Am ajuns de rîs ! Dar mie tot îmi pare bine. Numai așa vor înțelege ce eram noi... că pe unii parcă-i aud : „Lasă că o să avem echipă și fără voi...“ Or să aibă pe mă-sa !

Pantelimon întrebă din ochi după o lungă tăcere : „Mai merge o jumătățică ?“

Vizante, înduișat, acceptă fără proteste.

— Cădem ! se văită el, nu mai e nici o speranță.

— Ba ar mai fi o șansă, nu se lăsă Pantelimon care părea mai optimist. Stai să-ți fac eu dumitale socoteala... Băiete, încă o jumătățică și o bucată de hîrtie... Așa, vrea-săzică, cine stă în cap ?

Celălalt se gîndi puțin.

— *Locomotiva*...

— Bun. Asta nu ne interesează, ne întoresează cum e la coadă, în zona lanternei. Pe scurt, între cine se dă bă-tălia : noi și cei din Tulcea. *Progresul* din Fetești, adio și n-am cuvinte ! Bun ! Dacă pierd ei și batem, s-ar putea să scăpăm...

Vizante nu părea deloc convins :

— Ce tot îmi spui dumneata ? Dacă n-am mai făcut și eu socoteala, atunci cine s-o facă ? Tata ? Toată noaptea m-am perpelit. Trebuie să le dăm cel puțin patru boabe,

înțelegi ? *Patru !* În același timp nu avem voie să primim nici una. Cum am luat una, adio, crește procentul. Golaverajul ăsta ne-a mâncat capul. Cei din Tulcea stau mai bine. Pot să piardă, dar nu la scor. Au două puncte mai mult ca noi și au și mai puține goluri primite.

Pantelimon își șterse buzele groase cu o batistă moale, albă.

— Și adică nu se poate, nene Vizante ? Nu băgăm noi patru baloane în plasă ?

— Hai să zicem că băgăm. Dar dacă cei din Tulcea, care joacă și acasă, fac măcar un meci nul ? S-a dus, că s-a dus ! Nu mai vorbesc dacă vor câștiga...

Străinul nu-i mai ascultă. Miahălă își băuse cinzecul și spuse cu respect :

— Unde nu-mi dă Dumnezeu un client ca dumneata în fiecare zi. Mulțumesc, și dacă ai vreodată nevoie, te servesc : pînă la gară, taxa e numai un pol, tarif fix, nu iau un ban mai mult... Respectele mele...

Rămas singur, călătorul privi pereții zugrăviți de mult în culori violente. Pe tavanul înalt și afumat se mai deslușea o dată, ștearsă de vreme : 1911, iar în fund, pe un palier de lemn, se zărea silueta grosolană a unui militar îmbrăcat în uniformă roșie, călare pe un cal alb, ridicat în două picioare, înfățișînd pe faimosul „*roșior vesel*” care dăduse numele vechii cîrciumi.

I se adusese și cel de-al doilea fel de mîncare. Vecinii săi de masă tot nu terminaseră. Vizante, înșuflețit, cu obrazul mai puțin palid din pricina vinului, mormăia :

— În schimb, le-am pregătit pentru descară o *papară* !

— Ce tot spui ?

Pantelimon se aplecă peste masă și ascultă șopteala celuilalt. Cînd terminară, izbucniră amîndoi în rîs.

— Grozavă, nene Vizante, grozavă, cum de nu m-am gîndit ? Oricum, trebuie să contribuim și noi cu ceva la *atmosferă*, mă înțelegi ? În definitiv sîntem la sfîrșitul campionatului, e chestie de retrogradare, spiritele sînt mai încinse, nu mai merge cu duhul blîndeții, în schimb mai merge o jumătățică...

Vizante se ridică țeapăn în picioare.

— Nu mai merge nici un pahar, e trei și cinci. Am înțirziat. La trei și un sfert fluieră arbitrul. Dacă nu sînt

acolo cînd începe e ca și cînd nici nu m-aș duce la meci. Boala asta o am... Plătește dumneata, că deseară îmi vine mie rîndul. Și-acum ascultă : ce spui, n-am avut o idee genială ?

— Nene Vizante, al dumitale sînt pînă la moarte. Să nu creadă dumnealor că dormim... Nu dormim, nene...

Pantelimon își înghiți vorbele aruncînd o privire bănuitoare spre străin. După aceea chemă insistent să i se facă plata :

— Băiete, repede nota că am plecat. Începe, începe și nu sîntem de față.

3

Ar fi trebuit să vezi chipul asimetric al celui ridicat în picioare, fluierînd cu degetele strînse la gură, roșu tot de indignare, gata să se bată cu cineva, înspăimîntător în pasiunea arătată, ca să înțelegi cîte patimi se legau de ceasul acesta. Nu-l cunoștea, deși el semăna cu milioane de oameni care, aproape la aceeași oră, tremură într-un colț de tribună, suferă cu genunchii la gură, trăind peripețiile unui meci, încurajîndu-și echipa sau batjocorind-o cînd totul e pierdut, cînd speranțele se risipesc privind cum balonul de piele se rostogolește dincolo de o linie de var, lungă de șapte metri, cînd într-un minut iubirea lui pentru cei ce aleargă de-a lungul terenului se transformă într-o ură fără margini și cînd declară că nu mai voiește să audă de „ei“, cînd cei idolatrizați sînt numiți *mazete*, *fotbaliști bănuți* sau oricum altfel, în limbajul ciudat al suporterilor.

Unui antrenor aceste sentimente nu-i sînt îngăduite. El nu trebuie să se *încălzească*, să se lase furat de joc, ci să păstreze imparțialitatea unui istoric.

Ceea ce-l împiedicase multă vreme să poată avea liniște pentru a privi obiectiv cele ce se petreceau în in-

cinta stadionului din C... în această după-amiază fusese patima dovedită de vecinul său de tribună, temperament ce nu putea fi asemuit decât cu acele furtuni din Marea Nordului, de care, cînd își amintesc marinarilor li se încrețește pielea pe ei.

Omul se ridicase în picioare și cu mîinile deasupra capului, așa cum vor fi fost la vremea lor profeții în pustiu Galileei, arunca blestemele cele mai ciudate.

Lîngă un astfel de ins nici nu știi ce să faci mai degrabă : să pleci la timp, ca nu cumva să te bănuiască după vreo privire că vrei să-l contrazici, să-ți ferești timpanele de ceea ce în mod obișnuit se numește fluierătură și care în realitate semăna cu iureșul crivățului, sau să-ți aperi coastele, cît de cît, pentru că fiecare salt era însoțit și de mișcări laterale, destul de dureroase dacă ținem seama că veneau pe neașteptate și atingeau locuri, oricum, sensibile.

Ca să-l vadă mai bine, tînărul se retrase spre stînga, rezemîndu-se de flancul unui bărbat de circa cincizeci de ani, gras, nădușit tot, care se deda unei alte operații, provocată de aceeași sfîntă emoție.

S-ar putea crede că hazardul făcuse ca străinul să cadă exact acolo unde ar fi trebuit să fie mai puțin : între omul nădușit ce-și frîngea numai palmele ca și cînd ar fi vrut să-și fărîme toate încheieturile, mușcîndu-și în același timp buzele, groase și vinete, cu dinții săi mari îmbrăcați în aur, și vecinul din dreapta, lung și fiores, aruncînd cerului blestemele cele mai cumplite. Pasiunii omenеști nu-i poți pune stavili în asemenea momente, și cum tînărul era obișnuit, se vede, cu astfel de manifestări, înclina să treacă neobservat, un fel de stat-tampon între aceste două temperamente provinciale, care-și aleseseră moduri diferite de a le arăta. Pînă una-alta, trebuie să spunem, să repetăm, vreau să zic, că nu hazardul îl adusese acolo, ci carnetul său cu fotografie, purtînd ștampila C.C.F.S.-ului, ceea ce-i dădea dreptul să pătrundă pe orice stadion și să ocupe un loc în tribuna principală de unde meciul se vedea foarte bine.

Desigur, în clipa aceea, tînărul ar fi preferat de o mie de ori să se afle în mijlocul mulțimii liniștite din spatele porții din dreapta, ce asista cu mai puțin zbucium la evenimentele desfășurate cu repeziciune.

Unora, fotbalul le poate părea un joc ca oricare altul, merit numai să distreze două ceasuri pe cei ce nu au nimic mai bun de făcut, dar, pentru o categorie de oameni, el înseamnă mai mult. Pe o sută de metri de iarbă se adună 22 de jucători, împărțiți în două echipe de câte unsprezece inși. Ca să se recunoască, ei poartă un echipament deosebit, de obicei în culori violente, ca al toreadorilor, asemănându-se uneori cu aceștia în cutezanță. Linia dreaptă de var, lungă de cincizeci de pași, despărțind terenul celor două *team-uri*, cum se numesc echipele cu un termen englezesc, reprezintă câteodată și bariera dintre două concepții de joc, două stiluri diferite de a înțelege și a practica fotbalul.

O echipă se așază pe teren în formă de evantai și este formată din trei compartimente : doi fundași, trei halfi și cinci înaintași. Ei se silesc timp de nouăzeci de minute de joc, împărțite în două reprize de câte 45, să introducă un balon sferic de piele în spațiul porții adversarului, un dreptunghi lung de peste șapte metri și înalt de mai mult de doi, păzit de un jucător : al unsprezecelea, numit portar, lucru pe care, bineînțeles, îl încearcă și ceilalți. Trebuie amintit că e un joc foarte vechi. El cere inteligență și bărbăție și place la milioane de oameni, fiind numit, pe drept cuvânt, „regele sporturilor“.

La toate aceste lucruri se gîndea fără să vrea călătorul sosit atunci, privind cînd la terenul de joc, cînd la vecinul său, bărbatul fără vîrstă, al cărui chip era aprins de o furie fără margini. Într-o astfel de împrejurare a încerca să-l fixezi însemna să riști a fi electrocutat de milioanele de volți pe care-i aruncau ochii săi aprigi, plini de ură. Dreapta mînioasei ființe ținea strîns în pumnul mare o umbrelă. Străinul se ferea cît putea.

Ca să se înțeleagă mai bine rădăcinile acestei mîinii interminabile ar trebui să descriem ceea ce se petrecuse pe terenul de joc. În iarba scurtă și pălită se zvîrcolea un jucător îmbrăcat în tricou albastru. Pentru cine știe ce înseamnă cuvîntul *suporter*, cele spuse pînă aici sînt suficiente. A răni pe unul dintre cei care reprezintă nădejdea, toate speranțele unui oraș, ambiția de a fi pomenit în două rînduri de un ziar din Capitală, prilejul de a putea spune atunci cînd ești plecat în altă parte : „Echipă ca a noastră

nu mai există în lumea asta !”, însemna să rupi cu un clește înroșit carnea de pe acest om, să-l fierbi în apă clocotită. Jucătorul simte sau nu loviturile, pentru că în focul luptei nu mai are timp să-și dea seama de toate lucrurile, dar pentru spectator, pentru omul acela aflat la un pas de posibilitatea de a-și frînge propria-i umbrelă cu o singură mînă, cea mai mică atingere, ultimul ghiont, căpăta proporțiile unei crime, ce trebuia ispășită în clipa următoare. Imaginarea unei revărsări de sînge de proporțiile potopului lui Noe, în care adversarii să fie înecați, era numai o dulce răsplată, pe care creierul înfierbîntat al omului de alături o visa în secunda de furie supremă.

— Stați jos ! Stai jos ! strigau cîțiva, dar el era surd.

Pe teren, jocul fusese reluat. Jucătorul lovit schiopăta puțin. Strigătul vecinului nu se mai isprăvea :

— Huuuo ! Huuuuuuuooooo !

Străinul avu bănuiala că va trebui să meargă în zilele următoare la un doctor de urechi. O asemenea pasiune era în stare să facă din scoarța săracă a pămîntului un mormînt calcinat.

— Ce zici ? Ce zici, domnule ? se răsti vecinul, așezîndu-se la insistența unei mîini.

— Ce să mai zic ? Parcă nu se vede ?

— Țștia nu mai știu să joace *fair-play*, s-a isprăvit ! Păi unde sînt fotbaliștii din vremea mea ? Ce oameni, domnule, ce oameni ! Cădeai, îți întindeau mîna. Lăsau să treacă mingea pe lîngă ei. Întîi politețea și pe urmă lupta ! Ehe, veacul de aur ! S-a isprăvit ! Unde-i fotbalul de altădată ? Îmi dai voie ? Pătrulescu. Îmi pare bine. Uite și dumncata. Huuuooo ! Huuuuuuuooooo ! Iar l-a împins ! Nu te lăsa, băiețică, nu te lăsa ! Ah, cum l-aș arde cu ! Cum i-aș mai frînge picioarele ! Dacă aici face așa, dar *acasă*, pe teren propriu ? Parcă nu știu că la Constanța *i-a rupt* pe-ai noștri ? A venit săracul „Le știe“ cu picioarele în bandulieră. Nu le-a ajuns că aveau și arbitrii cu ei, le-au mai dat și la oase. Huuuooo ! Huuuuuuuooooooo !

Tînărul mai îndrăzni să arunce o privire furișă spre vecinul său. Acum îi vedea gîtul subțire, prea subțire pentru gulerul cămășii crème de poplin, ca a lui Vizante, pe care o purta, și hainele de stofă reiată, maron, și ele prea cuprinzătoare pentru proporțiile actuale ale posesorului.

Două inele groase de aur sugrumau o mână delicată, aproape feminină, slabă și ea, străbătută de niște vine pronunțate, albastre. Întorcându-se și spre vecinul din dreapta, omul nădușit care tot nu terminase cu frângerea propriilor încheieturi, străinul dădu să se ridice.

— Stai jos ! strigă cineva și el nu mai îndrăzni să se miște.

Își cercetă ceasul de la mână, înțelegînd că pînă în pauza meciului nu putea să facă nimic, trebuia să rabde prezența celor doi. Resemnat, continuă să privească jocul.

— Tu nu spui nimic, Șerbane ? bubui vocea din stînga și pentru că nu i se răspunse, continuă : Vorbește, omule ! Uite și acum. Huuuooo ! Huuuuuuuooooooooo !

Ar fi trebuit să fii surd ca să mai poți rămîne între cei doi. Străinul își călcă pe suflet și, înfruntînd protestele celor din spatele său, îi părăsi.

★

Intrînd, Luca întrebase pe primul întîlnit :

— Care-i echipa „Steaua“ ?

— *Albaștrii*, i se răspunse.

Mulțumise și își făcuse loc printre rîndurile celor sosiți mai devreme. Mirosea a iarbă prăfuită, cerul noros nu-și schimbase culoarea amenințătoare și vîntul umed dinspre Dunăre îi răcorea obrazii.

Acum, după 45 de minute, începuse să bureze ușor. Spectatorii își îmbrăcau hainele de ploaie și își desfăcu și el canadiana pe care și-o potrivea pe umeri. Își găsisese un loc în colțul tribunei principale, la baza ei, departe de teribila vecini. Stătea pe muchea geamantanului privind cîmpul gol. Deasupra, murmurul vocilor omenești creștea și scădea. Tabla veche de lemn din fața lui arăta pe o placă albă, cojită de vopsea, scorul : 0—0. Un con de praf stîrnit de vînt în mijlocul terenului de joc se năpusti spre plasa de sîrmă dinspre peluză, acolo unde erau cei mai mulți dintre spectatori. Se auziră fluierături, cîțiva aruncau cu ghemotoace de hîrtie în capul celor aflați mai jos decît ei, se iscau risete scurte și totul întregia atmosfera de duminică după-amiază, cînd oamenii sînt foarte puțin dispuși să se gîndească la altceva decît la lucruri distractive.

Ce mult semăna această după-masă cu altele ! Parcă toate stadioanele lumii miros la fel : a iarbă umezită și a zgură... Nu trecuseră nici doi ani de la ultimul său meci. Recunoscuse zgomotele familiare, strigătele vânzătorilor de semințe, aplauzele celor nerăbdători, vuietul amestecat al mulțimii. Ce făcea acum o săptămână pe vremea asta ?

! Un huiet teribil îl trezi.

! — Haide „Steaua“ ! Nu-i lăsați !

! — Pe ei, băieți !

! — Mucală, dă-le o boabă...

! Ieșeau echipele. Prin plasa de sîrmă, văzu chipurile tinere ale jucătorilor. Oaspeții, în tricouri roșii, păreau mai siguri de ei. Se cunoștea că nu au ce pierde dacă nu vor câștiga acest joc, locul lor în seria a III-a a Diviziei „B“ fiind asigurat. Pe cînd cu *albaștrii*, povestea se schimba.

! Pe banca lustruită și șubredă de lîngă centrul terenului se așeza acum un bărbat cu tîmplele sure, tuns scurt. Sub ochi avea două pungi vinete, iar pe obrazul nebărbierit se citea îngrijorarea. Oare ăsta să fie Petrescu III ? I-or fi spus că va fi înlocuit și știe că el se afla chiar aici, în tribună, și că privea meciul ? Oricum, se simțea foarte stingherit. Era destul de tînăr, abia în al doilea an de me-serie, și predecesorul lui avusese odată un nume bun. Acum i se spunea pe la C.C.F.S. *groparul*. Trei echipe pe care le antrenase în ultimii ani retrogradaseră. Dacă te gîndeai bine nu puteai să-l invidiezi. Scăpînd printr-o minune, ceea ce nu părea deloc posibil, numirea sa în postul de-ținut pînă atunci de bătrîn îl nedreptățea pe Petrescu.

I se spusese să întrebe, dacă nu ajunge la timp, de siloz și de directorul Mangîru. În buzunar avea o legiti-mație de antrenor. Nu trebuia decît să semneze o cerere de angajare și să trimită după restul de haine lăsate în orașul de unde venea.

Meciul reîncepuse. Strigătele spectatorilor crescuseră. *Albaștrii* atacau furios. „Se vor pierde în 20 de minute“, își spuse Luca. Așa cum văzuse și în prima repriză, erau prea nervoși, copleșiți de spaima că nu vor reuși să introducă balonul în plasa adversarilor de patru ori. Avea în buzunar ziarul. Îl desfăcuse și în tren. Azi, aici și la Tulcea, se dădea lupta pentru locul 11.

Numai câștigînd la scor, „Steaua” putea să mai spere să rămînă în Divizia „B”, și asta dacă ceilalți candidați la retrogradare vor pierde, altfel nici nu se mai discuta.

Stătuse, judecase, șanse nu prea erau. O știa desigur și Petrescu III care fuma nervos. Luca bănuia că bătrînul internațional ar fi intrat pe teren, să mai fi avut forțele de altădată, și ar fi făcut și pe dracul numai să-i ajute, dar acum era neputincios, încerca să se ridice de la locul său, striga ceva unui half, aflat prea înainte, și, cînd vedea cum jucătorii săi pierd mingea, înjura printre dinți. Nu-i e chiar atît de ușor să ai faima unui gropar de echipe ! Cînte mai angajează ?

O clipă vuietul stadionului crescuse asurzitor. Mulțimea se ridică în picioare. Un pachet de jucători se înălțase spre balon. Doi erau mai sus. Spectatorii le strigau numele și cînd mingea de piele se rostogoli spre plasa adversarilor, simți că e cuprins de gît de un necunoscut.

— Gool ! *Brat moi*, i-a întors „Le știe”...

Se scutură puțin și se agăță și el de sîrmă. În definitiv, „Steaua” era echipa pe care o va antrena. I se putea permite și lui să se bucure...

Petrescu se ridicase de pe bancă. Tabela de marcaj mînuită de un copil se schimbă : 1—0.

— Încă o *boabă*, încă o *boabă* ! striga omul de lingă el.

— Haide „Steaua”, haide „Steaua” ! porniră strigătele spectatorilor în cor.

Luca zîmbi. Să fi rămas lîngă cei doi, ar fi fost sugrumat pînă acum. Te pui cu entuziasmul acestor oameni ?

Jocul era încă destul de confuz, nu-i plăcea. Schimburile de balon se făceau la întîmplare, fără adresă. Halfii *albaștrilor* stăteau prea în față, un contraatac le-ar fi fost fatal. Petrescu III fuma țigară după țigară. Nu trecuseră decît 15 minute din repriza a doua și scorul nu era mulțumitor. Se mai puteau marca cinci goluri în cele 30 de minute rămase, dar ca specialist trebuia să recunoască fără părtinire că adversarii aveau un control mai bun al mingii, schimbau balonul mai rapid, izbindu-se însă de apărarea desperată a *albaștrilor*.

Arena părea acum un infern de strigăte. Toată lumea se ridicase în picioare. Nimeni nu mai simțea ploaia. Te-

renul va fi alunecos peste cinci sau zece minute, gîndi Luca, și „Steaua“ n-o să mai poată ține cadența atacului.

— Haide, haide, bre, acum, așa ! striga într-una vecinul său.

Acum îl văzu mai bine. Era un bărbat pirpiriu, cu obraji scobiți. Își îndesa din cînd în cînd șapca pe frunte cu un gest nervos. Șuiera ca o sirenă și nu stătea locului. Privea cu spaimă spre poarta *albaștrilor* și-i sfătui cu mîinile pîlnie la gură pe un fundaș :

— Gică, atenție la extremă, *boje moi...*

„Asta trebuie să fie sîrbul birjarului“, gîndi străinul. Bine mai nimerise, toți erau morți aici după fotbal !

Timpul se scurgea nemilos. Trecuse o jumătate de oră. Dacă „Steaua“ nu mai marca în următoarele zece minute nici un gol, minunea nu mai era posibilă. Adversarii erau foarte hotărîți în apărare. Balonul se plimba mai mult la centrul terenului, era trimis uncori cu abilitate printre adversari de către jucătorul acela negricios pe care Luca auzise că-l cheamă „Le știe“. Cîți ani să aibă ? Aproape 30. Stăpînea foarte bine mingea, dar o „ținea“, nu pasa la timp, aștepta să fie atacat ca să-și arate calitățile de dribler. Fenta bine, se descurca în îngrămădeală, dar nu auzise se pare de ceea ce se numește „joc colectiv“...

Petrescu umbla de colo-colo, de-a lungul terenului. Ca să fie auzit mai bine, se lăsa din cînd în cînd într-un genunchi și striga la jucători. Acum erau în ofensivă adversarii. O minge lungă, exact așa cum bănuise Luca, surprinse apărarea *albaștrilor*. Tăcerea înspăimîntată a stadionului se risipi abia după ce portarul, un tînăr cu părul creț, culese cu un salt balonul din picioarele unui înaintaș.

Sîrbul era palid, strîngea plasa ruginită în palme.

— *Boje moi, boje moi...* bolborosea.

Și cînd își reveni, țipă din nou la fundaș :

— Ce ți-am spus, Gică ? Ce ți-am spus ?

Ploua neînterupt. Mingea se îngreunase. Roșii o controlau mai bine, erau mai tehnici, cum se spune în limbajul cunoscătorilor. Ei o trimiteau la semiînălțime printre adversari și aspectul jocului se schimbă mutîndu-se în jumătatea adversarilor. *Albaștrii* dăduseră tot ce putuseră. Dacă se gîndea bine, avea de muncit aici ! Chiar interii ăștia care păreau mai buni jucau după o concepție străveche. Echipa

lui Petrescu nu aplica un sistem, ea părea făcută din bucăți, nu era „sudată“ chiar acum, la sfârșitul competiției.

Bătrînul își privi ceasul. Înțelese și el că echipa sa pierduse. Înaintașii veneau mult în urmă să-și facă singuri baloane. Apărarea echipei „Steaua“ obosise. Spectatorii amuțiseră. Nu învățaseră nici pînă acum că o echipă se încurajează nu atunci cînd domină, ci cînd e dominată.

Ultimele 10 minute. Petrescu le strigă jucătorilor să iasă cu toții înainte. Nu mai aveau ce pierde. Așa ar fi făcut și el. Spectatorii se ridicaseră în picioare. Își puscseră pe cap coifuri de hîrtie ca să-i apere de ploaie și încurajau fără convingere pe *albaștri*. În mijlocul terenului, unde era o groapă, apa se strînsese într-o baltă ovală. Balonul căzu și pluti cîteva clipe pe suprafața lichidă, stropind pe cei din jur. Tricourile jucătorilor se umeziseră, dar nimeni nu mai simțea nimic.

De cîte ori trăise și el încordarea aceasta zadarnică a ultimelor minute, efortul nerăsplătit cu o victorie salvatoare...

— Haide „Steaua“ ! se auzi un glas răzleț, răgușit.

Sîrbul se plimba înfuriat încolo și încioace, mormăind de unul singur.

Un corner. Toată echipa localnicilor era la poarta adversarilor. O busculadă, chipuri crispate. Cîteva jucători căzură în noroi, mingea pluti o clipă în aer, se auzi un „aaahhh !“ prelungit, scos dintr-o mic de piepturi.

Vîrfurile devie traiectoria balonului. Se auziră înjurături. Alt corner.

— Acum ! Acum !

Petrescu intrase în teren. striga ceva, vocea lui fu acoperită de urletele mulțimii, învîlmășeala era de nedescris. Ultimele secunde de luptă. Un jucător al oaspeților scoase balonul în aut. Arbitrul, un om mărunțel, îmbrăcat în cămașă neagră, alerga spre centrul terenului. Își privi ceasul. S-a terminat, s-a terminat. Două mii de oameni așteptau fluierul final. Ploaia rece de toamnă cădea neîntrerupt. Mingea ieși din nou afară din teren. Secunde se scurgeau una după alta. Într-o margine, un jucător îmbrăcat în tricou albastru schiopăta și își ținea genunchiul cu mîinile. Cineva aruncă un pumn de noroi în obrazul unui

adversar. Se terminase... Minutul 90. Cite sentimente se leagă de clipa aceasta cînd în unele suflete încolțește bucuria, iar în altele dezamăgirea cea mai cumplită...

Salutul către public se făcu repede. Fu o simplă formalitate. Nimeni nu mai era atent la ceva. Cei mai mulți și plecaseră, grăbiți, spre casele lor. Unii fluierau încă nedumeriți. Sîrbul dispăru. Chipurile jucătorilor se scurseră prin fața sîrmei. Un cap blond de tînăr, altul... Pe obrazul umezit de nădușcală și ploaie nu se citea nici un sentiment. După el, ochii înguști ai altuia. Strîngea buzele și cînd se crezu neobservat lovi cu bocaneul în pămînt. Al patrulea avea chipul crispat ca și cînd cineva l-ar fi izbit în stomac. Privea absent treptele șubrede ale tribunei, dar nu vedea pe nimeni. Trecu „Le știe“. Scui pă ca pungașii prin colțul buzelor. Îi zări ochii șireți. Dar tînărul acesta slab, cu jambierele căzute, cine o mai fi ? Părea ca după o boală, palid, abia mișcîndu-și piciorul stîng.

Luca tresări. Ar fi trebuit să-l caute pe Mangîru, să stea de vorbă cu el. Acum nu era momentul cel mai potrivit, dar n-avea ce să facă. Ploaia aproape încetase ! Își simți canadiana udă la umeri. Făcu cîțiva pași. Se înseră și sub tribune se aprinseră cîteva becuri. Jucătorii intrară în cabine. Luca văzu încă o dată fețele murdare de noroi pe care se citea osteneala și necazul.

Arena era cam neîngrijită, totul părea putred, gata să se prăbușească. Ar fi trebuit un gospodar. În definitiv și gospodăria intră în atribuțiile unui antrenor.

Se simțea din apropiere curentul fluviului. Ploaia stătuse. În aer, rămăsese numai mirosul umed de pămînt. În spatele amfiteatrului stadionului foșneau frunzele rărinite ale unor plop negri în lumina scăzută a amurgului. Tribunele de lemn, sparte, prin care se vedeau căpriorii cătrăniți, se terminau cu o peluză de piatră. Așa, spălate de apă, treptele păreau foarte albe. Trase cu ochiul prin deschizătura ușii unei cabine. Se auzea zgomotul bocancilor grei de noroi, trîniți pe podele. În lumina unui bec gălbui, așezat prea sus, văzu fețele triste ale jucătorilor. Nimic nu este mai deznădăjduitor decît o victorie fără rezultat. Cineva înjură cu voce groasă. Cîțiva își scoteau tricourile și în gesturile făcute se ghicea o silă fără margini.

Luca îi privi pe rînd. Unsprezece inși. Se certau înăbușit, amînînd parcă vorbele grele ce trebuiau rostite. Sîrbul strîngea bocancii plini de clisă, le lega șireturile cu grijă, deși se vedea bine, nici lui nu-i ardea de nimic. Spunea din cînd în cînd, mecanic :

— Tăceți, tăceți, că ne-aude lumea...

Nu așa ar trebui să arate o echipă de fotbal învingătoare... Uite la „Le știe“, „solistul“ echipei, singurul vinovat de rezultatul de azi. Pentru el ideea de club, de colectiv nu există. Începînd cu frizura și terminînd cu ceea ce face, totul e îngîmfare și prostie. Declară în gura mare că o să plece, îi apostrofează pe ceilalți cu dispreț și-și aruncă echipamentul unde vede cu ochii:

— Bă, eu mă duc, vă dau dracului! S-a isprăvit! Parcă nu mai am unde să joc ? „Flacăra“ mi-a trimis vorbă că-mi dă zece mii și un costum de țoale dacă semnez... M-am săturat de atîtea *gioarse* care nu știu să dea un pas, să-ți *puie* o minge...

Își ștergea picioarele murdare cu tricoul, parcă n-ar fi văzut prosopul aflat alături pe banchetă. Primul lucru pe care avea să i-l pretindă, dacă n-o pleca așa cum declară, va fi să se tundă, să-și lase la frizer lațele astea de lăutar.

— Și dacă nu v-aș fi dat... I-am pus una lu' *Fachiru*, chior să fi fost și tot o nimereai. Acum să vă văd, cînd oi pleca eu... Nu mai pupați voi Divizia „B“. La revedere...

Cîți ani să aibă? Treizeci, cu siguranță, așa cum a gîndit și la început. Fața consumată îi spune că-i place să piardă nopțile. Ochii umflați, gura subțire, totul cere palme. N-o să plece nicăieri, el e sigur. Aici o să rămîină. Nu-l mai primește nimeni. Cu mai multă milă de sine, ar fi ajuns un jucător foarte bun. Trebuia să recunoască: pe teren, era singurul care arătase din punct de vedere tehnic o valoare certă. Știa să conducă balonul, să facă o fentă, să se demarce, să paseze. Săvîrșea o singură greșeală și aceea fatală : își închipuia că poate obține singur ceea ce ar fi putut realiza colaborînd cu întreaga echipă.

Ceilalți i se părură mai puțin interesanți, n-ar fi putut spune multe lucruri despre ei. Pe alături trecu Petrescu III, antrenorul. Ajuns în fața ușii cabinei, avu un moment de

ezitare. Acoperi cu spatele toată încăperea de scînduri. Intră și închise. Luca nu mai auzi decît clacsonul unui autocamion și strigătele înăbușite de alături. Oaspeții se grăbeau să se întoarcă în orașul lor. Autocamionul care-i adusese aștepta în fața porților deschise ale arenei. În direle galbene de lumină ale farurilor zări cîteva siluete. După un timp îi văzu pe jucători îmbrăcați, ieșind unul după altul. Își netezeau părul umed cu mîna. Se urcară. Indiferenți. Umbrele lor săltară în spatele cabinei șoferului. Peste marginea oblonului de lemn fu aruncat un sac cu echipament, un om cu șapcă fluieră, o voce întrebă : „Benzină avem?“, i se răspunse că este și în curînd se desluși sforăitul motorului. Se întunecase de-a binelea. Nu se mai auzea decît cadența grea a fluviului aflat undeva aproape. Unde o să doarmă în seara asta? Ar fi trebuit să întrebe pe cineva încotro s-o apuce ca să ajungă la hotel. Parcă așa-i spusese birjarul : *Hotel Metropol*. Ezită puțin cu geamantanul în mîna și se întoarse. Un glas necunoscut strigă din întuneric:

— Tovarășe Mangîru, tovarășe Mangîru!

— Ce-i? răspunse o voce iritată.

— Ce facem cu masa ?

— Să meargă toți la cantină, am vorbit cu bucătarul să pregătească ceva.

Luca se apropie.

— Tovarășul Mangîru?

Cel din fața lui, un bărbat înalt, cu șapcă, îl măsoară curios:

— Eu. Pi mini mă căutați ?

— Da. Sînt noul antrenor. Imi dați voie, Luca...

Strînse în întuneric o mîna groasă și grea.

— Ați venit, deși...

Se simțea în glasul lui o stinghereală greu de ascuns.

— După cum vedeți...

— Ați asistat la meci?

— Da.

— Și ce spuneți ?

Omul era supărat, se simțea.

— O să vă răspund altă dată. Sînteți ocupat poate...

— Nu, deloc, numai o clipă, să vorbească cu președintele, așteaptă-mă aici.

Trecură câteva minute și directorul se întoarse:

— Hai, dragă! îi spuse cu o familiaritate ușoară, apucându-i brațul.

Cînd ajunseră dincolo de porțile de lemn ale stadionului, îl privi mai bine:

— Ești cam tînăr pentru răspunderea pe care ți-o iai... Ce-oi fi crezînd despre mine? M-am săturat de șacalul ăsta. L-am îndopat cu bani și ci mi-o făcut? Pi dracu mi-o făcut! N-are pic de autoritate, bé cot la cot cu derbedeii ăștia de jucători lăsați de Pleșa. Mai mari rușinea, parcă si-lozul nostru îi azil de vagabonzi, nu întreprindiri socialistă! Ptiu!

La început, Luca nu prea înțelegea despre ce șacal e vorba, dar nu-i fu greu să-și dea seama că directorul îl numise astfel pe Petrescu III. Urcară amîndoi o scară îngustă, pietruită, luminată de felinare. Mangîru mergea repede, pornit. Vorbea, parcă ar fi fost singur:

— Azi pi la prînz, tot mai speram. Credeam că o să se întîmple ceva. Dracu știe ce-ar fi trebuit să se întîmple! Eine c-ai venit, eu așa sînt, dacă mergi un lucru prost, barim să-l iei de la cap la vîrmă. Ai nimerit cam rău, că sînt supărat, dar îmi treci, nu te speria. De-ar fi nevastă-mea acasă să ne facă un ceai, am niște rom, oi fi înghețat în tribună! Cu ci tren ai venit?

Nici nu știu la ce să-i răspundă mai degrabă. Drumul în pantă nu-l obosea deloc. Mangîru deschise în sfîrșit o poartă, poftindu-l:

— Pe aici, pe aici. Stai să cauți cheia, văd că e întuneric. Nevastă-mea e ocupată și duminică cu o echipă culturală, ne vedem numai sîmbăta. Eu slăbiciunea asta o am: fotbalul. Na, că n-o găsește, undi dracu' oi fi pus-o?

— Ce căutați?

— Cheia. Am obiceiul de li cam pierd. Trei am pierdut pînă acum...

Străbătură o curte îngustă mărginită de tufe de merișor.

Mangîru deschise o ușă, răsuci un comutator și intrară. Tînărul își lăsă geamantanul într-un colț al antreului plin de lămpi și privi pereții pe care atîrnau câteva rame.

— Cam mic la noi, spunea celălalt, dar tot o să-ți facim loc la noapți, pînă o să-ți găsim o cameră. De altfel, știu eu așa ceva chiar lîngă stadion. Să vedem dacă o să-ți placă. Cred că nu ești atît de pretențios...

Deschise o ușa și oaspetele simți dogoarea unui foc pretimpuriu.

— Nevastă-mea credea că o să vii mai tîrziu, dar tot a făcut cald, poftim, poftim...

Deasupra se aprinsese un bec albastru. Abajurul de sticlă părea o meduză transparentă plutind sub tavanul afumat, crăpat pe alocuri. Călătorul căută un scaun aruncînd o privire grăbită împrejur. Se afla într-o sufragerie în care se îngrămădiseră cîteva mobile de stiluri diferite și niște scaune capitonate, cam scîlciate. În mijloc trona o masă de șase persoane, acoperită cu un macat. Într-un colț, un vultur împăiat părea gata să se așeze pe umărul gazdei. Mangîru se afla acum cu spatele spre o ușa albă, cu geamuri, acoperită de perdele.

— Stai. Fii bun și așează-ti...

Oaspetele se așază stingherit puțin. Celălalt îl și părăsise, spunînd grăbit:

— Iartă-mă o clipă. Stai să aduc romul cela, că mergi și fără ceai, nu mai pot di frig. Ori dumneata nu bei? —

— Dacă se găsește, nu mă dau îndărăt...

Dispăru în încăperea îngustă pe unde intraseră și se înapoie cu o sticlă ciudată, cu gît scurt, lată ca o ploscă, astupată bine. După ce se căzni cîtva timp să-i scoată dopul cu unghiile, își înfipse dinții în plută și trase cu satisfacție:

— În sfîrșit! Din buzunarele hainei închise la gît apărură două păhăruțe de sticlă verde, cu buza pictată. Turnă, se uită în zare la culoarea roșcată a băuturii și-i întinse oaspetelui:

— Ia, tovarășe Luca. Noroc !

Și după ce sorbi :

— Ei, ia spuni...

— Ce să spun?

— Cum ci să-mi spui? Cum ți s-o părut echipa me, a noastră vreau să zic... Doar ești antrenor. Cred că cei de la C.C.F.S. au știut pe cini mi-or trimis. M-am săturat cu de-al d-ăștia ca Petrescu, să fie al focului dacă nu e mai

bini că ești tânăr. Îmi spunea el mie, Gioaneă, secretarul organizației de bază: „Terminați, dom'le, odată cu putregaiul ista!” Ți-ai găsit! M-am luat după unul și după altul și l-am tolerat și uită unde-am ajuns! Poftim! Câți ani ai?

— 35.

— Nu ești chiar atât de tânăr cât îc-am crezut. Poati și unde m-am chinuit cu ruina asta de Petrescu. Petrescu III, ai auzit di el?

— Nu-i fostul internațional?

— Chiar el.

— Cel care mai are doi frați?

— Exact. O dinastie întreagă: Petrescu I. Petrescu II, Petrescu III. Ista, cum o spune și numili, e al treilea, fostul centru înaintaș al *Juventusului*.

— Știam.

— Știai?

Luca tăcu o clipă.

— Da. Pe vremea cînd eram junior, el încă juca. Mi se pare că ne-am și întîlnit într-un meci...

Mangîru își mai turnă un păhăruț.

— Haidi bé, să-ți mai torn. Astă-seară sint foarte supărat. Fumezi? Ia o țigară...

— Mulțumesc, nu fumez.

Cum ședea rezemat de spătarul scaunului, meduza electrică îi lumina fața îngustă și negricioasă. Tânărului nu-i scăpă ticul nervos al ochilor celuilalt.

— Poati o să ți se pară curios că un director de fabrică cunoaște și cum o chema pe mama cutărui jucător di fotbal. Ca și cînd alte probleme n-ar avea. Dar e cu atât mai bini. Nu știu dacă o să mă înțelegi. Ești membru di partid ?

— Da. Am fost ciocănar la Reșița, unde am și jucat pînă în 1945...

— La U.D.R.?

— Bineînțeles.

Mangîru se bătu cu palma peste frunte.

— Stai, stai că te cunosc și pi dumneata. Să nu-mi spui ce jucai. Vreasăzică Jijik era extremă stîngă, Conrad portar, Jojart half dreapta, da?

— Nu. Inter dreapta...

— Atunci dumneata erai fundaș...

— E adevărat...

Directorul fu mîndru de memoria lui:

— Ci spui cum te-am ghicit ?

Luca rîse.

— Și-ai lăsat meseria și te-ai făcut antrenor?

— Am urmat cursurile școlii de antrenori și la cererea dumneavoastră am fost repartizat aici...

— Însurat?

— Nu!

Mangîru trase adînc un fum în piept și privi vag tavanul înalt.

Ai să mă înțelegi. Mă doari că retrogradăm. Cunoști situația din ziare. Azi trebuia să batem cu cel puțin patru puncte diferență și nu am cîștigat decît cu 1—0 ! E prea puțin. Cei din Tulcea au un golaveraj mai bun, sînt oricum înaintea noastră...

Luca știa foarte bine că echipa silozului „Steaua” nu mai avea șanse să rămînă în Divizia „B”.

— Eu țin la echipa asta cum ai țini la un copchil. E o slăbiciuni. Păi cînd ți-oi povesti ce gimnastică fac cu programul ista pi care-l am, numai să pot să-i văd pi băieți la antrenament, cîți ședinți am amînat din pricina aiasta. Ci să mai vorbim, sînt mort după fotbal...

Se opri puțin ca și cînd și-ar fi adunat gîndurile.

— Într-o zi o vinit la mini Moșa Mariancoviei, frizerul silozului, ista-i președintele colectivului sportiv : „Tovarăși director, ce-ar fi să facim o echipă di fotbal? Că elemente sînt, slavă domnului”. N-ai di undi să știi, prin '46, unu' Pleșa, care avea fabrică de ciment, o ținut o echipă. *Dunărea-i* zicea. Club capitalist, ci mai poveste! Prin '48 a întins-o, dracu știe pi undi se află... O vinit și Hotărîrea cu stimularea sportivilor, ci mi-am spus : cum, necum, trebuie să întemeiem o echipă, dar așa, organizată. Zis și făcut! Barim, frizerul nu mai ari somn di cînd cu echipa asta...

Tăcu. Țigara făcu un vîrf cenușiu în care mai scînteia un punct roșu.

— Tot nu mi-ai spus cum ți s-o părut echipa noastră...

Tînărul își frecă palmele una de alta, stingherit puțin.

— E greu să-ți dai seama numai după un singur meci. Cred că jucătorii știu câte ceva, dar toți, laolaltă, nu formează o echipă...

Apăsase pe ultimul cuvânt și celălalt pricepuse.

— În ceea ce mă privește, sînt di păreri că dacă am aduce niște jucători buni, totul ar merge pe roți. Eu sacrificii am făcut. Lui Petrescu ci nu i-am dat, am mai călcat în străchini, numai pielea me știe ci-o pățit, cît m-au frecat pe chestia asta în ședințe, dar ci era să fac, că sînt mort după fotbal. De greșit, am greșit și eu, că mi-o spus Petrescu: „Tovarășe Mangîru, nouă ni trebui două puncte azi, scoati di unde-oi ști cîteva *miuțe* să le dăm ăstora, să dormim liniștiți, să mai închidă și ei ochii!” Ci m-am gîndit ? „Dacă se află ?” Și uite-ne !

Luca părea foarte mirat:

— Cum, adică dumneata ai fi îngăduit să se cumpere acest meci ?

Directorul era încurcat :

— Știu că ceea ce ți-am spus este împotriva moralei noastre, dar di dragul acestei echipe, pentru a nu căde din Divizia „B”, eram gata să fac orice sacrificii...

Oaspetele șovăi puțin, apoi zise:

— Pot să vorbesc cu toată sinceritatea?

— Da. Chiar ti rog..

Mangîru turnă din sticla pe jumătate golită în amîndouă paharele și se scuză:

— Sînt tari supărat azi. Ei, ci mai aștepți? Dă-i drumul..

— Vorbind sincer, cum îți explici dumneata retrogradarea?

Directorul își roti ochii împrejur, nesigur.

— Nu știu ci să mai cred. Dacă nici noi, sindicatul, toți nu ne-am dat interesul, atuncea cini? Cred că a fost și ghinion. Acum, de, cu Petrescu voiam să lichidez de mult, dar nu se poate spuni că numai el îi vinovat. Jucătorii știu cîti ceva. Interii... poate nu ai idee ci numi interesante au : „Le știe” și „Inimă di porumbiel”, vorba lui Moșa Mariancovici, *au mîncat fotbal cu pîne*.

— Și totuși!

— Și totuși! Parcă dumneata nu cunoști că în fotbal există un principiu: balonul e rotund!

— Știu, dar mai sînt și alte principii..?

Mangîru își mai aprinse o țigară.

— Atuncea?

Luca se gîndi cîteva momente și pe urmă spuse deschis:

— Cred că echipa dumneavoastră practică un fotbal străvechi, ca pe timpul lui Petrescu III. Pe urmă, chiar jucătorii pomeniți de dumneata nu mi s-au părut din cale afară de utili. I-am urmărit pe cei doi interi, despre care președintele colectivului sportiv are o părere foarte bună: amîndoi, e adevărat, posedă o tehnică ridicată, dar joacă de capul lor, uitînd că într-o echipă sînt unsprezece jucători, nu unul.

— Asta cam așa-i! recunosc Mangîru.

— Ei?

— Parcă te-ai vorbit cu Gioancă. Toată ziua îmi spune că nu văd politic chestiunea. Cum adică n-o văd *politic*? Dacă vrei să-ți mărturisesc, și eu am jucat fotbal în tinerețe. Ehe, fotbalistul e un fel de artist, ci credi Gioancă. Trebuie să-l lași mai moali, să ti faci că nu bagi di seamă că are defecte. Că mai bé, că se mai uită după femei, că mai lipsește de la serviciu.

Tînărul arăta o mirare ce creștea o dată cu cele ce auzea.

— Cum, dumneata mai crezi în lucrurile astea?

— Cum să nu cred? Păi pe un artist di ce-l lasă statul să doarmă pînă la 11 și-l pune numai di faci repetiții și să joaci la șapte seara? Ia să-mi spui? Adică pi jucătorii iștia di ci să-i muncești ca pi hoții di cai și pi urmă să mi-i alergi două ceasuri și să mai ai și pretenții la ei...

— Totuși, sportul e altceva decît teatrul, cum spuneai dumneata.

— Eu una știu, că alor mei nu le-am cerut să-și scoată sufletul!

— Și rezultatul?

Mangîru își mai turnă un păhărel de rom.

— Rezultatul? Parcă altfel nu se întîmpla ci s-a întîmplat!

Și după ce îl sorbi, îl întrebă pe Luca:

— Vorba-i ci-i facim, că dacă la anul nu intrăm din nou în Divizie, eu îmi dau demisia !

Părea copleșit de catastrofa pe care o suferise echipa silozului.

— Di altfel, vrei să-ți spun ceva ? Dar rămîne între noi : am băgat niște pile la *Federație* să fim lăsați mai departe în seria a III-a. Am eu oamenii mei. Nu se poati să cădem tocmai noi. Și cini să ne ia locul ? Niște îmbrobodiți cari nu știu ce-i aia minge, darămite fotbal !

Tînărului îi veni să rîdă de naivitatea lui Mangîru. Ca și cum o echipă, odată retrogradată, putea fi admisă mai departe într-o categorie căreia nu-i mai corespundea ! Ca și cînd regulamentele erau făcute de pomană.

Se stăpîni și spuse :

— În concluzie, de cînd pot lua în primire înagaria de echipament, carnetele jucătorilor și tot ce se leagă pe linie organizatorică de activitatea viitoare ?

— Păi di cînd vrei. O să te prezint lui Petrescu, o să discuți cu el, vă înțelegeți, că încolo e băiet bun. Bé cam mult și-i plac muierili, dar cînd e vorba să se țină di cuvînt, se ținî...

— Mă grăbesc. Sînt o mulțime de lucruri de pus la punct. Întîi trebuie să facem o ședință cu comitetul sportiv, să discutăm activitatea pe anul trecut, să stabilim planul antrenamentelor pe viitor și o mulțime de alte chestiuni care ne interesează. Cînd crezi că se poate face acest lucru ?

Mangîru îl privea înveselit, ștergîndu-și fruntea cu o batistă.

— Stai oleacă, că mă luași prea repidi. Ce-i și cu antrenorii ăștia tineri ! Parcă ar avea benzină în vine, nu sîngi...

Luca se mișcă în scaun.

— Îmi pare rău că mă înțelegi greșit. Doar spuneai că la anul vreți să intrați din nou în „B“.

— Intrăm, nu se poati să nu intrăm. Le car ălora la București și un șlep di grîu, numai să intrăm. Auzi vorbă ! Cum să nu intrăm ?

Era o zi uscată și rece; plină de vînt. Cerul albicios și înalt își schimba culorile. Spre răsărit, acolo unde părea o șosca bolovănoasă, soarele încerca să se arate.

Într-un ceas, Luca văzuse tot tîrgul. Să fi vrut să te rătăcești, n-ai fi reușit. Era o aglomerare de case, făcută circular, ivită dintr-un capriciu edilitar, acoperită într-o margine de brațul Dunării ale cărei meandre construiau aici un fel de golf. Privit de pe malul de calcar din marginea estică, orașul părea mai curînd un disc mîncat într-o parte. Către centru străzile urcau într-o pantă lină și dacă n-ar fi fost drumul către gara depărtată, cu tivul lui de salcîmi bătrîni, bătînd în galben, această îngrămădire de case mohorîte ar fi părut un mugure murdar crescut în vîna albastră a fluviului liniștit. Din centrul aceluia cerc de piatră porneau cinci sau șase străzi, ca brațele unei stele de mare, toate pavate numai cîte cincizeci de metri, pierzîndu-se spre margini în niște șosele de cretă. Aici pulsa toată viața orașului. Prăvăliile erau înghesuite una într-alta și firmele scoteau un zgomot sinistru de tablă lovită de bătaia vîntului.

Ceva îți izbea privirile încă de la început. Vegetația nu era uniformă. Către Dunăre, era de un verde picrit, deasă și luxuriantă chiar la data aceasta a morții clorofilei, ca și cînd toate rădăcinile copacilor ar fi avut vîrful în apa fluviului. Plopii înalți și drepți începuseră să-și lepede frunzele care cădeau stoluri-stoluri într-o migrație tragică spre apa murdară, cenușie. Întorcînd spatele micului port format din cîteva magazine înnegrite de ploi și clădirca de piatră a silozului recunoscută pînă și de Luca după ferestrele ei înguste, acoperite cu pleavă, ochii ți se opreau pe ridicăturile roșcate din marginea cealaltă a orașului. Pereți de var, în striatii egale, acopereau cerul decolorat, altui decît cel ce atîrna deasupra fluviului, mai negru și mai fioros. Către răsărit nu mai vedeai nimic din abundența vegetală a marginilor Dunării. Migdali pitici și smochini noduroși acopereau curțile înguste. În partea aceasta domina

culoarea murdară a lutului, casele erau mai joase și olanele acoperișurilor păreau vechi, sparte. Deasupra cartierului plutea tot timpul un praf alb adus de vîntul de pe dealurile de calcar. Șoseaua plină de gropi, de-a lungul căreia alergau autocamioane încărcate cu var, închidea orice ieșire spre cîmpul sterp al Dobrogei.

Pe la 9 ajunseră la siloz. Tot drumul, directorul nu-l slăbise:

— M-am luat după unul și după altul. „Angajează-l, dom'le, că a fost internațional, știe fotbal ca un doctor!” Cînd am încheiat contractul ne-o împuiet capul. „O să pomenesc orașul ista că v-o antrenat Petrescu III!” Chiar c-o să pomenescă!

Se părea că supărarea lui crescuse, deși se spune că noaptea e un sfătuitor bun. Vorbea aproape cu ură despre vechiul antrenor, ca și cînd i-ar fi fost un dușman personal.

— ...primul an o făcut ce-o făcut. Am ieșit pe locul șapte. „Nu-s condiții”, striga pe toate drumurile. „Ce condiții?” întrebam eu. Adică n-au tot ce le trebuie? N-au echipament, n-au teren? Nu-i scoatem din producție pe cei care sînt în producție?

Luca auzea încă un lucru nou.

— Cum, adică, nu sînt toți în producție?

— Da' de unde! Jumătate sînt vagabonzi prin port. Muncesc pi undi apucă!

Tînărul tăcu. Mangîru nu mai isprăvea:

— Ce crezi dumneata că-mi răspundea Petrescu? „Să le dăm prime la jucători după fiecare meci!” Stimulent... Așa, le mai scăpam eu cîți ceva, dar nici să-mi fac di cap nu puteam. Mai mă luam și di el: „Cum, stimulent? Ci, noi facem sport ca pi vremea lui Gavrilă Marinescu? Sîntem pi moșia lui tata, să dăm bani așa, tam-nisam, cui o vre și cui n-o vre?”

Luca tăcea. În cele din urmă îl întrebă pe director:

— Și nu se poate face ceva ca acești oameni să fie angajați?

— Vorbești di vagabonzi?

— Da.

— Ci n-am încercat?

— Și ?

— Cel puțin „Inimă de porumbiel” și „Le știe” nici nu vor să audă. Spun toată ziua că sînt „jucători profesioniști”...

— N-ai reușit să-i convingi că a cam trecut vremea profesionalismului?

Mangîru își scoase șapca și-și șterse cu batista fruntea asudată:

— Dacă i-ai cunoaște, n-ai mai vorbi așa.

De aproape, silozul părea un imens cub murdar și întunecos, pe un postament de ciment igrasios. Peste curtea plină de căruțe plutea o mălură de cereale care icșea pe gura magaziei de piatră ale cărei uși erau larg deschise. Undeva, deasupra clădirii fără acoperiș, construită în stilul modern blockhausurilor, se auzea păcănitul unui exhaustor. De la un etaj pornea o punte de bîrne, susținută de piloni înnegriți de catran. Pe ea alunecau vagonete încărcate cu saci, pînă la o altă clădire netencuită, din cărămidă roșie. O firmă mare, de tablă, te lămurea. Citind literele, Luca află că se găsea în fața Morii Comerciale. Numele fostului proprietar fusese șters și pe fondul alb, cineva adăugase: „Întreprindere de stat”.

În curte era înghesuială și praf. Luca privi caii slăbănogi ce se mișcau nervoși în hamuri. Se auzeau înjurături. În fața unui cîntar, hamalii aruncau sacii bine legați și un lucrător, îmbrăcat într-o bluză de marinar, potrivea bascula. Doi funcționari scriau cu repeziciune ceva în catastifele lor soioase.

— Uiti-l pi Fane-Mahomed, becul nostru, spuse directorul, salutîndu-l cu mîna. Bun băiet, utemist. Cu el ai să faci treabă...

Ocoliră îngrămădirea de căruțe și ajunseră în fața unor trepte. Urcară în grabă. Pe canatul de sus al ușii era scris cu litere strîmbe: „Biroul direcțiunii. Băteți!”

Mangîru deschise. Trecură de cîteva mese la care lucrau trei sau patru funcționari și intrară într-o încăpere înaltă, nu prea luminoasă.

— Ia un loc pi scaun, îl pofti, îl chem acum pi șeful cadrelor să facem formele di angajare...

Ridică receptorul unui telefon interior și ceru un număr. Luca privi ferestrele murdare de mălura de afară.

Peste curtea școzului alunceau nori mari, albicioși. Vântul zgâlțâia cercevelele.

Cînd termină convorbirea, Mangîru lăsă telefonul în furcă și se vaită comic :

— Mie-mi ardi di fotbal și am o mulțimi di treabă.

Și fără să mai spună nimic, scoase niște dosare, apucîndu-se să le răsfoiască. Trecură aproape zece minute pînă cînd se auzi o bătaie în ușă. Intră un om firav, cu mers neauzit, care se așeză fără să întrebe nimic, în stînga antrenorului. Directorul îi prezentă. Își strînseră mîinile și se priviră. Șeful cadrelor scoase din buzunar un pachet de „Naționale“ și, fără să ofere cuiva o țigară, își opri una. O aprinse în grabă. Avea o față mohorîță, de om tăcut și suferind. Pe frunte îi străluceau cîteva dungi de sudoare. Își așezase șapca pe genunchi ca școlarii ce nu vor să uite lucrurile pe unde merg și aștepta să audă ce-i va spune directorul.

— Ștefule, cred că Petrescu și-o găsit alt cuib, pentru că la noi, aici, o terminat. Să n-avem vorbe. Să-i faceți lichidarea, să-i dați ce-i al lui și începînd de la 1 decembrie îi liber. Noul nostru antrenor, tovarășul Luca, își va lua postul în primire chiar de azi. Fă-i te rog formele di angajare...

Șeful cadrelor avea ceva de spus:

— Tovarășe Mangîru, să vezi ce s-a-ntîmplat aseară la plecarea „Flamurei“...

— Ci s-o-ntîmplat?

— O să dăm de dracu, o să ne vedem în ziar...

— Spune.

Ștefu își mută șapca pe genunchiul celălalt. Septură scrumul țigării și ridică privirile întunecate.

— Pe Vizante îl știi?

— Cini nu-l știe pi ăsta?

— Si pe Pantelimon?

— Ci tot mai mă-ntrebi ?

— Dumnealor cu încă vreo trei au așteptat autocamionul *Flamurei* la ieșirea pe șoseaua națională și au tăbărît cu pietre. Doi jucători răniți, scandal. Au spart un geam al mașinii. Dacă nu era milițianul de la carieră pe acolo, praf îi făceau. Scandalul ca scandalul, dar ce te faci dacă ne reclamă ? Și barim să fi fost de folos cuiva

chestiunea asta, dar chiar cu două puncte tot cădem. „Spartak“ a câștigat la Tulcea.

Pe Măngîru nu-l mai interesează restul. Îi explică:

— Cu ăștia doi avem mereu de-a face. Sînt vechi susținători ai echipei lui Pleșa. Din lipsă de ocupație pentru că li s-o naționalizat tot ce aveau, se țin de scandaluri, ca să ni se facă nouă greutăți, să fim învinuiți de patriotism local!...

6

Formele de angajare fuseseră terminate. Ștefu îl conduse la clubul aflat într-o aripă nouă a silozului. Ocolind curtea, urcară pe o scară de lemn și intrară într-o încăpere luminoasă, plină de mese și scaune, cu un perete întreg acoperit de o bibliotecă înaltă. Înăuntru nu se aflau decît doi tineri. Jucau ping-pong. O fată de vreo 18 ani citea alături.

Șeful cadrelor deschise o ușă. Intrară într-un coridor îngust, fără ferestre, luminat de un bec. Pe pereți erau fixate cîteva rafturi nevopsite. Aici se aflau vraște ce voiai și ce nu voiai: tricouri, pantofi de tenis, ghete de baschet, jambiere, chiloți și șorturi. Mirosca a acru, a rufe nespălate și pe dușumea se mai vedeau urme de noroi. Ștefu păru că nu bagă de seamă această dezordine și deschise o altă ușă mascată. În biroul mansardat, cu un geam mare pe care se zăreau urme de ploaie, ședea un bărbat nebărbierit, cu o bască neagră pe cap, fumînd. Seria ceva pe o bucată de hîrtie și pe podea se mai vedeau cîteva coli cocoloșite, semn că încercase de mai multe ori să dea o formă acceptabilă gîndirii sale. Luca îl recunoscuse. Era Petrescu.

Acesta se ridică de la masă. În ochii tulburi de alcoolice se citea surprinderea. Le arătă două scaune:

— Poftiți.

Ștefu nu știa cum să înceapă. Își potrivise șapca pe genunchi, cum făcuse cu puțin timp înainte în biroul lui Mangîru, și scoase pachetul de „Naționale“, pipăindu-l ca și cînd n-ar fi știut ce se află înăuntru.

— Dumnealui este... începu în cele din urmă, noul nostru antrenor. Cred că ai vorbit cu tovarășul Mangîru...

Petrescu se așezase și el.

— Mă numesc Luca, zise tînarul care nu se simțea deloc bine.

— Îmi pare bine. Petrescu. Petrescu III, dacă ai auzit.

Îl măsură rece, cu puțină ostilitate, și în cele din urmă se hotărî să nu pară supărat:

— Domnule, îți stau la dispoziție. Noi, sportivii, trebuie să ne ajutăm unii pe alții, va trebui să te informez despre cîteva lucruri, cred că nu te grăbești...

Șeful cadrelor, înțelegînd că s-ar putea să-i stingherească, se ridică:

— Eu mi-am făcut datoria, mă duc. Tovarășe Luca, dacă vei mai avea vreo nedumerire, știi unde-l găsești pe Mangîru. Noroc!

Ieși fără să le mai strîngă mîna. Cei doi tăcură cîteva clipe. Petrescu părea foarte abătut. Sub ochi îi atîrnau două pungi vinete. Obrazul neras de cîteva zile îl făcea și mai bătrîn.

— Tocmai încheiam procesul-verbal de predarea magaziei, începu el. E o dandana întrecagă. Niciodată n-am fost gospodar bun. De altfel, se și vede, nu-i așa? sublinie cu un zîmbet jumătate batjocoritor, jumătate sincer. Vreau să plec curat. La 1 decembrie trebuie să fiu la Iași. Am găsit acolo o echipă care vrea cu orice chip să intre în Divizia „B“. De anul trecut mă tot bate unul la cap să viu, să viu... Mă obișnuisem aici, drept să-ți spun. Îmi pare rău că plec. Chiar să mă fi rugat nu mai puteam rămîne, înțelegi de ce...

Celălalt nu răspunse. Petrescu vorbea tărăgănat și avea o tuse de om bătrîn, ceva ce semăna cu un schelălăit de cîine bătut.

— Nu e chiar atît de ușor nici pentru mine, cît sînt eu de vulpe bătrînă. Cred că știi cum am ajuns să mi se spună...

— Nu! minți Luca.

— Nu pari atît de tînăr. Cîți ani ai?

— 35, anul ăsta i-am împlinit.

— Să trăiești, arăți mai puțini. Pari a fi boboc. Dar ceva din epoca de aur a fotbalului tot ai apucat...

— Da, îngădui celălalt pe jumătate convins, pe jumătate iritat.

Petrescu III își netezi părul rărit cu palma, melancolic, privind pe geamul murdar:

— Ce timpuri, domnule, ce timpuri... Ce bani se cîștigau, ce femei, ce chefuri... Unde sînt toate astea? Parcă a șters cineva cu buretele totul...

Lăsase hîrțiile și își căuta țigaretul. Găsindu-l, îl curăță cu un chibrit și așează în el o țigară strivită.

— ...și cum îți spuneam, ce vremuri ! Se cheltuiau milioane, în picioarele unui înaintaș stăteau uneori averi pentru care alții munceau ani de zile. Mie, la un meci, odată, mi s-au oferit 30 000 de lei pentru un gol. Trebuia să cîștigăm cu șase puncte diferență pentru ca să trecem de niște adversari. N-am reușit să marchez decît două. Cu cei 60 000 de lei am petrecut o săptămînă. Am găsit trei fete de la *Alhambra* și să te ții...

Pe fața-i puhavă se aduna o lumină ciudată ca și cînd amintirea acelor zile l-ar fi încălzit pe dinăuntru.

— ...altă dată i-am cumpărat Lisettei Derea un vizon. Ai auzit de Lisette Derea ? Ce damă ? Fără 10 000 de lei nici nu se așeza la masă cu tine. Dar le-am dat, domnule, le-am dat, că aveam de unde ! Nu m-am uitat. Acum e mai greu. Au venit *ăștia*, au strîns șurubul. Nu mai merge. Dar dacă nu curge, pică, vorba românului. Oricît ar vrea ei, nu se poate, domnule ! Amatorismul e o ineptie. O ineptie, înțelegi ? Fără interesul pe care-l stîrnește francul, fotbalul e ca un motor lipsit de benzină... Cum să-ți alerge jucătorul, să-și scoată plămîinii pe gratis ? Ce, e nebun ? Păi aici e primejdie, domnule. Îți rupe unul un picior, ba, doamne ferește, îți dă una în cap, la revedere...

Celălalt asculta nemișcat. Voia să știe pînă unde va merge Petrescu. Își spunea în gînd cu amărăciune : „Uite cu cine vrem noi să schimbăm putregaiul sportului !“ Și ca să-l contrazică, zise în silă :

— Dacă ați băgat de seamă, accidentele s-au mai împuținat în ultimii ani. S-au luat și măsuri drastice împotriva celor care practică un joc periculos...

— Vacs ! Crezi dumneata că pasiunea poate fi stăvilită așa, cu măsuri organizatorice...

— Oricît, e bine că s-a început cu ceva. trebuia să se pună capăt odată acestor acțiuni...

Petrescu schimbă vorba :

— Nu știu cum o să fie *dincolo*, la ceilalți, dar văzînd omul pe care l-au trimis după mine, îmi spun că sînt morți după fotbal. O să-ți vină mai greu cu Gioancă. Ăsta este cel mai al dracului de aici. Ce nu mi-a spus ? Că duc o viață imorală, că nu-mi dau interesul să fac educația jucătorilor, o plăcere. Ca și cînd aș fi dădacă, nu antrenor de fotbal ! I-am răspuns și eu : „Ascultă, tovărășele, dacă vrei să ai o echipă de îngeri, du-te, frate, la pension și ia-ți niște domnișoare ! Ce, crezi că fotbalul se joacă cu înțărcați ?“

Își uitase țigara neaprinsă și n-ar mai fi terminat.

— Nu ți-am spus cum îmi zice, că de la asta pornisem. *Groparul*, domnule, ca să știi. Am înmormîntat pînă acum trei echipe. N-am noroc și pace, asta e !

Luca dădea semne de nerăbdare. Celălalt se făcu a nu pricepe.

— Ar trebui să mergi cu mine la *Văduva*. Mi s-a făcut sete. Nu pot să mai stau fără să beau ceva. Ce vrei. sînt bețiv cu ștate. Ce chefuri am tras la viața mea ! Ehe, dumneavoastră tinerii, o repet, n-aveți de unde să știți ce era altădată ! Haide, lasă hîrtoagele, că avem cînd să le rezolvăm. De altfel, e simplu ca bună ziua. Noi, antrenorii, sîntem ca militarii. Predăm și primim alte garnizoane...

Rîse singur de gluma lui.

— Aici e împămîntenit un obicei. I se spune *depunerea jurămîntului*. Nu există om care să nu depună jurămîntul. L-am depus și eu cînd am fost angajat. Trebuie să-l depui și dumneata, asta însă nu înseamnă că n-o să plătesc eu... Parcă-i mai bine la *Văduva*. Prea miroase a rufe nespălate, a unsoare de bocanci, uh, bine că scap...

Luca nu se ridică. Petrescu îl privi uluit :

— Adică, mă refuzi ? Nu ești deloc amabil...

— Nu-mi place să beau și mai ales la cîrciumă. Îmi pare rău.

— Atunci ? se bîlbîi celălalt.

De afară se auzea strigătul tragic al pelicanilor care traversau fluviul. Petrescu se apropie de fereastră. Se vedea cerul neguros.

— Se duc o dată cu mine. Aici fac ultimul popas înainte de a se despărți de Dunăre...

Luca nu-i răspunse. Începea numai să simtă o milă stupidă pentru omul bătrîn de lîngă el. Petrescu vorbea repede, înghițindu-și vorbele, se simțea iritat ; ar fi vrut să trîntească ceva, să înjure sau să iasă.

7

Mangîru îl dusesese pe Luca după două zile la frizeria întreprinderii. Aceasta era adăpostită într-o odăiță de trei metri pe trei, în spatele curții unde se adunau căruțele venite să descarce grînele. Intrai aplecîndu-te și de cele mai multe ori trebuia să stai în picioare, așteptîndu-ți rîndul la tuns sau bărbierit.

Nimeriseră la o oră cînd înghesuiala nu era prea mare. Pe cele două fotolii de piele se găseau doi clienți, plini de săpun pe față, privindu-se liniștiți în oglinzile pătate. Un ucenic, îmbrăcat în halat alb, cu chipul șters, se mișca îndemînatic în jurul celui pe care-l servea.

— Bună dimineața, zisese directorul. Tovarășe Moșa, l-am adus pe noul antrenor al echipei ; ținea să te cunoască.

Avea o față suptă, uscată și umerii obrajilor foarte ieșiți. În privirea șovăitoare a sîrbului luci o clipă curiozitatea.

— Bună dimineața, răspunsese. Pofțiți, pofțiți, îmi face plăcere să vă cunosc, și caută din ochi un loc unde ar fi putut să le spună să se așeze.

Mangîru, obișnuit cu spațiul strîmt al frizeriei, îl liniști :

— Nu-i nimica, vezi di treaba dumitale, noi o să stăm pi pervazul ista... și-i arată și antrenorului un lemn îngust. Așa ! răsufală ușurat și se întoarce spre Luca : Dacă n-ai cunoscut pînă acum cum arată un om bolnav di fotbal, apoi să știi că ai unul în față...

Frizerul se întoarce cu briciul în mîină. Ochii lui înguști sclipiră ironic :

— Lasă că nici cu dumneata nu mi-e rușine.

Directorul rîse încet :

— Cel puțin el o mărturisește, eu...

— Da, domnule, o mărturisesc, se repezi președintele colectivului sportiv. De ce mi-ar fi rușine ? Fiecare are o nebunie a lui. Unii strîng bani, alții ridică sau pun pe alții să ridice case, sînt nebuni care adună mărci poștale, alții oase rare de pești, unii risipesc averea la cărți, cu nebunia asta o am : fotbalul. Ca vechi internațional, am rămas cu el în sînge.

Uitase cu totul de clientul său. Acesta se mișca nerăbdător în fotoliu.

— Dumncata nu ai de unde să știi. Pari foarte tînăr. Dacă ești curios, poți să-l întrebi pe tovarășul Mangîru...

Luca se obișnuise cu vorba repezită a frizerului. Se întoarce spre director, care clipi șiret din ochi.

— ...uite, am aici niște ziare. Le țin ca pe ochii din cap. Nu mă despart de ele. Iată-le ! În ele poți să afli cîte ceva despre trecutul și gloria mea. Mi se spunea „*Tunul sîrb*“...

Lăsă briciul și scotoci într-un sertar al toaletei din față.

— Poftim : jurnale spaniole, sud-americe, ziare nemțești. Citești nemțește ?

— Nu.

— Păcat. Uite-mă. Eram puțin mai înalt ca acum. Ce vrei, bătrînii scad din înălțime, e o lege științifică. 64 de kilograme aveam, nu o mîină de carne cum am ajuns. Iată un interviu cu cronicarul sportiv al lui „*Times*“, iată-mă marcînd golul victoriei în meciul cu Argentina. Răsfoiește-le pînă termin eu cu bărbieritul, dar privește cu atenție titlurile : „*Tunul marchează în minutul 55*“, „*Tunul sîrb la Roma*“, „*Moșa Mariancovici a învins Brazilia*“, „*Perla Bal-*

canilor“ va juca în meciul cu Austria ? Nu era chip să răsuflu, domnule, că ziaristii știau totul. Iată și asta : „*Tunul la Ambroziana pentru 43 de milioane ?*“ Ce zici ?

Luca răsfoi foile îngălbenite de timp. Toate înfățișau un tânăr în tricou, puțin prea înalt pentru statura actuală a celui ce rămăsese numai cu gloria trecutului, zîmbind obiectivului cu toată fața, o față ce semăna și ea foarte puțin cu chipul vînat al frizerului.

— Cînd mi-aduc aminte...

— Tovarășe Moșa, spuse clientul din scaun, ce facem, ne mai radem azi sau nu ?

— O clipă, *brat moi*, o clipă, dumnealui e noul antrenor al echipei, nu vezi că am o discuție tehnică ? Și fără să se tulbure, își continuă evocarea : Dacă ai jucat fotbal, știi ce înseamnă un stadion în care pînă și copiii țipă. Păi cînd am fost eu la Montevideo, brazilienii înghețaseră. În semifinale, am rupt bara de la 20 de metri ! 100 000 de spectatori ! Ce urlete ! Ce temperament ! Se trăgea cu pistoalele și antrenorul îmi spusese : *Boje moi*, Moșa, dacă nu te-astîmperi, ăștia or să te găurească cu un glonț ! Eu eliminasem Paraguaiul. Trei *boabe* le-am dat. Ce șuturi, ah, să mai am vigoarea de-atunci, și acum aș juca !

Mangîru făcu semn antrenorului : „Nu-l asculta, se rade...”

Apucase briciul și în timp ce vorbea se apleca peste fața mușterului. Instrumentul se mișca amenințător încolo și înapoi.

— ...În finală, a venit Serigo, antrenorul Braziliei, la mine și mi-a spus : „Moșa, îți dau două milioane dacă te îmbolnăvești !” Două milioane, știți ce era asta ? Puteam să nu mai fac nimic toată viața. Să stau ca Pașa din Iannina și să beau cafea !

— Dar cum te înțelegeai cu el, Moșa ? aruncă Mangîru, perfid, o vorbă.

— Cum ? Cum ? se înfurie frizerul. Pe vremea aceea cunoșteam șapte limbi ! Pe unde n-am umblat ! America de sud, Turcia, Franța, Germania, Italia... Să vă povestesc ce mi s-a întîmplat odată la Milano. .

— Stai că n-ai terminat cu finala ! i-o reteză Mangîru, care se vedea bine că mai auzise povestea asta de cîteva ori.

Din barba celui aflat sub briciul celebrului internațional se scurgea o suviță de sînge.

— Tovarășu' Moșa, fii atent că-mi tai beregata, se alarmă mușteriul.

Antrenorul privea cu groază cum președintele colectivului sportiv plimba lama ascuțită pe fața clientului, subliniind fiecare fază a meciului de atunci.

— Cum vă spuneam. Îmi oferise două milioane. Avea buzunarele pline ! L-am scuipat în față ! Ce știa el ce-i aia onoarea Serbiei ! Ba mai mult, pentru că mă înfuriasem, i-am spus : „Serigo, să vă țineți bine, că vă fac portarul piftie. Azi sînt în șut !” Și așa a fost. Ce lume, ce lume ! O sută de mii de spectatori ! Aveam impresia că urletele pe care le scoteau mă vor lua pe sus. Era ca un uragan. „*Furia ! Furia !*” așa strigau. „*Avanti, avanti !*”

— Asta la Milano, Moșa, interveni Mangîru ironic.

— Mă rog, parcă cine mai ține minte ! Ca la tauri era, domnule ! Eu vorbisem cu Tirnanici, îl știți pe Tirnanici ! Ah, ce inter ! Cel mai prima inter din Europa. Avea picioare de aur. Îi spuseseam : „Tirnanici, *brat moi*, cînd ți-oi striga : «Aici, atenție !» tu să arunci balonul peste apărarea lor !” „S-a făcut, *uice !* mi-a zis el, numai să te țină picioarele, că brazilienii ăștia sînt făcuți ca armăsarii, nu ca tații lor !” Ce e drept, e drept ! Alergau, domnule, de le scăpărau picioarele ! Și cum vă spuneam...

— Tovarășu' Moșa, iar m-ai tăiat, protestă mușteriul din nou.

— Ce contează o zgîrietură, acolo, stai să-ți pui nițel alcool.

Luca îl asculta, neștiind ce să mai creadă, văzînd semnele discrete ale lui Mangîru : „e sărit nițel, săracu'.”

— ...a fost ceva de neuitat ! O dată joacă un fotbalist așa. După aia poate să se ducă la mînăstire. Nu se mai întîlnește cu forma asta. Și cum vă povesteam... Meciul a început la cinci după-masă. Era o căldură înăbușitoare. Brazilienii credeau că o să ne sufocăm. În minutul cincisprezece i-am strigat lui Tirnanici : „*Hordesam, suflete !*” „Na, unchiule !” a spus el și mi-a aruncat mingea peste Santa Maria, becul lor. Să te ții cursă ! Cînd am ajuns la 16 metri, publicul înghețase. Portarul tremura în poartă. Citește ziarul ăla rupt în colț, să vezi ce-au scris a doua zi

despre mine. Unul era „*Tunul*“. Perez, halful de la *Bocacita*, cel care fusese cumpărat cu trei milioane de pescos, s-a aruncat înaintea mea. Un dribling scurt și i-am trimis pe amîndoi într-o parte, prindeau muște. Mi-am potrivit-o puțin și șuuut ! Serigo, antrenorul, plîngea lîngă plasa ruptă. Brazilienii și-au scos cămășile de entuziasm...

— Păi data trecută, cînd mi-ai povestit chestia, spuneai că au tras cu pistoalele după tine... nu-l slăbi deloc directorul.

— Stai, asta a fost mai tîrziu, cînd i-am spart splina portarului.

— Aha !

— Unu la zero !

Mușteriul scăpase. Își clătea fața de săpun și-și tampona tăieturile cu un creion astringent. Făcea haz de necaz, arătîndu-și obrazul ciuntit :

— Uite ce mi-ai făcut, tovarășu' Moșa, m-ai pavozat...

Frizerul nu-l auzea.

— Tirnanici mi-a sărit de gît și mă săruța ca un nebun. Aveam cupa mondială în buzunar ! Glaser făcea tumbe în poartă. În minutul 37 iar îi strig lui Tirnanici : „Aici sînt, sufletul meu ! *Dai mie !*“ El : „Ia-o, unchiule !“ Și luată a fost. De data asta...

— Ai rupt bara !

— Exact !

Mangîru rîdea de-a binelea. Președintele n-avea de gînd să se oprească :

— La sfîrșitul reprizei, am mai apucat una...

— Tot de la Tirnanici !...

— Nu. De la Boșkovici, *dreapta afară*. Ah, și ăsta, ce jucător ! Cînd îți trimitea o centrare, parcă puneă unt pe pîine !

— Și tu erai acolo ? încheie Mangîru plictisit.

Asta-l scoase din sărite pe frizer. Ridică mîinile deasupra capului și începu să urle :

— Cu cine să mă înțeleg ? Și mai spui că-ți place fotbalul ! Cum o să-ți placă dacă nu ai respect pentru vechii internaționali ? Păi în fotbal e ca la marină. Trebuie să fii cuviincios cu veteranii. Îmi pare rău de dumnealui că nu

mă cunoaște ! O să creadă cine știe ce. Să știi că de azi înainte nu mai ești prieten cu mine, s-a terminat...

Directorul îl lăasă să se potolească și-i spuse :

— Uiti ci e ! Dumnealui vrea să convoace o ședință cu jucătorii, în care să se facă analiza muncii pe anul trecut, în ceea ce privește sportul. Cum dumneata știi de unde să-i iei, te-aș ruga să-i convoci la club săptămîna viitoare.

Președintele colectivului sportiv privea la noul-venit ca la un lucru nemaipomenit.

— O ședință, zici ?

— Chiar așa, o ședință, surîse antrenorul.

— Păi ședință în colectivul nostru nu s-a pomenit. Să fi auzit „Le știe“ de-așa ceva, își lua papucii și pe aici ți-e drumul ! Nu-l cunoști. Mare vagabond, domnule ! Da' știe fotbal, n-ai ce-i face ! Unde nu mai aveam noi unul ca el și ca „Inimă de porumbiel“, că ajungeam departe !

Și după ce clăti pămătuful plin de săpun, pufni :

— Auzi, ședință ! Ce-o să fie cînd or să audă copiii ! Păi ne trebuie zece zile, *brat moi*, ca să-i scoatem din cîrciumi, că *sîntem* supărați acum ! Și încă ce supărare ! Dacă i-oi găsi la *Văduva*, la *cartierul general*, să vedem, că acolo ținea celălalt *ședințele*, ce-i drept e drept, destul de des...

Clipi din ochi complice, vrînd să glumească, deși pe buze îi apăruse un zîmbet plin de amărăciune.

8

Predarea magaziei de echipament și a legitimațiilor se prelungi cîteva zile. Petrescu arăta foarte supărat și nu mai termina cu blestemele :

— Așa nu se poate trăi ! E unul, mai mulți, dracu' să știe, care fură, fură, domnule, ca în codru ! Îmi lipsesc cinci tricouri, două perechi de ghete de fotbal, vreo trei

perechi de jambiere... astea cine le plătește ? Petrescu, că-i prost și moale, că lasă toate pușlamalele din lume să-și facă de cap ! Așa-mi trebuie !

Era tot neras, cu ochii tulburi. Duhnea de departe a vin și se vedea bine că treaba pe care o făcea îl chinuia peste puterile lui.

— Uite, dom'le, d-aia îmi plăceau *ăilalți*, te angajai, nu tu tabele, nu tu echipament, parcă ai fi mătușă, nu antrenor. Le-am spus să tocmească un magaziner. Draci ! Mi l-au dat pe Fane-Mahomed. Țsta, nimic de zis : cinstit. Pui mîna în foc pentru el, dar ce să facă și el singur ? Spune și dumneata ?

Luca nu se așezase. Nu voia să aibă aerul că îl silește să termine odată treaba asta încurcată, nici că poate să aștepte mai multă vreme.

— Poftim, lipsesc și chiloți... Eu îți las tabelul ăsta, o să mă descurc cu direcția în privința lipsurilor. Bine că plec, mă doare capul de atîția nervi !

Răsuflase adînc, privind grămezile de echipament de la picioarele lui și se mai îmbună :

— Ei, cum ți se pare ? Te-ai obișnuit ?

— M-am obișnuit.

— Ce ți-am spus ? E greu la început. Casă ți-a găsit directorul ?

— Mi-a găsit chiar de-a doua zi...

Petrescu trînti creionul pe masă și-și frecă palmele înghețate.

— De președintele sindicatului ai dat ?

— Nu.

— De ăsta să ai grijă. Nu prea înghite pe sportivi. Nu știu ce are, domnule, cu noi. Cînd îl auzi : prea mulți bani pentru fotbal, mai trebuie să facem și alte lucruri. Cor, echipă de dansuri, nu numai fotbal !

— Nu i-o fi plăcînd omului !

— Așa cred și eu. Pare cam din topor, o să-l vezi dumneata. Mohorît, pus pe ceartă, o să te frece în ședințe de-o să zici că nu-ți mai trebuie nimic. Cum deschide gura, spune o lozincă ! Un încuiat !

Căută sub niște hîrtii și scoase un teanc de carnete.

— Uite, aici ai legitimațiile. Vezi că unii au început să mîrîie. Vine epoca transferărilor, timpul cocorilor, che... Să te lași greu, mai iese un *ciubuc* acolo. Vorba unui prieten de-al meu de la *Federație*, de la București : „Bă, iarna antrenorii au tolba plină de părăluțe, e vremea lor.“ „Vrei dezlegare, stai, neiculiță, cît?“ Că jucătorul are obligații față de colectiv, cutare, cutare, adică ce să te-nvăț eu, parcă dumneata nu știi ?

Clipi din ochi.

— Dacă plecăm la o echipă mai acătării, luam doi-trei înși, dar așa... Nu-i vorba, le-ar trebui și ăstora, că vor să între în *Divizie* la anul. Să vedem cînd ajung acolo, mai e timp, ne înțelegem noi cînd o fi la o adică...

Luca îl privi drept în față.

— Sigur că o să ne înțelegem. Din partea mea e liber să plece cine vrea. Nu pot să mă opun...

Siguranța din vocea celuiilalt îl neliniști o clipă pe Petrescu. Îl privi mai atent, bănuitor.

— Adică cum vine asta ?

— Dacă omul nu mai vrea să joace, la revedere, de ce să-l țin cu sila ?

Bătrînul rîse gros, în hohote.

— Pari cam bobocel. Să vii să te-nvăț ! Auzi vorbe...

Sentimentul de silă pe care-l avusese încă de la prima întîlnire cu Petrescu reveni.

— Vrei să numeri toate zdrențele astea ?

— Nu. Am încredere. Te rog numai să semnezi tabelul.

— Poftim. Stai să-l chem pe Fane să te ajute să le pui în ordine. E pe aici.

Se ridică și ieși pe coridor. Se întoarse tot singur.

— Nu l-am găsit, o să vină el îndată...

Luca nu spunea nimic. Petrescu se plimba de colo pînă colo gîfîind, ca și cînd în odaie s-ar fi isprăvit tot aerul. Ar fi vrut ca celălalt să-i vorbească, dar tăcerea lui încăpățînată îl enervă. Începuse să aibă bănuieli, dar nu putea să mai suporte liniștea nefirească din birou.

— Habar n-ai peste ce oameni ai dat ! Ce iubitori de fotbal, ce pionieri ! Da, da, pionieri, să știi... Se mai răsteya Gioancă ăla la mine, dar Mangîru nu mă uita la prime, mai cădea și cîte un chefuleț. Pe urmă îmi pare rău și de

echipă, nu-i chiar atât de ușor. Un antrenor e un fel de tată. Nu poți să-ți pui pălăria pe-o ureche și să zici la revedere...

Își dădea seama că totul se terminase, că o dată cu iscălirea tabelului nu mai avea nimic de făcut aici. Bani și-i ridicase cu două zile înainte și aproape îi și cheltuisese. Nu îndrăzneă să-l mai invite pe tânăr la *Văduva* să bea împreună. Își aduse aminte deodată și întrebă fericit :

— Știi să joci biliard ?

— Nu, mărturisi celălalt.

— Nu se poate !

Lucrul acesta i se părea de necrezut.

— Ești bucureștean ?

— Nu.

— Mă miram și eu ! Bucureștean să nu știe biliard... Bine, dar peste cel mult trei săptămîni o să ningă și ce ai să te faci ? Aici ești mort dacă nu joci biliard. Întreabă-mă pe mine. Cînd am venit, eram *tufă*. Săracu' colonel Pătrulescu să trăiască ! Că el m-a învățat, m-a perfecționat mai bine spus. Naș s-ar zice că mi-a fost. Dar nici cu mine nu mi-e rușine, i-am potrivit eu pe urmă ! Acum începe *sezonul mort*, dacă nu joci biliard sau *pocher*, ești pierdut !

Se plimba în jurul biroului vechi pe care mai stăteau aruncate în dezordine hîrțile lui. Cînd ajungea în dreptul grămezii de tricouri se întorcea cu spatele ca și cînd n-ar fi vrut să le vadă.

— Poți să te numești rentier : casă ți-ai găsit, lemne or să-ți trimită de la siloz, pînă în martie domnești ! Ce s-ar face antrenorii fără găgăuți de-ăștia de provincie care nu mai văd înaintea ochilor decît fotbal ? Programul pot să ți-l întocmesc eu, ca la școală, cu orar : dimineața se doarme, la prînz ciugulești ceva la cantină ca să nu te coste mult, pe urmă o ștergi la *Picioare multe*, la cafenea, cît l-or mai lăsa și p-ăsta să facă treabă, scara la *Văduva*, trai, nu altceva...

Se opri puțin și-și scoase țigaretul.

— ...dacă-ți mai vine vreo idee, ești însurat ? Mi se pare că te-am mai întrebat...

Nu așteptă să audă răspunsul și continuă potrivindu-și o țigară în vîrfurile cilindrului de os.

— Ei bine, dacă ai vreo idee, nici o grijă... „Le știe“ se ocupă și cu treaba asta. Ce-ți poștește inima. Tătaroaice, fete de la Constanța, slavă domnului, să tot alegi. Zău dacă nu-mi pare rău că plec ! Abia mă obișnuisem. Ce vrei, oraș patriarhal, cum scria unul. Ici arena, ici silozul, ici jucătorii, ici paraua. Ciupi un ban mai puțin, dar ești liniștit. Nu tu ședințe, nu tu politică, nu tu prostiile cu care au venit *ăștia* !

Luca își aminti că într-o vreme, copil fiind, strîngea fotografiile jucătorilor de fotbal. Între acele fotografii era una și a acestui om, mai tânăr, parcă-l vedea, cu un chip senin de om nepăsător, Petrescu III, conducătorul tripletei *Juventusului*. Ce-l înrăise atît ? În ce mizerie se bălăcise toată viața ca să ajungă ceea ce ajunsese acum ?

Cel mai bun lucru ar fi fost să-l fi dat pe ușă afară și să-i fi strigat : „De-acum, du-te, ajunge că n-ai făcut nimic ! Cel puțin nu mai cîrli ! Fii mulțumit că ești lăsat în pace, că nu te ia nimeni de guler să te tragă la răspundere pentru rea credință și incapacitate“. O dorință mai puternică decît orice îl silea să-l asculte, să-l vadă mai bine pînă la ce treaptă a decăderii ajunsese.

Petrescu se apropiase de geamul murdar și privea în curtea silozului. Lumina scăzută a zilei de toamnă, rece și dușmănoasă, plină de vînt și de ploaie, îi arăta obrazul puhav, neras. Ochii, umflați de nesomn, se închideau din cînd în cînd, a oboseală. În cele din urmă se întoarse spre Luca. Avea privirile injectate, părea furios dintr-o dată.

— De ce mă urăști ? întrebă.

Celălalt rămase surprins.

— De ce te-aș urî ?

— Nu știu de ce ! Dar te simt, sînt ca un animal, să știi. Îmi dau seama cînd nu mă poate suferi cineva...

Tînărul zîmbi cu indulgență.

— Dumneata nici nu poți fi urît, înțelegi ?

Petrescu nu simțise ironia. Celălalt continuă cu o voce indiferentă :

— A fost o vreme cînd fotografia dumitale stătea alături de cea a lui Stanciu, Vogl... într-un caiet pe care tăică-meu, ori de cîte ori îl găsea, îl făcea bucăți...

— Stanciu, Vogl, repetă bătrînul, mecanic. Unde sînt jucătorii de altădată : Chiroiu, Deheleanu, Sepi, Bürger. ce fotbal, ce oameni...

— Se pare că sportul ăsta nu-ți mai place chiar atît de mult...

— Cine a spus asta ?

— Nimeni, dar felul în care vorbești mă obligă să înțeleg că fotbalul de azi ți se pare o parodie...

— Ei, nu chiar așa... rîse Petrescu, gîtuit.

— Și crezi că s-ar mai putea juca, cum spui dumneata, ca altădată ?

— Nu cred.

— De ce ?

— E o diferență de stil și temperament...

— Nu mi se pare. Dimpotrivă. Cred că jucătorilor de astăzi li se cere mai mult decît celor de altădată, iartă-mă. Fotbalul se studiază acum ca algebra, să spunem ; avem reviste de specialitate, problemele lui sînt tratate pe larg de oameni ca mine, ca dumneata, care, orice s-ar spune, ne pricepem...

— Știu, știu, îl liniști Petrescu. Astea sînt cuvinte băgate în cap de cei de la școala de antrenori. Însă fotbaliști ca ai vechi n-ai să mai găsești ! Fotbalul de atunci a creat personalități strălucite...

— Este adevărat, pentru că era un fotbal bazat pe calitățile personale ale jucătorilor, pe cînd acum...

— Acum, ce ?

— Acum ne străduim să creăm ceva nou, un fotbal bazat pe spirit colectiv : *echipe*, nu *indivizi*...

— Astea-s vorbe ! Ce-i aia fotbal bazat pe *spirit colectiv* ? Ia-mi dumneata unsprezece *mazete* și fă-mi o *echipă*. Să te vād. Pe urmă stăm de vorbă ! Tot individualitatea creează, domnule, ca în orice domeniu, dacă vrei să știi.

Părea supărat, nemulțumit de ceea ce spusese.

— Propaganda *ăstora* prinde la tineri mai ales, pentru că ei n-au văzut totul...

— De ce nu vrei să recunoști că în cîțiva ani s-au schimbat foarte multe lucruri, mai ales în ceea ce privește pe sportivi...

O bănuială teribilă încolți în privirile lui Petrescu.

— Oi fi comunist ?

Glasul spart se pierdu undeva sub tavanul scund al camerei întunecoasă. Luca nu-i răspunse.

— Atunci e altă socoteală, cum de n-am bănuir de la început...

Parcă s-ar fi certat singur. Șovăia, nu știu ce să mai spună cîtăva vreme și în cele din urmă dădu nepăsător din umeri :

— Dracu să mă ia, vorbesc ca un prost. Trebuie să plec. La revedere, fă ce vrei...

Trînti ușa după el și tînărul îi auzi pașii grăbiți pe scări ca ai unui om care fuge.

9

Rămas singur, Luca privi îngrămădirea de tricouri și bocanci de fotbal, plini de noroi pe tălpi. Vreazăzică asta era începutul. Camera rece, cu geamuri murdare, maldărul de hîrtii, grămada de echipament jilav, rafturile nevopsite, ușa de pe care căzuse tapetul...

Se auzi scîrțîitul canatului. În fața lui stătea un băiat de vreo 19 ani, blond și îndesat. Antrenorul recunoscuse pe fundașul echipei silozului. În loc de orice altceva, Luca îl întrebă cu mînie :

— Îți place ?

— Nu-mi place. Eu le-am spus de mult că nu-mi place, dar cine m-ascultă pe mine ?

— Hai să le strîngem amîndoi.

Ocoli biroul scund și începu să așeze lucrurile grămizi-grămizi.

— Mă cheamă Fane-Mahomed ! spuse băiatul, imitîndu-l cu multă sîrguință.

— Știam. Pune aici chiloții, aici maiourile, pantofii de tenis în colț, așa. Unde n-am apucat eu pe vremea mea astfel de echipament... Ce știți voi ! Ne rupeam picioarele

pe maidane, desculți. Un tricou însemna ceva nemaipomenit, un lux. Minge, nu-ți mai spun : am început-o cu o cutie de conserve în care unul mai mare ca mine, Manole-i zicea, trăgea cu degetele de la picior. Ce zgîrieturi, ce bălăi ! Pe urmă am trecut la mingea de cîrpă. Cîte 20 ne țineam după ea. Ce geamuri sparte, ce alergături ! Fugeau sergenții după noi, ne mai atingeau cîteodată. Și voi ? Aruncați tricourile pe jos, le călecați în picioare... Ce vă pasă ? Uite la ăsta ! Îți place ? Rupt la gît. Se văd urme de noroi pe el, parcă nu se putea găsi un prosop ?

Ce-l apucase să amintească acestui adolescent tinerețea lui ? De fapt era furios pe Petrescu. De ce o luase la fugă ca un șobolan ? Privi mai bine la celălalt.

— După înfățișare, nu ești turec ? De ce-ți spune Fane-Mahomed ?

Băiatul rîse timid.

— Asta-i poreclă. Fiecare are un nume. Știți dumneavoastră, între fotbalisti e ca la cai : Yoppa Hanover, Bucium, Fulger, Fane-Mahomed, totuna-i... De felul meu sînt din Tulcea. Părinții s-au mutat aici de cîteva ani. Abia de curînd m-au băgat în echipă. Joc bec.

— Știu.

— V-a spus tovarășul Mangîru ?

— Da.

Aproape terminaseră cu strînsul.

— Există o mătură undeva ?

— V-o aduc îndată.

— Ud-o înainte de asta.

Privi rafturile mici, grămada de tricouri și se șterse pe frunte. Fane se întoarce.

— Gata, dați-vă la o parte, să mătur eu...

Trebuia deschisă ușa. Ar fi fost nevoie de un ventilator. Adolescentul terminase. Îl chemă.

— Există o spălătorcasă pe aici, pe la siloz ?

— Cum să nu existe !

— Bun. Uite ce te rog : la plecare, îi duci toate tricourile și chiloții la spălat. O să-i plătească colectivul sportiv.

— Nu-i nevoie. E salariată.

— Cu atît mai bine. Acum stai aici, în fața mea, și să-mi spui numele fiecăruia, să-l scriu pe cîte o bucată de hîrtie. De azi înainte veți avea o boxă numai a voastră. După ce terminăm, o să alegem bocancii, cred că-i cunoști, să-i punem la locul lor. O pereche de pantofi de tenis, una de baschet, un tricou, un trening : nu văd treningurile, unde sînt ?

Fanc-Mahomed își puse mîna în șold, gînditor.

— Trebuie să fie pe aici, pe undeva. Le-a ascuns femeia care se ocupă cu îngrijirea magaziei.

— Tovarășul Petrescu spunea că nu te are decît pe dumneata de ajutor.

— Așa e dînsul, mereu nemulțumit...

— Bun. Unde rămăsesem : fiecare cu lucrurile lui. O să facem și niște geamantane de placaj, pentru deplasări. Acum, altceva vreau să știu : există la siloz un atelier de tîmplărie ?

Băiatul șovăi.

— Nu cred. Ba nu, stați ! Mucală se pricepe, e dat dracului ! Vi le face numaidecît. Numai placaj să găsim.

— Mucală cine mai e ?

— N-ați auzit de Mucală ? Centrul nostru înaintaș !

— Bine, bine. Ei, ia să mă gîndesc ce ar mai trebui...

— Ciorapi. Cu ciorapii e o daravelă întreagă. Nicio-dată nu se ajung. E cineva care mai duce și pe-acasă. Luca se prefăcu a nu ști nimic.

— Ce spui ?

— Unul mai strîngător...

— Nu-l bănuiești ?

— Îl cam știu eu...

— Va trebui să mă ajuți să-l facem mai puțin chivernisit.

Treaba se cam terminase. Nu rămînea decît să scrie clichetele. Căută carneteale jucătorilor în sertarele biroului. Pe fundul lor rămăseseră firimituri și urme de gîndaci. Petrescu III aici mîncea, aici dormea, se gîndi.

Le așeză pe masă, privi fotografiile șterse și rupse o coală de hîrtie în mai multe dreptunghiuri, numărînd în gînd boxele magaziei. Erau 22.

— Sînt 22 de jucători ?

— Au fost, au mai plecat. Dar de ce întrebați ?

— Vreau să știu ce efectiv vom avea la anul.

Fane era foarte încurcat.

— Nu cred că vom fi unsprezece. Mulți vor să plece, și încă cei mai buni : „Le știe“, „Inimă de porumbiel“, Mucală...

— Nu pleacă ei, n-avea grijă, și chiar dacă ar pleca, avem noi cu cine să-i înlocuim...

Fane-Mahomed se îndoia :

— N-aș crede ! Adică, dumneavoastră sînteți de părere că jocul ăsta se poate învăța așa, de pe o zi pe alta ?

— Sînt convins.

— Atuncea să vi-l aduc și pe Simon, fratele meu : Simon-cel-gras, *rîsul fotbaliștilor*, cum i se spune, sau Simon-Tocană...

Luca rîse.

— Măi să fie, dar aveți la nume ! Cine le scornește ?

— Cine știe !

— Și fratele tău vrea să joace fotbal ?

— Ba bine că nu, dar ce te faci cu el că are 80 de kilograme ! Cînd aleargă, lasă gropi în urmă. Unii îi mai spun și Rinocerul...

— Stai să nu uităm ceva ! Vreasăzică Simon-cel-gras, Simon-Tocană, Rinocerul și mai cum ?

— Cam atît...

Băiatul se așează pe marginea unui scaun și întreabă foarte serios, privindu-l pe antrenor drept în ochi :

— Spuneți-mi, e adevărat că poate să joace și el fotbal ?

— Dacă are să aibă destulă voință...

Fane-Mahomed dădu din umeri cu părere de rău :

— Are, săracul, dar restul...

— Restul se-nvață ! Și-acum la treabă ! Să-mi spui numele fiecăruia, să le fac cîte o etichetă...

— Și al celor care zic că pleacă ?

— Și. Sînt convins că n-o să plece nimeni... Începem. Portar, cine joacă ?

— Păi Crețu, ăsta de aici, uitați-vă la fotografia lui : are un păr, parcă-i o perie de scînduri.

— Ce învîrtește ?

— Desenator. El se laudă că e și pictor, dar să nu-l credeți. M-a desenat pe mine cu niște vopsele și arătam ca tovarășul Moșa...

— Bun. Rezervă avem ?

— N-avem. Nu-i nevoie. Dacă se lovește, apără Mucală. E dat dracului, se pricepe la toate.

Luca se opri cu tocul deasupra sticlei cu cerneală. Ar fi vrut să scrie etichetele pe numele adevărate, dar își dădu seama că tocmai aceste porecle prietenești creau o familiaritate pe care nu avea de ce s-o strice. Înmuie penița în gîtul scurt al sticlei și caligrafie cu litere înflorite numele portarului. Dedesubt desenă o pensulă. Fane-Mahomed pricepu :

— Dumneavoastră faceți și caricaturi ?

— Chiar caricaturi nu. Ești puțin pretențios...

— De-acum o să-i zicem și Pensulă !

— Să nu se afle că din vina mea. Să trecem la ceilalți. Fundaș joci dumneata și mai cine ?

Băiatul se roșise de mîndrie.

— Scrieți : Fane-Mahomed și Gică-Marafet...

— Țsta cine mai e ?

— Gică-Marafet ? Cum, n-ați auzit de el ?

— Ia ascultă, profetule, ai fi vrut să știu de pe unde-am venit eu ce făceați voi aici și cum vă chema ?

— E drept că nu se putea auzi oriunde, dar dacă mergeți numai pînă la Constanța, tot o să aflați cîte ceva despre Gică... Unu-i Gică-Marafet ! Păi ăsta a fost șut...

— Șut ? Ce-i asta ?

— Manglitor... Și făcu un gest cu mîna. Șutea, dădea la stînga...

O cută se ivi pe fruntea antrenorului.

— Fane, uite ce e... Încep să cred că am nimerit într-o colonie de reeducare...

— Nu vă speriați. Acum s-a terminat. Și-a încheiat *cariera*, că așa spune. A făcut doi ani de pușcărie și s-a vîndecat. E cel mai vrednic hamal pe care-l are silozul. Cară cît șapte. Nu ți-ar fura un ac.

— Bine. Atuncea scriem aici : Fane-Mahomed. Ție cine ți-a spus așa ?

— Doctorul. Cică are o fotografie în care e înfățișat unul Mahomed, de-a fost profet la turci și care aduce ca două picături de apă cu mine...

— Ți-ar mai trebui o barbă pentru asta, dar eu tot am să-ți desenez un turban deasupra numelui. Și dacă mi-aduc bine aminte, nu la turci a fost profet, ci la arabi...

— Totuna e...

— Ce meserie ai ?

— Socotitor.

— Și pe Gică cum să-l trec ? Șut sau hamal ?

— Întrebați-l pe el.

Afară se spărgeau norii. Prin geamul murdar se strecurară câteva raze de soare. Trîmbe întunecoase alergau deasupra orașului. Frigul le înghețase mîinile. Într-un colț zăcea o sobă cu burlanele sparte. Fane-Mahomed ghici gîndurile antrenorului :

— Lăsați, tovarășe Luca, vă fac eu rost de lemne, îl aduc și pe Mucală să vă repare soba, e băiat bun. Zice el că pleacă, dar cînd o vedea ce fel de om sînteți, o să-i placă.

— Mă lingusești. Să știi că dacă n-ai să joci bine, tot n-am să te bag în echipă. Să trecem la linia de mijlocăși. Dreapta cine joacă ?

— Fachirul, „doctorul“ Voicu.

— Bun, stai să-i desenez un bisturiu și o pastilă *Bayer* sub nume...

— Stoper e Nicu-Vînzare bună. Să nu mă întrebați de ce-i spune așa că nu știu. Abia se mișcă. El spune la fraieri că la fel juca și Iuhász, că, chipurile, ar avea *plasament* și că ce-i trebuie lui să mai slăbească din moment ce are un asemenea cap pe umeri...

Luca îi scrisese numele.

— Stînga e Șoșon, mecanicul.

— Stai că nu mi-ai spus ce face Vînzare-bună ăsta și doctorul...

— Primul e planificator la siloz, al doilea infirmier, da-i zicem doctorul, pentru că-i place mai mult.

— Bun. Deci stînga... ia ascultă, dar nume ca oamenii nu au băieții ăștia ?

— Au, dar nici ci nu mai știu cum îi cheamă de-ade-vărat !

— Să trecem mai departe.

— Dreapta afară e Calul... *Tămîie*. Cea mai mare mu-haia a secolului...

— Ei, cum ?

— Are un șut de usucă. Dacă prinde un portar în tra-ietorie, poți să-l duci la reparat...

— Ce spui ?

— Numai că nu prea apucă. Ori dă pe lîngă ea, ori trage afară. Din pricina lui a trebuit să schimbăm de cîteva ori sîrma care înconjoară arena. A făcut gaură în ea. Trage la *lumînare*...

Antrenorul nu era obișnuit cu limbajul înflorit al lui Fane-Mahomed.

— Cum vine asta : *trage la lumînare* ?

— Se poate să nu știți ?

— O „*lumînare*“ știu eu ce înseamnă, dar „*la lumî-nare*“...

— Adică sus și tare... În porumb...

— Să fim serioși. Cine urmează ?

— *Tripleta cu picioarele de aur*, formată din „*Le știe*“, zis „*Tat' al lor*“, cel mai prima inter din Europa. Mucală și „*Inimă de porumbiel*“... *cocorii*...

— Extremă stîngă ?

— Picioruș, cel mai anemic jucător din lume, se hră-nește cu aer și guvizi.

— Ți-am spus să fii serios. Rezerve avem ?

Fane-Mahomed îi mai spusese încă trei nume, la fel de ciudate. Antrenorul se ridică și-l rugă pe băiat să așeze fiecare în raftul respectiv, ghetele. Într-un colț al ma-gaziei de echipament găsiră și o cutie de unsoare. Cu o perie cu marginile mîncate întinseră substanța grasă pe pielea bocancilor. Înăuntru, socotitorul vîrî ghemotoace de hîrtie veche.

— Crezi că o să le placă ? întrebă Luca.

— O să le placă. Prea își făcea fiecare de cap. De-acum adio !

— Adio, Mahomed ! Să știi că nu glumesc. Mie-mi sînt foarte dragi oamenii tineri, dar mi-e mai dragă disciplina, mama tuturor lucrurilor. Ai înțeles ?

— Cum să nu ?

Și pînă seara schimbare cu totul înfățișarea magaziei de echipament și a biroului. Fu nevoie de cîteva ceasuri pentru ca să arunce ceea ce prisosea, să măture și să schimbe hîrțiile îngălbenite de vreme în rafturile putrezite.

10

Mangîru îi găsise o cameră lîngă geamie, într-o curte acoperită de lespezi tocite, între care putrezeau la data aceasta asfodelele. Intrau printre două șiruri de uși și ferestre, așezate paralel ca geamurile unor trenuri staționînd lîngă un peron, unul lîngă celălalt. Aproape de tot, se zărea peluza de calcar a stadionului, acoperită acum de zăpadă. În C... iarna sosise într-o noapte, mistuind sub haina ei strălucitoare orașul ca într-un incendiu, alb, rece și mort. La ușă, sub pași, jucau dușumelele, ca acelea ale unei punți de vapor. Odaia joasă, luminată numai de o fereastră astupată de un oblon ce se mișca în permanență la bătaia vîntului, scîrțîind asurzitor, era plină de scrinuri. Nu era oră din zi să nu se audă dincolo de peretele subțire, de paieantă, un patefon, hîrîind din pricina acelor folosite prea des. Asta nu-l supăra prea mult. După cîteva zile se obișnuise și dacă n-ar fi auzit refrenul mereu repetat „*Cine mi-e drag mă așteaptă, mă așteaptă undeva...*” i s-ar fi părut că a nimerit în altă parte. Dormise în locuri mult mai ciudate, pe front își săpase singur gropi în pămînt, adăpostindu-se pînă în zori. Ținea minte dormitoarele prea aglomerate, înghesuite, cu cîte treizeci-patruzeci de oameni, dacă ar fi judecat, asta era o cameră de prinț ! Avea un pat lat, acoperit cu cuvertură roșie, lavabou în care se odihnea un lighean albastru, cu fundul de tablă, sudat pe margini, semn că fusese înlocuit și lipit cu coșitor, un șifonier de nuc, două scaune și o masă înaltă.

Mirosea plăcut a var proaspăt, pe pereți atârneau tablourile proprietăresei : unul închipuind o natură moartă, cu un iepure însîngerat, și cel de-al doilea înfățișînd un peisaj în care fuseseră încadrate busturile gazdelor, un bărbat și o femeie, ascunse într-un boschet pitic. În peretele de lîngă soba de lut, îndopată cu lemne, mai erau cîteva rame făcute din scoici, tîrguite desigur de la Constanța, împodobind fotografii vechi de rude...

Uneori, cum se întîmplase în seara asta, era atît de ostent, încît nu mai avea vreme să se mai uite împrejur. Numai aerul rece al nopții de decembrie îl înviorase. Văzuse vitrinele luminate de becuri chioare ale orașului. Gerul desenase pe ele animale fantastice și nu șluse cum să se strecoare mai repede spre casă. În curtea geamiei, migdalii își frecau crengile de cărămizile gardului înalt. Pînă aici se auzea respirația șuierătoare a fluviului, ca a unui șarpe uriaș ieșit după pradă. Se dezbrăcase cu gesturi pripite și pînă să adoarmă se gîndise la cele ce se întîmplaseră cu numai cîteva ceasuri mai devreme...

Ședința începuse pe la șapte. Frizerul cărase cu Fane-Mahomed o masă lungă. O acoperiseră cu pînză roșie și Luca îl rugase pe portar, adus special de socotilor mai devreme, să-i scrie, cu cretă, o lozincă pe o hîrtie purpurie. Cu două drapele atîrnate încrucișat deasupra ferestrelor, sala luase un aer solemn. Aproape de ora fixată, clubul silozului era plin. În jurul sobelor, pe niște bănci subrede și pe scaune aduse de cine știe unde, aproape toți membrii colectivului sportiv așteptau începutul discuțiilor.

Moșa Mariancovici, asudat tot, privea ușa prin care trebuia să intre directorul. De la o vreme se dăduse mai aproape de Luca și, silindu-se să întreacă zgomotul vocilor de dincolo de masa prezidiului, căuta să-l țină pe acesta la curent cu ultimele evenimente ale orașului.

— Ai auzit ?

— Ce s-aud, tovarășe Moșa ?

— Cică „Le știe“ a semnat pentru *Flacăra*. Nimeni nu l-a mai văzut prin oraș. Ar fi păcat să pierdem un jucător atît de bun ca el. Dumneata ce crezi ?

— Sigur că ar fi păcat !

— Nu l-am găsit. Am dat sfoară printre băieți, unde l-or vedea să-l cheme la ședință. Nu prea e dus la biserică.

Zgomotul creștea. Se auzeau trîntituri de scaune, în fundul întunecos al sălii se înghionteau băieții, izbucneau rîsete, cîteva fete aflate mai în față erau trase de păr, deasupra glasurilor tuturor plutea un bas profund. Luca încerca să vadă ceva peste florile așezate pe masă de președintele colectivului sportiv și nu reușea. Deasupra, ardea un bec prea mare, care-l supăra. Moșa Mariancovici se trase mai aproape.

— De ce naiba o fi întîrziind ?

— Are treabă, poate, ce-i ca noi ?

— Adică eu, dumneata n-avem treabă, ce spui, *brat moi* ? Parcă nu mi-am lăsat clienții cu ajutorul ? Acum lucram suplimentar, ce crezi dumneata ? Ce-a ajuns „Tunul sîrb“... Unde-i Boșkovici să mă vadă, că parcă-l aud : „Moșa, Moșa, pune ceva deoparte, că n-ai să poți să fugi toată viața după minge, să ai la bătrînețe !“ Cine l-a ascultat ? Puteam să am bani, domnule, să dorm pe o saltea atît de groasă...

Și arată cu degetele în aer o saltea închipuită de dimensiuni colosale.

— Uite, de pildă, la Viena, asta era în anul, stai... 19... eh, cine mai știe, înainte de meciul cu Austria. Mă trezesc în cabină cu o doamnă. Elegantă, elegantă, numai vulpi. Ce crezi că-mi spune ? „Domnu' Moșa“, vorbea franțuzește, știi : „*Monsieur Moșa*...“ Mă uitam, phii ce mai femeie ! „Domnu' Moșa, sînt nenorocită dacă Jugoslavia cîștigă meciul acesta !“ „Ei, cum ?“ Ce crezi, hoțul de selecționar dăduse presei prezența mea în echipă ca nesigură. Ziarele austriece anunțaseră cu litere de-o șchioapă că *Tunul* este indisponibil ! Ce și-a zis conîța mea ? Nu vine Moșa, s-a dus Serbia ! Și a pus pariu pe un milion că o să cîștige Austria. Îți închipui figură cînd m-a văzut în cabină, sănătos ca un ofițer, în bună dispoziție... „Și ce pot să fac pentru dumneavoastră ?“ o întreb. „Cum ce să faceți ? Să nu jucați ! Aveți pentru asta 500 000 și mîna mea !“ Domnule, dacă ai fi văzut-o, ai fi dat dracului mărcile, dar unde pui onoarea Serbiei ? Cînd i-am spus că nu se poate, mi-a leșinat în brațe. Arbitrii tocmai fluierau. Ce meci am

făcut și acolo ! Pe Sesta, cît era el de Sesta, cine mi ți l-a întors ? Eu ! Și nici naționala austriacă nu era vreo echipă de doi bani ! *Wunderteam*-ul ! Ai auzit, nu ? Ce fotbal, *boje moi*, ce fotbal ! Dantelă, nu altceva ! Na-ți-o ție, dă-mi-o mie ! Ei ambițioși, noi la fel... Care pe care ! În tribune, pariuri de milioane, că dumneata știi, nu trebuie să-ți mai spui. Puteam să facem soccerul sîrb de rîs ? M-a chemat antrenorul. „Moșa, mi-a zis, vezi că i-am lăsat mască pe ăștia. Întîi i-am păcălit că n-ai să joci, pe urmă mai am o chestie drăgălașă pentru ei. O tactică specială. Și mi-a șoptit la ureche : Azi ai să joci la halfie. Tu ai șut. Ei or să creadă că ești lovit. Buun ! Cum o prinzi, arde-i ! O bombă și atît ! Pe urmă, punem de mămăligă. Facem zid, nu-i mai prinzi în careul nostru, ne retragem în apărare...”

Ochii frizerului străluceau.

— Zis și făcut ! Vin austriecii, unul cîte unul. Jerusalem Hahnemann se uita după mine, că auziseră de festa antrenorului. Lume gîrlă. Huiduia. Mă uit la Sesta. „De ăsta să te ferești ! îmi spusese toți. E dat dracului ! Nu trece nici pasărea de el !” Parcă-l văd, unul mic, bondoc, numai vîină. Mă căuta din ochi. Și el știa ce are de făcut...

Ostenise. Își turnă un pahar cu apă din sticla pusă special pe masă pentru vorbitori.

— Eu la halfie. Venea Sesta înainte, lăsa apărarea descoperită, eu nimic. Tactică, domnule, tactică... „Eh, și-o fi zis. S-a ramolit *Tunul* ! Ia să-l las puțin și să-i păzesc pe ceilalți.” Atîta așteptam. Parcă mă văd. Stam mai în urmă, cum îți spuneam. În minutul 36, nu, asta a fost în minutul 43, țin bine minte, în minutul 43, strig la Boșkovici : „*brat moi*, aici sînt !” Boșkovici, pac cu latul. Era la vreo treizeci de metri de poartă. Buuuuum ! *Tunul* își făcuse datoria ! Așa gol nu văzuseră vienezii de cînd se știa. Sesta să înnebunească și mai multe nu ! Antrenorul Austriei îl înjura numai de mamă, de înțelegeam și eu cît nu pricepeam nemțeasca lor, pe vremea aia. Dau friții să egaleze, hop îcoace, hop încolo, nu mergea : 1—0 a rămas pînă la urmă. De conîța mea n-am mai aflat nimic, că mi-a fost frică să mai stau în Viena, am șters-o cu primul tren.

Te pui cu nebuna ! Pierduse un milion de mărci ! Era o sumă. A ! Uite-l pe „Le știe“...

Pe ușă intrase un tânăr negricios, îmbrăcat într-un palton jerpelit. Salutase mulțimea cu un gest de toreador, cîțiva se înghesuiră să-i facă loc. El se așezase fără să privească pe cineva. Părea mai curînd un vagabond decît jucătorul sprintar de pe teren. Era ostenit sau beat, vorbea tare, parcă gata de ceartă.

— Mai lipsește cineva ? întrebuse Luca în șoaptă.

Moșa Mariancovici cercetase sala cu atenție.

— Numai Picioruș și cu mecanicul Mucală-i aici, Gică-i aici, „Inimioară“ aici, toți, ba nu, și „doctorul“ lipsește, dar mi-a spus că vine mai tîrziu ; ăsta-i om serios, vine dacă spune...

Ușa se deschise din nou și intră Mangîru, urmat de un bărbat slab și înalt, foarte palid, îmbrăcat într-o canadiană umezită de viscolul de afară.

— A venit și președintele sindicatului, Mîțu ; să te ții, spuse Moșa repede, o să ne frece ridichea.

Frizerul îi poftise pe scaunele prezidiului. Secretar al ședinței, așa cum hotărîseră dinainte, era Fane-Mahomed, care-și și pregătise foile și un creion bine ascuțit.

Discuțiile fură conduse de Mangîru. Acesta potoli larma din sală cu un gest și dădu cuvîntul președintelui colectivului sportiv.

Așa-zisul raport de activitate pe care-l susținu Moșa Mariancovici fu un fel de parodie, pentru că tot ce spunea era aproximativ, începînd cu cifrele și terminînd cu înșirarea unor „succese“ ireale. În afara secției de fotbal, colectivul nu cunoștea altă activitate. Se citară și sumele cheltuite cu întreținerea acestei „activități“. Luca zîmbi. Un statistician din localitate ar fi găsit în teighea la Văduva sumele cele mai însemnate. Se recunoștea în mod autocritic că se făcuseră greșeli, că din punct de vedere tehnic erorile întrecuseră orice măsură și se dădea asigurarea că asupra viitorului totul era aranjat prin angajarea unui antrenor nou, care avea să pună lucrurile la punct.

Era de mirare că zgomotele din sală nu crescuseră. În bănci se șoptea, vocea groasă de bas a lui Mucală făcea unele completări ironice. Urechile frizerului refuzau să le asculte.

Ostenit, Moșa Mariancovici se așezase pe scaunul său; răsplătit de aplauze batjocoritoare. Cel mai zgomotos se dovedi a fi „Le știe“, a cărui coamă de păr se scutura de entuziasm. Pentru Luca era limpede că ședința începuse sub semnul unei bune dispoziții generale. Privea mulțimea neliniștită din fața lui. Fumul țigărilor îl înăbușea. Locul era prea îngust, ar fi trebuit să se deschidă o fereastră, nu știa pe cine să roage să facă lucrul acesta. În timp ce președintele colectivului sportiv își ținuse raportul, privise în primele bănci la „Inimă de porumbiel“. Ca și „Le știe“ avea ceva de lăutar în frizură și în felul în care exclama după fiecare frază a președintelui. Își ținea o mână pe umărul unui vecin și se juca cu părul lui decolorat. Nu-l interesau cele ce se spuneau și se putea crede că venise acolo numai pentru că nu avea ceva mai bun de făcut. Pe ceilalți nu-i cunoștea după nume. Chipurile îi apăreau șterse, lumina nu-i învăluia deopotrivă, era mult mai greu să-i ții minte așa, decît în tricourile acelea albastre, cum îi văzuse prima oară.

După aceea, Moșa Mariancovici îi dăduse cuvîntul directorului.

— Tovarăși, începuse el. Esti bini că sîntem di față cei mai mulți dintre noi, cei care facem parte din colectivul sportiv al silozului, e foarte bini...

Își șterse fața lucioasă cu o batistă, mușcîndu-și buzele cu înverșunare, cît timp îi îngăduiau pauzele dintre cuvinte. Se exprima pripit ca și cînd cineva l-ar fi gonit din urmă și nu ar fi avut timpul necesar să spună tot ce avea pe suflet. Tuna și fulgera împotriva vechiului antrenor, acuzîndu-l de toate nenorocirile abătute asupra echipei de fotbal a silozului. Îl numi „depravat“, „*element descompus*“ și continuă :

— Fără măsurile noastre energice, cini știe undi am fi ajuns. De aceea direcția a hotărît, în înțelegere cu organizația di bază și cu sindicatul, ca acest tovarăș, Petrescu III, să fie concediat și în locul său să fie angajat altcineva...

Promise după aceea mai multă severitate și un control mai atent și termină cu un avertisment în care spunea că „*el personal*“ nu va mai îngădui, de aici înainte, ca nimeni „să-și mai facă di cap“ ca „*pînă atunci*“.

Luca privi la președintele sindicatului. Acesta își nota ceva pe o bucată de hîrtie. Angajamentele finale ale directorului, care mai de care mai strălucite, fură însoțite de o furtună de aplauze, ceea ce dovedea că Mangîru se bucură de o mare popularitate în rîndul jucătorilor.

Atmosfera se încinsese și părea pregătită pentru discuții. Era rîndul președintelui sindicatului. Mișu se ridică cu greutate, abia reușind să-și scoată picioarele de sub masă.

— Tovarăși, începui el cu un ton sec, uscat, de om căruia nu-i face nici o plăcere să fie auzit. Prezența mea la această ședință nu e deloc întîmplătoare. Mi se pare că eu sînt unul dintre pușinii care au cerut ca ea să aibă loc, inițiatorul fiind noul antrenor al echipei de fotbal...

Se opri puțin privind ceasul de la mîină, ca și cînd și-ar fi măsurat timpul.

— Tovarăși, reluă, un străin de colectivul nostru ar putea bănuși, după cele spuse pînă acum, că lucrurile au mers, dacă nu bine, binișor...

Sala întunecată, ascunsă sub pînza fumului de țigări, cu îngrămădirea ei de capete, se însufleți.

— ...pentru că dacă ar fi să judecăm cu picioarele în apă rece, cum se zice, am mai avea cîte ceva de adăugat.

Mișu rîse scurt, mînzește, descoperindu-și dinții puternici. Am să încep eu, ori nu-mi dați voie ?

— Ba da, ba da... protestă sala.

Directorul se mișcă neliniștit pe scaunul lui, căutînd cu mîna paharul cu apă. Moșă Mariancovici i-l și umpluse.

Președintele sindicatului se întoarse spre masa prezidiului.

— I-am ascultat pe cei care au vorbit înaintea mea și dacă am înțeles bine, ei au mărturisit că lucrurile n-au prea mers bine pe linia asta, sportivă. Bun, dar de ce n-au mers lucrurile bine, nu ne-a explicat nimeni și asta ne interesează foarte mult. S-a spus aici că un singur om, vechiul antrenor, element descompus așa și pe dincolo, ar purta toată vina acestei catastrofe, ca să întrebuișăm cuvîntul folosit de tovarășul Mangîru. E bine cel puțin că am găsit un vinovat, sigur că n-o să-i tăiem capul, dar, vă întreb, tovarăși, dumneavoastră credeți că numai acest om poartă toată răspunderea ? Ia să ne gîndim...

Se făcuse tăcere. În acel moment pe ușă intră cineva. Mițu așteaptă câteva secunde să audă un răspuns și nepri-mind nici unul trecu mai departe.

— Bine, să zicem că ce-a fost a fost, dar s-a spus aici, tovarăși, că de azi înainte toate vor merge ca pe roate. Să dea Dumnezeu, eu n-am nimic împotrivă, deși mă îndoiesc că noul nostru antrenor va putea face singur mai mult decît a făcut celălalt. Doar nu e vrăjitor să săvîrșească minuni, pentru că la noi, ducînd-o mai departe cum am dus-o, numai niște minuni mai pot îndrepta ceva.

Murmurul din bănci încetase și toată lumea asculta cu atenție.

— ...și cum vă spuneam, de aci încolo, se crede că toate or să meargă pe roți, ca la calea ferată. Antrenor nou avem, comitet nou n-avem, da-i bun și ăsta de anul trecut, că alți oameni să facă treaba asta nu se mai găsesc, le-a pierit sămînța. Deci, în ceea ce ne privește, putem să stăm și să așteptăm. Tovarășul Luca, noul nostru antrenor, așa am aflat că se numește, pentru că personal n-am avut timp decît să-i strîng mîna aici, în fața dumneavoastră... o să facă el ce-o să facă și-o să ajungem cu echipa în Divizia „B”. Are dînsul metodele lui, nu-i așa, tovarășe Luca ?

Antrenorul zîmbi în aplauzele celor din bănci și Moșa Mariancovici mîrîi alături : „Demisionez, demisionez !”

— Eu zic, continuă Mițu, s-o luăm de la capăt, să vedem mai întîi cauzele acestui dezastru, să analizăm, tovarăși, situația în care ne aflăm, cauzele mai vechi ale acestei situații. Să vedem dacă într-adevăr, așa cum am mai spus-o, există numai un singur vinovat, omul acela care și-a luat tălpășița.

Se opri puțin și se întoarse spre Moșa Mariancovici.

— Ce-ați spune, tovarăși, să trecem puțin în revistă, ca să zic așa, conducerea colectivului, să vedem ce răspundere revenea acestei conduceri și în ce măsură s-a achitat de ea...

Moșa Mariancovici se înroșise. Muta paharele de pe masă dintr-o parte în alta. Vru să răspundă, dar nu mai avu timp.

— Noi știm din cine e formată conducerea colectivului, și cu un gest îl arată pe frizer, tovarășul președinte, tova-

rășul secretar — tovarășul face tot, nimic de zis, simpatie om...

— Așa e, așa e... întări „galeria“ din fundul sălii.

— Tăcere, liniște, tovarăși ! bătu directorul cu pumnul în masa acoperită cu pânză roșie. Undi sîntem aici, pi cîmp ? Îți placi ? Îți placi, tovarășe ? îl apostrofă Mangîru pe Mițu. Asta-i bătaie di joc ! Se calcă linia partidului, noi batjocorim ideia di...

Președintele sindicatului îl rugă să stea jos :

— Nu te supăra, de cînd a interzis partidul rîsul ? și ridică mîna spre sală : Gata, tovarăși, continuăm. Care vreasăzică, tovarășul Moșa este un om și jumătate...

— Internațional ! interveni vocea de bas a lui Mucală.

— Să povestească cum i-a înfipt un gol lui Zamora !

— Liniște, tovarăși, deviem.

Se făcu tăcere.

— Și cum spuneam, tovarășul președinte, bun băiat, te mai taie el cu briciul cînd apuci să-l ascuți și să te bărbierești în același timp, dar încolo, să-l bei cu apă neîncepută. De tovarășul Mangîru, care e președinte de onoare al colectivului nostru sportiv, ce să mai vorbim ? Ne-a promis marea cu sarea, că are pile la Federație, adică la C.C.F.S., și că o să ne menținem în „B“. După cum se vede, totul merge strună și cu ajutorul lui Dumnezeu, cu timpul o să ne trezim în Divizia „A“ !

— Mai pi scurt, mai pi scurt ! protestă directorul, de alături.

— Pe scurt, tovarășe, pe scurt. Ei, de ce totuși sîntem în situația în care sîntem, deși după cum vedem toate lucrurile merg bine ? A fost vorba că o să analizăm împreună situația. Eu propun să-i dăm drumul, tovarăși, să devenim principiali ! Pentru că, tovarăși, nu știu dacă și dumneavoastră simțiți, și în sport se schimbă ceva, nu numai în viața de toate zilele. Partidul nostru și-a propus să facă o revoluție și în domeniul acesta, tovarăși.

Mițu își încruntase puțin sprîncenele și fața îi părea și mai palidă. Cuvintele cădeau mai repede, acea silă de a vorbi, de la început, pierise.

— ...Aici, la noi, poate și unde sînt atîția kilometri pînă la București, hotărîrile partidului ajung cam tîrziu și mai

ales sînt interpretate cam la voia întîmplării. Ei, bine, tovarăși, nu mai merge ! Eu am o vorbă. Cînd nu se mai poate, zic : gata ! O spun deschis. Nu se mai poate continua în felul acesta...

Moșa Mariancovici se frămînta pe scaunul lui, abia ținîndu-se să nu-l întrerupă pe vorbitor. Mangîru își aprinsese o țigară, fumînd-o lacom.

— Îmi pare bine că e de față, mai ales azi, tovarășul Mangîru. Aș vrea să știu dacă dînsul are idee că nici pînă azi sindicatul nu a primit o situație amănunțită a sumelor cheltuite cu echipa de fotbal. Lucrul este îngrijorător. Nici măcar unui patron nu i-ar fi păsat mai puțin, dar nouă ? Sîntem la doi ani de la naționalizare și nu putem să ne mai scuzăm cu lipsa de experiență. Risipa nu poate fi tolerată de nimeni și noi sîntem cei mai indicați s-o curmăm ! Așa încît îl rog pe tovarășul președinte al comitetului sportiv să se grăbească...

Se auziră cîteva murmure curmate de gestul scurt al celui ce vorbea.

— Și mai este o chestiune, tovarăși. Spre rușinea noastră, a celor care conducem silozul, trebuie să spunem că din dragoste pentru fotbal ne-am lăsat tîrîți departe de ceea ce ar fi trebuit să facem, că am fost orbiți. E timpul să isprăvim cu această situație. Iată despre ce este vorba : între noi, în colectivul nostru sportiv, mai sînt jucători neîncadrați în procesul de producție. Aceasta e o rușine, tovarăși ! Ce, colectivul nostru este echipa lui Pleșa ? Mai există vreo echipă de fotbal în țara noastră în situația asta ?

— Mai există ! se auzi vocea lui „Le știe“.

Mîtu nu ținu seama de întrerupere.

— În sportul de azi, tovarăși, nu mai este loc pentru *profesioniști* ! Problema e clară : ne trebuiesc muncitori sportivi, nu fotbaliști care nu fac nimic ! Iată unde am vrut să ajung. Noi, cei din conducerea silozului, sîntem vinovați pentru că am îngăduit o astfel de situație intolerabilă. Și iată de ce consider ca nesatisfăcător cuvîntul celor ce au vorbit înaintea mea.

Într-o tăcere încremenită, președintele sindicatului se așeză pe scaunul lui. După aceea, din bănci, izbucniră cîteva strigăte înăbușite. Grupul *jucătorilor profesioniști* murmură din ce în ce mai tare. „Le știe“ și „Inimă de po-

rumbiel" spuneau să fie auziți : „Apoi, dacă e așa, noi plecăm ! Să ni se dea dezlegarea !” „Pe mine mă cere *Flacăra*, puțin îmi pasă ! Tot n-am să mai joc la anul viitor aici !”

Moșa Mariancoviici se ridică în picioare și făcu semn ascultătorilor să tacă.

— Tovarăși, uite cum stă chestiunea. Eu o să-mi fac autocritica cum se cuvine. Am greșit, *brat moi* ? Sigur că am greșit ! Parcă zice cineva că nu are dreptate tovarășul președinte al sindicatului, dar să-l întreb eu pe dînsul, cu toți, aici de față : Tovarășe Mițu, ai jucat vreodată fotbal ? Ia să-mi spui ?

Președintele sindicatului nu răspunse. Pe fața lui uscată, palidă, trecu un zîmbet ușor, abia vizibil.

— N-a jucat, tovarăși, că dacă juca, *boje moi*, știa și dînsul ce-i aia fotbal. Eu, ca președinte al comitetului sportiv, am mai spus-o și-o mai spun. Mi-a plăcut și-mi mai place, am *microb* ! Și dacă mi-a plăcut, am cerut bani, pentru că ce mi-am spus : „Îți place, Moșa, plătește !” Am plătit alît de mult, încît, într-adevăr, așa cum nu v-a spus-o frațele Mițu, echipa de dansuri a silozului a rămas fără costume. Uite, duminică, echipa aceasta e programată la Constanța să se producă și nu poate să meargă. De ce ? Pentru că am cerut și iar am cerut bani tovarășului președinte al sindicatului, pentru echipa de fotbal. S-a intrat cum s-ar zice în fondul cultural al întreprinderii. Eu sînt de vină, frații mei, tăiați-mi capul, omorîți-mă, sînt vinovat. Bani s-au dus, echipa a rămas în coadă, mai mare rușinea. Mi se cere acum o situație exactă, contabilicește, despre parafele cheltuite cu echipa noastră de fotbal. De unde s-o scot, *brat moi* ? Poate *Vădura* o ști mai bine, că acolo făceam contabilitatea...

Fu întrerupt de un hohot de rîs și de aplauze.

— Eu am să dau socoteală, dacă e nevoie, am să plătesc din buzunar, ce să fac, dar de fotbal tot nu mă las ! Așa să știți ! Și aș mai vrea să-i pun o întrebare tovarășului Mițu, față de toată lumea : crede dumnealui că sîntem singurii în situația asta ? Eu nu cred ! Nu cred, pentru că așa cum spunea și dumnealui, dacă e vorba de făcut o revoluție în sport, apoi n-o putem face bătînd din palme. Sigur, o mai

feștelim, *brat moi*, eu nu zic că tovarășul președinte nu are dreptate, are, tovarăși, dar am și eu. Pentru că am moștenit o mentalitate greșită, care mai poartă încă rădăcini și în noi. Uite, mie pînă acum nu mi s-a părut chiar atît de rău să mai încurajăm pe jucători cu o masă acolo, cu un pahar de vin. E drept că la toate aceste semne de prietenie ale noastre ei n-au răspuns așa cum se cuvenea, dar asta e o altă chestiune. Atît am avut de zis.

Cei de pe bănci se ridicară în picioare și îl aplaudară pe frizer.

Mangîru ar fi vrut să spună și el ceva, dar îi dădu înainte cuvîntul lui Luca.

— Poate noul nostru antrenor are ceva de adăugat în legătură cu cele discutate pînă acum...

Se făcu liniște. Acesta se ridică, urmărit de ochii celor din sală.

— Tovarăși, începu el cu glas stins. Ca nou venit în mijlocul dumneavoastră, ar trebui să vorbesc mai mult despre viitorul decît despre trecutul acestui colectiv. Înainte de a fi antrenor, am lucrat într-o uzină, așa că să nu vă mirați că mă voi exprima cu stîngăcie ; sper că voi fi înțeleș totuși...

Își adună gîndurile o clipă, privi încăperea luminată neegal și, cu mai multă siguranță, reluă :

— Vă mărturisesc că cele auzite au scos la iveală o stare de lucruri, care, așa cum a spus și tovarășul Mîțu, nu mai poate continua. În ceea ce mă privește, sînt convins că toate greșelile săvîrșite în trecut își au izvorul în prea multa dragoste de sport ce-i însuflețește pe conducătorii colectivului nostru, dacă-mi îngăduiți să mă numesc și eu printre dumneavoastră. Nu cred că cineva de aici poate fi învinuit de rea credință, hotărît că nu, dar repet vorba tovarășului Mîțu : nu se mai poate continua în felul acesta !

Își găsea cuvintele mai puțin greu ca la început, dar era încă intimidat de privirile acelor ochi pe care-i ghicea scormonindu-l din întuneric.

— Părerea mea este că ar trebui să trecem la o reorganizare. Și dacă e vorba s-o începem altfel, cel puțin s-o începem bine. Am auzit voci în sală declarînd cu destul curaj că, în condițiile acestea, purtătorii lor se simt dezle-

gați de orice obligație. Tovarăși, eu cred că e foarte bine așa. Să curmăm de la început ceea ce e rău, să dăm cărțile pe față, cum se spune. Cine vrea să plece, să spună, tovarăși, și încă de pe acuma. E mai bine și pentru ei și pentru noi. În orice condiții, noi sîntem hotărîți să facem o echipă de fotbal...

— Cu cine, cu cine ? îl întrerupse vocea obraznică a lui „Le știe“.

— Cu cine va rămîne, tovarăși..?

— Poate aduceți niște jucători din *Talcicc* ! rîse gros „Inimă de porumbiel“.

— Niște jucători pe puncte... completă vocea de bas a lui Mucală.

Luca le făcu semn cu mîna :

— Liniște, vă rog ! E bine totuși că știu încă de pe acum pe cine să contez...

Moșa Mariancoviți îi făcea semne desperate.

— Tovarăși, dacă-mi îngăduiți, aș vrea să mai adaug ceva. Știu că nu tuturor le-au plăcut cele ce-am spus, dar nu avem ce face. Vă amintesc că, în principiu, nu trebuie să ne lăsăm intimidați de protestele unora și că prin lărgirea secțiilor, prin atragerea unui număr cît mai mare de muncitori către viața sportivă...

Fu întrerupt de vocea batjocoritoare a lui „Le știe“ :

— Să înființăm o secție de țurcă !

— Sau una de înălțat zmeul ! batjocori de alături și „Inimă de porumbiel“.

— Liniște, tovarăși ! strigă Mangîru lovind cu pumnul în masă. Liniște, ce-i debandada asta ?

Întreruperile îl încurcară pe antrenor. Nu era obișnuit să vorbească unor astfel de oameni. Rîsetele sălii îi acopereau glasul și, fără intervenția energică a directorului, n-ar fi putut să continue.

— Sînt de părere, spuse în cele din urmă, să facem o statistică. Cine vrea să plece să ridice mîna...

O clipă rumoarea crescuse. Geamurile sălii zăngăniră. Cei din ultimele bănci băteau din picioare și se ridicau peste capetele celorlalți.

— Tăcere ! Tăcere ! striga frizerul. Și, potolindu-i o clipă, se întoarse spre Luca :

— Ce faci, *brat moi* ? Ce faci ? Vrei să plece toți ?

Se congestionase la față și în ochi i se citea o suferință de copil căruia i se strică o jucărie.

— Fii liniștit, tovarășe, n-o să plece nimeni, ai să vezi...
Și repetă invitația.

Din fundul sălii se ridicară cinci sau șase mâini.

— Plecăm !

— Să ne dea dezlegarea, că ne luăm tălpășița !

— Să-și găsească deșteptul ăsta pe alții !

— Poate face o echipă cu macagiul de la gară și cu Pastramă...

Moșa Mariancovici părea desperat.

— Tăcere ! Tăcere ! striga președintele colectivului sportiv.

— Lasă-i să-i numărăm...

— Dumneata să taci ! se răsti la antrenor Moșa. Ai venit cu *metodele* dumitale ! Dar să te vedem cu cine ai să joci ? Crezi că o echipă de fotbal se adună de pă stradă...

În cele din urmă, directorul se ridică în picioare și-i potoli :

— Tăceți, măi frați, odată ! Parcă v-o pus careva foc la spați. Ce-aveți ?

Rîsetele spontane ale sălii salvară totul. Mangîru o luă tihnit de la capăt :

— Care vreasăzică, gata ! Cum ne-am spus unii altora ci-avem pi suflet, nu ne mai înțelegem. Nu-i chip să fim sinceri. Bini ! Ei, o să plecăm cu toții, că aici nu mai mergi. Păi să plecăm, fraților, dar echipă di fotbal tot trebui să facim, că dacă nu facim, îi mai mare rîsul. Și acum să recapitulăm : Tu, Sandule, vrei s-o-ntinzi la *Flacăra*. Bun băiet ! Ci mai aștepți, fiule ? Ci mai aștepți ? Pune-ți coada pi spinare și cară-ti, că aici nu mai îi bini, o înțărcat bălaia. Am informațiile meli că vei fi primit la gară di însuși președinții sfatului popular. Dă-i bătaie ! Ia-l și pi „Inimă de porumbiel“ cu tini, că sînteți nedespărțiți, o să vă țineți bocancii unul altuia.

Rîsetele îi acoperiră vocea.

— Sînteți oameni serioși de-acum. Adică credeți voi că dacă plecați o să ne tăiem beregățile, că fără voi s-o isprăvit cu fotbalul în orașul nostru... Din partea noastră, adio și n-am cuvinti ! Și tu, Mucală, tu vrei să pleci, să te iei după fluturașii iștia ? Crezi că undi ti duci, ti așteaptă cu

țuiculița pi masă, ei ? Nu, măi frati, s-o terminat cu po-
mana. Dacă vrei, n-ai dicît, ești liber ! Drum bun, cali
bătută...

Între ascultători se stîrnise o zarvă ușoară, apro-
batoare.

— Zi, pleci și tu, Nicule ? Du-ti, nenisorule, du-ti ! Să
știm și noi cini o să ti primească. Aici o mers cum o mers,
dar să-i videm pi alții : le trebuie o mobilă așa ca tîni, să
fie al unsprezecelea pi teren ?

Hohotele care urmară săvîrșiră restul. Nu se mai trecu
la nici un punct al discuției. Ședința se ridicase automat
după ce Luca, potolind pentru cîteva clipe vacarmul, anunță
că antrenamentele încep în ziua de 15 ianuarie și că pînă
atunci îi roagă pe jucători să mai treacă pe la club pentru
cîteva ședințe teoretice.

Sala se goli. La masa acoperită cu pînză roșie rămăscse
Mițu, directorul și Moșa Mariancovici. Luca vru să plece,
dar Mangîru îl opri.

— O luaseși rău, îl certă. Se cunoaști că n-ai experiență.
Și dacă vrei să-ți spun și un secret : eu eram mai încurcat
decît dumneata. Sînt dați dracului golarii iștia ! Eram la
un pas di spargerea colectivului. La drept vorbind, misi-
unea noastră este să ni-i apropiem, nu să-i gonim. Pi tîm-
puri eram la fel de-al dracului. Am fost hamal la Constanța.
Nu te-nțelegeai cu mini, și se mai spuni că moldo-
venii-s oameni pașnici, da' di undi ! Să nu mă întrebi ce-au
pățit cei ce m-au schimbat, că nu știu. Dacă o să ai în-
credere în ei, ai să-i cîștigi și ai să faci treabă cumsecadi,
ascultă-mă pi mini. Mi-o plăcut patima dumitale, dar se
ceri și puțină *elasticitati*, simț politic, cum zîci un prietin
de-al meu. Moșa are dreptati în felul său : jucători di fot-
bal nu se găsesc pi toate drumurile. Ia gîndește-te că unui
director di teatru îi vini, așa, să concedieze pi toți actorii.
Di undi scoati alții ? Spuni ! Întîi să-i pregătești pi cei care
or să-i înlocuiască pi ăștia de-i avem. Se cere multă
muncă, ehei...

Moșa Mariancovici era supărat, Dunăre.

— Ce-mi făcuși, *brat moi* ? Era s-o dăm dracului de
mustărie ! Păi bine, domnule, așa procedează un om cu

cap ? Care vrei, suflete, să mai stai și care nu ? Ridică mîna ! Păi ce, sîntem la O.N.U. ?

Cînd isprăvi cu Luca, se întoarse spre președintele sindicatului :

— Auzi dumneata, să întrebi de bani ! Dar ce, am făcut case cu ei ? De unde să justificăm paralele cheltuite ? Dracu s-a gîndit la una ca asta ? Am păstrat chitanțele de la arbitri, dar ce facem cu mesele de la *Văduva*, că pe deasupra mai e și local particular...

Mîtu întoarse fața lui palidă și rîse stingherit :

— Dar eu ce să fac ? Mie mi se cere socoteală...

Mangîru îl liniști :

— Nu se poati să nu găsim noi o soluție, doar sîntem oameni cinstiți, am făcut-o di dragul sportului, nu ca să ne pricopsim. Însă : învățătură di minte : Nu se mai cheltuie un ban fără chitanță. Mîtu are dreptate, sîrbule. Dacă vine un control ? Ci, sîntem pi cîmp ?

Moșa Mariancovici amenință neconvins :

— Eu îmi dau demisia !

Nu-l credea nimeni însă...

11

Mucală, zis Fox-Movietone, era un derbedeu cumsecade. Trebuia numai să știi cum să-l iei. Luca îl întîlnise în curtea silozului. Ședea în ușa imensei magazii unde se depozitau sacii cu cercale. Pe micul peron, clădit pe cîțiva stîlpi umezi, se afla mecanicul Șoșon, halful stînga al echippei „Steaua“, plin tot de cărbune, atuncea sosit cu un tren de marfă la halta din spatele silozului. Își ștergea fața cu mîna și înjura de mama focului:

— Ce v-aș face eu ! Și ție, și lui Sandu, și lui „Inimă de porumbiel“ !

— Ce ne-ai face ? se rățoia la el Mucală, răstignit pe doi saci cu grîu.

Era îmbrăcat într-o scurtă cenușie, vătuită. Scuiptat, în scîrbă, frămîntînd cu bocancii plini de noroi zăpada murdară a curții.

— V-aș trimite la muncă, aia v-aș face! zicea mecanicul, supărat foc. Altul se omoară de dimineață pînă seara pentru o bucată de pîine, și voi numai prin cîrciumi.

— Numai proștii muncesc! rîse silnic Mucală. Uită-te la tine, parcă-ai fi vreun pricopsit! Pă libertatea mea dacă nu ești prost!

Luca asculta, făcîndu-se că citește gazeta de perete, așezată pe zidul magaziei.

— O să te vedem noi mai încoio, cînd ți-o rupe unul picioarele, crezi că o să mai iei bani așa, pe daiboj ?

— Lasă, bă, tu, vrăjeala asta, mai bine dă-mi o țigară!

Șoșon se căută în buzunarele unsuroase și-i aruncă un pachet alb.

— Ia-ți de-acolo, că știu că n-ai. Pînă deseară să-ți tot ajungă. Mie lasă-mi numai două.

— Pe cine aștepți?

— Pe ajutorul meu, trebuie să luăm apă și plecăm. Ce s-aude cu antrenorul cel nou ?

Luca se întoarce spre ei:

— Dumneata trebuie să fii Șoșon, nu? întrebă.

— Chiar eu, rîse mecanicul.

Se priviră. Halful era îndesat și bine croit, cu umeri largi, ca și cînd ar fi cărat toată viața pietre de moară.

— Îmi pare bine. Mă numesc Luca. N-ai fost la ședința noastră...

— N-am putut să vin. Eram de serviciu; la noi, la trenuri, nu merge oricum.

— Să sperăm că vei putea veni mîine la ședința teoretică pe care o vom ține sus, la magazie...

— Mîine?

— Da.

— Mîine, da, pot veni...

Mucală își aprinsese o țigară, aruncase mecanicului pachetul înapoi și fuma mai departe, răstignit pe grămada de saci. Se prefăcea că nu-l cunoaște pe antrenor. Nici acesta nu-i dădu atenție.

— Mai este o chestiune, spuse. Sus, la magazie, e frig. Trebuie reparată soba și eu nu prea mă pricep. Mi-a spus

Fane-Mahomed că ar fi cineva care le știe pe toate, unul dintre jucătorii echipei noastre, unul supărăcios, de vrea să plece, să ne părăsească...

Mucală suflă indiferent un fum în sus. Șoșon înțelese. Se uită la celălalt și spuse sigur:

— Unde ziceți că e soba aia stricată?

— Sus, la magazia de echipament.

— Nu-i nimic. V-o repar eu, mă pricep...

Mucală aruncă țigara în zăpadă, strivind-o cu bocancul.

— Te pricepi, pă dracu! Lasă, coane, că ți-o fac eu! Poate-mi iese și mie un ciubuc acolo...

Luca se prefăcu a-și aduce aminte:

— Dumneata oi fi Mucală?

— Chiar eu, în carne și oase, mai mult în oase. Îmi dați voie...

Se ridică de pe saci cu greutate și făcu o reverență caraghioasă, ca la teatru.

— La dispoziția matală...

Mecanicul sări de pe micul peron și-i dădu un vînt:

— Bă, vorbește frumos, că te-ating! E mai mare ca noi și e și antrenorul nostru...

Celălalt își sumese pantalonii vătuiți și scuipă:

— Și ce dacă? N-o fi Dumnezeu!

Luca interveni împăciuitor :

— Lăsați asta, e vorba, îmi repara soba, Mucală?

— Cum să nu, coane, că m-am plictisit stînd. Mai ales că dai și șpagă.

— N-am zis nimic. O faci pentru colectiv, așa, de dragul băieților...

Mucală își scoase căciula spartă, și-o rotunji cu degetele dibace și mîrîi:

— Pă dracu pentru băieți, parcă ei fac ceva pentru mine! Las' că dai dumneata o țuică, că n-o fi foc, ce să mai vorbim, n-oi sărăci!

— Bine, mă Mucală, s-a făcut!

Mecanicul le spuse că se duce să-și caute ajutorul. Urcară amîndoi, tăcuți, scările clubului. Luca îl întrebă dacă nu are nevoie de ceva.

— Nu, aduc eu totul, știu pe unde să le găsesc.;

Își lepădă haina vătuită și scuipă în palme, privind scurt împrejur.

— Da' unde-o să-ncăpem mîine toți, șefule?

— Aici. Mai ales c-or să vină numai cei ce nu pleacă, ori poate mă înșel eu...

Mucală nu mai spuse nimic. Dispăru cîtva timp și se întoarse cu o bucată de pămînt galben și cîteva cărămizi. Meșteri vreo oră, încordat, legă cu sîrmă ușița de fier a sobei stricate, o lipi bine și, cînd crezu că a terminat, spuse:

— O să mă pomeniți! Așa o sobă, nici la mama acasă nu găsești ! Ia s-o auzi, coane ! Stai să aprind cîteva hîrtii...

Era plin de lut pe mîini, dar asta nu-l supăra.

— Poate știi și de unde să aducem niște lemne... în-
trebă Luca.

— Cum să nu, le cară mandea, mintenaș, dar stai s-o afum mai întîi...

Aprinse un vraf de hîrtii vechi și soba începu să cînte. Scoase la început fum pe ușița hodorogită, dar golanul îl liniști:

— Las-o așa, să-și facă ale ei. De-acum gata. Păi cînd ți-oi povesti cu ce-am pățit cu o sobă la Fetești, ai să te erucești. Asta era *pin* '46. Tărăboi mare, lumea încurcată, eu vagabond. Ce te faci, Mucală, că se isprăviseră marafeții. Burta-i burtă: cere! Nimerisem la Fetești, că dase un controlor peste mine fără bilet. Iarnă, aolică, mierleai afară. Stau ce stau *pin* gară, mă trag lîngă un cheferist: „Bă neică, unde se poate ciuguli ceva p-acilea?“ Se uită el la mîndel, m-a văzut ce hram port. Ce și-a zis: ăsta-i zulitor, mai intru dracu-n belea! Mi-a spus: „Ar fi ceva de făcut, dar dacă te pricepi la sobe. Te pricepi ? „Cum dracu să nu mă pricep“, i-am spus. „Ei bine, du-te la școală, acolo se pun sobele și n-are meșterul ajutoare. Le trebuie sobe...“ „M-am dus, șefule“. Acum, meserie mai furasem eu, de la unu', de la altu', știam cîte cevașilea. Ia noroaiele în cap, începuse și o mamă de ninsoare, dracii mă găseau dacă nu mă îndruma cheferistul. Caut pe meșter, ăsta la cîrciumă. Abia l-am scos. Ne-am dus la școală, m-am pus pe meserie. Ce crezi, coane? Cînd să zic doamne ajută, de așezam ultima sobă la cancelaria profesorilor, i-am încurcat fumurile, că nu știu dacă ai matală idee cum vine chestia cu fumurile ; ehe, e treabă încurcată...

Luca îl asculta cu atenție. Mucală uitase să mai plece. Se așezase lângă sobă și se întinsese pe dușumele cu bocancii lui spărți, hâți de i se vedeau obiclele.

— Mă crezi că am pățimit trei zile pînă am pus-o jos și-am dibăcit-o? Meserie grea, ce vorbești dumneata... Asta d-acilea-i un fleac...

— Și la alte meserii te pricepi?

Mucală rîse din toată inima.

— Ba bine că nu! Ce vrei: îți așez un geam, ți-l chituiesc în regulă, cum vrei, îți potrivesc o ușă; ce n-am fost la viața mea: tîmplar, zidar, dezertor, că și asta e o meserie...

— Cîți ani ai, Mucală?

— 27, mulți-nainte, să trăiești și matale.

— Și nu te-ai plictisit să umbli așa, hai hui...:

— Să mă plictisesc? se miră el. Cum o să mă plictisesc? Eu una știu: ce mi-e-n gușă, și-n căpușă: azi aici, mîine-n Focșani! Nu mai e bine acilea, întinde-o, Mucală! Nu moare mandea de foame.

— Și fotbal de cînd joci?

Mucală își adună genunchii la gură.

— Păi să tot fie... Ce mai socotesc eu ? De cînd eram mic. Jucam pe maidan, la Costanța cu marinarii, cu șmecheriile noastre de băieți.

— Mie îmi place cum joci, te-am văzut la ultimul meci. Ții cam mult mingea, ăsta-i defectul cel mai mare, altfel merge...

Celălalt oftă:

— Ehc, coane, dacă eram mai cumsecade, ajungeam departe. În '43 m-a cerut *Venusul*. Eram cel mai bun inter din Divizia „B”. Nu-i vorbă, și douăzeci de ani... Nu m-am dus. Băutura m-a stricat. Nu mă lasă nici golanul ăla de Sandu...

— „Le știe“?

— Da. Nu ne putem despărți, am vrut de cîteva ori, nu se poate. Cum să sfărîmăm *tripleta cu picioare de aur*? Ajungeam cu toții departe dacă nu ne-am fi ținut de prostii...

— Păi mai e timp!

Mucală ridică ochii săi negri. În privirile lui era și teamă, dar și puțină speranță.

— La 27 de ani?

— De ce nu?

— Nu cred eu una ca asta... Și pe urmă, ce-mi trebuie mie? De-acum, la revedere...

Luca nu mai spusese nimic. Se auzea vîntul de afară. Focul se stinsese. Mucală ieși să aducă lemne. Se întoarse cu un scaun vechi, făcut bucăți.

— Cînd vă mai trebuie urcați scara de la pod. Sînt acolo la scaune, tot să te încălzești...

— Ce vorbești? Și nu întreabă nimeni de ele?

— Cine să întrebe? Tata de la groapă? Nu fumați? V-aș fi cerut o țigară.

— Păi parcă ți-a dat Șoșon...

— Alea-s de rezervă!

— Aha, după cît bag de seamă, o duci cam prost cu banii...

— Îhm, merge! Mai dă unul, mai dă altul. *Boierul* ne plătește cantina la siloz, avem ce potoli... Pe urmă, mai facem un mișmaș...

— Asta ce mai e?

— Ciubuc. Aranjăm cîte un sac de grîu, îl dăm la spate, iese...

Luca părea foarte mirat:

— Bine, dar dacă te prinde?

— Cine?

— Păi, paznicii! Nu sînt paznici?

— Avem blat cu ei, nu se-nghite...

Rupse pe genunchi picioarele scaunelor și le vîrî în sobă. După cîteva clipe, se auzi focul întesit.

— E șucar aici, pă libertatea mea! Nebunu ăla de Sandu vrăjește că s-o tulim la Ploiești, la *Flacăra*. Nu zic, bine ar fi și acolo, dar de, oraș mare, echipă cu pretenții, noi cam dăm în primire, nu se face...

Luca se așeză lîngă vagabond.

— Mă Mucală, știi ceva? Am o afacere pentru tine...

— Spune, spune...

— Mucală, cum s-o îndrepta timpul, trebuie să reparăm stadionul. Ție-ți place cum arată ?

— Cam șandrama...

— Așa zic și eu. Deci trebuie reparat. Nu ?

— Sigur că da.

— Bun. M-am gândit că tot ești priceput. Ce-ar fi să te fac șef de lucrări?

Mucală rămase cu picioarele de scaun în mînă. Nu le mai frînse pe genunchi.

— Cum adică, eu să fiu șef de lucrări?

— Da.

— Glumești, pă fericirea mea!

— Nu glumesc deloc, păi cine să fie mai priceput ca tine? Tu nu știi parcă; aduci unul: fă-mi și mie cutare lucru. Îți fac, zice dar îmi trebuie și aia, și aia. Ce, parcă le știi pe toate? Pe cînd așa, cînd ai un om de bază, ca tine, mai merge ! Stai, frate, că nu numai atît trebuie ! Nu, și aia, și aia... Înțelegi?

Mucală lăsă lemnele pe dușumele.

— Adică aveți dumneavoastră încredere în mine?

Luca se miră:

— De ce n-aș avea?

— Fugi, șefule, că-ți bați joc de mine!

— Vorbesc foarte serios. Mîine, după ședință, am să-i spui și lui Mangiru...

Mucală se scormoni în buzunare, grăbit, căutîndu-și țigările.

— Uite ce e, dacă-ți bați joc de mine, mă supăr, iar dacă e adevărat, apai să mi ți-i întorc eu pe antreprenori! Păi să-i sucească mandea și pe luat și pe plătit ; cît e, mă metru bun de cherestea ? Da' sîrma ? Dar ia stai, coane, ia stai! Adică de ce să mai chemăm noi pe alții să repare arena asta cînd avem brațe de muncă, vorba aia ? Muncă voluntară... Vine Fane, vine Gică, ăsta-i mai scorțos, da' cînd oi da-n el, nu există... Așa, vine Nicu, vine Șoson, Calul, cu mine, cu „Le știe“...

— Păi zici că pleacă...

— Nu pleacă, dă-i încolo, că le cardesc eu... Unde să plece? Așa, mai vine „Inimă de pcrumbiel“, Ficioruș, rezervele ; este, coane, oameni, este. P-ăi mai subțiri nu i-am pus, că de, nu se face ! Ce știe „doctoru“, ce știe Crețu? Băieți fini, nu se cade, aici trebuie oameni dintr-o bucată, ca noi!

— Pe mine nu m-ai pus. Vin și eu!

— Las-o, șefule, că nu-nghit, dumneata numai să te uiți. O să vezi, dacă nu ți-o place, să mă scuipi...

Fața i se aprinsese de plăcere. Începuse să vorbească mai repede:

— Dacă ne dă sindicatul parale, facem și un gard înalt de doi metri, să nu mai intre chiulangii pe daiboj, reparăm și porțile, că s-or fi umflat barele de atîta apă, drenăm și terenul, ptii, ce idee bună ai avut! Altfel se joacă fotbal pe un teren nivelat...

— S-a făcut, Mucală?

— S-a făcut, șefule! Și lovelele?

— Păi ziceai că prin muncă voluntară...

Mucală dădu din umeri.

— Oț mai ești, coane! Dar dacă ne-am tocmnit, ce mai... Se ridică. Păi soba o făcui, mă duc...

— Ia de țuica promisă.

Luca se căută în buzunare.

— Nu-i nevoie. La prieteni nu le iau bani...

— Nu se poate, doar așa ne-am înțeles...

— Pă libertatea mea că nu mai trebuie. Îmi place de dumneata că ești șiret...

Luca îl însoți pînă la ușă.

— Să te-aștept mîine?

— Mîine?

— Da. La ședință. Ori ai treabă?

Mucală șovăi.

— N-am treabă, da', nu zău, ce ne trebuie nouă *ședințe teoretice*?

— Nu strică. Vino numai de curiozitate...

— Să vin și cu urîții?

— Care urîți?

— Cu „Le știe” și cu „Inimă de porumbiel”.

— Dacă reușești să-i scoți din cîrciumă...

Din ușă, Mucală mai spuse cu nițel necaz:

— Să mor eu dacă nu ești oț, șefule. Pă libertatea mea!

După plecarea lui, Luca se apropie de fereastră și privi curtea plină de mașini și căruțe. În sobă sforăia focul vesel al vagabondului.

A doua zi, Moșa Mariancovici își făcu drum pînă la biroul antrenorului. Îl găsi pe acesta văruind împreună cu Fane-Mahomed. Socotitorul adusese de undeva două salopete vechi, pe care le îmbrăcaseră peste haine.

— Bună dimineața, spuse frizerul uluit, *boje moi*, ce faceți aici?

— Ne gătim, ne gătim... Avem ședință după-masă și ne-am gîndit că pînă la cinci, dacă ținem un foc cumsecade, se usucă. Ce spui?

— Nu-i rea ideea.

Luca lăsă bidineaua în căldarea cu var și se șterse pe frunte.

— Am vorbit cu tovarășul Mangîru să mi-l dea pe Fane și mi l-a dat. Vrednic băiat, numai vînă; dacă ar juca și fotbal tot așa, bine ar fi...

— Adică nu joc, tovarășe Luca? se amestecă acesta.

— Să lăsăm asta, mai bine pune niște lemne pe foc, că mai avem treabă...

Lucrurile erau vraiste, scoase pe coridorul îngust. Rafaturile le urcase Fane în pod.

— Singuri?

— Singuri, tovarășe Moșa.

— Ce-am auzit ?

— Ce-ai auzit ? se miră antrenorul.

— Golanul ăla de Mucală nu mai pleacă...

— Ce spui? se miră Luca, avînd aerul că nu știe nimic.

— Da. S-a jurat pe libertatea lui că nu mai pleacă...

— S-o fi răzgîndit omul.

— S-o fi răzgîndit, *brat moi*, și atuncea înseamnă că nu mai pleacă nici ceilalți doi, nici Nicu... Să vezi ce mai echipă facem, unchiule, o să duduie. Numai că mai e o chestie care mi se pare cam necurată...

— Ce anume?

— Tot Mucală spunea că directorul o să-i dea lui în grijă repararea stadionului. Cine i-o mai fi băgat în cap chestia asta, nu știu...

Luca zîmbi.

— Adică n-ar trebui să reparăm stadionul?

— Ba bine că nu! Dar parale de unde? Mițu s-a jurat pe copiii lui că nu mai dă nimic din fondul cultural pentru fotbal...

Fane-Mahomed, care spoia mai departe un perete, zise fără să-i privească:

— De materiale facem noi rost, de la siloz. mînă de lucru avem...

— Ce tot spui? Avem pe naiba! Cine-ți muncește? Doar tu ce mai pui oasele la bătaie, dar îl vezi pe „Le știe“ ridicînd un pai?

Luca apucă și el bidineaua, liniștindu-l pe președinte.

— N-avea dumneata grija asta. Pe ce punem pariu că ai să vezi *tripleta cu picioare de aur* lucrînd cot la cot cu ceilalți?

Frizerul îl privea nedumerit.

— Fugi de-aici! Uite, mă las de meserie dac-o văd și p-asta! Mă tund numărul zero...

— Ține minte ce-ai spus. Fane e martor.

— Îmi rad și mustața, poftim!

Și fugi repede afară, întorcîndu-se cu o mătură în mînă.

— Știți, nu pot să sufăr cînd văd cum trebăluiesc alții. Nu pot să sufăr...

Cără repede resturile netrebuincioase, se mai învîrți ce se mai învîrți și plecă. După un timp scurt, Luca se pomeni cu Mucală înăuntru.

— Bună, șefule! Mi-a spus Moșa că e de lucru pe aici. De ce nu mi-ai șoptit ieri, că spoiam cu. Ia dă bidineaua încoace să mă uit ce făcurăți pe pereții ăștia... Mai mare rîsul !

Și-l luă în primire pe Fane-Mahomed:

— Bine, bă, așa se umblă cu bidineaua?

Își lepădă scurta vătuită și-i goni pe toți afară.

— Pînă la 12 să nu mai prind unul pe aici, că fac omor! Tu, Fane, poți rămîne, că pe tine pot să te-njur.

Coane, pînă la două e gata. Cînd ziceai că începe aia-reala aia?

— După-masă la patru.

— Valabil. Am vorbit cu bagabonții. „Le știe“ nu vrea să vie, e șucărit pe dumneata, cică ne-ai luat la mișto și el nu-nghite, o ține lanț că pleacă, dar să fie osul lui al dracului dacă-l las. „Inimioară“ nu-i așa afurisit. S-a cam supărat că dai în pîinea lui, ba nu, zău, că așa mi-a zis : „Ce-are ăsta și cu președintele sindicatului dacă noi sîntem bagabonți? Ne dă directorul o cantină și gata! Mai cerem altceva decît un costum de țoale, primăvara ?“.

Luca îl potoli:

— Lasă, Mucală, mai vorbim noi. Dă-i bătaie!

13

Vîntul zgîlția cercevelele de fier ale ferestrei. Se auzea de departe zgomotul fluviului. Pomii scunzi din curtea silozului se aplecau și zăpada era aruncată în trombe pe ziduri și garduri. Sub un șopron, tremurau niște cai; alături, cîțiva căruțași băteau cu bocancii pe loc, ca să nu înghețe. De aici, de sus, se vedea o uliță pietruită pe care fugărea viscolul. Migdalii chirciți păreau gata să se frîngă în curtea geamiei. Luca privea olanele umezite, pătate de omăt și avea impresia că or să fie smulse unul cîte unul de pe acoperișul țuguiat. Înăuntru mirosea a var proaspăt, a aer primenit. Fane-Mahomed și Mucală abia plecaseră la masă. Dușumelele luceau de curățenie, spălate cu leșie. Pregătise împreună cu ei papuci de tenis pentru fiecare, pe coridor. Vagabondul găsisese, numai el știa unde, o bucată de covor vechi. Îl scuturaseră de praf și arăta destul de bine, înveselind odaia. Soba nu mai scotea fum. Pe pereți, stăteau rafturile prinse bine în cuie de mîna meșteră a lui Mucală. Deocamdată mai unseseră o dată ghetole negre

și așezaseră etichetele. Socotitorul găsisese o bucată de hîrtie lucioasă și o crestase pe margini cu migală. Peretele din față i se părea acum prea gol lui Luca. Ar fi trebuit decupate litere și scrisă o lozincă. Nici nu mîncase, dar nu-i era foame. Foarfeca veche și ruginită din fața lui îi dăduse ideea. Hîrtie avea. Ce putea să scrie? Ceva scurt, ca să-i ajungă pentru toate literele. Găsi: „*Primii în sport, primii în producție!*” Parcă așa suna una din lozincile lansate de C.C.F.S. Tăiatul literelor îi aduse aminte de copilarie, de orele de lucru manual cînd învăța să lipcească siluete de păsări în caiete, cînd lega cotoare de cărți... I-ar mai fi trebuit și niște cuie mici și o sfoară să alinieze literele. Ce-ar fi să umble și el în podul ăsta miraculos, de unde de fiecare dată Mucală se întorcea cu cîte ceva ?

După ce termină cu tăiatul literelor, deschise ușa, străbătu coridorul și urcă cele cîteva trepte șubrede. Vîntul se auzea mai tare. Parcă s-ar fi prăbușit totul împrejur. De undeva, venea o dîră de lumină violentă. Se împiedică. Dar aici erau scaune pentru o întreagă sală de spectacole! Să tot arzi focul cu ele o iarnă întreagă! Păreau toate vechi. Uite și cuie, cîte vrei, risipite pe dușumelele podului. Loc destul! Cu cît înainta, spațiul creștea. Intra și un om călare! Ocoli căpriorii de lemn și, odată aflat în mijlocul podului, își dădu seama că dacă s-ar arunca toate resturile astea într-o parte, aici s-ar putea face foarte bine o sală de gimnastică, o sală de antrenament de iarnă! Era o idee strașnică. Se puteau organiza jocuri, improviza niște aparate, poate o capră, în orice caz, băieților o să le placă. Cu puțină fantezie își închipui și o *miuță* de șase la șase...

Aruncă scauncle din drum. Totul era prăfuit. Privi acoperișul. Un luminator uriaș permitea aerisirea. Ce-o fi dedesubt, se întrebă, un plafon de beton sau numai scîndură? Nu se putea să nu fie beton, clădirea silozului părea prea solidă pentru a nu avea un schelet de ciment armat.

Uitase de lozincă și era deja patru. Adună un pumn de cuie, mai aduse cîteva picioare de scaune și cu unul din ele potrive în cele din urmă literele. Nu era tocmai cel mai reușit lucru în domeniul acesta, dar le și vedea mutrele! Cînd va citi Mucală lozinca, o să pufnească în rîs.

„Oare pe viscol o să mai vie cineva?” se întrebă, privind încă o dată pe fereastră. Se învîrli pe loc, își mai aruncă ochii în curtea măturată de vînt. Afară tremurau caili înveliți cu cîte un țol. Nu mai știa ce să facă. Acoperise biroul cu o hîrtie ca să nu se mai vadă scîndura zdrelită, scuturase toate sertarele în care-și aranjase carnetele jucătorilor, dar se mai întreba ce uitase încă? I-ar fi trebuit o tablă neagră pe care să arate schemele tactice. Oare Petrescu o fi făcut vreodată vreo lecție tactică cu ei?

Se auzeau pași pe coridor. Urmă o bătaie în ușă. Începuseră să sosească. Deschise ușa și-l văzu pe mecanic.

— Stai, nu intra, ai o pereche de teniși acolo. Scoate-ți bocancii, că sînt plini de zăpadă și, pentru că ești primul, vei ține ordinca. Cum sosește unul, îl iei în primire, s-a înțeles?

— S-a înțeles, tovarășe.

Era mare, acoperea ușa, parcă i-ar mai fi trebuit loc. Aruncă cu zgomot bocancii, apoi le legă șireturile și-i așeză unul lîngă altul. Nu găsea nici o pereche de teniși pe măsura lui. Înjură bărbătește și în cele din urmă spuse surîzînd:

— Nu-i nimic, o să stau în ciorapi. Am niște ciorapi de lînă la mama lor! Închideți ușa, că pătrunde frigul..!

După aceea intră, își luă un scaun pregătit din vreme de Mucală și se postă lîngă ușă.

— Lăsați pe mine! Care cum vine îi fac un semn, și gata...

Luca îl privi mai bine. Șoșon era foarte tînăr, avea un obraz prelung, alb. Sub ochi, pielea i se strînsese pre-timpuriu. Își așezase pumnii mari pe genunchi, ca și cînd ar fi așteptat pe cineva pe care trebuia să-l bată. Răsufletat, greoi. Ar fi fumat, dar nu îndrăznea. Luca ghici.

— Vrei să aprinzi o țigară?

— Aș vrea, dar se face fum. E prea îngust aici.

— Nu-i nimic, aerisim pe urmă.

— Mulțumesc.

Scoase o tabacheră de tablă și răsuci o țigară. Cîți ani să aibă? gîndi antrenorul. Mai mult de 22 în nici un caz, dar pe față i se întipărise de mult o tristețe încăpățînată.

— Și cum merge cu trenurile? întrebă Luca numai pentru ca să curme tăcerea.

— Cum să fie? Trebuie să le mîne cineva. Acum, eu sînt schimbul doi. La noi se lucrează 12 cu 24. Adică 12 ore muncim, 24 stăm:

— Faci drumuri multe?

— Apăi, la Constanța, la Medgidia, colo, colo, unde e nevoie.

— Lucrezi pe un tren de persoane?

— Nu, pe unul de marfă. Știți, sînt la început. Abia am terminat școala. Astea, marfarele, merg ca dricul, mai stau pe linii moarte, nu-i atîta răspundere. Adică răspundere este, dar nu-s în joc vieți de oameni. Că și la noi trebuie să cunoști o mulțime de drăcovenii: semnalele de intrare și de ieșire, șuruburile, iarna îți mai îngheață cazanele. Păi cînd v-oi spune eu dumneavoastră ce-am pățit acum două săptămîni la Constanța...

De afară se auziră pași.

— O clipă, să-mi fac meseria.

Deschise ușa și-l pofti cam răstit pe cel de afară:

— Dă jos bocancii și ia-ți o pereche de teniși, uite-i colo.

Închise și mai trase un fum în piept. Părea puțin caraghios în picioarele goale, cu statura lui de uriaș.

— Cum vă spuneam. Acu' două săptămîni, eram cu 54467 în gară la Constanța...

Înăuntru intră portarul. Era îmbrăcat într-un pulover negru care-l făcea să pară și mai slab. Îi salută și-și luă un scaun, așezîndu-se lîngă mecanic. Acesta profită de ocazie și-i spuse:

— Uite, mută-te în locul meu și cum o veni unul, descaltă-l, că eu tocmai îi povesteam ceva tovarășului antrenor și m-ai întrerupt... S-aude, Crețule?

— S-aude.

Șoșon uită cele spuse cînd văzu lozinca.

— Ați pus „S“-ul pe dos! zise. Dați-mi voie să-l îndrept. Și fără să mai aștepte vreo încuviințare, își potrivi un scaun sub picioare și întoarse litera.

— Așa! făcu mulțumit, privind de departe.

Pe coridor se auziră alți pași. Se întoarse Fane-Maḥomed. Lui nu mai era nevoie să i se ceară să-și scoată bocancii. Știa. Intră supărat.

— Tovarășe Luca, Mucală nu mai vine.

— De ce?

— S-a întâlnit cu „Le știe“ și cu „Inimioară“ și s-au dus la Văduva. Am tras de el; cînd a auzit că face Sandu cinsle, nu s-a îndurat. A zis că teorie mai știe și el, ce nevoie are să mai audă de la dumneavoastră ?

Luca tăcu cîteva clipe.

— Nu-i nimic. Vom face ședința și fără el. De altfel, trebuie să ne obișnuim să credem că s-ar putea să nu mai rămînă în colectivul nostru...

Fane-Mahomed mai avea ceva de spus:

— Vine și fratele meu.

— Simon? întrebă portarul.

— Da.

— L-am chemat eu ! adăugă antrenorul.

Șoșon și Crețu păreau foarte mirați.

— Poate să ne ducă echipamentul la vară, dar pentru asta nu e nevoie să audă cele ce spuneți!

— Vă rog, vă rog! se amestecă Luca.

Ușa se deschise în aceeași clipă și înăuntru dădu năvală un băiat ca de 18 ani, spelb și gras, cu ochii neliniștiți.

— Afară, descalță-te, nesimțitule ! îl apostrofă de la ușă portarul.

Simon-Tocănă dispăru într-o clipă. Pe covorul lui Mucală rămăsese o dîră albă de zăpadă.

Abia peste o jumătate de oră se adunaseră aproape toți. Nu lipseau decît cei trei componenți ai *tripletei cu picioarele de aur* și Nicu-Vînzăre bună, care putea fi găsit cu siguranță tot la Văduva. Moșa Mariancovici își lăsase clienții și stătea pe un scaun, făcînd apelul celor de față, din priviri. Era puțin întristat de absența celor patru, dar Luca trecu peste acest amănunt și începu ședința.

— Tovarăși, aș vrea înainte de toate să vă spun că sînt mulțumit de faptul că v-ați adunat aproape toți aici. Eu sînt hotărît să termin cu aceste elemente nedisciplinate și vă pot anunța încă de pe acum că cei care vor lipsi nemotivat de la ședințele noastre nu vor mai juca

în echipă la primăvară. Prefer să ies pe teren cu jucători mai puțin pregătiți decît cu oameni cărora nu le pasă de soarta colectivului nostru, pentru că în privința aceasta vreau să insist. Dumneavoastră trebuie să înțelegeți că de aici înainte vom reprezenta culorile sportive ale unei întreprinderi și că fără dragoste pentru aceste culori, fără o conștiință, nu putem avea succese...

De altfel, tot ceea ce le spunea i se părea puțin convingător, dar pentru că apucase să vorbească, nu se opri. Le împărtăși proiectele sale de a goli podul și de a crea acolo o sală de antrenament, le expuse pe scurt planul de lucru pînă la 1 ianuarie și le ceru părerea asupra celor auzite.

Erau neobișnuiți cu felul acesta de a fi tratați; la început nu-l urmăriseră cu atenție, dar pe măsură ce timpul trecea, totul îi cuceri și îi promisera că vor ajuta la golirea podului și la amenajarea sălii de antrenament. Fane-Mahomed îl asigură că plafonul era de beton armat și că va suporta totul. Se și fixă data cînd trebuiau începute lucrările : peste două zile.

După aceea, puțin ostent, Luca își ceru voie să se așeze pe scaunul său și să vorbească de acolo.

— Tovarășii, astăzi vă voi face un scurt istoric al fotbalului. E bine să știm cîte ceva. Poate, de pildă, cineva să-mi spuie cam pe cînd a luat ființă jocul cu balonul rotund ?

Urmă o tăcere încurcată. Șoșon ridică două degete, ca la școală.

— Eu cred, spuse cînd i se dădu cuvîntul, că mai curînd de 1900 în nici un caz...

— Tu ce crezi, Fane ? întrebă Luca.

— Cam tot așa.

„Doctorul“, halful stîng al echipei, căruia i se mai spunea și „Fachirul“, un tînăr roșcovan, care se așezase pe pervazul ferestrei, se amestecă în vorbă :

— Dacă țin bine minte, fotbalul se joacă de pe vremea romanilor...

Luca se ridică iar de la locul lui.

— După alții, el a fost inventat de către cuceritorii danezi ai Angliei prin secolul XI. Pe atunci însă, meciu-

rile aveau loc în alte forme. Terenul de joc măsura kilometri întregi și mingea, cum va fi arătat pe vremea aceea, era condusă pe dealuri și văi, pînă în satele adversarilor, pentru că se juca, așa cum bănuieți, sat contra sat. Se pare că aici sînt izvoarele jocului colectiv. Vă închipuiți că ar fi crăpat și un cal, să alerge cu mingea kilometri întregi, darmite un om ! Se pare că balonul era prelăuat ca la ștafetă de alți coechipieri și condus mai departe...

Expunerea antrenorului începuse să-i intereseze. Gică-Marafet, bondoc, cu ochii neliniștiți, îl înghiontea pe vecinul său. Acesta se tot mișca într-o parte și-n alta :

— Astîmpără-te, mă, nu te mai foi, că dă boala-n tine !

Pe geamuri se așterneau urmele reci ale viscolului. Se însera și ar fi trebuit aprins becul de deasupra. Nu se sculă nimeni, ca să nu-l întrerupă pe antrenor. Cînd se făcu întuneric, se ridicară. Moșa Mariancovici rămase cu Luca. Așteptară să iasă toți jucătorii din biroul strîmt și, cînd fură singuri, frizerul nu se opri de a-i spune :

— Strașnice lucruri mai știi, fratele meu ! Și eu care am jucat 15 ani fotbal, să n-am habar că drăcovenia asta a fost inventată de barbarii ăia care dădeau cu sulița !... Ptii, pe chestia asta, fac cinste ! Nu, zău, așa e, sau le-ai scos dumneata din burtă ?

Antrenorul rîse.

— N-am scos nimic din burtă. Și pe mine dacă m-ar fi întrebat cineva cu cîțiva ani în urmă de cînd se joacă fotbalul, aș fi răspuns ca Șoșon : „Păi, cred că de pe la 1900 și ceva“.

Își aduse apoi aminte :

— De ce n-o fi venit Mucală ? Fane-Mahomed mi-a spus că s-a întîlnit cu ceilalți doi și că s-au dus la Văduva...

— La Văduva ? Ei, atunci să știi că-i mai întîlnim încă. Beau, domnule, de usucă, nu altceva ! N-ai ce le face însă. Cînd intră pe teren, se cunoaște. Nici nu știu ce ne-am fi făcut fără ei...

— Sînt chiar atît de prieteni ?

— Nu poți să-i desparți. Legați, ca frații... Dar nu te mai gîndi la asta, haide mai bine cu mine, să-i găsim...

Luca tăcea posomorît. Era descurajat puțin.

— Credeam că pe Mucală am reușit să-l dau pe brazdă...

— Așa de curînd ? Nu-l cunoști, *brat moi*, nu-l cunoști...

— În orice caz la *Văduva* nu merg, vor crede că ne rugăm de ei...

— Totuși, a fost vorba că fac eu cinste...

— Primesc, dar du-mă în altă parte.

Frizerul îngădui cu părere de rău :

— Bine, tocmai voiam să-ți povestesc ce-am pățit odată înaintea unui meci la Belgrad...

14

Cine ar fi văzut curtea silozului în zilele următoare n-ar mai fi cunoscut-o. De la ultimul etaj al clădirii se făcuse un fel de jghiab de lemn, pe care curgeau cele mai bizare lucruri cu putință : bucăți de scaune, cîrpe vechi, o rămășiță de saltea, niște arcuri de sofă, rame de tablouri și alte nimicuri ce scoteau un praf cumplit, murdărind zăpada de dedesubt. La fereastra podului putea fi auzită vocea lui Mucală. Acesta dirija lucrările :

— Mai repede, nasoilor, abia vă mișcați, că acum pun mîna pe făcăleț !

Jos, la capătul jghiabului, Fane-Mahomed făcea un scurt control a ceea ce primea și după o sortare sumară ridică privirile spre luminatorul podului :

— Dați-i bătaie, că ne-apucă noaptea și n-am făcut nimic.

Ninsoarea stătuse și soarele încălzea ușor aerul. Căerul limpede, albastru, al zilei luminoase îți făcea poftă de joacă. Portarul, ajutorul lui Fane-Mahomed, strîngea

bulgări în palmele înroșite și îi arunca din cînd în cînd spre Mucală.

— Astîmpără-te, mă, odată, că spargi vreun geam și ne mai pune să-l plătim ! Ce-ți veni ? îl certă socotitorul. Hamalii se uitau la ei, nedumeriți :

— Dar ce faceți ? întrebasese unul mai devreme.

— Dumneata nu vezi ? Reparații generale...

— Și începurați cu podul ?

— Dar cu ce vrei, tăticule, să începem ?

— Ba nu, zău, ce ticluiți ?

— O sală de gimnastică, nene. Pentru antrenamentele de iarnă, ce știi dumneata ?

Fundașul era foarte mîndru de cele ce spunea. Sus, în pod, Mucală muștruluia echipa ca un general :

— Nu e bine, Tămîie, așa faci și la meci. Trage de stîlp, să dărîmăm dracului șandramaua asta de siloz. Și tu, Gică, așa-mi ții ferăstrăul ? Pă libertatea mea dacă nu sînteți niște huidume, nu fotbaliști. Mai repede, că vine șeful și dacă ne găsește tot așa, ne facem de rîs.

Treaba începuse devreme. Luca fusese chemat la Comitetul orășenesc la o ședință în legătură cu activitatea sportivă pe anul viitor. Comanda o luase Fane-Mahomed, de la care aflate Mucală proiectul antrenorului de a face o sală de antrenament în pod. Un om mîndru și întotdeauna gata de ceartă nu putea suferi să se înceapă ceva fără el. Trăsese de toți pe unde-i găsise :

— Bă, vineri să vă prezentați la club, că am treabă cu voi. Facem sală de antrenament !

— Ce zici ? îl luase Gică-Marafet peste picior, dacă nu ne spuneai tu, habar n-aveam... Mai bine află că, de-acum, cine mai lipsește de la ședințe și de la antrenamente, s-a șters pe bot de fotbal : la maidan, că nu mai avem nevoie de derbedei...

Cu Mucală nu se prea putea vorbi în felul acesta, dar nici Gică nu era vreun prost. Toți îi știau de frică, pentru că fusese purtat prin poliții și la nevoie îi mai dădea și cîte o mamă de bătaie de nu mai aflai cum te cheamă.

Numai cu „Inimioară“ și cu „Le știe“ nu se înghițea. Ei nici să n-audă de treaba asta ! „Le știe“ bea secărică

la Văduva și privea pe fereastră soarele care topea zăpada.

— Ei, șmecherie ăsta are în capul lui că ne dă pe brazdă pe noi, ai ? Ce zici, „Inimioară“ ?

„Inimă de porumbiel“ se întinsese mai bine pe scaunul de lemn și căscase plictisit :

— Dă-l în mă-sa, că-i trece lui ! Acum e iarnă, să-l vedem cînd o fi chestia să iasă la cîmp cu echipa...

Mucală clătina din cap.

— Mă fraților, e băiat cumsecade, pă libertatea mea !

— Ce cumsecade ? se rățoise „Tat-al lor“. Ce cumsecade ? Strigă la mine, dar ce, sînt la regiment ?... Eu sînt *jucător profesionist*, așa s-o știe, i-o spun și lui, și directorului. Nu pune un costum de țoale pe masă, la revedere, am plecat la *Flacăra*...

— De ce nu te grăbești, că trec transferările, surîse Mucală.

— Am treabă pe aici, nu pot să-mi las afacerile baltă, joc eu și fără dezlegarea lor...

„Inimă de porumbiel“ îl luase din scurt :

— Și tu ce vrei de la noi ?

— Haideți și voi cu mine, să facem nițel șmotru prin pod, să mai scoatem boarfele lui Mangîru la aer...

„Inimă de porumbiel“ se mirase cu gura pînă la urechi :

— Ce face ? Auzi, Sandule, mă vezi tu pe mine cărînd pentru nasolul ăsta ? Muncă voluntară, ai, așa-i zice ? Să facă el cu mă-sa, eu am treabă colea, nu vezi...

Și mai ceru o cinzeacă cîrciumarului.

— Tu nu bei, mă, una ?

— Nix. Am treabă. Nu vreți, bine ! Dar știți ce-a zis : „Cine nu vine la ședințe și la antrenamente nu mai pune laba pe geala...”

— O fi, că prea spui cu foc ! Să-l vedem la primăvară. Ascultă la mine, Mucală, că ai îmbătrînit prost. Țăsta nu face purici mulți aici, am mai văzut eu dăștepți ca el cu sutele. O să vorbesc cu Mangîru, dacă vrea să ne mai vadă în echipa lui, să-i dea dracului farășul, să ne lase în legea noastră. Ce nevoie avem noi de zurbagiu ? A început să țină lecții : *Istoria fotbalului* ! Scîrț ! *Istorie* ne trebuie nouă, că încolo sîntem lulea ! Nouă ne

trebuie să ne dea pincă, basamac și minge, și pe urmă mai vorbim ! Asta e ! Cît despre tine, te privește ! Du-te, nenică, și linge-i cazmaua !

Cu Nicu-Vînzare bună a trebuit să piardă vreun sfert de ceas. Puturos și ăsta. L-a găsit acasă, locuia în fundul unei curți, aproape de siloz. Stătea trîntit pe pat cu un roman de 15 lei în mîină.

— Ce faci, ursule ? a zis Mucală de la ușă, în loc de bună ziua.

— Ce să fac ? Citesc.

— Ce dracu citești ?

— *Conacul groazei*, așa-i zice, dibace carte !

— Să mi-o dai și mie după ce-o termini...

— Ți-o dau, dar nu mi-ai spus de ce-ai venit ?

Mucală se așezase pe marginea patului, se dase mai lîngă soba de tuci, aruncase un lemn prin roatele ei, pe care le ridicase cu degetele și spusese :

— Nicule, hai că avem treabă.

— Ce treabă, frățioare, că umblătorii mei sînt în concediu, nu-i scot la aer pe vremea asta...

— Facem sală de gimnastică în pod.

— În care pod ?

— La siloz.

— Păi ce ne trebuie nouă sală de gimnastică ?

— Cum ce ne trebuie, urîtule ! Tu nu citești *presă*, *Sportu'* ?

— Și ce să citesc acolo ?

— *Multi...* cum dracu-i zice, bă ?

— Nu știu.

— Adică s-o facem și p-aia și p-aia, să știm și baschet și fotbal...

Nicu se întinsese mai bine pe patul său acoperit cu o pătură.

— Știi ce, ia lasă-i tu pe bărbierii ăia de la ziar și spune-mi mai bine ce facem, că eu aș bea un molan și n-am un creițar !

— Păi tocmai de-aia am venit, huidumă.

— Ei ?

— Bă, tu știi podul silozului ?

— Cum să nu-l știu, am și dormit pe-acolo...

— Destupă-ți bine urechile, e rost de ciubuc !

Nicu-Vînzare bună se sculase în coate. Ochii săi verzi se subțiaseră.

— Ce spui ?

— Am văzut niște arcuri de canapea, clasa una ! Le facem la stînga, tot e în lichidare, le vindem și avem parale pentru vin.

Nicu se lupta cu lenea.

— Mă Mucală, de ce nu le furi tu, mă, și pe mine să mă chemi numai cînd o fi la o adică, la încasarea sunătorilor ?

— Sînt multe, nu merge. Trebuie să le blătuim pe șest, să nu ne prindă antrenorul, că mi-e rușine, mă, e om subțire, nu se face. Manglitori, manglitori, dar avem și firmă, mă...

Celălalt căzu iar pe pernă.

— E frig afară ?

— Nu e. Nu vezi, a ieșit soarele ?

— Ptii, că mi se făcuse somn, fir-ar al dracului și mai aveam cinci pagini și dibuiam cine-i asasinul. Să vezi, Mucală, unu-al dracului, care-i omoară pe toți...

— Lasă, bă, cartea și haide, că-i tîrziu...

— Stai nițel, să mai zică și oasele mele bogdaproste, că destul le-am chinuit... Parcă alaltăieri la pileală spuneai că-l bagi în mă-sa de antrenor...

Mucală se uita în pămînt...

— Mi-e rușine, mă. Că m-a rugat frumos să-i repar soba și după ce i-am reparat-o, mi-a spus : „Tare priceput ești, Mucală !” „Sînt, coane !” i-am zis. „Păi să te fac șef de lucrări la primăvară, cînd o să reparăm arena...” V-am spus eu vouă. Acolo-i alt ciubuc. Să mai trăim și noi, și nu-i numai atît, dar cînd te bagă cineva în seamă, cînd îți dă *considerație*, nu știu cum dracu este. Mie, să-ți spui drept, îmi pare rău că nu m-am mai întors la *teorie*...

Trecuseră cîteva clipe și odată îl smucise pe Nicu din pat :

— Haide mai repede, că vine și nu mă găsește acolo. Știi, vreau să mă *restabilez*, obrazul, de...

Acum, Mucală striga în dreapta și-n stînga, dădea sfaturi, puneă unăru unde era nevoie și înecet, înecet, podul căpăta altă înfățișare. La început fusese nevoie să se facă un jgheab pentru evacuare. Treaba durase vreo două ceasuri. Lemne erau jos, în curte, trebuiau numai să fie bătute în cuie. Mecanicul cu Fane-Mahomed căra-seră bilele pe care le înădăiseră cu drev de fier și pe urmă restul fu o treabă ușoară. Nicu-Vinzare bună și Fane cărară o scară de incendiu și, pînă cînd ceilalți măturară o dată, jgheabul de evacuare fu gata. Mucală se hotărî să simplifice alcătuirea podului. Anumiți stîlpi trebuiau să fie sacrificați. Fără să mai întreb pe nimeni, coborî la magazia de materiale și ceru patru ferăstraie. Magazinerul vru bon pentru ele, se miră de vrednicia care-i apucase și întrebă într-o doară :

— Dar ce faci, taică, cu ele?

— Îmi tai o pereche de pîngele pentru sabotii mei de casă, dacă vrei să știi...

Ajuns din nou sus, ochi stîlpii care-l încurcau și împărți instrumentele. Mecanicul nu prea înțelegea treaba asta cu tăiatul stîlpilor.

— Mucală, cade acoperișul !

— Nu cade, de ce să cadă?

— Păi pe ce mai stă ?

— Sînt destui stîlpi, nu-i vezi ? Îl tăiem numai p-asta și p-asta, și gata. Să avem loc să ne mișcăm...

Șoșon tot mai clătina din cap.

— Nu ține...

— Ține, dacă-ți spun eu...

— Ține acum, că n-a picat destulă zăpadă pe el, dar mai încolo ?

— Lasă fleacurile, că ne-apucă scara. Tai sau nu tai, dacă nu, dă-mi mie ferăstrăul.

Mecanicul nu mai spuse nimic și în curînd cele patru ferăstraie se auziră hîrîind sînguincios. Mucală alegea ma-

terialul care putea fi folosit pentru bănci și pentru caprele de gimnastică.

— Am văzut ceva dibaci la școala din centru, dar n-avem piele, că le-aș îmbrăca. Sari peste capră, cazi dincolo, mai trebuie și-o saltea...

Își alesese din timp arcurile, le pusese grămadă și-i făcuse semn lui Nicu : „Le vezi, ale noastre-s !“

Acasta se mișca în silă, abia ar fi ridicat ceva.

— Bă, moarteo, dacă te mai văd că stai, ai de-a face cu mine, auzi tu ? Eu pînă deseară vreau să termin balamucul. Cînd o veni Șefu, acu', să nu mai cunoască, se înțelege ? striga la el Mucală și, văzîndu-l pe Picioruș, mezinul echipei, căznindu-se cu un stîlp, sări în ajutorul lui : Uite la păstrăvioru' ăsta cum se chinuie ! Lasă, muceo, că-l duc eu ! Gică, ia treci la nen-tu colea și pune-ți spinarea la bătaie, că s-a dăhulat copilașul ăsta...

Nu-i mai tăcea gura :

— Mătură bine colțul ăla, Simone, că de jucat tot n-ai să joci la vară.

Simon-Tocănă clipca din ochii lui negri, supus.

— Unde să mai dau, nea Mucală ?

— Și colea, și colea, cară rumegușul și... gura ! Vorbiți prea mult și vă ia mama dracului ! Eu odată ridic laba și vă cîrmesc ! Așa, Șoșonel, dă-i bătaie, taie mai cu inimă !

Pe față i se citea încîntarea. Se încălzise, își lepădase scurta vătuită și privea prin luminator soarele și cerul albastru.

— Aici ar mai trebui un geam, făcu socoteala în gura mare, și aici, știi că nu-i rău ! Al dracului, nea Luca. Cum de nu ne-am gîndit mai dinainte la chestia asta și noi ? Să vezi ce fotbal încingem peste două zile.

— Poate cădem în magazie, făcu Nicu-Vînzare bună a cobe.

— Nu-i nimic, cădem pe moale...

Seara, cînd în curtea silozului se aprindeau lămpile, se întoarse și Luca. Nu mai credea să mai găsească pe cineva. Văzuse jgheabul de lemne și nu înțelesese despre ce e vorba, așa ceva nu i-ar fi trecut prin minte.

Numai cînd ajunse pe scări și auzi larma din pod, se dumeri. Băieții aprinseseră patru felinare de căruță și trebăluiau încă. Mucală bătea cuie într-un scaun. Reparase cîteva între timp cu mecanicul, și le așezase unul lîngă altul, într-o margine.

— Merg și astea pentru odihnă... spunea.

Tot el cu Șoșon făcuseră cîteva capre primitive pe care Gică-Marafet se obligase să le îmbrace cu pînză.

— Le punem paie înăuntru și le învelim cu rips, că am eu la atelier destul ; și să vezi capre, Mucală, poți să le și mulgi după aia.

Luca intrase, dăduse bună seara și rămăsese o clipă uluit în ușa podului. Locul era acum neted, curat. Nu înțelesese la început de ce totul împrejur i se părea prea mare.

— Vă place, coane ? întrebă Mucală în felul său.

— Îmi place, băieți ; ei, așa da echipă de fotbal ! Și cine a început ?

— Manda, șefule, cine să înceapă ?

— Bravo, Mucală, am să te fac căpitanul echipei...

— Pe mine ?

— Pe tine. Numai dacă n-ai să mai lipsești de la ședințele teoretice...

Golanul rămăsese cu ciocanul în mînă și se uita la antrenor.

— Absență motivată, coane, ți-am lipit soba, meritam și eu o cinste ? Meritam !

Luca zări urmele stîlpilor tăiați.

— Ce-ați făcut, fraților ?

Mucală nu înțelegea și nici ceilalți.

— Ce s-a-ntîmplat ?

— O să cadă acoperișul peste noi...

— Nu cade, șefule, ascultă la mândel, cum o să cadă, asta-i lucrare de inginer, nu cade așa de ușor.

— Cum ne-o fi norocul ! Și după ce inspectă alături de antrenor tot podul, Mucală îi șopti :

— Coane, te fac un vin la *Văduva*, are mandea un ciubuc, fac cinste...

— Nu-i nevoie, Mucală, sînt obosit. Mă culc mai de- vreme astă-seară.

— Nu știi matale, șefule, ce vin a adus *Văduva*, pă libertatea mea dacă nu bei pînă dai cu căciula după cîini, și ne face și cîte un calcan la mama lui...

— Altă dată, Mucală, altă dată ; oricum îți mulțumesc pentru tot ce-ai făcut. Ești un om cumsecade.

Vagabondul se simțea prost. Dădu din umeri :

— Nu mai spune, dom'le, așa, că încep să te cred...

PARTEA A DOUA

THEORY OF THE

Primăvara se lăsase așteptată. Cerul spart, aglomerînd nori mari, călătorea spre nord. Apele leneșe ale Dunării înghețaseră în margini de cîteva ori, vîntul se mai lupta în coardele uscate ale sălciilor, soarele se arăta din cînd în cînd, luminînd larga cîmpie stearpă. Căzuseră zăpezi, viscolele le îngrămădiseră în locurile neadăpostite, și acum, cînd se simțea căldura ușoară a lunii martie, mai rămăseseră petice-petice, pătînd cîmpia cenușie. Malul de calcar era măturat de praf. Deasupra, se înălțau trîmbe albe, trenulele pulverizate pluteau multă vreme peste migdalii mahalalelor tătarești și dispăreau pe nesimțite. Dincolo de fluviu, pămîntul umed, viu, își schimba culoarea. Dintr-acolo, soseau seara miresme crude. Undeva, uzina complicată a naturii pregătea clorofila, imensa inimă a pămîntului pulsa mai viu. Noaptea ploua rece, zgomotos. Orașul ședea ca sub apăsarea unui imens bombardament lichid. Străzile pictruite purtau urme albe și sub lespezile trotuarelor încolțea iarba. Un abur străveziu cuprindea coroanele copacilor tineri. Primăvara își țesea pe nesimțite mirajul.

Luca își aduse aminte că e primăvară abia cînd îl văzu pe „Inimă de porumbiel“. Acesta cînta în batjocură :

*Gagica mea are ochii ca cafeaua
Cînd o vād mi se rupe șandramaua
Gagica mea are ochi de catifea
Și m-a prins, așa, o dambă.*

Sări-mi-ar-ochii să-mi sară,
Că mor la vară !

„Inimă de porumbiel“, zis „Așteaptă-mă“, fost matroz pe vasul „Alabama City“, pe gocleta „Ferucio“ și pe alte vapoare de cursă lungă, mesteca între dinții lui puternici o rămurică de salcie, abia înverzită, crudă. Mirosul de tulpină strivită era tulburător.

— Să trăiești, maestre ! spuse rămânând în ușa, reze-mat într-un umăr. Ce faci ? Afară e o bogăție de timp ! Mi s-a făcut dor să joc un folbalt, pă sănătatea mea ! De acord ?

Antrenorul se ridicase în picioare. Era ora când trebuia să înceapă antrenamentul obișnuit, de miercuri, al 17-lea antrenament din anul acela. Îmbrăcat într-un trening grenă, strâns pe gât, părea mai slab ca la sosirea în orașul C... Se tunsese de câteva zile și-și scurtase părul. Soarele și vântul pretimpuriu îi arseseră fața. Îl privea și nu spunea nimic. Celălalt mesteca mai departe tulpinița tânără.

— Cum te cheamă, de fapt, „Inimioară“ ?

— Alecu, maestre !

Își ridică un deget la șapcă în semn de salut.

— Alecu, băiat bun, făcut la înghesuială, copilul Dunării, hamal, steward, barman, birjar, bucătar, ce vrei matale...

— Alecule, eu n-am nimic împotrivă, dar e cam târziu. Noi am început antrenamentele de mult. Cred că știi bine.

— Știu, maestre, cum să nu știu. Noi, adică eu cu „Le știe“ și Nicu, am fost în sezon mort. Avem și noi apucăturile noastre, ca să zicem așa. Acum însă, ce ne-am gândit : ia hai la barosan să-l întrebăm dacă ne lasă și pe noi să mai dăm în geala... și-am venit eu, că „Le știe“ zice că ține la principii și nu-și calcă pe suflet. A, dacă l-ați chema...

— Eu nu chem pe nimeni. Au venit cei care au vrut. Și după cum vezi, au venit cei mai mulți.

— Maestre, vorba e, ne dai și nouă echipament să ne dezbrăcăm sau s-a făcut ordine și nu mai avem ce căuta pe aici...

Luca zîmbi ușor.

— Parcă ziceați că plecați. „Le știe“ la Flocăra, tu nu știi unde, n-ai spus așa la ședință ?

„Inimă de porumbiel“ lăsase capul lui netuns în jos. Părea un copil mare.

— Parcă poți pleca de aici ! Are Văduva un rașpil ? Toată iarna am făcut gargară...

Prin geamul deschis pătrundea aerul rece. Curentul ridică foile de pe masă.

— Dezbracă-te, ceilalți unde sînt ?

— La ușă, jos, le-a zis portarul că nu-i mai lasă să intre în club decît cu autorizația directorului sau a dumneavoastră. Pe tovarășul Mangîru nu l-am găsit, mi-a dat drumul numai mie, ca să vă aduc la cunoștință tărășenia. Cum s-ar zice, să cădem la învoială. „Le știe“ mi-a spus că dacă primim cîte un costum de haine și cîte două miare în labă, mai punem ghetete în picioare. altfel, ne lăsăm de meserie.

Antrenorul îl privi drept în ochi.

— Eu nu rog pe nimeni să joace fotbal. Ultimele dispoziții ale C.C.F.S.-ului sînt clare : în sportul nostru nu mai are ce să caute profesionismul. Nici chiar tovarășul Mangîru nu poate să vă mai dea cîte-un costum de haine și două *miare* ! Ori vă încadrați în producție și munciți cinstit, ca să vă cîștigați pîinea, ori nu mai aveți ce căuta pe terenul de sport. E clar, nu ?

„Inimă de porumbiel“ îl privea ca și cînd n-ar fi înțeles nimic din cele ce auzea :

— Adică să jucăm așa, pe daiboj ? E-te-te, da' fraier ! ne mai crezi, maestre ! Nu-nghite ciupitu' !

— Să fiți sănătoși.

— Mulțumim, asemenea.

Se făcu tăcere. Vagabondul fluiera încet melodia lui. După un răstimp, spuse :

— Cum adică, e serios ? Ciubucu' s-a dus ? Pftiu ! Mai bine ne facem bragagii la Constanța decît să ne rupem oasele pentru...

— Pentru cine ?

Nu știu ce să răspundă. Era tare încurcat. Îi pierise și chefu de antrenament.

Luca se apropie de el. Îi puse mîna pe umăr și-l duse spre un scaun.

— Stai jos.

„Inimă de porumbiel“ se așază. Avea niște ochi galbeni de motan, șireți și jucăuși. Pe fruntea murdară îi cădeau şuvițele părului bogat. „N-are nici 26 de ani, se gîndi Luca. Țsta ar trebui să mai joace fotbal încă multă vreme.“

— Ce-i, maestre ? întrebă mai blînd golanul.

— De ce nu vreți voi să munciți, să deveniți oameni ? Ție, personal, îți place situația în care te afli ? Ești încă tînăr, ce-ai să te faci mai tîrziu ?

— Nu mor eu de foame ! Pe unde-am umblat, nici dracu nu se uita la mine și tot eu sînt, uite-mă !

— Te văd. Dar nu înțelegi că nimeni în țara asta nu mai poate trăi fără să muncească ?

„Inimioară“ rîse :

— Las-o, maestre, și matale faci politică, parc-ai fi tovarășu' ăla urîtu', Gioancă, de are un papagal de te îngroapă. Adică cum se potrivește una cu alta ? Parcă fără mine și fără amărîtu' ăla de Nicu, gata, se paradește lumea ! E-te-te !

— Dar Mucală cum de s-a făcut băiat cumsecade și uite-l, acum muncește la siloz ?

Vagabondul oftă cu scîrbă :

— Parcă ăsta-i prieten ! Ne-am vorbit cu toții : „Bă, nu ne dăm pe brazdă, fie ce-o fi ! Ciugulim noi ceva, și-așa, fără multă bătaie de cap, mai o ciupeală, mai un șorici, iese bulca.“ Da' el e nebun ! S-a dat bine cu stăpînirea. Acum e ditamai mecanic la elevatoare. Nu-i mai ajungi cu prăjina la nas : „Ascultă, mă «Inimioară», știi tu ce-i ăla un *snek* ?“ Da' ce sînt Mafalda să știi ce-i aia *snek* ? Să fie fericit. Noi nu ne vindem oasele. Sîntem jucători profesioniști, așa să știi matale, maestre ! Fără costumul de țoale și două miare nu merge !

— Hai, Mucală ca Mucală, dar Gică ?

— Gică, Gică-i un prost ! L-au reeducat ăia la pîrnaie și i-a intrat frica în oscioare. Cu noi nu le merge la nimeni... lovelele jos, altfel nici nu stăm de vorbă...

— Poate vă mai gîndiți.

— Lasă, maestre, să vă vedem cînd o începe campionatul !

Luca se întoarce.

— Dacă vreți să știți, nici nu v-am făcut viza pe anul acesta la legitimații !

— Cum ?

— Nu v-am făcut viza la carnete și deci n-o să puteți juca...

Vestea aceasta îl ului pe „Inimă de porumbiel“. Avea aerul că fusese lovit cu ceva în moalele capului. Luca voia să-i arate că a terminat definitiv cu ei. Lucrul nu era adevărat, dar trebuiau înspăimîntați. Carnetele fuseseră vizate toate.

În biroul antrenorului pluti multă vreme liniștea. Nu se auzea decît zgomotul monoton, depărtat, al fluviului.

— Ei, ce faci, ceilalți așteaptă jos răspunsul. Nu te mai dezbraci ? Afară e o *bogăție de timp*, nu spunei așa ?

— Este, maestre, dar ne-ai fiert ! Adică, ne dai un șut în spate și nu mai ai nevoie de *tripleta de aur* ?

— Ce să vă fac ? Voi ați vrut așa.

— Adică să nu mai jucăm noi fotbal ?

— Cine vă oprește ? Puteți pleca oriunde...

— Un' să pleci, maestre ?

— Cheamă-i și pe ceilalți.

„Inimă de porumbiel“ se ridică cu greutate de pe scaun. Abia își țira picioarele.

— Maestre, trebuie să te arăți la geam, să te vadă ușchitu' ăla de portar, să-i faci semn că e liberă trecerea...

— Bine, m-arăt.

Golanul fluieră, călărind fereastra. De jos se auziră voci. La pragul clubului erau și ceilalți doi : „Le știe“ și Nicu-Vînzare bună. Îl traseră pe portar mai către mijlocul curții.

— Liber ?

— Lasă-i ! strigă Luca de sus.

Peste cîteva minute se auziră pași pe coridor. Apoi un ciocănit la ușă. De dincolo, vocea lui „Le știe“ întrebă :

— E voie ?

— Pofțiți.

Primul intră Nicu. Era îmbrăcat într-o cămașă cîrpită, de o culoare dubioasă. Umbla cu mâinile în buzunare și se uita împrejur cu coada ochiului.

— S-a schimbat boieru' ! Ehe, ce zici, Sandule ?

— Ordine, ordine ! spuse și „Tat-al lor“.

Antrenorul îl privi pentru prima oară în față. „Le știe“ avea o gură subțire, ca aceea a peștilor. Nu rîdea decît

rar. În ochii cenușii sclipea o ură rece, permanentă. Acest om îți făcea frică. Se mișca sigur de el, clătînînd din capul netuns. În jurul gîtului, ca și Alecu, avea înfășurat un fular verde, trențuit. Prin despicătura cămășii i se vedea părul negru și creț de pe piept.

— Bună, tovarășele ! aruncă un salut în scîrbă.

— Ce vînt v-aduce pe la noi ? întrebă și Luca ironic.

— Ni s-a făcut de un fotbal, e voie ?

— E voie. Poftiți. Aveți boxele voastre. Uite, nu primul raft, al doilea, la secția Rezerve, pentru că nu mai putem conta de mult pe voi.

Priviră peretele în care fuseseră instalate boxele cu echipament. Totul mirosea a curățenie. „Le știe“ scoase tricoul albastru, îl pipăi curios și zise, puțin mirat, puțin dezamăgit :

— S-a isprăvit cu bulibășcala. S-a dat echipamentul la spălat ; ei, așa mai merge, sîntem și noi oameni...

Luca nu răspunse. Privea pe fereastră în curtea silozului. Se făcuse timpul să sosească și ceilalți. *Musafirii* începură să se dezbrace. O făceau cu încetineală, aproape plictisiți, contrariați de cele ce găsiseră aici.

Între timp, „Inimă de porumbiel“ le șopti celorlalți că n-au viza de joc pe anul în curs. „Le știe“ nu așteptă prea mult ca să întrebe :

— E adevărat, tovarășe, ce spune „Inimioară“ ?

— Ce anume ?

— Că nu ne-ai făcut vizele la legitimații pe anul acesta ?

— Sigur că e adevărat.

— Nu mai spune !

Era glasul lui Nicu.

— Păi sigur că da. N-ați spus dumneavoastră că plecați ?

— Asta așa e... recunosc „Inimă de porumbiel“, dar, ce, pareă trebuia s-o luați în serios ?

— Uite că am luat-o în serios. Oricum, dacă vă hotărîți să mai rămîneți o să vorbim la C.C.F.S., să vedem dacă se mai poate face ceva cu voi. Sînteți însă hotărîți ?

Golanii se uită unul la altul.

— Vedem noi, tovarășe, spuse în doi perii „Le știe“.

Antrenorul nu mai adăugă nimic. Pe ușă, tocmai intra Moșa Mariancovi. Frizerul privi împrejur și spuse bine dispus :

— Lume nouă ! Lume nouă ! Să ne fie de bine, bre. Dar ce-ați pățit, *brat moi*, cu ce ocazie pe la noi ?

Nu răspunse nimeni. Se auzeau numai gîfîiturile celor trei care se căzneau să-și pună ghetetele în picioare.

— Nu merge, scrisnea „Le știe“, mi-au rămas mici.

— Și mie la fel... Ptiu, și uite, sînt unse...

În cîteva clipe biroul antrenorului se umpluse. Soseau și ceilalți, grămadă. Cei trei începură să se simtă prost. Nu-i întreba nimeni nimic. Stăteau pe banca de lemn, cu privirile în pămînt, muți. Luca se apropie de ei.

— Dragii mei, spuse firesc, la noi s-a instituit un obicei. Cine joacă fotbal nu mai poartă chică. Data viitoare, sperăm că vă veți scurta aceste coarne...

— Te ici de noi, maestre ! rînji „Inimioară“.

— Cum mă iau de voi ? Nu înțelegeți că e o măsură generală ? Uitați-vă la toți. Gică, ia vin-neoace ! Îl mai cunoști, Sandule ? Dar tu, Alecule ? Uite s-a și bărbierit băiatu', și ce, nu-i stă mai bine ?

— Ba da ! rostiră cîteva voci în cor.

Atuncea pică și Mucală, gîfîind.

— Sal'tare, coane ! Prăpăd, nu altceva ! Am cîntărit azi 45 de camioane și tot n-am dovedit. Și acum mai e de lucru, dar n-am avut ce le face. Nu puteam să las antrenamentul. Ia te uită, dar cu vagabonzii ăștia ce s-a întîmplat ? Bună, mă „Inimioară“, bună, Sandule, bună, Nicule ! Vi s-a făcut dor de minge ? Parcă ziceați că nu vă mai jucați...

— Ei sînt *jucători profesioniști* ! aruncă mecanicul gaz peste foc.

— Fără un costum și două miare nu pun piciorul pe minge, zise și Picioruș.

„Le știe“ se ridică în picioare și se uită urît la ceilalți :

— Zi, v-ați făcut ai dracului, ai ? Ați prins glas ? Vă arde de cucuie, bine...

Luca interveni :

— Gălăgia ! Dezbrăcați-vă mai repede, că e destul de tîrziu.

Se făcu liniște. Cei trei nu se simțeau la locul lor. Ceva se schimbase în jur și nu-și dădeau seama ce anume. Pînă și Simon-Tocană îi privea cu o siguranță care-i neliniștea.

„Asta-i bună !“ gîndea „Le știe“. Moșa Mariancovicci se apropie de el și întrebă de departe :

— Ei, cum e, Sandule, rămîi la noi ? Adică ce te mai întreb cu dacă rămîi, parcă mie nu mi s-a întîmplat odată așa ! Mă supărasem cu Boșkovici. Jucam amîndoi la *Beograski*, ce mai echipă ! Ne-am luat de la o femeie. Îi plăcea și lui, și mie. Pînă la urmă, tot la *Tunul* se uita mai mult. Să moară ostrogotul și mai multe nu. Mă sabota la meciuri, nu-mi mai dădea pase. Ei, și vine meciul cu Nice, a mai a dracului echipă din Franța la ora ăia. Ce să facă antrenorul care știa chestia ? Îl ia deoparte pe Boșkovici : „*Brat moi*, ce-ai cu *Tunul* ?“ „N-am nimic, ce să am ?“ „Ai, știu eu“. „Pe cuvînt dacă am ceva...“ „Nu minți !“ Pînă la urmă a răsuflet. Voia să plece la Zagreb, că-i dăduseră ăia mai mult, dar nu se îndura de femeie. Dacă aș fi lăsat-o eu mai moale, rămînea la *Beograski*... Am înghițit, ce să fac ? A rămas Boșkovici la *Beograski*... cu voi ce dracu este, de ce nu v-aștimpărați, că omul ăsta nu vă vrea răul...

„Inimă de porumbiel“ se uită într-o parte.

— Nene Moșa, s-a dus dracului traiul ! Auzi ce zice dumnealui, că dacă nu ne-apucăm de treabă, adio, nici fotbal nu mai jucăm.

— Așa o fi.

— Și e bine ?

— Nu e bine, dar ce te faci cu ăia de la C.C.F.S., că ne-au trimis dispoziții scrise. Negru pe alb : nu ești în cîmpul muncii, nu mai joci fotbal !

— Ba nu, zău !

— Cum vă văd și mă vedeți. Uite, am eu în sertarul cu scule niște hîrtii și vi le arăt...

„Le știe“ nu părea prea neliniștit.

— Nu-i nimic, de murit n-o să murim...

— Parcă a zis cineva că o să muriți, *brat moi*, dar dacă nu mai merge, nu mai merge !

— Și echipa ? Nu mai intrați dumneavoastră în „B“, nici la paștele cailor !

Luca se apropie.

— Poate o să vă găsim ceva mai ușor de lucru la început. Uite, Mucală cum s-a obișnuit ?

„Inimă de porumbiel“ rîse cu toată gura :

— Las-o, maestre ! Ne vezi pe noi topor de oase rupte ? N-aș crede ! Uită-te la mînușițele astea ! Piele subțire, nu se cade...

Mecanicul se ridică de la locul lui.

— Nu vă e rușine, mă ? Nu vă e rușine să vorbiți așa ? Adică mîinile astea ale mele ce au, mă ? Uitați-vă la ele. Unsoarea a intrat pînă în sînge, dar nu mi-e rușine, așa, s-o știți, nu mi-e rușine. Dar ție, Fane, ție ți-e rușine să socotești pînă-ți plesnesc creierii sacii pe care-i pui pe cîntar ?

— Nu mi-e rușine, răspunse fundașul.

— Lasă predicile pentru popi, aruncă batjocoritor „Le știe“. N-aveți decît !

Moșa Mariancovici simți că e momentul să intervină :

— Ce-aveți, bre, ce v-a apucat acum ? Parcă ați face un plebiscit. Cui îi place și cui nu-i place să muncească ! Adică tu, Șoșon, crezi că oamenii ăștia sînt așa cum vor să pară ? Eu nu cred, ce zici, tovarășe Luca ?

Antrenorul vru să împace lucrurile :

— Nici eu nu cred că sînt atît de răi cum o arată...

— Vrajă nasoală... scăpă o vorbă și Nicu-Vînzare bună, tare ursuz în ziua aceea.

— Mergem la antrenament ? întrebă Luca. E gata toată lumea ?

— Mucea nu și-a pus încă bocancii, o așteaptă pe maică-sa, rîse cineva.

— Simon nu-și găsește ciorapii...

— Tămîie și-a uitat șutiarele...

Și larma glasurilor crescuseră. Era un amestec de voci tinere stîrnite, o veselie care gîlgîia în fiecare cuvînt spus, în fiecare gest. Moșa Mariancovici se simțea într-al nouălea cer.

— Tovarășe Luca, ce-o să fie cînd o afla Mangîru că s-au întors rătăciții...

— De întors s-au întors, chestiunea este cît or să rămînă !

— Rămîn ei, n-avea grijă !

— La oameni ca ăștia, totul e ca o streche. nu ține mult.

— Nu mai fi și dumneata chiar așa...

Jucătorii coborau scările. Ultimul rămase Mucală. Clipi șiret spre antrenor :

— Șefule, dacă n-ai să scoți și untul din ei azi, mă las de meserie. Adică noi să alergăm de opt săptămîni și mai bine și ei să stea în cîrciumă ; dar ce-or fi niscai vedete, de nu se mai găsesc pe nicăieri...

Luca îl bătu pe umăr :

— Mucală, încet, cu mânuși. Tu-i cunoști mai bine decît mine. Nu trebuie să credem că nu se mai poate face nimic cu ei. Nu e bine...

— Să-i punem la muncă...

— Ce te-a găsit, parcă...

— Coane, nu mă lua la sentiment. Pe libertatea mea dacă nu-mi place unde m-a dat Mangîru ! Simt și eu că sînt om. Păi, ce-i de colo să faci să umble un *Diesel* ? Mă uit la el și zic : „A, praștia sfinților din cer, va să zică Mucală era vreun prost, o huidumă, de rîdeau toți de el. Oi fi avînd tu șuruburi de nu le știu eu, da' ce-i lumea asta în stare să-l rămîină pe om ? Ia să-mi spui ! Eu sînt al dracului, să fiu al mamei, numai că n-am avut ambiție. Păi să vezi, șefule, cum mi ți-l demontez pe *Diesel*-ul ăsta, ți-e mai mare dragul. Eu dau electrică la siloz. La cuptoare, dacă se defectează ceva, pe cine cheamă ? Pe mîndel ! Mai ajut și la cîntărit...”

— Îmi pare bine, Mucală.

— Lasă, șefule, că fără matale...

— Hai mai bine să ne grăbim că e ora...

Coborîră împreună scările. Afară mirosea a baligă uscată și a nutreț vechi. Prin curtea silozului se mișcau cai și căruțe, țărani se uitau la tinerii îmbrăcați în trico-uri albastre și-și dădeau coate. Luca pășea absent cău-tînd să-și aducă aminte de începutul aceluia an, de zilele geroase ale lui februarie, de niște întîmplări mici, aproape nesemnificative pe care începea să le prețuiască. În picioare își simțea pantofii moi de antrenament, căldura abia încropită a zilei de primăvară îi ardea fruntea, ar fi vrut să tragă mai adînc în piept aerul acela bun, plin de

miresme, să privească cerul îngrămădit de nori și nu se hotăra. Înaintea lui mergeau tinerii gălăgioși, alergându-se. Mirosea a iarbă încolțită, într-un zid era lovit balonul de fotbal. Cîte îi aduceau aminte aceste zgomote familiare, glasurile jucătorilor și chiar izul ușor de leșie al treningului proaspăt spălat...

Se grăbi. Fusesse un început anevoios, dar un început bun, cel puțin de lucrul acesta era sigur. Îl cuprinsese un ușor sentiment de fericire. Ziua nehotărîtă de martie, cînd aurită de soare, cînd posomorîtă, se încălzea.

Mucală îl părăsise. Sărea peste umerii lui Gică-Mara-fet. Acesta se așezase capră. În curînd, ceilalți îi imitară. Din depărtare păreau o ceată de iezi tineri, atunci scăpați la cîmp. Drumul pînă la stadion era scurt și trecea prin marginea orașului. Veselia grupului de sportivi atrase atenția trecătorilor. Cîțiva se opriră pe trotuare, privindu-i.

„Numai de n-ar începe să se înjure, cum au unii obiceiul, gîndi Luca. Ne facem naibii de rîs...”

2

Pentru locuitorii aceluia tîrg liniștit, apariția pe străzile lăturalnice a unui convoi de sportivi îmbrăcați în treninguri roșii era un eveniment.

Luca începuse antrenamentele în aer liber pe la începutul lui februarie... Pînă atunci sala din podul silozului fusese foarte utilă. E drept că nu erau puțini aceia ce tremurau pentru soarta acoperișului silozului, dar asta nu avea nici o importanță. În fiecare miercuri și vineri, portarul clubului privea cu neliniște spre ultimul etaj al clădirii. De acolo, se auzeau zgomote înfundate în zid, ca la o dărîmăre. Ai fi zis că în cîteva clipe un cataclism va prăbuși cărămizile. Neliniștea paznicului nu se prelungea peste ora patru. Loviturile auzite de jos erau opera zeloșilor jucători ai colectivului *Steaua*. Ei profitau de

absența antrenorului. O anvelopă furată de Gică-Marafet din magazia de echipament servea drept minge. Fane o umpluse cu hîrtie și, numai în teniși, o loveau toți cu înverșunare în podul care ținea loc de sală de gimnastică. Se instalase un planton de gardă la capătul scării, și dacă lucrurile ar mai fi durat, silozul era amenințat să rămînă fără acoperiș.

Antrenorul avea ideile lui. Unii dintre jucători, și nu numai ei, erau încă de multă vreme dispuși să-l socotească pe omul acesta un aiurit. După cursurile teoretice în care se vorbise despre istoria fotbalului, Luca trecuse la un alt capitol : *tactica fotbalului*. Era destul de greu să-i ții atenți pe acești băieți, vorbindu-le numai. Trebuiau scoși și la aer, în plină lumină, ceea ce antrenorul și făcu.

Începutul nu încurajase pe nimeni. Se organizase o excursie pînă la gară. Jucătorii fuseseră echipați în treninguri, cu flanelele cele mai groase aflate în magazie, pe dedesubt. Se găsiră și bocanci de schi pentru fiecare și marșul începuse.

Nu lipsea Moșa Mariancoviți, președintele colectivului sportiv. Fără să se sinchisească de viscolul început pe la trei după-amiază, frizerul nu mai tăcea :

— Haide, băieți, mai tare, uitați-vă la mine, că-s bătrîn și totuși merg cum merg...

— Oi fi vreun zmeu ! îl îngîna Mucală.

— Să știi că sînt ! Ce știți voi ? Unde or fi fotbaliștii de altădată, che, voi nici la piciorul stîng nu le stați...

Nu-l mai asculta nimeni. Aerul rece de iarnă îmbujora obrajii tuturor. Luca organizase două tabere, se încinsese o bătaie cu zăpadă și în curînd plimbarea luase formele unei urmăriri obositoare. Se întorseseră scara bine dispuși, încălziți. Președintele colectivului sportiv dăduse ordine scurte bucătarului cantinei de la siloz. Pe jucători îi aștepta cîte un ceai cald din care ieșeau aburii. Mucală tot mai ducea dorul alcoolului :

— Bun și ceaiul ăsta, șcfule, dar parcă mai bun ar fi un rom, acolo, ce ziceți, gorobeților ?

— Păi, dar ! îi ținuse hangul Gică-Marafet, parcă numai un rom ar fi bun, o țuică nu ?

Cu trecerea timpului se crea o sudură sufletească între jucători, pe care Luca o dorea cu îndărătnicie. Se obișnuiseră împreună și severitatea lui nu-i mai supăra. Cei mai mulți dintre ei își dăduseră seama că antrenorul nu era un *încuiat*, așa cum crezuseră la început, bun numai să facă *instrucție* cu ei, cum spusese chiar Mucală. Întoarcerile, seara, pe drumurile marginase ale orașului, se făceau în dezordine. Disciplina era uitată ; în locul acelui marș militaresc de la începutul antrenamentului, în care nu era îngăduit nici măcar un cuvânt, jucătorilor le era permis să facă orice. Poruncile aproape răstite se uitau repede. Luca își aducea aminte de începuturile lui ca fotbalist și cine l-ar fi auzit nu ar fi putut spune că nu poves-tește bine. Nicăieri ca într-o echipă de fotbal nu e mai necesară prietenia, și antrenorul o știa. El trebuia să-i câș-tige întâi pentru disciplină și pe urmă să le acorde încre-derea. Orice familiaritate i-ar fi știrbit autoritatea. Rămas încă din timpul războiului cu o ușoară slăbiciune pentru executarea rapidă a comenzilor date, pentru că fusese un soldat foarte ascultător, Luca trecea uneori peste ceea ce ar fi trebuit să fie : un instructor sever ; dar numai atât. Lucrul acesta îl folosisese, aproape fără să vrea, și nu lip-seau momentele când se certa cu asprime pe sine pentru exagerările permise.

Se iviseră și incidente. De pildă, mezinul echipei, Picioruș, un băiat de vreo 18 ani, slăbuț și palid, cu coșuri pe față, totdeauna neliniștit, avea boala treningurilor. Nu putea suferi un trening necălcat. Se părea că ceilalți îi aflaseră slăbiciunea și îi ascundeau mercur echipamentul. Adolescentul îl căuta ce-l căuta și-i venea să-și ia lumea în cap :

— Care mi-ai luat, mă, treningul ? întreba cu o des-perare fără margini.

Nu-i răspundea nimeni. Ceilalți se îmbrăcau preocupați, într-o înțelegere desăvârșită, mută. Portarul începea să strige la el :

— De când te-am apucat, așa ești ! Vai de capul tău, parcă curg toate de pe tine... Ești un uituc, cine știe unde ți-ai lăsat treningul !

Picioruș se trîntea pe bancheta de lemn.

— Ce tot umblați, mă, voi cu șahăr-mahăr, adineauri era aici...

— Oi fi dormit în trening și l-ai uitat în pat ! rânjea Gică-Marafet.

— Sau l-ai dat de pomană ! adăuga răutăcios Mucală. Mezinul nu mai răbda :

— Tovarășe antrenor, iar mi-au luat treningul !

Luca se mîniase de cîteva ori, glumele acestea îl enervaseră, dar după un timp se obișnuise și participa complice la jocurile lipsite de răutate ale jucătorilor. Un educator lipsit de simțul umorului ar fi fost o adevărată nenorocire.

— La cine este treningul ? întreba, jumătate mîniat, jumătate amuzat.

— O fi stînd pe el și nu știe... arunca Șoșon.

Neîncrezător, Picioruș se ridica și privea banca pe care stătuse. În aceeași clipă, Simon-Tocană îi strecura alături treningul, mirîndu-se ipocrit :

— Uite-l, alifia dracului ! Nu-l vezi de nas ! Stridie mioapă ! Hering chior !

Rîsetele celorlalți acopereau protestele mezinului.

Nu era uitat nici Moșa Mariancovici, om cumsecade ce nu se supăra niciodată. I se schimbau bocancii, frizerul se trezea că-l strîng, abia mai putea merge, dar cu o ambiție demnă de o cauză mai bună își continua mersul alături de ceilalți. Pe drum i se agățau de trening, cu ace, bilete mari de hîrtie pe care erau scrise cele mai năstrușnice lucruri. Portarul îi făcuse o caricatură. Multe zile după aceea președintele colectivului sportiv o arătase mușteriiilor săi. Fostul internațional era înfățișat foarte măgulitor : un tun din care porneau cîteva mingi de fotbal. Să nu fi fost bri-ciul, agățat de roată, aluzie și la meseria exercitată și la poveștile-i fantastice, desenul ar fi fost foarte măgulitor.

Cu trecerea timpului, plimbările se lungiseră. Jucătorii făceau adevărate excursii. Se pornea de-a lungul ramble-ului căii ferate și, după cîtiva kilometri, începea o alergare foarte variată. Zăpada îngreuna mersul, vîntul rece îngheța fețele jucătorilor, dar nu se mai văita nimeni. Mucală era și încîntat și dezamăgit în același timp. Își aducea aminte de Petrescu și ofta către Gică-Marafet :

— Bine mai era anul trecut ! Pe vremea asta, făceam antrenament la Văduva, la căldurică ! Nu tu cros, nu tu

marș forțat ! Mai luai o cinzeacă, mai luai o litră, așa se ținea condiția fizică...

După câteva antrenamente de felul acesta nu mai simțea nici unul vreo osteneală. Și greutatea au un farmec al lor, dacă te gîndești la ele, după ce te-ai obișnuit ! Un duș cald, la siloz, scotea ușor oboseala din mușchii lor.

— Cum e, fraților ? întreba Luca uneori.

— Cum să fie ? răspundea „doctorul“. Bine, dar ar trebui și nițel balon !

— Balonul mai la vară, încolo...

Mucală intervenea și el :

— Oricît, coane, uităm să mai dăm în bășică...

— Nu uitați voi, nici o grijă...

Toate antrenamentele se terminau cu cîte o ședință teoretică. Luca le explica regulile jocului de fotbal. Gică-Marafet protestase într-o vreme :

— Ce ne trebuie nouă să știm toate astea ? Ce, ne facem arbitri ?

— Nu strică să cunoașteți și ceea ce știu arbitrii.

Și pentru că tot se afla la capitolul acesta, îl întrebase :

— Ia să-mi spui cîte grame are o minge de fotbal ?

Reglementară...

Fundașul nu știa.

— Tu știi, Șoșon ? Tu știi, Fane ?

Dădeau din umeri încurcați.

— Mai mare rușinea ! Ce-ați zice dacă ați veni la „doctorul“ vostru și el n-ar ști cu ce să vă trateze cînd vă doare ceva ? Unii dintre voi mai și declară că sînt jucători profesioniști, jucători vechi, mă rog ! Și nici nu știu măcar cîte grame are o minge de fotbal.

În felul acesta, mai cu ironie, mai cu o glumă, jucătorii învățară și cîți metri are un teren olimpic de fotbal în lungime și în lățime, ce este aceea o lovitură indirectă, ce însemna un gol marcat cînd mingea venea de la adversar și încă o mulțime de amănunte despre care în general se crede că cei ce joacă fotbal le știu și în realitate le sînt necunoscute.

Cu unii, mai îndărătnici, mai avusese multe de furcă. Il întreba cîteodată pe grăsun :

— Simone, să-mi spui ce-i aia o pasă în cruciș ? „Rinocerul“ se gîngăvea :

— O paaasssă-n errruciiiș este atunci...

— Este atunci... îl îngîna Fane-Mahomed.

— Esssteee atuuuuuunciiii cînd...

— Nu știi, Bihole, îl apostrofa Mucală, tare închipuit de la o vreme, de cînd se grăbea să răspundă el pentru toți la întrebările antrenorului.

De altfel, între el și Picioruș se dădeau cele mai însemnate lupte teoretice. Mezinul se descurca ușor cînd era vorba să deseneze pe tabla antrenorului o schemă tactică. Mucală, invidios, mîrîia :

— Să te vedem pe teren, la primăvară, ce-ai să faci, spetează ! Aici ne-ngropi, numai că jocul ăsta cu bășica mai cere și picioare, nu numai bilă...

Extremul stînga al echipei *Steaua* mai avea un defect de care nu se putea dezbara : întîrzia. Nu era antrenament la care să sosească la timp. E drept că nu trecea prea mult peste ora fixată. Cu toate pedepsele primite, nu reușea niciodată să ajungă la magazia de echipament înaintea celorlalți. Putea fi văzut alergînd prin curtea silozului, înfulecînd, încă, aprins la obraz, abia descurecîndu-se printre căruțele și caii din fața depozitului de însilozare. Fane-Mahomed, care nu întîrzia niciodată și era îmbrăcat primul totdeauna, striga de la fereastră :

— Faceți loc că sosește moartea-n vacanță !

Mezinul ajungea gîfîind sus, ținînd în mînă nelipsita prăjitură de la cantină.

— Ți-ai adus felul III ? îl lua peste picior Crețu, portarul.

— Ia cu pîine să te mai îngrași...

Picioruș nu se sinchisea de ceilalți. Nu îndrăznea să privească la antrenor și se dezbrăca înfrigurat. Între îmbrăcarea treningului și încălțarea pantofilor de tenis, dacă antrenamentul se făcea în sala de sus, băiatul înghițea și jumătatea de prăjitură rămasă. Împrejur se răspîndea un miros plăcut. Mecanicul întorcea capul într-o parte și-l certa :

— Să nu mai vii cu mîncarea în traistă, că iar mi se face foame și te las fără bunătate de felul III !

Pînă termina cu îmbrăcatul treceau minute multe. Toți ceilalți îl așteptau nerăbdători, privindu-l bătăios.

— Iar și-a pierdut ciorapii ! se căina Crețu. Ce-ți mai trebuie, mă, că așteaptă tovarășul Luca.

Antrenorul se prefăcea că nu aude cearla scurtă, atunci iscată.

— Unde-i celălalt bocanc ?

— Uite-l, i-l arunca Gică-Marafet și-i dădea un ghiont. Dacă nu ești gata în cinci minute îți dau una de te descleiez !

Viața unui colectiv are și clipe de dezbinare și antrenorul reușise să treacă peste ele. Nu lipseau invidiile mici ale unora, pe care Luca le stinse cu energie.

După câteva săptămîni, el propuse jucătorilor să se înființeze o comisie de disciplină care să judece faptele tuturor și să se dea note trimestriale, ca la școală. Pentru aceasta se aduse un catalog, cu numele ficcărui, cu rubrici bine determinate. Fu încuiat în sertarul biroului antrenorului și se trecu la urmărirea activității săptămînale. Se nota punctualitatea, calitatea execuțiilor tehnice, disciplina la antrenamente, calitatea răspunsurilor la întrebările teoretice și alte o mulțime de amănunte. Cei mai mulți priviseră totul cu îndoială. Nu mai erau copii. Dar pentru că cei mai tineri din echipă o luară în serios, ceilalți fură angrenați în jocul disciplinei și al priceperii. Nimic nu stimulează mai mult activitatea omenească decît ideea de întrecere, de a fi mai bun ca altul. Mucală, altădată atît de nedisciplinat, numit cu intenție de antrenor președintele comisiei de judecată al echipei, începu să se simtă responsabil de toate greșelile celorlalți. Să fi dat Dumnezeu să-i lipsească unuia prosopul cînd se mergea la baie sau bucata de săpun, că foc se făcea. Ajuns în puțin timp un fel de plutonier major foarte sever, Luca se văzu silit să-l tempereze. Fox-Movietone, deși uita uneori să înjure, folosea cu plăcere metode ce nu se cereau împămîntenite. Avea o palmă grea și cîțiva dintre jucători simțiseră pe spinarea lor autoritatea căpitanului de echipă.

Cu aceste mici necazuri însoțite de bucurii ce întreceau cu mult orice nemulțumire, Luca intră în primăvara unui început de campionat foarte furtunos...

Cît e cerul de înalt în aprilie ! Nici nu ştii dincotro bate vîntul ! Portarul trăgea pe nări aerul proaspăt. Avea un chip negricios şi supt. Părul îi atîrna într-o parte, spulberat. Dacă n-ar fi fost atît de răvăşit, ai fi spus că e o perucă. Năduşise cărînd bila de şapte metri. La capătul celălalt, gîfîia Mucală.

— Greu, coane, dar arena asta tot trebuia reparată odată.

— Nu-i aşa ?

Luca zîmbi. Căra şi el o bîrnă mai scurtă cu preşedintele colectivului sportiv. Acesta se căina :

— *Boje moi, boje moi*, ce-a ajuns *Tunul sîrb* !

— Ce-o ajuns, Moşa ? întrebă şi Mangîru, atunci picat la stadion în inspecţie.

— Hamal a ajuns, bre, hamal de lux !

După el venea Mîţu cu două tîrnăcoape. Era fericit că găsise cum să acopere cheltuirea banilor pe anul trecut. Încă de dimineaţă vorbise cu directorul :

— Dacă reuşim să reparăm arena prin muncă voluntară, banii pe care ar fi trebuit să-i cheltuim cu reparaţia aceasta pot fi scăzuţi din suma ce trebuia s-o justificaţi...

Lui Mangîru nu-i venea să mai audă despre risipa de anul trecut, dar vorbele lui Mîţu îl încurajară puţin.

— Parcă nu-i tot o afacere necurată... zise posomorît. În sfîrşit, o să vedem noi cum o scoatem la capăt, deocamdată îi bini că antrenorul a avut ideea asta, terenul di joc tot trebuia să fie reparat.

Şi umblase toată ziua aceea după oameni, să-i mobilizeze. Unii mai mîrîiau spunînd că au treburi acasă, dar cea mai mare parte dintre ei primiseră. Acum îl muştrulua pe Moşa Mariancovici :

— Ți-o fi ruşîni di muncă, ai ?

— Nu mi-e ruşine, dar nici aşa. Un preşedinte de colectiv sportiv coordonează numai. Coordonează...

— Ci spui ? Ci să mai zic eu ?

— Nu-i nimic ! Mai pune oasele colea, că ai cam uitat cum stă unealta în mână.

Alături, „Le știe“ se întinsese pe o rină la soare. Fluiera cu nepăsare. Fusese luat pe neașteptate. De când li se dăduse și lor voie să vină la antrenament, era prima oară când îl prinsese și pe el și pe „Inimioară“ pe *picioar greșit*, cum zicea acesta din urmă. Luca nu-i anunșase pe jucători că în loc de antrenament vor ajuta la nivelarea terenului. Atunci poate ar fi lipsit cîțiva. Era oț, vorba lui Mucală, dar nici el nu era vreun prost să-și rupă oasele. „Destul e-o să joc ! clipise șiret către prietenul său. Eu am venit la antrenament și când colo am dat peste muncă voluntară, cum zic dumnealor...”

„Inimă de porumbiel“ îl imitase și se tolănise alături pe iarbă, într-un colț al terenului. Bătea vînticelul, mirosea a iarbă crudă, să tot trăiești cu burta la soare. Se apropia începerea campionatului și parcă, vorba lui Mangîru, se mai îndulcise. Las' că tot ei or să-i roage : „Nu vreți, fraților, să jucați ?“ Dar ce, erau nebuni ? Să-și găsească alții. Poate că mai bine făcuse Nicu-Vînzare bună care o ștersese la Tulcea, spunînd că o să joace numai așa de ochii lumii, pentru că altfel avea afaceri de învîrtit pe acolo cu niște prieteni. Pe „Inimioară“ tot îl mai încercau îngerii. Spunea cîteodată : „Sandule, dacă ne ține ăsta pe tușă, ce te faci ? În două luni poți să ne pui la murat, gata !“ Dar „Tat-al lor“ nu era îngrijorat : „Cu cine să ne înlocuiască, bă, huiduma dracului ! Cu Tămîie, cu grasul ăla de Tocană ?“ Alecu însă nu se lăsa bătut : „Sîrbul se laudă că au găsit doi juniori pe care i-au și angajat la siloz, care *rup*, nu altceva...” Într-adevăr, de vreo două săptămîni, la antrenamente veneau și doi necunoscuți, tineri de tot. Vagabonzii îi urmăriră cu interes. „Ce spui, Sandule ?“ îl întrebaser prima dată „Inimă de porumbiel“ pe prietenul său. „Le știe“ n-avea ce să zică. Băieții se miscau cu ușurință. Unul din ei trăgea de zguduia barele șubrede ale stadionului. Îi intrase și lui o mîță-n traistă, dar nu voia s-o mărturisească. „Bă, ar fi buni, dar ce te faci în campionat, că după două meciuri trebuie să-i dai la reparat. Nu vezi ce firavi sînt, parcă au fost ținuți numai cu prescuri ! Uite la ăsta, și-l arășase pe cel mai slab, juri că-i Sfînta Vineri !“

Se mai liniștise Alecu. Nu se putea să fie lăsați pe dinafară ! Fără ei doi, Mucală n-ar fi făcut doi bani. *Tripleta de aur* era vestită în toată zona de est. Or fi îmbătrînit, dar nici cu mucoșii ăia nu se putea face treabă ca lumea, pentru că vorba lui „Le știe“, „dacă suflai o dată mai tare, îi căutai pe jos !“

Tocmai trecea Mucală, ducînd o roabă grea de pămînt. Era tare supărat pe ei.

— Să nu vă ardă soarele prea tare ! le aruncă din mers. „Inimă de porumbiel“ se întinse mai bine, plesnea tricoul pe el.

— Ce să-i faceți, dumneavoastră sînteți *salariat* ! Cere *jupînul* muncă voluntară, nu puteți să-l tratați cu refuz, că vă taie la primă ; noi, ăștia pîrliții, ne mai uităm în sus, ce-o da Dumnezeu...

Mucală răsturnase roaba alături și se uita chiorîș...

— Mă, să fiu eu al dracului dacă nu mă duc chiar acum la director și-i spun să vă taie porția de la cantină, să vedem ce-o să mai potoliți !

„Tat-al lor“ se sculă într-o rîină :

— Și ce dacă, mă ? Ce dacă ? Parcă nu mai putem noi ! Du-te, ce mai aștepti ?

Mucală simțea că se îneacă de furie :

— Futorilor, pomanagiilor, zi, faceți pe șmecherii, ai ? Credeți că mai merge ? O să vă vînd și ponturile, să vedem de unde o să mai furați grîu să-l vindeți lui Pante-limon și lui Vizante, să-l speculeze ăia la Constanța...

„Inimă de porumbiel“ sări în picioare :

— Bă, tu ești nebun ? Taci dracului, că Mangîru-i pe aici și te-aude ! Ce vrei să ne bagi la pîrnaie ?

„Le știe“ îl liniște :

— Nu ciripește el, că-l tragem după noi, parcă dum-nealui n-a pus mîna ?

Mucală ridică de brațele roabei și se depărtă.

— O să vă vedem noi, deocamdată cantina tot o să v-o taie, să mai mîncăți la Melțer, că aici v-oți fi îngrășat !

Și-ntr-adevăr nu se opri decît în fața lui Mangîru, trîntind roaba :

— Tovarășe director, eu nu mai fac nimic, nu mai ridic un chibrit pînă nu luați măsuri.

— Ci măsuri, mă, ci măsuri ? întrebă mirat acesta.

— Dumneavoastră vă place cum stau puturoșii ăia la soare ?

Se apropie și Luca.

— Cine ? întrebă Mangîru.

— „Așteaptă-mă“ și Sandu. Dacă le-am zis, mi-au răspuns că nu sînt salariați și că ei nu fac muncă voluntară...

Antrenorul îl potoli cu un gest scurt :

— De ce ești invidios ? Dacă nu vor să vină, n-ai ce le face. Mai târziu, cînd își vor da seama că sînt străini de noi, poate se vor rușina ; pînă atunci...

Mucală se uita încurcat în pămînt. Nu-i venia să vorbească, însă în cele din urmă izbucni pătimaș :

— Ba eu știu ce le-ar trebui...

— Ci ? Să-i tai, să-i omor ?

— Să nu le mai dați cartelă la cantină. Asta...

Luca îl îndepărtă, bătîndu-l pe umăr :

— Du-țe, că e nevoie de tine la cărat pămînt...

Cînd rămase singur cu directorul îi spuse direct :

— Cred că are dreptate. Încă procedăm cu mînuși. Ori ne purtăm cu ei cum te porți cu doi leneși, ori îi tolerăm, ceea ce nu e în vederile mele...

Mangîru păru foarte necăjit. Se rezemă în lopata pe care o ținea în mînă și mormăi ca pentru el, parcă cîntîndu-se :

— Să fie al dracului dacă fac eu bini ci fac. Numai jigodia aia di Petrescu m-o-nvățat să-i cocoloșesc așa. Știu că pentru ceilalți sînt un exemplu rău și că și dumneata și Mucală aveți dreptate, dar mi-i teamă că-i pierd. Am tot sperat că-i vom învinge cu binili, dar văd că întrec măsura...

Tăcu cîteva clipe și Luca nu mai adăugă nimic...

— O să mă mai gîndesc. O cartelă nu-i cini știe ci, doi poli pi lună, dar vorba-i că pot să-nvețe și alții de la ei...

Fu întrerupt de Fane-Mahomed, care venise cu o rangă de fier pe umeri :

— Ce facem, tovarășe Mangîru, ar mai trebui ceva pentru presat pămîntul, un buldozer, e treabă multă...

— Mi-or promis cei de la șantier că-mi trimit ; acu' o să pici...

Antrenorul își aduse aminte :

— Cu cheresteaua cum stăm ?

— Am găsit, sîrma de împrejmuire sosește abia săptămîna viitoare, am comandat-o la Constanța, numai să mai vină băieții la treabă, ci zici, Fane ?

— Vin, tovarășe director, de ce să nu vină ?

De fapt, vicimuiala dimprejur, strigătele vesele ale jucătorilor și ale oamenilor de la siloz, care munceau, îl umpleau de mîndrie. Trebuse să vină omul acesta ca să le arate ca la orbi că nu mișcaseră un deget să repare arena, să-i scuture pe jucători... „Ce mai comunist oi fi tu, Mangîrule !” se certă în gînd și în aceeași clipă se hotărî : „Data viitoare, cînd s-or împărți cartelele, s-au șters pe bot și Alecu și Sandu ! Gata ! Ori intră și ei în producție și se fac oameni de treabă, ori să se ducă unde-or vedea cu ochii...”

Dar întorcînd capul către locul unde stăteau întinși la soare, îl mai încercă o dată îndoiala : „Dacă pleacă așa cum a făcut-o Nicu-Vînzare bună ? Hai, că de ăsta nu-mi prea părea rău, nu mai făcea parale multe, dar «Ini-mioară», și mai ales Sandu... Dracu știe cum trebuie să te mai porți, să iasă toate lucrurile bine. E ușor de zis să fim principiali și să tăiem capul cui n-ascultă, dar parcă-i mai bine cu duhul blîndeții... și pe necuratu-l înmoi...”

Lăsă lopata, îndreptîndu-se spre cei doi. Se încruntase ca să pară supărat pe ei și cînd îl zări, Alecu sări ca ars :

— Să trăiți, tovarășe director !

„Le știe” se ridică și el în picioare. Față de Mangîru păstrau încă amîndoi o slugărnicie cînd batjocoritoare, cînd amestecată cu teamă.

— Vă e bini ? întreabă Mangîru.

— Dibace vreme ! spuse „Tat-al lor”. A dat Dumnezeu de-a venit și primăvara...

— *Moartea bagabonzilor*, adăugă cu un rîs unilit Alecu.

— Și n-ați ostenit ?

— Cum adică, tovarășe director, să ostenești stînd ?

Mangîru se încruntă și mai tare. De fapt cei doi aveau un aer foarte nevinovat ; dacă nu s-ar fi ținut bine, ar fi izbucnit în rîs.

— Toată lumea muncești în jurul vostru și puțin vă pasă ! Mai mare rușinea, oameni bătrâni ! Ia să vă văd cum puneți mîna la treabă, că altfel vă iau la goană...

Se bîlbîia și se simți furios pe neașteptate.

— Știu eu ce v-ar trebui mai bini ! O sfîntă di bălaie, da' așa, soră cu moartea...

„Inimă de porumbiel“, mai slugarnic, o și ștersese. Se repezi spre un grup care îngropa tocmai atunci o bară. Se luă de Fane-Mahomed.

— Așa se așază, mă ? Să vă fie-n nas ! Dă la mine ranga. Cînd oi trage o dată în ea, se face chibrit suedez...

Apucă fierul și începu să lovească fundul gropii înguste cu furie. În timp ce făcea treaba asta, cînta îngînat :

Gagica mea are ochii ca cafeaua.

Cînd vine, mi se rupe șandramaua...

Își suflecă mînecile tricoului și scuipă în palme.

— Uite, bă, cum se sapă o groapă, le arătă celorlalți, cum se pune bara ca lumea. Se iau niște pietricele mai mari, pietroaie adică, ia adu-le, Picioruș, p-alea trei de pe margine, da' mai repede, că n-ai ostenit ! Așa, se aruncă nisip la bază, pe urmă pămînt ; ia să vedem, se mai mișcă ?

Lucrase cu ușurință, ca și cînd ar fi fost o treabă de nimic. La urmă, apucă bara de lemn, o scutură bine cu brațele lui puternice și, cînd lemnul nu se mai mișcă, dădu mulțumit din cap : „Ei, mai merge !“

Se apropiase și directorul cu „Le știe“.

— Ia dați-i și lui Sandu o roabă să care și el ! spuse Mangîru cu voce tare.

Vrînd, nevrînd „Tat-al lor“ cără de două ori. Jucătorii se strînseseră împrejur încurajîndu-l ironic :

— Să nu te deochi !

— Ia o piatră-n gură !

— Sandule, mîne-o să plouă, se strică vremea !

— Aduceți un fotograf...

„Le știe“ îi înjură printre dinți cînd crezu că nu-l aud directorul și antrenorul : „V-arăt eu vouă ! Pe care-l prind, acolo-l găbjesc !“

— A pus șaua pe tine tovarășu Mangîru ! îi strigă Picioruș.

P-ăsta l-ar fi fărîmat vagabondul. Uite că a început și Zgabercea să vorbească ! Nu-l mai respecta nimeni... Ah, să înceapă numai campionatul și le va arăta... Or să umble cu lumînarea după el !

În timpul acesta Luca privea stadionul. După-amiaza de aprilie învăluia totul într-o lumină dulce-ostenită. Erau foarte multe lucruri de reparat. Mangîru făcuse rost de cherestea, sîrma sosea săptămîna viitoare, trebuiau reparate treptele șubrede ale tribunei. „Asta Mucală o s-o facă, el se pricepe.“

Ciudatul amfiteatru de piatră care forma peluza sclipcea stîns în lumina amurgului. Într-o jumătate de ceas cădea întunericul și nu terminaseră. Se simțea și el ostenit. Se așeză pe iarbă, departe de ceilalți. Treptele de cretă păreau roase și vechi, aveau ceva din treptele unui vechi circ roman. Simți în nări mirosul uscat de praf și vîntul jos, de deasupra ierbii abia încolțite. De aici cerul se vedea ca un oval tăiat cu foarfecele, o elipsă verde pe care o străbăteau rare cîrduri de păsări. Deasupra tribunei principale se mișcau cu un foșnet ușor crengile plopilor înverziți. Un pilon al vechii arene scîrțîia rar. Glasurile se potoliseră. Jucătorii lăsaseră uneltele de lucru și se strînseseră în cerc în jurul directorului și al lui Moșa Mariancoviți care se vedea treaba că iar le povestea vechile sale isprăvi. Muncitorii de la siloz se apropiau și ei curioși. Nu se auzea decît leneșul curs al fluviului și rîsetele neașteptate ale tinerilor, izbucnind rar. În aer plutea mirosul iritant al zgurei de pe pista alăturată. „Și aici, gîndi Luca, mai era cîte ceva de făcut.“ Iarba începea să acopere culoarele neîngrijite. Buldozerul promis nu sosisese încă, noroc că Fane-Mahomed găsisese un tăvălug pe care-l întrebuițaseră cu folos. Terenul avea multe gropi ce trebuiau astupate. Într-o zi nu se putea termina totul. Stadionul acesta îi amintea de cel din Reșița. Pe vremea aceea nu aveau atîția bani ca să-l gazoneze. Cădeai, îți rupeai coatele și genunchii. Numai jucătorii știau cum își menținuseră echipa în prima Divizie a țării... Fiecare centimetru dintr-un teren de fotbal are povestea lui...

Risetele jucătorilor îl făcură curios. Îl uitaseră. Îl văzu pe „Le știe“ descălțându-se. Nu asculta vorbele sîrbului. Antrenorul își spuse că trebuia să facă ceva ca să-l învingă. Celălalt, Alecu, părea mai ușor de urnit, poate și unde era mai tînăr...

Pe linia ferată din spatele arenei se auzi țipătul unei locomotive. Sosea tovarășul mecanicului care-l chema la schimb. În dimineața următoare trebuia să fie la Constanța cu 20 de vagoane de petrol. Șoșon nu părea deloc ostenit. Soarele pretimpuriu îi arsese obrazul ca pe-o hîrtie. Se ridicase și își lua rămas bun de la toți. Trebuia să meargă înainte la magazie să se îmbrace.

Mangîru își aduse aminte că avea o ședință. Se ridică, adresîndu-se lui „Inimă de porumbiel“ :

— Atunci ne-am înțeles, Alecule, mîine după-masă venim iar, că n-am terminat ! Nu lipsește nimeni, că altfel mă supăr, s-aude, Sandule ?

„Tat-al lor“ mormăi ceva și toată lumea știu că nu-l vor mai prinde pe aici.

Moșa Mariancoviți îl căuta pe Mițu.

— O plecat, are treabă la Regională ! îi spuse directorul.

Luca îl chemă pe Fane-Mahomed și-l rugă să aibă grijă de unelte. Roabele și tîrnăcoapele fură rînduite împrejur. Picioruș își uitase lopata într-un colț al terenului. Gică-Marafet îi dădu cîteva ghionturi :

— Un' ți-i scula, Muceo ?

Mezinul o luă la fugă s-o aducă.

— Gata, mergem, cred că v-a plăcut antrenamentul ! glumi Luca.

— Și ne-ai încălțat și în ghețe, macestre ! se căină „Inimioară“.

— Nu-i nimic, de-abia vă-nvățați să le purtați.

— S-a strîns totul ? mai întrebă Luca ; dacă da, atunci să mergem...

„Inimă de porumbiel“ se tîra cu sila. Îi spuse lui Sandu :

— Ne-a făcut-o directorul... Mi-a cîntat că dacă nu ne facem băieți de treabă, ne taie din porție...

„Le știe“ se înfurie :

— Asta de la Mucală ni se trage, pînă l-oi bate într-o zi să nu mai poată să deschidă gura ! Și după ce se gîndi puțin, îl întrebă pe celălalt : E vorba, ce-i facem, că aici nu mai e de noi. S-a terminat cu aiureala, încotro o întindem ?

„Inimioară“ își întrerupse cîntecul preferat pe care abia-l începuse.

— Unde s-o-ntindem ? Ce, ești nebun ? Cine te mai primește acum ? Transferările s-au terminat, aici mierlim...

— Treaba ta, dar eu nu mă bag la jug...

— Parcă ursul joacă de voie crezi ? Nu uita că mai avem puțin și nu mai facem doi bani...

Sandu îl măsură indignat :

— Mă, nu te-or fi *prelucrat* ăștia și pe tine ?

Alecu nu-l mai asculta. O luase înainte și cînta de mama focului :

*Gagica mea are ochii ca cafeaua.
Cînd vine, mi se rupe șandramaua...*

4

Încă la unele din primele antrenamente, Luca îl chemase mai aproape pe Fane-Mahomed. Fundașul sosise gîfîind. Era nădușit de atîta alergătură.

— Ne-ați scos sufletul, tovarășe Luca...

— Nu-i nimic, în fotbal principalul e să ajungi înaintea altuia la balon, după aceea să-l știi juca... Ia privește, nu observi nimic ?

Tînărul își ștersese fruntea de sudoare și se uitase cu atenție la grupul coechipierilor, care își continua crosul.

— Ce să observ ?

Antrenorul îi apucase brațul și-l scuturase :

— Gînsacii ăştia aleargă de parcă-s nişte saci cu cartofi, nu oameni ! Chiar „doctorul“ Voicu, „Fachirul“ vostru, e rigid, seamănă mai degrabă cu un sacagiu decît cu un fotbalist !

Fane-Mahomed înţelesese. Într-adevăr, cei din faţa sa se mişcau stîngaci, parcă ar fi călcat în străchini. Simon cel gras se legăna ca o corabie bătută de vînt, lăsîndu-şi greutatea cînd pe un picior, cînd pe altul. Mucală avea ceva de cal în buiestru, ţinea capul înţepenit şi scotea pieptul în afară. Picioruş călca în tocuri, mai mare rîsul, cum de nu observase de la început ?

— Se cunoaşte că n-aţi făcut atletism, că nici unul din voi n-a alergat o mie de metri...

Grupul jucătorilor îşi continua fuga, compact. Îşi mişcau picioarele în acelaşi timp şi antrenorului îi plăcea că se disciplinaseră. Gică-Marafet mai mormăise şi în ziua aia : „Ce ne-o fi trebuind nouă atîta alergătură, parcă ne ducem la derby“. «Gura ! îi strigase. Cui nu-i convine, s-o ia după „Inimioară“ şi după „Le ştie“». După aceea le explicase alergînd pe lîngă ei : „Condiţia fizică este primul factor care ajută fotbaliştilor să aibă o tehnică înaintată“... „Ştim, coane !“ murmurase şi Mucală.

Luca se întoarse spre fundaş şi-i spuse aproape supărat, ca şi cînd s-ar fi certat cu cineva absent :

— Petrescu ăla ar fi trebuit să vă înveţe întîi şi-ntîi să alergaţi, ăsta este lucrul cel mai important în sportul cu balonul rotund. Uită-te la Simon-Tocană : parcă-i Arca lui Noe ! De mecanic ce să mai zic ? Are un pas de mărşăluitor, nu de jucător de fotbal... Ia aleargă să te mai văd o dată şi pe tine. Trebuie că arăţi la fel ca ei... Nu ştii ce-i aia relaxare, ce este acela un pas regulat, „compas“, cum i se spune.

Îi dădu un ghiont. Fane o luă după ceilalţi. Se silea să nu se facă de rîs. De altfel, tocmai pentru că el alerga mai corect decît ceilalţi îl chemase antrenorul să-şi privească coechipierii. Nemaiavînd răbdare, Luca se luă după ei.

— Mai strîns ! Alergaţi pachet ! le strigă.

— Am ostenit ! Eu mă opresc, spuse Picioruş, abia vorbind.

— Mai e obosit cineva ? întrebă antrenorul.

— Nu ! răspunseră în cor.

Picioruș își relua locul în pluton. Se vedea însă pe chipul lui că face eforturi peste puteri. Luca îl rugă să rămână deoparte să se odihnească. Băiatul refuză cu încăpăținare.

— Nu știți să respirați ! îi certă. În felul ăsta o să muriți după o repriză. Eliminați aerul din plămîni brusc, așa ! Parcă ați fi locomotive... Îi opri : Pas de voie... Inspirați adînc, expirați deodată, încă o dată.

„Rinocerul“ era lac de apă. După două clipe se îndepărtă și le strigă :

— Pînă la mine, sprint ; cine cîștigă, are o țigară de seară premiu ! Adică nu țigară, vedem noi...

Sprintul fu cîștigat de către portar care furase plecarea. Îi strînse împrejur și-l puse pe Fane-Mahomed să repete celorlalți ceea ce auzise de la el.

— Nu știm să alergăm și mai vrem să jucăm fotbal ! zise hotărît fundășul.

— Păi sigur că nu știm, dar de învățat tot trebuie să învățăm.

Mucală privi împrejur :

— Păcat că nu-i și „Inimioară“ și „Le știe“ aici, să-i aud și pe ei cum își scuipă plămîinii !

Cei doi lipsau de cîtva timp de la antrenamente, pentru că Mangîru nu le mai dăduse cartele de masă. Directorul întreba după fiecare ședință de ei și, auzind că nu vin, se îngrijora tot mai mult. „Ci ne facem dacă pleacă ?“ îl întreba pe Luca. „N-au unde să plece. Nu-i primește nimeni. de transferat nu se pot transfera decît la echipe dintr-o categorie superioară, ori fotbal nu mai joacă ei ca altădată.“ „Bini, căuta să se liniștească singur Mangîru, dar dacă nu mi-i aduci înapoi, eu pi dumneata am să te trag la răspunderi...”

Luca le arată ce greșeli aveau în alergare și-l puse pe Fane-Mahomed să le corecteze la fiecare mișcările. Fu o lecție lungă și migăloasă care-i plictisi.

— Dar fotbal cînd mai jucăm și noi, tovarășe antrenor ? întreabă Mucală, dornic să lovească balonul de piele care aștepta în mijlocul terenului.

— La anul ! îi răspunse Gică-Marafet.

Antrenorul se întoarse către amîndoi și le porunci :

— Un tur de pistă pentru că ați vorbit neîntrebați. Și mai repede, pînă nu mă răzgîndesc, s-a înțeles ?

Știind că nu glumește, vorbăreții se urniră cam în silă. La unul din primele antrenamente încercaseră, și nu numai ei, să se opună unor decizii. Mai ales Mucală, fire violentă, gata de hartă, își stăpînea cu greutate gura. Pedepsele pe care le primise îl înmuiaseră în cele din urmă. Nu lipsiseră zile cînd se jurase că n-o să mai vină la antrenament, cînd declara în gura mare că se lasă de fotbal, pentru că avea o meserie și nu-i mai trebuia nimic, dar de fiecare dată își călca cuvîntul. Cînd era singur, se certa : „O avea și ușchitul ăsta dreptate ! Parcă pot să știu eu ? E meseria lui !“ Petrescu îi lăsase doi ani în apele lor și unde ajunseseră ? În coada clasamentului, căzuseră din Divizie. Dă lemn să fii și tot te durea sufletul. Unde pui ambiția ta de om... A, să fie ca gușterii ăia de „Inimioară“ și Sandu, puțin i-ar păsa !

După o jumătate de tură îi chemă înapoi :

— Veniți aici să ascultați, și altă dată dacă mai deschideți gura, nu vă mai iert, eu nu sînt paiața voastră. Comand și trebuie să se execute, de-aia sînt plătit. O echipă nedisciplinată nu poate ajunge decît unde ați ajuns și voi. Să trecem mai departe... Cum vă spuneam, nu știți să „aterizați“ cu piciorul pe pămînt. Trebuie să alergați cu corpul aplecat puțin în față, să lăsați ca toată greutatea să cadă pe vîrfurile piciorului, adică aceasta să se facă în rate : întii vîrfurile, apoi talpa și pe urmă tocul. Eliminarea aerului din plămîni se face simultan, la intervale regulate și în alt ritm decît cel al inspirației. Tu știi, Mucală, ce-i aia inspirație ?

Fox-Movietone știa. Zise mirat :

— Parcă aș fi de la Dîlga, sigur că pricep. Adică să tragi așa aer pe nas, să bagi în tine ozon...

Un hohot de rîs îi întrerupse explicația.

— Bravo, deșteptule, încheie antrenorul împăcat, acum la balon !

Nu așteptă nici unul să i se spună de două ori.

Un antrenament trebuie să fie variat, plin de fantezie, scurt și să distreze, parcă așa-i spusese pe timpuri Ferybaci, tatăl oțelarilor de la Reșița, pe care dacă l-ai fi trezit și noaptea, ți-ar fi pus un stop pe rist. Dacă se gîndea mai

bine. Luca avea de ce să fie îngrijorat. Peste câteva săptămîni începea campionatul regional. Moșa Mariancovic adusesse programul jocurilor. Îi aștepta un sezon destul de încărcat, cu meciuri obositoare în orașe îndepărtate, dar asta nu mai speria pe nimeni. Făcînd socoteala, echipa „Steaua” era cea mai curioasă adunătură de oameni. Un desenator ce se pretindea pictor, băiatul acela cu părul croș, căruia îi arunca acum o minge din spate, izbind-o de un perete, fără ca el s-o vadă, pentru a-i crea reflexe, Fane-Mahomed, Gică-Marafet, pungașul de buzunare, re-educat într-o școală de corecție, „doctorul” Mircea Voicu, alături de mecanicul bine clădit, băiețașul slab. Picioruș, un fel de funcționar pe la siloz, Mucală, golanul cumsecade și acești copii, cu nume atît de caraghioase : Bibiloi, Simon-Tocană, Catîrul, Cîșu, Calul, poate și cei doi rebeli, *dezertorii* : „Le știe” și „Inimioară”...

Din toți trebuia făcută o *echipă*, adică ceva omogen, un corp care să acționeze cu precizie, *mașină de jucat fotbal*, cum ar fi spus Moșa Mariancovic. Deocamdată rezultatele muncii lui se vedeau foarte greu. Directorul mîrîia prin colțuri, i-o spusese și președintele colectivului sportiv, ar fi vrut ca totul să meargă pe roate. Tremura de teamă că ar putea să-i scape pe cei doi interi, fără de care *tripleta de aur* era pierdută. Luptase cu fiecare în parte într-un fel. Numai Fane-Mahomed se arătase mai ascultător, ceilalți se opuneau pe tăcute uneori ; trebuia să-i schimbe cu mai puțină asprime, dar și fără teamă. Jucătorii de fotbal sînt pentru antrenor ca acei cai care, simțindu-și stăpînul că șovăie, îi aruncă din șa. Experiența asta, Luca nu avea chef s-o facă. Schemele tactice desenate cu creta pe tabla neagră din biroul lui, înaintea antrenamentelor, era sigur că vor fi uitate la primele meciuri.

Obosise. Îl lăsă pe portar și-i chemă pe rînd la el, aruncîndu-le mingea. Era cel mai nesuferit exercițiu pentru jucători. Mucală totdeauna mormăia, imitîndu-l :

„În fotbal sînt trei mișcări fundamentale : *slopul*, *pasa* și *demarcarea*. Pînă nu le învățăm, nu ieșim pe teren, să jucăm la două...”

Toți credeau că dacă jucaseră atîția ani fotbal îi scutește să repete aceste *fleacuri*, cum spunea Fox-Movie-

tone. Numai că practic se dovedi că tuturor le lipsea un control sigur al balonului, ceea ce nu-i scutea să-l roage pe antrenor : „Tovarășe Luca, dar un *amical* nu mai facem și noi ?” Mangîru îl pisa aproape după fiecare antrenament : „Scoate-i, tovarășe, la cîmp, să-i vedem în *ensamblu*...” „Mai e vreme, mai e vreme ! îl liniștea Luca, întii să învețe lucrurile elementare...” „Că n-or fi ageamii !” Nici de gura lui Moșa Mariancoviici nu mai scăpa : „Bre, ce tot îi dădăcești atît, pune-i la muncă pe întreg terenul, să-ți aduc, *brat moi*, un *sparing-partener*, clasa întii ; echipa fabricii de ciment abia așteaptă să joace cu noi !” „Mai tîrziu, tovarășe Moșa, mai tîrziu ! îl amîna cu stăruință antrenorul. Trebuie să mai *lucrăm* puțin cu băieții.”

Primele încercări de coeziune fură făcute într-un mod curios. Luca îi dusesese într-o după-amiază pe un fost teren de volei, acoperit cu zgură, aflat în vecinătatea stadionului, îi rugase să se încalțe cu pantofii de tenis pe care-i luase fiecare de la magazie, și-i împărțise după o alegere în două echipe de șase inși. Fixase cîte doi bolovani la distanță de un metru, închipuind două porți în miniatură și scosese din buzunarele treningului o minge mică, albă, acoperită cu pînză, una din acele mingi cu care se joacă tenis.

Mucală se uitase la ea ca la o arătare.

— Ce mai e și asta, tovarășe Luca ?

— Balon, zîmbi Luca, îți place ?

— Frumoasă ! făcu Picioruș.

— Ei, nu, că-i bună ! scuipe Gică-Marafet cu admirație. N-am mai pus piciorul de copil pe așa ceva.

În cele din urmă, partida propusă li se păru distractivă. Se juca fără portari, însuși Crețu fiind în cîmp. Meciul avea reguli stricte. Nu se permiteau decît două mișcări. Mingea trebuia stopată și preluată, atît. Cine făcea o mișcare în plus era sancționat. Cei care au jucat fotbal vreodată știu că exercițiul era greu. Lupta se anunța de la început înverșunată. Echipa lui Mucală se dovedi mai întreprinzătoare. Nu lipsiră incidentele comice. Catîrul, voind să lovească balonul, își rupsesc un pantof și schiopătase pînă la sfîrșitul meciului. Gică-Marafet, *asul driblingului*, cum i se spunea, nu se putea obișnui cu felul acesta de a juca. Fluierul antrenorului îl opri de cele mai multe ori.

După o jumătate de ceas se întâmplă ceea ce voise și Luca. Cele două mișcări deveniseră automate. Nimeni nu mai iovea mingea la întâmplare.

Cînd învingătorul fu cunoscut și jucătorii celor două echipe începură să-și strige unii altora glumele lor usturătoare, antrenorul îi strînse împrejur.

— Știți de ce nu am jucat cu o minge normală ?

Nu-i răspunsese nimeni. Erau osteniți.

— Pentru că vreau să vă obișnuți cu controlul balonului. O minge de proporțiile acestea te obligă să o oprești, s-o controlezi întîi și după aceea s-o trimiți altuia. Mici-meia porților v-a obligat să vă gîndiți înainte de a șuta, ceea ce n-ar strica să nu uitați niciodată. Deocamdată atît pentru azi, vă mulțumesc...:

5

„Inimă de porumbiel“ și „Le știe“ beau de o săptămîină la *Vădura*. Erau supărați. Nu te mai înțelegeai cu ei. Cîrciumarul, un bărbat uscat și chel, care căra tăcut măsurile de secărică, începuse să-i întrebe cînd aveau de gînd să-și plătească datoriile, pentru că de la o vreme începuseră să mănînce și să bea la el fără să i se dea vreun ban.

— Las', coane, zicea Alecu, acum-acum punem mîna pe marafeți. Nu știi că primăvara-i sezon mort, că la siloz nu mai merge ciubucul de cînd ne-a turnat Mucală, dar nu scapă el nebătut, nici o grijă... Și-apoi cîți bani am lăsat noi la matală acilea, nu merităm și noi o cinste ?

Și rîdea cu gura lui știrbă. De fapt numai de rîs nu-i ardea. Nu era zi să nu tragă de „Tat-al lor“ :

— Sandule, înțelege că nu mai merge, nu vezi că ăștia nu se joacă ? O să ne ia poliția la întrebări : din ce trăim ? Bani, ioc ! Cantină, ioc ! Cu prăduială, greu, ce mai așteptăm ?

Mai era un lucru care-l scolea dintr-aie lui. Începuseră *amicalele* și murea cînd știa că ei lipsesc din echipă. De vreo două ori trăsese de „Le știe“ să meargă să vadă cum joacă echipa silozului, dar acesta nici nu voia să audă :

— Bă, ori sîntem *jucători profesioniști*, ori ce dracu sîntem ? Fără două miare și costumul de țoale nu mă mișc de aici. Știu unde să mă găsească, aici e *centrala*. Întîi să ne achite contul la negustor și pe urmă mai stăm de vorbă !

Alecu se scărpină în cap a pagubă :

— Se țin bățoși, ai dracului. Cu ăsta, cu Luca, nu te joci. El i-a băgat în cap directorului să ne ia cartelele, nici să nu mai stea de vorbă cu noi...

Și aducîndu-și aminte de Petrescu, spuse cu melancolie :

— Bine mai era anul trecut pe vremea asta. Haleală, haleală, soi, soi, nu tu producție, nu tu ședințe teoretice, mai un chefuleț pe banii lor, nu ca acum, că mîncăm din pagubă...

Unde mai pui rușinea, că nu era om care să între în cîrciumă să nu-i întrebe :

— Ce-i cu voi ? V-au pus pe *tușă* ?

Să nu mori ?

— Cum o să ne pună pe *tușă* ? se rățoia Sandu. Nu s-a născut antrenorul ăla încă.

— Da' ce s-a întîmplat ? întreba vreun curios.

— Cică nu mai dau șpagă dumnealor, leafă de logofăt !

— Ca să muncim, adăuga „Inimioară“, că altfel nu se mai poate ! Stai să înceapă campionatul, să-i vedem, or să umble în genunchi după noi...

— N-aș crede, băga fierul roșu în ei cîte un hamal, am auzit că au adus doi puști, sîrmă ! Joacă pe sfoară. Unul are 18 ani și altul 19, numai splină.

Alecu să nu mai audă :

— Las' că mai vorbim noi ! Urma alege...

Numai că data începerii campionatului se apropia și nu se vedea nimeni de la colectivul sportiv să-i cheme și să le plătească datoriile. Nici lui Moșa Mariancovici care altădată își făcea atît de des drum pe la *Văduva* nu mai era chip să-i vezi vîrfurile nasului. Parcă se vorbisera să-i ocolească, să nu se lase ispitiți de întrebări.

Într-o duminică, „Inimă de porumbiel“ căduse peste Gică-Marafet în centru. Acesta era grăbit. Alecu îl apucă de braț :

— Ia stai, mă, unde-o cari așa repede ?

— Am treabă. Ce mai faci ? V-ați dat la fund. Sandu a plecat undeva ?

— Da' de unde ! Bea secărică la Văduva...

— Și tu ?

— Nu vezi, liber...

— Și vă rentează ?

Cum s-ar mai fi lăudat „Inimioară“, dar ce să mai spui când pe obraji ți se citește foamea, că negustorul strângea cu fiecare zi trecută cureaua...

Gică-Marafet înțelesese. Clătinase capul său mare a dojană :

— De ce nu vă vedeți de treabă dracului odată ! Mangîru o să vă dea undeva unde-i mai ușor, cu timpul o să vă obișnuiți...

Alecu era mai puțin înverșunat, ar fi venit cu dragă inimă, dar nu putea să-l lase singur pe „Le știe“. Ce fel de prietenie e aia în care pînă și pe cel mai apropiat îl lași să se zbată ca un cîine ?

— Nu vrea încăpățînatul ăla...

— Spune-i să-i intre în cap că s-a terminat cu trei lulele. O să ajungă prin poliții ca mine și n-o să-i fie bine, că multe-am mai pătimit, dar bogdaproste că mi-a intrat la scufiță...

Asta puse capăt răbdării lui „Inimă de porumbiel“.

În aceeași zi se certă la toartă cu Sandu. La început îl rugase cu binișorul :

— Mă vereșcane, să n-o mai facem pe nebunii și să ne ducem cu coada între picioare la siloz și să le spunem verde : „Primiți-ne și pe noi pe undeva p-acilea, să mutăm un ac, ceva, s-o găsi și pentru doi pîrliți o treabă de făcut...”

„Tat-al lor“ nici să n-audă :

— Ce, bă Alecule, ai dormit pe plătit azi-noapte ? Cum o să mă duc eu la ei ? Ce-am băut lauri, să mă-ncobileze ?

— Treaba ta, eu unul te las ! Când nu mai merge, nu mai merge ; ce, să fac din doi patru ? Oricum, odată intrați la siloz, mai învîrtim ceva, o mai întoarcem ca la

Ploiești, iese... Unde pui iar cantina, bacșișul lui Moșă, că pe el trebuie să tragem de-acum, numai el ne mai iubește...

La auzul acestor cuvinte, Sandu se făcu pământ.

— Cum adică, tu ești în stare să mă lași pe mine, s-o iei pe urma lui Mucală pe care n-am să-l iert nici în mormînt...

— Uite că te las dacă nu m-ascuți și pe mine... Eu zic să mergem cît ne mai primesc ei...

În acest timp, la siloz era mare fierbere. Mangîru nu-și mai găsea astîmpăr. Într-o seară veni la teren să-l întâlnească pe Luca. Era nervos, n-ar fi stat locului.

— Ce mai faci, tovarășe director ? îl întrebă antrenorul întinzîndu-i mîna.

— Ci să fac ? Bini. Mătăluță ?

— Cu treaba.

— Nu mai vii deloc pi la mini, să mai stăm de vorbă. Mini, poimîni, începe sărăcia aia di competiție și nu ne-om consfătuît...

— Păi să ne consfătuim acum, că te-am văzut de cîteva ori, dar n-am avut cînd să mai schimbăm o vorbă-două...

Mangîru îl însoți o bucată de drum. Se vedea bine că îi stătea ceva pe limbă. O luă pe departe :

— Ci facem cu *dezertorii* ?

Luca zîmbi, puțin șiret, puțin îngrijorat :

— Îi mai așteptăm.

— Cît ?

— Știu eu ? Pînă or catadixi să se întoarcă...

— La urma urmii, di ci n-o lași și dumneata mai moali ? Cred că ți-ai dat seama că fără ei echipa noastră nu faci doi bani...

Antrenorul protestă :

— Nu-i chiar așa. Avem rezerve...

— Copchiii ăia pi care-i pierzi pi drum ?

— Or să crească !

— Cînd mi-o crește mie păr alb ! Nu mai intrăm noi în Divizia „B”.

— De ce ești atît de pesimist, tovarășe Mangîru ? Eu tot cred că se vor întoarce. Tot ceea ce știu e că de cînd nu le-ai mai dat cartele, mănîncă pe datorie la Văduva, cît le-o mai da și negustorul.

În ochii lui Mangîru sclipi curiozitatea.

— Știi sigur ?

— Sigur. O să-i vezi ce mielușei se vor face !

Directorul încă se mai îndoia :

— Nu-l cunoști pe catîrul acela de Sandu, cînd o spus o vorbă, vorbă o rămas... Eu ziceam să vorbesc și cu Gioancă și să închidem ochii, să le dăm cîte două mii de lei și cîte-un costum de haine...

— Nu cred că tovarășul Gioancă va fi de acord. Și pe urmă, procedînd astfel, înscamnă că mă pui pe mine într-o situație proastă. Ce-și vor spune : „Aha, antrenorul zice hăis și directorul cea. Noi sîntem mai șmecheri ca ei !” Pe urmă se vor lua și ceilalți după ei...

Directorul tăcu încurcat. În sinea lui tot credea că e singurul care are dreptate, dar își spuse că cel puțin cîteva zile mai putea să aștepte să vadă ce-o să se întîmple.

Și într-adevăr, într-o vineri, la ora începerii antrenamentului, pe scările clubului se auzi glasul lui „Inimă de porumbiel” cîntîndu-și cîntecul.

— S-au întors cocorii ! rînji Mucală, făcîndu-i cu ochiul antrenorului, dar să fie al naibii, tovarășe Luca, dacă n-o să-i țineti la ușă !

Primul intră Alecu.

— Sal'tare, maestre, bucuroși de oaspeți ?

— Ține pe dreapta ! mîrîi Mucală.

„Le știe” oftă ostent. Se așează pe bancheta de lemn.

— Avem și noi echipament ?

— Poftiți de vi-l luați ! îi invită Luca fără să-i întrebe ceva.

Cei doi se dezbrăcară în tăcere. Cînd să coboare spre curtea silozului, „Inimioară” se dele mai aproape de antrenor, șoptindu-i :

— Ne-ai mîncat ficații, șefule, dar n-ai noroc să scapi de-așa podoabe de jucători ca noi. Păcat să stricăm bună-tate de tripletă !

Celălalt merse cîtva timp între cei doi. Sandu nu spunea nimic. Mergea cu capul în pămînt ca și cînd ar fi căutat ceva. Luca le puse mîna pe umeri :

— Ei, cum e, fraților ? Ne tundem ? Intrăm în producție ?

Cîleva clipe nu răspunse nici unul. Alocu se întoarse în cele din urmă și glumi :

— Parcă nu puteai să vorbești și malale așa de la început ? Că sîntem băieți de comitet, dar numai să ne înțeleagă lumea...

6

Cafeneaua *La Picioare multe* era așezată chiar pe centru, la întretăierea a două străzi. Ferestrele ei vechi, spălate cu grijă, dădeau spre *monument*. Casa care o adăpostea fusese pe vremuri un fel de sală de spectacol. Se ținea în picioare printr-o minune a echilibrului arhitectural și se știa că existau proiecte ca ea să fie dărîmată la o dată apropiată.

Intrînd în acest grajd afumat, prea înalt și crăpat, puteai să mai vezi încă, în colțuri, ghirlande de stuc poleit și, pe margini, urmele vechilor loji prăbușite cu vremea. Tavanul, plin de pînze imense de păianjen, părea așezat undeva foarte departe. Iluminația se făcea cu lămpi de carbid, acoperite cu pînze de sîrmă. În mijlocul salonului, vopsit cu ani în urmă în ulei verde, se afla o masă de biliard, scrijelată, abia ținîndu-se pe niște picioare terminate cu roțițe de alamă. În jurul postavului decolorat și cusut cu grijă din loc în loc, mai mulți oameni urmăreau cu încordare disputa. Ca totdeauna la ora aceasta, se disputa partida dintre colonelul Pătrulescu și domnul Pantelimon, cei mai buni jucători din oraș. Primul, înalt, bine clădit, îmbrăcat într-o tunică militară decolorată, purtînd în orbita ochiului stîng un monoclu legat cu șnur negru, își ștergea fruntea asudată cu o batistă mare, roșie. Cel de-al doilea, fostul cercalist, numai într-o cămașă din milaneză subțire, foarte nepotrivită pentru începutul acela de

primăvară rece, ocolea masa dreptunghiulară, îngustînd din ochi înainte de a lovi bilele.

Era într-o marți, cu trei zile înaintea întoarcerii la siloz a celor doi vagabonzi. Ziua se anunțase mohorîtă încă de dimineață. Afară, ca totdeauna la această dată, totul era umezit și murdar. Ploaia ținea de aproape o săptămînă și tîrgul părea scufundat în mari bălți cenușii.

Dunărea se umflase spre margini, părea gata să inunde plaja îngustă dinspre oraș. Pe străzi umblau foarte puțini oameni.

„Le știe“ simțise că nu mai poate sta în camera lui strîmtă din cartierul tătărăsc. Avea capul greu, o amețeală supărătoare nu-i dădea pace și pe Alecu n-avea de unde să-l ia. Să meargă la *Văduva* nu se făcea. Negustorul i-ar fi amintit din nou de datoriile care crescuseră simțitor. Cel mai bun lucru era să dea de Vizante sau de Pantelimon, oamenii lui, cum îi plăcea să spuie cunoscuților, să le ceară o sută de lei și să-i întrebe ce-i rămînea de făcut, pentru că în felul acesta nu se mai putea trăi.

Nepăsător pentru ziua de mîine ca orice om lipsit de un rost în viață, trăind la întîmplare, din *nebăgarea de seamă* a altora, cum se lăuda la un pahar de vin, nesiguranta prelungită și neașteptată a viitorului îl puscse totuși pe gînduri. Gîndindu-se la ceea ce se petrecea cu el și cu „Inimioară“, situația i se părea de necrezut. O bucată de vreme sperase că și antrenorul cel nou al silozului, și directorul vor să-i sperie numai, să arate că *au strîns șurubul*, cum se zice. Se afla de cinci ani în tîrgul ăsta, avea treizeci de ani trecuți și era frecat cu toate alifiile. Nu făcuse nimic în viața lui, nu știa nici o meserie, nici măcar atît cît să cîștige ceva ca să-și ducă zilele. Fugit de acasă la 15 ani, dintr-o mahala a Constanței, se pripășise cîtva timp pe lîngă un circ, slugărind cu silă artiști de bilci, unul mai nepricopsit decît altul. La 17 ani se oprise într-un oraș dincolo de Dunăre, începîndu-și cariera de jucător profesionist. Asta-l scăpase de război. Cu un certificat medical fals și cu o sumă de bani, proprietarul unui club particular îl ținuse pe lîngă el patru ani. După terminarea războiului, în epoca tulbure ce urmase, „Le știe“ se apucase să negustorească prin orașele Munteniei, spe-

culind cereale. Într-un an, la Alexandria, strînsese o sumă foarte mare de bani și avusese de gînd să-și deschidă o prăvălie. Cunoștea pe toți negustorii de grîu și făcuse luni de-a rîndul contrabandă cîrînd noaptea pe șosele prăfuite ce duceau la București mii de kilograme de făină. Să nu fi fost patima jocului de cărți și femeile, poate n-ar fi ajuns în situația în care se afla. În trei săptămîni, pe o iarnă cumplită, își pierduse în cafenelele Alexandriei toți banii agonisiți.

Primăvara îl găsisese numai într-un pardesiu și un costum de haine, fără o lescaie în buzunare. Tînăr încă, obișnuit cu aceste accidente ale vieții, plecase unde văzuse cu ochii. Avea încă un nume în fotbal. Gazetele sportive, apărute atunci ca ciupercile după ploaie, îl întrețineau la preț. Ni-merise în orașul C... și oamenii de acolo îi plăcuseră de la început. Pleșa, coproprietarul fabricii de ciment, cel mai bogat om din oraș, avea ambiția să aibă o echipă despre care să se ducă vestea, năzuind în secret să intre în prima Divizie de fotbal a țării.

Aici îi găsisese pe vechii săi prieteni : Mucală și Alecu. Se cunoșteau de ani de zile, jucaseră în cîteva echipe împreună, pentru un timp se despărțiseră și fiindcă erau jucători buni, banii îi strînseseră din nou laolaltă. Doi ani huzuriseră. Pleșa, deși nu fusese mulțumit de rezultatele obținute, le dăduse de cheltuială tot timpul și vremea se scursese pe nesimțite numai în petreceri. Între timp situația politică a țării se schimbase. Pentru un vagabond ca „Le știe” lucrul acesta nu avea o prea mare importanță. El își dădea seama că în orice condiții fotbalul nu este o ocupație în care să șomezi. După naționalizare, Pleșa dispăruse. Urmaseră cîteva luni de panică. Era și între două campionate. Cîțiva dintre jucătorii fostului patron plecaseră. Echipa *Dunărea* se destrămase. Ar fi vrut să plece și el, dar mici afaceri necurate îl țineau legat de orașul acesta. Contrabanda cu grîu era încă o ocupație bănoasă. Reorganizarea întreprinderilor cerea timp, oamenii puși să conducă în locul foștilor patroni nu aveau destulă experiență și el înțelesese că se poate trăi foarte bine și fără fotbal. În toamna aceluiași an, noul director al silozului, Mangîru, îl trimisese pe Moșa Mariancovi

prin târg să dea de urma foștilor jucători ai lui Pleșa. Cu ce se mai găsisse și cu vreo câțiva juniori, se puseseră bazele noii echipe : „Steaua“, căreia i se rezervase un loc în Divizia „B“. În doi ani după aceea, Petrescu III reușise s-o facă să retrogradeze.

Pentru „Le știe“, noua situație părase foarte simplă. Avusese de gând să fugă la Ploiești la o echipă de categorie superioară și chiar în iarna aceluia an, după plecarea lui Petrescu, făcuse în ascuns un drum pînă acolo, chemat de unul din vechii săi prieteni de vagabondaj, jucător la *Flacăra*. Încercat la un meci de antrenament, „Le știe“ nu dăduse satisfacție. Tehnica lui individuală nu mai corespundea. Deși antrenorul se declarase mulțumit de el, invitîndu-l să se transfere, Sandu înțelesese că odată ajuns aici, cariera lui de fotbalist va fi isprăvită, că *va face tușă*, cum se spune, și nu va fi întrebuințat decît în cîteva meciuri pe an, ceea ce însemna sfîrșitul unui jucător.

La plecare nu-i spusese nimic nici chiar lui „Inimioară“, pe care avea de gând să-l cheme după el, dacă noile condiții ar fi fost mai bune. Ca și cei de aici, ploieștenii îi puseseră în vedere că va trebui să ocupe un serviciu, cu un salariu ce nu i se părea ridicat. Păcălit într-un fel, după o socoteală scurtă, își zisese că oricum era mai bine să rămînă în târgul acesta unde cunoștea o mulțime de oameni, să ducă mai departe o viață ușoară, pe spinarea altora.

Cu ajutorul unor paznici necinstiți de la siloz, cîteva luni la rînd scosese și le dăduse lui Vizante și lui Pantelimon peste cinci mii de kilograme de grâu. Aceștia îl cunoșteau încă de pe vremea cînd juca în echipa lui Pleșa. De la naționalizare, luîndu-li-se tot ce aveau, își pierdeau vremea în cafeneaua domnului Ulè Batai, *La picioare multe*. Cîtva timp își vînduseră lucrurile de preț și, în cele din urmă, văzînd că averea li se risipise cu totul, se apucaseră de contrabandă. Nu fusese greu să-l convingă pe „Le știe“ să le procure grîul, revîndut după aceea pe piața Constanței, unde cei doi mergeau de două sau de trei ori pe săptămînă.

Ca orice om trecut prin de-alde astea, Sandu nu-i mărturisise prea multe prietenului său cel mai bun, Alecu. Acesta, ca și Mucală, nu era omul de care avea nevoie. Primul, așa cum se și văzuse, căzuse repede în lațul vorbe-

lor aruncate de Luca și se apucase să învețe toate meseriile ce puteau fi învățate la siloz. „Inimă de porumbiel“, ca și Mucală, avea ceva cinstit în el. Umblase pe mări și văzuse câte-n lună și-n stele, n-ai mai fi vrut să termine când se apuca să povestească : de-aia îl iubea Sandu, dar nu se putea bizui pe el. Viața se asprise. Se cerea mai multă șiretenie. Și Mucală și Alecu păstrau dincolo de curajul lor de a trăi la întâmplare o teamă abia ghicită pentru viitor. Văzuseră oameni destui căzuți la fund, lepădați de ceilalți fără milă *peste bord*, vorba marinarului, și de aceea lui „Le știe“ i se părea că are dreptate când bănuia că va fi părăsit într-o bună zi și va rămîne singur.

În primăvara aceea, nici afacerile nu mai mergeau chiar atît de bine și datoriile creșteau în carnetul negustorului. Mînceau de aproape două luni, și el, și Alecu, pe datorie la *Văduva* și patronul, strîns cu ușa de impozitele ce avea de plătit, le pusese în vedere că în curînd n-o să le mai dea nimic. Nu le rămînea decît să se apuce de găinării, ceea ce lui Sandu nu-i surîdea. Trăind ușor, „Le știe“ se obișnuise să huzurească și gîndul că viața aceasta se isprăvisse îl neliniștea. Cînd „Inimă de porumbiel“ îl îndemna să mcargă la Mangîru să se învoiască să intre în producție, jumătate din el era gata s-o facă, dar cealaltă jumătate îl oprea cu înverșunare.

Nu ridicase un pai toată viața lui. Anii de slugăreală prin tîrgurile colindate cu circul acela erau floare la ureche. Cine n-ar fi dat cu o mătură prin cabinele *artistelor*, cine n-ar fi aruncat o mîna de fîn animalelor, pentru o bucată de pîine ? Pe de altă parte își spunea că nu e nici atît de prost încît să nu găsească ceva mai ușor de făcut, cum îl și îndemnase blestematul ăsta de antrenor pe care nu-l putea suferi, măcar la început pînă s-ar fi ivit o posibilitate mai acătării de trăit.

Iată de ce, după ultimele sale certuri cu Alecu, se hotărî să se consfătuiască și cu „oamenii lui“, să-i întrebe și pe ei ce avea de făcut de aci înainte. Și cum într-adevăr ziua era numai bună de așa ceva, să stai și să bei bere, își îmbracă pardesiul lui zdrențuit și o porni către ora unsprezece spre cafeneaua *La picioare multe*, a domnului Ulè Batai.

Cine intra pe ușa înaltă, deasupra căreia se zbătea un clopoțel cu limbă veselă de metal, trebuia să privească cu atenție spre masa de joc. Pentru mușteriii puțin numeroși ai cafenelei, lucrul era cunoscut și foarte rar cineva străin tulbura tabieturile acestui lăcaș de plăceri de rînd.

„Le știe“ păși în vîrfurile picioarelor pînă sub lampa joasă cu carbid. Cînd juca biliard, colonelul Pătrulescu trebuia menajat, *respectat*, cum spunea el, pentru că la fel ca acei actori cabotini, fostul militar avea un stil al său de a lovi bilele de fildeș. În oraș pensionarii cafenelei vorbeau cu respect despre *efectele sublime* ale acestui as al biliardului...

Despre fostul colonel în armata regală Pătrulescu se știa că în tinerețe se căsătorise cu o femeie mai bătrînă decît el. O omorîse din gelozie, *cumpărînd-o în bani*, adică mituind jurații. Fusesse achitat și moștenise o moșie în Ialomița și alta lîngă Tulcea. Statul i le luase și nu erau puțini aceia care îi prevedeau un sfîrșit rău, pentru că în afară de banii cîștigați la biliard, unde se dovedea de neîntrecut, nu mai avea nici un venit. Foarte mîndru de talentul lui, era adesea provocat de ambițioși la partide lungi, terminate totdeauna cu victoria sa.

Pantelimon își încerca norocul în dimineața aceea. O victorie asupra lui Pătrulescu ar fi consacrat pe învingător. Vestea s-ar fi dus pînă la Constanța, și în toate orașele din jur, pentru că un asemenea jucător are admiratorii săi, chiar și în tîrguri mai îndepărtate, cum au vedetele de cinema.

„Le știe“ ajunse în spatele colonelului și se așeză pe un scaun. Nu-l privea nimeni, toți ochii erau ațintiți asupra mesei acoperite cu postav verde.

Acum lovea cu tacul domnul Pantelimon. Căldura lămpii de deasupra, emoția jocului îl făcuseră și mai palid pe fostul cerealist. Mustața i se pleoștise și și-o mușca din cînd în cînd cu furie. Palma grăsuță îi tremura ușor, abia simțit. Tacul lustruit era plimbat dintr-o mînă în alta ca și cînd i s-ar fi cîntărit greutatea. Domnul Pantelimon se aplecase peste marginea mesei și închisese un ochi. Era numai nervi. O lovitură scurtă și bila izbită porni rostogolindu-se, atinse manta și se întoarse încet, trecînd pe lîngă celelalte. Se auzi un oftat de dezamăgire. Ca totdeauna

„inhibiții” țineau cu adversarul colonelului, visînd fiecare la prima înfrîngere a acestuia, la detronarea lui. Se făcu loc celuilalt. Pătrulescu așteptase liniștit pînă atunci, ștergîndu-și gura cu degetele. Înainte de a juca, ceru un țap de bere patronului.

Domnul Ulè Batai, un bărbat cu fața măslinie și cu o bărbuță sură, scurtă, abia mișcîndu-se, cu un mers tîrît, se întoarse după cîteva clipe cu măsura cerută. Colonelul o sorbi dintr-o înghițitură. Sub lampa de carbid, „Le știe” îi văzu mîna subțire, prea albă, păroasă într-o muche, cu unghii lungi de femeie.

Pătrulescu nu se aplecă deloc. Lovise grăbit, scurt, ca un jucător rutinat ce nu avea nevoie de multă gîndire. Era puțin dispreț pentru adversar în felul său de a juca. Bilele se ciocniră și cel care scria punctele pe o tablă neagră alături așternu cîteva cifre sub o coloană mai lungă decît cealaltă. Nu lipsiră cîteva rîsete batjocoritoare la adresa lui Pantelimon.

Sandu simți o mîină pe umăr și auzi vocea lui Vizante, ascuns pînă atunci în întuneric :

— Ți-a plăcut ? îl întrebă acesta cu vocea lui subțire, moale și adormitoare de bătrîn.

Mirosea a parfum, ca de obicei. Vizante semăna mai mult cu cel plecat, cu Pleșa. Și directorul fabricii de ciment, fugit acum cine știe pe unde, avea obiceiul de a-și parfuma hainele.

— Mi-a plăcut, cum să nu-mi placă ? Eu nu știu de ce mai încearcă domnul Pantelimon să-i ia mangoții ! Nu l-a bătut nimeni pe colonel încă...

— Nu-l știi ce ambițios este ! Și după o clipă, Vizante își aduse un scaun alături, șoptindu-i vagabondului : Să nu pleci. Pantelimon are de vorbit cu tine...

— Și eu voiam să-i spun ceva, adăugă Sandu.

— Cu atît mai bine, dar pe „Inimioară” unde l-ai lăsat ?

— S-a-ncurcat cu una aseară și nu știu unde a cărăbănit-o ; dă el de mine, n-avea grijă. Dacă sînt pe la două la Văduva îl găsesc acolo, să vedem, poate a umflat niscai lovele și avem ce potoli la prînz...

Caîenceaua mirosea a sfoiegeală, de undeva de sus pica varul de pe tavan, un praf umed și lipicios ce cădea pe

-haine. „Le știe“ se plictisise. Să fi avut bani ar fi făcut un cabinet cu unul din chibiți și și-ar mai fi mîncat din timp. Pe cînd așa trebuia să aștepte să se isprăvească partida asta de biliard dintre Pantelimon și colonel.

Se ridică și se apropie de fereastră. Ploua apăsător. Firmele negustorilor scîrîiau în bătaia vîntului. În cafenea era frig, ar fi trebuit aprins focul. Trecătorii rari umblau cu capetele aplecate și nasurile vîrîte în pardesie.

După vreo jumătate de oră, Pantelimon, gîfîind, își puse o halbă de bere în față.

— Ce faci, mă băiete ? îl întrebă familiar, cu vocea lui groasă, răgușită.

— Ce să fac și eu, am venit la cafenea să mai slăm de vorbă.

Pantelimon era mîhnit. Încercase de nenumărate ori să-l bată pe colonel și nu reușise nici de data aceasta. Unde pui că îl mai costase și bani. Și nu o sumă oarecare, pentru că șacalul de Pătrulescu nu se arunca decît la sume mari.

— Ce s-aude cu echipa voastră, încă nu v-au chemat, că acum-acum începe campionatul ?

Sandu bău cu sete halba de bere și după aceea zîmbi jumătate batjocoritor, jumătate îngrijorat :

— Și-au adus doi juniori...

Pantelimon mai ceru o halbă și un rom mare pentru el. Între timp se apropiase și Vizante. Era îmbrăcat ca și celălalt într-un palton negru lustruit, cu mîncile prea scurte. Deasupra, în cuierul larg atîrnau pălăriile lor de fetru, cu panglicile uzate, mîncate pe margini.

— Mai bea și halba asta pînă sorb eu romul și hai să mergem la mine, că am ceva foarte important să-ți spun...

— Aici nu se poate, coane Pantelimon ?

Acesta privi spre Vizante. Celălalt dădu îngrijorat din cap :

— Nu, mai bine acasă la dumnealui...

Vagabondul spera să mai bea o halbă de bere. Domnul Pantelimon privea ploaia de afară :

— Ce vreme, mă oameni buni, parcă-i sfîrșitul pămîntului...

Pe geamurile cafenelei curgeau șiroaie de apă. Tro-tuarele luceau în lumina vînată. Vizante se uita înduioșat

la cinzeaca de rom a prietenului său. Când Pantelimon o deșertă, se ridică și-și îmbracă paltonul. Ieșiră toți trei afară. Pătrulescu tot mai juca biliard cu cineva.

— Åsta se descurcă ! mîrîi Vizante, tîrîndu-și galoșii prin clisă. Dacă face trei partide pe zi are ce mîncea o săptămîină...

— Uîți cã sînt zile cînd nu găsește fraieri... rîse cu dușmănie, mohorît, Pantelimon. De cîte ori nu i-am împrumutat eu parale de pîne. Eh, ce-am ajuns, ne mîncăm unii pe alții cum se mănîncă cîinii. Ar trebui sã fim uniți...

Își aduse aminte și-l apucă de braț pe „Le știe“ :

— Da' voi cum dracu de nu v-ați ținut bine, ce l-a apucat pe tontul ăla de Mucală, a intrat în producție ?

— A intrat, ce era sã facă ? se tîngui de alături Vizante. Eu zic... și se opri la mijlocul cuvîntului, privind la Pantelimon.

— Nu mai zice nimic, haide mai repede, cã abia te miști...

Coborîră spre gară. Într-acolo era casa fostului cerealist. Ajunseră în fața unor prăvălii cu obloancle trase. Deasupra, pe zidul nespoit de multă vreme, se zărea numele proprietarului, scris cu litere mari, negre. Domnul Pantelimon locuia în fundul curții în două camere întunecoase. Bătu la ușă și le deschise o femeie slabă, îmbrăcată într-un capot colorat. Un cîine spitz mîrîi la ei. Antreul rece, plin de vase și borcane, mirosea a oțet și Sandu era cît pe-acı să se împiedice de pisicile numeroase care-l întîmpinară.

— Lasă-ne singuri ! spuse aproape răstit Pantelimon.

Femeia dispăru în odaia alăturată. „Le știe“ privi interiorul neprimitor, îngrămădit. Se așeză pe un fotoliu scil-ciat, cu picioarele șubrede.

— Ia loc, ia loc ! spunea Vizante. Eu sînt obișnuit. Stai colca lîngă mine.

Vagabondul privi tablourile așezate unul lîngă celălalt, pe toți pereții.

Domnul Pantelimon zîmbi șters.

— Te uîți. Aici m-au înghesuit, mai aveam două camere. Dacă nu era fiică-mea cea mare, nici atît nu căpătam, noroc cã a plecat la Constanța și ne-a lăsat singuri.... Ce vremuri, ce vremuri...

Vizante vru să aprindă o lampă așezată undeva pe un scrin, care abia lucea în interiorul odăii strîmte și neluminate.

— Lasă, nu-i nevoie, zise gazda.

„Le știe“ își spuse : „Ăștia cine știe ce au de gînd, dar tot îmi iese mie ceva pe ziua de azi, mai astup gura cîrciumarului“.

— Uite de ce te-am chemat, începuse Pantelimon, sovăitor.

De fapt era foarte încurcat. Cu oameni ca Sandu nu știa cum să vorbească. Era și speriat de neputința-i prelungită, de lipsa banilor...

— Ne cunoaștem de mult, adăugă și Vizante.

— Cum să nu, întări „Le știe“, ca să-i liniștească.

— Am lucrat împreună...

Asta era ! Sandu tăcu. Iar voiau peșemne vreun sac, două de grîu, să mai facă vreo afacere.

— După cum spuneași și tu, ciubucul nu mai merge. La siloz s-a întărit paza. Paznicii ăia nu mai vor să știe de noi...

Vagabondul îi tăie vorba lui Pantelimon :

— Vor ei să știe, săracii, dar le este frică să nu-și piardă pîinea...

Vizante se foi alături în semiîntuneric :

— Cine nu riscă nu cîștigă !

— Aș vrea să te văd pe dumneata în locul lor, coane ! spuse „Le știe“ batjocoritor.

Pantelimon își așezase palmele pe masă. După o tăcere scurtă zise :

— Iată de ce ne-am gîndit și la tine, că te cunoaștem, vorba aia, nu de ieri, de-alaltăieri...

— Vi se rupe sufletul de mine ! mîrîi Sandu.

Pantelimon nu terminase :

— Cred că ar fi mai bine să intrați și tu și „Inimioară“ în producție...

La una ca asta nu se aștepta vagabondul.

„Uite la ei, își zise, le convine, mama lor de ciubucari ! Eu să-mi rup oscioarele și dumnealor să încaseze pițulele !“

— Ei cum ? întrebă ironic.

— Bine. Am un om acolo. Dacă ești angajat în siloz e mai ușor. Facem lucrurile mai cu cap, nu mai e nevoie de paznici. Nu ne știe nici vîntul, nici pămîntul. Voi sînteți doi, poate îl dați pe brazdă și pe Mucală ; dacă avem o astfel de echipă, îi învățăm minte pe comuniștii ăștia să tot vorbească de avutul comun...

Vizante rîse pițigăiat de alături.

— Că vorba aia, dacă-i comun, să fie și al tău și al meu...

Pantelimon bătu cu pumnul în masă :

— Banii, jumătate, jumătate ! În trei luni dacă scoțăm măcar un sfert de vagon, ne facem cu parale și ne apucăm de alte afaceri. Vă iau cu mine la Constanța...

„Le știe“ se lăsă greu. De fapt, îi convenea. Așa n-o mai putea duce mult. Dacă habotnicul ăla de antrenor nu-i mai chema ? Numai cu ideea de a munci nu se împăca deloc.

— Ce-i facem, coane, cu serviciul, că eu am declarat că nu pun mîna pe nimic, că sînt *jucător profesionist*...

Vizante îi așază mîna lui ușoară pe umăr :

— Ce contează asta ? Scopul scuză mijloacele ! Nu înțelegi, cîteva luni, pînă ne facem un capital, că ne-a mîncat stabilizarea !

Sandu păru că șovăie :

— Și dacă mă prinde ?

— Cum o să te prindă ? Tu nu auzi că avem noi un om acolo, de bază ? E șeful magaziei. L-au angajat fără să știe cine este. L-am chemat special de la București, e rudă cu mine. Și el avea tot interesul să-și piardă urma... Cînd ne-am făcut suma, o ștergem...

Vizante spori aceste asigurări :

— Nici n-au cum să controleze, ți-o spun eu, care mă pricep în operații de astea. Contabilicește, un siloz nu poate fi controlat. Ia gîndește-te, ar trebui deșertată toată magazia de grîne, cîntărite și pe urmă reînregistrate. Or, asemenea treabă cere ani întregi. Numai dacă te-ai uita în scriptele lor și ți s-ar face părul măciucă. Unde mai pui că timpul alterează cerealele, există și un procent de scădere... Nu-i nici un risc, ascultă-mă pe mine. Pe noi nu ne angajează, că de mult am fi intrat la treaba asta.

„Le știe“ fusese convins, dar voia să le ciupească ceva parale. Măcar atît cît să achite datoriile la cîrciumar. Pantelimon și Vizante, cît păreau ei de scăpătați, tot mai aveau cîte ceva, pentru că altfel nu și-ar fi îngăduit să stea toată ziua în cafeneaua lui Ulè Batai.

— N-am muncit în viața mea ! spuse el, ca și cînd ar fi fost îndemnat să care pietre de moară.

— Parcă aici ai să muncești cine știe ce ! Directorul ține la voi, va fi fericit cînd va vedea că v-ați întors. O să-i rogi să te dea la ceva mai ușor, ardeți și voi gazul pe acolo, n-o să se cunoască. Ce vrei, nu-i lasă nici pe ei C.C.F.S.-ul. Vor să termine cu profesionismul. Asta așa, de ochii lumii, pentru că, în fond, ascultă la mine : tot cu bani se țin fotbaliștii. O să vezi tu cum ai să capeți prime, nu o să mai aibă nimeni ce să zică despre tine. Ești sau nu în producție ? Păi dacă ești, să ți se dea ce-i al tău ! Unde mai pui ce icse pe deasupra !

„Le știe“ mai avea un argument :

— Nu-l cunoașteți pe antrenor. E dat dracului. Din cauza lui am ajuns de nu mai avem nici cu ce plăti la *Vădura* potolul ! Unde mai puneți că ne-a zis, adică nu numai nouă, lui „Inimioară“ și mie, la toți, să ne tundem. Să-l vedeți pe Gică-Marafet, parcă-i maica domnului...

Pantelimon înțelese aluzia subțire a vagabondului.

— Și cît aveți de dat pînă acum la *Vădura* ?

— Două miare și ceva, parale, nu glumă ! Unde mai pui că învoiala așa ne-a fost : dacă vor ăia de la siloz să ne rupem rasoalele pentru ei, să ne dea pe deasupra și cîte-un costum de țoale, măcar de-alea pe puncte...

Vizante se ridică de la locul lui și se apropie de gazdă. Își șoptiră cîteva vorbe și, imediat, Pantelimon se ridică, spunîndu-i :

— Uite ce este ! Cu patru mii de lei facem afacerea ? Vă duceți și vă dați legați lui Mangîru ?

— Mă duc, coane, cum să nu mă duc ? Da-mi dai banii chiar azi ? Că nu mă mai primește cîrciumarul și vreau să-l joc nițel...

— Uite-i ! și se scotoci într-un buzunar scoțînd un portofel burdușit de hîrtii.

„Al dracului ! își zise în gînd Sandu, zicca că nu mai are nici după ce bea apă, și mangoți la el ca la turci !” Îi părea rău că nu-i ceruse mai mult.

Hîrtille fură numărate și „Le știe” și le trecu prin barbă în semn de saftea.

— Noroc și baftă, coane ! Atunci ne-am înțeles ? Mă duc, îl car și pe „Inimioară” să ne facem cumsecade. Dar tot ce zulim, jumate-jumate !

— S-a făcut ! Însă, gura, nu știe nici mut, nici pămîntul.

— Mucles, dacă-ți zic ! Pe cuvîntul meu de om... La ușă, Vizante îi spuse numele magazinerului :

— Nu întreba pe nimeni de Crăciunescu. Ai să afli de la alții care este. Voi între voi să fiți ca și cînd nu v-ați cunoaște. O să aranjăm noi să vă întîlniți aici fără să știe nimeni.

— Nu-i spun nici lui „Inimioară”. Ce, sînt prost ? Cînd o fi la treabă, îl duc eu de nas. El numai să-mi ajute să fur...

Pantelimon îl bătu pe spate liniștitor :

— Nici o grijă. Dacă ai să-ți ții gura, totul va merge ca pe roate, că e făcut cu cap. Omul meu îți va spune numai cînd să te duci să ridici sacii. Cîte unul la două seri, să nu se cunoască. Va găsi el un loc în preajma magaziei, unde să-l dosească. Tu pune-te numai bine cu paznicii, dă-le de băut cînd operezi și totul e în regulă. Bani pentru asta am să-ți trimit tot eu...

Ajuns în stradă, „Le știe” privi cerul jos, plin de nori. Ploaia se rărise. Avea altă inimă ! Bine e să ai parale în buzunar, să nu mai duci dorul banului ! Și proștii ăștia nu puteau să spună mai devreme ce aveau pe suflet, că doar era băiat de înțeles !

Cînd intră la *Văduva*, înăuntru nu erau decît doi clienți. Nu-l văzu pe „Inimă de porumbiel”. Unde dracu o fi umblînd și ăsta pe o astfel de vreme ?

Cîrciumarul avea o față posomorîtă, de om preocupat. Se făcea că nu băgase de seamă că-i intrase în prăvălie alt mușteriu.

— Jupîne ! strigă Sandu vesel, ia dă-te aproape să-ți împing niște marafeți, că am luat leafa...

Omul crezu că nu aude bine. Avea o față lungă, slabă, plină de cicatrice. Când se mira arăta ca un pepene scobit. Cu ani în urmă un primus îi explodase în obraz fiind cît pe aci să-l lase fără vedere.

Sandu numără două mii de lei și-i aruncă pe masă. Negustorul nu mai șovăi, veni drept spre el, ștergîndu-și palmele umede pe șorțul murdar ce-l purta dinainte.

— Să mai zici că sîntem băieți răi ! îl certă „Le știe“. Când ți-am spus o vorbă, vorbă rămîne... Poftim ce-i al dumitale, fă socoteala să ne lichidăm, că de-acum nu mai am chef să te uiți după mine chiorîș...

Cîrciumarul aduse un carnet, adună cifrele scrise și primi datoria pînă la ultimul leu. Fericit că ajunsese să aibă niște bani, socotiți pierduți, în buzunar, puse pe masă două cinzecuri de rachiu și se cinsti cu vagabondul :

— Noroc și la mai mare, dar ce-ai pățit, ai cîștigat la loterie ?

— Mai rău, am intrat în producție și mi s-a dat leafa înainte, rîse cu toată gura Sandu. Și după aceea întrebă dacă „Inimă de porumbiel“ n-a dat în ziua aceea pe acolo.

— Nu, că ți-aș fi spus...

— Păi să-l așteptăm. Pînă atunci pune o gustărică în față, colea, să ciugulim ceva.

„Așteaptă-mă“ sosi cînd negustorul și mușteriuul său se aflau la al patrulea rînd de rachiu. Era ud pe spinare și sufla în mîinile înghețate. Când dădu cu ochii de prietenul său petrecînd la masă cu cîrciumarul se opri locului. Asta ce dracu mai era ? Se întorsese lumea cu dosu-n sus, că doar *Văduva* se jurase că nu le mai dă pe datorie.

„Le știe“, picior peste picior, cu obrazul încălzit de băutură, îl privea de sus :

— Unde dracu umbli, măi, pe vremea asta ? Nu te-a mai lăsat muierea aia deloc ? Ai mîncat barim ceva ?

Alecu trăgea cu ochii la cinzec.

— Ce bei ? îl întrebă Sandu.

— Un rom, că mi-a înghețat spinarea...

— Dacă vrei, cere și șampanie, că am pus mîna pe parale...

— Nu mai spune ! se miră „Inimioară“, cu gura pînă la urechi. Dar ce s-a întîmplat ? A mai murit mă-la aia pricopsită o dată, de ziceai că ai avut-o și-ai moștenit-o ?

Cîrciumarul se ridicase de la locul lui și-i lăsase singuri.

Pe la patru după masă, cînd ploaia încetă cu totul și se ivi soarele, ieșiră afară cam pe două cărări. Alecu cînta cîntecul lui și-l săruta din cînd în cînd pe „Le știe“, spunîndu-i :

— Tu ești prietenul meu cel mai bun. Pe măgarul ăla de Mucală să nu-l mai văd. Am să-i dau o cafteală să mă ție minte ! Că cine te șucărește pe tine, Sandule, pe mine mă șucărește...

Ajunși în fața monumentului, „Le știe“ îi aduse la cunoștință vestea cea mare :

— Ne-am dat dracului, Alecule. De poimîine, adică după ce-om termina mangoții, intrăm în producție ! Să vedem, or să ne mai zică deșteptii ăia ceva ? Îi învîrtim noi pe degete. Și lasă-l pe mine pe șmecherie ăla de antrenor, o să mă roage să joc și n-am să vreau !

— Așa e, Sandule, să cadă în genunchi, auzi tu ! Ne punem pe antrenament și le arătăm noi cine cunoaște fotbal și cine nu !

„Le știe“ mai avu un moment de luciditate :

— Dar n-o să ne fie, mă, greu să muncim ?

„Inimioară“, drăgăstos, îl mai sărută o dată pe frunte și-i zise :

— Uite, pă libertatea mea dacă o să-ți fie greu, eu am să fac tot ce trebuie în locul tău. Numai să ne dea la aceeași secție ! Auzi tu ? Altfel nici nu ne angajăm...

— Așa e !

Alecu mai că nu plîngea :

— Că tu ești băiat delicat, mă Sandule, cine să te înțeleagă ? N-ai pus mîna, nu știi să faci nimic... Și, aducîndu-și aminte, îl întrebă bănuitor : Dar de unde-ai cărăbănit biștarii ăștia ?

O clipă, „Le știe“ vru să mărturisească, dar își învinse slăbiciunea :

— Secret, nici o grijă, nu te bag eu în belea. O să vezi ce parale o să avem noi, numai să mă asculți pe mine și să-ți ții gura. Să nu afle nimeni.

— Nici Mucală ?

— Păi ce, ăla mai e prietenul nostru ? Și-a mâncat cîntea, adio și n-am cuvinte ; că pînă nu-l bat cu mînușița asta a mea, nu mă las. Alecule, nu mă las, auzi tu ?

„Așteaptă-mă“ nu mai vedea bine înaintea ochilor. Romul i se urcase la cap. Se așezară amîndoi pe piațra încă umedă a monumentului. Trecătorii ieșiți la plimbare după ploaie, rari de altfel, îi priveau curioși. Văzîndu-i, în amețeala lor, Alecu le strigă în cele din urmă cîteva înjurături și întorcîndu-se către prietenul său îl mai întrebă o dată, cu regret și curiozitate :

— Sandule, e adevărat ? Ne ducem, mă, la Mangîru să-i spunem că intrăm în producție ?

Răspunsul nu-l mai auzi, pentru că adormise cu capul pe pieptul lui „Le știe“.

7

Vestea că „Inimă de porumbici“ și „Le știe“ au fost angajați ca sondori la cazanele uscătoare ale silozului se răspîndise într-o clipă. Fane-Mahomed urcase în goană scările care duceau în biroul antrenorului :

— Tovarășe Luca, tovarășe Luca...

— Ce-i, Fane, ce s-a-ntîmplat, au dat turcii ?

Băiatul gîfîia.

— A opta minune a lumii...

— Respiră pe nas, cum te-am învățat ; așa, trage aer mult în piept, unu doooiii unuu doi ! Acum poți să-mi spui liniștit despre ce este vorba...

— Alecu și Sandu și-au făcut formele de angajare...

— Știam...

— Știați ?

— Sigur că da, din moment ce au venit la antrenament...

Fane-Mahomed era sincer dezamăgit. Ar fi vrut să-l vadă uluit pe antrenor, ca la aflarea unei vești care să-îi ia respirația. Luca se așeză lângă el și-l întrebă :

— De tuns s-au tuns ?

— N-am băgat de seamă. Tovarășul Mangîru le-a dat cite-un halat nou, ți-e mai mare dragul să-i privești. Cu mine nici n-au vrut să stea de vorbă...

Antrenorul tăcu puțin și-i spuse după aceea :

— Ce crezi, putem să-i încercăm duminică la meciul de antrenament pe care-l avem ?

— Trebuie... Sînt buni.

— N-au antrenament.

— Joacă ei și-așa !

— O repriză numai, da, da' numai o repriză, să nu capete febră musculară.

Fane ridică din umeri :

— Cum vreți, dar moare Alecu dacă nu joacă tot meciul...

— Poate să moară. A, să nu uit, spune-le că dacă nu se tund pînă atunci, nici nu le dau echipament ; mie nu-mi trebuie dascăli în echipă...

— Nu vreți să vă duc la *vagabonzi* ? mai întrebă fundășul.

— Ia, haide să-i văd și eu...

Coborîră treptele clubului, străbătură curtea plină de căruțe și ajunseră lângă rampa de însilozare. Era o zi luminoasă. Pe treptele murdare de noroi se înghesuiau căruțașii și strigătele lor îți luau auzul. Fane-Mahomed deschise o ușă grea de fier și-l conduse pe antrenor pe scara metalică. Ajunși pe o rampă îngustă îl zăriră pe Gică. Hamalul descărcase tocmai un sac și se rezemase de bara rotundă care înconjura cîntarele automate. Acesta le făcu semn cu mîna.

— Mergeți să-i vedeți ? îl întrebă.

— Da.

— Face, zău... Să vă conduc eu, poate nu cunoașteți pe aici.

La etajul doi erau elevatoarele de uscat și secția de condiționare.

— Să vă duc și la Mucală ?

— Da, încuviință Luca, unde lucrează ?

— Acum e ditamai cazangiu, merou se schimbă de la o secție la alta, zice că vrea să știe toate șuruburile mașinilor.

Intrară pe un coridor îngust, întunecos, și pătrunseră pe un fel de terasă de unde se vedea în înălțime tot silozul. Era un amestec de conducte metalice, huruitoare, pe care urcau cerealele. Sub ei, o pompă cu aer comprimat țiuia asurzitor.

— Pe aici, pe aici, le spunea Gică.

Ajunseră în fața unei uși. Pe un afiș scria : „Intrarea oprită“. Fane bătut de cîteva ori zadarnic. În cele din urmă deschiseră și îl zăriră pe Mucală, dezbrăcat pînă la brîu, mînuind o lopată plină de cărbuni. Era negru tot, numai ochii îi străluceau în fundul capului.

Le întinse mîna lui puternică, plină de cărbune.

— Cu ce ocazie pe la noi ?

— Am auzit că ai făcut un rămășag cu „Le știe“...

Mucală lăsă lopata, își șterse fruntea asudată cu dosul palmei și se așeză pe o grămadă de cărbuni.

— Cald la noi și strîmt. Ascultă, Gică, găsește niște scînduri să-i facem loc tovarășului Luca. Și rîzînd adăugă : Ce spuneți de *tripleta de aur* ? Ne-am dat dracului, sîntem în întrecere socialistă...

— Ei, care pe care, Mucală ?

Mecanicul părea puțin mîhnit.

— Care pe care ? Parcă poți să știi ? Deșteptii ăia, pă libertatea mea, s-au aranjat, umblă de colo-colo prin siloz, cică sondează, o să-i vezi dumneata. Dar nu-mi pare rău, zău dacă-mi pare rău, bine că s-au liniștit odată !

Luca privi împrejur. Lîngă gura cazanului de uscare, la un cuptor, meșterea încă un om. Arunca rar cîte o lopată de cărbuni. Dogoarea focului se simțea de departe.

— Nu-i prea greu aici pentru tine, Mucală ? Să vorbesc cu directorul să-ți găsească ceva mai ușor...

Fox-Movietone rîse cu dinții lui foarte albi :

— De fapt, pe unde n-am trecut, pe la electrică, pe la cîntarul roman ; e bine și aici, eu am vrut. Căldurică-căldurică, mai ne dă și cîte-un chil de lapte, mai stăm, cuptoarele astea sînt cuminți, le umfli și pe ele, torc, nu altceva... I-auzi-le, șefule !

Luca ascultă cîntecul egal al focului de 1000 de grade.

— Cînd mai m-apucă zbințul, îl las pe ăsta aici, pe Stelică, e prietenul meu, și o iau otova, mai mă plimb. De stat stăm bine, ne-a scris și pe noi pe un tabel. Numai e-un lucru nu prea mă-mpac : mai mă bagă și de noapte, nu merge. Un sportiv nu trebuie să muncească noaptea. E prost că nu sîntem decît șase mecanici. Doi pe schimb. Știți, aici focul nu se oprește niciodată. Ce să fac ? Să-l bag pe unul de două ori, noaptea ? Nu-i frumos ! Mai mă chinui eu, dar tot e obositor. Pe urmă, or să înceapă meciurile, o să plecăm de sîmbătă, tot va trebui să găsească directorul pe cineva...

— Am să vorbesc chiar azi cu el.

— Cum vrei matală, coane, dar să știi că mie-mi place și-aici, ia te uită cum umblu cu manetele astea... Ce mai, m-am calificat !

Se ridică și se apropie de cuptor. Făcu cu ochiul lui Gică-Marafet :

— Ce știi tu, bă urîtule ! Dacă te ia unul de lîngă sacii tăi de jos, de acolo, mori prost lîngă mașinăriile astea... Răsuci o manetă și focul se întete.

— 1100 de grade, 1200... arde și mama lui sfîntul Sisoc...

Flăcările roșii îi luminau chipul. Părea un diavol umed. Mușchii săi puternici jucau sub piele, și Mucală nu se lăsă pînă nu le arată toate „jucăriile“ lui, cum spunea puțin batjocoritor.

— Alaltăieri s-a înfundat un snek. Cine ți l-a firitisit ? Manda ! Umblu în drăcoveniile astea ca la farmacie...

— Cînd ai învățat, Mucală ?

— Mai furasem eu ceva meserie pe unde-am fost : ți-am spus, șefule, nu moare mîndel de foame, se pricepe, are șapte meserii. Unde mă pui, acolo-i bine... E vorba, ce-i facem în campionat, că mai e puțin și începe.

Antrenorul se ridică să plece :

— Ce să facem ? Jucăm.

— Pe *dezertori* îi băgați în echipă ?

— Nu știu, să vedem dacă vor putea să se pună la punct cu antrenamentele. Tu ce zici, Fane ?

— Se pun, tovarășe Luca.

Ieșiră. Spațiul se îngusta. Urcară încă două etaje pe niște trepte înguste. Aici zgomotul cuptoarelor se pierdea. Se aflau sub un pîntece de beton în care cădeau milioane de boabe de grîu. Un jgheab mișcător căra sute de kilograme de cereale spre gura celulelor unde se depozitau.

Cei doi nu fură găsiți decît mai tîrziu, ascunși după un stîlp. Jucau tabinet, așezați pe niște saci. Pe antrenor îl apucă rîsul cînd îi văzu. Erau îmbrăcați în halate albe, murdărite, prea largi, căroră le răsuciseră mînecele. Ședeau turcește unul în fața altuia și aruncau cărțile pe rînd :

— Spatiu !

— Damă !

Nici nu se ridicară. „Le știe“ duse mîna la chică, ostent — gestul lui de șmecher :

— Bună, tovarășe ! Ați venit să ne vedeți ?

„Inimă de porumbiel“ strînse cărțile, le bătu în margini și, numai cînd fu mulțumit că le-a tencuit bine, ridică privirile sale de șobolan.

— Să nu ne spuneți tovarășului Mangîru, că ne dă afară ! aruncă ironic.

„Le știe“ se sculă :

— Să v-arătăm și dumneavoastră cum merge afacerea ?

— Ce afacere ?

— Treaba asta pe care o facem...

De sub saci fură scoase două sonde metalice, pe care cei doi vagabonzi le tîrau după ei. Luca le văzu chicile neîngrijite, dar nu le spuse nimic. Gică-Marafet îl înghiontea pe Alecu :

— Ascultă, bă „Inimioară“, cît credeți voi că o să vă meargă așa ? Numai să dea Gioancă peste voi, să vă prelucrez nișel, și dacă v-o mai trebui tabinet...

Sandu se întoarse și catadixi să-i răspundă el pentru celălalt :

— Să se știe că noi tot jucători profesioniști rămînem...

— Pe dracu ! Unde-i costumul de țoale și cele două miare fără de care ziceați că nu mai puneți laba pe bășică ?

Cei doi tăcură. „Inimă de porumbiel“ schimbă vorba :

— Ce-a fost pe-acilea de azi-dimineață ! Toată lumea, ca la urs, să ne vadă... I-am luat la goană : „Ce vă zgâți așa ? N-ați mai văzut oameni care muncesc ?...”

— Parcă voi munciți ? rîse Fane-Mahomed.

În drum se întîlniră cu Mangîru. Acesta era însoțit de Moșa Mariancovici.

— Încotro, fraților ? întrebă directorul care avea un aer foarte fericit.

Luca îi strînse mîna.

— Mergem tocmai să asistăm la demonstrația noilor angajați.

Directorul îl trase într-o parte :

— Uf, bine că o ieșit așa cum o ieșit ! Credeam că nu-i mai văd. Ai avut dreptate ! Să nu-mi spui nimic, știu, sînt foarte nedisciplinați, o să am un circ întreg aici cu ei, dar așa-i la început. Sînt tare îndărătnici, principalul îi că și-au dat seama că nu mai mergi...

Președintele colectivului sportiv îi chemă la el :

— Tovarășe Luca, tovarășe Mangîru, să vă povestesc ce mi s-a-ntîmplat odată la Belgrad, că nu degeaba le spun eu băieților ăstora *tripleta de aur*. Eram tot așa, trei : eu, Tirnanici și Boșkovici...

Mangîru îl trase de mîncă :

— Ai uitat că Boșkovici juca extremă dreaptă ? Că singur spuneai așa...

Frizerul niçi nu clipi din ochi :

— Cum o să uit, dar pe vremea cînd s-au întîmplat cele ce urmează, *brat moi*, Boșkovici juca inter stînga...

— Și Tirnanici ?

— Centru. Eu inter dreapta. *Tripleta de aur*, așa ne spuneau toți. Asta prin '928. Dă Dumnezeu de vine și meciul cu Spania, la Madrid. În poarta buzaților, cine credeți că apăra ?

„Le știe“ și cu ceilalți se așezară pe saci împrejur. Nu puteau să-i strice bucuria președintelui.

— ...Zamora. Cred că ați auzit de el !

— Am auzit ! făcură toți în cor.

Frizerul își găsi și el un loc lîngă Fane-Mahomed și nu se mai opri :

— Asta ședea la fiecare meci cu un pistol pe bară. Făcuse pariu cu un prieten : la primul gol pe care-l primește, se împușcă...

Luca îl privi. Frizerul credea tot ceea ce spunea. Avea în ochi o însuflețire sălbatică, fiecare mușchi al feței tresărea. Părea un bătrîn actor trăindu-și amintirile...

— ...cu mine nu i-a mers.

— Și s-a-mpușcat ? întrebă Gică-Marafet, îngrozit de soarta portarului spaniol.

— Să vedeți cum s-a-ntîmplat. Era-n august. Lume, nu mai aveai loc. Publicul spaniol știți cum este ! Tauri, corrida, sînge. O mie, două mii, zeci de mii de guri strigînd. Meciul începuse într-o alură infernală. În minutul 76, scorul era de unu la zero pentru Spania. Halfii lor nu ne lăseau să ne apropiem de poartă. Aleargă tu, Moșa, aleargă tu, Timanici, nimic ! Mai rămăseseră paisprezece minute de joc. Atacam în trombă. Minutele se scurgeau unul după altul. Antrenorul striga desperat de pe margine : „Ce mai aștepți, Moșa, trage odată !” Trage, trage, dar cum să tragi, că mă țineau cu dinții. Trei aveam în spinare. Faima „Tunului” trecuse și Pirineii. Parcă-i văd : niște ochioși, *brat* moi, unul în stînga, unul în spate, altul în față. Toți negri ca dracul, parcă ar fi fost contrabandiști, nu jucători de fotbal. Înjurau printre dinți : „Carambă !” Acum spaniola o mai știam și eu. „De ce înjurați, mă ?” i-am zis unuia. El, surd. „Carambă”, făcea și mă căuta la os ! Însă aveam cele mai tari glezne din Balcani. Așa mi se spunea : „Omul cu tendoanele de fier”. Dădeai în ele, ieșeau scînteii ! Apuc o dată. Fentez pe un buzat, mai fentez pe al doilea, al treilea făcea bezele pe jos. Bum ! „Tunul” nu se juca ! „Pantera neagră”, cum i se spunea lui Zamora, că apăra într-un tricou negru ca smoala, sare, s-agață de bară și respinge mingea-n corner. Lumea-n aer ! Se sărutau spaniolii de parcă ar fi scăpat din cutremurul de la San-Francisco... Încă un milimetru și-l trimiteam în lumea dreptilor pe țigan. „Hm, îmi ziceam eu, oi fi tu Zamora, tat-al portarilor, dar nici eu nu sînt oarecine !” De altfel, ziarele din lumea întreagă scriau cu litere mari în ziua meciului : „*Duelul Panterei cu Tunul sau Tripleta de aur va învinge ?*” Gazeta lor sportivă apăruse cu manșeta neagră,

în semn de doliu. Articolul de fond avea titlul : „Îl vom pierde pe Zamora azi ?“

Luca se așază de-a binelca pe saci. Nu puteai să nu-l asculți pe frizer. Chiar Sandu, pe care de obicei îl plectisau cele ce auzea de la Moșa, făcuse ochii mari. Președintele colectivului sportiv avea o fantezie nesecată.

— Și ce s-a-ntîmplat, tovarășu' Moșa, pînă la urmă ? întrebă Gică-Marafet, convins pe jumătate de cele auzite.

— Ce să se-ntîmple ? Strig la Tirnanici : „Ascultă, gloabă deșelată, jucător de trei dinari, pune-mi una peste fundașii ăștia ai lor, să terminăm bîlciul !“ Tirnanici, care nici el nu era prost, ambițios ca și mine, îmi șoptește, să nu priceapă țiganii, pe sîrbește : „Lasă uice, dacă nu ți-o place, să nu mai mă strigi pe nume. Îți așez una pe lopată să scoți sufletul *Parterei*“. Și iar peste ei, năvală ! Alergam să iasă duhul din noi și mai multe nu. Pesemne că spaniolii învățaseră sîrbește, s-au prins la șmecherie. „Ce faci, catir rîios ?“ strig la Tirnanici. „Nu merge, unchiule !“ „Cum nu merge, *brat moi*, cum să nu meargă ?“ „Și chiar dacă-ți dau, nu vezi că *Pantera* are clei în palmă, se lipește mingea de mîna lui !“ Așa, vasăzică, ei binc, las' că-ți arăt eu ție și jigăritului din poartă că „Tunul“ e mai al dracului ! Mă întorc la centru, prind un balon și încep să driblez. Despre driblingul meu ziariștii scriau că e ca o frișcă. Unu', doi, aș fi driblat și pe sfînta Paraschiva. Publicul, mut, în picioare. Un urlet de groază. Buzatul din poartă pălise. Veneam, veneam... Trec de șaisprezece metri, mai sare unul, o întoarcere scurtă și-o plesnesc ! Buuum ! Știți ce-i acela un „păianjen“, adică locul unde se înmulțesc păduchii, pentru că nici dracu nu-i tulbură ! *Pantera* sare, abia atinge balonul cu două degete și cade. Ce credeți ?

— Gool ! făcu sufocat Fane-Mahomed.

— Da' de unde ! Buzatul o împinsese puțin și mingea întîlnise bara ! Îmi venea să-mi mănînc bocancii ! Mă întorc spre Boșkovici : „Mă, tu unde-ai fost pînă acum, că fotbal nu te-am văzut să joci ! Pe Dumnezeuul meu că mă las de meserie, dacă nu-l găuresc pe ăsta !“ Ajunsesem în minutul 89...

Se opri, își șterse fața asudată cu batista, și continuă mai blînd după o clipă :

— Vasăzică se dusesse onoarea Serbiei ! Spania conducea cu unu la zero ! Când îmi venea să mă dau cu capul de bară, pică una de la Tirnanici. Unsă. Volei, pac, gol ! *Pantera* zăcea la pământ, mingea în plasă, spaniolii își mușcau beregățile...

Gică-Marafet îndrăzni să întrebe emoționat :

— Și s-a-mpușcat Zamora ?

— Stați să vedeți ! Antrenorul lor fuge, știa de pariu, se aruncă spre poartă să ia pistolul de pe bară. *Pantera*, mai iute, sare, îl prinde și-l duce la tîmplă. Aflați de la mine că în ceea ce privește onoarea, ăștia nu glumesc ! Ceilalți, galbeni, împrejur ! S-a zis cu gloria ! „Tunul“ l-a mîncat fript ! Se împușcă Zamora... Ce credeți !

— Pistolul nu era încărcat...

— Da' de unde ! Arbitrul avu prezență de spirit și fluieră în aceeași secundă, ofsaid ! Golul meu nu era valabil. Prostul de Boșkovici se trezise în spatele fundășilor și arbitrul de tușe semnalase...

Mangîrul se ridică.

— Bată-ti Dumnezeu să ti bată di gură de aur, că nu mai isprăvești ! Haideți, fraților, că avem treabă și surdul ista ne ține cu basmele lui...

Moșă Mariancovici nu se mai supără. Făcu un gest de generozitate către ceilalți : „Ce să-i faci, dacă n-a fost la Madrid să vadă“.

8

Primăvara capricioasă se liniștise. Deasupra orașelului ardea iar soarele stepei. Migdalii înfrunziseră și un parfum subtil de floare venea de peste fluviu. Undeva, spre mare, migrau păsările Deltei. Seara, țipătul lor tulburător umplea cerul. Amurgurile lungi înfrumusețau peisajul albicios-cafeniu, parcă atunci trezit din amorțeala iernii. Lucrările de amenajare a arcnei se terminaseră. Fusesse adusă și

sîrma, și terenul de joc era acum acroșit de un gard înalt de lemn. Porțile se lărgiseră și treptele tribunei principale fuseseră cîrpite cu îndemînare de către echipa lui Mucălă și a lui Gică-Marafet. Nu lipsea decît un strat de vopsea și arena ar fi arătat ca nouă. În fața porților se trecuse cu tăvălugul, un buldozer presase suprafața umezită bine de ploile de primăvară și iarba încolțise, mai deasă către margini, acolo unde se juca mai puțin. Pista de atletism fusese reamenajată și, la apelul lui Luca, un colectiv din localitate își trimisese membrii să ajute la această operație. Șoșon, mecanicul, cărase cu locomotiva lui vreo trei tendere de zgură proaspătă. Fane-Mahomed o strecurase printr-o plasă de sîrmă și, după ce o presăraseră de-a lungul culoarelor, se trecu pe deasupra cu o presă de beton. O dată cu acestea, lîngă terenul central se amenajă și un teren de volei. Începînd cu îmbunătățirea timpului, arena începu să aibă musafiri. Colectivul „Spartak“ din C... își trimisese echipa de volei și de atletism la antrenamente.

Faptul acesta îi aduse președintelui colectivului sportiv o mulțime de necazuri. Nu era zi să nu se vaiete :

— Ce ne trebuie, *brat moi*, musafiri ? Cînd cauți, terenul plin, parcă-i bîlci... Unde mai pui, bre, și fete-n chiloți !

Luca rîdea de el :

— Adică ce, *Tunule*, femeile n-au voie să facă sport ?

Frizerul clătină din capu-i sur :

— Au, bre, sigur că au, dar ce te faci cu jucătorii noștri că nu mai ascultă la dumneata, stau numai cu ochii după ele...

Antrenorul nu era îngrijorat din pricina asta. Într-una din seri, către sfîrșitul antrenamentului, pe cînd stăteau cu toți pe iarbă, într-o margine a stadionului, de grupul lor se apropie o fată îmbrăcată în șort și în maiou de atletism.

— Bună seara, spuse. Și pînă să apuce ei să răspundă se adresă doctorului : Mircea, poți să vii puțin ?

Luca o privi cu asprime. Nu-i plăcea să fie întrerupt cînd vorbea. Dacă era sportivă, această fetișcană, cu un chip neobișnuit, ar fi trebuit să știe că se cere mai întîi voie antrenorului. „Fachirul“ ezita, uitîndu-se cînd la fată, cînd la Luca.

Acesta-i făcu semn că poate să se îndepărteze, cu un gest nervos. Se grăbea, pentru că ar fi vrut să fie la timp la o şedinţă la comitetul orăşenesc şi trebuia să termine explicaţiile începute. „Doctorul“ nu zăbovi mult. Se întoarse după câteva minute, cerîndu-şi scuze.

— Cine-i ? întrebare Luca fără să-l privească.

În locul său răspunse Fane-Mahomed :

— Remorca lui, tovarăşe Luca. Nu mai scapă de ea ! „Fachirul“ se aşează liniştit şi completă :

— O cheamă Chira, lucrează la spitalul la care lucrez şi eu. M-a rugat să fac de gardă în locul ei în seara aceasta...

— Barbă ! protestă Gică-Marafet în gura mare şi începuse să cînte pe nas un cîntec la modă : *E primăvară...*

Rîsetele celorlalţi acoperiră glasul mîniat al „doctorului“.

— Să-i spui să nu mai vină să te cheme altă dată în timpul antrenamentului, s-a înţeles ? N-avem timp să te aşteptăm.

Continuă, după aceea, ca şi cînd nu s-ar fi întîmplat nimic :

— Unde rămăsesem ? Aşa, la atacul din mişcare. Pentru aceasta, aşa cum se ştie, trebuie să folosim un half ofensiv, cu o bună condiţie fizică. Cel mai indicat mi se pare „doctorul“. În acelaşi timp trebuie să acoperim o parte a terenului, în cazul unui contraatac neaşteptat...

De fapt incidentul acela îl supărase mai mult decît o arăta. Încheie scurt explicaţiile şi se ridică :

— Sînteţi liberi, mergeţi la duş, pentru astăzi ajunge !

Judecînd drept, ar fi putut să se stăpînească. Fata nu avea timp să mai aştepte, „doctorul“ trebuia înştiinţat din vreme dacă era vorba de schimbarea gărzii. Necazurile lui începuseră mai de mult, cu câteva zile înainte şi aveau un efect întîrziat. Tot timpul antrenamentului se arătase foarte nervos, strigase neobişnuit de tare la jucători şi simţise că pe unii dintre ei îi nedreptăţise, că le făcuse observaţii nemeritate.

Cu o duminică înainte avusese loc pe stadionul oraşului un meci amical între echipa pe care o antrena şi cea a fabricii de ciment. Meciul fusese aranjat din timp de către frizer. Acesta, ca şi directorul, abia aştepta să vadă la

lucru pe jucătorii silozului. Trecură cîteva luni de la ultima ieşire în public a echipei „Steaua“ şi sportivii oraşului se arătau nerăbdători să ia cunoştinţă de progresele înregistrate după săptămînile de antrenament intens. Adversarii, o echipă modestă, formată din jucători de categorie orăşenească, le opuseseră în prima repriză o rezistenţă înverşunată. Aşa cum bănuise, jucătorii echipei „Titan“ se siliseră să facă o partidă de afirmare. Este un proces cunoscut : totdeauna cei mai slabi dovedesc o ambiţie mai mare. Fiind un meci amical, încă departe de începutul campionatului, încercase cîteva variante (departe era un fel de a vorbi, pentru că mai erau numai trei săptămîni pînă atunci, dar în planul lui Luca, forma maximă a jucătorilor săi trebuia să fie atinsă tocmai la jumătatea turului, într-o evoluţie firească). Dispunînd de un lot nenumeros, cu foarte puţine rezerve, cu un grad de pregătire inegal, formaţia de început nu cuprindea pe cei doi *dezertori* : „Inimă de porumbiel“ şi „Le ştie“.

Lucrul acesta stîrni vii proteste în tribună. Nelipsiţii Vizante şi Pantelimon, ajutaţi de colonelul Pătrulescu, începură să strige cît îi ţinea gura că era o prostie să îi pe margine doi jucători foarte buni, chiar într-un meci amical. Orice experienţă acestor oameni li se părea inutilă. Juniorii pe care Luca îi antrenase cu atenţie, copleşiţi de emoţie, jucară foarte slab, fără curaj, abia mişcîndu-se pe teren. Mangîru, sensibil la strigătele celor din jur, coborîse din tribună şi se apropiase de antrenor :

— Ci faci, tovarăşe Luca, di ci nu bagi pi „Inimioară“, şi pi Sandu, că ne turtesc ăştia fesul...

Luca privea netulburat jocul.

— La pauză, o să-i bag, deocamdată vreau să văd cum merge cu rezervele. Directorul, fire impulsivă, se agita în jurul antrenorului :

— Pînă or să joaci ei, o să ne trezim cu cîteva boabe în plasă...

Celălalt se ridică.

— Ştii ceva, spuse cu blîndeţe, ia du-te în tribună şi vezi-ţi de treaba dumitale. Aici cu sînt director...

Mangîru păli. Nu auzise încă asemenea cuvinte. Cît timp îl avusese antrenor pe Petrescu, acesta nu-i „ieşise

din cuvînt.“ Şi acum, tînărul ăsta, cu obrazul spalb, îndrăznea să-l trimită în tribună. Era mai mult decît orice închipuire. Supărat, fără un cuvînt, directorul făcu stînga împrejur. Jocul nu mergea. Cei aproape o sută de spectatori, mobilizaţi de Moşa Mariancovici cu ajutorul unor afişe scrise de portar, începuseră să huiduiască. Încurajaţi de slăbiciunea „albaştrilor“, jucătorii „Titanului“ presau cu înverşunare. Numai buna condiţie fizică a apărării stăvilea atacurile repetate.

Preşedintele colectivului sportiv privea meciul nepu-tincios, lîngă antrenor. Necăjit, nu-şi găsea locul. Abia aşteptase partida asta şi iată ce se întîmpla. Nişte copii, nişte începători, îi jucau pe degete. Toată săptămîna se lăudase în oraş că „Steaua“, al cărei preşedinte era, se va distra cu „Titanul“, şi jucătorii lui ce făceau?

Holărîrea antrenorului de a începe meciul fără cele două vedete îl surprinsese. În definitiv, ce mai avea cu ei? Intraseră în producţie, munceau de bine, de rău, nu trebuia să se răzbune pentru că nu se prezentaseră la primele antrenamente.

„Le ştie“ şi cu „Inimioară“ stăteau puţin mai departe pe banca rezervelor. Priveau şi nu le venea să-şi creadă ochilor. Sandu nu lipsise mult să se ridice, să meargă la vestiar şi să se îmbrace. În condiţiile acestea nu se mai putea juca fotbal. Alceu, mai potolit, îl liniştise:

— Stai, mă, dracului aici, că-i dă mintenaş afară pe ţinci, nu-i vezi cum lovesc băşica? Ce vrei, îi încearcă acum şi le dă papucii. Parcă o să joace cu ei în campionat, trebuie să le facă hatîrul...

De sus, de dincolo de plasa de sîrmă, Pantelimon îi aţîta:

— V-a pus la murat, puşorilor, a adus deşteptul alte talente...

Unui om ambiţios ca „Le ştie“, cuvintele acestea îi făceau rău. Nu pentru asta îşi călcase el pe inimă şi se umilise intrînd în producţie. Ascultase de Alceu şi acum se lăsa batjocorit de lumca din tribună. Cînd îl vor întîlni hamalii la cîrciumă, la Văduza, dracu o să-i mai dea o ţuică aşa, ca cînte! De-acum. însemna că se punca şi problema înlocuirii lui.

Furios, abia așteptînd să treacă timpul și să fie chemat să joace, Sandu se jură de cîteva ori în gînd că va refuza să-și înlocuiască rezerva, dar ziua luminoasă, soarele vesel de aprilie, toată atmosfera de meci pe care o știa de ani de zile îl făceau nerăbdător și iertător. Ardea de nerăbdare să intre pe teren și să le arate celorlalți cum se joacă fotbal.

Toate aceste lucruri Luca le bănuia. Nu voise să arate celor doi încăpățînați că-i pedepsește pentru lipsa lor de la primele antrenamente, dar înainte de a se intra în teren le văzuse chicile netunse. Desigur, soluția nu era cea mai indicată, de fapt nici nu se gîndise să nu-i lase să joace numai pentru că nu s-au tuns, dar încăpățînarea lor îi spunea că mai are mult de furcă cu ei și era bine să se țină tare încă de la început. Pe urmă, mai avea un motiv pentru care începuse meciul cu cei doi juniori: pe oameni ca „Inimioară” și „Le știe” nu te puteai bizui niciodată și el trebuia să fie pregătit pentru orice. Un campionat putea să ofere și surprize neplăcute, unii jucători erau expuși accidentelor. La drept vorbind, nu stătea deloc pe roze. Nu avea un portar de rezervă, nu avea decît un înlocuitor la apărare și un stoper foarte tînăr, lipsit de experiență. Îl așteptau și unele înfrîngeri, bineînțeles, dar ce puteau să înțeleagă fanaticii aceia din tribună, pe care era bine să-i fi dat afară, să nu-i mai audă urlînd și strigîndu-i lui, antrenorul echipei, ce avea de făcut.

Dacă mai adăugai că Mangîru părea foarte influențabil și dispus să i se amestece în treburi, lucrurile nu stăteau prea fericit. O clipă, înainte de a începe meciul, fusese ispitit să-l bage pe Cîșu în locul lui Fane-Mahomed, să-l trimită pe acesta după o foarfecă pînă la atelierul lui Moșa Mariancovich și, personal, să-i tundă pe cei doi. După o secundă se răzgîndise. Cu astfel de metode nu ar ajunge departe. Oricine în locul lui ar fi trebuit să aibă mai multă răbdare și înțelegere. Adeșea, cu îndărătnicia ajungi mult mai ușor la țintă...

Prima repriză se terminase la egalitate. Nici una dintre echipe nu reușise să înscrie vreun punct. Concludent pentru antrenor fusese faptul că apărarea echipei funcționa fără greșală.

Cel mai nemulțumit se dovedea a fi Mucală. Iritat de jocul steril pe care-l făcuse echipa, el striga în gura mare la cei doi juniori:

— De unde ați venit, bă? Cine v-a adus aci? Habar n-aveți de fotbal! Când vă punca antrenorul să trageți la poartă, rupeați barele, și acum parcă sînteți broaște țestoase. N-am primit un pas ca lumea de la voi...

Luca interveni cu energie:

— Mucală, îți interzic să mai vorbești în felul acesta. Pentru că ai spus ceea ce ai spus, îți ridic dreptul de a fi căpitanul echipei pînă te vei reabilita. Fane-Mahomed o să-ți țină locul. Am crezut că te-ai schimbat, dar văd că o iei pe urme greșite.

Se întoarse spre cei doi adolescenți. Aceștia, mînioși, își aruncau bocancii de pămînt:

— Iar voi să nu-mi faceți aici pe muierile furioase, că vă trag de urechi. Ați jucat destul de bine, mai mult nu are voie nimeni să vă ceară. Sînteți încă tineri și mai aveți vreme de învățat. E mai rău pentru cei bătrîni. Ei nici nu știu ceea ce ar fi trebuit să știe și mai fac și pe deștepți...

Glasurile celor din jur se stinseseră într-o rumoare surdă. Ca oriunde, cînd lucrurile nu merg tocmai bine, se căutau vinovații și jucătorii se acuzau unii pe alții. Moșa Mariancovicu sări cu gura la ei:

— Da' tăceți, *brat moi*, odată; ce, parcă s-a terminat meciul, parcă am jucat pentru cupa mondială, ia te uită?!...

Vorbea fără convingere, dezamăgit și el. Luca îi chemă și pe cei care nu jucaseră.

Se făcură trei schimbări, Simon rămînînd mai departe pe tușe. „Rinocerul“ nu se arăta deloc supărat, deși ar fi vrut cu tot dinadinsul să joace și el măcar vreo cîteva minute. „Le știe“ nu spuse un cuvînt. Mînia îl făcea să se uite numai în pămînt. Dacă ar fi deschis gura l-ar fi înjurat pe antrenor. Sperase că va sta pe tușe cel mult cîncisprezece minute și după aceea va fi chemat să coordoneze atacul echipei silozului, dar se scurseseră patruzeci și cinci și antrenorul nu-i făcuse semn nici lui și nici lui Alecu. Acum de-abia aștepta să intre pe teren, să facă puțină „bășcălie“, să-și bată joc și de antrenor, și de adversari, și de coechipieri. „Inimioară“, fiert și el, nervos, gata să jo-

vească în cineva, își legase bocancii și pornise înverșunat spre centrul terenului.

Repriza a doua începuse furtunos. Apariția celor doi interi fu salutăată cu urlete lungi de Pantelimon :

— Pe ei, băieți, arătați-le voi ce știți!

Fie că așteptarea îi enervase, fie că lipsa de antrenament se făcea resimțită, cei doi căzură după numai zece minute de joc. Jucătorii fabricii de ciment, încurajați de rezultatul primei reprize, jucau calm, cu mișcări sigure, trimițând balonul cu precizie înainte. Sandu încercă de trei, patru ori să dribbleze și nu reuși, decît în parte. Ostenit, pierdea mingea în apropierea careului de 16 metri. Mucală, pornit și el pe ceartă, cerea mereu balonul cu gesturi mari. Orice schemă tactică fu uitată sau stricată de cei doi interi. Jocul „albaștrilor“ se transformă iute în derută. Apărarea, lipsită de un titular, cedă pe neașteptate. O minge înaltă căzu peste Bibilo, acesta vru să facă o foarfecă peste cap și nu mai ajunse balonul. Centrul înaintaș al „Titanului“ scăpă spre poartă, driblă pe Crețu și marcă plasat.

Stupoarea celor din tribună dură numai o clipă. După aceea se auziră fluieri repetate, adresate antrenorului.

— La oase! striga din răspuneri Pătrulescu. Așta-i echipă? Huuooo!

Mangîru, palid, nu se mișca de la locul lui. Nu se uita nici în dreapta, nici în stînga, parcă ar fi fost înțepenit.

Vizante șuiera în spate:

— Ați adus antrenor nou, cu mari sacrificii. Petre cu nu era bun, ăsta o să facă pe dracu...

— Mai bine i-ar lăsa pe puștii de la „Titan“ să joace în regiune, că sînt mai deștepți! adăugase și Pantelimon, ca vorbele să ajungă la urechile directorului.

Pe margine, sîrbul umbla de colo, colo, dînd sfaturi anapoda:

— Mergi mai înainte, Gică, du-te tu și marchează! Nu așa, doctore, trage la poartă, că Mucală a mîncat cartofi la prînz!

Luca nu se mișca de la locul lui. Era inutil să strige ceva jucătorilor. Enervarea îi cuprinsese pe toți și inevitabil echipa silozului trebuia să mai primească un gol. Privind fața crispată a lui „Le știe“ îi ghici satisfacția

ascunsă. Dacă „Steaua“ ar fi fost învinsă cu un scor foarte mare, el ar fi fost cel mai fericit om de pe teren. Faptul că antrenorul îl ținuse pe tușe o repriză nu-l putea ierta. Încercările sale de a dribla se loveau de dîrzenia adversarilor. Numai de două sau de trei ori, „Tat-al lor“ scăpă spre poartă. Ajuns cam la vreo 13 sau 14 metri, tot de atîtea ori se grăbi și trase mult peste bară, spre dezamăgirea celor din tribună. „Inimă de porumbiel“, resemnăt, încercă de cîteva ori să schimbe balonul cu Mucală, dar nu reuși decît să trimită imprecis. Minutele se scurgeau repede... Apărarea, atît de sigură în prima repriză, fu depășită de atacurile „Titanului“. Înaintașii echipei silozului nu mai țineau deloc mingea și asta avea un efect catastrofal pentru apărători, siliți să respingă balon după balon.

În minutul 80, se marcă și cel de-al doilea gol. Sfîrșitul meciului îl găsi pe portarul „albaștrilor“ scoțînd o minge în corner. În tribună, Pantelimon și Vizante se sărutau ca și cînd victoria echipei fabricii de ciment i-ar fi fericit. Amîndoi promisera în gura mare celor de la „Titan“ o cinste în aceeași seară la restaurantul „Trecerea Dunării“ ; cîte două sticle de bere de cap de jucător.

Această primă ieșire de ansamblu avu efecte mai mari decît cele bănuite de Luca. Mangîru plecase fiert de la teren, nevoind să-l vadă. Moșa Mariancovici dispăru de asemenea în mod demonstrativ, renunțînd să mai asiste la ședința de analiză pe care Luca o convocă imediat după meci. Convorbirea fu apăsătoare. Deși știa că nu-l ascultă nimeni, Luca le înfățișă cu răbdare toate greșelile săvîrșite, pe compartimente. Cînd termină, îi întrebă dacă nu au și ei ceva de adăugat.

Mucală se ridică și spuse răspicat :

— Dumneavoastră sînteți principalul vinovat, puteți să-i întrebați și pe ceilalți...

Luca îl lăsă să vorbească. Cel din fața lui nu avea de gînd să termine.

— Trebuiau băgați de la început în echipă Sandu și Alecu; ce mi-au făcut puștii dumitale? Pe dracu au făcut! Eu, dacă mai joacă *pîrîții* ăștia, nu mai intru pe teren...

— Ai isprăvit? îl întrebă antrenorul.

— Am isprăvit!

— Bine. Deocamdată te înștiințez că la viitorul meci n-ai să joci, pentru că nu am nevoie de elemente nedisciplinate în echipă. Aici, eu hotărâsc ce trebuie făcut, nu voi. Când veți ajunge antrenori, la rîndul vostru, sînteți liberi să faceți ce vreți. Deocamdată, trebuie să vă spun că nu știți să primiți înfrîngerea, că v-ați dovedit niște copii... Știu că vă supără faptul că ați mîncat bătaie de la o echipă mult mai slabă decît voi, dar asta se întîmplă și altora. Acum mergeți acasă, la antrenamentul viitor vom mai sta de vorbă!

A doua zi se trezise cu Moșa Mariancoviici:

— Bună dimineața. M-a trimis Mangîru să te chem la el. E supărat, bre, Dunăre făcut... Ia-l cu binișorul...

Luca știa ce avea să-i spună directorul. Coborî și ajunse în fața ușii. Mangîru îi spuse să intre, cu o voce uscată. Era foarte încruntat în ziua aceea. Aerul lui dușmănos nu-l sperie deloc pe antrenor. Se așeză pe un scaun, fără să mai aștepte să fie invitat, chiar în fața directorului, începînd discuția pe un ton ușor glumeț:

— Vreasăzică, ne-am supărat!

— Da, tovarășe, ne-am supărat. Uite ci-i, îi bini să ni spunem de la început ci avem di spus: în felul acesta n-o să ne înțelegem...

— Ei, de ce, tovarășe Mangîru?

Directorul abia atunci îl privi:

— Pentru că dumneata ești prea rigid, vezi lucrurile greșit uneori...

Luca era dispus să asculte orice. Se așeză mai bine pe scaun și-l lăsă pe Mangîru să continue. Acesta nu se lăsă rugat mult.

Privit mai bine, directorul nu arăta ca un om impulsiv. Avea o față ștearsă și numai gura subțire dovedea energia pe care o dezvăluia alît de necontrolat. Gesticula rar, abia ridicînd mîinile, dar de data aceasta se ridicase în picioare și începuse să umble în jurul celuiilalt, furios.

— Știi bini că mai e foarte puțin timp pînă la începerea campionatului și că pi mini nu mă interesează numai producția acestui siloz, că am *gîndac*. Ți-am spus încă de la angajare că vreau să intrăm din nou în Divizia „B”. Or, ci se întîmplă ? Încă di pe-acum, echipa noastră nu dă satisfacție. Dumitali ți-o plăcut cum s-or mișcat băieții ?

— Sigur că nu mi-a plăcut. Cum era să-mi placă ?

— Atunci ?

Luca nu răspunse imediat. De afară se auzea clacsonul prelungit al unui autocamion. Directorul se apropie de fereastră și privi în curte.

— Iar s-au încurcat la basculant ! Dracii să-i ieie de nerozi...

Ar fi vrut să iasă afară, să strige ceva șoferului care nu mai termina cu clacsonatul. Răbdă câteva clipe cu dinții strînși și când zgomotul încetă se propti cu mâinile la spate în fața lui Luca, repetînd :

— Atunci ?

Antrenorul se ridică și el în picioare, uitîndu-se afară. Liniștea prelungită îl mînie și mai mult pe director. Spuse a treia oară, apăsător :

— Atunci ?

— Atunci ! se întoarse cu o energie neașteptată Luca, ridicînd puțin vocea... Atunci...

Rîse scurt, ca și când n-ar fi vrut s-o facă. Își scoase batista din buzunar și zăbovi câteva clipe. Când vorbi după aceea, părea că vrea să-i încredințeze celuiilalt un secret :

— Tovarășe Mangîru, dumneata îmi aduci aminte de un meșter de la Reșița, încă de pe vremea cînd eram la turnătorie. Tot așa impulsiv, ba dacă mă uit bine la dumneata, îți și scamănă la chip oleacă. Simion îi zicea. De ispravă om, dar pornit să ia lumea-n spinare, s-o care el unde-o vedea cu ochii...

Directorul clipea din ochi ca și cînd lumina de afară l-ar fi supărat foarte mult. Era așezat în fața ferestrei și Luca îi vedea bine mișcarea repetată a pleoapelor.

— Să nu te superi, dar sînt sincer, pentru că ești ca și mine o fire repede, gata de ceartă. În ceea ce mă privește, trebuie să-ți fac o mărturisire : nu eram așa. Am trecut prin niște lucruri, dar ce-ți tot povestesc eu ! Diferența dintre noi este aceea că eu mă stăpînesc mai ușor. Să mă întorc însă de unde pornisem : îți spuneam că semeni foarte mult cu meșterul acela. Ce crezi că făcea, tovarășe Mangîru ? Nu exista șarjă să nu facă *mălai* în loc de oțel ! Poate nu știi ce-i acela *mălai*... N-avea adică, domnule, răbdare să lase cuptoarele să fiarbă bine metalul. Pripit,

gata să se bată pentru un fleac cu toată lumea, ăsta era meșterul Simion. Nu vreau să mă amestec în treburile dumitale, dar din moment ce conduci acest siloz înseamnă că ești un om capabil, că partidul a avut încredere în dumneata când ți-a încredințat acest post. Te-am rugat la meciul acela să mergi la locul dumitale în tribună, și probabil că te-ai supărat. Rău ai făcut dacă este așa. Îți repet : dumneata conduci silozul, nu echipa de fotbal a silozului. Să fie clar !

Tăcu puțin. Mangîru, surprins, întreabă :

— Adică dumneata vrei să-mi interzici să mă interesez de echipa de fotbal ?

— Doamne ferește ! Ești liber să faci ce vrei. Numai să nu mă împiedici. Tata dacă vine și mă învață îl poftesc, ca și pe dumneata, sus în tribună ! Să fim înțeleși...

Directorul nu se lăsă cu una, cu două :

— Adică dumneata ești un fel de dictator, nu poți nimeni să steie de vorbă cu dumneata...

— Greșești, tovarășe Mangîru. Să mi se ceară socoteală într-o ședință de analiza muncii. Acolo, da, voi răspunde...

— Și pînă atunci, echipa noastră să mănînce bătaie de la niște puști. Ci tot vorbești dumneata ?

Pe un om ca Mangîru nu puteai să te superi. În privința asta era ca un copil capricios. Luca mai cunoscuse oameni din aceștia. În primul an, cînd antrenase o formație dintr-o categorie inferioară, la Pitești, pățise o mulțime de neazuri lăsîndu-se influențat de un astfel de chibiț ambițios și de atunci se jurase să nu mai stea de vorbă cu nimeni.

Se întoarse mai puțin supărat spre Mangîru și-i spuse :

— În fotbal, știi și dumneata bine, există principiul că se mai și pierde. Nici un antrenor nu se poate angaja, oferind garanția că va face ca echipa lui să cîștige toate meciurile. În ceea ce mă privește, mi-am dat toată silința să lucrez cu cei mai puțin pregătiți. Mi se pare o lipsă de curaj să nu promovăm și alți jucători în afară de cei cu care v-ați obișnuit. Încă de pe acum, trebuie să-ți aduc la cunoștință că C.C.F.S.-ul a trasat ca sarcină imediată înființarea unor echipe de juniori. Vom fi obligați să întemeiem o astfel de secție și pentru asta trebuie să te gîndești să procurăm echipament, să lărgim magazia de sus...

Luat repede, directorul, ca orice timid, pentru că ră-
toiala lui nu era decît formală, se înmuie și caută o so-
luție de compromis. Ideea creării unei echipe de juniori îi
surîdea. Numai că nu știa de unde să scoată băieții. Uitîn-
du-și supărarea, întrebă naiv :

— Și pi ăștia unsprezece puști di undi-i mai luăm ?

Luca părea și mai mirat :

— Cum de unde-i luăm ? În siloz nu muncesc tineri ?
Fiii celor ce lucrează aici nu ar fi încîntați să joace ?

Ușor de zis, greu de făcut. Trebuiau învățați. Or lucrul
acesta ar fi durat vreme îndelungată. Nu se nasc jucători
de fotbal peste noapte.

— În ceea ce privește condițiile, spuse directorul, voi
face totul ca să le ai.

— Vezi că ne putem înțelege...

Mangîru mai păstra o urmă de încăpăținare :

— Cu toati acestea, nu mă împac cu ideea pi care-ai
avut-o duminică la meci, aceea de a-i ține pi tușă pi „Ini-
mioară“ și pi Sandu... sînt cei mai buni interi din regiuni !

— Or fi ! Mie îmi trebuie niște interi disciplinați. Să
nu fi fost meci amical, nu-i băgam. Pînă nu se pun la
punct cu antrenamentele, nu au ce căuta în echipă. Și apoi,
cît timp crezi dumneata, tovarășe Mangîru, că o să mai
joace „Le știe“ ăsta ? Nu l-ai văzut ce mi-a făcut în re-
priza a doua ?

Directorul îi găsi o scuză imediat :

— Mersi, după ce mi l-ai demoralizat ! Dumneata să
fi fost, să ti vedem, mai jucai ?

— Demoralizat, nedemoralizat, ca antrenor am datoria
să-mi pregătesc rezervele și să nu ajung să fiu pus în
situația de a nu avea cu cine înlocui pe acești oameni, ce
nu-mi inspiră încredere !

— Dar încăpățînat mai ești !

— Nu sînt încăpățînat, dar îmi place să fiu respectat și
să se țină seama de ceea ce spun. Trebuie să mai adaug
ceva : eu, cînd m-am angajat aici la dumneavoastră, n-am
promis nici măcar că voi reuși să vă readuc echipa în Di-
vizia „B“.

Mangîru se mînie din nou :

— Cum, dumneata nici asta nu ne garantezi ?

Părea uluit.

— Bineînțeles, nu sînt ghicitor. Poate să reușesc, poate să nu reușesc. În contractul încheiat între noi nu există o clauză care să mă oblighe să dau astfel de garanții. Credința mea este că se poate ca noi să promovăm din nou în Divizia „B“, dar numai dacă voi fi lăsat în pace...

Și cu asta discuția se încheiase.

Acum, la atîtea zile după aceea, Luca tot nu putuse să-și înfrîngă enervarea. Nu era chiar atît de ușor să ai împotriva ta toți jucătorii, pe director și chiar pe președintele colectivului sportiv. Antrenamentele de ansamblu îi arătasera că echipa nu era încă sudată. Oricîtă muncă ar fi depus, pe unii dintre componenții formației nu-i putea învăța în două luni ceea ce ar fi trebuit să știe de ani de zile. Tehnica unora dintre ei lăsa foarte mult de dorit și singurul lucru îmbucurător era acela că tocmai cei mai slabi dovedeau multă bunăvoință în a învăța.

9

Antrenamentele continuaseră în același ritm. Luca îi obligă să joace baschet, asprimea lui opri orice proteste. Gică-Marafet, iubitor numai al fotbalului, se arăta refractar la orice noutate. Pentru el toate încercările antrenorului de a înnoi ședințele de lucru erau *mofturi*. După antrenamente, se strîngea cu Mucală, Alecu și Sandu și nu le mai tăcea gura :

— În loc să ne învețe alte chestii, dumnealui cică vrea să ne facă să ginim și nasulia asta, cum dracu-i zice, mă „Inimioară“ ?

— Să fim *multilaterali*, na că era să-mi rup limba...

— Pă dracu ! ofta și Mucală. Nu merge, bă, nu merge, voi nu vedeți, o încercă el și p-aia și p-aia, dar nu merge...

De cînd se certase cu Luca, fostul căpitan al echipei se împrietenise iar cu Sandu și Alecu.

Privind în ansamblu, antrenorul își dăduse seama că în afară de ușurința de a se mișca și o îmbunătățire a controlului mingii, jucătorii săi nu aveau un simț prea dezvoltat al orientării tactice pe teren. Cei mai mulți trimiteau balonul la întâmplare, nu se uiau ce loc ocupă pe teren și așteptau prea mult să primească o pasă. Dacă mai adăugai și anumite întârzieri în execuțiile tehnice, imaginea era completă. Schemele tactice învățate, *silabisite*, cum spunea când se înfuria, pe tablă, erau uitate îndată ce se trecea la aplicarea lor practică. Aflați pe cei o sută de metri de iarbă își pierdeau cumpătul, căutau să scape foarte repede de minge, de la înfrângerea aceea erau stăpîniți și de o frică ciudată, cu alte cuvinte, făcuseră un complex de inferioritate colectiv. Echipa silozului putea fi comparată cu o mașină lipsită de unele piese care funcționează, dar funcționează prost. Jucătorii păreau nemulțumiți. Noutatea metodelor de antrenament le plăcuse la început. Acum însă totul li se părea nepotrivit. Fane-Mahomed, întrebând întregul patru ochi ce impresie are despre jocul colectiv, îi declarase cu sinceritate că echipa nu mai mergea nici măcar ca pe vremea lui Petrescu. Lucrul avea o explicație destul de firească. Luca trebuia să săvîrșească operații foarte dure-roase. Mucală, aflat între cei doi juniori, nu dădea nici un randament. Se enerva foarte repede, irascibilitatea lui devenise molipsitoare; antrenorul trebuise să ia măsuri foarte drastice pentru a-l potoli. Siguranța de la început a celor doi fundași pierise pe neașteptate. Asemenea indivizilor, o echipă de fotbal are un suflet al ei. Neîncrederea, care nimicește o mulțime de oameni, poate distruge și un colectiv. Într-un meci, te simți ca pe front. Luca o știa. Nesiguranța spatelui sau șovăielile partenerilor te fac să-ți pierzi cumpătul, să nu-ți duci la îndeplinire nici ceea ce ți s-a încredințat. În afară de greutățile imediate, antrenorul avea de luptat cu o altă primejdie. Undeva în tîrgul acesta, mai mulți oameni semănau vrajba în sufletele jucătorilor, mărinind prăpastia dintre ei. Cît despre capacitatea lui, nu mai exista nici o îndoială că nu erau puțini aceia care nu dădeau doi bani pe priceperea sa.

Pentru Gică-Marafet și pentru Fane-Mahomed ceea ce le cerea el păruse la început un lucru de neconceput.

Obişnuiţi să joace la întâmplare, cei doi fundaşi aruncau cît puteau baloanele înainte. Acest fotbal tradiţional crea impresia forţei apărării. Ani de zile, puterea degajărilor încînta ochiul spectatorilor. Cerinţele fotbalului modern erau altele. Luca îi obliga să stopeze orice minge şi s-o paseze. Aceasta echivala cu o revoluţie. Dracu mai văzuse aşa ceva ? Ani de zile, singurul sistem de a plasa dispozitivul defensiv pe un teren de fotbal era cel numit *în scară*, adică trimiterea unui fundaş înainte, pînă aproape de linia de centru şi menţinerea celui alt în apropierea porţii. Stoperul (al treilea fundaş) era o descoperire de dată apropiată. Pe atunci, în tîrgurile marginase, jucătorii practicaau vechile sisteme ale fotbalului. După primele antrenamente, Luca îşi dăduse seama că echipa „Steaua” moşteneşte tradiţia „interului rătăcitor”, a extremelor care nu-şi ţin locul şi acţionează anarhic.

Gică-Marafet, supranumit „asul driblingului”, nu se dezvăţă decît cu mare greutate de boala de a întîrzia jocul. Ani de zile, fentele sale îi aduseseră aplauzele spectatorilor şi nu se obişnuiră curînd cu ideea că după un stop reuşit, a doua mişcare este pasa la cel mai apropiat coechipier. Principiul că „fundaşii sînt primii atacanţi”, că toate acţiunile ofensive pornesc de fapt de la o apărare bine strunită, care nu aruncă baloanele la întâmplare, îi intrase pe-o ureche şi-i ieşise pe alta. Nu lipsiseră discuţiile violente.

— Nu pot, tovarăşe, s-o pasez. Eu, dacă apuc băşica, vreau să se simtă. Ce fel de bec e ăla de n-o atinge cum trebuie...

Nici Fane-Mahomed nu înţelesese de la început intenţiile antrenorului. Din cînd în cînd, mai apuca din aer cîte-un balon şi-l trimitea ca din tun peste linia de 16 metri în careul advers, spre admiraţia lui Moşa Mariancovicî.

Cu fluierul şi cu strigăte furioase, Luca îl obliga şi pe portar să trimită mingile cu adresă. Jucînd handbal, Creţu învăţase să arunce cu mîna mingea la cel mai apropiat coechipier liber.

Pentru oamenii cu care lucra, erau prea multe lucruri noi, ele nu puteau fi asimilate dintr-o dată. Antrenorul nu-şi făcuse nici o iluzie în privinţa asta. Parcă el nu apu-

case să joace la fel, ca pe „timpul lui Noe“, cum spunea instructorul de la școala de antrenori ? Trebuia să aibă răbdare și să se facă uneori că nu aude protestele din jur. Cîteodată uita că numai tenacitatea dă rezultatele cele mai bune, striga pînă răgușea, pedepsele se înmulțiseră. Lucrul îl întristă, pentru că îi dovedea neputința. Nu lipsiseră nici momentele cînd crezuse că ar fi mai bine să renunțe. Lecțiile sale găseau în jucători clevi îndărătnici. „Doctorul“, Fanc-Mahomed și mecanicul se arătaseră cei mai docili. După ei, Picioruș fu acela care înțelese jocul modern, impus de antrenor.

Meciurile amicale fură repetate, de data aceasta fără public, Luca interzicînd chibiților să pătrundă în arenă. Pantelimon și Vizante spumegau pe la porți :

— Îi este frică, lașul ! Crede că dacă ține porțile închise n-o să i se vadă incapacitatea !

Rezultatele fură dezastruoase. Echipa se mișca greoi, fără orizont, pasele defectuoase se înmulțiseră ; pe margini, directorul și președintele colectivului sportiv priveau dezolați evoluția penibilă a colectivului lor. Luca, furios în sine și calm în aparență, nu deslușea încă acel progres infim așteptat de atîta vreme. Obligația unui sistem de joc îi încurca mai mult pe acești tineri obișnuiți de ani de zile să arunce mingea la întîmplare, să se bizuie pe forță și nu pe creier.

După fiecare meci, Mucală, devenit foarte îndărătnic, dădea din umeri insultător :

— Nu merge, pă libertatea mea dacă nu-mi vine să mă las păgubaș !

— De ce crezi tu că nu merge ? îl întreba răbdător Luca.

— Pentru că nici juniorii ăștia, nici „Inimioară“, nici Sandu nu mai joacă fotbalul pe care-l știau. Dumnezeu vreă altceva...

— Trebuie să aveți răbdare. Deocamdată nu știți bine lecția...

— Pe dracu nu știm, că mai antrenament ca anul ăsta n-am făcut de cînd m-a născut mama ! Și chichirezul care este ? Sîntem buni pe varză, ne bat și echipele astea de trei lulele !

— O să meargă, Mucală, ai să vezi...

— Când, coane ?

Singurul despre care se putea spune că a progresat vizibil era Bibiloi. Înlocuitorul lui Nicu-Vînzare bună, deși slăbănog, cu trupul uscat, numai oase, părea foarte dur, intra cu siguranță la orice minge și Luca văzu, încă din epoca aceea, în el, pe unul dintre jucătorii de bază ai echipei. Lucrurile stăteau mai prost în compartimentul înaintării. Cu toate exercițiile speciale făcute, Mucală nu se dezvărase de obiceiul de a-și sălta balonul înainte de a trage la poartă. Fox-Movietone avea superstiția jocului „artistic“, cum îl numea el. Controla mingea foarte bine cu capul și pretindea să i se trimită toate baloanele la înălțime. În jocul modern, stilul acesta era demodat. Fotbalul de azi cerea o tehnică perfectă, economie de pase și mai ales absența oricărui artificiu. Centrul înaintaș al echipei „Steaua“ nu putea să renunțe la întoarcerile sale spectaculoase peste cap, la „foarfecele“ făcute și când trebuia și când nu trebuia. Cei doi interi, atât de lăudați de Moșa Mariancovici, se dovediră buni tehnicieni, dar elevi foarte încăpățînați. „Le știe“ nu ar fi dat o pasă la timp să-l pici cu ceară. Fără două driblinguri balonul nu-i pleca din picior. Lipsit de șut, interul stînga al echipei silozului căuta poziții foarte apropiate de poartă, din care să marcheze.

„Inimioară“, mai docil, învățase să nu țină mingea prea mult. Era prea egoist și orgolios încă. Dacă nu dădea un gol pe meci, nu se simțea bine. Avea o gură ce nu mai tăcea, cerea fiecare balon și nu lipseau ocaziile când intervenea fără să fie nevoie în faze pe care le strica.

Cele două extreme se arătară mai înțelegătoare. Calul, cum i se spunea, un băiat tăcut și ascultător, învățase să centreze la timp, mulțumindu-se cu un rol mai puțin strălucitor în echipă. Inteligența cea mai vie în jocul tactic o dovedise Picioruș, foarte bun tehnician, cu un fizic insuficient însă, ușor de depășit în viteză, dar greu de depozat de balon atunci când îl stăpînea.

Obiectiv vorbind, Luca își dăduse seama încă de la început că se afla în fața unei echipe care cu timpul putea deveni o formație de temut. Lipsa numai acordarea acestei orchestre așa de neomogene, găsirea unui drum comun,

împăcarea ifoselor personale ale cîtorva, foarte încăpățînați, cu modestia celorlalți.

Luca spera ca în scurt timp compartimentul halfiei să funcționeze perfect. Portarul se arătase bun pînă atunci și pe antrenor îl îngrijora mai mult lipsa unei rezerve. Cunoștea destul duritatea competițiilor regionale, îndelungate și dramatice, însoțite de pasiuni mari, greu de stăpînit. Perspectiva unei promovări în a doua Divizie a țării crea premisele unei întreceri din care nu puteau fi excluse accidentele.

Lupta cea mai mare în acea perioadă Luca o dădu cu Moșa Mariancovici. Ca și Mangîru, acesta nu putea să vadă mai departe. Frizerul era cel mai nefericit președinte de colectiv sportiv din lume.

— *Brat moi*, se văieta antrenorului, nu merge, nu vezi că nu merge ?

— Văd, unchiule, îl imita Luca, dar o să meargă, mai e vreme. Dumneata crezi că o yioară cîntă bine de la început ?

— Ce ne facem, că mai așăm o duminică și jucăm la Tulcea...

— Nu-i nimic.

— Cum nu-i nimic, bre ?

— Parcă anul trecut echipa voastră a cîștigat totdeauna ?

— Nu.

— Atunci ? O să pierdem un meci-două și pe urmă vei vedea...

Moșa Mariancovici simțea că-l trec nădușelile.

— Glumești, uice, cum o să pierdem două meciuri ?

— Poate o să pierdem și mai multe, important este să reușim să facem din echipa noastră un „unsprezece“...

Frizerul îl privea cu melancolie.

— Ce au, *boje moi* ? Ce au ? Parcă sînt legați cu sîrmă de picioare ! Uite la Gică, păi ce degajări avea anul trecut ! Cînd lovea o dată mingea n-o mai vedeai, o căutai în cer. Acum parcă-i o domnișoară, o gîdilă...

— Nu-i el de vină. Eu i-am cerut să nu mai degajeze la întîmplare, ci să paseze...

— Dumneata ?

— Da. S-a isprăvit cu țurea, vreau să-i învăț să joace fotbal, nu altceva...

Frizerul nu înțelegea cu nici un chip.

— Vezi, îi arăta Luca, balonul nu mai merge la întimplare, uită-te la „doctor“ unde l-a trimis. Exact în partea opusă a terenului. Aceasta-i o pasă în cruciș, dacă Picioruș știe s-o lovească e gol...

Într-adevăr, se mai întâmpla, cum spunea directorul, ca „Steaua“ să mai marcheze din când în când. Dar fazele acestea deocamdată erau destul de rare. Undeva, la mijlocul terenului, jocul se împotmolea. După trei schimburi reușite, cineva pierdea mingea. Aceasta se întorcea în jumătatea de teren proprie, fundașii surprinși se fîstîceau, începea dezorganizarea și cearta. Nimic nu era mai periculos decît scandalul. Gică-Marafet se arăta foarte supărăcios. Primirea unui punct însemna o catastrofă. Se apuca cu minile de păr, gesticula și înjura. Pedepsele nu reușeau să îndrepte nimic.

10

Moșa Mariancovici nu-și mai găsea locul. Ascuțise în dimineața aceea de trei ori briciul și tot nu tăia ca lumea ! Ajutorul, un băiat de vreo nouăsprezece ani, îmbrăcat în halat alb, cu mînceile suflecate, pentru că prin fereastra deschisă pătrundea căldura plăcută a soarelui, îl privea din când în când. De la o vreme, clienții începuseră să-l ocolească pe meșter. Sîrbul era nervos, înjura pe limba lui, s-ar fi certat cu toată lumea. Să nu-l fi întrebat ce are, că dădea cu pămătuful de pămînt ! Stricase în săptămîna aceea două mașini de tuns, le trimisese la reparat și dacă o mai ținea așa, în trei-patru zile puteau să închidă atelierul. De când se știa, Moșa Mariancovici nu-și fărîmase o sculă... Părea nedormit, uita să vină la timp la serviciu, lucrurile ajunseseră pînă la urechile lui Mangîru. Acesta îl chemase

la el în birou și-l certase, mai în glumă, mai în serios, pentru că atunci când era vorba de lucru, nu se uita pe cine are în față.

Directorul îl lăsase să se așeze pe scaun și fără o altă introducere i se adresase sever :

— Ascultă, Moșa, am auzit că la tîni la frizerie se fac niște cozi nesfîrșite, salariații nu sînt deloc mulțumiți cum se lucrează. Mai mult di doi lucrători nu am voie să angajez și se pari că tu ai cam îmbătrînit. Nu mai dai randament...

Sîrbul, absent, privea pe fereastră în curte. Ce știa Mangîru ce-i mîncă lui sufletul de o săptămînă ? Cu două zile înainte trecuse pe la Dumitru Mîțu, președintele sindicatului :

„Bre, îl luase pe nerăsuflăte, să scoți de unde-oi ști, din pămînt, din iarbă verde, parale pentru echipament...”

Mîțu era mîncat de pretențiile frizerului. Nu se mișcase de pe scaunul lui :

„Uite ce e, Moșa, noi avem treabă aici la sindicat, nu ne ținem numai de glume. Azi n-am chef de așa ceva...”

„Ce glumă, bre, ce glumă ! Crezi că mie îmi arde de glumă ? Îmi arde că n-avem echipament pentru juniori...”

„Ce juniori ?” întrebuse președintele sindicatului cu lipsă de interes.

„Cum ce juniori ? Juniorii pe care ne obligă C.C.F.S.-ul să-i promovăm”.

Și scosese din buzunarele halatului său o hîrtie bătută la mașină. „Poftim, uite semnătura președintelui. S-a isprăvit. Trebuie să înființăm și echipă de juniori...”

Mîțu citise și dăduse din umeri :

„Eu nu mai am bani, știi că sîntem pe cale să descurcăm situația de anul trecut. Cu chitanțele pe care mi le-ai adus, abia putem acoperi o parte din sumă. Noroc că s-a reparat arena prin muncă voluntară și, să vedem, să vorbesc cu contabilul șef, poate o scoatem la capăt cumva, deși, dacă ar fi după mine, v-aș pune să plățiți din buzunar, să vă învățați minte să mai faceți ceea ce ați făcut...”

Sîrbul rostogolise ochii în cap, furios :

„Parcă n-ai ști cum am cheltuit banii ! Ei, doamne păzește !”

„Trebuie să respectăm legile fiscale. Pe mine nu mă întreabă nimeni dacă ești de bună credință sau nu. Mie trebuie să-mi iasă cifric socoteala exactă, și tu ce-mi faci ? Mă pui să falsific documentele. Crezi că mai e ca pe vremea lu' tata, fiecare de capul lui ? Să arunce cu banii de-a dura...”

Moșa Mariancovici nu putea să-l sufere pe Mîțu. De la ședința aceea nu-l mai scotea din „dușman al sportului”, ori de cîte ori avea ocazia să vorbească despre el cu cineva. „Nu-i place, domnule, asta e, nu-i place sportul ! Dănu-iala ! Ei, acolo mai sînt și niște fete, mai nu știi ce. O plăcere, *brat moi*, pe cînd cu fotbalul e altceva...”

În bugetul întreprinderii pe anul acela era prevăzută bincînțeleș și o sumă pentru sport, dar președintele sindicatului voia să tragă din ea ce s-o putea, să acopere fondul cheltuit cu un an în urmă. Sîrbul să n-audă. Fusese refuzat de cîteva ori cînd ceruse bani pentru supraalimentația jucătorilor, chiar se răstise la el :

„Uite ce e, Moșa, jucătorii ăștia ai tăi ar putea să mănînce foarte bine la fel cu ceilalți muncitori de la siloz. Slavă domnului, cantina e destul de bună, ce o mai fac pe nemulțumiții...”

„Ei n-o fac deloc, dar noi trebuie să ne gîndim să le oferim posibilități cît mai bune. Știi dumneata cum îi alcargă Luca ăla, le-a scos și sufletul din ei... Asta cerc *calorii*, citește ziarele...”

Președintele sindicatului se înmuiase. Ar fi dat bani, dar știa că începînd campionatul, cheltuielile aveau să se înmulțească și era mai bine să folosească fondurile cu prudență. Acum, mai auzea una : trebuiau bani și pentru alt rînd de echipament. El, fără semnătura directorului, nu mai lăsa o para din mîna. Așa că îi spuse sîrbului : „Du-te la Mangîru, să mai pună și el ceva din fondul întreprinderii și vom vedea...”

Se dusesese Moșa Mariancovici. Ca de obicei cînd era vorba de fotbal, directorul nu se lăsase prea mult rugat. Chestiunea aceasta fusese mai ușor de rezolvat decît cealaltă, care-l mîncea de o săptămînă pe sîrb : juniorii. De mai multe zile umblă și el și antrenorul pe toate maidancele tîrgului să găsească cel puțin cincisprezece băieți din care s-ar fi putut alcătui o echipă. Deocamdată, Luca se dove-

disc mai norocos. Găsise vreo patru, dar de unde-i luai pe ceilalți ? Or, un președinte de colectiv trebuie să aducă și el o contribuție la cauza aceasta atît de importantă. Iată de ce nu-i mai mergeau bine treburile frizerului, de ce tăia tot mai des mușteriii cu briciul. Ajunsese că și pe stradă nu mai cunoștea pe nimeni. Încă unii se văietau într-ascuns : „S-a ajuns Moșa, nu ne mai dă nici bună ziua !” De unde să știe ce greutăți are un președinte de colectiv sportiv !

Mangîru așteptase cîteva minute răspunsul celui din fața sa. În cele din urmă, Moșa Mariancovici spusese :

— *Boje moi, boje moi*, unde mai găsim noi încă unsprezece juniori ? Mi se pare că nici n-avem voie să jucăm în campionat dacă nu înființăm un colectiv de juniori !

Directorul sărise cît colo :

— Cum adică ?

— Uite bine. N-ai juniori, te-ai șters pe bot, gata...

După cîteva clipe de gîndire, Mangîru se răstise la frizer :

— Păi antrenorul ista ce-mi păzește ? Tu ce-mi păzești ?

Ce nu făcuse însă sîrbul ? Într-o zi, la ora schimbului, oprise pe toți salariații și, după ce-i liniștise, că erau grăbiți și cam murmurau, îi rugase să-și trimită copiii, dacă au băieți de 16—17 ani, la antrenamentele speciale, organizate pe stadion de Luca în orele libere. După vreo două zile, arena se umpluse într-adevăr de copii. Frizerul crezuse că a dat Dumnezeu și-au rezolvat problema. Dar la o încercare serioasă, Luca nu oprise decît vreo patru sau cinci, între care erau unii ce nici nu aveau vîrsta corespunzătoare. După aceea, pentru că tot le mai trebuiau cîtiva băieți, ce s-a gîndit Moșa ? L-a chemat pe portar și l-a rugat să facă vreo cîteva afișe, colorate frumos, să le prindă în pioneze pe stîlpii din centru, să vadă toată lumea că silozul caută juniori. Crețu i le-a desenat numai decît și după un ceas, pe seară, cînd se aprindeau lămpile, Moșa Mariancovici putu să fie văzut cu niște hîrtii mari la subsuoară, pe care le prinse cu pioneze în fața monumentului. Unul dintre afișe fu lipit cu clei subțire chiar în cafeneaua *La picioare multe*.

De unde să știe Mangîru că lui nu-i mai ardea de bărbierit și de tuns clienții pînă cînd echipa silozului nu va găsi lotul de juniori atît de necesar ?

Se pare că directorul înțeleșese ce-l frămînta pe președinte. Întrebuse mai blînd :

— Ai căutat, Moșa ?

— Am căutat, unde n-am căutat, *brat moi*, parcă i-a furat cineva pe copiii din orașul ăsta. Ai de-au venit nu prea au aptitudini, alții de unde să scot ?

— Încurcată afacere ! Știi ci-i, uiti, îți dau două zile învoire, dar să nu mi te întorci fără băieți. Di priceput spui că ti pricepi la fotbal, să-mi colinzi tot orașul ista și să-mi scoți 20 di puști, ai auzit ? Ia mahalalele la rînd, mergi pînă la gară, că și ceferiștii au copii, vezi, trebui să dai peste juniori...

Fusese nevoie de trei zile, nu de două. Pe unde nu umblase Moșa Mariancovici ? Coborîse în mahalaua tătărăscă, urcase pînă în spatele geamiei pe o stradă îngustă, nepietruită, privise ca hoții printre garduri, doar-doar o vedea vreun băiat cu vreun balon. E drept că în spatele pieței din centru zărise o ceată de copii jucîndu-se cu o minge de cîrpă, dar uitîndu-se mai bine la ei își dăduse seama că nu are ce face cu asemenea puști : erau prea mici, dacă aveau 10—11 ani, or lui îi trebuiau *juniori*, nu *pitici* !

Nu-i mai rămăsese decît să meargă la gară, unde zisese Mangîru că s-ar afla fiii ceferiștilor. Cam cu inima îndoită, președintele colectivului sportiv plecase într-acolo. Dacă făcea socoteala, mai erau speranțe. I-ar mai fi trebuit așa, cinci sau șase inși, ca să ajungă la cifra minimă : 15. Cu o zi înainte, Șoșon, mecanicul, mai adusesese și el doi băieți care arătaseră cîte ceva, vreasăzică mai avea puțin și scăpa de belea.

Pe drum îl ajunsese Miahălă birjarul.

— Încotro, sîrbule ?

— La gară.

Miahălă oprise calul său bătrîn.

— Și mergi pe jos pe căldura asta ?

— Merg, ce să fac ?

— Suie. Te duc cu cinci lei... Ce treburi ai la gară, pleci undeva ?

La început Moșa nu vru să-i spună ce caută. În definitiv, ce treabă are un birjar cu fotbalul ? Pe urmă se răzgîndi : dar dacă știe ceva ?

— Ia ascultă, Miahălă, tu nu ai idee de niscai băieți care joacă fotbal ?

Birjarul să n-audă de fotbal ! Băiatul lui își rupea pantofii în fiecare săptămînă la minge. Îl știa însă pe sîrb că are boala asta, așa că-i spuse :

— Nu-ți mai ajunge că ai strîns la siloz toată golăni-mea, mai vrei să nenorocești și pe copii ?

— Ce tot spui tu acolo, mă puturosule, cum îi nenorocesc ? Ce, sportul este așa o ocupație de pierde-vară ?

Strigătele frizerului se pare că alarmaseră chiar și pe bătrîna gloabă care-i căra. Calul ciulise urechile și întînsese pasul. Moșa Mariancovici nu isprăvisese :

— În loc să zici că-i reeducăm, că-i învățăm să muncească, tu spui că-i nenorocim...

Miahălă se întoarse împăciuitor spre frizer :

— Ei, ți-ajunge ? Gata. Uite, dacă vrei să știi, am și eu un golan de băiat...

— Cîți ani are ?

— 16.

— Știe fotbal ?

— Și încă cum ! Și-a rupt toți pantofii pe care-i are...

Moșa Mariancovici își frecă mîinile mulțumit :

— Numai bun. Să-l trimiți la siloz mîine...

— Hai că dai de el în dosul gării, joacă cu ai impiegatului și cu alți derbedei...

— Să mă duci chiar acum la ei...

— Las' că-i găsești și singur, eu am treabă, îmi vine trenul și trebuie să-mi aștept mușteriu pe ziua de azi. Crezi că toată lumea are timp ca dumneata să se uite după cai verzi...

Într-un sfert de ceas, cu inima bătîndu-i din ce în ce mai tare, președintele ajunsese la locul indicat de către Miahălă. Se putea spune că avea cu adevărat noroc. În spatele vechii clădiri de cărămidă se afla un teren viran pe care jucau fotbal șapte sau opt băieți. Porțile făcute din cîte două pietroaie erau apărute de doi puști cu șep-

cile trase pe ochi. Împrejur, câteva fete și băieți mai mici strigau ceva celor ce alergau după o minge cam dezumflată. Așa-i trebuia dacă nu-i dăduse în gând să pună un afiș aici !

La început, băieții crezură că frizerul e vreun profesor de la școală. Silueta sîrbului îi neliniști o clipă. Doi lipsiseră în dimineața aceea de la cursuri și priveau îngrijorați spre necunoscutul care se îndrepta spre centrul terenului. Jocul încetă. Cel mai mare, un vlăjgan blond, cam netuns, cu o față roșie de alergătură, puse talpa pantofului deasupra mingii. Ceilalți se strînseră împrejur, așteptînd să vadă ce se va întîmpla.

Frizerul se opri în fața adolescentului, își scoase șapca în semn de salut către toți și rosti solemn :

— Îmi dați voie : Moșa Mariancovici, internațional sîrb !

Băieții nu pricepură bine de la început ce voia. Frizerul le explică răbdător :

— Sînt selecționarul silozului, am venit să fac achiziții. Și își repetă din nou numele.

Blondul, atunci lămurit, întrebă cam răstit :

— Și ce vrei dumneata ?

— Să privesc cum jucați și pe cei mai buni îi voi chema la antrenamentele *echipei mele*...

Băieții, dispuși pînă atunci să-l ia peste picior pe necunoscutul pipiriu, cu un mers legănat, de femeie, se dădură respectuos la o parte.

Unul întrebă :

— Dumneavoastră sînteți antrenor ?

Moșa Mariancovici dezminți cu superioritate :

— Nu, *selecționar*, adică mă ocup de achiziții de jucători. Am nevoie de juniori... Și aducîndu-și aminte, întrebă : Care-i băiatul lui Miahălă, birjarul ?

— Eu, răspunse scurt blondul.

— Ei, ia să te văd, pentru că tatăl tău mi-a vorbit despre tine. Ce joci ?

Și fără să-i lase să mai spună ceva, le scrisese, după ce auzea de la ei, vîrsta și numele pe o bucată de hîrtie. Timp de o jumătate de oră le îngădui să joace, privindu-i cu o atenție încordată. Luca avea să-și dea seama mai bine care dintre ei știa să joace și care nu. Pînă atunci îi

chemă la antrenamentul de a doua zi, fericit că terminase și treaba aceasta...

Cînd, în sfîrșit, Luca se hotărî pe cine să oprească și pe cine nu, juniorii intrară pe mîna lui. Ce instrucție a făcut cu ei, să-ți fi povestit Fane-Mahomed ! Îi urcase la magazia de echipament și-i înșirase pe două rînduri, după înălțime și după posturi :

— Apărarea în stînga, înaintarea în dreapta și să n-aud vorbă, bre, că ați pățit-o cu mine !

Fane-Mahomed le strigă pe rînd numele și el întocmi un tabel în patru exemplare cu datele complete : anul nașterii, numele părinților, adresa, ce studii are fiecare, dacă a mai jucat sau nu fotbal, ce sporturi mai cunoaște, așa cum trebuie să facă orice bun președinte de colectiv sportiv.

A doua zi după masă chemă fotograful din centru. Trebuia să înainteze C.C.F.S.-ul local formele de legitimare. Nu-i mai tăcea gura, mereu nemulțumit :

— Nu-i punc așa în soare, domnule Țușculescu, dumneata n-ai de unde să știi, *brat moi*, ce-i aia legitimația unui fotbalist ! Poza trebuie să fie clară, să nu se poată face substituiri. Domnul Iulică Țușculescu, meseriaș vechi în tîrg, dinaintea războiului celui mare, om încăruntit în meserie, protestă cu energie :

— Uite ce e, domnu' Moșa, să nu mă înveți dumneata pe mine cum se fotografiază, auzi ? Ai idee ce-i aia legea expunerii...

Cearta nu luă forme mai grave, pentru că intervenise Luca :

— Fă cum știi dumneata, nu te lua după gura președintelui.

Sîrbul, foc :

— Numai să-mi greșescă una, că nu plătesc nici un franc, m-auzi ? Nici un franc. Vrasăzică, *uice*, eu mă omor cu Mîțu la sindicat să-mi dea bani și să-i risipim acum ! Nu se poate, fratele meu, nu se poate...

Ți-era mai mare dragul să-l vezi în zilele acelea cum linia de zor hîrțiile, cum își făcea calculele cele mai neobișnuite. Începuse să iasă mai des la cafenea și să se laude, ca și cînd echipa juniorilor ar fi fost antrenată de el.

— În doi ani, spunea în gura mare, spre uimirea domnului Pantelimon și a domnului Vizante, am să fac din ei o echipă să se ducă vestea. Să-i văd pe încrezuții ăștia de la *întîia* ce-or să mai spună ! Pe toți am să-i pun pe tușă, s-a isprăvit !

Moșa Mariancovici începuse să crească în propriii săi ochi. Vorbea cu o siguranță care ar fi impresionat pe oricine. Își găsea tot mai multe ocupații : personal îi învățase pe juniorii ce nu mai purtaseră ghetă de fotbal cum se încalță un bocanc, umflase cele trei mingi special tîrguite și la prima ieșire pe teren, spre mirarea copiilor, refuză să le arate cum se trage corect cu rîsul, pretextînd că în ziua aceea nu se simțea bine.

În cafenea se lua la harță cu Vizante. Acesta îl critica în gura mare pe Luca :

— Ați auzit ? Aiuritu' ăla de Mangîru face și o echipă de juniori.

Colonelul Pătrulescu, odihnindu-se între două partide de biliard, numai în cămașă, pîșcîia din limbă :

— Spanac ! Nu sînt în stare să aibă o *garnitură* bună de seniori și mai înființează și secția de juniori, ca și cînd copiii ăia ar putea învăța ceva de la neisprăvitul de antrenor... Am auzit că i-a pus să joace în teniși pe teren redus, ptiu, parcă i-ar pregăti pentru matineu dansant, nu pentru un joc de fotbal care, cum știe toată lumea, se joacă pe teren de o sută de metri...

Moșa Mariancovici nu putea să rabde :

— Ce aveți, *brat moi*, cu el ? Nu vă place că are metode noi. Era mai bun pîrlitu' ăla de Petrescu ?

— Metode noi ! intervenea și Pantelimon, nelipsit, ca în orice dimineată. Mai bine ar fi învățat *metodele vechi*, că erau mai bune ! În definitiv, unde a jucat ăsta ? Ce fotbal știe ăsta ?

Vizante, informat dinainte, îi răspunsese în locul președintelui :

— La U.D.R., coane Pantelimoane, cică e...

Se oprise, privindu-l neîncrezător pe sîrb și schimbase vorba. Se cam temeau cu toții de el și colonelul Pătrulescu o dresese :

— Am auzit de la „Le știe” că directorul o să-l pună pe fărăș, că nu e mulțumit deloc. Și cum să fii, domnule,

cum să fii, cînd i-a bătut și „Titanul“ de vreo două ori, dacă nu mă înșală pe mine memoria...

— Ca să nu mai vorbim de cei de la internat, niște elevi, domnule, o echipă școlară, adăugase și Pantelimon veninos.

— Sandu zicea că l-a auzit el cu urechile lui pe Mangîru cînd telefona la Constanța, la C.C.F.S., tocmindu-se cu unul de acolo...

Ce putea să mai răspundă la asemenea argumente sîrbul ? Zvonul acesta era pe jumătate adevărat. Directorul se consfătuisese de cîteva ori cu președintele sindicatului și cu Moșa Mariancovici în privința rezilierii contractului făcut cu Luca. Mîțu, care avea și el un cuvînt de spus, se opusese de la început :

— Eu nu vă mai înțeleg, tovarășe Mangîru, la început l-ați apreciat foarte mult pe omul acesta și acum aveți nu știu ce împotriva lui...

— N-am nimic împotriva lui, ci împotriva metodelor lui, precizase Mangîru.

— Eu cred că e conștiincios și că-și face datoria, dumneavoastră știți mai bine.

Intervenise și Moșa :

— Asta-i adevărat, ne-ar bate Dumnezeu dacă n-am recunoaște, dar...

— Ei, dar-ul ăsta, reluase directorul. Pi urmă nici nu ascultă di sfaturile noastre. Auzi, că el îi director cînd e vorba di echipă, da ci, noi sîntem adunați di pi gîrlă, aduși di undi, să nu se țină seama di părerea pi care o avem...

Mîțu rămînea la ideea că rezilierea contractului era o măsură pripită.

— Trebuie să ne gîndim mai mult la rezultatele de mai tîrziu decît la cele imediate...

— Dumitale puțin îți pasă ! Nu știi că într-un campionat dacă n-o iei tari di la-nceput, te-ai șters pi bot de titlu...

Luca nu cunoștea lucrurile acestea, dar rezerva ciudată a președintelui colectivului începuse să-i dea de gîndit. Moșa Mariancovici nu se mai amesteca în treburile lui, preocupat, e drept, și de juniori. Luat din scurt, într-o dimineață, cînd erau singuri în biroul antrenorului, sîrbul mărturisi :

— Moşa, în spatele meu se pregăteşte ceva şi eu nu ştiu...

— Nu-i adevărat, protestă el moale.

De altfel, de la o vreme, purtarea lui „Le ştie“ şi a lui „Inimioară“ începuse să lase de dorit, din nou. Răspundeau cu obrăznicie, executau totul parcă bătîndu-şi joc, şi Luca înţelesese că undeva i se săpase autoritatea şi că atitudinea celor doi recalcitranţi nu era deloc întîmplătoare.

— Îmi ascunzi ceva, „Tunule“...

— N-ascund nimic, *brat moi*, făcuse iar, cu jumătate de gură, preşedintele.

Dar Luca ştia că nu este adevărat. Se prefăcu că renunţă şi frizerul termină prin a-şi da drumul la gură :

— E lată rău, bre. Mangîru ăsta-i nă răvaş, vrea să te concedieze, şi mă uit la dumneata că ai pus suflet, n-ai fost ca prostul ăla de-a luat numai banii degeaba...

— Nu-i nimic, Moşa, poate veţi găsi un antrenor mai bun decît mine...

Un val de amărăciune îi cuprinsese sufletul. Atît timp cît bănuise numai lucrul acesta nu avusese nici un sentiment. Nu putea totuşi să creadă că vor ajunge pînă aici. Primul său gînd fu acela să meargă la director şi să-i prezinte demisia. Antrenorii erau destul de căutaţi. Totuşi i-ar fi venit greu să înceapă totul de la capăt, să schimbe oraşul. Încotro să plece de aici ? Angajament ar fi găsit în orice caz, însă nu era plecarea aceasta o înfrîngere ? Ce-ar fi gîndit cei de la C.C.F.S. ? A plecat, înseamnă că recunoaşte că e incapabil ! Rezilierea contractului era de asemenea o recomandatie foarte proastă pentru alţii. Şi ar fi avut repercusiuni şi asupra salariului său şi asupra calificării viitoare.

Moşa Mariancovici îl părăsise pe nesimţite. Coborî scările clubului şi se îndreptă spre marginea oraşului. Dunărea se rostogolea leneşă între malurile joase. Era o dimineaţă caldă şi calmă, cu soare, cu un cer limpede, albastru. Cînd înverzise tot malul acela plin de sălcii ? Dinspre mare venea împotriva curentului un barcăz greoi, gata parcă să plesnească din toate încheieturile. Privi cîteva clipe apa cîntătoare şi se întrebă pe unde s-o apuce ca să ajungă

aproape de portul înghesuit de magazine, lângă al cărui ponton de lemn aşteptau şlepuri părăginite, gata să fie încărcate cu cereale.

Se apropie de plaja îngustă, acoperită de nisip şi bu-ruieni, simţi pietricelele strecurate în pantofi şi văzu de departe o firmă cenuşie : *La încurcătură*, bodegă, aperi-tive. Pica tocmai bine. Puţin alcool i-ar fi şters zgura asta de pe suflet.

Împrejur mirosea a grâu putrezit, a mălură umedă şi a petrol. Undeva păcănea un motor. Trecu peste o linie îngustă de cale ferată ca aceea a întreprinderilor forcs-tiere, ocoli vagonetele răsturnate şi simţi sub paşi un praf alunecător.

Dincolo de magazinele de scînduri începea un fel de pro-montoriu mărginit de o balustradă. Pe marginea lui fu-seseră înşirate cîteva mese scunde de fier. În aer plutea un miros de carne friptă. Intrarea dughenei era ocupată de hamali spătoşi, îmbrăcaţi în flanele de marinar. Beau din picioare şi vorbeau tare.

Cînd vru să urce treptele care duceau sus pe promon-toriu se trezi faţă-n faţă cu o fată îmbrăcată în pantaloni de doc albaştri şi cu tricou tărcat ca al hamalilor. Umbla cu mîinile în buzunare, ca un om fără treabă, privind curioasă împrejur. La început n-o recunoscuse. Avea un chip neobişnuit, parcă asimetric. Ochii oblici, mongolici, îi aduseră aminte de unde o cunoştea. Era fata din pricina căreia se mîniase atît de repede, *remorca* „doctorului“, cum spusese unul dintre jucători. Vru s-o ocolească, prefăcîn-du-se că n-o cunoaşte, dar ea i se aşeză în drum.

Părul scurt, tuns băieţeste, foarte negru şi foarte aspru îi cădea pe frunte, acoperindu-i-o. Avea o gură carnoasă, umedă, femeiască şi cînd rîse, Luca îi zări dinţii puter-nici, albi.

— Încotro ? Stai că am de vorbit cu dumneata !

— Ce spui ? se miră Luca, oprindu-se.

— Da. Trebuie să-mi dai socoteală pentru ceva...

Vorbea repede, uitîndu-se alături, ca şi cînd ar fi in-teresat-o ceea ce făceau hamalii din uşa cîrciumii.

— Nici nu ne cunoaştem, protestă slab bărbatul pe ju-mătate curios, pe jumătate supărat.

— Eu te cunosc foarte bine pe dumneata, să știi. Vin de aproape o lună pe stadion și mă uit cum le scoți sufletul la băieți ! Ce mai antrenor...

— Ei nu, că-i bună ! exclamă Luca.

Își mai găsisese un critic. Nu erau destui... Continuă cu voce tare :

— Și ce anume nu-ți place la mine ?

Fata se întoarse ca și când l-ar fi invitat să-și continue plimbarea, urmînd să-l însoțească. Avea de gînd să-l țină de vorbă și lui numai de asta nu-i ardea. Ar fi vrut să rămînă singur, să intre în cîrciuma aceea părăginită și să ceară un rom mare, să-i ardă beregata. Acum, bineînțeles că lucrul acesta nu mai era posibil. Nu se mișcă din loc, pentru a o face să înțeleagă că nu-i păsa prea mult de ceea ce va spune și că o ascultă numai pentru că e femeie.

— Ce nu-mi place la dumneata ? îl strîmbă ea copilărește pe neașteptate, uite ce nu-mi place : că ești prea încruntat, un nesuferit încrezut...

Luca o privi mai bine. Nu era obișnuit să i se spună atîtea lucruri neplăcute dintr-o dată și încă să rabde să le audă de la o femeie pe care nici măcar nu o cunoștea.

— Ascultă, fetițo, zise cu puțină îngăduință în voce, zîmbind cam de sus, unde crezi că te afli ? Așa se vorbește cu un om mai bătrîn ?

— Tare mai ești bătrîn, să nu mori de atîta bătrînețe ! Ia te uită la el !

Luca rîse fără să vrea :

— Așa se vorbește cu un străin ?

— Dar cum ai vrea ? Am venit și eu într-o seară să-i spun ceva lui Mircea și gata, i-ai făcut mizerie, parcă el nu mi-a spus, crezi ? Și dacă vrei să mă cunoști, să știi că-mi zice Chira și că în afară de faptul că sînt infirmieră la *numărul doi*, fac și atletism, așa încît ai putea să te porți mai frumos cu mine, că sportivii se stimează unii pe alții.

Vorbise repede, într-un suflet, ca să n-apuce celălalt s-o întrerupă.

— Ce tot spui ! se miră Luca ironic.

— Ce tot spui ! Ce tot spui ! îl imită ea iar, cu obrărnicie. Ce, adică dacă ești antrenor de fotbal, gata, nici Papa de la Roma nu-ți mai intră în voie !

Părea mînioasă și cînd se întoarse iar spre el, ochii îi erau umezi :

— Nu dă Dumnezeu să-ți rupi un picior, să vii la mine, la *numărul doi* să ți-l pun în ghips, c-ai să vezi dumneata pe dracu...

La o asemenea revărsare de mînie nu puteai să rămîi rece. Antrenorul întrebă :

— Și ce-i asta *numărul doi* ?

Chira, îmbufnată, se săltă pe vîrful picioarelor :

— Nu știi adică ce e *numărul doi* ?

— De unde să știu ? Sînt venit abia de cîteva luni aici...

— Se vede !

— Uite ce e : îmi spui sau nu ce este *numărul doi*, că n-am timp de pierdut...

Fata clipi repede din ochi, strîngîndu-și buzele umede :

— Spi-ta-lul de stat nu-mă-rul doi..., silabisi.

— Bine, am înțeles. Și acum ce mai vrei de la mine ?

— Dar uricios mai ești ! Am să te spun lui Mircea.

Luca, puțin furios de întîmplarea aceasta, vru să se întoarcă.

— Înainte de a mă spune, am să te pîrăsc eu că te legi de oameni pe stradă, așa, ca să știe...

Chira îi arată cotul, cu un gest de copil nepăsător :

— N-ai decît ! Ce, mi-e tată, mi-e mamă ? Nu mi-e nimic !

Bărbatul se trezi că merge lîngă ea. Trecură înapoi calea ferată îngustă, îndepărtîndu-se de promontoriu. Nu o mai întrebă nimic. Pe fată o mîncă limba :

— De altfel, nu duci deloc o viață sportivă. Ești bețiv...

— Ce sînt ?

— Bețiv, parcă nu te-am văzut eu cînd voiai să intri la *Încurcătură*...

Luca o apucă de mîină :

— Uite ce este ! N-am de gînd să stau mai mult de vorbă cu dumneata. Încotro ți-e drumul, ca să plec în partea cealaltă...

— Nu mai spune ! Ca să te întorci din nou la cîrciumă !

Luca vru la început să-i întoarcă spatele, dar glasul fetii, vioiciunea gesturilor îl intrigau atît de mult încît

își spuse : „Ia te uită ce mai *remorcă* are și „doctorul“ ăsta ! Ar mai trebui luată de păr câteodată fata, să nu se mai lege de oameni !“

Ajunseră în fața plajei înguste. Chira se repezise deodată înainte și îngenunchease în nisip. Scormonise cu mâinile, grăbită, și se ridicase dezamăgită.

— Credeam că e un melc...

— N-au ce să caute melcii pe aici !

— Crezi dumneata ? N-ai văzut niciodată. Eu cunosc locurile, ehe, de cînd nici nu erai pe aici...

Apa lucioasă, adormită bolborosea alături. Luca ar fi stat să privească norii îndepărtați, albicioși. De ce se supăraseră pe fata asta ?

— Uite o piatră pe care ne putem așeza, zise Chira, cu siguranța omului ce nu poate fi refuzat. Dumitale nu-ți place să vii să te uiți la Dunăre, așa, ceasuri întregi ?

— Nu prea am timp, spuse.

Chira se așezase pe bolovan.

— Poftim, ia loc. Dar de ce n-ai timp ?

— Multe mai vrei să știi ! Nu mi-ai spus pentru ce probe atletice te pregătești ? Zici că ești sportivă, nu-i așa ?

— Ce, nu se vede ?

— După ce să se vadă ?

Se părea însă că pe fată vorbele acestea n-o prea supărau, pentru că nu-i răspunse decît mai tîrziu, după ce privi barcazul negru, care abia plutea în susul apei.

— Așa zicea și tata cînd trăia. De mică umblam pe aici singură, cunosc magaziiile astea, ehe... de cîte ori n-am mers pe șlep pînă la Sulina ! Mă știu toți marinarii...

— Ce tot spui ?

— Da. Aici m-am născut, am lipsit numai doi ani, cînd am făcut la Constanța cursul de infirmiere. Eu voiam să devin desenatoare, ba nu, *recordman*, știi ce-i aia ?

Luca se întoarse spre ea. „Are ochi foarte negri și-i obraznică“ !

— Închipuie-ți, rosti.

— M-ai întrebat adineauri pentru ce probă mă pregătesc...

— Da, și nu mi-ai răspuns pînă acum... ,

— La 800 de metri plat, dacă vrei să știi. E o probă foarte grea...

— Și de cînd practici atletismul ?

— De mult, de cînd aveam paisprezece ani. Dacă n-aș fi fost bolnavă eram poate departe acum...

— Cînd te-ai îmbolnăvit ?

— Prin '46. Antrenamentele le-am reluat numai de un an de zile.

Fata devenise serioasă. Din glas îi dispăruse aroganța aceea simulată, mai mult agresivă.

— Merge greu, foarte greu. Nu am destulă rezistență. Cu sprintul o duc mai bine. Pe 60 de metri merg tare, e vorba de ultimii 60 de metri, dar nu-i suficient. Mi-am luat și un manual de atletism, am foarte mult de muncit, dar nu mă las. Sînt ambițioasă ! Tare ambițioasă ! Dumneata nu ești ! ?

— Ba sînt.

Chira nu-l auzise, se gîndea la ceva visat de mult.

— Vreau să cîștig întîi campionatul pe regiune. Aici se fac anual concursuri, toamna. Anul trecut n-am participat pentru că nu aveam destul antrenament, dar anul ăsta nu mă mai las ! E prost și cu serviciul pe care-l am. Sînt săptămîni cînd pierd foarte multe nopți. Pentru un sportiv nu e deloc bine...

Chipul i se îmblînzise. Acum semăna cu un copil, vorbind despre proiectele lui cele mai realizabile. Pe față i se citea și siguranța, dar și o îndoială vizibilă. Părul îi căzuse pe frunte și nu și-l așeză la loc. Dîndu-și seama că Luca o privește, se strîmbă iar la el :

— Ce te-oi fi uitînd așa la mine ?

„Cîți ani să aibă ?“ se întrebă bărbatul, recunoscînd că-i place tocmai pentru această obrăznicie și îndrăzneală.

— Mă uiț și eu, nu e voie ?

— Am să te spun lui Mircea !

— Și ce dacă ? Parcă eu m-am legat de dumneata...

— Dar cine ? În loc să zici mersi că te-am scăpat din ghearele beției, uf, toți antrenorii ăștia sînt bețivi, parec cel dinaintea dumitale nu era la fel ? Nu mai ieșea din cîrciumă, și-ar fi băut și mințile !

Ar fi vrut să-i spună că nu-i adevărat, dar ce rost avea ?

Deasupra fluviului se strîngea o ceață ușoară. Pămîntul umed scotea aburi. Undeva, peste Dunăre, se auzeau cocoșii. Era un ceas de lene și somn, cu cerul clar și îndepărtat, curățit de nori.

— Să vii aici la vară, să vezi ce bine-i. Ai făcut baie vreodată în Dunăre ? Adică cum o să faci, că de-abia ai venit. E ceva extra !

Avea un fel comic de a sublinia anumite cuvinte.

— Spune-mi, o întrebă, ce-ar zice prietenul dumitale, dacă ne-ar vedea împreună aici ?

Chira rîse încîntată parcă de ideea lui.

— Ce să spună ? Parcă nu m-a mai văzut și cu alți oțieți ? Sînt liberă să stau cu cine-mi place ! Dacă ai ști dumneata cu cîți doctori vorbesc ! Avea aerul că se laudă fără sfială, că umblă și cu alți bărbați numai ca să-i facă în ciudă „fachirelui“. Fata îi explică aproape imediat : Nu-avem timp să ne vedem decît duminică. Lucrăm în tură. El mă achimbă pe mine și eu pe el. Își zice degeaba „doctorul“, pentru că e numai infirmier ca și mine !

— O spui ca și cînd ți-ar fi rușine de meseria dumitale !

— Nu mi-e rușine deloc, cine a spus asta, dar oricum, altceva e să vorbești cu un doctor adevărat !

Ar fi vrut s-o tragă de păr puțin, să-i mai scutură din cap toate presiunile ce-i bîntuiau mintea. Stătuse destul. Se ridică.

— Ce, ai plecat ? îl întrebă ea.

— După cum se vede...

— Eu mai stau. E atît de frumos aici !

Îndepărtîndu-se, el o mai auzi zicîndu-i :

— Și să nu-mi mai faci mizerie cînd vin la stadion pentru antrenament, că nu e nici stadionul dumitale, nici al meu, e al statului, se aude ? Încrezutule ! Așa să știi ; dacă vrei să fii prieten cu mine, trebuie să te porți cumsecade, că altfel mă supăr și nu mai vorbesc toată viața mea cu dumneata, s-a înțeles ?

Nu-i răspunse. Pe drum dădu din umeri de unul singur. „La te uită ce-am ajuns, să stau să ascult toate fleacurile fetii ăsteia. Ei ce-i păsa ? Parcă avea vreo grijă !“

Ultimele zile dinaintea începerii campionatului regional se scurseră într-o încordare surdă. Moșa Mariancoviici uitase că mai trebuie să tundă din cînd în cînd pe salariații silozului. Nu făcea altceva decît să alerge de la comitetul orășenesc al C.C.F.S.-ului pînă la sindicat și de aici la club sau la stadion. Legitimarea juniorilor îi luase o mulțime de vreme, se pare că falsificase și datele la vreo două carnete, pentru că doi dintre aceștia erau mai în vîrstă decît limita de joc și el ținea cu orice preț să-i vadă în echipă.

— Nu mai pot, *brat moi*, nu mai pot, se văita lui Mangîru. Și am picat și într-o serie grea, dracii ne-au luat !

Frizerul avea un temperament prăpăstios, nu vedea în jur decît dezastre :

— *Progresul* și-a adus un half de la București, joacă ăsta de s-a dus vestea. Cică are un șut de i-a speriat pe toți. Trage la poartă de la mijlocul terenului, rupe, nu altceva ! Am vorbit cu delegatul lor, i-au dat un serviciu foarte bun, omul e mulțumit... *Locomotiva* a adus un centru care are un joc de cap de nu s-a mai văzut... și noi ?

Directorul dădu din umeri îngîndurat :

— Noi cu inovațiile. Omul ista o să mă bage în pămînt. Auzi, joc modern ! Unde-ai mai pomenit ca portarul să arunci balonul cu mîna, să *paseze* ? Portarul *degajează*, domnule, eu așa am pomenit ! Fundașii *degajează*, portarul *degajează*, ci tot umblăm noi cu visul Maicii Domnului ? Nu, că așa o învățat el la școala di antrenori, n-are decît, o să-l vedem, să dea sfîntul din cer să pierdem vreun meci, că îl și concediez ! Dumneata ai auzit ci o mai inventat ?

— Ce-a mai inventat, *brat moi* ?

— Ești în urmă rău cu politica, Moșa...

— Spune, spune, că mor...

— Di stilul prin rostogolire ai auzit dumneata ?

Frizerul făcu ochi mari. De obicei nu lipsea de la antrenamentele echipei, dar de cînd cu juniorii ăștia nu prea mai avusese timp să vadă ce-i mai învățase Luca pe jucătorii săi.

— Stil prin rostogolire, zici ?

— Da.

— N-am auzit.

— Nici eu. Alaltăieri ci crezi că-mi văd ochii ?

— Ei ?

— Toată lumea sărea la înălțime ! I-o făcut Mucală stîlpi di sărit. Și să mi-l auzi : „Nu așa, Gică, *atacă* ștacheta din față !“. „Fane, nici pînă acum n-ai învățat să te *lansezi* lateral...“ Îți placi ? Pi urmă iar ridică drăcovenia aia, mai sus. Parcă am concura la un campionat di atletism, nu la unu di fotbal... Di cei doi martiri nu-ți vorbesc...!

Moșa Mariancovici își spuse în gînd că nu mai trebuia să scape nici un antrenament. Ce fel de președinte de colectiv sportiv este el dacă nu știa atîtea lucruri ?

— Ce martiri, care martiri ?

— *Dezertorii*, cum li se spuni lui Alecu și lui „Leștie“...

— Ce-au mai pățit, *vice* ?

Mangîru răsuflesse ca și cînd i s-ar fi luat ceva de pe inimă.

— I-o alergat ca pi hoții di cai. Azi di dimineață or venit amîndoi la mini cu picioareli în papainoagi : „Tovarășe Mangîru, nu mai putem să lucrăm, avem febră mușchiulară...“ Ai mai pomenit dumneata vreodată să aibă interii noștri febră mușchiulară ? Anul trecut ți-ar fi alergat „Inimioară“ șepti reprizi, nu două... Ci mai, nu-i poati înghiți. asta e, vre să-i scoată din formă, dar credi că mă las așa, cu una cu două... Sîmbătă seara, plec și cu echipa la Tulcea. Personal am să fac formația, eu cu dumneata și cu el, în colectiv, cred că ești di acord !

— Cum să nu ?

Mangîru iar se aprinsese :

— Că n-o să vie orice nechemat să hotărască numai el singur ce-i di făcut ! Echipa asta a noastră costă o mulțimi di bani, undi mai pui și ambiția că nu sîntem oricine, anul trecut și mai înainte am jucat în Divizia „B“, să tremuri adversarii cînd aud di colectivul ista !

Frizerul aprobă la fel de înflăcărat :

— Să tremure !

— Stai că nu-ți spusăi totul...

— Ce mai e ?

— Ascultă și ti crucești... Ci crezi că-i faci portarului ? I-o mîncat ficații, săracul !

— Ce-i face ?

— Să vezi hal di antrenor ! Acum, drept să-ți zic, la început mi-o plăcut...

Sîrbul tremura de curiozitate, blestemînd în gînd pe cei de la comitetul orășenesc că-l purtascră atîtea zile pe drumuri.

— Spune, bre, odată...

— O adus nisip în dosul porții de la peluză, mă rog, o bătut Gică-Marafet și un prag, chipurile pentru săritura în lungimi, că așa cum îți spusei îi faci atleți, nu fotbaliști, și acolo, vezi dumneata, așază o bancă, să tot aibă 50 de centimetri înălțimi...

— Bancă ? făcuse președintele ochii mari.

— Bancă.

— Și ce face cu ea ?

— Ai răbdare...

— Am, *brat moi*, am...

Mangîru vorbea fără să-și dea seama și cu puțină admirație în glas :

— Cum ți-am spus, o adus o bancă. El se îndepărtează la vreo zece metri și-i aruncă mingea portarului, undi crezi ?

— În brațe...

— Ptiu, și mai zici că ai fost internațional...

— Am fost, de ce să nu fiu !

— Nu i-o aruncă în brațe, i-o aruncă dincolo di bancă, așa încît Crețu, ca s-o prindă, trebuie întîi să-și ferească picioarele, adică să sară pesti bancă și apoi să prindă mingea... Di fier să fii și tot te sfărîmi...

— Te sfărîmi, bre, te sfărîmi...

— Ei, bine, Crețu taci ca mută și nu zici nimic. Îl întreb : „Bini, mă prostule, nu ti doari ?“ „Nu mă doari“, zici. „Ei, cum ?“ Și-mi explică, cică l-o învățat să „aterizeze“ : întîi pi umăr, pi urmă pi șold și pi cot, ca o ma-

sină... Totdeauna am fost di părere că portarii sînt ni-
țel așa...

Moșa Mariancovici clătina din capul său lunguieț.

— *Brat moi*, poate are dreptate...

Directorul se înfurie :

— Dă-i dreptati, sigur ! L-am întrebat di ci-i pui să
sară peste ștachetă, ci crezi că mi-o răspuns ? „Pentru
detentă“... ai auzit tu de cuvîntul ista „detentă“ ?

— Parcă.

— Să-ți spun eu, cică jucătorii vor sări mai bine
la cap...

— Are dreptate, uite așa spunea și Boșkovici ; găsisese
ei un antrenor ce-l pusese să facă o serie de chestii de-ți
sta mintea-n loc... Pînă și greutatea îl punea să ridice,
haltere...

Mangîru se arăta neîncrezător :

— Ci tot spui !

— Da, așa sînt unii antrenori, trăsniți ! Da chestia cu
bețele o știi ? (Asta o văzuse frizerul cu ochii lui.)

— Spuni...

— A așezat vreo douăzeci de bețe, unul în spatele ce-
luilalt, la o distanță de trei sau patru metri și aleargă-i cu
balonul printre ele ! Pentru ce crezi că face treaba asta ?

— Di undi să știu ?

— Să-i învețe fentele. Dansatori pe sîrmă și mai
multe nu...

Directorul se plimba de colo-colo, cu mîinile la spate.

— Și totuși di ci nu mergi bini treaba, Moșa ? Poți
să-mi spui ?

— Eu cred că a luat-o prea tare de la început. Prostul
ăla de Petrescu îi lăsase în pace. și uite că mergea mai
bine...

Mangîru se împotrivi, mînios :

— Mergea pi dracu ! Unde-om ajuns ! Cîteodată, par-
că-i dau dreptate lui Luca ăsta. Nu vād mai înainti di
lungul nasului ! Aș vrea să iasă copchilu' la patru luni,
nu la nouă... Ar trebui să lăsăm omul să-și facă treburile
cum știe...

Moșa Mariancovici îl auzea pentru prima oară pe direc-
tor vorbind astfel despre antrenor. Deveni și el binevoitor.

— Să-l auzi cum grăiește despre fotbal, zici că-i poet, nu altceva, *brat moi* ! Cică, asta mi-a spus-o mic într-o seară, ca între cunoscători, după ce i-am povestit cum am învins la Lisabona echipa Portugaliei...

— Lasă, treci pisti ci-oi făcut tu la Lisabona și zi-i ci ți-o spus...

— Cică o echipă de fotbal, ca și un cor, are „sopranii“, „tenorii“, „bașii“ ei. Linia de fund, *becii*, ar fi ăștia din urmă. Halfii, linia de mijloc, trebuie să aibă finețe, rezistență, capacitate de luptă, nu forța, siguranța și calmul primilor, pentru că ei sînt „sopranii“ echipei. După teoria lui, în jocul modern aceasta e linia cea mai importantă...

— Da' di undi atunci înaintarea...

— Tocmai ce-i spuneam și eu. „Nu se poate, fratele meu, nu se poate ! Înaintarea e sufletul echipei“. „O fi, mi-a răspuns, dar motorul e totul și motorul unei echipe sînt halfii...“

— O fi jucat half în tinerețe ! Că la U.D.R. era fundaș !

— Eu de unde să știu ? După el înaintarea trebuie să aibă fantezie și să joace în „triluri“ fotbalistice, eu îți spun ce-am auzit...

Directorul se minună :

— Cum vini asta ?

— Nu știu, bre, de ajuns că după teoria lui, fotbalul este o chestie foarte complicată, că un meci nu se joacă tot timpul la fel, chiar sistemul de joc trebuie schimbat de la meci la meci.

Mangîru se uita la sîrb ca și cînd ar fi auzit pentru prima oară aceste lucruri.

— Și tocmai cu noi și-o găsit să facă experiențe de-astea...

— De, de ! dădu frizerul din umeri. Ascultă și dumneata „triluri“... păi triluri fac numai păsările.

— Ci voia să zică ?

— Voia să zică, cum să-ți spun eu dumitale, adică jucătorii de la înaintare să aibă așa niște execuții tehnice care să-i omoare pe adversari...

Directorul găsi, fericit, un cuvînt potrivit :

— Subtilități, adică, subtilități...

— Exact. Adică un dribling neașteptat, o fentă, un pas în cruciș. A, chestia cu pasele în cruciș o știi ?

— N-o știu.

— Să vezi cum vine. Uite, dumneata ești de exemplu half pe dreapta...

Se ridică de pe scaun și-l fixă pe director într-un loc.

— Așa, să nu te miști de acolo. Eu sînt vreasăzică extrem stînga...

Se duse pînă lîngă ușă.

— Între noi mai sînt trei jucători, uite scaunele astea, să zicem, așa, aici centrul, aici interul stînga, interul dreapta... Și după ce potrivești scaunele găsite între ei, se întoarse la locul lui.

— Ce crezi că face halful dreapta, adică dumneata, cui dă mingea ?...

— Celui mai apropiat...

Se auziră bătăi în ușă.

— Cini dracu o fi tocmai acum ? se supără Mangîru. Deschide-i...

Intră Dumitru Mîțu. Președintele sindicatului se uită la scaunele din mijlocul camerei și pe urmă îi privi pe rînd. Întrebă :

— Dar ce faceți aici, oameni buni ?

— Sssst ! îl liniști cu un gest directorul. Stai pe scaun și ascultă la Moșa...

Dumitru Mîțu se așează într-un colț, curios.

— Și cum îți spuneam, *brat moi*, nu o dă celui mai apropiat, ci o trimite în cruciș, tocmai pe stînga, adică la mine, ai priceput ?

— Nu e bini ! protestă Mangîru. Cum o s-o dea tocmai pe stînga ?

— Tovarășe director, spuse încet Mîțu.

— Taci și ascultă, îl certă scurt Mangîru și se întoarse spre sîrb : Di ci s-o dea tocmai pe stînga, o pasă scurtă e mult mai bună dicît una lungă...

— Așa spuneam și eu, dar antrenorul zice că o astfel de deschidere are darul de a surprinde apărarea adversarilor.

Mangîru se gîndi puțin.

— Da, da, se poati să aibă dreptati... Să desenam...

— Să desenăm, sau nu, uite mai bine cu scaunele... Ia stai, bre Mițule, colea, să zicem că dumneata ești stoporul lor. Ce face centrul nostru ?

Președintele sindicatului nu se mișca.

— Se retragi puțin... răspunde directorul.

— Nu, Luca zice că fuge lateral ca să-l ațrăgă, făcând în felul acesta o „gaură“ prin care se trimite mingea... Este ?

— Esti ! recunosc Mangîru învins de logica frizerului. Dumitru Mițu nu mai avea răbdare :

— Tovarășe director, ce facem cu „Desrobirea“ ? Ne cere contul de însilozare.

Mangîru căută grăbit în dosarul de pe biroul său și-i întinse președintelui o hîrtie :

— Poftim, să-i dea bataie...

Președintele sindicatului îi părăsi, nu fără a arăta că îl interesaseră foarte puțin cele auzite.

Moșa Mariancovici nu isprăvisese :

— Dar chestia cu driblingul o știi ?

— Spuni...

— S-a zis cu el ! În echipă asta nu mai are voie nimeni să dribleze, decît așa, de Paști și de Crăciun, numai cînd este absolut necesar.

— Păi ci faci „Inimioară“, Gică, „Le știe“, asta era pîinea lor...

— Să vezi, brat moi, scandal. Mai încercase la ultimul antrenament, la care am fost, Picioruș. Nu zici că l-a alergat de i-a scos limba. „Cine vrea să joace țurca, n-are decît să se ducă unde-o vedea cu ochii !“ striga la ei. „Mie îmi trebuie joc de ansamblu, simplu, fără abțibilduri. Un stop, un pas și, cît se poate, mingea în adîncime, pase lungi, preluare din viteză și șut. Scurt pe doi !“

Furat de convorbirea cu frizerul, directorul uitase că mai avea treabă. Cînd își aduse aminte, îl certă pe Mihai :

— Iar mă ții de vorbă și uiți ci m-așteaptă pi masă. Mai bini fugi la dugheana ta, că rămîn oamenii netunși. Și pi antrenor lasă-l pi mini, să de sfîntul din cer să nu-mi joaci echipa ca lumea, că nu mă uit...

Moșa Mariancovici nu mai știa ce să creadă la drept vorbind. Și Mangîru ăsta era un om sucit !

Ziua plecării la Tulcea se arăta posomorită. Mangîru urca în goană scările, dădea ordine, pregătise un autocamion. Moșa Mariancoviți controla în curte echipamentul.

— Ați luat, bre, sfori de jambieri? întreba pe toată lumea.

Nu-i răspunse nimeni. Frizerul își duse mîna la frunte, cu desperare :

— Ce halima, ce halima, *brat moi*, nu se gîndește nimeni la sfori de jambieri, dacă n-aș fi eu aici cîinii v-ar mînca ! Or să vă cadă ciorapii pe teren și ne facem de rîs ! Fane, Fane ! N-auzi ? Aleargă pînă la mine în atelier și vezi că am într-un sertar un ghem de sfoară ; de cînd îl țin ! E special pentru legat jambieri, primul sertar de sus de la toaleta la care lucrez eu, s-aude ?

Fane-Mahomed, nădușit tot pentru că mai urcase de cîteva ori scările silozului, îi răspunse gîfîind :

— S-aude ! S-aude !

„Le știe“, tolănit pe o bancă, în margine, fuma. Se tîrîse și arăta ca o oaie.

Ce pățise președintele colectivului sportiv pînă-l convinsese, avea să spună și la morți. Îl costase doi poli bacșiș, unde mai pui munca pe deasupra ! „Inimioară“ fusese mai cumsecade, se așezase el întîi pe scaunul rotitor și încuviințase cu un gest mare : „Tunde-mă, Moșa, că nu mai merge ! Ne-a mîncat fripți barosanul ! E în stare să nu ne bage duminică în echipă...” Cu îndemînare, mai cu vorbă bună, îl convinsese și pe Sandu să-și scurteze chica. A fost mai rău la urmă ! Cînd s-a văzut vagabondul în oglindă fără bunătate de frizură, era să-i spargă mobilierul sîrbului... Abia l-a potolit cu ajutorul său.

Acum scuipa cu obidă din camion. Era îmbrăcat ca și ceilalți în trening și i se făcuse somn. Ziua călduță, cu cer schimbător, a ploaie, îl întrista. Strigătele președintelui îl scoteau din sărite. Îl chemă în scîrbă la el :

— Moșa, Moșa...

— Ce-i, bre ?

— Să nu uiți să ne iei și șutierele..?

Un hohot de rîs îi acoperi glasul. Ceilalți jucători din camion îl îmbrînciră de la locul lui. Frizerul se roșise de furie :

— Mai faceți și „garagață“ de mine ! Așa un președinte de colectiv mai rar, o să vedeți voi cînd v-oi lăsa ! Mamă v-am fost, bună, nu președinte !

Directorul veni în goană. Întrebă încă de departe :

— Ați luat două rînduri di tricouri ?

— De ce să luăm două rînduri ?

— Mai și întrebi, deșcă bătrînă ! Dacă plouă ? Cu ce se schimbă băieții ?

Președintele se lovi iar cu palma peste frunte. La una ca asta nu se gîndise.

Tocmai sosea Fane cu ghemul de sfoară. Îl întoarse iar :

— Mai aleargă pînă sus la magazie, fratele meu, și adu tricourile alea galbene...

Fundașul abia răsufli.

— Nu mai pot. Trimite și pe altul...

— Lasă, du-te tu să faci condiție, că la ultimul meci parcă erai legat...

Băiatul o porni în fugă spre magazia de echipament.

— Ciorapi de umplutură ați luat ? întrebă Mangîru, altminteri cunoscător în ale fotbalului.

— Luat...

Directorul se apropie de mașină :

— Alecule, cum te simți ?

— Bine, șefule, parcă ieri m-a născut mama...

Sosea și Luca, la fel de grăbit ca ceilalți.

— Gata, băieți ?

— Gata ! îi răspunseră în cor.

— Lipsește cineva ?

Din spatele camionului se ivi „doctorul“.

— Eu am să lipsesc. Trebuie să plec la Babadag într-o campanie sanitară pentru o lună. Alaltăieri a izbucnit tifosul... Uite, am aici înștiințarea.

Mangîru înșfăcă hîrtia și o citi nervos. Cînd termină, spuse furios :

— Și-au găsit și ăștia cînd să se îmbolnăvească ! Pof-tim ! Încă o *gaură* în echipă... Ci ni facem, tovarășe Luca ?

Antrenorul citi repede hîrtia, aproape nu înțelese despre ce e vorba. Lucrul nu prea era plăcut.

— Avem rezerve, spuse cam neconvins, supărat de accastă veste neașteptată. O să joace Cîșu half de margine...

Mangîru părea opărit. Își îndesa șapca pe ochi ca și cînd l-ar fi supărat lumina moale a zilei de primăvară. Se întoarse spre Voicu, întrebînd :

— Și nu se poati amîna, să ti duci luni.::

— Nici un minut, sîntem concentrați...

Părea mîhnit de întîmplarea asta. Nu avea nici el timp de stat la sfat.

— Plec peste un ceas. Abia am timp să mănînc și să-mi iau două schimburi...

Directorul nu se lăsă convins ușor :

— Dar dacă aș veni eu la mai marii tăi de-acolo, să vorbesc...

„Doctorul“ făcu un gest de neputință :

— La noi nu merge așa. E o chestiune de viață și de moarte...

Se făcuse tîrziu. Luca strigă :

— Gata ! Toată lumea sus ! Nu se poate, nu se poate...

— Stați ! răcni Moșa Mariancovici, aducîndu-și aminte de încă ceva. Stați ! *Licențele* le-ați luat ?

Carnetele de jucător erau în buzunarul antrenorului.

— Sînt la mine, spuse acesta și sări oblonul de lemn al autocamionului. Sosea și Fane cu tricourile galbene.

— Ai închis magazia ? îl întrebă repede sîrbul.

— Închis.

— Unde-i cheia ?

— Uite-o...

— Gata ?

— Gata !

Băiatul sări și el în autocamion. Moșa Mariancovici fu ajutat să se așeze lîngă jucători. Mangîru se urcase în cabina șoferului. Ajuns pe *firlandeză*, cum spunea „Le știe“, frizerul își făcu loc lîngă antrenor. Răsuflă adînc și spuse :

— Am îmbătrînit, *uice*, uite cum suflu numai cînd fac un salt, altădată... și fără a pierde timpul îl amenință pe Luca : Să stăm puțin de vorbă, ca între tacticieni, ce metodă aplicăm mîine, la meci...

Motorul dudui. În curînd, curtea plină de paie și bălți a silozului rămase în urmă. „Doctorul“ le făcu semn cu mîna. Șoseaua se umplu de praf. La hopuri, băieții strigau în gura mare :

— Heeei, ruppp !

Cînd să iasă din oraș, Bibiloi spuse tare, alarmat :

— Să oprească, să oprească !

Cîtiva fură gata să bată cu pumnul în acoperișul cabinei șoferului.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă președintele colectivului sportiv.

— Ați uitat să luați biberonul pentru Picioruș !

Bătea vîntul. Nori negri se adunau deasupra drumului. Se simțea răcoarea dinaintea ploii. Dunărea rămăsese undeva în stînga, sub pragul înalt de lut. Luca privi malurile depărtate de calcar. Peste tot plutea un praf greu, albicios. Șoseaua urca ușor. În salcîmii cu frunze chircite se simțea bătaia îndepărtată a furtunii. Sîrbul luase de la siloz o prelată unsuroasă, așternută la picioare.

Antrenorul privi fețele jucătorilor. Drumul le plăcea, îi făcuse mai veseli, se înghionteau și chicoteau în fața lui fără sfială. Se simțea ca un frate mai mare, puțin înduișat de intimitatea creată de călătoria începută. Moșa Mariancovici nu putea să tacă :

— Ce crezi dumneata, tovarășe Luca, n-am avea noi mai multe șanse pe teren uscat ? Jucătorii noștri sînt greoi, controlează mai bine balonul, pe cînd „Progresul“ are jucători tineri, niște mucoși pe care o să mi ți-i întoarcă Sandu cum o vrea...

Antrenorul nu avea chef de vorbă. Privea pomii scunzi, cu trunchiuri cafenii, alunecînd înapoi.

— Știu eu, mormăi...

— Da' ce-i cu dumneata, frate, nu-ți sînt boii acasă ? Fane-Mahomed organizase un cor în spatele lor :

— Haide, băieți, să cîntăm ceva, că tot trece vremea...

— Să cînte „Inimioară“ cîntecul lui, propuse Picioruș.

Alecu nu avea chef :

— Umblați cu ursu de-aici ! Ce-am ajuns eu ? Tenorul vostru ? Ete ai dracului !

„Le știe“, răutăcios ca totdeauna, aruncă și el cu dispreț :

— Poate facem o echipă artistică și jucăm călușarii la Tulcea !

Președintele colectivului sportiv nu se lăsase. Sporovăia ca o femeie :

— Să vezi ce-am pățit într-o toamnă, *brat moi*, în campionatul Serbiei... Plecăm undeva în provincie, nu mai țin minte unde. Vremea tot așa, se țineau norii de-o scamă, da să plouă. Noi ne rugam lui Dumnezeu să nu se strice vremea, dar ți-ai găsit ! Echipa cu care jucam era vestită pentru meciurile făcute acasă. Se știa : cum venea cineva din alt oraș, începea să plouă. Orașelul era așezat undeva sub munți și cum se potrivea că ploaia cădea săptămînal. Se știa : duminica la unsprezece, sfinții din cer dădeau drumul la robinet... Ajungem, ne uităm în sus de ne înțepenise gîtul. Se face seară, noapte, mîncăm, dăm să vedem ce-i deasupra, nu se zărea nimic, beznă. N-am dormit toată noaptea. De ce crezi că ne omoram atît, *brat moi* ? Toți antrenorii cu care vorbisem ne spusese : „Bre, acolo, o luați pe cocoașe cu siguranță, au un teren parcă-i patinoar, nu teren de fotbal ! Și ăia, obișnuiți, n-alunecă deloc...“ „Ce te faci, Moșa ?“ Vorbesc cu Boșkovici : „Zurliule, cum cîștigăm meciul ăsta, că dacă nu-l cîștigăm s-a dus campionatul !“ Eram la egalitate de puncte cu Gradjanski...

Luca nu se putu abține să-l întrebe :

— Dumneata n-ai jucat la Gradjanski ?...

— Nu, fratele meu, pe vremea aia eram cu Boșkovici și cu Tirnanici la A.I.K. Pe urmă ne-am transferat la Gradjanski. Un milion de dinari a costat afacerea.

— Bani, nu jucărie !

— Mie-mi spui ?

— Și ?

— Se uită Boșkovici la cer, beznă, cum ți-am spus. Ne-am mai trezit noaptea de cîteva ori, nu ploua. Mai era pînă la unsprezece a doua zi. Adormim, ne sculăm. Cînd luam cafeaua cu lapte, la ora pomenită, fix după toate ceasornicele, începe țîrîiala... „Ne-am ars !“ zic. Nu-ți mai

spun cum am intrat pe teren ! Murați de ploaie ca de ploaie, dar unde pui spaima că pierdem campionatul ? În-cepe meciul. Noi, pe jos... Căutam ziua trecută. Nu tu chip să dai un pas, nu tu un dribling. „Ce ne facem, Boșkovici ?“ îl întreb. „Nu știu, *uice* ! Am dat-o dracului“. Bagă proștii o boabă. Cît ai zice pește. Mă uit în dreapta, mă uit în stînga, mă tot întrebam : „Ce au ăștia, domnule, de nu cad deloc ? Nu se poate să nu fie o șmecherie la mijloc.“ Și nu trec trei minute și se dă unul la mine. Vreau să-l driblez, i se agață cramponul de jambiera mea... Ce crezi, fratele meu, proști, proști, dar șmecheri !

— Ce făcuseră ?

— Cînd ți-oi spune, te crucești...:

— S-auzim...

— Își bătuseră cuie în crampoane în formă de stea. În felul acesta aveau parcă o labă de gîscă, înțelegi, nu mai alunecau...

— Înțeleg, dar regulamentul nu permite astfel de infracțiuni..”

— Știu. Însă l-am chemat pe Boșkovici, i-am spus tă-rășenia și la pauză ne-am bătut și noi cuie în crampoane. 2—1, 3—1, 4—1, curgeau golurile, ploaie. Se uitau proștii la noi și nu înțelegeau. Nu mai aluneca unul. I-am bătut la scor. A doua zi, ziarele scriau cu litere de-o șchioapă că am realizat surpriza etapei...

După cîteva ceasuri începu să plouă. Drumul se isprăvi către seară. Se făcu cartiruirea la hotel și urmă o noapte nesfîrșită cu fulgere și trăsnete. Frizerul nu dormise deloc. Pe la trei, bîjbîia încă pe coridoare, făcînd inspecție jucătorilor. Te puneai cu Alecu și cu Sandu ? Erau în stare să plece după fete prin oraș ! Timpul de afară îl scotea din sărite. „Să vezi cum mîncăm bătaie, ca niște proști, mai mare rîsul !“ își zicea. Așternutul și perna i se păreau de nesuferit. Se căzni să adoarmă și se trezi a doua zi în urma tuturor, cu ochii arși de nesomn, roșii. Primul lucru pe care-l făcu, fu acela de a se uita afară.

Cerul era curat. Soarele arzător de stepă usca frunzele pomilor. Președintele colectivului sportiv avea o mulțime

de idei în dimineața aceea. Se făcu o inspecție la stadionul din localitate, lumea privea cu o mare curiozitate la trainingurile grena ale jucătorilor. Ajunși în centru, Moșa Mariancovici oferi din banii săi cîte o prăjitură fiecăruia. Se făcu după aceea o plimbare către periferii, în port, la cherhanale. Nu lipsiră incidentele și chiar certurile, dar era multă nevoie de destindere. Antrenorul le interzisese să pomenească ceva despre meci pînă după-amiază și ceasurile se scurseră într-o liniște relativă. Adversarii îi vizitară la hotel, curioși. Unii dintre jucători se cunoșteau dinainte ; nu lipsiră pronosticurile făcute în gura mare, cearta glumeață cu voce tare dinaintea oricărui meci.

La masă, Mangîru nu-și mai găsea locul. Cercetă listele de bucate, spuse tare, ca și cînd Luca n-ar fi știut :

— Să nu le dăm ciorbă, că-i balonăm !

Antrenorul comandase însă meniul fără să-l mai întrebe pe director. Moșa Mariancovici umbla cînd la bucătăria restaurantului, unde își băga nasul în toate oalele, cînd la responsabil căruia îi striga fără să poată fi oprit de nimeni :

— Nu se servește igienic, bre ! Vreți să-mi intoxicați jucătorii cu peștele vostru ? Unde-i condica de reclamații ?

Fu potolit cu greutate de Luca. Sîrbul era tulburat rău. Apropierea începerii jocului îl făcea să nu se mai astîmpere :

— Ce tot spui, *brat moi* ? Parcă n-am pățit-o odată ?

Mangîru scria pe cîteva bucăți de hîrtie formații peste formații. Absența „doctorului“ îl neliniștea și căuta, ca un veritabil antrenor, formule noi. Mîncarea-i rămăsese dinainte, nici nu se uita la ea. Lui Luca i se trimiseră din capătul mesei aceste bilete, pline de ștersături cu alcătuirile cele mai bizare ale scheletului formației. El zîmbi fără să spună nimic.

Întorși la hotel, exaltarea lui Moșa Mariancovici nu mai putea fi stăpînită.

— Ce formație faci, bre ? întreba din cinci în cinci minute.

— O să vezi pe teren, îi răspunse la început cu liniște Luca.

— Da' ce-i secret ?

— Nu-i secret, dar n-are nici un rost să spunem jucătorilor de acum cine va juca și cine nu... Trebuie să fie pregătiți toți de luptă...

Sîrbului nu-i mai stătea limba. Umbla din odaie în odaie, dînd sfaturi :

— Picioruș, tu știi cui trebuie s-o pasezi, și tu, Gică, cum o prinzi, tare în careul lor de 16 metri ! S-a înțeles ?

Lui Bibiloi, stoperul tînăr al echipei, îi împuiase capul :

— *Brat moi*, au ăștia un centru, sparge, nu alta ! Ai grijă. Sări înaintea lui la cap. Să nu-l lași, chit că-ți scuipi plămîinii pe teren.

— S-a înțeles, tovarășu' Moșa ! făcea bălatul.

— La degajări : tare și înainte !

Stoperul nu mai știa ce să creadă :

— Bine, dar tovarășul Luca a spus că pe cît e posibil să pasez mingea, nu s-o trimit la întîmplare...

— Ce știe antrenorul, se înfoia frizerul, ascultă pe un fost internațional care cunoaște meseria. Lasă gărgăuniț lui la o parte...

Pentru Luca fu o adevărată vînătoare. Scăpa de sîrb, dădea în altă cameră peste director. Acesta, cu slăbiciunile lui :

— Te simți bini, „Inimioară“ ?

— Mă simt bine, tovarășe Mangîru.

Profitînd de lipsă antrenorului mai scăpa și cîte o promisiune :

— Alecule, dacă bagi o boabă, ai primă la cincisprezece, primă di producție, să nu înțelegi greșit, mă, auzi tu ?

— S-a făcut, tovarășe, las' pe mandea !

— Și tu, Sandule...

— Dacă nu ți-o place, să-mi zici cuțu'... O să jucăm o bogăție !

— Să vă văd !

Mucală tăcea supărat alături. Cînd era vorba de bani uita orice...

— Ci-i, mă, cu tini ? întrebuse directorul.

— Ce să fie, coane, numai lor le promiți primă, parcă eu aș fi scutit de doctor să iau ceva pincă...

— La toți vă dau, mă, dacă bateți, la toți...

Ora meciului se apropia. Străzile începuseră să se aglomereze. Către porțile stadionului se înghesuia o mulțime pestriță, cumpărînd bilete de la cele două case de lemn din margini. Cu un ceas înainte se dădu semnalul de plecare. Echiparea se făcu la stadion. Moșa Mariancovici inspectă pe fiecare jucător în parte.

— Nu-mi place, Cîșule ! Așa se leagă un tricou la gît ? Mai mare rușinea ! Ne rîde lumea, vino încoace la mine !

Cu Picioruș avu cel mai mult de furcă. Extrema stîngă părea totdeauna foarte neîndemînică, lucrurile curgeau de pe el, parcă le-ar fi căpătat de pomană. Tricoul era prea larg, chiloșii prea lungi, jambierele atîrnau pînă la glezne, frizerul se lua cu mîinile de cap :

— *Brat moi*, tu ești făcut la șapte luni ! Uite, hal de jucător...

Luca intrase în cabina de scînduri și-l poftise afară pe sîrb :

— Gata, Moșa, lasă-i pe seama mea.

Mangîru intră asudat :

— Băieți, acum fluieră arbitrul.

Antrenorul le dădu ultimele indicații. Cînd le spuse cine joacă, directorul vru să intervină, dar, cu un gest, Luca îl rugă să fie lăsat în pace. Mangîru, furios, ieși trîntind ușa. Era a doua oară cînd sfaturile lui nu erau luate în serios. „Nu, că-l schimb !“ îi spuse lui Moșa, afară. „Pe cine, bre ?“ întrebase acesta. „Pi dracu !“ încheiase directorul, așteptînd totuși apariția jucătorilor. Pe treptele de lemn ale stadionului se înghesuiau spectatorii. Era un amestec de marinari, de pescari și soldați care băteau din picioare. Copiii strigau numele echipei locale. Printr-un gard de sîrmă, un vînzător de limonadă împărțea sticle pline cu un lichid roșu. Mangîru cumpără una să se mai răcorească. O bău cu sete dintr-o dată.

„Steaua“ ieșise din cabină. Jucătorii lepădară treninurile și se adunară în spatele terenului pe o porțiune liberă de pămînt, să facă „încălzirea“. Luca îi puse să alerge

în cerc, să facă mișcări repezi de gimnastică și să sprinteze scurt. După zece minute le aruncă și balonul. Curioșii se adunaseră împrejur, privindu-i. Tricourile albastre, bine călcate, îl umpleau de mândrie pe președintele colectivului sportiv. Cu o dimineată înainte cususe pe fiecare câte o stea din stofă roșie.

Mangîru trecuse peste mînia ce-l stăpînise cîteva clipe și apropiindu-se de antrenor îl întrebă rugător :

— L-ai băgat pe Alecu la halfie ? Dacă avem apărare bună, nu ne mai doare capul...

Luca nu se putea supăra pe un om care și-ar fi dat și cămașa de pe el ca echipa lui să cîștige. Îl muștră cu blîndețe :

— Iar nu mă lași să-mi fac meseria ? Să știi că am să te critic într-o ședință de partid...

Directorului nu-i păsa :

— Critică-mă, dar ascultă-mă acum...

— Nu te-ascult. Așa cum am hotărît, va juca Cîșu în locul „doctorului“. Și-l părăsi, apropiindu-se din nou de jucători.

„Inimă de porumbiel“ făcea „fițe“ cu „Le știe“. Își aruncau balonul unul altuia, cu dexteritate, lovindu-l cînd cu capul, cînd cu spițul. Fură trimise și cîteva bombe în plasa de sîrmă din spate pentru a speria „galeria“. Alecu alerga rățește, ca o „vedetă“. Picioarele interului semănau cu două paranteze. Scurt și bine făcut, „Inimioară“ părea mai curînd un boxer. Tunsoarea îi făcea și mai vizibil defectul facial. Buzele groase mestecau ceva și nu se putea opri să nu scuipe din cînd în cînd, deși el le interzisese acest lucru.

Mucală intrase între cei doi interi și strigase la ei :

— O să vă văd eu azi, dracii vă ia, bețivilor, dacă n-aveți condiție fizică. Noi alergăm de astă-iarnă și voi ați venit ca la pomana lui tata. Să fi fost eu antrenor, nici nu vă băgam...

— Păi dar ! îi răspunse Sandu. Să joci tu cu juniorii ăia !

Se auzi fluierul arbitrului și Luca simți cum i se strînge inima.

Cele două formații se aliniază la centru. Salutul către public fusese făcut în cerc. Spectatorii, foarte zgomotoși, își încurajară cu strigăte jucătorii. Aceștia erau îmbrăcați în tricouri tărcate și Luca la prima impresie își spuse că se aflau în fața unui colectiv athletic, cu care trebuia jucat în forță.

Cei doi căpitani își strînseră mîinile și se făcu alegerea terenului. Mucală cîștigă la tragerea cu banul și făcu semn jucătorilor săi. Obținuse jumătatea aflată cu spatele la soare. În schimb, localnicii aveau mingea. „Galeria“, încălzită bine, scoase primele strigăte. Mangîru, în spatele plasei de sîrmă, se certa cu sîrbul :

— Îar eu îți spun că trebuie să joaci Alecu half...

— Nu e bine, *brat moi*, slăbim înaintarea. Parcă n-ai ști că atacul e cea mai bună apărare, eu așa am învățat !

— Ai învățat pi dracu !

Luca, pe banca de la mijlocul terenului, lîngă rezerve, privea atent jocul. Abia mai simțea în nări mirosul de iarbă umezită și de pămînt.

„Albaștrii“ începuseră confuz, dar după zece minute, halfia servi cu precizie cîteva baloane. Cîșu se arăta curajos. Nu avea un control ca al „doctorului“, dar tinerețea îl făcea să acopere cu efort defecțiunile tehnice. „Le știe“ scăpă o dată spre poartă, ezită și situația fu lămurită de un fundaș al gazdelor. Luca îi strigă să nu mai țină mingea și să desfășoare jocul. Era cu totul limpede că încăpățînarea lui dăuna uneori combinațiilor celorlalți. Atacurile echipei silozului se spărgeau undeva aproape de careul adversarilor. Așa cum bănuise, „Progresul“ contraataca violent cu degajări lungi. Extrema stîngă pe care o ținea Fane-Mahomed se dovedea periculoasă. După două curse, fundașul părea sufocat. Portarul abia lămuri situația de cîteva ori spre disperarea lui Gică-Marafet, silit să vină și el pînă în apropierea propriei porți.

Mucală șută de la 20 de metri prin surprindere și Alecu execută primul corner al oaspeților. Fu o lovitură foarte

periculoasă, se produse o îngrămădeală în fața porții gazdelor și Picioruș trase plasat, dar prea încet. Balonul fu cules de portar și degajat peste centru. Urmă o perioadă scurtă de joc în câmp. Schimbul de mingi se făcea multumitor. Luca trebui să recunoască, nu fără o ușoară mîndrie, că echipa silozului aplica în general tot ceea ce învățase. Față de ultimele meciuri de antrenament, jocul era mult îmbunătățit.

O acțiune pe stînga îl puse pe Picioruș în situația de a ajunge în marginea careului de 16 metri. Cum el nu avea șut, pasă lateral la Mucală. O lovitură seacă și bara transversală se zgudui cîteva clipe. Moșa Mariancoviici era să-și muște limba.

— Unchiule ! Ce ghiulea !

Mangîru, palid, nu spuse nimic.

Faza se repetă peste trei sau patru minute. Cîșu primi balonul de la portar, alergă zece metri cu el pe dreapta terenului, driblă scurt un adversar și trimise lung pe stînga. Fundașul „Progresului“, prins pe picior greșit, înțîrzie, neputînd să intercepteze și pînă să-l ajungă pe jucătorul „albaștrilor“, acesta și pasă în urmă la „Inimioară“. O stîngă din volei aruncă mingea în plasa gazdelor.

Frizerul îl luă de gît pe Mangîru și îl sărută entuziasmat :

— *Brat moi*, nici Sindelar n-ar fi reușit să puie o boabă ca asta ! Ce spui ?

Directorul era sufocat de emoție.

Golul acesta îi îndîrji pe localnici. Atacul lor se prelungi pînă către mijlocul reprizei. Bibiloi, avantajat de statura înaltă, respingea toate baloanele trimise de apărarea adversarilor spre poarta sa. Fane-Mahomed, mereu depășit de extremă, avu de furcă în careu. Nu-i convenea rapiditatea celui pe care trebuia să-l țină și în loc să joace la interceptie, lovind adică el întîi balonul, se lăsa dus în trena adversarului.

Către sfîrșitul reprizei se marcă și cel de al doilea gol. Extrema dreaptă a „albaștrilor“ porni rapid de la linia de centru, ajunse aproape de linia de corner și trimise pe sus peste fundașii gazdelor. Un salt și Alecu introduse mingea cu capul în plasă. Cinci coechipieri îl îmbrățișară. Publicul

amuțise. Ca de obicei, unii reclamau ofsaid, alții huiduiiau. Luca se auzi strigat de către director :

— Ci spui ? Ci spui ? N-a mai văzut Tulcea un gol ca ăsta !

Se părea că meciul se jucase. 2—0 nu era un scor prea mare, dar pentru felul cum se desfășurase pînă atunci meciul, părea că va fi foarte greu ca „Progresul“ să egaleze.

Repriza se termină în plină dominare a oaspeților. În pauză, Moșa Mariancovici se plimba ca un cocoș prin mulțimea ce coborîse treptele tribunei, ca să-i vadă mai de aproape pe jucătorii „albaștrilor“. Cele zece minute trecură repede. Mangîru uită orice supărare și se apropie de Luca, zîmbindu-i cu prietenie. Succesul îl făcea recunoscător.

Minutul 46 aduse mingea în fața porții lui Crețu. Acesta respinse cu pumnul, Gică reluă cu latul, mingea ajunse la Șoșon. Un pas scurt, „Inimioară“ o trimise lui Sandu și el prelungi lui Mucală. Părea că golul al treilea e ca și făcut. Centrul înaintaș împinse însă prea mult balonul și, cu un salt, portarul „Progresului“ i-l culese din picioare.

După zece minute, „Le știe“ driblă trei adversari și trase puternic. Bara zăngăni din nou. Moșa Mariancovici era gata să sară iar de gîtul directorului.

Ceea ce urmă i se păru de neexplicat multă vreme și lui Mangîru și sîrbului. O dată cu trecerea timpului, partida lînzeci. Cei doi interi, „Inimioară“ și „Tat-al lor“, mulțumiți de rezultat, începură să joace mai mult de dragul publicului. Aceasta molipsi și pe ceilalți. Gică-Marafet degaja la întîmplare, cu putere, după vechiul obicei. Degeaba striga Luca de pe margine la ei. Ca orice organism în care se pierde controlul, „albaștrii“ căzură. Baloanele trimise anapoda conveneau de minune gazdelor. În cinci minute „Progresul“ puse stăpînire pe joc. În minutul 70, Fane-Mahomed nu-și mai ajunse adversarul. Acesta trase prin surprindere și Crețu scoase balonul din plasă. Era 2—1 !

Sîrbul se văita în gura mare :

— Ce faceți, fraților ? Ce faceți ?

Punctul acesta dezmoști galeria. Strigătele marinarilor și ale soldaților din tribună încurajară pe jucătorii localnici. Atacurile se repetară. În trei minute Bibiloi aruncă mingea de două ori în corner. Portarul respinse de tot atâtea ori cu greutate. Egalarea „plutea în aer“, cum se spune. Trebuia făcută o schimbare și Luca ezita. Ar fi vrut să-l înlocuiască pe „Le știe“, de la care plecase defecțiunea, dar mai mult la gândul că va avea de furcă cu Mangîru, amîna hotărîrea aceasta. Peste șapte minute, Șoșon respinse de pe linia porții cu capul, balonul ajunse la Cîșu, acesta trimise lui Sandu și „Tat-al lor“, la numai zece metri de poartă, trase pe alături. Fu ultima ocazie de a mări scorul. În minutul 86 „Progresul“ egală. La un corner foarte înalt, portarul „albaștrilor“ sări și nu ajunse mingea. Bibiloi vru să respingă, alunecă și căzînd împinse balonul în propria poartă : 2—2 !

Ultimele secunde îi găsiră pe localnici în careul oaspeților. Fu o luptă dramatică și cînd meciul se isprăvi, jucătorii celor două echipe păreau istoviți cu totul.

Luca se ridică de pe banca lui. Era foarte nemulțumit de rezultat și își spuse că la viitoarele meciuri trebuia să-i țină pe tușe măcar cîte o repriză pe cei doi interi. „Le știe“ bineînțeles că acuza în gura mare pe ceilalți :

— N-aveți, bă, habar de fotbal, lăsați-vă de meserie, faceți-vă papugii !

Mucală fu gata-gata să-i dea o palmă. Abia îi despărți antrenorul.

Drumul la întoarcere, în seara aceleiași zile, fu mai puțin vesel ca venirea. Moșa Mariancovici, mulțumit și cu un punct obținut, întreținea optimismul celorlalți, ascunzîndu-se mai bine sub prelata care-i ocrotea de vînt :

— Nu-i nimic, așa-i la primul meci ! Dacă eram deștepți, îi aveam în buzunarul cel mic...

Nu-i răspunse nimeni. Nemulțumirea pusese stăpînire pe sufletele jucătorilor. Mulți dintre ei priviseră cu neîncredere prima lor partidă din acel campionat și numai cînd văzuseră că puteau să cîștige cu multă ușurință își recăpătaseră încrederea. Numai că totul nu durase decît 70 de minute ! Picioruș puneă totul în seama ghinionului :

— Nu-i baftă, aia e ! Parcă nu putea Bibiloi să n-alunece !

Stoperul, trist, nu scotea o vorbă. Jucase foarte bine, dar autogolul acela îl chinuia. Mai mare rușinea, ce vor spune oamenii de la siloz când vor auzi că și-a marcat în propria-i poartă, pentru că nu există o mai mare rușine pentru un fotbalist decît aceasta !

Alecu, nepăsător, își cînta cîntecul pentru sine :

*Gagica mea are ochii ca cafeaua,
Cînd o văd, mi se rupe șandramaua.*

„Le știe“ scuipa cu filozofie alături :

— Să nu dea Mangîru o bere după meci, mă „Inimioară“ ! Nu mai e de trăit ! A, să fi cîștigat, era altă poveste ! Dar parcă față de jucători trebuie să te simți numai cînd cîștigi două puncte ?

„Inimă de porumbiel“ scoase capul de sub prelată și privea luna subțire.

— Mai bine ne lăsăm, mă !

— Dacă nu m-ai ascultat pe mine să plecăm...

Celălalt îl înghionti :

— Și *afacerile* ? Ce, adică dacă nu dau ei un molan, acolo, noi n-avem mangoți, ai ? Abia aștept să ajungem, să-l comand la *Văduva* !

Sosiră acasă aproape de miezul nopții. Se dădură jos în tăcere. Fane-Mahomed îi ajută lui Moșa să urce echipamentul la magazie, își spuseră bună seara și se despărțiră foarte triști, cu un fel de dușmănie surdă.

★

De sub tribune se auzea gîlgîitul apei de la dușuri. Băieții îl prinseseră pe Picioruș și-l țineau sub un șuvoi rece. Mezinul se sfia să intre sub para de metal și avea nevoie de aproape un sfert de oră de „aclimatizare“, cum explica el însuși celorlalți. De data aceasta nu mai putu să arunce întîi un picior, numai cu degetele la început, apoi o mîină, umărul drept, umărul stîng, să mai iasă puțin de sub presiunea picăturilor și să răsufle, tremurînd.

Mucală își pregătise oamenii din timp și pînă să se dezmeticească, extrema stîngă fu aruncată pe grătarul de sub duș. Doi sau trei inși îl țineau de mîini și de picioare ca nu cumva să scape. Picioruș, mai mult mort decît viu, striga din toate puterile.

Luca îl auzi, vru să se întoarcă, dar o zări pe Chira. Se apropie de pistă, curios. Fata nu-l văzuse. Alerga către peluza de piatră într-un efort susținut. „I-ar trebui mai multă elasticitate și un ritm mai puternic“, își spuse antrenorul. Silueta ei dispăru o clipă, topită de umbrele tribunei. Acum sprinta. Părul scurt îi căzuse pe frunte. Era foarte aproape, el îi auzi respirația, trecu repede și nu se opri decît la capătul pistei. Făcu apoi cîteva exerciții de gimnastică ușoară, își zvîrli brațele în aer, le roti în jurul trunchiului, se aplecă în față și sări de cîteva ori armonios în aer.

Era îmbrăcată într-un tricou alb foarte strîns pe corp și într-un șort scurt, albastru, prins cu o curea subțire, lucioasă. Călca rar pe vîrfurile pantofilor de atletism, încă respirînd greu după efort.

Îl văzu abia atunci și își aruncă părul cu o mișcare scurtă peste cap, ȱuguindu-și buzele, într-un gest pe care Luca îl știa.

— Ce cauți aici ? îl întrebă aproape furioasă, ca și cînd ar fi intrat peste ea într-o cameră fără să fi bătut la ușă.

— Ce, nu am voie ? îi răspunse el, pus pe ceartă. E doar stadionul nostru. Voi sînteți musafirii...

— Parc-ai fi Moșa Mariancovici care nu poate să mă vadă ! Nu mai am loc de fotbaliști, ca și cînd alte sporturi nu mai există...

Atunci antrenorul îi zări treningul aruncat puțin mai la o parte, pe iarbă. Sări ușor gardul scund de lemn ce-l despărțea de pistă și îl ridică, întinzîndu-i bluza :

— Îmbracă-te acum !

Chira i se opri drept în față, foarte aproape :

— Mie să nu-mi dai porunci, m-auzi ?

— Ai să răcești. Ești nădușită și o să-ți înghețe tricoul pe spate.

— Vorbești ca și cînd ar fi iarnă.

Îmbracă totuși bluza treningului, privindu-l cu coada ochiului.

— Credeam că ai plecat cu Mircea, spuse Luca.

— Acolo e o treabă de bărbați și nu uita că mai are și spitalul nevoie de infirmieri. Numai sufletul meu știe ce pățese de când l-au luat. Dorm la numărul doi, mănînc la numărul doi, am slăbit, nu mă vezi ? E multă treabă și unul singur abia poate face față. Nici timp de antrenamente nu mai am. Nu mi-ai spus cum alerg !

Amurgul zilei de primăvară învăluia stadionul într-o lumină galbenă, pierită. Băieții terminaseră cearta. Se auzea „un ura de trei ori“ pentru Picioruș, „singura piesă de muzeu a echipei“. Chira își îmbrăcase și pantalonii treningului fără nici o sfială, cu lipsa de pudoare a sportivilor. Antrenorul se prefăcu a privi într-o parte.

Ar fi vrut să plece, să nu fie zărit de jucătorii care trebuiau să iasă peste cîteva minute îmbrăcați. Făcu vreo cîteva pași spre peluza de piatră. Chira îl urmă, trăgîndu-l de mîna :

— Ei, nu mi-ai spus cum alerg...

Ținea în mîna o pereche de pantofi de tenis de schimb și părea foarte tînăra, un copil aproape. Să nu fi fost gura aceea, plină, foarte feminină, Luca ar fi crezut că se află în fața unui adolescent, dar trupul nădușit de alergare avea un miros tulburător, cu totul femeiesc. Ce-l găsisese-o privească, în loc să-și vadă de treabă, să stea lîngă băieți ?

Seara cădea repede. Plopii din spatele tribunei se în-negriseră. Mai tîrziu, el zări scurtele licăriri ale frunzelor, ca ale solzilor de pește, în mișcarea ușoară a vîntului. Urcară treptele șubrede, reparate pe alocuri de către brigada lui Mucală și a lui Gică-Marafet. De sus, se vedea dreptunghiul verde al terenului de joc, cele două porți albe desenate subțire către extremități. Liniile de var se pierdeau în praful ușor ce plutea ca o ceață. Ar fi trebuit o pompă de apă, motopompă, parcă așa-i spunea, își zise Luca, să se aducă apa fluviului pînă aici și să se stropească iarba rară.

Pe ultima treaptă a tribunei se opriră față în față.

— Trebuia să ajungem pînă aici ca să-mi spui dacă știi sau nu să alerg ? întrebă Chira copilărește.

— Nu-ți place ?

Fata privi spre oraș. Se aprindeau primele lumini, abia licărind în pînza albăstruie a serii.

— Ba da.

Jos, pe linia ferată, paralel cu spatele arenei, aluneca o locomotivă. Se auzea strigătul ei scurt, răgușit. Era schimbul mecanicului, venit să-l ia de la antrenament. Focul de la bord lumina chipul negru al unui om fără vîrstă, aplecat peste manetele numeroase.

Chira se așază. Avea uneori gesturi de bărbat, repezi și hotărîte.

— Acum trebuie să-mi spui, îl trase lîngă ea. Îți place cum alerg ? Am vreo șansă să ajung campioană la 800 metri plat ?

— Ești perseverentă. Stilului dumitale i-ar trebui mai multă forță. Ai suplețe, ritmul e încă prea încet pentru o astfel de cursă ; ai un cronometru ?

— Am.

— De ce nu te cronometrezi ? Știi bine că fiecare cursă trebuie să aibă un plan al efortului. Nu se mai alcargă acum la întîmplare, oricum. E necesar un studiu amănunțit și multă încăpățîinare...

— O, sînt foarte încăpățînată !

— Atunci e bine.

Fata îl privi cu superioritate :

— Ascultă, ce tot îmi zici dumneata ? Între sportivi se permite tutuiala. Să știi că lui Mircea i-am dat voie să-mi zică pe nume foarte tîrziu, dar cu tine e altceva. Data viitoare aduc cronometrul și am să te rog să-mi faci o planificare a alergării, doar te pricepi...

Luca dădu din umeri ca și cînd ar fi vrut să scape de o însărcinare neplăcută :

— Sînt antrenor de fotbal, nu de atletism..

— Las' c-ai învățat la școala aia destule, nu-î mare lucru să faci planul unei alergări de 800 de metri plat !

Deasupra trecură păsările. Cormorani, chirghițe și rațe sălbatice. Scoteau țipete scurte, gîtuite. Era ceasul unic al morții luminii, cînd și zburătoarele simt că trec în alt tărîm, ceasul ultim al zilei, tulburător și măreț.

Luca nu făgădui nimic. Fata tăcu ascultînd respirația șuierătoare a fluviului și alunecarea mecanică a locomotivei. Sirena tot îl mai chema de undeva de jos pe mecanicul Șoșon. Bărbatul își spuse că ar fi trebuit să se ridice, să plece. Nu avea nici un rost să întîrzie aici, singuri, amîndoi. Ce ar fi gîndit „doctorul” despre el, dacă Chira i-ar fi povestit vreodată ? De fapt nu-i trecuse prin minte altceva decît că o să fie zărit de jucători lîngă prietena lui Mircea și atunci urcase treptele tribunei ca și cînd ar fi vrut să scape de privirile lor. Ca orice bărbat rămas multă vreme în singurătate, se simțea bine lîngă fata a cărei veselie pierise pe neașteptate. Tăcerea li se păru la amîndoi stîngenitoare. Și Chira dorea să se ridice de lîngă el. Privindu-l mai bine, începuse să se rușineze de îndrăzneala avută. „Cîți ani să aibă ?” se întrebese Chira. „Poate patruzeci sau mai puțin.” Chipul de om îmbătrînit mai devreme decît trebuia era urîțit de o tăietură adîncă ce-i străbătea obrazul proaspăt bărbierit. Gura subțire, ochii neliniștiți, cîteodată plini de blîndețe, altă dată mînioși, mîinile mari, greoaie, de om care muncise din greu toată viața, îl făceau stîngaci. Ar fi trebuit să capete și el o poreclă, ca ceilalți. Ce-ar fi să-i spună „Palmierul” ? Da, aducea cu un palmier. Chiar chipul acesta, totdeauna grav, puțin întristat, glasul uscat, vorbele spuse rar, parcă scoase cu cleștele, cum se zice, erau atît de deosebite de ale lui Mircea, fire veselă, amator de glume, gata să spună o anecdotă cu mai multe înțelesuri.

Luca se ridicase.

— Trebuie să plec, am o ședință la comitetul orășenesc...

Glasul îi era lipsit de convingere și fata înțelese că minte, că pleca numai pentru ca să nu fie bănuît de cine știe ce intenții. Se sculase și ea în picioare și privise luminile tîrgului înșirate de-a lungul străzilor abia ghicite în întuneric.

— Uite podul, îi arată copilărește, uitînd că el spusese că vrea să plece. În timpul războiului, acolo a căzut o bombă. Stăteam foarte aproape. Am picat jos, în iarbă, și am văzut numai pămîntul ridicat. Era să mă strivească un pietroi, cam atîta...

Închipui cu palmele dimensiunile acelei pietre și îl întreabă :

— Unde te aflai în timpul războiului ?

— Pe front. Am fost rănit de două ori.

— De aceea ești atît de tăcut ? Se zice că pe unii zgomotul exploziilor îi amuțește...

Luca rîse cu amărăciune :

— Ți se pare că sînt tăcut ?

— Nu, n-am vrut să spun asta, mă gîndeam la război, la oamenii schilodiți. Eu eram foarte mică. Aveam 15 ani, adică nu eram atît de mică...

Se părea că atunci descoperă un lucru nou care o încînta.

— Tatăl tău cînd a murit ?

— Mi se pare că ți-am mai spus...

— De ce ți se zice Chira ?

— Mama a fost grecoaică, de la Galați.

— A murit și ea ?

— Da. Acum doi ani.

Tăcură amîndoi. Pe tenderul locomotivei urca mecanicul. Îl zăriră în lumina focului de la mașină.

— Și cu cine stai ?

— Cu o mătușă bătrînă. Eu o întrețin. Dar dumneata ?

— Eu sînt de la Reșița. Am venit aici pentru că am fost chemat. Se pare însă că n-am să fac purici mulți...

— De ce ?

— Directorului nu-i prea place cum antrenez echipa asta a lui...

Fata tăcu nedumerită. Nu știa ce să spună. Auzise de la ceilalți jucători că duminica ce trecuse cîștigaseră un punct la Tulcea.

— Eu cred că ești un antrenor foarte bun, zise.

Îi apucă iar brațul :

— Uită-te într-acolo, s-au aprins luminile și la cariera de piatră. Aștia nu dorm nici ziua, nici noaptea. Lucrează în trei schimburi...

Se auzea distinct păcănitul unei mașini de tăiat. Zgomotul semăna cu acela făcut de un ferăstrău de lemn. Deasupra cercului de lumini jucătoare plutea un praf alb de calcar, ca o pelerină argintie, nemișcată. Orașul cu becurile sale amortite clipea într-o parte, risipit.

— O să iasă luna...

Luca privi spre Dunăre. Fluviul sclipi o clipă ca și când cineva ar fi aprins un chibrit în adâncul lui. Peste sălciile malului scund se ridică greoi astrul strălucitor. Apa le-
neșă fu incendiată și larga cîmpie din spate prinse relief.

Treptele de piatră ale peluzei se deslușiră mai bine. Coborîră fără să spună ceva. Aproape de pista de zgură, Chira se opri.

— Parcă-i un circ roman. Dacă n-ar fi jucătorii tăi cu nume atît de caraghioase, aș putea să cred că într-o seară ca asta, pe terenul de joc vor apărea gladiatorii împăratului Titus...

— Care s-ar numi „Le știe“, Mucală, „Inimioară“...
Fata se întoarse spre el :

— Ți-am găsit și dumitale un nume, să nu zici că nu ți-am spus...

— Asta mai lipsea ! făcu Luca fără nici o bucurie.

— „Palmierul“, așa te-am poreclit !

— „Palmierul“ ?

— Da. De ce te miri ? Semenii foarte bine cu un palmier. Ești înalt, nu vezi, aproape de două ori cît mine...

Uitase să-și schimbe pantofii de atletism din picioare.

— Haide că e tîrziu, hotărî singură, și dumneata ai treabă, ori m-ai mințit ?

— Nu, am treabă într-adevăr, spuse cu siguranță Luca. Pe urmă, ia gîndește-te, ce-ar spune cineva care ne-ar cunoaște, văzîndu-ne singuri aici...

Chira se miră cu naivitate :

— Ce-ar putea să spună ? Sîntem doar camarazi de sport !

Se așeză scurt pe marginea pistei de zgură și își schimbă la repezeală pantofii. Le legă șireturile și îl ajunse, alergînd.

— De ce nu mă aștepți ? Ce, ești atît de grăbit ?

— Nu, îi răspunse el cu ostilitate, dar îmbrăcatul ăsta e un lucru ce se face fără martori, ca să știi de-acum înainte !

Ieșiră pe porțile mari, uitate deschise. Ca un gospodar bun, antrenorul le uni. Drumul pînă în fața casei ei dură puțin și el nu mai avu chef să spună nimic. Urcară o

stradă pavată, pe sub cîteva garduri înalte de cărămidă, pline de iederă. Mirosea a frunză umezită, pe pereții caselor nevăzute se frecau tecile tari ale clematitelor și împrejur plutea o mireasmă amăruie.

În fața unei porți, Chira se opri.

— Am ajuns. Aici stau. A doua ușă pe dreapta. Poți întreba de mine dacă ai drum încoace vreodată. Bună seara.

Luca îi strînse mîna ușoară, bărbătește, fără un cuvînt. Îi mai auzi glasul dincolo de împletitura de fier :

— Data viitoare am să vin cu cronometrul. Nu uita să studiezi planul unei curse de 800 de metri. La revedere.

Întîrzie fără să vrea cîteva clipe, îi mai văzu silueta subțire în trening străbătînd dreptunghiul de lumină al ușii deschise și plecă. Se simțea trist, vinovat și stupid.

Îl supăra și lumina prea slabă a lunei.

14

Ziua noroasă, aproape rece, deși se aflau în preajma lunii iunie, îl enerva. Antrenamentul se terminase de vreme. Ceilalți băieți citeau ziarele aduse de Moșa Mariancoviți de la Constanța.

Gică-Marafet făcea socoteala în gura mare :

— Dacă-i batem și pe cei din Fetești, i-am isprăvit...

— Care, bă, huidumă ! se înghesuia Mucală să privească. Ginește clasamentul și pe urmă să vorbim... Cine stă vreasăzică în cap ?

— „Dinamo-Călărași“...

— Să le fie de bine. Cîte au jucate, cîte pierdute, cîte nule ?

— Stai să numărăm. Vreasăzică : șase jucate, patru cîștigate, două pierdute...

— Cine i-a ars ? întrebă Bibiloi.

— Păi *Locomotiva*. La ăştia se mai dă încă şpagă, primă, nu ca la noi, că n-am mai văzut culoarea banului...

„Le ştie“ şopti uşor :

— Mucles, că ne-aude antrenorul...

— Deci, cîte *punte* ? întrebă Alecu.

— Opt în cap...

— Bun, pe locul doi cine stă ?

— „Flacăra-Slobozia“, pe care i-am poţcovit noi duminica trecută.

— Ăştia cîte au ?

— Să vedem. Aşa : şase jucate, trei câştigate, unul nul, două pierdute... total şapte puncte...

Sandu îşi freca gînditor bărbia.

— Bun, mai departe. Locul trei ?

— „Progresul-Tulcea“...

— La egalitate de puncte cu „Flacăra“. Şase jucate, două câştigate, trei nule, unul pierdut, băieţi deştepţi.

— După aia ?

— După aia venim noi, pe locul patru...

— Cîte puncte ?

— Şase.

— Stăm bine.

— La două puncte de primul clasat. Dacă nu pierdeam ca proştii de două ori şi nu făceam două meciuri nule...

Luca nu-i mai ascultă. Acum totul se terminase, într-un fel...

Pe Dumitru Miţu, preşedintele sindicatului, antrenorul nu-l văzuse de prea multe ori. Munca acestuia îl chema în locuri mult mai importante. El răspundea de activitatea culturală a silozului, se lupta să câştige, alît cît auzise Luca, faza raională a unui concurs pe ţară pentru cor, pusese pe roate o echipă de teatru şi una de dansuri şi dacă mai adăugai că trebuia să aibă grijă şi de concediile salariaţilor, de creşa abia înfiinţată şi de alte mici mărunţişuri, îţi dădeai seama că e foarte ocupat.

În cîteva şedinţe de partid stătuse alături de el, îi auzise vocea silnică, uscată, frazele lipsite de căldură, deşi cele spuse nu arătau aceasta şi îşi dăduse seama că Miţu

era un bun vorbitor, nu lipsit de umor, pe care cei din jur îl ascultau cu interes după ce se obișnuiau cu vorba lui seacă, fără culoare.

Președintele sindicatului, ca și la ședința de constituire a colectivului sportiv, pentru că așa-l ținea minte încă de când îl văzuse, nu-și găsea loc, picioarele sale prea lungi căutau, pe sub mese, spațiu mai mult. De câte ori se ridica ai fi zis că dărimă totul în jur. Treburile de care se îngrijea se încurcau câteodată și i se spunea totul fără să fie cruțat. Pereții creșei aveau igrasie, pentru că localul ales era necorespunzător, echipei de dansuri îi lipseau încă vreo câteva costume, cei mai mulți dintre sindicaliști nu-și plăteau cotizațiile la timp...

Pentru toate acestea, el trebuia să răspundă, să dovedească celorlalți membri de partid, unii din organizația de bază a silozului, că se luaseră măsuri ca lucrurile să se schimbe.

Luca înregistrase întâmplător micile incidente, legătura lui cu activitatea silozului fiind într-un fel îndepărtată și ținând mai mult de problemele educative. Iată de ce fu foarte surprins când, într-una din zile, președintele sindicatului îl opri în curte, rugîndu-l să-l însoțească pînă la biroul său.

Ocolind aripa principală, străbătură un coridor pardosit cu piatră și intrară printr-o ușă înaltă într-o încăpere spațioasă, luminată de două ferestre mari.

— Ia loc ! spusese Mîțu.

Se așază și el și dintr-o obișnuință mai veche își oriîndui mapele de pe birou. Cît vorbi, fu întrerupt de mai multe ori de țîrîitul telefonului, dar tot de atîtea ori îl închise după ce răspunsese grăbit cu un da sau un nu.

— Iată despre ce este vorba, tovarășe Luca. Dumneata mă cunoști se pare mai puțin decît te cunosc eu. Ne-am văzut de câteva ori în împrejurări cu totul deosebite decît cea de azi și n-am prea avut timp să stăm de vorbă...

Luca îl privea încă nedumerit. Nu știa ce scop avea introducerea aceasta. Președintele sindicatului înțelese și puse palma pe birou, bătînd ușor în tăblia lui :

— Stai, nu fi nerăbdător. Te vei fi întrebînd cu siguranță de ce te-am chemat la mine ?

— Da, recunosc antrenorul.

— Ei bine, am să-ți răspund îndată. Cred că ți-a trecut pe la urechi că era cît pe-aci să fii concediat...

— Concediat ? se miră Luca. Știu de la președintele colectivului sportiv că directorul e foarte nemulțumit de mine, dar pînă la concediere...

Mîțu își descheie nasturele de la gît al cămășii. Îi era cald și își suflecă mînele.

— Cu un director ca Mangîru te poți aștepta la orice lucru, rîse președintele. Nu mai avea nici o grijă, pentru că am reușit să-l potolim și eu, și Gioancă...

— Credeți ? se îndoi ironic Luca.

— Să sperăm, depinde și de dumneata. Pe scurt, să-ți spun despre ce este vorba. Într-o dimineață, mă trezesc cu secretarul organizației de bază aici la mine, în birou. Nu știu ce părere ai despre el, pentru că celălalt antrenor nu putea să-l sufere, dar Gioancă e un tovarăș foarte bun...

— Nu l-am văzut de prea multe ori.

Mîțu luă un creion de pe birou și se jucă cu el în timp ce vorbea.

— E cam suferind și asta îl face tăcut. Are o înfățișare mohorîtă, deși cînd e bine dispus, veselie lui devine molipsitoare. Cînd îi place cum merg lucrurile într-o secție, nu se bagă, nu se amestecă. Are o vorbă : „Lasă-l pe fiecare să facă așa cum îl taie capul, numai bine să iasă“. Se pare că în secția dumitale lucrurile merg bine, din moment ce nu și-a vîrît pînă acum nasul să te întrebe de una, de alta. Și cum îți spuneam, dă năvală la mine în birou și-mi spune : „Mîțule, trebuie să ne împotrivim unei nedreptăți !...“ „Ce nedreptate, măi băiete ?“ îl întreb. Și-mi povestește în cîteva cuvinte că Mangîru vrea să te concedieze pentru că echipa de fotbal a pierdut un meci în nu știu ce localitate unde v-ați deplasat. După aia, pînă să răsufli, îmi făcuse biografia dumitale. Ești un om așa cum îi place lui. Mi-a povestit, ca și cînd eu n-aș fi știut, cum te-ai luptat cu vagabonzii ca să-i bagi în producție, cum ai reparat arena ; de, domnule, ca și cînd n-aș fi fost acolo cu dumneata și cu Mangîru... L-am lăsat să vorbească, întrebîndu-mă de unde le-a aflat pe toate. „Și de ce vrea să-l dea afară Mangîru ?“ l-am întrebat cînd a isprăvit.

Se oprise puțin și se uitase pe fereastră, adunîndu-și degetele sub buze, cum fac copiii.

— Vezi, într-un fel, activitatea mea este legată de-a dumitale. Eu răspund pe linie sindicală și de activitatea sportivă, așa încît nu puteam să rămîn indiferent. E drept că țin mai mult la altele, dar...

Surîse și lăsă creionul din mînă.

— Așa că mi-am spus : s-a prostit Mangîru și nu mai știe ce face dacă are de gînd să concedieze un om capabil... ce să-ți lungesc povestea, m-am dus peste director : „Ia ascultă, frate, ce ai cu antrenorul ?“ Că să vezi, c-o fi, c-o păți, a dat din colț în colț. Am înțeles. Pe Mangîru să știi că-l cunosc de patru ani, ce de patru, sînt cinci ca popa. E pripit, rău de gură, dar altfel, pîinea lui Dumnezeu. Numai el a ținut în spinare pînă acum silozul ăsta. Da-i pătimaș. Să nu-i treci pe dinainte, că s-a isprăvit ! Să nu-l contrazici, și dumneata se pare că ai bunul obicei de a-l contrazice. Bine faci ! Dă-i înainte ! Te sfătuiesc ca pe un frate. În locul dumitale aș proceda la fel...

Luca vru să zică ceva, dar președintele nu-l lăsă :

— Stai, pe urmă ai să spui ce ai de spus. Din cîte am înțeles, ce-l nemulțumește pe Mangîru ? Faptul că echipa noastră a pierdut cîteva meciuri.

— Două...

— Exact. „Ei și dacă a pierdut ?“ l-am întrebat pe director. „Ce, la război cîștigi toate bătăliile ? Vorba englezului, totul e s-o cîștigi pe ultima !“ „Nu-i așa, mi-a răspuns el, într-un campionat dacă n-o iei bine de la început, nu ajungi unde trebuie !“ Drept să-ți spun, fotbalul mă interesează mai puțin. La siloz, avem probleme mult mai importante. Din punctul meu de vedere e bine că dumneata privești sănătos chestiunea educației jucătorilor. Anul trecut, pe cînd aici mai era individul acela, Petrescu, am intervenit de cîteva ori. Nu puteam să stau cu mîinile încrucișate cînd vedeam ce se petrece. Mi-au scos cu cleștele sumele pe care le știi pentru echipa de fotbal. Acum am strîns șurubul. Dumneata cunoști probabil proverbul ăla cu nașul care odată... M-am învățat minte. Nu vreau să-mi rămînă și anul acesta echipa de dansuri dezbrăcată !

Răsuflă puțin, ostentit de cît vorbise. După ce se plimbă în jurul biroului, se opri în fața antrenorului.

— Însă Gicăncă mi-a mai spus un lucru : după cum știi, se dau prime, lunar. Mangîru încurajează un sistem foarte ciudat de premiere. Luna trecută, de pildă, a vrut să le dea cîte 500 de lei celor doi vagabonzi : „Le știe“ și „Inimă de porumbiel“ sau cum dracu-i mai cheamă. El s-a opus pe bună dreptate. Atît cît îi cunoaște, sînt niște chiulangii. Or, ce treabă am făcut noi ? I-am băgat în producție și nu avem grijă de ei ? Nu-i reeducăm ? De lucrul acesta e vinovată și organizația U.T.M. Noroc că s-a întors Prică din armată. Pe Prică n-ai de unde să-l știi. A fost secretarul U.T.M.-ului pînă în '49. O să te ajute. Dumneata nu poți face singur toate lucrurile. Pe noi ne interesează mai mult oamenii pe care încercăm să-i reeducăm decît cei ce nu au nevoie de aceasta. Și dumneata se pare că ai făcut destul pînă acum. Iată de ce Mangîru a fost silit să recunoască, pentru că dacă-l strîngi cu ușa, recunoaște, domnule, a fost silit să recunoască, spun, că n-are de ce să se plîngă de dumneata, că îți faci datoria mult mai bine decît Petrescu acela și că insuccesele astea trecătoare vor da roade mult mai tîrziu. Mi s-a mai plîns că nu-i ascuți sfaturile cînd formezi echipa. Foarte bine faci ! Părerea mei este că se pricepe la fotbal cît mă pricep și eu...

— Zice că a jucat pe timpuri...

— Să nu-l crezi, s-a molipsit de la Moșa...

Președintele îl luase de umeri și-i spusese cu căldură :

— Așa încît, tovarășe antrenor, dă-i înaintea cum te pricepi dumneata mai bine. Ai prieteni care te vor susține în orice împrejurare...

Dar cu aceasta, războiul dintre el și director nu se stinsese. Nici un început nu este ușor și Luca nu sperase că totul va merge pe roate o dată cu venirea lui aici.

Desperarea lui Mangîru luase proporții în momentul în care echipa silozului pierduse al doilea meci consecutiv. După prima etapă, lucrurile puteau fi numite încă satisfăcătoare. Meciul următor fiind cîștigat, o oarecare mulțumire pusese stăpînire pe conducerea colectivului. Și Moșa Mariancovici și directorul se liniștiseră. A treia

partidă, tot în deplasare, mai adusese un punct echipei „Steaua“. Luca nu era deloc fericit. „Rodajul“ se prelungea neplăcut. Încercase câteva formule și rezultatele nu fuseseră cele mai fericite. Cu „Le știe“ se lupta încă să-l dezvețe de jocul individual la care nu voia să renunțe cu nici un chip. După câteva ezitări, trecu la o acțiune de forță : îl puse pe tușe.

„Chibiții“ se făcuseră foc. Suspendarea lui Sandu avea, în intenția antrenorului mai mult un sens disciplinar : voia să arate și celorlalți, și mai ales lui „Inimioară“, că nimeni nu se mai putea considera de la data aceea de neînlocuit. Experiența cu cele două rezerve, Bibiloi și Cișu, îi spunea că poate să încerce și în al treilea caz. Numai prin jocuri tari de campionat puteau fi promovați și cei doi juniori, înlocuitorii vagabonzilor. Întîmplarea făcuse ca tocmai în etapele în care lipsise din echipă „Tat-al lor“, echipa silozului să dea peste două echipe puternice. Jocurile fuseseră foarte strînse și echipa silozului pierduse la limită, cu 1—0 și cu 3—2. Într-un campionat întreg, lucrul nu era o catastrofă, cu atît mai mult cu cît lupta se anunța foarte îndîrjită și adversarii de forțe egale. Pentru antrenor, primele rezultate nu aveau decît o importanță strict statistică, pe care n-o putea neglija, dar în faza actuală pe el îl interesau mai mult curbele ascendente ale jocurilor, „asamblarea“ echipei, progresul ei tehnic și tactic.

Cine să înțeleagă însă ? Moșa Mariancoviei, un fanatic al fotbalului, Mangîru, pentru care o înfrîngere însemna sfîrșitul oricărei bunăvoințe ?

Reintrarea lui „Le știe“ nu fusese o capitulare a lui Luca. Suspendarea jucătorului trecuse și înțelegea să-l reintroducă, pentru că era deocamdată mai bun decît rezerva lui. Spera că pedeapsa îl va fi învățat ceva și pe el.

Pentru Sandu îndîrjirea antrenorului la început fusese nu atît un act disciplinar, cît și dezvăluirea unei antipatii personale. Discuția dintre ei avusese un accent pătimaș. „Le știe“ îi spusese lui Luca fără sfială că „nu poate să-l înghită“ și că „vrea să-l desființeze“.

Explicațiile acestuia nu fură ascultate. În alte împrejurări, „Tat-al lor“ ar fi plecat și nu s-ar mai fi întors niciodată. Acum însă, se simțea singur, pentru că de la

o vreme prietenul său „Inimioară“ o „lăsase mai moale“, cum spunea, apărându-și locul în echipă. Încercarea lui „Le știe“ de a-i solidariza pe ceilalți jucători cu el dăduse greș și începea să fie îngrijorat. Urmărise cu dușmănie în cele două meciuri pe înlocuitorul său și își dăduse seama că juniorului nu-i mai trebuiau decât câteva meciuri grele în picioare pentru a se încadra în jocul echipei. Fără a avea o tehnică prea bună, dar tânăr fiind, luptând cu multă ambiție, el se dovedise pentru cunoscători un element ce promitea.

În afară de grija de a se vedea lăsat pe margine tot de mai multe ori, Sandu era mâncat și de ambiție. Nu se credea încă la vîrsta cînd ar fi trebuit să lase locul altuia și știa că totuși se apropia de aceasta. Încercase să stea de vorbă cu Măngîru, să se plîngă, să se arate nedreptățit, dar și ăsta era un om sucit. Față de toată lumea îi lua apărarea și cînd fusesec vorba să-l asculte, îl alungase ca pe un cîine. „Să nu te vîd, îi strigase într-o dimineață, voi nu sînteți oameni ! Nu vreți să munciți, vă bateți joc de cei din jur, dar ce credeți că o să vă mai meargă ?“

Toate astea, Sandu afluase de unde veneau ! Președintele sindicatului se opusese în câteva rînduri să li se dea prime și lui, și lui „Inimioară“, pentru că, pe bună dreptate, mai toată ziua umblau brambura prin siloz, plecau mai devreme la masă, parcă n-ar fi avut stăpîn. Șeful de secție, un bătrîn cam sperios, nu știa ce să le facă. La început crezuse că se vor da pe brazdă, așa cum afirmase directorul. „Îi luase înecet“, dar timpul trecea și nici nu putea fi vorba să se vadă vreo îndreptare. Jucau toată ziua tabinet pe sub bolțile de la etajul patru și unii dintre muncitori protestau. Le spuneau și în față : „Mă, voi sînteți niște trîntori, luați banii degeaba ! Cum v-o ține direcția...“

Chiar lui „Le știe“, toate întîmplările din ultima vreme începuseră să-i dea de gîndit. Iată de ce la meciul următor, cînd în siloz situația era foarte încordată, Sandu făcu una din cele mai bune partide din cariera sa.

Jucaseră în deplasare, cu o echipă aflată înaintea lor în clasament. Este drept că în fotbal se spune că balonul e rotund și că orice rezultat e posibil, dar nici cei mai

optimiști susținători ai echipei silozului nu sperau la un rezultat atât de bun : 5—1 !

Pentru Luca, într-un fel, meciul cu „Flacăra“, la Slobozia, avusese o mare însemnătate. Antrenorul își dădea seama că încă o înfrângere ar fi creat o stare de spirit foarte proastă în echipă. După aceea, orice efort ar fi trebuit sporit. Încă două puncte pierdute însemna că moralul jucătorilor ar fi fost de atunci înainte scăzut și o echipă de fotbal vlăguită, fără încredere în propriile-i forțe este ca un om bolnav : oricâtă bunăvoință ar fi avut cei care o formau, ar fi fost zadarnic.

Meciul se disputase pe o căldură de aproape 30 de grade. Începutul nu încurajase pe nimeni. Moșa Mariancovici și directorul, fără să spună nimic, așteptaseră hotărârile antrenorului. Între ei, de două săptămîni, domnea o ostilitate înghețată. Întîlnindu-se, numai dintr-o nevoie elementară de politețe se salutau cu destulă răceală. Chiar frizerul, atât de cumsecade altădată, uitase orice prietenie. Înfrîngerile consecutive îl întristaseră. De cînd „Steaua“ pierduse două puncte chiar pe teren propriu nu mai putea ieși în oraș, pentru că nu mai scăpa de gura lui Vizante și a lui Pantelimon : „O să mîncăți fripți echipa asta, incapabililor ! O să ajungeți cu ea în district“. Asemenea vorbe, de fier să fi fost, nu puteau fi răbdate de niște urechi atât de sensibile ca ale lui Moșa...

În minutul 5 de joc, extrema stîngă a gazdelor, un tînăr îmbrăcat într-un tricou galben, trecuse de Fane-Mahomed, centrase precis și un coechipier trăsese sus la colț. Era 1—0 pentru localnici. În momentul acela, Luca ținea bine minte, crezuse că în seara zilei aceleia ar fi trebuit să-și dea demisia.

După încă zece minute de panică, apărarea se regăsi. Deasupra stadionului ardea soarele și aerul era foarte uscat. Mucală, mai liniștit ca niciodată, nu spusese măcar un cuvînt celor de la apărare, contrar obiceiului. Centrase mingea și jucase ca și cînd nu s-ar fi întîmplat nimic. Aceasta era starea sufletească cea mai periculoasă : indiferența, și Luca își dădu seama că fără un apel violent, totul era pierdut. Atunci cînd jucătorii unei echipe ajung să nu se mai mînie pentru greșelile lor, înseamnă că au

sentimentul că sînt numai niște funcționari nepăsători, pentru care rezultatul nu reprezintă nimic.

Palid, furios pentru prima dată de cînd se cunoșteau, antrenorul le strigă să se miște mai cu convingere, să iasă din inerția de pînă atunci.

Mecanicul lupta din răspuțeri, trimitea baloane numeroase către centrul terenului unde Mucală, foarte încet la acest început de repriză, se mișca cu greutate, ca și cînd s-ar fi împotmolit.

Mult mai tîrziu, nici Luca nu știuse ce schimbase dintr-o dată fața jocului. O acțiune energică pe partea dreaptă îl pusese pe Sandu în poziție de șut. Un rist precis și egalarea se produsese : 1—1. După două minute, așa cum se întîmplă cel mai ades în fotbal, portarul „Flacării” primi și cel de-al doilea gol. O centrare a lui Picioruș ajunse la Mucală. Cu o foarfecă, acesta trimise exact în colțul opus celui în care se aruncase *goalkeeperul*. Cele două puncte marcate la un interval de timp foarte scurt îi puseră pe picioare și pe ceilalți. La sfîrșitul reprizei, scorul era 3—1. Marcase din nou „Le știe”, trăgînd de la 16 metri un șut cum rar văzuseră chiar localnicii. Aceștia îl aplaudară cu căldură, lucru neobișnuit.

Repriza a doua începuse cu un atac furios al „galbenilor”. Crețu salvase de două ori de pe linia porții.

O acțiune a lui Cîșu pe partea dreaptă adusese mingea în picioarele lui „Inimioară”. Un dribling scurt și pasa laterală fu interceptată de către „Le știe”. Un lat precis modifică din nou scorul : 4—1 !

Meciul fusese jucat. Către jumătatea reprizei, Alecu primi o minge lungă de la Gică-Marafet, o săltă cu capul peste halful advers și cu o fentă trecu balonul extremei stîngi. Picioruș trase, se produse o învălmășeală, portarul respinse pînă la Mucală. Un șpiț și era 5—1 !

Restul minutelor trecură pe mesimțite. Pentru Luca fu îmbucurător că, în ansamblu, „Steaua” se mișcase cu multă ușurință. În sfîrșit, vechile greșeli fuseseră uitate. Chiar driblingurile inutile ale lui Sandu din ultimele minute nu mai supărară pe nimeni.

La toate aceste lucruri se gîndea Luca, auzind vocile jucătorilor săi, fără să fie însă atent la cele ce spuneau. Altceva îl preocupa acum și trebuia să-și mărturisească, nu fără spaimă, că se afla într-o situație din cele mai ciudate.

„Doctorul“ se întorsese cu o zi înainte și, conștiincios cum era, se prezentase la antrenament. Era slăbit, ars de soare, ca după o campanie foarte grea ce durase mai mult decît crezuse. Cum fusese vineri, se încercase un joc de ansamblu și, bineînțeles, Cîșu, rezerva lui, intrase abia în repriza a doua. Jocul arătase că Mircea mai avea nevoie de cîteva antrenamente, pentru că absența lui se resimțea în forma slabă arătată. A-l introduce în formație în meciul de duminică, ar fi însemnat să lipsească echipa de aporul unui jucător în plină formă : Cîșu.

Nu aceasta era însă problema cea mai importantă. În definitiv, „doctorul“ trebuia să fie atît de înțelegător și să priceapă că dacă se ivise unul mai bun decît el trebuia să-i facă loc, fără supărare. Luca se temea mai mult de alte lucruri...

15

Cu două săptămîni în urmă, într-una din seriile aproape fierbinți ale aceluși sfîrșit de primăvară, pe cînd Luca se grăbea să încheie antrenamentul cu juniorii, zări silueta Chirei alergînd pe pista de zgură. Ca niciodată avu o strîngere de inimă și fu cuprins de o furie nemărginită. „În definitiv, ce tot voia fata aceasta ? Nu-și mai găsisese alt loc de antrenament decît stadionul lor ?“

Mai mult ca să întîrzie cît se putea momentul întîlnirii lor, antrenorul prelungi exercițiile cu băieții. Abia cînd întunericul căzu de-a binelea, le dădu drumul să merge la duș. El însuși vru să se strecoare neobservat spre cabinele jucătorilor. La capătul pistei, acolo unde

ciudatul amfiteatru de piatră își lăsa umbrele sale pe iarba pălită, fu întâmpinat pe neașteptate de fată.

— Ce faci, Palmierule ? îl întreabă.

Nu-i răspunsese. Ar fi vrut să treacă mai departe, fără o vorbă, dar nu avu puterea. Chira îi întinse un cronometru care lucea stins în lumina tulbure a serii :

— Uită-te, e bun ? Mi-ai promis că mă ajuți...

Cuvintele ei, moliciunea acelei voci ce se ș. ruga și certa, îl făcură să se oprească.

— Am avut treabă, n-ai văzut ?

— Și ce-mi vorbești așa de urît ? Pare-ai fi Mircea ! Numai el se rățoie cînd e necăjit.

Era peste puterile lui să se supere pe fata asta îmbrăcată în trening, cu părul căzut pe ochi.

— Ce crezi că dacă n-ai vrut să mă cronometrez tu, eu nu mi-am făcut antrenamentul ?

Luca se așează pe treptele de piatră. Era ostent, ar fi vrut să nu mai plece. Îl supăra și tăcerea care urmă. Știa că ea așteaptă să audă de la el o vorbă de camarad mai mare.

Luca ridică privirile. Dacă nu și-ar fi scuturat din cînd în cînd capul, aruncîndu-și mîna în părul retezat, cu degetele rășchirate ca un pieptene, ar fi putut s-o ia drept un băiat de-ai lui ce abia terminase antrenamentul.

— Să vii data viitoare cu cronometrul, auzi ? Acum trebuie să mergem, e tîrziu.

— Cînd, mîine ?

— Nu, mîine am de lucru cu cei mari, joi...

— Așa, făcu-ea, ți-e frică să nu fim văzuți împreună...

Mai bine ar fi tăcut. El o întrebase repede, tulburat de această complicitate ce se năștea :

— Mai știi ceva despre Mircea ?

— O să se întoarcă abia peste cincisprezece zile. Au mai mult de lucru decît s-a bănuț...

Și după aceea nu-și mai spuseră nimic.

După două zile, Luca o zări la intrarea stadionului, cu pantofii de atletism în mîna. Era îmbrăcată în treningul ei albastru, strîns pe corp. Se vedea bine că alergase să ajungă mai repede. Juniorii jucau între ei „la două“. Îi mai lăsă cîteva minute și fluieră sfîrșitul partidei. La

insistențele lor de a continua, el se arată deodată foarte îndirjit :

— Nu, atît ajunge. La baie toată lumea, echiparea și în cinci minute să nu mai prind pe nimeni pe aici...

Și ca să se convingă că ei nu vor mai întîrzia îi urmă în camera unde se aflau dușurile. Le privi cîteva minute trupurile arse de soare, bătute de șuvoiul de apă, și închise ușa în urma lui. Drumul pînă la capătul pistei i se păru mai scurt decît ar fi trebuit, căută să amîne cît se putea să ajungă în fața Chirei și se surprinse mărimdu-și pașii, mînat de o grabă pe care ar fi trebuit să și-o stăpînească.

— Bună seara, zisese fata, deci te-ai ținut de cuvînt..?

Își aruncase papucii de tenis în iarbă și-i schimbase cu cei de atletism.

— Ce zăpușcală e azi ! adăugase. Ar fi trebuit să mergem mai bine să înotăm...

— Acum, la ora asta ?

— Dunărea e caldă seara, am să te duc la un loc pe care-l știu numai eu, apa e liniștită, nici n-ai nevoie să înoți, numai plutești...

Terminase cu încălțatul. Își legase șireturile albe pe deasupra limbii late de piele, ieșită din pantof, și cu un gest care-l tulbură, își scoase bluza treningului. O clipă el îi văzu brațele întinse deasupra capului și sînii mici sub pînza subțire a tricoului alb. Trupul ei avea un miros cald, femeiesc, așa cum stătuse încălzit în îmbrăcămintea groasă. Își scutură cu un gest repede părul și el simți în nări un parfum difuz.

Chira nu observase nimic din stinghereala lui.

— Nu spui nimic, Palmierule ? îl întrebă cu nepăsare. Cum mai merge echipa, cînd mai luați o bătaie ? Încă puțin și sînt gata.

Lepădă pantalonii strînși la glezne cu un fermoar și cînd fu numai în șort îi luă brațul :

— Gata ?

— Gata.

Fata se burzului pe neașteptate :

— Graficul, unde-i graficul ?

— Ce grafic ?

— Cum ce grafic ? Graficul unei curse de 800 de metri plat...

Luca dădu din umeri nepăsător :

— Uite ce e. Eu sînt, așa cum ți-am mai spus și cum ar trebui să-ți intre în cap, antrenor de fotbal, nu atlet sau instructor de atletism, s-a înțeles...

— Brrrrr, dar rău mai ești !

Ca să-l liniștească, se aplecă în iarbă, caută în buzunarele treningului și scoase cronometrul și o hîrtie.

— Lasă că am avut eu grijă să copiez toate datele din manualul de atletism.

Și întinse ceasul :

— Uite, ține-l !

Din momentul acela deveni un tovarăș docil și tăcut de antrenament, care executa tot ceea ce i se spunea.

— Azi am să te „întind“ puțin, nu știu dacă ești obișnuit cu așa ceva...

— Lăudăroaso ! Vom vedea cine fuge mai tare. Crezi că dacă sînt mai bătrîn ai să mi-o iei înainte ?

Îl atrăsese dintr-o dată jocul acesta copilăresc. Dacă se gîndea bine, nici nu prea credea în posibilitățile ei. Femeile se apucă de o mulțime de lucruri și nu termină decît puține. Dar singurătății lui îi făceau bine jumătățile de oră cînd putea s-o asculte poruncindu-i. Obișnuit să comande, se convinsese că poate fi și foarte ascultător.

— Asta înseamnă că trebuie să sprintezi cînd ți-o spune eu și să fugi înaintea mea, să mă obligi să țin trena pe care ai să mi-o impui. Crezi că ești capabil de așa ceva ?

— Adică am să te *întind* eu pe tine ?

— Da, ai să mă *tragi*. Ar fi bine să faci asta cît se poate mai mult în linie dreaptă, lăsîndu-mi „coarda“ liberă cînd va fi nevoie...

— S-a înțeles ! lipi el călcîiele militarește.

Cursa începuse într-un ritm lent. El îi recomandă o încălzire de patru sute de metri, segmentată de sprinturi scurte pe zece sau douăzeci de metri. Îi auzea respirația în spatele său și știa că face exact pașii pe care-i făcea, că piciorul ei calcă în locul unde cu o secundă înainte călcase el. În palmă, Luca ținea cronometrul la care se uita din cînd în cînd. Primul tur de stadion se desfășură într-un ritm moderat.

— Acum respiră ! o sfătuie. Așa, adînc. Lasă-te mai mult pe spate, inspirația să fie mai scurtă, elimină aerul cu forță din plămîni, încă o dată !

Chira se supusese fără ezitări. După o plimbare scurtă, în pași mici, de voie, se întoarseră către locul de plecare. Făcură o tentativă de acomodare în care Chira îl învătă cum se trece un „punct mort“ într-o cursă de semifond, cum se sprintează la capătul ultimei sute de metri, și alte mici secrete ale atletismului, bănuite numai.

Antrenorul ostenise. Niciodată nu-și închipuise că o cursă de 800 de metri poate fi atît de istovitoare. Respira greu și dădu, ca să se scuze, vina pe antrenamentul făcut cu juniorii.

— Nu te mai dezvinovăți, îi spuse Chira cu ironie. Nu vezi că te-am întrecut ? De altfel ești un elev foarte cumsecade, poate în cele din urmă te văd recordman în locul meu.

— Mai știi ? Oricum, pentru o probă feminină, tot sînt bun, nu-i așa ?

Încercarea a doua fu cronometrată de Luca, rămas pe margine cu ceasornicul în mînă. Primii patru sute de metri fură străbătuți aproape în limita fixată de cartea de atletism. Către sfîrșitul alergării, Chira încetini. Sprintul dovedi că are încă destulă forță și că efortul trebuia numai dozat pe parcurs.

Urmase o pauză mai mare. După cîteva exerciții de respirație, ea își îmbrăcase treningul și venise lîngă Luca.

— Ce spui ? îl întrebuse.

— Pentru o începătoare este destul de bine. Va trebui să supraveghezi trecerea de la prima jumătate la cea de-a doua. Îți lipsește încă rezistența...

Obosită, cu fața încă crispată de efortul depus, ea îi povestise cîteva lucruri pe care le citise în cartea despre atletism.

— Trebuie uneori ani de zile ca să modifice tabela recordului personal.

„Istoria unor secunde“, cum o numea autorul manualului, cerea o mare forță sufletească și fizică și mai ales antrenamente susținute, dîrzenie și curaj...

— Crezi că am toate aceste calități ?

El se gîndise puțin și pe urmă o întrebuse :

— Spui că faci de mai mulți ani atletism. Simți că ai alergat vreodată mai bine ca acum ?

— Cred că da. Eram și mai tânără...

— Lasă, nu mai aminti de bătrînețe, că nu ești bătrînă încă, să se vaite alții.

Fata tăcuse. Privea curgerea serii peste vîrfurile plo-pilor, fluviul cel mare al cerului mînîndu-și banchizele prăfoase ale norilor într-un mers nesfîrșit.

Luca se gîndea că sînt oameni care stau toată viața citind cărți și creînd altele, că alții vor să urce cîteva sute de metri mai sus pe un munte și mai există unii, ca această fată de 20 de ani, gata să se simtă la fel de fericită, dacă reușește să cîștige o secundă într-o cursă de 500 de metri plat.

Asemenea scopuri își merită ambițioșii lor. Poate unii sînt ispitiți să creadă că totul seamănă efortului furnicii de a mai pune un etaj construcțiilor ei infime, dar cîtă voință îi trebuia Chirei să lupte cu secundele recordului visat !

Un pas, doi pași, același ritm egal. Mușchii se întindeau și se destindeau. Amfiteatrul alb, în lumina scăzută, se apropia și se depărta. În urechi stăruia fișîitul aerului care trecea pe lîngă urechi. Era ca într-un înec. Răsuflau în același timp, pașii lor erau la fel, se auzea scrișnetul zgurei și în pantofi le intrau bucăți mici și colțuroase de cărbune. Nu mai simțeau nimic. Luca o privea cu coada ochiului. Avea un gît prelung, subțire, ce împrumuta atitudinii ei ceva mîndru. Alerga armonios, cu mișcări firești, repetate. Totul era pur pe acel chip de fată tînră. Chira nu putea inspira nici un gînd care s-o mîhnescă. În fuga prelungită s-ar fi putut pierde tot : dorință, îndrăzneală...

Un pas, doi pași, o sută, două sute de metri, trei sute... Ritmul se accelera. Părul ei retezat se mișca în jurul frunții. Pista tare era mai aproape, orizontul în forma unei elipse se rotea în jurul lor, decorul amfiteatrului de piatră dispărea, se apropiau de tribunele de lemn, o clipă vîrfurile negre, mișcătoare, ale plopilor le treceau prin priviri, vîntul bătea dintr-o parte, le îngreuna fuga sau îi ajuta, și în urechi stăruia fișîitul lui monoton, egal. Era cînd un curent de apă căruia i te împotrivești, cînd o explozie de aer ce te

proiectează înainte cu o forță nebănuită. Pe „coarda“ pistei el îi părăsea. Iluzia vitezei creștea vertiginos. Corpul își pierdeă parcă din greutate. Începea sprintul. Echilibrul cursei se sfărîma prin accelerare. Pe treizeci de metri, corpul încălzit trebuia să străbată spațiul mai repede, sîngele se aduna sub frunte, respirația era fierbinte, iute ca loviturile grindinei.

— Acum ! striga Luca.

Se aplecau înainte, ținînd în același timp. Mișcările nu mai aveau nimic armonios. Totul se rupea. Chira strîngea dinții, o sudoare subțire se aduna pe piele, sub tricoul fierbinte. Peisajul înconjurător se amesteca, parcă cineva ar fi suprapus mai multe imagini, așa cum se întîmplă cînd se rupe pelicula unui film.

Urma apoi destinderea, pașii deveneau mai rari, leneși. Respirația se făcea din marș. Corpurile recăpătau temperatura obișnuită.

Nu spuneau nimic, nici Chira, nici Luca.

Antrenamentele acestea se repetară de cîteva ori. Cronometrul fusese uitat. Progresele erau înregistrate la urmă, fără un control exact cu ceasul.

— Crezi că am mers mai bine azi ? întreba de fiecare dată Chira, speriată că el ar fi putut să nege.

— Cred.

Fata se înfuria deodată, cu neconvingere însă :

— De ce nu mi-o spui sincer ? Parcă mi-ai face o favoare, atît... Se cunoaște că începi să îmbătrînești...

— Nu-i adevărat ! protestă el.

— Ba este. Oamenii care mai păstrează un rest de tinerețe în ei se entuziasmează...

Bărbatul nu-i răspundea. O urma tăcut, așteptînd-o să se îmbrace și urcau fără un cuvînt strada pavată cu piatră pînă în dreptul porții ei. Se despărțeau cu o strîngere scurtă de mîna și el se întorcea abătut spre casă. Avea de multă vreme sentimentul unei vinovății nemărturisite. Într-o seară o întrebă dacă atunci cînd se va întoarce Mircea, ea va mai îndrăzni să vină la antrenamente seara.

Chira se opri din mers și-l privise dojenitor.

— Nu știu ce-i cu voi, bărbații, vă gândiți totdeauna altfel de femei decît ne gîndim noi la voi. Ți-am mai spus că nu ești un bun camarad. Adică, știu eu ? Poate că ești.

Fata îi luase brațul și-l cercetase cu vocea tărăgănată, parcă bătîndu-și joc de el :

— Ar trebui să nu mai vin, spune drept, ți-ar părea rău ? Sau poate ți-este frică de Mircea ? Pe el nu-l interesează ce fac, chiar rîde de mine, auzindu-mă că vreau să bat un record. E un fotbalist încrezut și atîta tot. De aceea am venit la dumneata, pari mai serios...

Luca se întorsese necăjit :

— Mereu îmi spui că sînt bătrîn, că sînt serios.

— Ajunge ! Dacă ar fi chiar așa, nu mi-ar place să stau de vorbă cu tine, să umblu pe stradă...

Îi arată mîna așezată pe brațul său. Chira se depărtă puțin rușinată. De atunci, nu-și mai pomeniră nimic despre asta.

Pe urmă, cu trecerea timpului, se obișnuiseră să-și spună fără ezitări pe nume, el îi povestise cîte ceva despre lupta dată cu „cei mai prima interi din Europa“, despre isprăvile nemaipomenite ale lui Moșa Mariancovici, și-o ascultase la rîndul său, amintindu-și de anii liceului, cînd mai trăia mama ei. Avusese o viață obișnuită, începută bine, dar care ar fi putut să sfîrșească rău. Urmase timp de patru ani cursul unui liceu particular din Constanța, pînă la moartea părinților. Trebuisse să învețe o meserie și, neavînd altceva mai bun la îndemînă, intrase la *numărul doi* ca infirmieră. Cu ani în urmă dăduse peste o carte despre atletism. O citise ca pe un roman. Aceasta îi inspirase gîndul că ar putea să devină campioană. Încercase la început să arunce cu sulița, dar nu avea destulă forță. În cele din urmă îi plăcuseră alergările. Cînd îl cunoscuse pe Mircea, acesta rîsesse de preocupările ei. Deși sportivi, se părea că după părerea lui, femeia nu are ce căuta pe pista de atletism. Îmbolnăvindu-se, crezuse că va sfîrși prin a nu se mai ocupa de semifond, dar o dorință mai mare decît orice o readusese pe stadion.

Și deodată toate aceste plimbări nevinovate, ceasurile de antrenament căpătară altă semnificație prin venirea

„doctorului“. Luca nu îndrăznise pînă atunci s-o întrebe nimic despre natura prieteniei lor. I s-ar fi părut și necuviincios, și nepotrivit. Cînd îl văzuse intrînd în magazia de echipament, dezbrăcîndu-se, parcă nici n-ar fi lipsit atît de mult, simțise că îl încearcă amărăciunea. Parcă i-ar fi furat ceva omului din fața sa și nu putea, nu avea ce să mărturisească. Își strînseseră mîinile ca doi prieteni vechi ce se regăsesc. Antrenorul întrebuse cu jumătate gură cum fusese campania sanitară la care participase și, cu asta, trecuseră la ultimele rezultate ale echipei silozului. Mircea se îmbrăcase repede, se arătase nerăbdător să joace fotbal și, cu toată dorința lui de a demonstra că nu-și pierduse forma, se dovedise obosit și fără un bun control al balonului.

Apropierea meciului următor îl chinuia pe Luca. Aflînd despre întîlnirea lui cu Chira la stadion, „doctorul“ putea crede că vrea să-l îndepărteze din echipă sau cine știe ce altceva. Fiind și mai tînăr, acest sentiment neîntemeiat de nedreptate i-ar fi durut mai mult ca pe alții. Antrenorul se certase singur, spunîndu-și că n-avea nici un motiv să-și facă astfel de gînduri. Se purtase cît se poate de cuviincios, nu avea nimic de care ar fi putut să se rușineze. O camaraderie nu putea fi luată drept altceva. Ajuns cu gîndurile aici, simțea cum se înfurie. Adică ce era acest „altceva“ de care se temea atît? Oricine ar fi înțeles foarte bine dacă i s-ar fi explicat că unui om singur cum era el, prietenia fetei îi făcuse plăcere. Să fi avut aceeași vîrstă, nu l-ar fi încercat nici o remușcare. Cunoscuse destule femei. Unele îl dezgustaseră pentru că erau interesate, la altele ținuse mai mult decît ar fi trebuit și, pe urmă, împrejurările vieții îl îndepărtaseră de ele. Ar fi putut pînă atunci să se însoare de cîteva ori. Venise și războiul. Stătuse prin spitale, văzuse oameni murind alături, cu cît trecuse timpul apropierea de femei se făcuse cu totul întîmplător. Plecînd dintr-un oraș în altul, uitase ce este aceea iubire statornică.

Și iată, dar nu, asta nu voia cu nici un chip s-o recunoască, soarele, stadionul, antrenamentele repetate îl scosaseră din liniștea lui sufletească.

Zile întregi după întoarcerea „doctorului” își spusese că o explicație cu el nu putea să mai întârzie. Și din pricina propriilor gânduri nu înceta să regrete zilele când nu era încercat de astfel de griji...

16

Aici vara venea mai devreme, aproape pe neașteptate. O simțai dimineața când arșița soarelui ardea ca la prînz, seara când aerul neclătinat, plin de praf, te sufoca și o vedeai mai ales incendiind salcîmii și migdalii. Cerul se albea ca o pînză. Numai malurile verzi ale fluviului păreau însuflețite. De la unsprezece dimineața, nu mai umbla nimeni pe străzile tîrgului. Orașul cădea într-o letargie ce te înspăimînta. Funcționarii silozului arunceau registrele la o parte și priveau nemișcați din scaunele lor geamurile murdare. Pe la prînz, cîțiva dintre jucătorii echipei de fotbal puteau fi găsiți pe marginea Dunării, prăjindu-se la soare. Nu lipseau Alecu și „Inimioară”. Lucrul se adăda la ora aceea și își găsiseră fiecare cîte un înlocuitor.

Cînd se făcea două se îndreptau spre cantină, după ce treceau mai înainte, în drum, pe la *Picioare multe*, să bea cîte o halbă de bere oferită de către domnul Pantelimon. Acesta, ca de obicei, nu era găsit singur. Nu lipsea Vizante, mai slab, prăpădit de căldurile lunii iunie, numai într-o cămașă veche, cu mînecele retezate deasupra cotului și nici colonelul Pătrulescu, într-o bluză kaki, bine călcată.

Acum, vara, programul suferea schimbări importante. Cafeneaua se deschidea pe la ora unsprezece. Domnul Ulă Eatai mătura singur dușumelele și făcea necăjit socotelile la o masă cu picioarele subrede din fundul salonului. În dugheana lui nu bătea soarele. Încă de cu seară, obloanele rămîneau trase deasupra ferestrelor mari și nu era oră din zi sau din noapte cînd să nu ardă nelipsita lampă de carbid. Treburile nu mai mergeau bine deloc. Impe-

zitele acopereau aproape tot câștigul, să nu fi fost cei câțiva clienți pe care-i avea, de multă vreme ar fi trebuit să închidă cafeneaua. Și dacă te gîndeai, nici ăștia nu mai aveau de unde să dea, să arunce cu banii ca altădată.

Pe la 12 sosea colonelul, întrebînd încă de la ușă dacă n-a venit cineva înaintea lui. Se așeza ostent pe un scaun și ofta :

— Azi sînt lefter !

Totdeauna, la fel. Își scotea batista lui mare, își ștergea fruntea nădușită și adăuga, invariabil :

— Și-i o căldură afară ! Domnu' Batai, creditează-mă c-o halbă pînă îmi pică un mușteriu...

Cafegiul nu-l refuza niciodată, pentru că speța biliargiilor nu murise cu totul. Ambițioși mai erau destui în orașul ăsta și dorința de a-l învinge pe colonel nu se stinsese încă. Ba de la o vreme, șiret, Pătrulescu începuse să dea semne de slăbiciune, tocmai pentru a nu-i descuraja pe amatori, pentru că atunci banii lui zilnici ar fi fost pierduți. Colonelul nu putea suferi lipsa de politețe și nimeni nu-l văzuse încasînd vreo sumă, numărînd hîrțiile soioase ale jucătorilor pe care-i înfrunta. Pentru aceasta exista domnul Ulè Batai. El descurca încîlcita aritmetică a partidelor jucate, el oprea cu o cinste exemplară sumele ce i se cuveneau, chiria pentru biliard și costul meselor. Dar, contul lui Pătrulescu nu era acoperit și în privința asta, patronul spunea prietenilor săi :

— Așa un om ca domnul colonel mai greu de găsit ! Să mi-l ție Dumnezeu, că dacă n-ar fi el, aș da faliment !

Cu ceilalți doi, situația era alta. Uneori Pantelimon lipsea de la cafenea. Și nu o zi, ci două sau trei. Se întorcea totdeauna obosit, dar plin de bani. Domnul Ulè Batai nu se întreba niciodată de unde vin monedele strînse în tejgheaua lui de tablă, ca orice negustor bun. Uneori îl mai împrumuta pe clientul său cu sume mari, fără să-i ceară vreo chitanță. Nu trecea nici o săptămînă și fostul cerealist i le înapoia neuitînd să pună cîteva hîrtii în plus și să adauge surîzînd :

— Au fost cu noroc !

— Noroc să dea Dumnezeu, domnu' Pantelimon, ura patronul cafenelei, fără să mai spună ceva.

Domnul Ulè Batai auzise în cîteva rînduri de la alți mușterii că împreună cu celălalt, cu Vizante, fostul cerealist, face contrabandă cu grîu pe la Brăila și Constanța. Nu întinsese vorba mai departe pentru că nu avea nici un interes. Era mut, tăcut, serviabil, ce făcea stînga nu știa dreapta, după un vechi principiu negustoresc.

De la o vreme, absențele lui Pantelimon se răriseră. „Nu mai merg afacerile“, își spunea patronul. „Nu-i nimic, nu se lasă el cu una cu două...“ Deocamdată, și Pantelimon și Vizante păreau preocupați mai mult de echipa de fotbal a silozului.

Cam pe la 1, soseau amîndoi, certîndu-se încă de afară :

— Eu nu înțeleg de ce-mi mai ține în echipă pe muhaiaua aia de Cîșu, domnule ? spunea Pantelimon, așezîndu-se la locul său obișnuit din fundul cafenelei.

Și după ce răsufila ușurat că a ajuns cu bine la *Picioare multe*, cerea cu vocea sa spartă :

— Două halbe, domnu' Batai, cu garnitura respectivă !

Discuțiile păreau interminabile și luau adesea forme violente. Pe patron nu-l supăra cu nimic însă cearta lor. Nu se băga, nu se amesteca.

Pentru obișnuiții cafenelei, se putea spune că de cîtăva vreme, în orășel nu se mai discuta decît despre șansele echipei „Steaua“ de a se recalifica în Divizia „B“. De luni și pînă joi, se comenta meciul din duminica ce trecuse, iar de la mijlocul săptămîinii pînă la sfîrșitul ei, ce era de făcut pentru ca „albaștrii“ să nu piardă cumva meciul următor.

— Cum, coane Pantelimon, se avînta și Vizante, ajuns cu o clipă mai tîrziu în fața mesei pe care era așternută în fiecare zi altă hîrtie curată albă, adică ce, Cîșu o fi vreun prost ? Tînăr, tînăr, dar joacă numai în vînă, nu l-ai văzut duminică ?

Pantelimon, fire violentă, necăjit totdeauna cînd era contrazis, bătea cu pumnul în masă.

— Eu cred că dumneata, iartă-mă, nene Vizante, te-ai cam zaharisit. Păi cum să joci, domnule, cu rezervele cînd ai titulari atît de buni ? Păi unde mai găsești așa o finețe de jucător ca „doctoru“ ? Are dribling, inteligență, șut...

— Nu zic nu, obiecta Vizante, dar unde pui tinerețea...

— Parcă „fachirul“ are o sută de ani ? 25, domnule, atît, că i-am citit în acte, ce, nu-l ştiu eu ? La „Dunărea“, a jucat acum şase ani, cînd era încă junior...

Pînă golea cele două halbe soseau şi alţi muşterii. Scaunele se făceau roată în jur.

— Cum stăm, coane ? întreba cîte unul. Luăm *turul* ?

— De ce să nu-l luăm ? I-auzi colo ! Deocamdată am săltat pe locul trei, mai avem două puncte şi gata. O să vadă pe dracu „Dinamo“, că duminica viitoare *tragem* cu ei ! Mort să fiu şi tot mă duc la Călăraşi.

Toată lumea ştia că domnul Pantelimon îşi reparase vechea-i maşină „Topolino“, care stătuse cinci ani pe butuci şi că nu era duminică, dacă echipa juca în alt oraş, să lipsească. Se împrumuta de bani dacă n-avea, umplea rezervorul cu benzină şi făcea un tur la volan prin centru, ca să fie văzut. Maşinuţa arunca gaze de-ai fi spus că deasupra oraşului plutea un val de ceaţă artificială. Trecătorii ieşiţi la plimbare la ora unsprezece scoteau batistele şi le puneau la nas. Lîngă el, Vizante făcea semne cunoscute cu mîna.

— Încotro ? întrebau aceştia, deşi ştiau bine unde pleacă cei doi.

— La meci, după coada echipei. N-avem loc, că v-am lua şi pe voi !

„Topolino“ scrîşnea, şasiul părea că se va rupe, dar cu chiu cu vai se urnea mai departe. În cîteva ore, ajungeau autocamionul silozului şi se opreau în faţa stadionului.

— Iar au venit pagubele astea ! se oţăra Mangîru. Nu mai scăpăm di lepre...

Directorul să nu-i vadă. Las' că-i ştia şi cine sînt, dar îi mai şi auzise odată, după un meci, spunîndu-le jucătorilor : „De, nu mai avem noi franci să vă dăm o masă !“ Ce credeau ei ? Adică direcţia şi sindicatul nu se îngrijeau ca băieţii să aibă tot ce le trebuie ? Păi ar mai fi trăit cineva de la o vreme cu Moşa Mariancovici dacă la pauză lipsea punga cu lămîi pentru tăiatul setii ?

Mangîru se apropiase de ei, răstindu-se :

— Cini sînteţi dumneavoastră, di vă băgaţi undi nu vă fierbi oala ?

Directorul îi cunoștea bine, dar se făcuse c-a uitat. Pantelimon și Vizante o luau mai într-o parte de câte ori îl vedeau : „Asta ne dă pe mîna miliției !“ se văita ultimul, mai fricos. „Da' ce, de cînd s-a interzis să ții cu o echipă de fotbal ?“ se zbîrlea Pantelimon.

Mangîru îl chemase de cîteva ori pe frizer și-i spusese în gura mare să fie auzit:

— Ia ascultă, Moșa, ci-i cu cadavrele istea, frați? Toată ziua după noi. Ia mai zi-li să-și vadă di treabă. Fac scandal în tribună, asmut jucătorii... Ci, cred c-am uitat ci-o fost anul trecut cu „Flamura“?

— Niște scăpătați, spusese moale președintele colectivului sportiv, spre rușinea lui Vizante care se roșise ca o plită auzindu-l.

— Scăpătați pi dracu! Pi vremea cînd noi ne rupeam șira spinării, ăștia pitreceau și ne mînceau zilili...

— Ce să le facem? Să-i omorîm?

— Parcă eu zic să-i omorîm? Să-și vadă di treabă. Asta-i echipă serioasă...

— Le place fotbalul, au microb, ca noi...

Mangîru suduia cu silă:

— Or avè, da' altu-i microbul lor și altul al meu... Auzi-i, că să dea o masă jucătorilor, da' ci, jucătorii silozului sînt di la Sfînta Vineri sau salariați...

Moșa Mariancovici nu mai dăduse sfoară la discuția asta. Nu-i plăcea să fie auzit de cei doi, nu de altceva, dar se mai întîlneau pe la cafenea. De altfel, din ziua aceea, frizerul își cam pierduse creditul. Pantelimon și mai ales Vizante, să nu-l mai vadă.

— Te-ai ajuns, îl luase primul la rost într-o dimineată pe stradă. Zi „scăpătați“, ai? Și scrișnise printre dinți: Mă, nu s-o-ntoarce, mă , socoteala? Am să mătur strada cu voi, în frunte cu deșteptul ăla de director și cu toți ai lui...

Moșa, fricos ca un iepure, nu pomenise nimic nimănui. De atunci trecea numai pe trotuarul celălalt cînd era vorba să ajungă dincolo de cafeneaua *La picioare multe*.

Dar despre incidentele acestea, domnul Pantelimon și domnul Vizante nu aminteau niciodată. Voiau să dea amîndoi impresia că sînt un fel de consilieri ai antrenorului, pe

care-l sfătuiesc din cînd în cînd, uitînd că numai cu o lună în urmă îl numeau „incapabil“.

Lunea și marțea, cafeneaua se umplea de chibiți. Erau și zile cînd cei doi întîrziau cu intenție, lăsîndu-se așteptați. Fiind singurii spectatori ai meciurilor pe care „Steaua“, le susținea în deplasare, curiozitatea celorlalți era întemeiată.

După o plimbare pe centru, cu mîinile la spate, domnul Vizante și domnul Pantelimon își făceau apariția. Erau urmați de o ceată de curioși. Întrebați cîte ceva pe drum, nu ar fi deschis gura.

— *Cronica* la prînz, spunea cu importanță Pantelimon respirînd tare, încălzit de soarele prea arzător, popa nu toacă de două ori...

Prînzul era cam la ora unu, cînd consumul de halbe se mărea și domnul Ulè Batai își chema și nevasta într-ajutor.

Relatarea partidelor se făcea cu încetineală într-un dialog ce lua formele unui scandal abia stins. Pantelimon ca Pantelimon, dar Vizante avea o fantezie nescată. Inventă cu ușurință situații neprevăzute și ascultătorii erau numai urechi. Halbele se goleau la repezeală, patronul se ruga în gînd la Dumnezeu să nu se termine campionatul prea curînd.

— Păi ce credeți dumneavoastră, că a fost o floare la ureche la Brăila, începea solemn Pantelimon...

Chiar partidele de biliard erau uitate și colonelul înghițea înjurînd în gînd această concurență.

— Ajungem noi, ca la trei...

Împrejur nu mai scîrțîiau nici scaunele.

— Jucătorii nervoși, se amesteca și Vizante, strîngîndu-și obrazul ca o pungă.

— Parcă dumnealor nu-l știu pe Sandu ce nervos e!

— Mai e vorbă! aprobau în cor cîteva voci.

Pantelimon relata cu răbdare drumul pînă la stadion, începutul meciului, atmosfera „mexicană“ din tribună, cum fuseseră aruncate zece sticle cu limonadă în capul lui Gică-Marafet, care lovise fără să vrea pe un jucător al „Flamurei“, și nu-l nimerise nici una, ajungînd cu mari ocolișuri la nodul reportajului:

— Pînă în repriza a doua, ai noștri marcaseră numai un punct...

Știa toată lumea lucrul acesta din ziarele sosite cam la ora douăsprezece și citite pe nerăsuflăte, numai amănuntele le scăpau și le aflau acum.

— Egalarea plutea în aer. Crețu a scos două baloane prin blocaj...

— Ce tot vorbești! îl apostrofă Vizante. Nici pome-neală de așa ceva, să vă spun eu cum a fost...

— Pardon, pardon! protesta Pantelimon. Pe mine mă ascultă oamenii, eu sînt obiectiv!

Și în gînd își spunea nu știu pentru a cîta oară:

„Nu-l mai iau pe ăsta cu mine, să-l văd mort! Îl învăț eu minte să-mi ia cuvîntul din gură! În loc să tacă mîlc, să zică așa cum zic eu...”

— Ești obiectiv, pe dracu! Vorbiși! Nu plutea nici o egalare în aer, ascultați-mă pe mine. Dacă prostul de „Le știe” n-ar fi ratat de patru ori, de patru ori, zic, nu o dată, o rărea Vizante ca să-și cîștige auditoriul, să-mi spuneți cît era scorul? Eu de cînd tot strig să-l scoată dracului din echipă...

Pantelimon simțea că se sufocă. Se ridica în picioare cu halba în mîină, ca și cînd ar fi vrut să i-o arunce celui-lalt în cap. Nimeni nu se tulbură însă, știindu-l incapabil de așa ceva.

— Mai zi o dată! Repetă ce-ai spus...

Vizante, brav, se ridica și el în picioare, ștergîndu-și fruntea de sudoare:

— Repet: să-l scoată din echipă pe Sandu, că e bătrîn și nu mai face doi bani...

Pantelimon cădea pe scaun ca în fața unei catastrofe ce nu mai putea fi împiedicată:

— Ți-am spus, *mon cher*, că ai început să te zaharisești și nu mă crezi...

Celălalt se supăra comic, cu o ipocrizie simpatică de bodegar gata să-și îmbrățișeze prietenul:

— Coane Pantelimoane, nu mă supăra! Ești conser-vator, un om lipsit de perspective...

„Le știe“ era apărat după aceea cu înverșunare. Pantelimon cerea patru halbe goale ca să arate chibiților cum într-un meci făcut cu o săptămână în urmă, tot în deplasare, Sandu „întorsese“ o apărare întreagă. Măsurile îi erau aduse în grabă și, pe masa umedă de spumă, fostul cerealist explica cu amănunte:

— Să vedeți chestie! Asta-i vreasăzică apărarea „Voinței“. Uite : un fundaș, un stoper și încă un fundaș. Buun ! Mai dați trei halbe încoace.

I se dădeau.

— Stai, pe astea să le umplem ca să nu se confunde. Turna în fiecare câte puțină bere, recomandînd:

— Țineți minte fiecare în ce-ați băut.

Asta nu mai avea nici o importanță acum.

— Cum vă spuneam, „Le știe“ avea trei apărători în față. Aici era el, mai turnau puțină bere ca să se vadă mai bine ce halbă îl reprezenta pe interul dreapta al silozului, ăsta ar fi „Inimioară“ și ăsta Mucală. Buuuun! Luați halba care a rămas în plus, că ne încurcă.

Cineva o lua.

— Vine fundașul la el... (trăgea o halbă goală spre „Le știe“). Ce-i face băiatul ? Îl întoarce odată de prinde muște și-l minte și pe stoper (aprozia și a doua halbă). Astuia îi bagă balonul printre picioare ca la proști și-l ocolește. Nu mai rămăsese decît fundașul al doilea (trăgea și cca de a treia halbă spre „Le știe“), care, deștept, se bagă spre poartă, să nu-l lase singur. „Tat-al lor“ se face că pasează lui „Inimioară“ aflat cam aici (mai mută o halbă lateral) și în realitate merse singur, driblînd și portarul...

Se oprea triumfător, gustîndu-și victoria.

— Și dumnealui îmi spune conservator, poftim. A, înțeleg! Promovăm tineretul, dar stai, nene, nu așa, hodoronc-tronc ! Să-mi vîri cine știe ce îmbrobodit în locul lui Sandu, prost de nici bocancii nu e în stare să-i ducă!

Vizante nu se lăsa cu una cu două :

— Îți lipsește curajul, domnule, și de-aia vorbești așa !

— Ia te uită la el! Oi fi revoluționar, ți-oi fi însușit principiul ăstora: fotbal colectiv, ptui, că ți-e scîrbă să te

mai uiți la meciuri. Păi unde-mi sînt jucătorii de altădată? Mai țineți minte? Cînd degaja unul o dată, mingea ajungea tocmai în brațele portarului celălalt, să iei tramvaiul s-o ajungi ! Acum te uiți la ei, abia o ating, pase pe metru pătrat, parcă ar face zidărie, nu fotbal...

— Atunci ce mai cauți la meciuri, coane Pantelimoane ? Ce mai cauți dacă nu-ți place ? făcea vesel Vizante.

— Ce caut? Caut, că n-am ce face altceva mai bun. Ia să am eu iar paralele de altădată...

Pe la trei, amețiți de bere, își strigau peste masă cele mai cumplite ironii:

— Nu vezi că ai îmbătrînit prost, ai albit de tot și habar n-ai ce-i aia fotbal...

— Nu știu care din doi! Acum se face știință, domnule, nu se mai joacă brambura, ca la Ploiești. Pînă și portarul pasează mingea, o trimite ca la handbal, n-ai văzut ce glagorie are antrenorul ăsta ?

Pantelimon, descheiat la cămașă, ridică mîna lui păroasă și acuza în gura mare:

— Parcă spuneai că nu poți să-l înghiți, că-i un prost, un nepriceput.

— Eu? se jura Vizante. Eu? N-ai auzit bine, domnule? Cum l-am văzut, mi-am dat seama ce zace în el! A făcut și o echipă de juniori de ți-e mai mare dragul, eu i-am văzut jucînd, nu ca dumneata care ești habotnic și ai vrea să ne prezentăm cu jucători de o sută de ani, în cîrje ! Păi acolo-i baza, coane Pantelimoane, acolo-i baza! Ai să vezi numai peste un an cum îi învață puștii fotbal pe cei de la *întîia*...

Pe Pantelimon era greu să-l convingi. Catîr bătrîn, nu se lăsa cu una cu două.

„Inimioară“ și „Le știe“ picau tocmai în toiul discuțiilor. Li se făcea loc pe scaune, cafegiul căra la repezeală două halbe, numai spumă și ei le goleau pe nerăsuflete. Erau întrebați ce părere au despre ultimul joc, puțin le păsa. Nu de asta treceau pe la *Picicare multe*. Cînd se potoleau spiritele și se mai răreau mușteriii, Pătrulescu își continua partida de biliard și Vizante îi chema mai

aproape, privind în jur să n-audă și altcineva cele ce discutau.

— Ce-i facem, șefule? întreba Sandu. Crăciunescu ăla al dumitale nu se mai mișcă deloc. Parcă-i mort. A intrat spaima-n el! Am trecut de vreo două ori pe-acolo, nimic! Zice că-i e frică. Nu cunoaște paznicii pe care i-a pus Mangîru și nu mai pică nimic...

Pantelimon îi făcea cu ochiul lui Vizante să-l țină mai deoparte pe „Inimioară”, să nu știe toate secretele. Era mai bine să vorbească între patru ochi cu „Le știe”.

— Mă băiete, îi șoptea, vorbă multă, sărăcia omului! Unge osia unde trebuie. Ce dacă sînt noi? Adică ei nu iau bacșiș?

— Păi bani de unde, coane? Că sîntem cam pe geantă...

— Las' că vă dau eu. Stai să treacă vipia asta, să înceapă însilozarea. Atunci e mai înghesuială, nu se bagă de seamă. Am vorbit cu băiatul meu, ce vrei, nici el nu poate să-și dea poalele peste cap, să-și piardă pîinea. E mai bine să lucrăm prudent...

„Le știe” nu era mulțumit deloc.

— Vrajă, coane, prudent, neprudent, noi ce facem cu ramazanul, că ne chiorăie mațele de foame. Nu tu prime, nu tu șpagă, ba mai au pretenție să și lucrăm, că zic ăia de p-acolo, că le halim banii pă daiboj...

— Las' că vă dau eu, mă, nu vă las!

— Paște, murgule, iarbă verde, să vedem mardeii pe masă, că de vreo lună ne tot duci cu preșul!

Era adevărat, vînzarea la „negru” nu mai mergea. Trebuia să-și mănînce ca ursul de sub unghii. Ce știa afaceristul ăsta? El cerea bani și iar bani, dar uita că sta cu marfa dosită, nedormind noaptea de frica miliției, să nu fie cumva prins că înfunda pușcăria.

Și vrînd-nevrînd le mai dăduse cîte două mii de lei la amîndoi, în cîteva rate, pe care cei doi îi băuseră la Văduva.

După aceea urmasse o perioadă întinsă de secetă, cum spunea Alecu. Terminaseră banii. Nici Pantelimon nu avea prea mulți. Trebuiau să mai rabde, să facă așa cum or putea pînă spre toamnă, dacă nu s-ar fi ivit ceva între timp...

Or asta nu mai așteptară cei doi.

Intr-o după-masă, „Le știe“ îl luă pe Alecu de la Văduva și, în timp ce se îndreptau către casă, îi spuse :

— Ascultă, mă, ce-ar fi să ne facem noi cu niște părăluțe, că așa nu mai merge. Iar am început să bem pe garanție și cine știe când o să mai vedem lovele de la încuiatul ăla de Pantelimon...

— Ei, cum?

Sandu clocea de mult în el.

— Ce-ar fi, „Inimioară“, să dăm o gaură la magazia de echipament ? Să umflăm niscăi ghete, niscăi treninguri, am eu un om, i le pasăm și ne iese de-o săptămână de zăiafet...

Alecu se sperie la început.

— Și dacă ne prinde?

— Cum o să ne prindă, mă, ai mai auzit tu să pună cineva laba pe „Tat-al lor“ ?

„Inimă de porumbiel“ era hoț de ocazie: fura pentru că nu avea ceva mai bun de făcut, altfel, om cumsecade, dacă nu-i lipsea ce-i trebuia, adică de o pîine și de un rachiu.

— Mă Sandule, e păcat, mă !

— De cine-i păcat, prostule?

— Să furi chiar așa, doar jucăm în echipă, nu se face..?

„Le știe“ scuipase cu scîrbă:

— Ia mai scutește-mă cu astea, știi! Ce, Mangîru sau silozul lui mi-o fi mamă, mi-o fi tată, ai? Dacă ar mai cădea acolo c-o primă, cu ceva... Nu ne-a promis directorul?

— Păi da, dar zice că nu muncim...

Sandu avea filozofia lui:

— Să muncească ei, ce ne trebuie nouă muncă ? Destul că trecem pe-acolo, pe la servicii...

„Inimioară“ nu prea se îndemna.

— Lasă, mă Sandule, că dacă ne prinde ne pierdem pîinea, mă...

— Ce pîine? Care pîine? Asta-i pîine? S-o mănînce ei cu mă-sa. Dacă nu vrei, cu tot le-o fac, de vîndut n-o să mă vinzi. Într-o zi am șters-o la Constanța, am umflat

marinarii și seara sînt înapoi, n-au cum să mă bănuiască, cum vrei, mai gîndește-te...

Cum era băut și avea și o slăbiciune pentru prietenul său „Inimioară“, după o îndoială scurtă, întrebă:

— Și cum s-o potrivim?

— Am eu un șperaclu. După antrenamentul de mîine dăm gaura. Poimîine seara ne-am și întors cu marafeții. Ai să vezi că n-o să se prindă nimeni...

Alecu, ce să facă? Primise:

— Bine, mă Sandule, numai să nu ne simtă careva...

A doua zi veniseră mai tîrziu la antrenament spunîndu-i lui Luca, cu jumătate de gură, că sînt foarte obosiți. Mecanicul îi văzuse că-și șușoteau într-un colț după terminarea jocului amical ce avusese loc la stadion. Îl chemase pe Mucală, spunîndu-i încet:

— Ia dă-te mai aproape...

Căpitanul echipei se uita la Șoșon :

— Ce-i?

— Mie nu-mi place mutra lui Sandu de azi, nu știu ce pune la cale cu „Inimioară“. Vezi că eu plec, trebuie să fiu deseară la Medgidia, ia trage-i de limbă.

Fox-Movietone se scărpinase în cap, după ce-i privise cu coada ochiului.

— Nici mie nu-mi miroase a bine, motanul ăla de „Le știe“ toarce el ceva. Las' pe mine, ți-i ghicesc eu!

Se dăduse mai aproape de ei, încercase să le vorbească, nu fusese chip. Cei doi erau muți ca mormîntul. Pe la șapte și jumătate, „Le știe“ dispăruse.

— Unde-ai plecat? întrebase Mucală curios.

— Am o treabă...

„Inimă de porumbicel“ nu deschisese gura. Zicca că se duce la cantină mai spre seară, să mănînce. Căpitanul echipei l-a chemat pe Gică-Marafet:

— Măi băiete, nu știu ce au ăștia doi, Alecu și Sandu, că pun ceva la cale și nu-i dibăcesc...

Fundașul era grăbit. Dădu din umeri nepăsător:

— Ți se pare ție!

— Nu mi se pare, mă. Un căpitan de echipă trebuie să știe și ce-i în burta jucătorilor săi. Eu simt omul cînd vrea să mă tragă pe sfoară. Am fost prieten cu ei și-i cunosc bine...

- Haide mai bine cu mine să ne scaldăm...
- Nu plec de aici, ce dracu, nu-ți ajunge că ai făcut duș?
- E altceva să mergi la gîrlă...
- Stai cu mine, Gică, n-auzi, dacă nu ți-o place...
- Ce să fac?
- Să rămîi. Dau un vin la *Văduva* dacă rămîi, să ne bunghim la manglitorii ăștia.

Lui Gică-Marafet nu-i ardea de pînde. S-ar fi scaldat mai degrabă.

- Care, că Sandu a întins-o...
- Se întoarce, de cînd îl pasc eu, a băgat de seamă și mecanicul că nu-i lucru curat cu ei... Hai, mă Gică, lasă dracului scaldatul!

Ispita era prea mare.

- Bine, stau, da' vorba-i vorbă!
- Mai încape discuție?
- Bate laba cu nenicu'! Atunci cum facem?
- Zicem că plecăm înainte și ne ascundem după magazie.

Gică-Marafet se dovedi mai deștept:

- Nu, mai bine în gura podului, îi vedem prin lumina-
tor dacă pleacă în oraș și ne luăm după ei.
- Și dacă rămîn în siloz?
- Asta-i treaba paznicilor...
- Bine.
- Dar tu ce crezi?

Mucală își frecă pieptul acoperit de un tricou marinăresc.

— Mă Gică, ăștia sînt puși pe furat, ascultă la mine, de la o vreme, ce zic eu, de cînd au intrat în producție, o duc într-un trai, nu știu de unde au bani și asta mă mănîncă. Adică noi să tragem ca proștii și ei să nu facă nimic și să aibă franci mai mulți, să bea ca pașa la *Văduva*? Cum devine asta?

- Crezi că mai cărăbănesc cîte un sac de grîu?
- Nu știu, dar parcă așa mi se pare...

Către ora opt, „Le știe“ se întoarce. Începuse să plouă. Jucătorii se risipiseră. Paznicii închiseseră ușile metalice de la cîntarele automate și oamenii de serviciu începuseră

să măture. Curtea silozului se golise. Ultimul plecă Luca, după ce încuie ușa biroului. Cercetase dacă echipamentul fusese așezat la locul lui, trimisese pe Fane-Mahomed cu câteva tricouri la spălătorie și coborîse în curte. Pe treptele clubului îi găsi pe cei doi. Stăteau cu genunchii la gură, ferindu-și picioarele de ploaie. Antrenorul îi privi o clipă.

— Ce faceți aici? N-ați plecat?

— Plouă, maestre, poate stă mai încolo, și nici nu ne grăbim. N-avem biștari, că n-am fi aici...

— Sigur, ați sta la cîrciumă! V-am mai spus eu că dacă vă prind vă dau afară și nici nu vă mai bag la meciul următor...

— O drojdioară, acolo, parcă mare lucru...

Ca și altă dată, Luca se întreba : „Unde dorm de fapt oamenii aceștia ?“ Mucală îi spusese că au ibovnice în cartierul tătăresc și că dacă ai vrea să-i găsești vreodată ar fi foarte greu, pentru că numai „Inimioară“ avea un domiciliu stabil. Pînă a nu intra salariați la siloz, vara, cărau saci de grîu în micul port al orașului sau făceau transporturi cu șalupele pe Dunăre. Uneori aveau bani să arunce cu ei de-a azvîrlita, chefuiau cîte trei zile, altă dată, de cele mai multe ori adică, împușcau francul. Cît timp Mangîru le dăduse o cartelă la cantină aveau cel puțin masa asigurată, nu le păsa. După aceea, așa cum știa toată lumea, o tîrîseră cum putuseră pe la cîrciumari, mîncînd pe da-torie. Luca îi bănuia încă de lucruri necurate.

Îi întrebă dacă nu vor ceva bani împrumut. I se făcuse milă văzîndu-i cum stau în ploaie și își spuse că nu ar fi fost cine știe ce dacă în seara aia ar fi băut și ei cîte-o bere.

— Cum să nu, maestre, tresări „Inimă de porumbiel“, care nu avea demnitatea celuilalt. „Le știe“ era totdeauna tăcut, nu ai fi scos un cuvînt mai mult decît era nevoie de la el. Ți se părea că îți face un hatîr cînd îți spunea ceva.

— V-ajunge o sută?

— Bună și aia, maestre, avem și noi de-un rașpil de seară, să prindem curaj...

— Și cînd mi-o înapoiți?

Păreau amîndoi foarte mirați.

— De ce vă uitați așa? îl întrebă Luca. Vă dau suta cu împrumut, doar sînteți salariați acum, cîștigați pentru munca voastră, nu puteam să vă jignesc...

„Inimioară” oftă comic:

— Mai bine ne jigneai, coane! În sfîrșit, dacă nu se poate altfel o să-ți înapoiem suta la chenzină.

După plecarea lui, „Le știe” rînjise:

— La chenzina de la paștele cailor! Fraieri ne mai crede ăsta, bă! Ia auzi la el, ne împrumută... să mori, nu altceva...

De altfel nici antrenorul nu spera să mai capete vreodată banii înapoi, dar asta nu-l supăra prea mult.

Se înnoptase de-a binelea. Gică-Marafet îi spuse lui Mucală:

— Nu mai deslușesc nimic. Stăm ca proștii aici degeaba, haide mai bine să coborîm.

Pîndiseră prin luminator, și întoarcerea lui Sandu îl aprinsese pe căpitanul echipei:

— Ce ți-am spus eu? Țștia miros ceva pe aici...

Cît timp se mai vedea curtea silozului era ușor să te uiți la ei de sus, cum stăteau pe piatra de la intrarea clubului, dar acum nu se mai zărea nimic. Trebuiau să coboare, să-și aleagă alt loc de pîndă.

La jumătatea scărilor, auziră pașii furișați ai celor doi.

— Ssst! făcu Mucală. Cum dracu au intrat în club?

Mai mult ghicea decît știa că pe scări urcau „Le știe”, și „Inimioară”.

— E deschis pînă la 11, cînd vine schimbul trei. Haide repede sus, în pod.

Suiră pe vîrfuri înapoi.

— Ce ți-am spus eu, Gică? șopti Mucală.

— Vor să dea o gaură la magazia de echipament...

O clipă, gîndul furtului îl ispiti și pe căpitanul echipei.

— Ce-ar fi să le ajutăm și noi, Gică? Facem jumate-jumate cu ei.

Celălalt se foi în întuneric alături. De undeva, din fundul ființei, se ridică duhul cel rău.

— Și cam cît am lua pe așa ceva?

— Fă socoteala. Sînt trei rînduri de chiloți, trei de tricouri, două rînduri de treninguri, peste douăzeci și cinci de

perechi de ghele de fotbal, plus cele ale juniorilor, tenișii, jambierele, avere, nu glumă! Mergem cu ele la Constanța, ne umplem de bani...

— Sstt! Auzi-i...

— Hai mai sus...

Întunericul îl scotea din fire pe Mucală. Îi era frică să nu calce pe ceva și să se dea de gol.

— Îi lăsăm să opereze și pe urmă îi luăm la întrebări...

— Bine, dar ce-i facem, împărțim prada în jumate sau...

Aerul podului era înăbușitor. Toată căldura strînsă în ziua aceea se adunase sub acoperișul silozului. Mirosea a grâu putrezit. Mucală își aduse aminte de iarna care trecuse. Cîte luni să fi fost de cînd goliseră podul și făcuseră sala de gimnastică? Treabă, nu jucărie... Mițu, președintele sindicatului, se legase de ei de cîteva ori în ședințe, pentru că-i era frică să nu cumva să se prăbușească acoperișul! Rîse încet în întuneric.

— Ce-ai, mă, de ce rîzi ? îl întrebă celălalt.

— Rîd ca prostul de ce-mi aduc aminte...

Pe urmă cu cine reparase parcă antrenorul arena? Cu el ! Ce era înainte de asta ? Un vagabond la care lumea se uita cu dispreț, ca la o cîrpă. Acum învățase cinci sau șase meserii. Pe unde nu trecuse? Pe la uzina electrică, pe la cîntare, pe la cazane. Cîteodată îl încerca pofta să plece aiurea, cu mîinile în buzunare, să mai vadă și altceva, că se plictisea dacă făcea pui într-un loc. Dar prea se obișnuise aici, cu băieții. Mai ales de cînd echipa începuse să meargă ca pe sfoară, ți-era mai mare dragul! Silozul era o casă pe care n-o poți lăsa atît de ușor. Alecu poate avea dreptate cînd spunea că muncesc numai proștii, dar nici așa nu mai mergea, să fii fugărit toată viața, ca un cîine, să nu te respecte nimeni. Cît mai mergea să ducă viața asta? Altceva era să i se spună și lui ca fiecăruia: „Tovarășe Mucală, dumneata ce crezi, cum ar fi mai bine să facem aici? Dar aici?“ Se săturase să fie luat numai în răspăr, să fie știut de frică numai pentru că era mai puternic decît ceilalți, pentru că avea niște pumni de te făcea piftie cînd te lovea...

Alături, Gică-Marafet ronțaia un bob uscat de grâu, găsit pe jos. Se gîndea că poate Mucală nu știa ce-i aia

școală de corecție. Dar el se săturase. Iar să iei bătăi (deși auzise că acum nu se mai bate, oricum, nici pe flori n-aveau să te țină dacă te prindeau, că nu sînt proști), iar să nu vezi lumina soarelui! Pentru ce? Pentru cîteva mii de lei pe care or să le bea într-o săptămînă. Era sătul de oase rupte...

— Ce zici, Mucală? întrebă pe șoptite.

— Ce să zic?

— Îi lăsăm să fure ?

— Cum o să-i lăsăm?

— Păi ziceai că...

— Ce să facem?

— Nu spuneai tu că ce-ar fi să...

— Ai surzit, dracului, Gică, cum o să lase un căpitan de echipă să fie jefuită magazia clubului?

— Bă, al dracului ești, sucit!

— N-ai auzit tu, ce-mi tot dai zor, mai bine fă ochiul mare, să nu ne scape dășteptii.

Gică-Marafet mai avea o nedumerire :

— Îi dăm pe mîna Pazei?

— Ești nebun? Vrei să-i ducă la miliție? Cu cine mai jucăm duminică?

— Păi dacă fugeau cu echipament cu tot?

— Avantajul călărețului! N-au fugit, lasă-i pe mîndel. Mi ți-i bat eu ca la poliție, de nu le mai arde lor să fure cîtă viață or trăi. Ce e azi ?

— Miercuri.

— Tocmai bine, pînă vineri sau sîmbătă îi ține în spital. Duminică sînt în formă.

Gică n-avea chef să se bată.

— Dacă-i mardim, spuse, se face scandal, o să vină Paza și-o să zică așa și pe dincolo, că și noi am vrut să furăm...

— Cum o să zică ? Antrenorul știe ce fel de oameni sîntem, nu ne bănuiește. Asta se numește, cum dracu-i zice? Autoapărare! Așa-i zice, pă libertatea mea... Adică nu sîntem noi în stare să-i împiedicăm să fure echipamentul echipei? Cum ți-ar veni să joci duminică cu tricouri de împrumut?

Gică nu se gîndea numai la asta.

— Eu nu te mai înțeleg, Mucală...

— De ce, mă?

— Uite, așa, bine. Ai fost sau n-ai fost prieten la toartă cu ei?

— Am fost.

— Atunci?

— Atunci e că m-am săturat de lepre. Și eu am fost vagabond, dar mi s-a urît. Adică tu de ce te-ai lăsat de furat?

Celălalt dădu din umeri:

— Mă gîndeam și eu adineauri la treaba asta...

— Ei?

— Nu mai merge, bă, nu mai merge. Tu nu vezi cum se strînge șurubul? S-a pus șaua și pe noi. Și e și altceva. Te mai bagă și pe tine cineva în seamă, nu te mai aruncă de la Ana la Caiafa, ca pe o treanță... Gioancă mi-a și spus într-o zi că dacă aș vrea eu, aș ajunge cineva, ehe... De ce nu ne-am face, mă, și noi oameni cumsecade? Adică Mangîru ăsta ce-o fi fost la viața lui? Vreun conte? Vreun barosan? Tot de-ai noștri, coate-goale. Și uite-l! Ditamai directorul! Gioancă la fel. Nu spune chiar el că a cărat în port? Mîțu, ce să mai vorbim? Că-l știi după vorbă. Eu, unul, să fie al dracului mincinosu', mă fac băiat de treabă, ai să vezi...

— Lasă vorba, că pleacă ăia cu bagajul...

— Nu-nghite ciupitul ! Cît e mândel p-acilea, nici rîndunica nu trece, darmite niște huidume care fură echipament la nouă seara...

În timpul ăsta, Alecu acoperise fereastra cu o pătură și aprinsese becul să se vadă ca lumea. „Le știe“ își desfăcuse frînghia legată în jurul pantalonilor, și scosese de sub nădragii lui cei largi un sac încăpător. În cinci minute, rafturile fură golite cu grijă. Nu încăpeau decît ghetetele și nici alca toate, ar mai fi trebuit un sac. Planul era simplu. Aveau să arunce de sus cele furate, sub fereastra magaziei, unde nu se vedea nimic pe întuneric, și de acolo o să treacă peste gardul silozului. Ieșirea s-ar fi făcut pe poartă, ca oamenii, cu mâinile în buzunare, fluierînd, fără să poată fi bănuți de cineva. Sandu privi în jur, căutînd un cearșaf. Găsi o foaie de cort și o întinse pe

dușumea. Dacă ar fi făcut un balot bun ar mai fi încăput și vreo cîteva treninguri, că astea erau mai scumpe. Le-ar fi legat cu frînghia și ar fi stins becul, ar fi deschis ferestra și ar fi aruncat și sacul și pachetul sub streășină, cît ai clipi.

Cînd să zică și ei bogdaproste, că terminaseră, se treziră cu Mucală și cu Gică-Marafet înăuntru.

— Bună seara, pușorilor! glăsui căpitanul echipei.

„Inimă de porumbiel“ făcu pe prostul:

— Ce-i cu voi?

— Da' cu voi ce este?

— Ce să fie? Vrem să ne luăm papucii...

— Așa, cu sacul plin? întrebă rîzînd Fox-Movietone.

„Inimă de porumbiel“ se așeză pe grămada de echipament.

— Ascultă, Mucală, tu vorbești serios? Te-ai dat cu ăștia?

— Cu care, mă, cu ăștia?

— Cu statul!

— Ce stat, mă? Care stat? Ce, aici e statu' sau noi, o mîna de oameni, eu, Gică, mecanicul, „doctorul“, prostul ăla de socotitor, ce stat, care stat?

— Adică nu vreți să ne lăsați să plecăm cu sacul și cu legătura asta?

Gică-Marafet rîse din colțul lui:

— Iete ai dracului, mai aveți și pretenții!

„Le știe“ se apropie de Mucală:

— Bă, tu ești *bagabont* ca și noi! Ce-ai înnebunit? Dă-te la o parte sau haide cu noi la Constanța să vindem boarfele, să ne umplem de parale, să tragem un chef să se ducă pomina...

Mucală se rezemă ușor de ușă. Nu spunea nimic. Îi măsura amenințător. Era mai înalt decît ei și dacă i-ar fi prins la un loc le-ar fi spart capetele la amîndoi. Unde-l mai pui și pe Gică, bătauș vechi și el, care nu se juca.

Sandu înțelese că n-o să scape ușor. Spuse scurt lui „Inimioară“:

— Ce mai stai, Alecule, scoate cuțitul că ăștora li s-a făcut de cucuie!

„Inimă de porumbiel” nici nu avea cuțit. „Le știe” aruncase doar o vorbă în vînt ca să scape într-un fel. Gică îi și sărise în spinare pînă una alta.

— Așa, scrișni Mucală, pe Sandu lasă-mi-l mie...

Și se aruncă cu picioarele înainte, drept în burta celui din față. „Le știe” se prăbuși pe podele. După aceea, Mucală îi bătu pe rînd, cu îndemînare, ajutat de Gică-Marafet. Nu le lăsă un loc nepisat. Fundașul se rugă de el :

— Lasă-i, Mucală, nu uita că duminică mai avem nevoie de ei.

— Pînă duminică îi repară „doctorul” la spital. O să le spunem celorlalți că i-am scăpat din mîinile unor marinari. Să nu cumva să sufli cuiva, să povestești cele ce s-au întîmplat astă-seară aici, s-a înțeles ?

— Înțeles.

— Nu de altceva, dar să nu le stricăm *firma*, să mai mănînce și ei o bucățică de pîine. După bătaia asta cred că nu le mai trebuie nici sare pe colivă, le-o ajunge, sărăcuții de ei !

„Inimă de porumbiel” și „Le știe” fură ajutați să se ridice în picioare, se scuturară puțin pe mădulare și căpitanul echipei îi puse să așeze echipamentul furat la loc. Sacul îl opri Mucală pentru magazie.

— Găsim noi la ce să-l folosim, spuse rîzînd. Lasă-l aici, Gică. Mai bine caută-i de cuțite, că ăștia sînt în stare să ne înjunghie...

Cei doi erau moi ca niște cirpe. Nu le mai ardea de nimic. De fapt lui Alecu nici nu-i venea să-și creadă ochilor cînd îl vedea pe Sandu cu obrazul umflat de bătaie și se pipăia în neștire la nas, ca și cînd și l-ar fi pierdut. Mucală îi împinse spre ușă și îi sfătui să nu facă zgomot pe scări, că dacă-i auzeau paznicii mai încasau o bătaie, și ar fi fost a doua în ziua aceea de pomină.

Și după ce puse totul la locul lui, scoase șperaclul din broască, îl privi o clipă și rîse.

— N-au lucrat rău băieții, ce zici, Gică ?

— Meseria-i brățară de aur, chicoti celălalt.

— Să le mai aud gurița vreodată pe teren de-acum ! S-au făcut ai dracului. I s-a uscat gura antrenorului, ăsta de cînd îi roagă să se astîmpere, și ei deloc... Haide, c-o fi tîrziu. Dacă se tîrșește vreunul de jos, spunem că am avut treabă la club, să nu știe nimeni. Pricepi ? Sînt băieți de-ai noștri, nu putem să-i facem de rîs. O bătaie se mai uită, o să ne împăcăm, dar nici să-i pîrim, de...

18

Trec ani de zile fără să te gîndești la nimic altceva decît la lucruri obișnuite. Dragostea ți se pare o ocupație pentru cei care se miră ce să mai facă cu timpul și, deodată, echilibrul vieții obișnuite se sfarmă. Cunoștințele despre lucrurile înconjurătoare capătă alt înțeles. Nu mai recunoști realitatea în care ai trăit. Uneori, începe totul de la un lucru de nimic. Un rîs de femeie te tulbură într-o seară. Ai mai auzit o mulțime de femei rîzînd și asta te-a lăsat indiferent. Ai mai văzut și alți ochi. Da, dar sînt altfel.. Ai auzit vorbind și alte femei, dar ceea ce spune aceasta ți se pare foarte însemnat. Nu poate fi nimic mai frumos și mai bine spus decît așa. Între oameni se țes adesea legături nevăzute, mai durabile decît lanțurile. Lupți, vrei să crezi că ți se pare numai, că te înșeli, și iată, de cîte ori o vezi, începe să-ți bată inima ca în tinerețe, parcă n-ai mai fi cunoscut alte femei. Și cine este fata asta cu ochi oblici, cu mers neauzit ? Cum să-i spui că îți pare rău că n-o mai vezi, că de la venirea „doctorului” din campania sanitară nu mai ai curaj să aștepți ora antrenamentului ei, că pleci mai devreme cu o jumătate de ceas, ca și cînd ți-ar fi teamă să nu ți se întîmple un lucru foarte neplăcut. Poate și ea gîndește la fel, poate s-a jucat numai de-a atletismul, ca să-și rîdă de tine, că te vede atît de prost, de neîndrăzneț. Poți să comanzi acestor bărbați de peste 25 de ani, să-i obligi să facă

ce vrei tu, fără să crîncească, ai reușit să-l învingi și pe acest director, ai trecut prin viață bătîndu-te pentru cea mai mică fericire, ai smuls bucuriile una eîte una, ai trăit și prost și bine, mai mult prost decît bine, războiul te-a făcut mai tăcut, mai posomorît, dar ai început să știi mai multe lucruri, să înțelegi cu ușurință ceea ce altădată n-ai fi priceput decît foarte greu. Și-acum ? Acum, fugi să nu dai cu ochii de ochii neliniștiți ai Chirei, să nu-i mai auzi glasul în care se amestecă și puțină batjocură, dar și sinceritate...

Fără această lipsă de-o lună și jumătate a „doctorului“, poate nu s-ar fi întîmplat nimic, viața ta ar fi trecut liniștit mai departe. Erau și în orașelul acesta cîteva femei la care te-ai fi gîndit, dar aveai lucruri mai importante de făcut. Ce era stadionul părăginit fără fata sălbatică, fără prezența ei ? Un loc unde îți îndeplineai meseria pentru un salariu. Ți-a plăcut din ce în ce mai mult să lupți cu oamenii din jurul tău. Ei nu te înțelegeau. I-ai silit să te priccapă, dar asta nu avea nici o importanță. Un lucru nu-ți merge la inimă pînă nu l-ai dus la capăt. Și deodată toată indiferența ta s-a sfărîmat. Arena șubredă, pe care un vînt mai mare ar lua-o pe sus, ți se pare mai frumoasă, e un loc neprețuit, unde te bucuri și suferi, orașul îngheșuit, plin de praf, cu oameni tăcuți, amestecați, nu ți se mai pare un oraș oarecare. De el te vor lega amintiri, pentru că nu se poate să uiți serile pline de vînt, cerul palid și înalt, fata căreia îi simți respirația alături, bucuria victoriilor atît de grele, obținute aici, pe bucata de pămînt plină de iarbă.

Ai început să fii distrat, să nu mai bagi de seamă că unii îți trag chiulul la antrenamente, că îi lași prea mult să facă ce vor pe acești tineri neascultători. Cînd îl vezi pe celălalt, pe „doctorul“, întorci privirile în altă parte. Ți-a fost frică să nu fi aflat de undeva că ai stat cîteva seri cu Chira și să bănuiască, foarte firește de altfel, că-l dușmănești, l-ai lăsat să joace în locul unuia mai bun decît el acum. Știi că timpul pierdut în campania aceea l-a scos din formă și că nu mai are suflu, că s-a întors cu obosală grea în trup, că de fapt „fachirului“ i-ar trebui o perioadă de odihnă și, în dauna celorlalți zece jucători, îl sacrifici pe Cîșu, numai ca să nu fii bănuț de ceva urît, josnic. Și

măcar să fie ceva urît sau josnic în începutul acesta de iubire ! Nici n-ai îndrăzni să te gîndeşti la un astfel de lucru, pentru că dacă ar fi așa, ar trebui să pleci, să te sui în primul tren și să lași echipa în plata domnului, s-o antreneze cine vrea.

Dar ceva mai puternic decît orice judecată te ține aici. Te-ai împrietenit aproape cu toți jucătorii, cum poți să-l părăsești pe frizer, pe Mangîru ? V-ați certat, el și-a recunoscut greșelile, nu se mai amestecă în treburile tale decît rareori, cînd uită promisiunile făcute. Acum ți-e frică numai de ziua de mîine, ți-e frică numai de tine...

În unele seri de început de vară, prin locuri necunoscute, așteptînd prin halte neluminate legăturile cu trenurile locale, ascultînd pufăitul melancolic al locomotivelor care au ca și vapoarele un farmec al lor, Luca se gîndise înspăimîntat la ceea ce ar fi putut să devină viața lui.

Începuse să-și caute ocupații tot mai numeroase, se lupta cu inerția timpului stăruior atunci cînd viața nu este numai o bucurie și nu reușise să ajungă la o hotărîre. Pe Chira n-o mai întîlnise de aproape două săptămîni. Nu știa dacă ocupațiile ei o obligaseră să vină mai tîrziu la stadion sau, poate, se ferea să-l mai găsească din motive lesne de înțeles. Își amintea de o convorbire mai veche în care ea se scuturase, negînd orice obligație față de Mircea. Îl chinuia și gîndul că ar putea fi un caraghios. Și „doctorul“ și Chira erau mult mai tineri decît el, aproape niște copii.

Uneori, munca îl fura. Ceasurile de antrenament treceau pe nesimțite. Echipa lui mai avea fisuri. Succesele din ultimul timp nu-l puteau face să creadă că a isprăvit cu toate. Numai că acum energia lui scăzuse. Se simțea ostenit, ar fi vrut ca „turul“ campionatului să se termine mai repede, să poată pleca pentru cîtva timp la el, la Reșița. Vacanța i-ar fi prins bine, i-ar fi pus ordine în gînduri.

Deocamdată se lupta cu Picioruș, mezinul echipei. Extrema stîngă a echipei „Steaua“ nu arăta bine de la o vreme. Căldurile prea mari ale acelui anotimp îl slăbiseră. În toate meciurile de pînă atunci, antrenorul observase că jocul „om la om“ nu-i convenea deloc. Cu cîtă tehnică

avea, Luca îl învățase să scape cu repeziciune de adversar, să nu stea lângă fundășul său și îi indicase situațiile când ar fi fost bine să dribbleze. Numai să lovească balonul cu capul nu putea Picioruș ! Așteptînd mingea de sus, mezinul avea aerul unui om căruia poate să-i cadă pe creștet o greutate. Își înțepenea ceafa, închidea ochii și asuda de frică. Gîtul lui ca un fir de ață, cu un măr al lui Adam destul de pronunțat, se scurta de teamă, pielea frunții dacă ar fi putut fi văzută, ar fi arătat ca o mușama încrețită. Tare se mai mira Picioruș cînd îl vedea pe Bibiloi trimițînd balonul sosit de la centrul terenului înapoi, cu o izbitură precisă. Pe un cap ca al stoperului puteai să spargi lemne.

— Cum nu ți se zdruncină, mă, ție, creierii ? întreba în gura mare mezinul.

— Dacă nu sînt ca tine, o arătare...

Secretul era să nu aștepte mingea, să meargă el către ea, s-o lovească precis. Lui Picioruș îi trebuiseră aproape trei luni pentru ca să afle acest mister. Încercase săptămîni la rînd și fără un joc inventat de Luca nu s-ar fi deprins niciodată.

Antrenorul știa că nu există nimic mai bun cînd vrei să-l înveți pe un om ceva decît să-l ambiționezi, să-l pui să se întreacă cu alții, dacă e nevoie. Iată de ce, de la o vreme, începu să promită mici premii celor mai buni executanți ai exercițiilor necesare antrenamentului. Premie pe rînd : pe cel mai bun sprinter, pe cel mai bun săritor și pe cel mai bun executant al mișcărilor fundamentale. Jucătorii fuseseră furați de ambiție. Luca simțise după un timp, așa cum simte învățătorul care și-a cîștigat încrederea elevilor săi, că se terminase cu indisciplina. Chiar „Le știe“, altădată atît de refractar, se arăta interesat de aceste jocuri. Premiile nu erau mare lucru, dar nimeni nu putea suferi ca altul să i-o ia înaintea, așa cum se întîmplă de obicei cu toți oamenii. La săritura în înălțime, recordman se dovedise Bibiloi. Acesta ajunsese să treacă ușor ștacheta înălțată la 1,60 metri. La săritura în lungime, cei șase metri socotiți multă vreme de netrecut fuseseră depășiți într-o după masă de către portar.

Pentru Picioruș fu inventat un joc nou, din care nu lipsea șiretenia. Se începuse cu o partidă redusă de volei. Nu se îngăduia lovirea mingii cu capul. Aici balonul cădea destul de încet, mezinului nu i se mai părea atât de primejdios. La început, băiatul greși destul de des, ceea ce aduse o ploaie de proteste din partea coechipierilor care simțeau că pierd premiul pus în joc, partida disputându-se pe echipe. Vrînd-nevrînd, Picioruș învăță să lovească din ce în ce mai bine balonul. Dar pentru asta fusese nevoie de cîteva săptămîni...

În ansamblu, jocul se îmbunătățise simțitor. Mai erau cîțiva, ca „Inimioară” și „Le știe”, care fură dezbărați cu greu de jocul individual. Nu se putea ca după numeroase partide să nu înțeleagă și ei, în cele din urmă, avantajele unei pase primite la timp. Se isprăvisse curînd și cu trimiterea baloanelor la întîmplare.

Pentru „galerie” transformarea era un lucru mai greu de înțeles. Spectatorilor gălăgioși nu le plăcuse la început jocul „pe sfoară”. Fuseseră obișnuiți să vadă ani de-a rîndul „matadori” ai fotbalului, străluciți pentru calitățile lor individuale și nu o „echipă”. Pentru cei mai mulți dintre suporteri, forma actuală a celor doi interi, atât de admirați altădată, nu era satisfăcătoare. Păi unde erau driblingurile lui Sandu, unde erau șuturile lui „Inimioară” care sculau tribunele în picioare ? Este adevărat că balonul se purta cu îndemînare de la jucător la jucător și că cele mai multe goluri erau marcate din apropierea porții cu cîte un șut plasat, însă necunoscătorilor parcă tot mai mult le plăceau „barele” de altădată ale lui Mucală, cursele lungi ale lui Gică-Marafet pînă în apropierea porții adversarilor sau șuturile lui de la 60 de metri.

Moșa Mariancovici, dezamăgit și el la început de schimbarea sistemului de joc, începuse să înțeleagă cîte ceva. Cu timpul făcea teorie celorlalți :

— Uitați-vă, bre, joc ! Dantelă, nu altceva ! Artistic și mondial ! Ia să numărăm pasele : „doctorul” i-o dă extremei drepte, acesta trimite lui Mucală, Mucală o expediază lui Alecu, Alecu întoarce la Sandu, trage, Sandule, ce mai aștepți ?

„Le știe” trăgea. Frizerul se umfla în pene :

— Am o echipă elegantă, ce să mai vorbim, că-i degeaba !

Îi venise inima la loc. „Steaua“ nu mai pierduse nici un meci de multă vreme. Iar umbla de luna de dimineață pînă miercuria după Crețu :

— Fă-mi șase afișe, să anunț oamenii unde joacă echipa duminică !

Cînd erau gata, atîrna unul la gară, unul la Văduva, unul la *Picioare multe*, unul la restaurantul de stat, al cincilea putea fi văzut lîngă monument, în centru și, în sfîrșit, ultimul pe zidul geamici. Conținutul afișelor suna cam așa :

MARE MECI, MARE !

DUMINICĂ PE STADIONUL DIN LOCALITATE

„STEUA“—VOINȚA-FETEȘTI ! SĂ NU LIPSEASCĂ
NIMENI ! ÎNCURAJAȚI ECHIPA ! BILETELE SE GĂSESC
LA CASA STADIONULUI, LA PREȘEDINTELE
COLECTIVULUI SPORTIV, MOȘA MARIANCOVICI...

Și bineînțeleles nu lipsea nimeni...

19

Meciul de la Călărași fusese decisiv pentru stabilirea clasamentului la jumătatea campionatului. Prima clasată, „Dinamo“, fusese înfrîntă pe teren propriu, rezultat la care foarte puțini se așteptau. Cu o săptămîină înainte, orașul C... parcă luase foc. O victorie a echipei „Steaua“ ar fi adus reprezentativa silozului pe locul doi sau trei la numai un punct diferență de primii clasați, ceea ce îmbunătățea simțitor situația. După aceasta, încă în 11 meciuri, se putea spera să se treacă înaintea dinamoviștilor. Se știe că aceștia aveau o echipă foarte puternică și Luca făcuse un antrenament special în tot cursul săptămîinii. Întrucît

se bănuia că se va lupta cu o înaintare foarte rapidă, se hotărî o tactică specială, în care halfii de margine să fie retrași aproape de linia fundașilor, ei ieșind înainte numai în cazurile cele mai fericite. Cei doi interi, „Le știe“ și „Inimioară“, trebuiau să acopere un spațiu mai mare de teren, ceea ce cerea o condiție fizică foarte bună. „Inimă de porumbiel“ nu-l îngrijora pe antrenor, dar Sandu era mult mai leneș, de vină fiind poate și vîrsta. La primul antrenament din săptămîna aceea, sosiseră umflați, cu zgîrieturi pe față și, la întrebările lui, nu voiseră să spună ce au pățit. Păreau vlăguiți, fără poftă de joc și Luca se gîndea dacă n-ar fi fost cazul să-i înlocuiască. Pentru aceasta, pregăti și pe cei doi juniori. Regulamentul permitea schimbarea în cîmp a doi jucători.

Nu fusese nevoie, pentru că la ultimul antrenament și „Le știe“ și „Inimioară“ arătară o formă foarte bună.

Cam preocupată, însoțită de alaiul admiratorilor din oraș, caravana silozului plecă încă de sîmbătă de la prînz. În coada convoiului, pentru că plecaseră trei autocamioane în care se aflau și muncitorii de la întreprindere și cei de la fabrica de ciment, nu lipseau Pantelimon și Vizante, în mașinuța lor care gîfîia și rămînea mereu în urmă, spre disperarea celor doi. Cazarea, masa la restaurantul din localitate, supravegherea somnului, toate la un loc fură pentru Moșa Mariancovici un calvar. Frizerul vedea împrejur numai tentative necinstite ale gazdelor. Ba că friptura servită scara era prea uscată și asta ar fi putut îmbolnăvi pe cineva, ba că prăjiturile erau rîncede, cîte și mai cîte !

Nu putea nimeni să-l convingă să tacă.

— Uite, bre, îi arăta antrenorului, asta-i pîne ? Asta-i talpă, *brat moi*, toval, nu pîne ! Dacă știam căram făină de la siloz și le pregăteam eu cîteva franzele să se ducă vestea !

— Oi fi și brutar ! se mirase Luca.

— Să știi că sînt !

Mangîru, neliniștit, îl întreba, din jumătate în jumătate de ceas, ce formație va alinia. Plecase cam îngrijorat, la siloz se iviseră unele încurcături, dar nu putea să lipsească tocmai la meciul decisiv. Se certase cu Gioancă și cu Mițu, care voiau să-l rețină, și acum, deși știa că de patru me-

ciuri nu intervenise nici o schimbare în formație, voia să se mai asigure o dată că vor fi întrebuințați acciași jucători.

Antrenorul îl luase cu binișorul, vorbise despre altceva și, puțin câte puțin, directorul se liniștise. Nici băieții nu erau prea veseli, ceea ce nu-i plăcea lui Luca. Vorba lui Fery-baci, antrenorul lui de la Reșița : „Cînd jucătorii sînt nervoși, trebuie să-i duci la circ !“

Îl chemă deci la el pe Moșa Mariancovici :

— Uite ce, tovarășe președinte al colectivului sportiv...

Frizerul era foarte sensibil și cînd îl fericcai cu înșiruirea titlului său ar fi făcut și pe dracu în patru.

— Spune, fratele meu, spune, că te ascult...

— Moșa, în orașul ăsta e vreun circ în apropiere ?

— Circ ?

Președintele crezuse că nu aude bine.

— Circ. Cum ai auzit !

— Să întreb, bre, dar ce ți-o fi trebuit dumitale circ la ora asta, nu știu.

Era cam opt seara și nu se întunecase încă. Unde să găsească sîrbul circ în Călărași ? Fără să mai întrebe nimic, ieși afară din hotel și începu să cerceteze. Avu nenorocul să dea și peste niște tineri glumeți care stăteau pe o bancă în parcul din centru.

— Bună seara, spusese sîrbul politicoș. Nu știți dumneavoastră cumva unde se găsește pe aici un circ ?

Tinerii își dădură coate. Omul din fața lor, îmbrăcat într-un tricou prea larg, cu pantaloni trei sferturi și ciorapi albi, frămîntîndu-și șapca în mîini, părea picat din lună. Să nu fi fost din România și tot ai fi știut că la Călărași, bîlci e numai de Rusalii și abia atunci vine circul „Vancea“ dacă i-o mai fi zicînd așa, că în anul acela multe nume se schimbaseră !

— Dar ce cauți dumneata la circ ? Ești îmblînzitor ?

Frizerului, lăudăros cum era, îi trecu o clipă prin minte să spună că da, dar ezită. Asta îl pierdu, pentru că tinerii înțeleseseră că au de-a face cu un om slab de înger...

— Poate ești scamator, nene, făcu unul. Arată-ne și nouă cum se scot porumbeii din șapcă...

— Nu sînt, bre, sînt președintele colectivului sportiv „Steaua“.

Publicul călărășean nu este lipsit de umor și o poveste ca asta nu era la îndemîna unor glumeți oricînd. Privindu-se unul pe altul, cei de pe bancă se întrebă cu îngrijorare, ce-o fi căutînd președintele colectivului sportiv al adversarilor, la cîrc ? Oricum, trebuia trimis undeva cît mai departe, pentru ca să aibă a doua zi, în tribune, ce povesti celor care n-ar fi știut ce mai conducător au cei din C...

— Mergi mata, făcu unul din ei, pînă la gară. De acolo, în spate ai să dai de-o stradă. Mergi ce mergi pe ea și ajungi chiar în fața circului.

Moșa Mariancoviei mulțumi fericit.

În cîteva minute fu înapoi la hotel.

— Am găsit, bre, după mine, înainte marș !

Apoi se întoarse spre antrenor :

— Da', nu, zău, de ce mergem noi la cîrc ?

— Pentru ca să-i distrăm pe băieții ăștia, să nu se mai gîndească la jocul de mîine !

— Aha !

Fericit, frizerul luă conducerea plutonului. Pînă la gară erau dacă nu trei kilometri și jumătate, trei, ca popa. Cum seara le plăcu, se porniră pe jos, în căutarea circului. Într-un ceas, socoti Luca, vor fi așezați pe bănci și se vor distra. Șoferului autocamionului i se lăsă vorbă să întrebe în oraș unde se găsește cîrcul, pe undeva, pe lîngă gară, și să vină să-i ia la unsprezece înapoi la hotel, pentru că încă un drum pe jos ar fi fost obositor pentru jucători.

Cam după trei sferturi de ceas zăriră piața luminată din fața gării.

— Încotro spuneai, Moșa, că e cîrcul ? întrebă antrenorul.

— În spate se mai face o stradă și acolo îl găsim.

Fără să mai întrebe pe nimeni, ocoliră gara și se treziră într-un cartier întunecos. Se înserase bine, erau și mulți efîni, noroc cu Mucală care știe să le fluiera, să bage sperietii în ei. Mai merseră cam o jumătate de ceas, nu ieșeau nicăieri, orbecăiau. Se făcuse mai mult de nouă, nu mai apucau nici ultima reprezentație.

Începuseră să se enerveze, lumea de prin curți privea curioasă la cei aproape 20 de inși, mergînd în grup prin mijlocul străzii, ca și cînd ar fi căutat ceva.

La o răscruce, Luca îi opri.

— Cred că ne-am rătăcit, spuse. Moșa, ar trebui să întrebăm pe cineva.

În fața unei porți văzură o bătrânică, așezată pe un scăunel.

— Bună seara, zise sîrbul. Măicuță, pe unde-i circul ăla ?

Bătrîna se ridică în picioare neștiind ce să mai creadă. Grupul vesel de tineri îmbrăcați la fel, în treninguri roșii, o cam sperie.

— Care circ, măiculiță ?

— Circul ! întări cu siguranță frizerul. Unde sînt animale, jongleri, scamatori...

Baba știa ea ce-i ăla un circ, dar să cauți circul la Călărași, după Rusalii ?

— Nu-i aici gara, în stînga ?

— Este, măiculiță !

— Și nu se face după gară o stradă ?

— Se face !

— Păi atunci circul trebuie să fie pe undeva pe aproape...

Baba se așează iar pe scăunelul ei.

— Chiar așa aproape nu e, maică. Acum, că-i mîine a doua duminică după Rusalii, trebuie că-l găsiți pe la Turnu-Măgurele !

Jucătorii începură să rîdă.

— Cum adică ? întrebă Moșa Mariancovici, nevenindu-i să-și creadă urechilor, doar cineva de aici, din oraș, m-a trimis înapoi...

— Circul a stat la noi pînă acum două săptămîni și-a plecat...

Se lămuriseră. Era mai greu să se întoarcă. Mașina ar fi venit înapoi abia peste două ceasuri...

— Ce facem, Moșa ? întrebă Luca. Dacă-i ducem înapoi pe jos, mîine nu mai sînt buni de nimic.

Alta acum ! Președintele trebuia să se sacrifice. Îl duceau și pe el picioarele de atîta umblat, dar ca să-i care pe jucători înapoi pe jos trei kilometri, ar fi fost o crimă. Așa că, fără să se mai gîndească mult, o luă apostolește înapoi, blestemînd pe mincinoși și pe oamenii răi.

După un ceas și jumătate, sosi în autocamion. Umblase prin tot orașul după șofer. Acesta, știind că abia la unsprezece trebuie să-i aducă înapoi, plecase cu câțiva prieteni la un restaurant.

De atunci, lui Moșa Mariancovei i se mai spuse în afară de „Gură bogată“ și „Regele cercului“...

Meciul începuse aproape de ora șase, pe o vreme umedă. În tribunele stadionului putea să fie găsit cu mare greutate un loc. Ca și cei din C..., „Dinamo-Călărași“ aspira la un loc în Divizia „B“ și singura cale de a promova era să câștige titlul seriei respective și să susțină la sfârșitul anului un baraj cu campionul seriei din Moldova. Fluierul arbitrului îi găsi pe „albaștri“ cu spatele la singura peluză a stadionului, avînd vîntul ușor care se stîrnise în față. Trebuia un control mai desăvîrșit al balonului și mai ales „culcarea“ mingii la suprafața nisipoasă a stadionului. Luca nu le mai repetă sfaturile. Știau singuri acum cum se joacă în astfel de împrejurări.

„Dinamo“ atacă de la început cu șase jucători, cunoscînd că avantajul terenului nu durează decît 45 de minute și că după aceea trebuia să se apere. Fundașii celor din C... respinseseră calm de cîteva ori. Fane Mahomed, care câștigase la ultimele antrenamente mult în viteză, stopă cîteva deschideri în adîncime, lansate pe partea lui de halful advers, un tînăr înalt și blond. „Doctorul“, lipsit de condiție fizică, se punea greu pe picioare. După cincisprezece minute, scorul nu se modificase încă. Publicul își încuraja cu stăruință echipa. Cei veniți cu autocamioanele de la siloz și de la fabrica de ciment, conduși de Moșa Mariancovei, răspundeau cît se putea răspunde, cu vocile lor cam răgușite. Cînd în picioare, cînd jos, sîrbul se încrunta spre ceilalți :

— Mai tare, bre, mai tare, să simtă băieții că au pe cineva în tribună !

În minutul 22, Bibiloi făcu un fault în marginea careului de 16 metri. Halfii și fundașii formară zidul. O lovitură cu efect trimise mingea în colțul de sus al porții. Cu un salt, Crețu scoase balonul peste bară. Cornerul, exe-

cutat de extrema stîngă a localnicilor, găsi în fața porții un pachet de jucători. În aer se dădu o luptă de cîteva secunde. Portarul căzu și balonul fu trimis în plasă de un jucător al echipei „Dinamo“. Era 1—0 pentru gazde. Mingea fu pusă la centru fără nici un comentariu. Nici măcar „Le știe“ nu spuse nimic. Urmă o perioadă scurtă de dominare a „albaștrilor“. De două ori, Mucală și Alecu scăpară balonul cules de portar cu salturi îndrăznețe.

În minutul 29 căzu al doilea gol. „Doctorul“ își scapă interul. Acesta trecu și de Gică-Marafet cu o fentă și centră pe sus. Fane-Mahomed respinse prea scurt și un înaintaș al gazdelor trimise precis în plasă. Galeria celor din C... amuțise. Mangîru își dădea palme de disperare și se uita la Moșa Mariancoviți.

Luca înțelege că era timpul să facă o schimbare. Cîșu fu chemat și i se strigă „doctorului“ să iasă pe tușă la primul aut.

În tribune încurajările localnicilor crescuseră. „Dinamo“ juca foarte hotărît și se părea că va mări scorul. Apărarea „albaștrilor“ începuse să șovăie. Nu lipsea decît puțin și antrenorul se gîndea cu groază că cearta putea să reînceapă. La 3—0, n-ar mai fi luptat nimeni.

Din fericire, cu două minute înainte de sfîrșitul primei reprize rezultatul se schimbă. O minge trimisă de Șoșon peste fundașul stînga al echipei „Dinamo“ îl găsi pe Calul liber. O cursă scurtă, un pas înapoi și „Le știe“, venit din urmă în plină viteză, reluă puternic în stînga. Plonjonul desperat al portarului modifică traiectoria balonului. O clipă, el se rostogoli în careul cel mic, urmă un moment de confuzie, un fundaș se bîlbîi și Picioruș trase plasat în colțul opus. Portarul gazdelor, abia ridicat de la pămînt, se mai zvîrli o dată fără să mai poată face ceva. Scorul era de 2—1.

Cele 10 minute de pauză îi calmară cu totul pe „albaștri“. Cîșu fu sfătuit să meargă mult înainte și să ajute înaintării, întrucît în repriza care urma „Steaua“ avea avantajul vîntului.

Fluierul arbitrului îi chemă pe teren. Nu mai era nimeni neliniștit. Jocul reîncepu. În ansamblu, „albaștrii“ jucau legat, cu pase precise, scurte, pe jos. Balonul trecea în trei-patru schimburi de la un jucător la altul. După

un fel de „studiu“ care dură aproape 15 minute, cei din C... atacară decizi. Trei goluri căzură unul după celălalt. Primul fu marcat de către Mucală din 11 metri, pentru că „Inimioară“ fusese faultat în careu. Centrul înaintaş al oaspeţilor fentă portarul scurt, trimiţându-l în colţul opus celui în care se rostogoli mingea. După trei minute „Steaua“ luă conducerea. Picioruş trecu de fundaşul lui, pasă „printre“ lui Sandu şi acesta lungi la extrema dreaptă. Un şut din colţul careului şi portarul abia respinse peste bară. Cornerul fu executat de Alecu. O busculadă şi Cîşu, venit din urmă, trimise cu capul în plasă.

La 3—2, lui Mangîru îi reveni sîngele în obraz. Se ridicase în picioare şi striga ceva lui Gică-Marafet. Luca îşi spuse că înlocuirea „doctorului“ fusese foarte binevenită. Rezerva lui se arăta în mare poftă de joc şi, în viitor, problema titularului devenea dificilă.

Al patrulea gol fu marcat de Mucală. Un fault, comis de gazde la aproape 20 de metri de poarta echipei „Dinamo“, fu executat de către „Inimioară“. Şapte jucători localnici făcură un „zid“ în faţa careului de 16. Toată lumea se aştepta ca Alecu să tragă peste ei, cu efect. În locul acestei lovituri, interul stînga trimise cu o „ungurească“ lateral la Mucală. Derutaţi, dinamoviştii priviră cum se rostogoleşte în poartă balonul pe lîngă ei.

Apoi începu, spre disperarea lui Luca, „demonstraţia“. Era singurul lucru de care antrenorul nu reuşise să-şi dezveţe jucătorii. Cum luau conducerea şi aveau impresia că meciul este cîştigat, scorul nu-i mai interesa, lucru foarte greşit. Cei doi interi driblară, bincînţeles la nesfîrşit, trimiseră mingiile înapoi la halfi. Frizerul nu mai putea de mîndrie şi striga celor veniţi cu ei :

— I-a luat la întrebări, bre, sau nu i-a luat ? Ce v-am spus eu cînd am plecat ? Dacă nu i-om cocoşa şi pe-ăştia !

Luca îşi spuse că trebuia convocată după primul antrenament, cînd se va face analiza ultimei partide, o şedinţă educativă la care o să-l invite şi pe director.

În maşină, la întoarcere, Mangîru renunţă să mai stea în cabina şoferului. Avea calcule de făcut, nu mai putea răbda să ajungă pînă acasă. Strînsese pe jucători în jurul lui pe băncile de lemn şi îl rugase pe Fane-Mahomed să

facă o socoteală pe hîrtie. Era mai greu la hopuri, dar mergea în cele din urmă.

— Ia spune, cum e, Fane ! Cine ştie situaţia veche ?
O ştiau toţi.

— Păi, în cap stăteau ăştia de i-am învăţat fotbal ieri. „Dinamo“ cu 16 puncte...

— Bun, scrie, Fane...

— Pe urmă, venea „Flacăra“ cu 15 şi „Progresul“ cu 14.

— Noi n-avem tot 14 ?

— Ba da, acum avem 16, deci am trecut peste „Flacăra“ şi peste „Progresul“.

Fane-Mahomed îi readuse pe pămînt :

— Dar dacă au cîştigat şi ei ?

Se făcu un minut de tăcere. Directorul se interesează unde şi cu cine jucaseră cele două echipe. Ziare nu aveau să găsească decît acasă.

— Oricum, am săltat. În cel mai rău caz stăm pe locul trei, pentru că „Dinamo“ are un golaveraj mai slab decît noi.

— Să vedem ! se aruncă şi sîrbul.

Căutară un ziar vechi. Clasamentul etapei trecute fu examinat cu înfrigurare.

— Cîte date, cîte primite ? striga, suit pe o bancă, frizerul.

— Jos, Moşa, că dacă te vede miliţianul de la pod, amendează şoferul !

Din partea preşedintelui colectivului, şoferul putea fi amendat, era mai important să ştie cum stă echipa lui în clasament. Cum avea o minte ageră, făcu repede o socoteală :

— *Brat moi*, dacă „Flacăra“ a pierdut, s-a şters pe bot, dacă a făcut meci nul, ia împarte Fane 33 la 23, cît dă ?

Socotitorul spuse coeficientul.

Frizerul adună în gînd şi golaverajul echipei „Steaua“. Trebuia de împărţit 32 la 19. Concluzia era îmbucurătoare : „Stăm mai bine, fraţilor !“

— Bun, pe ăştia îi isprăvirăm, să vedem cu „Progresul“ ce facem ! Ei au avut ca şi noi 14 puncte. Dacă cîştigă,

depinde cu cît cîștigă, tot vor fi înaintea noastră, au mai puține date și mai puține primite, că ăsta-i chichirezul, să primești cît mai puțin, ce v-am spus eu, Gică ? Și tu, Crețule, mai atent, fratele meu, mai atent, un gol mai puțin înseamnă uneori un campionat.

Pe *firlandeză*, sus, „*Inimioară*“ cînta nepăsător. Nici el, nici Sandu nu prea se omorau cu socotelile. Sigur că ar fi vrut să audă că au trecut în fruntea clasamentului, dar deocamdată mai aveau pînă acolo...

Alecu învățase un cîntec nou :

*Cine dete cu cuțitu,
Cine dete cu cuțitu ?
Numai Gheorghe cel urîtu.
Numai Gheorghe cel urîtu,
Dete cu cuțitu,
Dete cu cuțitu...*

Frizerul tot nu terminase :

— Cum ziceam, bre, azi a mers cum a mers jucăria, să vă vedem și data viitoare, că tot așa am pățit și eu în '29, la...

— Iar toarnă Moșa piroane, îi spuse Sandu lui „*Inimioară*“.

„*Le știe*“ privea cîmpia gălbuie, netedă, care alunecă pe lîngă ei. I se făcuse a plecare, că așa-l apuca acum la începutul verii. Mai aveau un meci și se termina „*turul*“. Se gîndea să-l ia și pe „*Inimioară*“ și să stea pînă în toamnă la Constanța, la mare, să se mai prăjească la soare. De mîncare, or să mai găsească ei cîte ceva, pentru că el cunoștea pe toți marinarii din port.

— Ce spui, Alecule, o întindem după campionat la Constanța ?

— O întindem, nenică, doar e vacanța mare... Și își aduse aminte :

— Dar cu *producția* ce-i facem ?

— Treaba lor, îi privește. Să ne dea concediu fără parale, eu, unul, nu mai stau la siloz, să mă tai, nu tu ciubuc, nu tu nimic...

Camionul hurducăi, băncile scîrțîiră și jucătorii căzură înainte, unul peste altul. Trecuseră peste un hop. Cînd se

restabili echilibrul tuturor, „doctorul“ îl puse pe sîrb să se jure :

— Moşa, să fie al dracului mincinosul ? Că dacă mai spui una ca asta cu F.C. Wien, se răstoarnă autocamionul...

Preşedintele nu se lăsă cu una cu două :

— Pe *parola* mea de om, că nu vă mint, așa a fost. Cînd trăgea „Tunul“ un volei, nici Gioconda n-ar fi surîs, ce tot vă mirați atît, *brat moi* ?

În spatele frizerului se puneau la cale un complot groaznic...

Mucală și Gică-Marafet îi chemaseră aproape pe Fane-Mahomed, pe mecanic, pe Cîșu și pe Simon-Tocană.

— Fraților, miercuri la antrenament îl luăm pe sus să ne arate cum trăgea odată, nu-l mai lăsăm.

De unde să știe Moşa Mariancovici ce i se pregătea ?

2

Miercurea aceea a rămas o zi de neuitat pentru cei care au asistat la antrenamentul echipei „Steaua“. Conspirația era mai întinsă decît se bănuia. Fusesse înștiințat și directorul și antrenorul. Zvonul luase și calea tîrgului : cine vrea, să vină la primul antrenament la stadion, pentru că n-o să regrete. Va fi văzut însuși „Tunul sîrb“ în persoană, arătîndu-și înalta măiestrie...

Magazinerul se interesase din timp cam ce ghetă i-ar trebui frizerului și lustruise cu cremă o pereche de bocanci numărul 41, pusă bine într-un raft.

În dimineața aceea, ritmul muncii la siloz fu neobișnuit. Din oră în oră, Mucală suna sirena în semn de înțelegere cu toate secțiile. Hamalii care se tunseseră înainte de prînz se arătaseră de o curiozitate neobișnuită pentru vechea profesiune a președintelui colectivului sportiv. Nu intrase un mușteriu fără să-l întrebe de sănătate și să aducă vorba ca din întîmplare de trecutul său. De mult nu

mai lucrase frizerul cu atîta plăcere și de mult nu mai cursese atîta sînge în chiuvele lui. Nu se supăra însă nimeni, ciudat, în ziua aceea, pentru neîndemînarea lui. Ce mai însemnau, parcă, vreo cîteva zgîrieturi de brici, acolo !

Moșa mîncase liniștit la cantină, vorbise cu unul, cu altul, pe la patru se întorsese în dugheana lui, privindu-se mirat în oglindă. Ajutorul îl întrebise :

— Ce-i, tovarășe Moșa, ce s-a întîmplat ?

Președintele se așezase pe scaunul rotitor, neocupat deocamdată de nici un mușteriu și spusese cu puțină grijă, dar și cu încîntare :

— Nu știu, bre, ce-o fi cu oamenii astăzi, parcă vine paștele, așa sînt de cumsecade, se uită la mine ca la moaștele sfîntului Vasile biruitorul, mă salută, *brat moi*, ca pe director... Am ostenit tot povestindu-le de dimineată cum am rupt bara la Madrid...

— Parcă nu la Madrid, la Montevideo... spuse și ajutorul.

— Cine mai ține minte...

Era și mai ciudat, dar cum frizerul nu era un om bănuitor, nu se alarmă deloc că pe ușă nu-i mai intră nici un mușteriu. El, la cinci, trebuia să fie la antrenament, ajutorul descurcă-se cum o putea ! Se știa regulamentul : în celelalte zile, Moșa tunde pînă la miezul nopții, dar miercurea, vinerca și sîmbăta de la prînz nu ți-ar mai fi pus mîna pe scule !

Cum se apropie ora, se ridică de la locul său, își împachetă halatul alb cu grijă, își dădu cu puțină briliantină în părul rar și-și scutură hainele cu o măturică. După ce se privi cîteva clipe în oglindă, potrivindu-și mai bine gulerul cam boțit al hainei cadrilate, porni agale spre stadion.

Ajuns în apropiere, auzi o larmă îndepărtată. Asta îl neliniști puțin. „Ce-o fi, bre la arenă ?“ se întrebă. Și fără să mai stea pe gînduri o luă la fugă să ajungă măcar cu un minut mai devreme. Fane-Mahomed, care stătea cățarat pe gard, la pîndă, semnală celorlalți :

— Atenție, sosește !

Mecanicul, cu mîinile pîlnie la gură, imita pe crainicul de la radio :

— În acest moment, „Tunul sîrb“ se îndreaptă spre stadienul din localitate. Este îmbrăcat într-o cămașă al-

bastră cu dungi roșii. Și-a desfăcut haina și își face încă de la intrare *încălzirea*...

În tribune se încheiau pariuri. Unii riscaseră o sută de lei pe priceperea frizerului. Alții aruncaseră o mie contra un leu, că președintele colectivului sportiv al silozului habar n-avea de fotbal.

Nu mai erau decît vreo cîteva minute, și se lămurau. Moșa Mariancovici apăru pe poarta arenei, gîfîind. Îl văzu pe antrenor și îl întrebă deznădăjduit :

— Ce-i, bre, meci ? Avem meci și mie nu mi s-a spus nimic ?

Pînă să răspundă Luca, o furtună de aplauze îi acoperi vocea. Cei aproape 200 de inși din tribună îl aclamau pe sîrb în picioare. Frizerul se întoarse nedumerit spre mulțime :

— Pe cine aplaudă, *brat moi* ?

— Pe dumneata, Moșa.

— Pe mine ?

În glasul președintelui stăruia o bănuială groaznică.

— Dar ce-am făcut, bre ?

— N-ai făcut nimic, de-acum înainte o să faci ceva, să te vedem.

În același timp, Moșa Mariancovici se trezi luat pe sus și purtat către cabinele din spatele tribunelor. Chiotul prelung al spectatorilor creșcu. Sîrbul se zbătea în brațele vînjoase ale lui Mucală și ale lui Fane-Mahomed.

— *Boje moi*, ați înnebunit, unde mă duceți ?

— Ai să vezi, îl liniști Mangîru care-l aștepta la capătul terenului de joc.

Cînd ajunseră în cabina jucătorilor și văzu echipamentul proaspăt călcat, ghetele lustruite bine, înțelese totul. Fu lăsat pe picioarele lui și, solemn, căpitanul echipei, Mucală, rosti un mic discurs, tichuit din vreme de Luca :

— Dragă tovarășe președinte, întrucît n-am avut încă niciodată ocazia să vedem tehnica atît de vestită a „Tunului sîrb“, ne-am hotărît ca astăzi să te rugăm să ne arăți cîte ceva din ceea ce a fost altădată celebrul Moșa Mariancovici...

Ceilalți aplaudară zgomotoși :

— Pentru Moșa de trei ori : Ura ! Ura ! Ura ! strigă mecanicul.

Frizerului îi curgeau broboane de sudoare pe frunte. Se așază pe banca îngustă și privi tricoul albastru, mirosind a săpun, chiloții albi și scurți, jambicrele și bocancii cu șireturi noi. Ajutase altora de o mie de ori să se îmbrace și acum era emoționat, nu știa cu ce să înceapă. Își învîrți de cîteva ori privirile desperate împrejur și înțelese că nu mai era nici o scăpare.

— Bre, am ficatul mărit, n-am să pot astăzi să vă fac demonstrația !

— Nu-i nimic, nu-i nimic, treci ! rîse Mangîru. Și eu am ficatul mărit și uite că nu mi-e rău diloc...

— Da, bre, dar pentru ca să arăți toată tehnica, îți trebuie condiții bune, să fii în formă...

Gică-Marafet se întoarse spre portar :

— Crețule, să te ții bine, tovarășu' Moșa o să-ți spargă splina ca lui Zamora, ori nu lui Zamora i-ai spart splina ?

Președintele nu răspunse decît după cîtăva vreme :

— Parcă mai am șutul de altădată ?

— Dacă ne arăți cum îi fentai pe austrieci, dau o ladă cu sticle de bere, promise antrenorul.

— O să încerc, *brat moi*, o să încerc, se văietă tragic sîrbul. Faceți loc să mă îmbrac.

Într-o liniște desăvîrșită, frizerul își scoase șapca, pe care nu o lăsa din cap nici vara, haina, cămașa cadrilată, pantalonii de doc, sandalele și celelalte... Tricoul i se păru prea larg, chiloții prea scurți, protesta tot timpul, cînd ajunse să-și pună apărătorile se uită chiorîș la ghetе :

— Nu-mi sînt mici ?

— O să vezi tu, încearcă-le...

Se dovedeau toți de o răbdare îngerească. Frizerul căuta să lungească alît cît se putea operația aceasta. De deasupra se auzea zgomotul mulțimii bătînd din picioare. Cîte un glas răzleț cerea apariția urgentă a președintelui :

— Să iasă Moșa, să iasă Moșa !

— Asta-i Vizante, măgarul ! zise frizerul. Lasă că-i arăt eu lui tehnică ! și pe urmă se întoarse cu priviri muștrătoare spre antrenor și spre director : Cine mi i-a adus, bre, și p-ăștia ? Ce trebuiau spectatori ? Nu era mai bine să rămînem între noi *specialiștii* ?

— Nu-i nimic, Moșa, îl liniști Luca, se pricep și ei, și pe urmă, nu uita, un fotbalist pe care l-au văzut 100 000 de spectatori nu se sperie de două sute !

Orice ar fi spus, era degeaba. Sîrbul nu mai găsi nici o porțiță de scăpare. După trei sferturi de ceas, Moșa Mariancovici, jalnic în chiloții largi, cu picioarele ca niște fuse, pline de peri albi, abia acoperite pînă sub genunchi de jambierele legate prost, fu adus cu mare alai în mijlocul terenului. Galeria îl primi cu urale :

— Să te vedem, Moșa !

Ajuns lîngă cercul de var, spaima frizerului se risipi. Chipul i se luminează deodată. Se întoarce către jucătorii dimprejur și spuse blînd :

— Bine...

Poate era ultima dată cînd mai putea crede în cele povestite pînă atunci. Fane-Mahomed aduse o minge, așezîndu-i-o în fața porții, pe linia careului de 16 metri. Crețu fu trimis în grabă în poartă. Gică-Marafet i-o potrive pe un țugui de iarbă pălită, făcînd cu palma deasupra o cruce :

— Doamne-ajută, Moșa, și ai milă de ea, n-o sparge !

Președintele colectivului sportiv își suflecă mîncile tricoului și privi o clipă, înveselit puțin și întristat puțin, mulțimea. Se dădu cîțiva pași înapoi, să-și facă vînt. Sub tîmplă îi zvîcnea o vînă groasă, albastră.

Ceea ce urmă fu un lucru de nedescris.

Galeria, condusă de Pantelimon și de Vizante, striga în cor cît se putea de tare :

— Heeeeeeiii...

Spunîndu-și în barbă ceva, Moșa începu să alerge.

Trebuia să fi văzut un gînsac leșesc sau o rață de Brăila, după care s-a aruncat un făcăleț, ca să ți-l poți închipui pe Moșa Mariancovici îndreptîndu-se spre balonul de piele.

Asaltul teribilului frizer se termină în cîteva secunde. „Tunul sîrb“ se avîntă cu tot trupul înainte, îndoi genunchiul cu forță și în acel moment, galeria, în picioare, strigă :

„Ruuuuupppp !“

Bocancul trecu pe lângă balon și Moșa privi nedumerit înainte. Nu atinsese mingea.

O cascadă de râsete acoperi stadionul. Sîrbul nu-și pierdu capul. Se apropie de Mangîru și-i spuse cît se poate de tare, ca să fie auzit și de ceilalți :

— Ți-a plăcut cum i-am păcălit ?

— Mi-o plăcut, Moșa, cum să nu-mi placă ? zise directorul, stăpînindu-și cu greu rîsul. Încă o dată dacă se poati...

Și, cu curajul desperaților ce se văd descoperiți, cuprins de o însuflețire neobișnuită, repetă încercarea. Spera într-o minune cerească și se dădu din nou înapoi, să ia viteză. Își încordase pumnii, și sprîncenele i se strînseseră ca o singură linie. Vîna de sub tîmplă bătea amarnic. Răsuflarea, dacă s-ar fi făcut liniște, i s-ar fi auzit pînă în gara orașului. Toți cei de față știau că în momentul acela bietul Moșa Mariancovici nu are decît o singură dorință : să poată atinge sfera de piele drept în mijloc și s-o trimită cît mai departe.

Pe frizer îl urmărea însă și nenorocul neștiutorilor. Alergarea lui era foarte instabilă, se clătina cînd pe o parte, cînd pe alta și nu reușea să ajungă exact în fața balonului. Galeria se aprinsese pentru a doua oară :

— Heeeiii...

Președintele se răzgîndi la mijlocul drumului. Se opri asudat și făcu semn lui Mangîru :

— Dacă nu tac din gură, plec ! Nu mai arăt nimic...

Directorul făcu semn cu mîna celor din tribună ca să-l liniștească :

— Vă rog să faceți liniște ! Nu-l tulburați...

Rîsetele mulțimii îi acoperiră o clipă vocea, apoi se făcu liniște.

Al treilea drum spre minge dură mai mult. Șiret, Moșa Mariancovici se apropia cu pași măsurați.

Lîngă balon, își făcu un ultim vînt și îl izbi cu vîrful bocancului, luînd și un evantai de țărîină care se împrășteie împrejur. Sfera de piele se rostogoli vreo zece metri și se opri.

— O, ho,ho,ho,o,ho,ho,... răsunau vocile galeriei.

— Bravo, Moșa, să mai vii și mîine...

După această ultimă tentativă, președintele colectivului sportiv părăsi arena cu capul în pământ, petrecut de strigătele ironice ale lui Pantelimon și Vizante :

— Când îți faci reîntrarea, „Tunule“ ?

— Moșa, ce-ai să joci, centru înaintaș sau portar ?

Ajuns în cabină, singur, frizerul își privi hainele atâr-nate în cui. Se dezbracă fără chef, cu mișcări încete, își lepădă pe rînd tricoul și jambierele. Îl usturau ochii și-i venea să strănute. De afară se auzea fluierul antrenorului. Antrenamentul începuse. Rîsetele nu se potoliseră. Se mai auzeau încă glasuri care-l chemau :

— Să vie Moșa, să ne mai arate o dată...

De frică să nu mai fie adus pe teren, își încheie în grabă ultimii nasturi, își trase pantofii și o luă la fugă prin spatele arenei, fără să-l fi zărit cineva.

Pînă noaptea tîrziu, fu căutat de către director și antrenor. Luca îl întrebă îngrijorat pe Mangîru :

— Dacă s-a supărat ?

— Cine ? Moșa ? Nu-l cunoști. Nu se supără el chiar atît de ușor. Pînă mîine îi trece, cel puțin l-am vindecat să mai mintă atît...

Îl găsiră la *Văduva*, aproape beat, privind cu ochii tulburi în gol. Se așezară lîngă el. După încă vreo cîteva pahare de vin, pentru că vin băuse pînă atunci, frizerul își deschise inima. Ziarele care pomeneau despre Moșa Mariancoviei, un celebru internațional, le găsise într-un pod la Turnu-Severin, pe unde avusese o frizerie cu ani în urmă. Se vedea treaba că aparținuseră unui fotbalist cu același nume, rătăcit nu se știe cum prin orașul acela. Frizerul, mare iubitor de fotbal, și le însușise, dîndu-se drept adevăratul Moșa Mariancoviei, omul ce uimise lumea cu talen-tele lui.

Directorul închină un pahar în cinstea sa și, luîndu-l de umeri, îl scoase afară din cîrciumă. Luca îl urmă tăcut.

Din seara aceea, nu-l mai auzi nimeni multă vreme pe frizer pomenind de „Tunul sîrb“...

Era aproape două după-amiază. Peste ferestrele caselor căzuseră obloanele. Soarele arzător stăruia deasupra acoperişurilor de olane. Frunzele migdalilor din grădini se chirciseră. Spre cariera de piatră aluneca un vâl de praf alb, dens. Luca avea impresia că trece printr-un oraş părăsit.

În ziua aceea nu se descărcase nici un şlep şi hamalii puţini şedeau pe ponton, dezbrăcaţi, cu spatele spre siloz. Aveau trupuri arse şi jupuite de soare, cu muşchi puternici, jucînd leneş sub piele. Pe faţa lucie a Dunării luneca un remorcher. De peste fluviu veneau miresmele amărui ale fînului cosit, un miros dulce, ameţitor. Păsările se lăsau aproape de catargele joase ale vaselor ancorate în micul port, căutîndu-şi loc. Împotriva apei, abia înainta un şlep.

Vasul lăsa în urmă portul şi ajunsese la o cotitură a fluviului care atingea un prag de calcar. În cealaltă parte, culoarea apei era roşcată, cenuşie, reflectînd dealurile joase în jocul ei leneş. Plaja îngustă, acoperită cu buruieni, începea chiar de la picioarele lui. Se zăreau bălăriile uscate, pline de praf, aproape negre, urîte, şi linia ferată, o cale ocrotită ce înconjura oraşul ca o centură, abătîndu-se şi pe la cariera de piatră. Aici Dunărea era mai lată şi părea mai limpede. Se dezbracă şi rămase într-un slip. Nisipul era fierbinte şi se aruncă în apă. Abia atunci îşi dădu seama că nu era singur. La cîţiva metri, cineva înota împotriva curentului. Cascheta roşie de cauciuc a unei femei se mişca ritmic la vreo zece metri înainte.

Luca o recunoscuse pe Chira după cîteva mişcări, cînd se mai apropie. Avea braţele arse de soare, aproape negre.

Fata urcă malul scurt, uşor înclinat, scuturîndu-şi capul de apă după ce-şi scosese cascheta. Îşi pieptănă cu degetele părul umezit la tîmple. Costumul de lînă, lipit de piele, îi arăta mai bine trupul de adolescent, aproape drept.

— Ce faci aici, Palmierule ? îl întrebă firesc, fără nici o tulburare, de cînd te caut.::

Glasul fetei, indiferent și păstrînd în el încă vechi ecouri care-l tulburau, îl supără puțin. Oare pricepuse că fugise de ea atîta vreme ?

— Era prea cald și am venit să fac o baie, mi se pare că am nimerit cam rău...

Șovăise puțin înaintea ultimului cuvînt, ca și cînd ar fi vrut să-i arate că înțelesese un lucru supărător pentru el. Chira rîse mulțumită.

— Ei, de cînd nu mă mai tutuiești ? Ce s-a întîmplat, ești supărat pe mine ? M-ai lăsat fără tovarăș de antrenament. Mircea nici nu vrea să audă de așa ceva, credeam că dumneata ești mai serios.

— Am fost foarte ocupat...

— Parcă înainte nu erai ocupat ?

Părea puțin dezamăgită și se așeză pe nisip să o ardă soarele.

— Da, dar juniorii mei nu jucau în campionat !

— Ce campionat mai e și ăsta ?

— Un campionat local. Sînt șase echipe...

Fata se întoarce, spunînd aproape cu dușmănie :

— O să plouă ! Prea arde...

Deasupra, peste cîmpia întunecată de umbrele norilor joși, negri, amenințători, jucau raze de soare în snopuri, lumina spartă, fărîmată alerga deasupra sălciilor pitice, le făcea cînd argintii, cînd cenușii. Peste apa mișcătoare se strîngea aburul umed al furtunii abia prevestite.

— O să plouă, spuse și el, ca să acopere tăcerea.

Chira se ridică în genunchi și-l privi. Avea chipul supt de apă, părea ostenită, ca și cînd n-ar fi dormit multă vreme.

— Am auzit că pleci...

— Da, mîine dimineață...

— Atunci e ultima oară cînd ne vedem...

Luca o privi nedumerit, cu o strîngere de inimă.

— Nu înțeleg...

— Nu ți-a spus nimic Mircea ?

— Ce să-mi spună ?

Fata se sprijini în palme și, după o scurtă ezitare, continuă, privind fluviul :

— Că ne-am logodit și că a fost mutat la Constanța. Voi merge cu el...

„Doctorul“ nu-i spusese nimic. Poate uitase, poate aflate de serile petrecute cu Chira la stadion...

Luca tăcu mîhnit cîteva clipe, smulse un fir de buruiană ieșită prin firele de nisip, privi floarea ei galbenă de stepă și o zvîrli.

— Voi avea un jucător mai puțin la toamnă, zise înec, după aceea. Ar fi trebuit totuși să mă înștiințeze că pleacă.

— N-a aflat decît de două zile, o să treacă să-și ia rămas bun, n-avea nici o grijă...

Vîntul se întetise. Nu mai era nici atît de cald. Chira se ridică pe neașteptate și se aruncă în apă, înotînd furios împotriva curentului.

Luca o urmă. Ajuns la marginea fluviului renunță. Era nedumerit, se simțea vinovat de un lucru inexplicabil. Ar fi trebuit totuși să nu se depărteze atît de repede. La dracu, dar cînd îți place o fată, o apuci de mîini și i te uiți în ochi, o întreci ce vrea de la tine, de ce ți-a îngăduit să stai cîteva seri lîngă ea !

Ploaia începu pe neașteptate. Bubui de departe, norii negri scăpărară, căpătînd umbre luminoase, pierite într-o clipă. Picăturile mari și reci făceau bășici, plescăiau, un abur verde se împrăstia împrejur. Nu se vedea decît la cîteva pași.

— Chira ! Chira ! o strigă.

O clipă crezu că ea nu va mai reuși să se întoarcă și că se va rătăci, că se va pierde în valurile joase ale Dunării. O zări după cîteva clipe înotînd cu putere spre mal.

— Repede, că ne udă hainele...

Alergară în goană spre locul unde le lăsaseră, le strînseseră în fugă și căutară din ochi un adăpost. Peste linia ferată, către zidul de calcar, zăriră un copac mic, prăfuit, cu frunze rare. Se adăpostiră, osteniți, amîndoi. Ploua din ce în ce mai tare.

— Schimbă-te repede, ai să răcești, îi porunci el, uite, mă întorc cu spatele.

O auzi după aceea dezbrăcîndu-și costumul și trăgîndu-și rochia pe deasupra și fu tulburat.

— Gata ! îi spuse Chira după cîteva clipe. Ar trebui să faci același lucru.

El își îmbracă cămașa peste pielea udă și rămase așa, privind-și pantalonii umeziți.

Îi porunci din nou morocănos :

— Întoarce-te cu spatele !

Chira se întoarse fără să spună o vorbă.

În curînd picăturile străpunseră coroana rară a copacului.

— Spune-mi, ce te-a apucat să sari în apă, deodată ? o întrebă Luca pe neașteptate.

— Uite așa am avut eu poftă.

Își regăsise tonul acela copilăresc din care nu lipsea provocarea. Avea ochii umezi și el nu știa dacă ploaia era de vină sau altceva. Rochia i se lipise de trup și el se gîndi că dacă va mai ploua, apa îi va face ciuciulete, ca pe niște paparude. Deasupra fluviului trăsni deodată, și Chira, speriată, se apropie instinctiv de el. În lumina scurtă a fulgerului, îi mai văzu chipul sălbatic și o simți lîngă umărul lui. Totul nu dură decît o secundă. Pe urmă, fu prea tîrziu.

Chira își îndreptă părul scurt, ud, care-i alunecase pe frunte.

— Ar trebui să plec... spuse.

— Pe o furtună ca asta ?

— Nu mi-e frică...

— N-am să-ți dau voie...

Fata rîse scurt, aproape dureros, ca și cînd nici n-ar fi vrut :

— Nu poți să mă oprești. La revedere...

Nici măcar n-o mai strigă. O urmări numai cîtăva vreme alergînd peste cîmpia plină de bălți, ocolindu-le în fugă. Chira nu mai privi înapoi. Luca asculta foșnetul ploii în frunzele de deasupra, apoi, șovăitor, trist, mai mult nedumerit, se uită împrejur să vadă dacă nu cumva ea își uitase vreun lucru. Atunci își dădu seama că nu-și încălțase sandalele și că stătea în picioare, desculț, lîngă trunchiul umezit.

Furtuna încetă pe neașteptate, așa cum începuse. Cerul se lumina treptat. Deasupra fluviului se ridicaseră păsările, o linie neagră, mișcătoare, frîntă. Vasul acela ciudat nu

înaintase prea mult. Din coșul său nesfârșit ieșea o trîmbă deasă de fum, ca o coadă jucătoare.

Luca străbătu plaja îngustă și se apropie de limba albă de calcar. Se aplecă și culese nisip. Privi suprafața mișcătoare și zvîrli rar, ca și cînd ar fi semănat, cîte un pumn în fluviu. Apa bolborosea o clipă și își relua cursul monoton.

„Poate e mai bine așa“, se gîndi. Mutarea „doctorului“ picase la timp; astfel cine știe ce s-ar mai fi întîmplat! Există o lege a camaraderiei ce nu poate fi călcată, oricît de drag ți-ar fi cineva. Toate se potriveau. De mîine începca și vacanța lui. Se va întoarce la Reșița, își va găsi prietenii, le va povesti cîte i s-au întîmplat aici.

Urcă gînditor rambleul căii ferate și, ajuns sus, între șinele lucii de fier, privi înapoi. În lumina nelimpede de după ploaie portul înghesuit și jos abia se zărea.

N-ar trebui să spună că o dată cu plecarea ei va rămîne numai cu un jucător mai pușin, ce caraghioase vorbe putem rosti uneori! Poate dacă n-ar fi venit în ziua accasta pînă aici, ea ar fi dispărut fără un cuvînt și ar fi fost mai bine...

Oricît ar fi vrut să se înșele, își dădu seama că era trist cum nu fusese niciodată. Coborî. Ajuns în apropierea silozului, îl întîlni pe Fane-Mahomed. Socotitorul îi spuse repede:

— Vă caută „doctorul“, a venit să-și ia rămas bun; mîine pleacă, ne lasă...

— Știu...

— De unde știți? Nu a spus la nimeni pînă acum...

Luca tăcu, urmîndu-l. În curtea plină de căruțe, îl găsi pe Mircea. Era îmbrăcat într-un vindiac kaki și nu părea deloc trist. Împrejur se aflau cîțiva jucători care nu-l slăbeau cu întrebările.

Antrenorul se apropie. „Doctorul“ îi întinse mîna cu voioșie. Luca se liniștise. Acest om nu aflase nimic. Vorbea tare, cu siguranță, mulțumit de sine.

— Pe de o parte îmi pare rău că plec, dar pe de alta, bine. De trei ani am cerut mutarea și abia acum mi s-a aprobat. Unde mai pui că mi s-a mărit și salariul, că am o casă foarte frumoasă. Nu v-am spus nimic pînă acum, pentru că nu eram sigur...

Gică-Marafet întrebă, aproape cu părere de rău :

— Și cu fotbalul ce-ai să faci ?

— Am să joc la o echipă din Constanța, dacă tovarășul antrenor îmi dă transferul...

— Cum să nu !

— Asta o aranjez eu, poate ne vom întâlni vreodată în vreun meci. Vă asigur că voi juca foarte bine...

Luca îl privi cu atenție. Se apropie de el și îl apucă de umeri :

— Mergi cu mine pînă sus ? îl întrebă.

— Merg, îi răspunse celălalt...

Soarele ardea din nou înăbușitor. Din trupurile cailor ieșeau aburi și trebuiră să ocolească bălțile de noroi ca să ajungă pînă la ușa clubului.

Cît urcară scările, nu spuse nici unul nimic.

PARTEA A TREIA

THE HISTORY OF THE

Cu o săptămână înainte de plecare, Mițu venise în biroul lui însoțit de director și de un tânăr pe care Luca nu-l mai văzuse pînă atunci.

— Tovarășe antrenor, vreau să-ți prezint un băiat de treabă. Mi se pare că ți-am mai vorbit despre el... Este fostul nostru secretar U.T.M., Prică. S-a întors de cîtva timp din armată și și-a reluat postul în primire...

Mangîru clipea din ochi și-și căuta un scaun pe care să se așeze. Luca îl privi pe noul venit. Era un tânăr de vreo douăzeci și doi de ani, călcînd militărește, ca unul ce abia și-a terminat stagiul și mai păstrează obiceiuri cazone.

— Să trăiți, spuse el, lipindu-și călcîiele pantofilor, mirat că nu aude zgomotul sec care urmează după aceasta.

Avea o față rotundă, roșie, și genele aproape albe, ca de șvab. Antrenorul îi strînse mîna și-i arătă unde să se așeze.

Directorul le întinse un pachet de țigări pe rînd la fiecare :

— Fumați ?

Nu luă decît Mițu.

Prică măsura biroul, părăind mirat de schimbările ce avuseseră loc în lipsa lui.

— Îți place ? întrebă Mangîru cu mîndrie, ca și cînd el ar fi contribuit cel mai mult la operația aceasta.

— Mai seamănă a odaie îngrijită...

Președintele sindicatului nu-i mai lăsă să continue.
— Uite ce e, fraților. E vorba, după cum bănuți, tot de echipa asta a noastră de fotbal, de tineretul din întreprindere. După cum știți, munca U.T.M.-ului a mers cam slab pînă acum...

Dumitru Mițu îl bătu pe secretarul organizației de tineret pe umeri și-l laudă antrenorului :

— Dumneata nu ai de unde să-l știi pe Gheorghită. El a mai lucrat cu noi pînă acum doi ani cînd l-au luat la cătănie. Ai să vezi ce mînă bună are.

Președintele sindicatului se întoarse spre Luca și-l întrebă direct :

— Ia să-mi spui, tovarășe, ce nemulțumiri mai sînt ? Dar sincer. Tii, ce păcat că n-a putut veni și Gioancă. Vrea să-ți vadă ochii, dar nu mai scapă de treburi.

Trase un fum și, uitîndu-se la director, clipi glumeț din ochi :

— Cred că cearta dumitale cu Mangîru a luat sfîrșit, că s-a potolit în sfîrșit și că te lasă în pace, nu-i așa ? De altfel, ultimele rezultate, despre care am auzit și eu, te scutesc de orice critici...

Antrenorul se uită la director, acesta la el și rîsoră amîndoi.

— Era să ne batem, pi toți dracii ! spuse Mangîru. Luca îl lăsă să isprăvească și spuse :

— Mai sînt încă lucruri de făcut. Tovarășe Mițu, mi-ai spus să vorbesc sincer. Ei bine, unele chestiuni nu-mi plac...

— Spune-le !

— Să nu credeți că am să tac.

Se gîndi o clipă, îi privi pe rînd și ochii i se opriră asupra lui Prică.

— Îmi pare bine că îl cunosc în sfîrșit pe tovarășul...

— Prică ! întregi tînarul.

— Bănuiesc că dumnealui va face mai mult ca înlocuitorul avut. Pe scurt, despre ce este vorba : tot despre producție. După cum știți, am avut cîțiva recalcitranți. Așazișii *jucători profesioniști*. Într-un fel s-ar putea spune că am reușit să facem ceva. De unde anul trecut aveam patru sau cinci jucători neîncadrați în producție, acum nu mai avem nici unul...

— Asta așa ar trebui să fie, se amestecă Prică, dar în realitate situația stă altfel...

— Vreasăzică știi ? îl întreabă Luca.

— Știu.

Mangîru privi stingherit pe fereastră. Își strivi țigara la jumătate. Secretarul U.T.M.-ului îl fixa stăruiitor.

— Mi se pare că tovarășul director ar putea să ne explice mai bine de ce nu fac nimic cei doi : Sandu și „Inimioară“, adăugase.

Se făcu tăcere. Dumitru Mițu surîdea. Mangîru spuse cu voce moale, ca și cînd ar fi vrut să se dezvinovățească :

— V-am spus să-i luați cu binișorul...

— Dar cît o să-i luăm cu binișorul ? întreabă președintele sindicatului. Sînt două luni de cînd stau și joacă tabinet, sus, la elevatoare și au început să mă întrebe muncitorii : pentru ce primesc leafă domnii ăștia ?

— E adevărat, recunosc directorul, am să-i chem la mini și-o să le frec ridichea. Ori se pun pe treabă, ori, pașaportul...

Dumitru Mițu îl opri :

— De cînd te știu tot așa ești. Sari din lac în puț.

— Dacă i-ai da afară, ar fi o gogomănie, iartă-mă că ți-o spui, dar mi-ești prieten. Trebuie să-i aducem pe calea cea bună și, dacă se poate, fără ca ei s-o simtă.

Luca interveni și el.

— Pentru mine, ca antrenor, problema care se pune este foarte serioasă. Ce zic ceilalți jucători, văzîndu-i că fac ceea ce fac ? „Mă, dacă ăștora le merge, de ce n-am încerca și noi, ce-o să pierdem ?“ Și sînt amenințat să mă trezesc într-o zi cu cine știe ce surpriză...

— Ai dreptati, ai dreptati, tovarășe Luca, recunosc încă o dată directorul. Trebuie să ne gîndim ci avem de făcut...

— Ce spui, Prică ? se adresa președintele sindicatului tînărului.

— Ce să spun ? E cam greu, că sînt uniți, frați de cruce... Și după ce se gîndi puțin, adăugă : Pe urmă mai este o chestiune. De cînd m-am întors, i-am observat de departe. Ei nu știu cine sînt. Am impresia că oamenii ăștia învîrtesc afaceri necurate. Pînă acum cîteva zile se lăudau celorlalți că au bani mulți...

— Da, nu mai ies din cîrciuma aia, la Vădura, întări antrenorul. Dacă nu i-aş fi ameninţat cu scoaterea din echipă nu m-aş mai fi înţeles cu ei, pentru că sînt şi beţivi pe deasupra...

Dumitru Miţu sări de la locul lui, ridicîndu-se în picioare.

— Are dreptate Prică, şi eu îi bănuiesc că învîrtesc cine ştie ce matrapazlîcuri. Ar trebui să-i urmărim, să vedem şi noi de unde-şi înmulţesc cîştigurile...

Mangîru îi linişti, cuprins însă şi el de îndoială.

— Încet, încet, fraţilor. Direcţia ştie cîte ceva. Numai că trebui s-o şi dovedim. Mie nu-mi vini să cred că tocmai jucătorii di fotbal sînt autorii, pentru că dacă ar fi așa, le-aş mînca beregăţile... Am luat cîteva măsuri pînă acum, dar se vede treaba că hoţii au complici foarte mulţi sau foarte bine ascunşi, în posturi greu di controlat...

Preşedintele sindicatului îl întrerupse :

— În sfîrşit, despre asta o să mai vorbim noi în şedinţa de comitet. Era vorba de tineret. Dumneata, tovarăşe Luca, lucrezi mi se pare şi cu o echipă de juniori...

— Da.

— Ai greutăţi ?

— Sînt unele. De pildă, faptul că nu toţi jucătorii sînt fiii salariaţilor sau nu lucrează la siloz...

— Cîţi ai în situaţia asta ?

— Cam mulţi...

— Nu-i nimic. Se vor simţi bine la noi. Sînt clevi cei mai mulţi, nu-i așa ? întrebă Prică.

— Da.

— Pe cei doi lasă-i pe mine. Şi nu numai pe cei doi, vom avea grijă de toată echipa asta, a noastră...

— Să te văd, Gheorghişă, să te văd... spuse Miţu şi îşi aduse aminte deodată că mai trebuia să-i spună ceva directorului : Tovarăşe Mangîru, o să mă cert rău cu dumneata.

— Di ci ? Di ci ?

— Poate că pe dînşii (şi-i arată pe antrenor şi pe secretarul U.T.M.-ului) nu-i interesează ce-o să-ţi audă urechile, dar, uite, te fac de rîs şi în faţa lor.

— Fă-mă, ci mai aştepţi ?

— Stăm prost cu activitatea culturală. Foarte prost.

Corul e descompletat, echipa de dansuri la fel. De cînd vrem să jucăm o piesă de teatru și nu reușim să adunăm toți interpreții, mai mare rușinea...

Mangîru se ridică în picioare :

— Di cînd ești președintele sindicatului, tot di lucrurile astea ti vaiți, ca o babă. Adresează-te tot lui Prică, cu el o să faci treabă, oi vidè...

Dumitru Mîțu dădu din umeri, cam a îndoială :

— Nu poți să-i ceri unui om să le facă pe toate...

Directorul și secretarul U.T.M.-ului se grăbeau. Ieșiră. În biroul antrenorului nu rămase decît președintele sindicatului. Mîțu tăcu încurcat cîteva secunde. În cele din urmă, zîmbind, întrebă cu oarecare sfiiciune :

— Cum stăm cu echipa în clasament ?

— Binișor, binișor. Pe locul trei deocamdată, la numai un punct de prima clasată. Lupta e foarte strînsă, dar nu mi-e frică...

— Nici mie, încheie președintele sindicatului, stingherit de ceea ce ar fi putut gîndi celălalt.

2

Întîlnirea dintre Prică și cei doi interi ai echipei „Steaua” avusese loc într-o vineri, înaintea ultimului meci al „turului”. Ca de obicei, „Inimioară” și Sandu jucau tîbinet sus, sub cazanele silozului. Era cald și-și lepădaseră cămășile, rămînînd numai în pantaloni. Stăteau turcește pe halatele murdărite și aruncau de zor cărțile în fața lor :

— Popa !

— Dama !

— Spatiu !

— Șapte boabe !

Secretarul U.T.M.-ului urcase scările de fier și era aproape să nu-i observe. Îi căutase toată dimineața, fără să aibă aerul că o face. Mucală îi spusese unde i-ar putea

găsi, dar el minți că nu-l interesau. Ar fi trecut pe alături dacă nu ar fi auzit glasul gros al lui Sandu.

Se apropie ușor în spatele lor și când „Le știe” vru să pună o carte jos, Prică îl opri :

— Nu-i bine, lasă-l jos pe bărbos !

Sandu se întoarse spre noul venit și-l privi curios.

— Da' tu cine mai ești, nenică ?

Secretarul U.T.M.-ului se așază turcește lângă cei doi. „Inimioară” îi făcu loc, lăsînd cărțile. Prică era îmbrăcat într-o salopetă veche, bine spălată, peticită cu grijă la coate.

— Te-a angajat și pe tine, blondule ?

— M-am întors din armată abia de cîteva zile. Am mai lucrat aici.

Sandu îl privi lung.

— Fotbal n-ai jucat, că te-am ști noi !

— N-am jucat. Știu numai volei, am învățat la unitate..

— Ăla-i sport pentru muieri, pentru fițe, făcu Alecu disprețuitor. Dar unde te-a încălțat ?

Secretarul îi privi și el mai bine pe cei doi. „Inimioară”, părea mai tînăr decît celălalt.

— La aviație, pe urmă mi-au dat drumul, trebuia să mai stau un an, dar m-am cam îmbolnăvit...

Alecu îl bătu pe umăr cu prietenie :

— Eu am fost marinar ! Adică așa vine vorba, pentru că am ușchit-o cînd a fost vorba să ne batem de-adevărata ratelea...

Sandu rînji disprețuitor :

— Că așa-i el, viteaz ! Dacă ne-am încontrat cu directorul ăsta al silozului, Mangîru, că-l cunoști, zici c-ai mai lucrat aici, cine a pus coada întîi jos ? Alecu, marinarul...

Asta nu-i plăcea lui „Inimioară”.

— Parcă tu oi fi mai breaz, parcă pe tine nu te-au liniștit, că uite unde te afli !

„Le știe” făcu grămadă cărțile.

— O să vedem cît or să mai țină, că dacă găsesse ceva mai bun la Constanța, nu mă mai întorc... Și ca și cînd s-ar fi plictisit să tot vorbească, îl întrebă pe necunoscut :
Și de chemat, cum te cheamă, frati-miu ?

— Prică mă cheamă.

— Nu faci un *popa-prostu* cu noi aici, un 66, o foiță...

— Joc.

— Pe cât ?

Secretarul zîmbi.

— Pe nimic, că n-am bani de distracție...

Lui Sandu îi pierise cheful de joc. Credea că în felul acesta va mai ciupi ceva bani. După un răstimp încuviință :

— Fie, ca să mai treacă vremea asta păcătoasă...

„Inimioară“ făcu cărțile cîntînd cu vocea lui plăcută :

Gagica mea are ochii ca cafeaua

Cînd o vîd, mi se rupe șandramaua...

Prică îl ascultă cîtăva vreme, jucă fără multă convingere și în cele din urmă îi spuse lui Alecu :

— Dar știi că ai voce ?

— E bun de dus la mitropolie, rîse cîinește Sandu.

— Vorbesc foarte serios. Uite, înainte de a pleca eu de aici, de la siloz, era un cor chiar în întreprindere. Pe unde n-am umblat, ce cîntece știam !

Alecu trînti o carte soioasă la picioare :

— Valet ! și pe urmă întrebă : Și la corul ăla cine cîntă ?

— Păi fete, băieți...

— Auzi, Sandule, se bucură „Inimioară“, erau și fete, cum dracu de n-am știut și noi, că acolo era trai...

Prică lăsă cărțile și le spuse vesel :

— Mi se pare că mai țin și acum repetiții, luna dacă nu mă înșel !...

„Tat-al lor“ nu avea chef de cîntat, pentru că nici nu știa să cînte.

— Poate să vină Alecu la treaba asta, că el e mai muieratic. Ce mai aștepți, „Inimioară“ ? Luni dă fuga după fuste...

Acesta nu voi să arate necunoscutului că era muieratic.

— De cor îmi arde mie acum parcă ! A, să fie vreo distracție...

Prică atîta aştepta.

— Din cînd în cînd se mai şi dansează, mi se pare că joia...

„Inimă de porumbiel“ se întoarce spre Prică :

— Aiurea, dans. Te pune să înveţi, parcă eu nu ştiu ? Parcă nu l-am văzut odată pe Fane-Mahomed scriind o aia, cum îi zice, un rezumat, o *recenzie*, da, o recenzie... Adică îţi dă o carte de-ale lor şi te pune să scrii despre ea..

Secretarul, foarte serios, îl privi drept în ochi :

— Şi ce, adică e rău ? I-ar sta prost unui marinar să fie şi deştept, să ştie şi carte ?

Alecu se simţi călcat pe coadă. Adică ce credea blondul ăsta tinerel cu gene de fată mare, că el nu ştia carte ? Îşi scutură pantalonii şi-i spuse batjocoritor lui „Le ştie“ :

— Ia ascultă ce zice ginitorul ăsta ! Da' ce crezi că sînt vreun prost ? Că nu ştiu să mă bunglesc în cărţile alea ale lor ? Păi cînd ţi-oi spune pe unde-am umblat, îţi îngheaţă scuipatul în gură ! Îmi dai voie ?

Se ridică caraghios în picioare, făcînd o reverenţă batjocoritoare :

— „Inimă de porumbiel“, zis „Aşteaptă-mă“, fost matroz pe *Alabama-City* şi pe goeleta *Ferucio*, dezertor, vagabond şi fotbalist !

Vorbea cu dispreţ, aproape neuitîndu-se la celălalt :

— Cînd lucrăm, tu abia sugesai ţîţă, frati-miu ! Cînd ţi-oi cardi cum era s-o mierlesc la capul Horn, au să-ţi cadă nădragii în vine !

Sandu interveni şi el batjocoritor :

— Lasă-l, „Inimioară“, că-i puriu, nu vezi că l-au speriat ăia la aviaţie...

Să te ferească Dumnezeu de batjocura golanului, că nu mai scapi ! Prică nu-şi pierdu cumpătul şi le răspunse cam în acelaşi limbaj :

— Lasă, fraţilor, că nici eu nu sînt căzut din leagăn. Ce te mai lauzi atît cu capul Horn ? Să te văd eu la 3 000 de metri făcînd un *looping* !

„Le ştie“ se căută de-o ţigară în buzunare.

— Ce *looping*, nenică, cum să faci *looping* la 3 000 de metri ? Crezi că noi nu ştim ce-i aia aviaţie ?

Cum Prică era mai tânăr decît ei, se aprinse și începu o cursă a laudelor ce nu se isprăvi decît foarte tîrziu sub ochii mirați ai lui Sandu.

— Dar de *palier* ai auzit ?

Pe „Inimioară“ îl apucaseră furiile. N-o să rămînă el de rușine tocmai în fața celui mai bun prieten al său, să-l încuie blondul ăsta, trimis acasă după doi ani pentru că se îmbolnăvisese.

— Cînd mîncam eu *piracucu*¹ tu nici nu văzuseși cum arată șalăul, nenică, și-mi vorbești mie despre aviație! Păi ce-i mai ușor decît să te sui într-un planor din ăla, să te tragă unul de sfoară și să faci pe aviatorul, că n-ai să-mi spui mie că ți-au dat pe mînă un aparat ca lumea...

Prică își dădu seama că nu mai avea rost să-l contrazică. O luă cu binișorul:

— Și cu cărțile ce ai?

„Inimioară“ se ridică, dezmorțindu-și picioarele.

— Ce să am? se miră, n-am nimic, dar eu îmi am cărțile mele, *romane captivante*, le și închiriez dacă vrei, 3 lei volumul pentru o săptămînă. Mi le-a lăsat unul, Nicu-Vînzare bună, de-a fost jucător la noi în echipă. Ce vrei : *Edgar Wallace, Misterele Londrei și ale Parisului*, ce nevoie mai am de iordanele lor?

Prică își dădu seama că se afla în fața unui încăpățînat.

— Bine, se învoi, cînd o să mai am timp, o să stăm de vorbă. Să-mi aduci și mie cîteva romane, plătesc chiria cerută sau, dacă vrei, facem un schimb. Am și eu cîteva cărți interesante...

— Mai bine așa, că am început să le cam termin pe ale mele...

Se ridicaseră și cei doi în picioare, scuturîndu-se de praf:

— De unde pornisem? întrebă Prică, prefăcîndu-se a-și aduce aminte. De la vocea ta. Știi c-a mai fost unul, Șaliapin, dacă ai auzit de el, mi se pare că tot marinăr ca tine, tot așa cînta pe unde apuca și l-a găsit cineva priceput și-a ajuns cîntăreț de operă, a speriat lumea...

¹ *Piracucu* : pește de apă dulce din Amazonia.

Lui Alecu nu-i venea să creadă. Numele cîntărețului îi trecuse pe la urechi, dar nu-și închipuia că oricine putea să se numească peste noapte ditamai cîntăreț de operă!

— Vii luni la repetiție? mai întrebă secretarul.

— Păi știi sigur că e luni?

— Da, cînt și eu la cor...

— Uite-al dracului! se miră „Le știe”. Și de ce n-ai spus pînă acum, te făceai că abia ai picat din cer! Ți-o fi rușine...

— Nu mi-e rușine, de ce să-mi fie rușine?

„Inimioară” se mai asigură o dată:

— Și zici că sînt și gagici?

Prică zîmbi ușor. Nu putea să-l contrazică pe „Inimioară”.

— Da, sînt niște fete foarte frumoase, ai să vezi...

Sandu scuipă plictisit într-o parte:

— Ce ți-or mai fi trebuind ție, Alecule, parcă nu-ți mai ajung tătăroaicele !

„Inimă de porumbiel” își făcuse o socoteală a lui.

— Da, mă, dar astea-s *artiste*, au voce, mă, oricum, mai ale dracului...

Cînd să plece, „Tat-al lor” mai întrebă într-o doară:

— Unde lucrezi, Prică, parcă așa ziseși că te cheamă...

— Da...

— Unde robotești?

— Jos, la magazie, spuse secretarul. O să ne mai vedem, vin să mai stăm de vorbă...

Și, mulțumit, îi părăsi grăbit, coborînd scările de fier.

3

„Te-ai dat dracului, Alecule!” își spuse „Inimioară”, văzînd sala clubului în care erau adunați coriștii.

Se opri la ușă, privindu-se în oglinda din fața lui. Nu mai mergea! Cît mai era, vorba aia, vară, puteai să

umbli cu pantaloni de doc și cu maiou, să-ți mai pui la gît un fular verde de mătase ca să faci pe-afurisitu, să ți se vadă tatuajele comandate la Alexandria, la Port-Said și în alte porturi, de nu le mai ținea minte, dar aici, între fetișcanele astea îmbrăcate în bluze curate, parcă ar fi fost mai bine s-o ștergi la timp, să nu rîndă cineva de tine. Nici băieții nu erau mai altfel. Avea fiecare o cămașă ca lumea, călcată bine, lepădaseră salopetele, se spălaseră, îi cunoaștea pe fiecare, nu semănau!

Vru s-o facă la stînga împrejur, să nu mai dea cu ochii de Prică, dar secretarul îl și văzuse. Din doi pași fu lîngă el.

— Bine c-ai venit, îi spuse, avem nevoie de un bas și i-am spus dirijorului că nu mai e nevoie să-l caute. Bravo, ești băiat de ispravă!

Luat repede, „Inimă de porumbiel“ nu mai știu ce să răspundă. Își arată hainele ponosite și zise cu un deget la obraz:

— Nu merge! Las' că vin altă dată...

Era pentru prima oară cînd se simțea stingherit că era îmbrăcat prost. Prică nu-l slăbi de mîină:

— Dă-te aproape, frate, că nu se mai uită nimeni la haine. Sîntem de-ai noștri, muncitori de la siloz.

„Inimioară“ îl urmă încurcat. Dirijorul își pregătea partiturile și le așeza pe capacul pianului din apropiere.

— Îmi dai voie, tovarășe Popescu, iată basul de care-ți vorbeam...

Dirijorul se ridică, îl măsură îngăduitor și, fără să se arate mirat că i se aduce un astfel de tînar înaintea, îl întrebă firesc:

— Ce știi?

Alecu își puse mîna în sold. Așa, știa el o mulțime de cîntece, dracu le-a numărat, da' ce, parcă aici, la cor, or să cînte *Cine dete cu cuțitu* sau alte romănțe? Trebuie găsit ceva mai fin, mai pentru urechile delicate ale fetelor din jur care-l priveau dîndu-și coate.

— Păi, așa mai bine îl țin minte p-ăla, *Pe lîngă plopii făr' de soț*...

— Bun, se înveseli dirijorul. Ia să te auzim ! Cînți cu acompaniament sau fără ?

„Inimă de porumbiel“ simți cum îi curg sudorile pe frunte. Cine-l pusese să vie la cor ? Numai firea lui iabracă, muieratică, îl băgase în încurcătura asta, că Sandu rîdea poate și acum de el...

— Fără, îngîină, privind la fetele strînse împrejur.

Să fi fost singur cu ele, s-ar fi răstit în gura mare :

„Ce tot vă hîiți la mine, n-ați mai văzut marinar ieșit la pensie ?“ Dar cum să vorbești așa față de dirijor ?

Și nu rîdea una, ba încă îl priveau foarte serios, și așteptau să-l audă cum cîntă. Tuși scurt și, pentru că nu era timid, îi dădu drumul, mai repede decît s-ar fi așteptat ceilalți :

Pe lîngă plopul făr' de soț,

Adesea am trecut.

Mă cunoșteau vecinii toți,

Tu nu m-ai cunoscut...

Greși un vers la strofa următoare, dar nu băgă nimeni de seamă. Alecu avea o voce foarte frumoasă și dirijorul corului puse ușor degetele pe clape, acompaniindu-l aproape fără să bage de seamă. Vocea lui „Inimioară“ se ridica și cobora și, în curînd, cei rămași mai în margini se apropiară de pian. Cînd termină, cîțiva bătură din palme. Prică îi strînse mîinile emoționat. Nici el nu bănuise că dăduse peste un cîntăreț atît de bun. Dirijorul îl întrebă curios dacă mai știe ceva.

Știa „Inimă de porumbiel“ !

— Mai știi *Torna picina mia...*

Fetele aplaudară din nou. Alecu le privi uimit. Nu i se întîmplase niciodată să fie rugat să cînte de două ori. „Le știe“ își bătea toată ziua joc de el : „Bă, de ce nu te lași tu de chelălăit ? Ai fi bun la circ să chemi lumea, dar cînd îți dai drumul se zbîrlește carnea pe mine !“

Cîntecul următor îl învățase dintr-un film italian pe care-l văzuse în timpul războiului, de vreo două ori. Îi plăcea, că semăna cu romanțele auzite cu ani în urmă prin porturile Mediteranei.

Era mai puțin sigur ca la început, dar dirijorul își dădu seama că noul venit ar fi putut să cînte foarte bine peste

cîtva timp dacă ar fi avut cine să se ocupe de el. Și, ca să-l încurajeze, nu-l lăsa pînă nu mai interpretă încă vreo trei-patru cîntece, dintre care nu lipsi, bineînțeles, bucata „*Gagica mea*“, care plăcu foarte mult celor din jur.

În luna aceea după-masă, repetiția corului nu mai avu loc. Alecu, înconjurat de fete, fu silit, mai la îndemnul lui Prică, mai la al dirijorului, să-și povestească aventurile marinărești. Lăsîndu-se greu, „*Inimioară*“ încuviință în cele din urmă. Era fericit că găsise atîția ascultători și cînd îl întrebă dacă o să mai vină la repetiția viitoare, promise pe „*cuvîntul lui de matelot*“ că nu-i va lăsa să aștepte.

La plecare, Prică îl opri :

— Stai așa, că ți-am adus ceva...

Erau prea multe pentru ziua aceea.

— Ce mi-ai adus ?

— O carte.

El uitase înțelegerea.

— Să știi că *Misterele* sînt la Gică-Marafet, mi le-a cerut de săptămîna trecută, pot în schimb să-ți aduc *Șerloc*...

Prică îl liniști, clipind din genele lui albe :

— Nu-i nimic, eu mai am ce citi, tu te văitai că le-ai cam terminat pe ale tale...

„*Inimă de porumbiel*“ îl așteptă cîteva clipe. Secretarul vorbea cu bibliotecara. Aceasta căută într-un raft și-i întinse lui Prică o carte groasă.

— Uite, *Steaguri pe turnuri* îi zice, citește-o și să-mi spui ce crezi despre ea...

Alecu cîntări cartea într-o mînă și zîmbi deznădăjduit :

— Ceva mai subțire n-ai găsit ? Nu prea sînt obișnuit să mă bag cu nasul în ceasloave de-astea...

— Lasă, citește-o, nu te grăbi, ai timp cît vrei...

„*Inimioară*“ răsfoi distrat, îi privi marginile mîncate și vru s-o înapoieze :

— Nu-i de mine, zău dacă-i de mine. N-ai ceva cu aventuri ?

Prică îl rugă să stea pe un scaun din apropiere. Alecu se așază. Ostenise cîntîndu-le.

— Uite ce este, dacă nu ți-o place să mi-o aduci peste două zile. E vorba despre niște oameni ca mine și ca tine...

„Inimă de porumbiel“ o trînti descurajat pe genunchi :

— Cine are timp de Biblia asta ?

— Încearcă numai...

Abia atunci băgă de seamă Alecu desenul de pe copertă. Văzîndu-l, se scutură ca și cînd ar fi luat sare amară :

— Nu citesc eu pacostea asta, e cu *politică*...

Prică începu să rîdă :

— De unde ai mai scos-o ?

— Păi nu vezi ce aiureală are pe copertă...

Secretarul i-o puse iar în mînă :

— Uite ce e, îi zise, n-am vrut să-ți spui, dar e o carte de aventuri, nu spune la nimeni, că ți-o cere și nu mai ai timp s-o termini, nu vezi ce mîncată e pe margini ? E vorba de niște vagabonzi, o să vezi...

„Inimă de porumbiel“ îl măsură bănuitor pe celălalt.

— Nu se poate ! se îndoii el. Dacă nu are ștampila lui *Hertz*, *leii*, nu-i cu aventuri...

Îndărătnic om își mai găsisese Prică.

— Ascultă la mine, dacă vrei îți și citesc o pagină la întîmplare, să vedem, mă crezi ?

Alecu nu terminase :

— Degeaba, n-am timp... Și, ca să-ți spui drept, eu am înghițit toate *senzaționalele* din lume și de ăsta, cum îi zice ? Ma-ka-renko, n-am auzit. A, să fi fost de *Vălas* sau de *Agata Criste*, mai ziceam, dar așa, să stric orzu' pe gîște ?

Prică nu se lăsă pînă nu-i citi o pagină. La început „Inimioară“ fu indiferent, pe urmă urmări mai atent. Cînd secretarul termină, Alecu îi ceru cartea :

— Dă-o înapoi, ți-o aduc într-o săptămînă.

Secretarul răsufală ușurat. Se ridică și-l urmă :

— Dar să n-o pierzi, auzi tu...

— Cum o s-o pierd ? Ce ?

— Dacă vrei să-ți mai dau una la fel de frumoasă..!

— Nici lui „Le știe“ n-am voie să i-o împrumut ?

— Lui poți să i-o dai, numai să aibă grijă de ea...

— Bine.

— Atunci, vii luni la repetiție ?

„Inimă de porumbiel“ nu promise, dar veni.

Mangîru era foarte supărat. Adică așa venea vorba. Toată vara președintele colectivului sportiv îl bătuse la cap :

— Bre, mai ai grijă și de juniorii ăia, aprobă-le o cantină, acolo, să pot să-i supraveghez, că sînt slăbuți, săracii, și la jocul ăsta, *brat moi*, se cere efort, nu jucărie !

Directorul avea și el pe ale lui. Se auzise pînă la raionul de partid cum se irosiseră banii pe anul trecut și-l luaseră la frecuș. Acum nu mai voia să știe cîtva timp de fotbal.

— Ce-i, Moșa ? Iar vrei parali ? Dar ci crezi tu că am să mai înghit să fiu tras la răspundere pentru voi ?

Frizerul se uita la el nedumerit :

— Cum adică pentru noi ? Parc-ai fi Mîțu, bre, așa vorbești, ia te uită ! Ți-am spus că ar mai trebui și ceva pentru amărîții ăia de juniori, că alcargă și ei, să-i stimulăm...

Mangîru se încăpățînase :

— N-am bani, asta e. Or să ne oprească din salariu și ție, și mie, lipsa di anul trecut, așa mi-au spus la raion, nu mai mergi, s-o strîns șurubul !

— Foarte bine, foarte bine. Ce dacă o să-mi oprească din salariu ? Am mărturisit. Greșelile se plătesc...

Inima directorului se mai muiase :

— Mai taci, pricopsitule !

Președintele știa că l-a dat gata. Așa era Mangîru, numai gura de el, că încolo, inimă de aur, cine-l cunoștea îl cumpăra ușor.

— Și cam cît ar trebui ?

Frizerul spuse suma.

— Cam mult, Moșa, cam mult, ia gîndește-te...

— M-am gîndit, fratele meu, m-am gîndit, dar nu uita că juniorii sînt schimbul de mîine al echipei...

Directorul avea însă ideile lui :

— Mai bine făceam altceva, nu juniori, costă ăștia o mulțimi di parali, ia-le echipament, cumpără-le ghete... Și rezultatul ?

Sîrbul se supără de-a binelea :

— Cum adică rezultatul ? Ce, n-oi fi mulțumit ?

Mangîru nu spuse nimic. Moșa Mariancovici îl beșteli în legea lui.

— Adică dumneata crezi că n-o să intrăm din nou în *Divizie* ? Ce dacă stăm acum pe locul trei ? Nu uita că sîntem la numai un punct diferență și asta contează foarte mult, unchiule...

Celălalt tăcu cîtva timp și după aceea zise ca și cînd ar fi vorbit singur :

— După mini, treaba cea mai bună ar fi fost să fi făcut o echipă di aur, cum se zîci. Posturi în schemă avem ; ci mă oprea cineva să angajez jucători cărora să le dau un salariu ca lumea, așa cum au mai făcut și alții ? Să fi văzut cum ar fi venit o sută la pînișoară bună...

— Te pomenești că nu-ți mai plac băieții acum ?

— Îmi plac, dar... Ah, să fi fost măcar pi locul doi, Moșa, măcar pi locul doi...

Cu directorul nu era chip să te înțelegi în ziua aia. Frizerul îl luă din scurt :

— Ei, faci ceva pentru juniorii mei ?

— Iar ?

— Iar, uite semnează aici și gata...

Fericirea președintelui durase numai cîteva zile. Într-o dimineață, Moșa Mariancovici se trezise cu „Le știe” și cu Alecu în atelierul său strîmt.

— Bună dimineața, făcuse Sandu, trăgînd pe nas mirosul de ulei de nucă și de pudră încălzită.

— Noroc, copii ! Ce vînt vă aduce pe la mine ? Stați jos, că tot n-am clienți la ora asta.

Cei doi se așezaseră. Sîrbul se învîrtea în jurul lor, clănțănind din foarfece.

— V-a trimis antrenorul să vă tundeți ? Ce-i drept, v-au cam crescut lațele...

Președintele uitase că echipa e în vacanță și că antrenorul trebuia să se întoarcă abia la 15 august.

— Nu e cazul, spuse „Le știe”.

Abia atunci băgă de seamă sîrbul că „Inimioară” își aruncase fularul lui verde cu care își înfășura gîtul. Purta acum o cămașă albastră de poplin și avea și pantaloni noi, călcați.

Privindu-l mai bine, îi văzu și sandalele roșii, parcă atunci cumpărate. „Te pomenești că se însoară și-l pierdem“, gîndi frizerul amărît. În schimb, Sandu era tot în vechiul său tricou de marinar, rupt și murdar. Își întinsese picioarele pe scaunul alăturat și el îi zări pingelele sparte.

— De ce-ați venit, bre, așa de dimineață ?

— Să-ți spunem o vorbuliță dulce... rîse Alecu.

— Ce tot zici tu acolo ?

— Da, o vorbuliță dulce.

— Atunci dați-i drumul, ce mai așteptați...

„Le știe“ își propti mai bine capul în susținătorul scaunului rotitor.

— Uite ce e, tovarășe Moșa, așa nu mai merge.

— Ei cum, *brat moi* ?

— Nu mai merge ! Noi am mai stat de vorbă...

— Am mai stat, fratele meu.

— Și nu erai dumncata ăla care te lăudai că nenorocitul ăsta de colectiv o să mai pice cu ceva țoale sau primă ?

Frizerul fu foarte încurcat. Ce era să le răspundă ? Directorul le promisese față de el premii și chiar cîte un costum de haine. Că la urma urmelor, avea dreptate Luca : rău făcuse !

— Ei ? Ce-ai de zis ? adăugă și „Inimă de porumbiel“.

— Păi să mergem la tovarășul Mangîru să-i aducem aminte.

— Să mergem, tovarășe, că noi nu ne mai rupem caroasele degcaba de dragul dumatăle. Hai, că nu mai putem să ne zicem *jucători profesioniști*, mai merge, da' nici așa, pă daiboj să ne rupem plămîinii ! Este ?

— Haideți la Mangîru...

Ce era să facă președintele colectivului ? În capul lui se spargeau toate oalele.

Pe director îl găsiră în curtea silozului. Părea supărat în dimineața aceea. Cei doi rămaseră mai într-o parte, nu îndrăzneau să se apropie. Sîrbul îl salută și el cam cu jumătate de gură.

— Tovarășe Mangîru...

— Ce-i, Moșa ?

— Ce să fie ? Uite, au venit băieții ăștia la mine, cică începe peste cîțva timp „returul“...

— Și dacă începi ?

— Mi-au adus aminte că le-am promis o premieră... Mangîru ar fi vrut să-i răspundă că acum nu are timp de stat de vorbă, pentru că se întîmplase o dandana la rampa de însilozare, dar se răzgîndi și-i chemă la el pe cei doi.

— Ia veniți, mă, încoa...

„Inimioară“ și Sandu se apropiară.

— Ce spune Moșa ?

„Le știe“ îndrăzni :

— Tovarășe director, era vorba că ne mai dați și nouă cîte o primă acolo, cîte un costum de țoale...

Mangîru se încruntă :

— Primă, ai ? Mai vreți și primă ? După ci nu-mi faceți nimic toată ziua !

— Noi ? se miră Sandu.

— Nu, tata ! Credeți că nu știu că jucați cărți pi sub grinzele de la elevatoare. O vinit unul și altul la mini și mi-o spus. Nu v-am prins eu, că vă dădeam afară. Ci, credeți că v-am angajat ca să vă bateți joc di muncitorii ceilalți, să zică oamenii că ni trebuie trîntori într-o întreprindiri socialistă ? M-am săturat să mă freci pi mini în toati ședințele pi chestia voastră. Nu mai merge, ori vă faceți oameni cumsecadi și vă băgați mințile în cap, ori vă concediez și n-am nevoie di voi. S-a înțeles ?

„Le știe“ clipi din ochi :

— Bine, tovarășe Mangîru, dacă nu mai aveți loc de noi, o să plecăm singuri, numai să vedem cu cine o să cîștigați „returul“, că doar știți bine cîte goluri am marcat eu și cîte a marcat Alecu...

Moșa Marianovici dădu să-i împace, să spună ceva, dar directorul îi luă vorba din gură :

— Avem și juniori acum, nu mai e nevoie di elementii nedisciplinati. Puteți să plecați unde-oți vede cu ochii.

Cei doi se depărtară. Directorul rămas singur cu sîrbul se răsti la el :

— De-asta veniseși ? Acum nu știu cît timp mi-ai cerut bani pentru juniori, acum dumnealor vor prime, auzi ! M-am săturat, ajunge ! Trebuie să intrăm în legalitate...

Președintele dădu din umeri :

— Cum vrei...

Și plecă înapoi foarte cătrănit. De fapt, jucătorii meritau să fie premiați pentru că se comportaseră destul de bine. Mangîru, ca totdeauna, nu cunoștea măsura. Nici ca anul trecut nu se mai putea, desigur : mese la Vădura, costume de haine date unora, dar nici cu otusbirul ! „Gata, mă spăl pe mîini, pînă acum v-am fost mamă, tată, de azi înainte v-arunc, nu mai sînteți copiii mei !“ În definitiv, ce ilegalitate îi propusese el ? Ar fi trebuit să vorbească și cu antrenorul în privința asta, dar el venea tocmai la 15 august și pînă atunci mai era...

Ca să se împace, sîrbul își spuse că la nevoie își va cheltui salariul său, tot n-avea copii, nevastă, griji, și va cumpăra ceva, așa, să se vadă că acest colectiv are un președinte ca lumea, un președinte sportiv...

5

„Le știe“ plecase la Constanța. Căldurile se întetiseră și Sandu nu mai putea să rabde. Trăsese și de Alecu :

— Haide, mă, cu mine, că mi-ai spus că mergi.

„Inimioară“ se codea.

— Ce ai ? Te-au legat ăștia de coadă, ți-au pus miere-n strachină ? Mergem la Constanța, cunosc tot portul...

— Parcă eu nu-l cunosc ?

— Atunci ?

Cum ar mai fi mers Alecu !... Numai că celălalt nu știa, avea o încurcătură cu miliția de acolo, poate îl uitaseră, dar dacă îl recunoștea cineva dădea de dracu ! La început, cum e omul, pripit, făgăduise. Cînd i-a venit însă mintea de pe urmă, a început să dea înapoi. Nu-i prea ardea să mai aibă de-a face cu miliția... Mai era o dandana, nu putea să-i spună lui Sandu, că l-ar fi luat peste picior : hoțul ăla de Prică îl prinsese cu lațul. La cor găsisse o fetișcană, să te tot uiți la ea, ca la o icoană ! Parcă nu-i ajungea că-l mai întrebasese de cîteva ori „Tat-al lor“ :

— Mă Alecule, nu-i lucru curat cu tine, ce te-a apucat de-ți faci țoale ?

Asta cînd își cumpăraseră o cămașă. A doua oară, cînd îl văzuse și cu pantaloni noi, prietenul său șuierase îngrijorat :

— Ne-am dat dracului, „Inimioară“, ce-i luxul ăsta pe tine ?

A trebuit să-i mărturisească. Fusese la club, îl pusese să cînte, și lui i se făcuse rușine să se mai ducă acolo, dezbrăcat, ca un vagabond cules de pe stradă.

— Nu se făcea, mă Sandule, toată lumea pusă șnur pînă la gît, ce m-am gîndit ? Adică, tu, Alecule, ești vreun lepădat ?

Sandu tot nu pricepea :

— Ce ți-o fi trebuind ție, mă, cor, nu știu ? Parcă dacă aveai nevoie de muzică, nu te duceam eu la *Văduva* și-ți puneam lăutarii să cînte ?

Numai că la *Văduva* nu prea mai mergeau. Nu mai aveau bani, numai sufletul lui „Inimioară“ știa cît se strînsese ca să-și cumpere cămașa și pantalonii !

După încă o jumătate de oră de vorbă, se lămuriseră : Alecu nu pleca la Constanța pentru că n-avea ce să caute acolo.

— Dar cu direcția nu te înțelegi ? întrebaseră „Inimă de porumbiel“.

— Ce să mă mai înțeleg ? Plec și gata ! Ce, n-am dreptul la concediu ?

— Cum vrei, dar Mangîru n-o să te mai primească !

De asta nu ducea Sandu grijă ! Își cunoștea bine omul.

— Lasă, să mă întorc și să-l vezi dacă mai spune ceva. Eu te salut, mai gîndește-te, poate te hotărăști. Trenul pleacă mîine de dimineață...

Nu se gîndise Alecu. De la o vreme avea treabă : producția, ca producția, că nu-i zicea nimeni nimic, el și cu Sandu nu prea se omorau cu treaba, dar acum îi băgase Prică ăla altele în cap.

La o repetiție îi spusese :

— Ia ascultă, Alecule (se împrieteniseră, că avea ăsta o vorbă lipicioasă !), cine mai cîntă bine în echipa de

fotbal ? Vrem să facem un cor clasa I-a ! Să mergem cu el la serbări, să se ducă vestea...

„Hoț mai e !“ se gîndea „Inimioară“, voia să-i tragă cu ața și pe alții, că pe el îl dusesese cu zăhărelul. Ba mai cîntă-ne una, ba mai cîntă-ne alta, de ce să n-o spună, îi plăcuse ! Se uitau fetele, începuseră să-i dea tîrcoale, acolo era de trăit ! La început mai cu o glumă, mai în serios, îl băgaseră la mijloc, mai strîmbînd din nas, mai lipsind cîteodată, vara trecuse aproape și Alecu învățase *Marșul partizanilor*, *Imnul de stat*, *Pescarul* și încă vreo cîteva cîntece. Dirijorul îl făcuse *solist*, ceea ce îi plăcea foarte mult. Nici notele nu erau greu de învățat... Niște puncte acolo, cu codițe ca la școală. Mai văzuse. „Inimă de porumbiel“ nu se speria cu una, cu două...

Prică nu-l mai slăbea :

— Ce-ar fi să mai aduci niște băieți, să-i înveți să cînte, că ai ureche muzicală și să completăm corul ?

— Ce-ai zice de juniori ?

— Bună idee !

— Îi aduc cît ai zice pește. Dacă nu vin, lasă-i pe mine !

— Nu așa, se îngrozise secretarul U.T.M.-ului.

Te puneai cu Alecu ? Cum era vară și campionatul se întrerupse, fu mai greu să-i găsească pe băieți, dar nu se lăsă. După ce dădu de doi, îi strînse și pe ceilalți cu ajutorul acestora. Lipseau numai cîțiva, plecați la mare, în vacanță.

Toți îl cunoșteau pe „Inimă de porumbiel“ ca pe un cal breaz. Unii îl iubeau pentru că știa să joace bine fotbal și pentru că înjura fără răutate, așa ca și cînd te-ar fi dezmiardat. Numai de contrazis să nu-l fi contrazis, că lua foc !

Alecu îi adunase în mijlocul curții silozului și ca să nu-i mai urce pînă sus, la club, fără să știe despre ce este vorba. le spusese în cîteva cuvinte în limbajul lui înflorit de ce-i chemase :

— Ia ascultați, îngerașilor, la mandea !

— Ascultăm, nea Alecule...

— De azi, luni, toată echipa vine la cor, să cînte, s-a înțeles ?

— La cor ? ! se miraseră cîțiva.

„Inimioară“ se uitase fioros la ei.

— Ce, nu v-o place ?

— N-avem voce...

— Lasă că vă vine vocea. Sus, acum după mine, înainte marș, și să n-aud nici păsărica.

Parcă mai îndrăznise vreunul să crîcnească !

Cînd se trezise Prică cu cei 14 juniori în sala de repetiții se crucise.

— Da' ăștia cine mai sînt ? se mirase ipocrit, deși știa despre ce este vorba.

— Echipa de juniori, se umflase Alecu în penă. Fac din ei o trupă de revistă și-i duc la teatrul de estradă. Este ?

Băieții se uitau stingheriți împrejur. Se apropie și Popescu, dirijorul, și începu să le asculte vocile. Trei scăpară. Cînd cîntau, puteai să spargi buturugi.

Cine spusese că pofta vine mîncînd, nu se înșelase. Într-o zi, „Inimă de porumbiel“ își adusese aminte că pe vremuri avea o muzicuță de gură din care cînta cînd îi venea bine. O căută, o găsi. Era cam ruginită, suna fals, dar mergea. Ca să-l audă fetele, le strînsese în jur și le cîntase geamparalele, pe urmă un cîntec marinăresc și cu asta nu mai scăpase de Prică :

— Ce-ar fi, Alecule, să facem și o orchestră ?

Multe mai vrea și ăsta, parcă altă treabă n-avea toată ziua !

— Cu cine ?

— Ia gîndește-te...

Dacă băga de seamă, Prică era dat dracului !

Știa numai că Gică-Marafet cînta din mandolină, mai mult nu. Și pentru că, vorba lui Mîțu, tot ardea gazul de pomană dimineața, pe sus, fiindcă nu mai avea cu cine juca tabinet, o luase lela prin siloz și-i întrebuse pe cei pe care-i cunoștea, dacă nu cumva se pricep să cînte la vreun instrument. De la Fane-Mahomed află că Bibiloi cîntă la vioară și că lui Mucală dacă i-ar da cineva un acordeon, nu s-ar face de rîs cu el în mînă.

Glont, se oprise tocmai la cazane.

— Ascultă, Foxule, e adevărat că cîrpești la acordeon ?

Mucală se ștersese de sudoare și se apropiase.

— Ce-ți veni, or oi vrea să cînti la *Trecerea Dunării* ?

— Cam așa ceva. Uite, doi pe doi despre ce este vorba : sindicatul zice, adică nu sindicatul, Prică, șmecherie ăla de m-a băgat la cor, auzi că să facem o orchestră. Dacă știi să clămpăni la armonică, îți cumpără ei un instrument și ne *producem*, să vezi drăcovenie ! Vine și Gică, ăsta le vede la mandolină, o să-ți placă, Bibilo cu vioara...

Mucală n-avu nimic împotrivă. N-ar fi putut spune că știe să cînte prea bine la acordeon, dar, din moment ce-i promiteau unul nou, avea să-și mai bată capul și tot o să-nvețe...

După două săptămîni, orchestra improvizată astfel făcu prima repetiție. Nu mersese la început. Alecu, ajutat de dirijor, încercă vreo două ceasuri să o scoată la capăt cu noii muzicanți, dar nu reuși prea mare lucru. Nu știau aceeași bucată. Gică-Marafet cînta după ureche din mandolina lui. La urma urmelor era și caraghios să faci o asemenea orchestră, dar „Inimioară“ nu băgă de seamă, și, mai înjurînd printre dinți, mai venindu-i să-și ia lumea în cap, reuși să scoată de la executanți un fel de potpuriu în care se amestecau deopotrivă cîteva romanze și vreo două sîrbe...

La zece zile după asta formația se mări cu încă două viori. Dirijorul le dădu și el concursul și după a patra sau a cincea repetiție, „Inimă de porumbiel“ începu să vorbească cu siguranță despre „orchestra lui“.

Cam tot de pe atunci, așa cum avea să-i spună lui Sandu mai tîrziu, vagabondul „se retrase din afaceri“.

6

În gară, Luca auzi, ca în ziua cînd sosise aici, țăcănitul cunoscut al T.F.F.-ului. Nu lipseau decît găinile albe, leneșe, care să traverseze liniile de fier. Străbătu mica sală

de așteptare și văzu, dincolo de ieșire, în piața plină de coji de pepeni verzi, un autobuz albastru, Skoda. Înăuntru erau cinci sau șase oameni, privind afară prin ferestrele mari, cu rame metalice. Motorul duduia, gata să pornească.

De data aceasta își mai adusese câteva lucruri, avea un geamantan mai încăpător, legat cu barete de piele. Înțelese că așa cum prevăzuse cu câteva luni în urmă birjarul, cei de la fabrica de ciment cumpăraseră un autobuz și-l puseseră la dispoziția locuitorilor și salariaților care ședea mai departe.

Cînd să urce scările autobuzului, îl zări într-o parte pe Miahălă. Ședea posomorît pe capra droaștei sale și privea cu melancolie la puținii călători care-l urmau pe Luca, îndreptîndu-se toți spre mașină.

Antrenorul se răzgîndi. Birjarul, la început nedumerit, rămase nepăsător și cînd își dădu seama că îl cunoaște pe tînărul din fața lui, sări sprinten din trăsură și-i ajută să urce bagajul.

— Nu l-ați uitat deci pe bătrînul Miahălă, spuse mulțumit.

— După cum se vede...

— Ce înseamnă mușteriu credincios !

Bătrînul își șterse fața asudată cu dosul mîncii largi a haincii sale albastre pe care n-o lepăda nici în acest anotimp călduros.

— Ce-ți mai face mîrtoaga ? întrebă Luca. Tot așa voioasă ?

— Nu mai e chiar atît de voioasă, săraca. Mîncare mai puțină, cu porția. De, nu mai are Miahălă parale. Mi-au mîncat ăștia cu *otobuzul* pîinea...

Antrenorul îl bătu pe umeri cu prietenie :

— Trebuia și asta, nu fi nedrept. Crezi că toată lumea poate merge cu trăsura ? Nu uita, pe urmă, că nici n-ai fi putut să-i duci pe toți. E și departe și ți-ar fi stricat și bunătatea de birjă...

Se sui cu grijă în spatele caprei și Miahălă urcă de asemenea, dînd bice calului. Autobuzul tot mai stătea pe loc, deși era aproape plin. Birjarul avea chef de vorbă. Se întorcea către pasager, cînd furios, cînd dînd din umeri cu o falsă nepăsare :

— Degeaba am ieftenit și tariful. Oamenii se suie în autobuz. Nu pot să mai fac față. Rar mai pică unul ca dumneata, dar și ăla se miră : „Cum, atît de mult costă pînă la *monument* ?“ „Să fii dumneata sănătos, îi spun, n-ai apucat vremea cînd luam treizeci de lei...”

— Și acum cît iei, Miahălă ?

Birjarul se uită încurcat în jur, ca și cînd ar fi căutat ceva pe marginea drumului.

— Pentru mușterii ca dumneata, un pol...

Luca zîmbi și nu-l mai ascultă cîtva timp. Privi salcîmii pitici de pe marginea șoselei pline de praf.

Aici, toamna, ca și celelalte anotimpuri, sosea mai de vreme. Procesiunea ei vegetală trecuse fluviul și se cuibărise în frunzele uscate și prăfuite ale pomilor. Departe, deasupra orașului, se strîngeau nori mari, de fontă, apăsînd peste acoperișurile joase, roșii, de țiglă. În lumina nesigură, schimbătoare, fața fluviului leneș sclipea stins.

Arcurile trăsorii scîrțiau jalnic. Încă vreo cîteva drumuri și droașca birjarului trebuia scoasă la reformă. Îi sosisese ceasul. De altfel și Miahălă părea resemnat. Luca îl ascultă cu bunăvoință.

— Parcă am să împărățesc pămîntul ! spunea cu vocea lui spartă, gîfîită. Anul ăsta și gata ! Mi-am făcut socoteala. La primăvară nu mai ies, a îmbătrînit și calul, am îmbătrînit și eu, adică ce tot spun eu că sînt bătrîn ? Da' de unde, am băiat de 17 ani, îl știi matale, e junior, parcă așa-i zice în echipa dumneavoastră, Moșa mi l-a învățat să bată mingea...

Rîse singur ca de-o glumă bună și se contrazise singur :

— ...adică nu sîrbul, că știa el și înainte de asta să bată mingea, dar nu așa ca acum. Îmi spune că se va face *fotbalistru* și-o să cîștige o groază de bani. „Bine ar fi, măi băiete, îi zic, mai mi-ai da și mie“, dar n-aștept eu la pomana copiilor, că am uitat să-ți spun, doi am ! ăsta e cel mai mic, făcut la patruzeci și doi de ani cu nevasta de-a doua, că a dintîi a murit, Dumnezeu s-o odihnească, că așa o muiere mai rar ; poate n-oi ști, că nu te văd cu belciug în deget. Să-ți dea și dumitale Dumnezeu o nevestă ca a mea, a dintîi, și pe urmă să vorbim. Nu zic, și asta e bună, a de-a doua. Vrenică, strîngătoare, numai gura o are mai

rea. Ptii, să nu stai s-o ascuți. parcă vorbesc o sută de muieri, nu una. Ce nu-mi spune ? Mă ascuți dumneata ?

Luca îl asculta. Birjarul se încruntă. Auzise din urmă sforăitul autobuzului.

— Na, că vine tiribomba, drăcovenia. Uite așa pățesc mereu...

Șoferul clacsona de departe, insistent.

— ...îmi sperie calul, domnule, sună, suna-î-ar trîm-bițele de apoi șoferului, de nu mai auzi. Marin, ăsta-i calul, ciulește urechile, dă să fugă într-o parte, țin de hățuri, nu zici că era să nimeresc în șanț cu domnul Pantelimon într-o zi cam la ora asta ?

Skoda se apropiase și îi întrecu vîjîind. Cei din mașină îi făcură semne cu mîna birjarului.

— Uite... asta mă mănîncă, mărturisi Miahălă, nu știu dacă dumneata ai să mă înțelegi, după ce mi-o ia înainte, mai îmi lasă și praful în nas, îmi face clienții ca pe naiba, de nu se mai scutură o săptămînă. Și barim de-ar fi un otobuz ca lumea, dar parcă n-a rămas luna trecută în pană ? Mai mare rîsul !

— Ei, cum ? se miră Luca mai mult ca să-i facă plăcere.

— Uite, bine. Tot așa, căram un mușteriu de la gară. Era plină ochi, c-a fost nu știu ce miting la fabrica de ciment, adunare mare, mă rog. Care n-au mai încăput, i-au lăsat lui Miahălă, să-i care el în trăsură. Trei am dus. Un pol de căciulă am cerut, dar nu mi-au dat. Voiam să-mi scot și eu pîrleala. „Nu vă duc“, le-am zis. Ce crezi dumneata ? Erau în stare să meargă pe jos atîția kilometri ; nu i-am lăsat, mi s-a făcut milă. „Hai suiți-vă colea, dar fără doi poli toți trei nu mă mișc !“ Crezi că mi-au dat ? Nu mi-au dat. Treizeci de lei, atît am căpătat. Buni și ăia, măcar că era să se deșele calul. Buuun, și cum îți povesteam dîmitale, îi sui sus pe mușterii și ia-o, lipa-lipa după otobuz. Cînd ajung la trei sute de metri de locul ăsta, uite în dreptul plopului ce să vezi ! Otobuzul pe loc, mușteriii jos, împrejurul șoferului care se vîrîse sub burta lui, meșterindu-l. „Aha, mi-am zis, ți-a venit și ție rîndul, Miahălă, să rîzi de înfumuratul ăsta !“ Că dacă o să moară Marin al meu de ceva, de inimă moare, doamne iartă-mă, ca oamenii, că tare l-a mai speriat zăltatul ăla de șofer...

Luca rîse spre mîndria birjarului care se aprinse și mai tare :

— Trec eu, cum îți spuneam dumitale, eu clienții mei și-i fac semne mecanicului : „Salutare, salutare, te aștept la *Trecerea Dunării*.” Ai fi zis că sînt împăratul Frantz Iosii nu altceva. Și de bucurie, l-am luat la bice pe Marin : „Dîi-gloabă, că dacă nu l-oi întrece azi pe otobuzul ăsta, pîi atunci cînd ?” Trăgea calul, săracul, de mi se rupea inima, dar nu puteam să-l iert. Unde pui mîndria mea de om ? Cînd să intrăm în oraș, aud în spate sărăcia. Venea, venea. Mușteriii n-au de lucru, zic : „Uite ce e ! Dacă ajungem înaintea mașinii la *monument*, ai zece lei în plus !” „Da' ce credeți că sîntem la hipodrom ?” m-am răstit la ei. De, erau și trei inși ! Să fi fost unul ca dumneata, ușurel, mi-aș fi pus mintea cu ei, dar așa ? Numai în gîndul meu mă rugam : „Ah, sări-ți-ar o roată ! Plesni-ți-ar cauciucurile, că de la tine mi se trag mie toate relele...” Nu i-a sărit nici o roată, tot al doilea am ajuns la *monument*, am pierdut zece lei !

Miahălă ridică biciul și mai lovi ușor calul.

— Uite că aproape am ajuns, se vede geamia. Și nu ți-am spus eu dumitale totul, că de la asta pornisem. Zic, în primăvară nu mai ies. Mi-am făcut suma. Gata, la pensie. Și eu, și Marin. Calul o să-l vînd, da' parcă am să iau cine știe ce pe el ? Tot cu fi-miu ăl mare mi-e norocul. Băiat cuminte ! Nu zic, nici ăsta mic nu-i altfel, dar ăla are situație ! Stă la Medgidia, e farmacist, s-a însurat, are și un băiat, să-i trăiască, sînt adică, cum s-ar zice, bunic. Îmi trimite lunar cîte patru sute de lei. Nu moare Miahălă de foame, așa să-mi ajute Dumnezeu, că am crescut copii mari și cumiști, ehe.

Se zăreau primele clădiri. Luca văzu firmele de sticlă și silueta înaltă a silozului. Avu un sentiment de melancolie. Începuse să se obișnuiască cu tîrgul acesta, străzile și casele lui de piatră și de lut îi aminteau cîteva întîmplări pe care nu putea să le uite atît de ușor.

— Dar dumneata pe unde umbli ? întrebă Miahălă.

— Am avut vacanță.

— Aha ! Ei, bună meserie mai ai... Dacă spui că iese și un ban acolo, merge ! Și de unde ești ?

— Din Reșița.

Birjarul se miră tare :

— I-auzi dumneata ! Dar e drum pînă aici, și cum ai nimerit la noi ?

— M-au trimis cei de la C.C.F.S...

Miahălă nu înțelesc ce-i aceea C.C.F.S., dar nu întrebă, pentru a avea aerul că știe o mulțime de lucruri.

— Și-ai stat mult ?

— Cam mult...

Birjarul abia aștepta să-i spună unele noutăți :

— Atunci n-ai aflat dumneata ce s-a mai întîmplat pe la noi...

— N-am aflat, de unde să aflu ?

Miahălă smuci hăturile ușor și-și mîngîie calul cu coada biciului.

— Cîrciuma *La Vădura* o cunoști matale ? Ai fost pe acolo ?

— Odată parcă.

— Gata ! S-a zis. A intrat statul în ea. A făcut bufet. L-a scos pe negustor, că-și făcea de cap, vindea prea scump, l-a pus cu botul pe labe... N-a mai rămas în oraș decît domnul Ulè Batai cu șandramaua lui de cafenea, dar parcă-l văd că dă și el în primire...

Luca îl asculta curios.

— Moare, turbează domnul Pantelimon și cu domnul Vizante. Eu, să mă bată Dumnezeu, să nu mă spui dumnealor, dar tot cred că aveau băgat ceva capital amîndoi în dugheana aia. Țștia sînt oameni ai dracului, nu se lasă așa, cu una cu două... Au fost negustori, și meseria nu-ți iese așa ușor din sînge ! De la o vreme nu știu ce au, nu mai pleacă la Constanța, dar iastă primăvară nu era săptămîină să nu se urce-n tren domnul Pantelimon, că eu îl duceam. Învîrtește el ceva afaceri pe-acolo, cu de unde să știu ? Nu mă bag, nu m-amestec, ficcare cu ale lui ! A, să fie toți ca domnul Pantelimon, bine ar mai fi ! Că parcă-l aud : „*Otobuz* le trebuia, că încolo erau lulea !”...

— Dar ce are cu autobuzul ?

— Zice că nu e sănătos să umbli cu el, că merge cu benzină și benzina face vaporii ; da, așa zice, vaporii, și ăștia sînt otrăvitori ! A, să-l ascuți dumneata ce spune, are o teorie întreagă : cică dacă omul ar fi rămas la carul cu boi, bine ar fi fost. Nu se mai otrăvea, avea nervii mai

buni ! Pe cînd așa viteza l-a nenorocit... Drept este, îmi zic și eu cîteodată, parcă n-am avut un bunic de-a trăit 115 ani ?

— Lasă, Miahălă, vei trăi și dumneata 115 ani !

— Să dea Dumnezeu și matale la fel, dar nu-mi trebuie !

— Și crezi că a trăit atîta bunicul de care vorbești pentru că a mers numai cu carul cu boi ?

— De, știu eu ! Parcă nu cred ! Că dacă ar fi așa, eu ar fi trebuit să mor la cincizeci de ani, pentru că am fost birjar și o birjă, cum știi și dumneata, merge mai repede ca un car cu boi !

— Vezi ?

Miahălă era mîhnit. Se mai întoarse o dată și dădu din umeri :

— Cînd oi ieși la pensie, am să mă sui și eu în *otobuzul* ăsta ! La drept vorbind este el cum este, dar merge repede. Și cînd ești grăbit și nu ai timp de pierdut, o dai dracului trăsura lui Miahălă, te sui pe cauciucuri, și sfîr ! În zece minute ești la gară sau la *monument*...

Intraseră în oraș. Copitele calului băteau piatra cubică a „centrului”. Deasupra se adunau norii a ploaie. Se auzea de departe un tunet surd și firmele de tablă ale vechilor negustori sunară îndelung. În fața restaurantului *Trecerea Dunării*, Luca se dădu jos. Îi întinse birjarului 40 de lei. Miahălă refuză încăpățînat :

— Nu iau un ban mai mult, tarifu-i tarif ! Am zis un pol, un pol rămîne, ce să ne mai tocmim ! Am și eu cîntecul meu. A, dacă ai vrea matale să mă cîntecști cu un rachiu, e altă ceva...

Moșa Mariancoviici avea să-i spuie o mulțime de lucruri. Cînd îl văzu intrînd pe ușă, își lăsă clientul și începu să turuie ca și cînd i-ar fi fost frică să nu scape nimic din cîte avea de povestit :

— Bine că te-ai întors, *brat moi*, bine că te văd !

— Dar ce s-a întîmplat ?

— Ai auzit, bre !

— Ce s-aud ?

— Petrescu III...

— Ce-i cu el ?

— E antrenor, unde crezi ?

— Habar, n-am...

— La *Spartak*-Iași ! Capul de serie al Ligii de răsărit...

— Să fie sănătos !

Frizerul nu-și mai găsea locul. Se învârtea ca un titirez, cu briciul în mână.

— Cum să fie sănătos, fratele meu ? Cum să fie sănătos ? Păi știi ce-a făcut ?

— Ce-a mai făcut ?

— L-a legitimat pe Nicu-Vinzare bună !

— Și ce-i cu asta ?

— Păi era sau nu jucătorul nostru ?

— A fost. Din moment ce n-a jucat la noi nici un meci în campionat...

Președintele colectivului sportiv era supărat foc.

— Așa o fi, dar i-a dat cineva dezlegare ca să poată fi legitimat de *Spartak* ?

— Nu-i nimic, Moșa, știi bine doar că n-am pierdut vreun jucător de soi.

Sîrbul nu se împăca deloc cu ideea asta.

— Păi atunci de ce mai are colectivul ăsta președinte, bre ? Nu știu cum ești dumneata ! Am să fac contestație la C.C.F.S. pentru că a falsificat legitimația !

— N-are nici un rost, Moșa, să ne ocupăm cu fleacurile.

— Cum fleacuri, bre, ce, astea-s fleacuri ? Îmi pare rău !

Se apropie de mușteriu, mai trase de două ori cu briciul și iar se întoarse spre antrenor :

— Să-ți mai spun una bună : pe lider îl avem în buzunar, le pleacă doi jucători, gata, se lasă la vatră, și-au făcut stagiul : interul dreapta și portarul. Ce-ar fi să vorbim cu Mangîru, să le trimitem vorbă să vină la noi, directorul zice că are locuri pe schemă...

— Nu-i nevoie, avem echipă, rezerve, avem juniori.

Mușteriu dădea semne de nerăbdare. Rămăsese cu un obraz plin de săpun, dar sîrbul nu avea de gînd să termine :

— Nu iertăm pe nimeni, m-auzi, *brat moi*, am făcut și un pariu că mergem la titlu. De altfel trebuie să-ți spun că am început să studiez posibilitatea de a cantona înainte de meciuri pe jucători la siloz ; o să-i spun și lui Mangîru, nu uita că vine barajul...

— Stai, Moșa, că mai avem pină atunci !

Frizerul termină în câteva minute cu mușterul. Din trei brice îi rase și obrazul celălalt. Clientul nu se supără. Era mulțumit că scăpase netăiat. Își clăti fața în chiuvetă și îi întinse președintelui bonul de cartelă. Moșa Mariancoviți începu să se vaite :

— A, ce-am pățit cu Mangîru, nu-ți mai spun, unchiule ! Au venit la mine „Le știe“ și Alecu. „Să ne dai țoalele și primele promise !“ mi-au zis. Acum, după cum știi și dumneata, directorul n-a avut de lucru și le-a promis marea cu sarea. Cînd m-am dus să-i amintesc, m-a pus pe goană : „Să nu mai aud de echipa de fotbal !“ Te cred și eu, că acum e în vacanță, dar să-l văd cînd o începe campionatul iar, că nu mai scapi de el : „Pi cutare dî ei nu-l băgați inter, da pi cutare ! ?“

— Adică cum nu vrea să mai audă de echipa de fotbal ?

Sîrbul își scoase halatul și-l atîrnă în cuier. Pentru cele de lucru se isprăviseră în ziua aceea. Își lăsă ajutorul și ieși împreună cu Luca afară, în curtea silozului.

— Nu vrea să dea ceva din fondul directorial pentru premierea băieților. I-am spus că nu e bine, dar așa-i el, cînd le face de oaie, cînd e mai catolic decît papa. Zice că dacă-i vine controlul de stat și îl bagă în pușcărie ? Cum o să-l bage în pușcărie ?

— Lasă că o să-i vorbesc chiar acum...

Moșa îl opri :

— Nu te duce, fratele meu, că e făcut pămînt. S-a întors ieri Sandu...

— Dar unde plecase ?

Sîrbul își dădu șapca lui veche pe ceafă :

— Ei, parcă nu-l știi pe ăsta ! I s-a suit la cap și într-o zi, ia-l de unde nu-i ! L-am întrebat pe „Inimioară“ fugise la Constanța ! Noroc că s-a întors. Nici pe-acolo n-a făcut vreo brînză mare ; e mai pocăit, să-l vezi, parcă-i o mîță, dar directorul nu mai vrea să-l reangajeze. I-a spus că dacă era un om al dracului, îl dădea pe mîna miliției pentru că a călcat contractul de muncă. Așa s-a mulțumit numai să nu-l mai primească în serviciu !

— Foarte bine a făcut !

Moșa Mariancoviți voia să mai spună ceva în legătură cu asta. Se grăbi să țină pasul antrenorului.

— Pînă la urmă o să-l ierle, ai să vezi. Asta. Mangîru, îi cîine care latră, dar nu mușcă...

— Văd că a început să muște și-mi pare bine !

Sîrbul se opri în fața scărilor clubului și exclamă cu mîinile în lături :

— Ei, nu mai fi, bre, și dumneata așa ! Ce Dumnezeu ?

Luca îl zări pe Fane-Mahomed în sala de repetiții. Fundașul îl salută, ridicîndu-se în picioare :

— V-ați întors ?

— După cum se vede. Mîine îmi mobilizezi toată echipa, avem de discutat...

— S-a înțeles.

Frizerul interveni :

— De altfel e foarte ușor de făcut treaba asta. Uite-i, sînt aproape toți la cor...

— La cor ?

Moșa Mariancovici deschise ușa. Se auziră vocile unite ale celor care repetau alături.

— Ce spui de îngerașii noștri ? Ia te uită cine dirijează !

— E chiar Alecu, spuse uimit antrenorul, dar ce s-a întîmplat cu el ? Ia privește ce cămașă și-a cumpărat...

— Asta nu-i nimic ! Parcă-i o fată mare de la o vreme. El cu Mucală au strîns băicîii din echipă și-au făcut și-o orchestră ; mîine am să-i aduc să ne cînte ceva. Îți stă min-tea-n loc cînd ți-oi povesti, *brat moi* : Bibiloî, solo vioară, Mucală la acordeon, „Inimioară“ la muzicuță, Gică-Marafet, tobă...

Dacă nu l-ar fi văzut pe Alecu, Luca n-ar fi crezut în ruptul capului că vagabondul o luase pe drumul cel bun.

— Ei, cum, cum ? întrebă.

Frizerul închise ușa și șopti :

— Prică. ăla cu genele albe, de s-a întors din armată. A făcut ce-a făcut, a jucat tabinet cu ei, l-a tras pe Alecu pe sfoară. Cum e și muieratic, a dat de ce-i trebuia, mi se pare că s-a încurcat cu o fată din cor. Mîine-poimîine se logodesc...

„Multe lucruri se pot întîmpla în lumea asta într-un timp atît de scurt“, își zise antrenorul. Îl chemă pe fundaș :

— Cum stăm, profetule, cu echipamentul ? S-a spălat, s-a călcat, e în regulă ?

— Este, tovarășe Luca.

— Concediile vi le-ați luat ?

— Luat.

Moșa Mariancovici nu scăpă prilejul ca să mai promită ceva :

— Lăsați, copii, la anul vă duc pe cheltuiala mea la mare, în vacanță. Numai să intrați voi iar în *Divizie* și să vedeți !

Și cum se terminase, îi mai înșiră câteva lucruri antrenorului.

— Nu știi alta bună ! Avem și echipă de volei ! Nu-mi ajungea, unchiule, că am două de fotbal, volei îmi trebuia mie ! Asta tot Prică mi-a făcut-o. A chemat fetele la el, le-a momit și m-am trezit cu ele la mine în atelier : „Tovarășe Moșa, să ne cumperi echipament !“

— Foarte bine...

— Ți-o fi convenind dumitale, că nu ești președinte de colectiv sportiv, dar mie ? Ehe... Și dacă ar fi numai atât !

— Ce mai e ?

— Mangîru le-a promis hamalilor că le face și o secție de popice, că va aloca la iarnă o sumă pentru construirea unei popicării. Uite de ce-i arde acum ! În loc să mai dea un ban coala pentru fotbal, care, așa cum știi și dumneata, e regele sporturilor, dumnealui încurajează pe popicari. Păi în Groenlanda, în Abisina, să vedem, ai să dai de oameni care joacă volei sau popice ? Dar de unde, tot fotbal joacă !

— Las-o, Moșa, mai dă-le voie și altora să trăiască. Să te vad la sfîrșitul anului, cînd va trebui să depui raportul de activitate : tot așa ai să dai din colț în colț ? Vrei să ți se spună că nu mai știi nimic decît fotbal ! Un președinte care nu-și respectă angajamentele s-ar putea să nu mai fie ales...

Vorbele acestea îl îngroziră pe frizer. Nu putea să creadă că o să fie vreodată înlocuit.

— Cum, dumneata îți închipui că altcineva... întrebă gîtuit.

— De ce nu ? Să nu fii găsit într-o zi prea bătrîn. Dacă vrei să-ți păstrezi locul, trebuie să te gîndești la cele ce ți-am spus. Și ca să dovedești că ești la fel de tînăr ca altădată, ia să-mi scoți mîine de la Mangîru bani pentru premiarea jucătorilor, dar fără nici o întîrziere, pentru că

înainte de începerea antrenamentelor vreau să-i răsplătesc pentru efortul depus în „tur“, s-a înțeles ?

Înțelesese sîrbul ! N-a mai scăpat Mangîru de gura frizerului pînă nu i-a dat banii. În 24 de ore, Moșa Mariancoviți se întorsese cu trei pachete mari în dinți și cu un teanc de hîrtii justificative :

— Nu mai mă ard ca anul trecut, *brat moi*, îi spunea directorului. Și pentru un foc la țigară cer bon !

7

Premierea a avut loc în sala clubului într-o duminică dimineața. Președintele colectivului sportiv, ajutat de Fane-Mahomed și de Bibiloi, împachetase cadourile, le pusese cîte o etichetă și întocmise o listă în două exemplare pe care avea s-o citească cu voce tare.

Fu invitată organizația de bază și comitetul de fabrică. Lui Mangîru, care știa mai de multă vreme despre orchestra fotbaliștilor, nu-i mai tăcea gura :

— Să-l auziți pi Alecu cum cîntă, parcă-i Gheorghe Folescu ! Și pi Mucală, zicînd la acordeon *Hora Bucureștiului...*

Lui Dumitru Mîțu degeaba-i spunea, că știa mai înainte directorului despre lucrul acesta. Doar la el veniseră să le dea bani din fondul cultural !

Sala era aproape plină. Invitații se strecurară printre cele două rînduri de scaune și se așezară în față pe locurile rezervate dinainte de către președintele colectivului sportiv.

Serbarea începu imediat și dură aproape două ceasuri. După fiecare număr aplauzele celor din sală zguduiau geamurile. Nici o astfel de festivitate nu avusese atîta succes. Hamalii îl bisară pe „Inimă de porumbiel“ de cîteva ori și acesta, pierdut, era să nu mai știe pe unde să iasă din scenă. Pînă și Sandu, aflat undeva în rîndurile din urmă,

trebui să recunoască în sinea sa că Alecu avea o voce plăcută.

Prică dirija din culisele improvizate ordinea programului. Nu lipsiră nici incidentele. Gică-Marafet, când orchestra fotbalistilor ieși pe scenă, uitându-se la public, era cît pe-acî să spargă toba. Rîsetele spectatorilor nu-l intimidară și la sfîrșitul concertului fu salutat cu o salvă de strigăte pentru îndemînarea de care dăduse dovadă.

Spectacolul se încheie cu o scenetă jucată de Fane-Mahomed, Bibiloi și Picioruș.

— Ce spui de talentele noastre ? întrebă frizerul pe antrenor în șoapte.

Luca aplaudase entuziasmat după fiecare număr și cînd serbarea luă sfîrșit îi felicită pe rînd pe toți interpreții. Cu „Inimă de porumbiel“ ar fi vrut să stea mai mult de vorbă, dar mai avea timp.

Premiera începu imediat. Moșa Mariancovici, abia vîzîndu-se din spatele pachetelor ambalate frumos, striga numele jucătorilor, citind atent etichetele. Se certase toată dimineața cu directorul din pricina lui Sandu, căruia Mangîru îi refuza orice cadou.

— Să nu mai aud de el. O plecat, ducă-se, să-l premiere ăia de la Constanța și unde-mi dă tîrcoale, parcă nu știu că vrî să ne lase : să nu-i cumperi nici o batistă, m-auzi ?

— Să cunoști inima sîrbului și pe urmă să vorbești ! Ce-a fost a fost, fratele meu, dar nu uita că îți-a marcat goluri, că este unul din cei mai buni jucători ai echipei, nu putem să-l lăsăm așa !

Înțelege-te cu Mangîru care dacă apuca una, nu i-o mai scoteai din cap ! Zadarnice rugămințile ! Frizerul îi cumpărase în cele din urmă o cămașă din banii săi, dar din păcate nu i-o putea da decît după aceea, fără să-l vadă nimeni, pentru că dispozițiile directorului erau clare : „Le știe“ nu trebuia să primească nimic, să simtă că trecuse timpul să-și mai facă de cap !

Se începuse cu portarul care primi o pereche de pantaloni maro. Gică-Marafet căpătă două cravate și o cămașă. Fane-Mahomed un stilou, mecanicul tot o pereche de pantaloni, fresco gri. Cișu o pereche de ghete de baschet și o curea...

Președintele colectivului sportiv le strîngea mîna la fiecare și după ce le întîndea pachetul se uita cu groază cum se sfîrșesc numele de pe listă. Cînd ajunse în dreptul numelui lui Mucală, își dădu seama că Sandu înțelesese că fusese pedepsit. Ridică privirile și făcu prin aer un gest liniștitor. Ar fi vrut să spună fără cuvinte că nu era nimeni uitat. Îi era frică numai de un singur lucru : să nu se supere „Le știe“ și să plece mai devreme din sală, înainte de a apuca să-i dea cămașa pregătită...

Numele rezervelor fură rostite la repezeală, în grabă, ca și cînd s-ar fi sufocat :

— Simon, un tricou și o pereche de chiloți de sport, Paraschiv, o pereche de teniși și o pereche de ciorapi...

De la locul lui, „Le știe“ privea stingherit împrejur. Nu se uita nimeni spre el. Parcă nici n-ar fi existat. Numai cu un an în urmă, altfel se petreceau lucrurile... Cît se schimbase Mangîru asta ! Altădată nu știa ce să mai facă să nu-l supere, să-l convingă să mai rămînă la ei în colectiv și acum nici măcar o cravată nu-i făceau cadou. Asta nu putea să uite Sandu !

O dată cu terminarea împărțirii premiilor, Luca se ridică de la locul său și îi rugă să tacă puțin.

Le mulțumi după aceea în cîteva cuvinte pentru eforturile depuse.

Sandu dădu să se ridice. Era supărat și ar fi vrut să ajungă mai repede afară, să nu mai vadă pe nimeni. Nici-odată nu se simțise mai singur decît acum. Aflase de la Mucală că la *Văduva* deschisese statul un bufet și dacă se gîndea bine, stătea foarte prost. Mangîru îl amenințase că nu-l mai primește în serviciu și pe credit nu mai avea unde să mănînce. Trebuia să dea neapărat de Pantelimon și de Vizante, să-i întrebe ce au de gînd, pentru că în felul acesta nu se mai putea trăi.

Cînd să plece, se trezi cu Moșa Mariancoviți, care-i șopti :

— Stai jos, bre, uite ți-am pregătit un cadou. Dar să nu spui la nimeni. Mangîru nu mi-a dat voie să te premiez, ce era să fac ? Ți-am cumpărat din banii mei o cămașă...

La început, „Le știe“ vru să refuze darul primit, dar după o scurtă socoteală își spuse că, vînzînd cămașa, putea

să se descurce măcar două zile cu banii căpătați pe ca. O primi fără un cuvânt, spre fericirea frizerului. Luca încă nu terminase. Se mișca de-a lungul mesei așezate pe scena clubului și vorbea din ce în ce mai repede :

— ...așa că rog pe jucătorii echipei de fotbal a silozului să fie disciplinați și să cugete la un lucru la care ar trebui de fapt să se gândească și adversarii noștri : în unele meciuri, se mai întâmplă ca unii dintre cei de față să mai întreacă măsura. Și ca să fim înțeleși, să-l luăm pe Gică-Marafet, fundașul stînga, de pildă. El are un principiu, cunoscut de noi toți : „Decît să plîngă mama, mai bine să plîngă mă-sa !“...

Un hohot de rîs acoperi cuvintele antrenorului.

— Nu rîdeți ! îi opri Luca. Dacă ar spune toți jucătorii de fotbal așa, unde-am ajunge ? La spital, asta e ! Gică al nostru, dacă mai scapă un adversar de el, ce-mi face ? Îl ia *la picioare*, cum se spune, adică îl cotonogeste bine, numai ca să nu i se întîmple ceva prietenului său bun, Crețu, portarul. Nimic de zis. E bine să avem grijă de poarta noastră, dar și de picioarele adversarilor. Să nu uităm că echipele cu care jucăm sînt alcătuite tot din oameni ca și noi și că ceea ce nu-ți place, altuia nu-i face ! Ce spui, Gică ?

Fundașul mormăi ceva încurcat, de la locul lui.

— Nici cu Fane-Mahomed, dacă e să fim drepti, nu mi-e rușine, continuă antrenorul. La corner să ferească sfîntul ce ghionți le dă înaintașilor în coaste, ca să nu mai vorbim de piedici. „Careul de 16 metri e spațiul morții !“ spune el. O fi, dar ar trebui să învățăm și alte metode să scoatem mingile de la adversar, pentru că e rușine să procedăm așa cum mai procedează încă unii dintre noi. Despre Mucală n-am să vă spun multe lucruri : e un băiat foarte bun, numai că se cam ceartă cu arbitrii. La ultimele meciuri, fie vorba între noi, mai mult a vorbit decît a jucat !

— Nu-i așa ! protestă căpitanul echipei.

Antrenorul îl linișți :

— Știu, știu, Mucală. Numai cu un lucru nu mă împac...

În sală se făcu liniște. Luca scoase din buzunar o monedă ținută bine pînă atunci.

— Poate nu știți ce-i asta ? zise ironic. Am să vă explic îndată. La ultimul meci mi-a fost arătată de căpitanul echipei noastre, să nu credeți că este o monedă obișnuită. Mucală vă poate spune că nu-i adevărat...

Spectatorii se mișcă curioși pe locurile lor. Mîtu îl întreabă pe director despre ce era vorba.

— E un ban cu două *luaturi*, ori dumneata n-ai jucat rișca ?

— Cum naiba să nu joc ! spuse președintele sindicatului, înveselit de cele ce auzea de la antrenor.

— Ei bine, fraților, cu această piesă, o mai arată Luca încă o dată, căpitanul nostru n-a pierdut nici o alegere de teren. Ba să nu mint, la Călărași a luat vîntul în față în prima repriză, fiindcă oaspeții s-au grăbit să strige din aer că au ales spicul. Trebuie să știți că leul acesta are două fețe la fel... Cred că ajunge, nu ?

În încheiere, antrenorul anunță data reluării antrenamentelor și după aceea coborî în sală.

Alecu îl căuta pe „Le știe”. Sandu să nu-l vadă. Tăcea posomorît.

— Ce-i cu tine ?

— Ce să fie, nu vezi ? Am ajuns de rîsul echipei. Ultimul jucător a primit cîte ceva, numai mie mi-a dat Moșa ca la chiori o cămașă, dar nu-i nimic, plec, fraților, vă lasă el, Sandu, că nu s-a legat pe viață de echipa asta ! Atunci să vă vedem ! Să vă căutați alt prost !

„Inimă de porumbiel” știa bine că n-are unde să se ducă și în plin campionat era greu să-ți faci transferarea la altă echipă.

— Lasă că-ți trece ! îl liniști. E bună și cămașa asta !

— E bună pe dracu, o s-o vînd și-o să mă îmbăt deseară !

— N-ai decît.

— Sigur că da, ție îți convine. Ți-au dat o pereche de pantofi și nu știu mai ce. Ai început să le cînți, te-au momit ca pe Mucală, le guiți la cor, o să ajungi tenor la teatrul din Constanța, la *Cazinou*.

Alecu vru să-l potolească :

— Așa ești tu de cînd te știu, nemulțumit ! Ce să zică rezervele că au luat numai cîte un tricou...

— Cînd or să joace și ei ca mine, să vorbească, pînă atunci să învețe fotbal !

Cu „Inimicără“ se petrecuse un lucru ciudat. „Le știe“ simțea.

— Ia ascultă, mă Sandule, ce tot te rățoi tu degeaba ! La drept vorbind, ai plecat sau n-ai plecat fără învoirea directorului ?

— Am plecat și ce-i cu asta ?

— Păi dacă ai plecat, ce pretenție mai ai, mă ? Ce, parcă Mangîru este patronul silozului sau ce este ? Are și el mai mari peste cap, de-l întreabă, de-l judecă ! Pe urmă, ia gîndește-te, mai ai un an-doi și gata ! Altul la rînd, că așa e la fotbal. Cu ce-ai să trăiești ?

Sandü îl privi batjocoritor :

— Parcă ai fi mama, așa te îngrijești de sufletul meu ! Nu-ți fie teamă, am să mă descure eu ! Și pe urmă adăugă cu îndoială : Te-o fi prelucrat blondul ăla de-am auzit că este nu știu ce șef în organizația de tineret ! Prică, cum mă-sa-i zice...

Alecu acum afla. Se miră în gura mare :

— Cum o să fie, mă, *politic*, c-a jucat tabinet cu noi mai abitir ca Mucală...

— Te pui cu ăștia, rosti îngrijorat Sandü.

„Inimă de perumbiel“ se potoli singur :

— Ei și dac-o fi, treaba lui, chestia care e : că au dreptate. Aici e bine, ne-au mai dat grăunțe, de omorît nu prea ne-am omorît, ce mai vrei ?

„Le știe“ nu-l mai asculta. Cîntărea cămașa primită în mîină, o pipăia, și în cele din urmă îl întrebă pe Alecu :

— Barim e bună, mă ? Cît să cer pe ea ?

Celălalt o desfăcu, măsurînd-o din ochi.

— Bună, iei ceva marafeți, faci cînte ?

— Nu mai beau cu tine, că te-ai dat cu ăștia ! Ce fel de vagabond oi fi tu dacă te-ai gătit ? Ai să ajungi la vorbele mele ! Or să-ți dea un picior în spate cînd le-o veni lor bine și-atunci ai să mă cauți, dar nu te mai iert, ca să știi !

Luca îi văzu împreună și se apropie de ei. „Tat-al lor“ făcu în așa fel încît să fie văzut cu cadoul primit de la frizer. Antrenorul înțelese, dar nu întrebă nimic despre asta.

— Vii la antrenament, Sandule ? spuse binevoitor.

— Viu, numai că am greutăți cu tovarășul Mangîru, nu mai vrea să mă primească să muncesc...

Luca n-ar fi vrut să se amestece în chestiunea asta.

— O să vorbesc eu cu el, nu-i nimic, cred că o să se aranjeze totul pînă la sfîrșit. Da' de ce nu vrei să te faci și tu băiat de treabă ? Uite la Alccu...

„Le știe“ nu-și privi prietenul. Era gata-gata să-l înjure. Se mulțumi numai să spună cu milă :

— Așa e el ! Slab de înger...

8

Nu mai dormea bine sîrbul. Vorbele antrenorului îl îngroziseră ca niciodată. A nu mai fi președintele colectivului sportiv era ca și cum s-ar fi răsturnat pămîntul ! Ce-ar mai fi putut spune Moșa Mariancoviți, cînd ar fi fost întrebat în oraș la *Trecerea Dunării* sau pe stradă de cei ce se interesau despre echipa condusă de el ? Să dea din umeri și să răspundă că nu-l mai interesează ? Asta însemna moartea lui. Viața n-ar mai fi avut nici un haz pentru Moșa Mariancoviți dacă lunea, după un meci victorios, n-ar fi ieșit pe centru cu mîinile în buzunar, fluierînd un cîntec vesel.

În ziua aceasta după ora șase nu l-ai fi prins pe președintele colectivului sportiv pe la siloz, să fi dat cu tunul. Îi spunea ajutorului :

— Dacă mă caută cineva, știi unde sînt ? Am o ședință la *Orășenească* !

Repetă :

— Orășenească, C.C.F.S., s-a înțeles, fratele meu ?

Și pleca.

Ședința începea pe la opt. Timp pentru o plimbare era suficient. Se mai întâlnea cu unul, cu altul, toți îl opreau. Relatările lui Vizante și ale lui Pantelimon de la

Picioare multe, făcute încă de dimineață, nu-i mulțumeau. Sîrbul trebuia să le povestească meciul de duminica trecută, cu amănunte, să spună dacă arbitrul a ținut sau nu cu gazdele, dacă Mucală a fost în formă sau nu, o mulțime de lucruri care interesează pe suporterii unei echipe de fotbal.

Moșa Mariancovici cunoștea și numărul ghetelor purtate de adversari, ce salariu primeau, cîți prieteni au și pe cine nu pot să sufere ; și dacă n-ar fi cunoscut, inventa, după bunul său obicei ; parcă cine stătea să-l judece ?

Se știa că între 6 și 8, luna, dar numai luna, președintele colectivului sportiv putea fi văzut lîngă gardul scund de metal al monumentului, explicînd unui grup de oameni, înghesuiți împrejur.

Erau mai multe variante, dar unele sunau cam așa :
— În minutul 74, Gică i-o trimite ușor mecanicului. Îl știți pe Șoșon ce doxă are. S-a gîndit o clipă, pac în cruceiș lui Picioruș. Mezinul fuge scurt (acest prezent îi făcea pe cei din jur să se salte în vîrful picioarelor ca să-l vadă mai bine pe sîrb), ridică privirile cum l-am învățat (adică el cu antrenorul, lăsa să se înțeleagă), se uită în fața porții, o saltă peste apărarea lor, Mucală, de la locul lui. hop, sare. Numai Mucală știe să lovească mingea cu capul în felul acesta. Gool ! Egalasem. În zece minute i-am bătut pe umăr. Mingea a plecat ușor pe jos, de la portar, Cîșu a trimis-o lateral Calului, ăsta a tras, nu s-a mai uitat. Să vă arăt faza mai departe. Așa, dumneata ești extrema noastră dreaptă. Stai acolo, nu te mișca. Dumneata ești portarul. Aici era „Le știe“, dincoace „Ini-mioară“. Bun, voi doi sînteți beci lor, tu stoperul. Stați cum v-arăt eu. Tu aici, tu aici ! Trage cum zic. Calul, portarul, respinge. Tu vrei s-o degajezi, luftezi, balonul ajunge la „Tat-al lor“, care ce credeți că face ? N-avea unghi și o dă cu tocul coala lui Mucală. Mucală n-a marcat, că nu era prost. A sărit peste ea, și Alecu, cu un spiț scurt, a vîrît-o în plasă. N-o fi fost el frumos, dar a fost sănătos : 2—1. Pe urmă le-am strigat să joace *zonă* la apărare. Însă antrenorul se supăraseră, dar eu nu i-am lăsat, că mai mult de mine ascultă : „Pe ei, băieți, le strigam, țineți-i cu dinții ! Mai aruncați-o în porumb să treacă

timpul, să menținem rezultatul“. Țsta-i fotbalul, *brat moi* ! Mai faci și cîte-o șmecherie ca să iasă două puncte...

Cînd ostenea, își scotea șapca, saluta adînc auditoriul și spunea plin de importanță :

— Acum, mă scuzați, plec. Am treabă la *Orășenească*. În fiecare luni, după cum știți, toți președinții de colective sînt chemați la instructaj, bătaie de cap, vai de noi ce ne pățește sufletul...

Sala de ședințe a C.C.F.S.-ului era un mic birou în clădirea Sfatului Popular. Pînă pe la opt și jumătate se adunau toți delegații echipelor regionale și raionale, împărțiți pe comisii. Oamenii se cunoșteau, își strîngeau mîinile, se întrebau unii pe alții ce mai e nou, toată lumea era cu ochii pe echipa silozului care reprezenta orașul în campionatul regional și aspira la un loc în Divizia „B“. Nu era luni seara, fără ca Moșa, abia intrat pe ușă, să nu fie asaltat cu întrebări :

— Cum stați ? Cum stați ? Ați mai săltat cu un loc ? Intrați ?

— Intrăm, mai încape vorbă ?

— Duminică cu cine trageți ?

— Mergem la Babadag, echipă tare, stă după noi, dar băieții sînt în formă, nu-i lăsăm cu una cu două... De vineri seara nu mai dorm. Fac control acasă la fiecare. Pe „Inimioară“ și pe Sandu îi închid în dormitor la siloz unde stau zilierii. Am făcut acolo o cameră pentru ei...

— Cantonament, cum s-ar zice ?

— Cantonament.

— Ce cantonament, tovarășe Moșa, făcea cîte unul mai isteț, că pe „Le știe“ l-am văzut eu vineri seara la *Trecerea Dunării*, că acolo și-a mutat sediul de cînd a închis *Văduva* și s-a făcut Bufet !

— Ți s-a părut, nu era el, nega sîrbul cu înverșunare.

— Cum să nu fie el ? Dacă nu l-oi cunoaște eu pe „Le știe“, cine naiba să-l mai cunoască ?...

Frizerul se posomora. Din pricina știrii convocate și cîteva ședințe. Vorbise cu antrenorul desperat :

— Ce-i facem, fratele meu, că trebuie să-i ținem din scurt. Sandu nu mai iese din cîrciumi. Am să vorbesc cu ăștia de la Sfat să închidă restaurantele. Acolo-și face veacul „Le știe“...

— Dacă-i prind, nu-i mai bag în echipă, spunea antrenorul. Am rezerve acum.

Gîndul acesta îl îngrozea pe frizer.

— Lasă că vorbesc eu cu ei. La urma urmei, cîte o țuică mică nu le strică...

Luca dădea îngăduitor din umeri. Nici președintele colectivului sportiv nu știa ce vrca...

După o săptămînă de nehotărîre, Moșa Mariancovici trecu la fapte. Îl chemă pe Crețu și-l puse să scrie un afiș al cărui conținut i-l dictă personal. El suna cam așa :

„Doritorii de a practica sportul în cadrul întreprinderii noastre se pot adresa colectivului sportiv pentru înscrierea la următoarele discipline sportive : Șah, Volei, Popice, Tenis de masă (ping-pong), Basket etc...”

Afișul, în mai multe exemplare, fu așezat în locuri cît mai vizibile și, pentru ca să se liniștească, sîrbul se duse peste președintele sindicatului.

— Tovarășe Mîțu, trebuie să ne dai niște bani...

— Ce tot spui ?

— De ce te-oi fi mirînd așa ? Nu mai merge numai fotbal toată ziua ! Trebuie să ne gîndim și la cei care nu pot practica sportul acesta. Ce-ai zice de o secție de șah, de una de popice ?

— Cu popicele se ocupă Mangîru...

— Mă rog...

— Două șahuri avem la club, mese de ping-pong de asemenea... Restul...

— Ei, restul ?

— Nu mai avem bani.

— Cum n-aveți bani, că mi-ați cumpărat acordeon, pe dansatori i-ați îmbrăcat ca pe niște prinți...

Dumitru Mîțu nu vru să-i dea socoteală frizerului.

— E și aia o sarcină sindicală. Munca culturală are rosturile ei. După tine, ai vrca ca totul să meargă ca anul trecut la sport. Gata, s-a terminat...

— Ești și dumneata o probă de om !...

— Ce-ai vrca, să nu fac echipă de teatru, să nu fac echipă de dansuri ?

— A zis cineva așa ceva ?

— Atunci ?

— Dar pentru zece perechi de pantofi de baschet tot trebuie să dai niște bani...

— Păi n-aveți în magazie ?

— Avem, dar s-au deteriorat. Cum să ies cu echipa pe teren în pantofi scâlțiați ?

Dumitru Mîtu se înfurie :

— Care echipă, Moșa, ce echipă, iar te lauzi ? Nici n-ai jucători și-ți trebuie echipament !

Sîrbul se roși, supărat și el, de nu-l mai încăpea pămîntul :

— Și ce dacă n-am echipă ? O să am, ai să vezi ; și atunci cînd o să am, trebuie să vin să mă țin de coada dumitale, cu miluitul : dă-mi, tovarășe Mîtu, echipament, ia te uită !

Era desperat. Începu să-i înșire argumentele lui Luca :

— Vorba este, ce se-ntîmplă cu secțiile de care ți-am pomenit, nu îmi mai face și dumneata mizerie, că dacă nu le pun pe picioare, la anul m-am șters pe bot, nu mai m-alege pe mine. Un președinte de colectiv sportiv trebuie să aibă grijă ca un părinte de toți.

Dumitru Mîtu, învins, rîdea :

— Tîc, că bine a mai pus șaua pe tine antrenorul ăsta, te ține uite-așa...

— Pe mine ? protesta frizerul. Pe mine n-a reușit să pună șaua, așa să știi, ce, parcă eu nu văd împrejur, parcă nu mi-am dat seama că era nevoie și de alte sporturi, ce crezi ? Dacă vrei să știi, și ideea cu înființarea unei secții de popice e tot a mea ! Degeaba se laudă Mangîru că o să facă popicărie, pînă nu-l împing eu, nu se mișcă...

Președintele sindicatului nu-l mai contrazise și-i aprobă suma cerută. Fericit, Moșa Mariancovich se duse glonț la antrenor :

— Ai văzut afișele ?

— Ce afișe ?

— Afișele mele. Uite, am aici aprobarea lui Mîtu, zbor la Constanța după echipament pentru echipa de baschet, am să mai cumpăr și cîteva mingi de ping-pong, să mai spună cineva că președintele colectivului e tată vitreg, boje moi, cu alte ramuri de sport decît fotbalul...

Și zbură...

În două rînduri cîştigarea campionatului fu primejduită. Meciurile „returului“ începuseră cu surprize. Cîteva echipe din coada clasamentului se arătară încă de la re-deschidere foarte periculoase. Liderul lăsase un punct la Medgidia în fața unei formații pe care toți o socotiseră pînă atunci mediocră. Cea de-a doua clasată trecuse în frunte, după ce cîştigase greu la ultima clasată. Nici echipa silozului nu stătea mai bine. La Fetești abia obținuse un meci nul în fața localnicilor hotărîți să-și vîndă scump pielea.

Cu trecerea timpului, lupta pentru primul loc devenea tot mai aprigă. Forurile locale sportive trebuiră să ia măsuri drastice împotriva celor puși pe exagerări. Nu lipsiră cîteva accidente. La Constanța se înregistrează o rănire gravă, ca și la Călărași. Doi jucători fuseseră scoși pentru multă vreme din activitate, prin lovituri intenționate. Urmară suspendările și cu asta atmosfera încordată se mai liniște.

O echipă de fotbal are, ca și un organism, momente de slăbiciune și de forță. Cînd se gîndea la cele ce reușise să ajungă cu grupul acela amestecat de oameni, Luca se declara mulțumit. Fuseseră clipe cînd se îndoise de succes, cînd avusese impresia că experiența lui nu va reuși. Un campionat este o luptă continuă, în etape. Ai de-a face cu oameni, nu cu mașini, și oamenii sînt legați de o serie de lucruri, cîteodată se dovedesc mai puțin pregătiți. Un antrenor obosește și el uneori. Ceea ce se numește în mod curent capriciile balonului rotund ține foarte puțin de noroc și „fluctuațiile“ de formă ale unei formații pot fi explicate foarte bine științific. Luca o știa.

Cel mai greu lucru în munca unui antrenor este „sudarca“ sufletească a echipei. Nu lipsesc peripețiile, accidentele. Se rănește un jucător, îl înlocuiești și cel care reprezintă piesa cea nouă în angrenaj nu corespunde mașinii întregi. Are un stil de joc diferit, gîndește mai încet sau mai repede decît coechipierii săi, și de aici, armonia e frîntă. E foarte ușor să pleci cu unsprezece jucători de la început și să nu-i mai schimbi pînă la terminarea unui campionat. În teorie, pentru că în practică, unul sau doi obolesc pe drum, își pierd forma, trebuie înlocuiți fără șovăială. Aceasta necesită un proces de adaptare. El ține

și luni în unele cazuri. Te trezești tocmai când ai terminat competiția că echipa merge ca pe roate, dar e târziu...

Fotbalul mai are și alte curiozități. Nu toate meciurile le dispuți la fel. Trebuie să adopți o tactică ce nu convine adversarului, or pe acesta nu-l vezi decît de două ori într-un campionat : o dată în tur și o dată în retur. Uneori nici n-ai timp să bagi de seamă cum joacă, pentru că te înving sentimentele, fiindcă ești chinuit de oscilațiile scorului și abia poți să te ocupi de oamenii tăi.

Nici chiar un meci întreg nu se joacă la fel. Sînt perioade cînd „trupul“ echipei trebuie lăsat să se odihnească, să respire, cînd un compartiment este depășit cu totul de adversar și trebuie să-l ajuți. Adesea Mangîru se arăta uluit că Mucală fusese trecut în rîndul halfilor și cei doi interi erau împinși pe linia extremelor. Pentru un necunoscător, tactica părea mai curînd o tentativă prostească, dar se știa că se încerca în realitate să se anihileze un stoper foarte bun, silindu-l să iasă din dispozitivul de apărare al adversarului. Centrul înaintaș al echipei „Steaua“ avea un joc în forță și un adversar subtil l-ar fi desființat, l-ar fi făcut nici să nu se întîlnească cu mingea. Lui Mucală îi trebuiau baloane pentru apărare, pentru a se duce cu fundașii în spinare, lovindu-se ca de un zid și reușind de cele mai multe ori să-și facă loc, prin mușchii săi mai mult decît prin mintea sa. Ochiul rece al antrenorului, de pe margine, trebuia să înregistreze slăbiciunea lui Mucală în fața unui stoper ce juca la interceptie. Lui îi trebuia luptă, nu duel! Atunci „Le știe“ și „Inimioară“ erau trimiși între cei doi halfi de margine, mult înainte, la limita apărării adversarului, după o tactică ce s-a numit mai târziu a „centrului retras“.

Fusese nevoie de multă stăruință pentru ca să se explice necesitatea acestei răsturnări. Mucală nu înțelegea să fie lipsit de ciocnirile care-i făceau plăcere. Pînă „nu călca în picioare“ un stoper, cum spunea, i se părea că nici n-a jucat fotbal. Arbitrii îl admonestau de nenumărate ori pentru violențele lui, dar nimic nu-l domolea. Nu lipsea amenințarea unei eliminări de pe teren și a unei eventuale suspendări, lucru ce-ar fi adus mari prejudicii echipei, pentru că Mucală nu avea un înlocuitor de talia lui. Cu Alecu și cu „Le știe“, antrenorul nu mai avea atîtea

greutăți. Cei doi începuseră să înțeleagă avantajele jocului colectiv. Sandu, încă îndărătnic, se dovedea neschimbat, mai ales după ce echipa silozului lua conducerea. El era un „artist în fotbal“, așa cum declara, și nu înțelegea să nu facă două-trei driblinguri inutile. Antrenorul nu se putuse lipsi de un tehnician atât de desăvârșit. Sandu transforma loviturile libere, greșind destul de rar, ceea ce îl făcuse infumurat. Luca îl înlocuise de câteva ori pe timp scurt cu rezerva lui, unul dintre cei doi juniori angajați, dar lui nu-i mai păsa. Îi trecuseră și țițele de la ultimele meciuri ale „turului“, mai ales de când avusese o discuție cu Mangîru, la reangajarea sa la siloz.

Privită de un nou venit, echipa „Steaua“ prezenta la data aceea un aspect foarte interesant. Antrenorul avusese de luptat cel mai mult cu pornirile individuale, anarhice, ale fiecărui jucător și reușise în cele din urmă să creeze un organism solid, cu o șiră a spinării foarte bună. Șira spinării unei echipe de fotbal este linia de mijloc. Cei doi halfi de margine aveau mai mult ca oricare dintre jucători acea putere de luptă ce împrumută și celorlalți siguranță. O dată cu plecarea „doctorului“, lui Luca i se pusese o problemă foarte serioasă. Trebuia pregătit un înlocuitor de rezervă, pentru că la o rănire a mecanicului sau a lui Cișu, echipa ar fi rămas descompletată. Unul dintre juniori, rezerva lui Alecu, fu încercat la câteva antrenamente și dădu satisfacție.

După atâtea meciuri, antrenorul putea să răsufle ușurat. Angrenajul nu mai avea decît puține fisuri. În carnetul său de observații, Luca își notase câteva lucruri despre fiecare jucător în parte. Portarului îi lipsea curajul și pentru remedierea acestei defecțiuni fură folosite cele mai variate mijloace. Stătuse de vorbă cu el și aflase cauza veche a ezitărilor pe care le avea Crețu. La un antrenament suferise un accident la claviculă și amintirea aceluși șoc violent îi crease o frică ce ducea la întârzierea unor mișcări. Reflexele unui *goal-keeper* trebuie întreținute și pentru această se folosiră cele mai curioase jocuri. Săritul peste bancă, ce-l îngrozise atât pe Moșa Mariancovici, fu înlocuit cu urcatul pe o prăjină pe care trebuia să-și dea drumul în cel mai scurt timp. Luca alese ca metodă de antrenament

și jocul de rugby. Acesta presupune mai multă brutalitate. Placajul la picioare îl obișnuise în cele din urmă pe portar să nu mai ezite la blocaje.

Mecanicul avea o altă slăbiciune. Fiind timid, se descuraja repede.

Un început slab ducea la un joc catastrofal. O observație cât de mică făcută de un cocchipier îi creaa un complex de inferioritate, greu de biruit. Pentru el era necesar un fel de „rodaj” înaintea meciului, o „încălzire” specială în care era controlată siguranța de a lovi mingea. Luca interzisese de la începutul campionatului critica în timpul meciului. Lucrul fusese greu de acceptat, pentru că „Leștie” nu putea să se abțină. Siguranța lui tehnică îl făcea să dea sfaturi în gura mare pe teren. Antrenorul îl amenințase de câteva ori cu scoaterea din echipă și, cu mare greutate, Sandu renunțase să mai vorbească... Premiile acordate celor disciplinați îl atrăseseră și pe el și se stăpînea cât putea.

Fane-Mahomed se părăsea uncori pe sine. El nu avea aceea putere de luptă ce-l caracteriza, de pildă, pe Mucală. Furat de frumusețea jocului, își uita datoria. De dragul unei pase frumoase, făcea schimburi inutile și primejdioase cu Bibiloi în careul de 16 metri. Luca luptase pentru un stil simplu și eficace. Unora dintre jucători, din păcate, însă, le plăcea și spectacolul, ceea ce dăuna realizării. „Inimioară”, avînd un foarte bun joc de cap, abuza cerînd numai pase la înălțime, ceea ce nu era indicat întotdeauna.

Cu cele două extreme, și în special cu cea dreaptă, antrenorul avusese mult de furcă. Pentru Calul, fu creat un tunel de scînduri portative, un fel de culoar pe care, la antrenamente, era obligat să vîre balonul. Exercițiul semăna cu jocul de popice, numai că în loc de mînă, se folosea piciorul. Nu lipseau pedepsele și premiile. Pentru o bună execuție, două sticle de limonadă după antrenament, pentru o greșeală, un tur de pistă.

Picioruș ținea mingea prea mult în unele ocazii și, pentru a fi vindecat, fu opus la antrenamente lui Gică-Marafet care nu se uita la picioarele celor din jur. După

cîteva exerciții, extrema stîngă nu mai păstra balonul decît atîta vreme cît era necesar.

Și în lupta aceasta permanentă cu defectele ce trebuiau remediate, Luca folosisese toate mijloacele. Satisfacția de-a vedea crescînd organismul viu care era echipa de fotbal a silozului, de a-l vedea funcționînd cu precizie, ca o mașină, nu putea fi înlocuită cu nimic.

Dar organismul acesta obosea uneori, avea momente de slăbiciune. Un astfel de moment se produse la un meci în mijlocul „returului”. Se juca cu o echipă din coada clasamentului. Trebuie știut că orice campionat împarte încă de la început formațiile în plutoane. Lupta se dă pentru primele locuri și pentru ultimele. Sînt echipe mediocre cărora jocul de puncte ale celorlalte le aduce o situație privilegiată. Ele obțin fără multe eforturi locuri pe la mijlocul clasamentului și, neavînd ambiții, nu fac nimic pentru a-și schimba soarta.

„Metalul” din Brăila era o echipă tînără, abia „rodată”. Dacă i-ai fi urmărit performanțele, ai fi văzut că pierdea aproape regulat, dar niciodată la scor mare. Singurele puncte obținute fuseseră cele scoase din cîteva meciuri nule. Curios era că ele erau cîștigate tocmai de la echipele din fruntea clasamentului. Știînd că ai în față un adversar slab, se merge la sigur. Așa începuse meciul cu „Steaua”. Luca se temuse de mult de acest lucru. În „tur”, acasă, partida cu „Metalul” fusese cîștigată abia în ultimele minute prin golul înscris de Mucală. Cei din Brăila aveau o apărare decisă și numai lipsa de trăgători la poartă îi împiedicase să cîștige un meci considerat de toți ca pierdut. Un punct înscris la început le-ar fi adus victoria cu siguranță. Și lucrul era cît pe-acî să se întîmple.

Sosiseră la Brăila de sîmbătă și Moșa Mariancovici nu mai tăcea :

— Vreasăzică, cu două puncte de mîine facem 26. Stăm bine, dacă „Voința” ciupește un punct de la „Dinamo-Călărași”, trecem pe primul loc.

— Mai taci din gură, sîrbule, îl certa Luca. Parcă punctele astea două de care vorbești sînt sigure, le-ai depus la C.E.C. și le iei mîine, nu ? Întîi să jucăm și pe urmă

să facem socotelile. Știi bine că am interzis să se vorbească de fotbal înaintea meciurilor !

— Ce tot spui, bre, păi dacă n-oi vorbi, ce să fac ?

— Mai bine ai grijă de jucători, să nu înfunde vreunul cîrciuma. Sandu e pus pe rele.

— Nici o grijă, nu doarme Moșa toată noaptea, stau cu ochii pe ei, nu-i slăbesc o clipă. Parcă nu-i știu...

Devotamentul pentru colectivul sportiv al acestui om era cu adevărat nemăsurat. Nu o dată, Luca îl găsisese la miezul nopții făcînd cu cremă ghetetele jucătorilor. Avea o trusă a lui, de care nu se despărțea cînd pleca în deplasare. Într-un rucsac mic, purta un cal de cizmărie și un ciocan. Cu el bătea cuiele crampoanelor.

Echipa silozului nu apărea niciodată pe teren înaintea unui control riguros al frizerului. Cu un ceas mai devreme de începerea meciului, sîrbul își lua sculele și controla echipamentul. Se mai certa cu moș Ifrim, magazinerul. Acesta era cam neglijent.

— Ce-i, omule, iar nu te-astîmperi ? întrebă bătrînul.

— Într-o zi am să te fac să-ți înghiți pipa cu tutun cu tot, se înfuria Moșa Mariancovici. Nu mă uit la dumneata că ai putea să-mi fii tată, dar află de la mine că iei leafa de geaba ; la viitoarea ședință am să le spun celor din comitetul de fabrică să te dea afară. Ăsta-i tricou ? Așa se ține un tricou ? Ce, vrei să-mi răcească băieții ? Ei vin încinși, iau tricoul ăsta umezit și gata plămîinii ! Se cunoaște că n-ai jucat în viața dumitale fotbal !

— Parcă dumneata ai jucat ! îl zgîndărea moș Ifrim care auzise și el de povestea frizerului.

— Să știi că am jucat ! mîrîia președintele colectivului sportiv și se roșea ca o cărămidă.

Magazinerul își înfunda pipa cu tutun și dădea din mîini :

— Las-o așa, mai bine !

Ce i-ar fi făcut Moșa în clipa aceea ! Îi privea fața jupuită, nasul turtit și ochii verzui.

— Nu mă crezi ?

— Nu ! rîdea celălalt.

— Ești un prost bătrîn, asta ești !

— Și ce dacă ?

— Mai bine ai avea grijă de bocanci, că mucezesec în rafturi. Uite, ăsta se înverzește de-acum...

Cearta era curmată de antrenor care nu putea să sufere limba ascuțită a magazinerului.

— Moșa, acum începe, ai controlat totul ?

Controlase, cum să nu controleze ? Șireturile, cram-poanele, să nu cadă vreunul, jambierele, să nu aibă bareta ruptă, să fie călcate tricourile, chiloții, genunchierele portarului, apărătoarele, totul. Să te fi prins președintele colectivului sportiv cu o jambieră pusă pe dos sau cu tricoul pe afară, nu te mai înțelegeai cu el. Picioruș era cel mai neglijent și sîrbul îl spăla cu ocări :

— Haide, mircaso, haide mai repede, că acum începe jocul. *Boje moi, boje moi*, la ce neisprăviți am ajuns eu slugă...

Cu „Le știe“ era să se sfîșie de cîteva ori. Sandu purta chiloți lungi care atîrnau pe el ca pe sperietorile de ciori. Nu ți-ar fi intrat pe teren fără ei, să-l pici cu ceară ! Ce nu-i zisese Moșa :

— Mă, tu n-ai gust, mă, ăștia-s chiloți ? Parcă-s izmenele lui bunica !

Chip de-l ascultă !

— Ia, mă, chiloți ca lumea pe tine, că îți vin pînă la genunchi !

Da' de unde !

— Aici am eu șmecheriile, cu ei îi fentez ! spunea Sandu, rîzînd în hohote. Ce știi dumneata ! Uită-te la domnișoarele din jur, cum or să dea în minge ca lumea !

A făcut președintele ce-a făcut, i-a rătăcit chiloții lui „Le știe“. Sandu n-a mai vrut să iasă pe teren. Scandal, țipete. Luca abia l-a convins să joace în alți chiloți. A jucat foarte prost în ziua aceea. Moșa a fost nevoit să-i caute, să-i găsească și să tacă.

Optimismul frizerului fu zdruncinat. Meciul începuse devreme. Era în prima jumătate a lui octombrie, o zi fără vînt, numai bună de fotbal. Mucală alesese terenul, „Steaua“ se împrăștiase în jumătatea sa de teren și în minutul 2, extrema stîngă a „Metalului“ trăsese de la

20 de metri un șut chiar sub bară. Până să se dezmeticească portarul era 1—0 pentru gazde. Cîteva minute nu avu nimeni nici o reacție. Fuseseră învățați să se stăpînească, să joace la orice scor ca la început. După încă 10 minute, la o scăpare a centrului înaintaș, Bibiloi făcu un fault în careu. Arbitrul arătă 11 metri. Asta îi seoase din sărite pe toți. Lovitura de pedeapsă fu executată și într-o secundă, tabela de marcaj arăta 2—0. Atît îi trebuise lui Sandu. De mult nu mai strigase la ceilalți.

— Ce faceți, mă orbeților ? zbiera în dreapta și-n stînga. Uite la Sony, ăsta-i pas, mă ?

Avertismentele de pe margine ale lui Luca fură zadarnice. Pe „Le știe“ nu-l puteai potoli cu una cu două. Antrenorul rugă pe arbitru să-i dea un avertisment. Era hotărît ca la încă o intervenție, să-l înlocuiască pentru că în felul acesta nu mai putea nimeni să joace. Președintele colectivului sportiv își mușca degetele :

— Poftim, bre, poftim ! Parcă n-au mîncat ascară, parcă n-au dormit !

Luca se întoarse spre el, certîndu-l :

— Taci o dată, sîrbule, că mai rău îi enervezi !

Mangîru, palid, mut, privea cu desperare pe teren.

Publicul se „încinsese“ și scanda în picioare :

„Me-ta-lul ! Me-ta-lul !“

Jucătorii echipei „Steaua“ se pierduseră. Nimic nu e mai demoralizant decît să vezi cum scapi din mînă un meci pe care-l știai cîștigat dinainte. Jocul devenise strîns, apărarea gazdelor funcționa cu destulă precizie. Orice încercare a lui Mucală de a pătrunde prin forță nu reuși. Stoperul care-l ținea părea la fel de puternic și lupta cu hotărîre pentru fiecare balon. Pentru Luca era clar că trebuia făcută o schimbare. La pauză îl înlocui pe Sandu. Ca și altădată, nu lipsiră amenințările :

— Nu mai joc niciodată ! Mă las de fotbal ! striga în gura mare. Mi-ajunge !

În glasul lui se simțea însă mai puțină siguranță ca altă dată. De cînd nu-l susținea nimeni, „Tat-al lor“ protesta cu mai puțină convingere.

Antrenorul nu-i răspunse nimic și-l băgă pe teren pe jucătorul de rezervă. Paraschiv nu jucase multă vreme și

la primele mingi, lucrul se văzu, dar în fotbal este nevoie de mult curaj. După 10 minute înaintarea „albaștrilor” funcționa altfel. Tînărul dovedi o fantezie neobișnuită. În următoarele minute, se înscrisese primul punct al oaspeților. Moșa Mariancovici declara după meci că nu văzuse în viața lui ceva mai frumos. Balonul pornise de la Gică-Marațet care îl trimisese peste halfii „Metalului”, tocmai la extrema stîngă. Picioruș driblase scurt, aruncase un pas către centru, în locul unde se afla Mucală. Acesta stopase, se uitase repede în jur și, cu o mișcare înșelătoare, trecuse de stoper. După doi pași, în loc să tragă, împinse ușor către extrema dreaptă. Un șut năprasnic și plasa tremură. Era 2—1 ! Președintele colectivului, directorul și antrenorul își priviră ceasurile. Mai era timp să și cîștige. Rezerva aducea mereu baloane înainte. La o minge aruncată de Bibiloi, sprintase scurt și cu un șut sec egalase. Momentul de slăbiciune trecuse. Echipa silozului juca acum cu multă siguranță. Halfii de margine împingeau jocul mereu înainte. Era limpede că gazdele nu mai puteau să reziste multă vreme.

Un accident curmă acest asalt. La o degajare, Fane-Mahomed se lovi la gleznă. Încercă să reintre, dar nu reuși. Mecanicul fu retras în locul lui și Alecu jucă half. Accidentarea fundașului schimbase cu totul scheletul echipei. „Inimă de porumbiel” nu făcea bine legătura între compartimente, nefiind obișnuit cu postul acesta. După cinci minute, Luca îl trecu din nou înainte, dar rezultatul nu mai putu fi modificat.

Pentru toți, acest meci fu o decepție. Punctul pierdut cîntărea foarte greu și abia în etapele viitoare simțiră cît valora el.

La o săptămînă, „Steaua” pierdu pe teren propriu în fața celei de a cincea clasate, spre disperarea suporterilor. O dată cu cele două puncte lăsate adversarului, clasamentul suferise modificări. Echipa silozului ocupa acum locul patru, la trei puncte diferență de lider. Pînă la sfîrșitul campionatului nu mai erau decît șase etape.

Toamna fumurie își aruncase labele uscate peste oraș. Începuseră ploile nesfârșite ; cîteodată cerul se aprindea ca în toiul verii ; era prea cald. Umezeala ce urma pătrundea parcă prin ziduri. Acest anotimp capricios chinuia. Migdalii prăfuiți, cenușii, se scorojeau, tulpinele lor erau cînd lucioase ca de sticlă, cînd putrezeau mîncate de un cancer vegetal. Sub garduri cădeau foile roșii de iederă și tecile de clematite. O săptămîină străzile părură incendiate. Zidurile vechi de piatră năpîrleau. Pe ele se arăta-seră bucăți urîte de var înnegrit. Se întuneca devreme. Dinspre mare, soseau barcaze greoaie, goale, întîrziind în micul port al orașului ca să fie încărcate.

Moșa Mariancovici nu mai avea astîmpăr. Continuînd așa, lucrătorii de la siloz se puteau aștepta să rămîna netunși cu lunile. Norocul lor era că acest campionat se apropia de sfîrșit.

Frizerul găsisese undeva o bicicletă veche, ruginită toată. Vînzătorul susținuse că e marca *Diamant*, veritabil franțuzească. Spunea că o are de 20 de ani și că numai o aprigă nevoie de bani îl silește s-o înstrăineze, pentru că altfel ar fi ținut-o încă patruzeci. Președintele colectivului sportiv avea toate motivele să-și cumpere o bicicletă. De cînd antrenorul îi spusese că nu prea supraveghează viața personală a jucătorilor, nu-și găsea liniștea. Ca să faci un control ca lumea, aveai nevoie de un mijloc rapid și ușor de locomoție. Cu o bicicletă, de pildă, numai bine ocoleai orașul într-o jumătate de oră. Pe cei tineri era ușor să-i sperii. Moșa Mariancovici se răstea la Fane-Mahomed sau la Picioruș :

— Să nu vă prind peste ora nouă în oraș ! Vă suspend ! Trebuie să duceți o viață sportivă, s-a înțeles ?

Băieții știau că nu putea fi vorba de suspendare, dar țineau să întărească autoritatea președintelui.

— S-a înțeles, tovarășe Moșa...

— Nu așa : s-a înțeles și voi teleleu prin tîrg ! Eu vin în control...

Ce te faci însă cu „Le știe“ și cu „Inimioară“ ? Ei mai beau câte o țuică la *Trecerea Dunării*, dacă nu două. Și să-i fi prins Moșa simbăta seara cu rachiul pe masă, era un dezastru. Se certase și cu responsabilul :

— Domnule, dacă dumneata îndrăznești să vinzi jucătorilor *mei* un gram de otravă, eu îți închid prăvălia...

Frizerul era cunoscut în târg. Uneori, aici mai bea și directorul, și chiar președintele. În urmă cu un an veneau cu toții, jucătorii și conducerea, după meciuri. Nu mai înțelegea nimic responsabilul.

— Tovarășe, ăsta e restaurant de stat. Intră cineva și cere să bea, eu ce să-i fac ? Să nu-i dau ? De-aia sînt pus aici, să vînd !

Sîrbul simțea că-l trec nădușelile :

— *Brat moi*, mă cunoști de mult. Ți-o spun cu frumosul. N-ai să le mai vinzi un gram de rachiu. Ce, vrei să pierdem campionatul ? Uite clasamentul, ai citit ziarul de astăzi ?

Și scoțea două foi mototolite, pline de sublinieri cu creionul roșu.

— Așa, vreasăzică între cine a rămas să se dea lupta finală ? Între noi, „Dinamo-Călărași“ și „Voința-Constanța“... este ?

Responsabilul nu înțelegea mare lucru din cifrele înșirate una sub alta.

— Ce se întîmplă ? Ultimul meci noi îl jucăm la Babadag, acolo numai dacă murim, dacă deraiază trenul putem să pierdem, altfel nu. Așa, „Dinamo“ are meci greu și știi de ce ? Că joacă tocmai cu „Voința-Constanța“ pe care am bătut-o în „tur“. Este ? Or, să facem un calcul al probabilităților. Bate „Dinamo-Călărași“, rămîn ei pe locul unu, cu un punct mai mult decît noi, pentru că i-a pus dracu de-au pierdut duminică două puncte, ceea ce ne convine. Nu uita, că mai au de jucat și cu noi și atunci...

Responsabilul căsca plictisit. Avea treabă, dar nici pe Moșa nu-l putea jigni, trebuia să-l asculte pînă la sfîrșit !

— A doua posibilitate : bate „Voința“, ăștia stau mai prost. Dacă fac două puncte, abia ne ajung pe noi, dar avem golaveraj mai bun și dacă învingem și duminică, ne suim noi în cap, înțelegi, bre ? Iar dacă termină la egali-

tate, tot ne descurcăm... Așa că, fratele meu, dacă mă iubești, dacă ții la copiii dumitale, cum îi vezi pe jucători întrînd, dă-i afară ! Lunea poți să le vinzi și două kilograme de cap de om, dar de joi și pînă duminică, nici cît la împărțășanie.

— Bine, tovarășe Moșa, numai să nu se supere...

— Cine să se supere ?

— Clienții, că sînt clienții mei...

— Au fost. S-a terminat cu ei ; sînt jucătorii mei de fotbal și dumneata răspunzi dacă eu nu-i am întregi...

Și pentru că-l vedea codindu-se, Moșa Mariancoviei strecura și cite-o amenințare:

— Dacă aflu cumva că ai călcat cu stîngul, vorbese la trust și la partid, și-odată o să te schimbe!

După asta pleca demn, trîntind ușa, înjurînd pe cei ce inventaseră cîrciumile. Și așa, din restaurant în restaurant, că orașul mai avea vreo șase, mai cu amenințări, mai cu rugăminți, președintele colectivului sportiv căuta să se asigure că jucătorii săi nu vor mai bea înainte de meci, pentru că explicația ultimei înfrîngerii numai asta putea să fie după mintea lui ; „Le știe“ și „Inimă de porumbiel“ chefuliseră sîmbătă scara și la meci se prezentaseră într-o formă slabă.

Cu timpul, ideea cumpărării unei biciclete se impusese cu necesitate. Nu lipsea decît întîmplarea și ea se ivi. La marginea orașului se ținea duminica dimineață un fel de tîrg unde se vindea ce voiai și ce nu voiai. Ce întîmplare îl aduse pe sîrb într-acolo nu se știe. Destul că el se întîlni cu un om care purta ochelari de soare cu sticle albastre, cam sparte pe margini, strigînd cît îl lua gura:

— Bicicletă *Diamant*, veritabil franțuzească! Pneuri originale, *Roque*!

Cum își purta totdeauna banii la el, Moșa fu ispitit să vadă marfa. Bicicleta era veche, se vedea bine, spițele ei erau cam înnegrite, ghidonul începuse să ruginească, dar strigătul insistent al vînzătorului îl atrăgea ca un magnet. Îi plăcea mai ales că bicicleta avea pneuri originale *Roque*. Nu auzise în viața lui de asemenea pneuri, dar din moment ce omul cu ochelari pomenea numele fabricantului, el trebuia să existe și să fie renumit.

Președintele se apropiase, dăduse ocol bicicletei, se prefăcuse că se uită în altă parte, se mai întorsese o dată, vânzătorul îl mirosise. După îmbrăcăminte, unui om bănuitor i-ar fi dat de gândit, dar lui Moșa Mariancovici nu-i trecu nimic prin minte. Își făcu o socoteală rapidă: dacă cerea cinci mii de lei pe ea, nu-i va da decât trei și dacă nu merge, va oferi cel mult trei mii cinci sute.

Zis și făcut. După încă câteva tîrcoale, frizerul se opri, pipăi cu atenție cauciucurile cam dezumflate, sună clopoțelul dogit, trase de lanțul plin de ulei și întreabă cu aerul unui cunoscător vechi:

— Și zici că sînt originale: *Roque*?

Vînzătorul clipi cu siguranță din ochi.

— Se poate, nene? Uită-te la ele. De zece ani nu m-am dat jos de pe ea. Nici n-am nevoie de pompă ca s-o umflu, merge singură...

— O fi avînd motor ? rîse Moșa.

— Suie s-o vezi și dumneata, ți-e mai mare dragul! *Diamant* original. Uite aici seria, acu' nu se mai vede, ce vrei, marcă veche, nu mai găsești așa ceva, o am dinaintea războiului, mi-a luat-o și la rechiziție, și tot bună este, suie-te, să-mi faci și mie o plăcere...

Președintele colectivului sportiv avea o demnitate a lui care nu-i permitea să se suie pe bicicletă tocmai acolo, față de atîția curioși, adunați împrejur.

— Cît ceri pe ea? întreabă scurt.

— Cît să cer? Șase mii...

— Șase mii? Dar ce crezi că sînt bancher? I-auzi, bre! Cu șase mii iau una nouă de la București sau de la Constanța...

— Lasă că nu iei dumneata una nouă cu șase mii, nu-mi spune mie. E vorba, cît dai, ăsta-i prețul pentru cine întreabă, cine cumpără...

— Să te aud! Cine cumpără...

Vînzătorul își aruncă pălăria soioasă mai pe ceafă:

— Cinci mii cinci sute...

— Am plecat.

— Stai, nene, unde o iei așa la picior? De ce oi fi sperios?

— Nu sînt sperios, dar dacă-mi ceri și sufletul din mine, fratele meu, eu ce să mai fac?

— Cinci mii, e bine?

— Dumneata îți bați joc de mine. Păi asta-i bicicletă de cinci mii de lei? Nu vezi? Veche, veche! Ghidonul e ruginit tot, lanțul abia se mișcă, cauciucurile vai de mama lor, noroc că mă pricep și că într-adevăr are pneuri originale...

Și de data aceasta, tot mândria și lăudăroșenia îl pierdură pe președinte.

— Și cât ai vrea dumneata să dai? mai întrebă vânzătorul plictisit.

— Trei mii cel mult.

— Trei mii? Dar ce crezi că am găsit-o la colțul străzii? Du-te, nene, sănătos! Auzi, trei mii, *Diamant*, cu pneuri originale...

Moșa Mariancovici începuse să se încăpățâneze. De fapt, bani pentru o bicicletă nouă nu avea încă. Mai trebuia să strângă vreo cîteva luni și pînă atunci se termina campionatul, se ducea naibii calificarea pentru Divizia „B”, jucătorii își făceau de cap și echipa silozului tot în campionatul regional avea să rămînă. Aici se cerea un sacrificiu și cine altul putea să-l facă decît Moșa Mariancovici?

— Uite, mai pun cinci sute ca să nu zici așa și pe dincolo, iei banii?

— Fără patru mii cinci sute n-o dau...

— N-oi da-o dumneata, *brat moi*, dar eu atîția bani am, trei mii cinci sute, de unde vrei să iau alții ?

După ce fu întors de trei ori din drum, președintele colectivului sportiv obținu în cele din urmă bicicleta cu suma de trei mii opt sute de lei, bani peșin.

Se poate spune că exista un noroc al celor care vînd lucruri proaste. Ieșit afară din tîrg, Moșa Mariancovici se sui pe *Diamantul* său original. Era o îmbătare! Unsă bine, bicicleta mergea de ți-era mai mare dragul. Acum să mi te văd eu pe tine, Mucală, dacă mai dormi în mahalaua tătărăscă la vreo femeie! Îl certa în gînd președintele pe căpitanul echipei. Acum să te văd eu, „Inimioară”, că mai bei vreo *asmanțoacă* în cine știe ce cîrciumă din marginea orașului! S-a terminat, fratele meu! Crezi că Moșa mai doarme? Nu mai doarme! Are sau nu cea mai elegantă echipă? Are! Joc artistic și mondial! Na-ți-o ție,

dă-mi-o mic! Trei plus una! Ca austriecii. Parcă nu așa joacă austriecii, dar ce importanță are asta? Ceea ce era sigur era că se terminase cu viața nesportivă... De-acum, adio fete, adio plimbări pe marginea Dunării după nouă seara, adio țuiculiță! O dată joacă echipa pentru calificare. Și asta nu e nimic, dar la anul vom fi în „B“ și acolo nu mai merge așa, cu una, cu două. Trebuie muncit, nu glumă!

După vreo jumătate de ceas, în care timp frizerul făcuse un tur prin centru, unul pe la debarcader și se pregătca chiar să treacă și pe la gară ca să înștiințeze pe impiegatul de serviciu că va trebui de aici înainte să-l anunțe dacă vede vreun jucător bătînd zadarnic pictrele peronului și ostenindu-se înainte de meci, *Diamantul* începu să rîsîie din pneurile sale originale *Roque*.

Moșa Mariancovici era optimist. Se făcu că nu bagă de seamă. Închisese el ochii și la faptul că roata din față, după cinci sute de metri, împletea niște opturi care-i dădeau amețeală. Dar cînd trecătorii din „centru“ începură să rîdă în gura mare, președintele se îngrijoră.

— Invidioși! își spuse. Asta-i cuvîntul.

Și pedală cu înfocare către siloz. După încă trei sute de metri, cîțiva cunoscuți începură să strige după el:

— Atenție, Moșa, ești pe geantă, vezi că sari în aer!

Vrînd, nevrînd coborî. Cauciucurile *Diamantului* erau dezumflate de tot. Ce te faci, Moșa, că hoțul de vînzător nu ți-a dat nici măcar o pompă? Se întoarse pînă în fața Sfatului Popular pentru a-și umfla pneurile originale *Roque* la o stație de benzină, aflată chiar în dreptul restaurantului *La trecerea Dunării*.

De atunci nu era zi în care președintele colectivului sportiv să nu fie văzut umflîndu-și de cîte trei-patru ori cauciucurile glorioasei sale biciclete, care, între altele, așa cum spusese vînzătorul după ce încasase banii, cîștigase, condusă de un celebru alergător cu nume încîlcit, „Turul Franței“...

Și pentru că în scurt timp, toată lumea află pentru care motiv își cumpărase Moșa Mariancovici bicicletă, nu lipsiră peripețiile. Unii elevi de școală, nelipsiți de la meciurile duminicale, începură să-i alimenteze bănuielile:

— Tovarășul Moșa, mi se pare că l-am văzut pe Mucală la Bufet, în port.

Frizerul știa bine că Fox-Movietone nu ți-ar fi băut de joi pînă duminică decît limonadă, dar diavolul neîncrederii îl mușca de suflet. Dacă n-o fi fost Mucală și o fi fost altul? Fără să mai aștepte alte explicații, încăleca pe bicicletă și o pornea spre port. Însăși furia n-ar fi arătat altfel. Pneurile originale erau puse la grea încercare. După un sfert de ceas, în care nici Bartali nu s-ar fi ținut aproape, președintele sosea în pragul fostei cîrciumi *La Vădura*, asudat din cap pînă în picioare. Intra fără un cuvînt, privea cu ochi bănuitori la clienții rari de la mese și se repezea la responsabil:

— Unde l-ai ascuns?

— Pe cine să ascund? se mira acesta.

— Pe cine, pe cine? Știi dumneata mai bine decît mine...

Cum era cunoscut de acum, toți se uitau la el cam cu bănuiala că nu-i de-a bună.

— Tovarășu' Moșa, am impresia că nu ești serios...
Frizerul se îngălbenea.

— Eu nu sînt serios? Ei bine, ai să vezi cît de serios sînt! Voi cere trustului dumitale să te înlocuiască pentru că încurajezi viciile... Mai bine spune-mi unde se ascund...

— Cine?

— Jucătorii *mei*...

— Nu-i nici un jucător de-al *dumitale* aici; uite, poți să cauți în tot localul.

— Bine, îngăduia Moșa, te cred pe cuvînt, dar să fe-rească Dumnezeu să minți vreodată.

Pleca urmărit de privirile pline de compătimire ale responsabilului: „Săracu, tovarășul Moșa, s-a zărghit de cînd cu campionatul ăsta!”

Din pricina acestei manii, frizerul începuse să lipsească și din orele de serviciu, ceea ce-i aduse un avertisment scris și semnat chiar de Mangîru. Asta-l făcu pe sîrb să spumege de furie. În aceeași dimineață intră în biroul directorului cu hîrtia în mîină, fără să mai bată la ușa.

— Ce-i cu asta, tovarășe Mangîru?

— Ci să fie? îi răspunse acesta calm. Și citi rar, pe înțeles: „Vi se aduce la cunoștință că e ultima oară cînd vi se îngăduie să mai lipsiți în timpul orelor di serviciu, etc. etc...”

— Cum adică ultima oară?

— Uite ci-i, Moșa, ni cunoaștem, nu di azi, di ieri; știu, ti zbați, îți placi, și mie îmi placi, dar producția îi producție! Primești o leafă pentru ceea ce faci și tunsul salariaților esti o treabă importantă. Mereu e înghesuială în prăvălie la dumneata, băiatul ăla de-l lași în schimb nu mai dovedești; ce-ai zici să lucrezi cât doi în timp ci tovarășul dumitale se plimbă cu bicicleta?

Sîrbul holbă ochii, nevenindu-i să-și creadă urechilor :

— *Se plimbă?* Cine se plimbă? Eu mă plimb? Eu, care nu mai am somn ca să-ți supraveghez jucătorii dumitale...

— Ai mei?

— Dar ai cui? Nu te laudai toată ziua că ai o echipă cum nu s-a mai văzut, că la anul le rupi cocoșa la ăia în Divizia „B“?

Mangîru clătină încurcat din cap:

— Ei, așa, că am mai scăpat cîte-o vorbă, acolo...

— O vorbă? Ce mi-ai spus la începutul anului? Moșa, dacă nu intrăm din nou în Divizie, poți să te duci să te spînzuri, la mine la siloz nu mai ai ce căuta. Uite-mă, acum nu-ți mai plac! Vrei să ne înecăm, fratele meu, ca țiganul la mal? Ia gîndește-te...

Directorul nu era împăcat deloc cu cele auzite...

— Mă gîndesc, dar ci facem cu muncitorii, că se plîng că pierd multă vreme așteptîndu-și rîndul la tuns? Una-i să ai doi lucrători și alta să fie numai unul, ci spui? Las-o și tu mai ușor, după orele di program...

— Și dimineața cine să aibă grijă de băieți?

— Acum să le luăm și o dădacă ?

— Parcă nu-i cunoști.

— S-au mai potolit. Uite, Luca ăsta nu-mi plăcea di loc la început, dar o făcut ce-o făcut, i-o disciplinat, ci-i al lui, i-al lui ! Trebuie s-o recunosc. L-o înmuiat pi Mucală, înger l-o făcut. Am auzit că și „Inimioară“ s-o liniștit. Pi ăsta l-o aranjat Prică, avea dreptati Gioancă, fără muncă politică stăruitoare nimic nu mergi bini, oamenii trebuie convinși să trăiască cu demnitate...

Frizerul se dezumflase. Sta pe scaun cu capul plecat, supărat foc de parcă i s-ar fi scufundat toate corăbiile.

— Dacă zici dumneata să nu mai fac inspecție, eu nu le mai fac. Dar știi vorba aia: „Vina mea n-o fi...”

Directorul se apropie de el și-l luă de umeri:

— Moșa, nu mă înțelege greșit. Sigur că trebuie să-i supravegheze cineva, dar în ceea ce ti privești, fă-o după program. S-o înțeles?

Înțelesese.

Și pentru ca să nu-și mai piardă timpul, își desenează cu litere mari un clasament al seriei pe care-l bătuse în ținte în peretele din fața scaunului de lucru. Între două brice, calcula cu voce tare șansele echipei:

— Așa, vreasăzică, ăștia, „Flacăra“, au mai pierdut două puncte, să le fie de bine, acum stau pe locul cinci. Cu ei am terminat. Cine a mai rămas în cursă? Noi! și arăta cu săpunul de bărbierit locul doi în clasamentul seriei „Voința-Constanța“ și „Dinamo-Călărași“... Bun...

Mușteriii erau obișnuiți cu frizerul. Cîte unul, știindu-l vanitos, îl lua subțire:

— Tovarășe Moșa, ce-ar fi să te propunem pe dumneata într-o ședință, ca președinte al C.C.F.S.-ului din localitate?

— Crezi că ar fi rău, fratele meu?

— Priceput ești, fotbal ai jucat și încă...

— Ei?

— Zău dacă n-ai fi bun!

— Zice cineva că nu?

— Pe urmă, cu timpul, inimos cum ești, ai putea ajunge și la București, să le arăți ălor cum se muncește în direcția asta. Uite, eu, de pildă, pe dumneata te-aș pune să faci echipa națională. Ai ochi, nici nu încapе îndoială. Nu vezi că iar ne-au bătut ungurii? E momentul cel mai potrivit pentru a fi numit un selecționer unic, ca în Italia. Unul care să taie și să spînzure. Ce-i aia comisie de antrenori?

Moșa Mariancovici, om lesne crezător, cădea pe gânduri. Încetul cu încetul începuse să se convingă de cele auzite. Cînd îl certa directorul că nu mai termină cu pronosticurile lui, odată se răstema la el :

— Ce tot îmi bați capul, bre? Că m-am săturat! Dacă vrei să știi, sînt oameni în orașul ăsta care mă apreciază în modul cel mai sincer, așa să afli. Într-o zi, ei or să-mi

propună să ies din producție, să termin cu ras-tuns și frezat și să apuc eu în mână frânele C.C.F.S.-ului. Că nu-mi place cum merge treaba, nu-mi place! Campionatul ăsta nu e organizat bine, altfel ar fi trebuit să fie întocmite legile. Îmi dai dumneata mie în aceeași serie trei echipe de forță : „Voința“, „Dinamo“, și noi... Le macini între ele, pentru ca în seria a doua să se plimbe alifiile alea de la Ciulnița pe care ai să le vezi cum te văd în Divizia „B“.

Cu Moșa nu mai isprăveai o zi întreagă! Duminică seara, după terminarea meciului, era grămadă la telefoane. Plătea taxe suplimentare, dădea bacșiș numai pentru a afla o clipă mai devreme ce se întâmplase în celelalte orașe. Avea un carnet dinainte pregătit în care nota înfrigorat rezultatele. Își făcuse relații cu ziaristii de la Constanța, cărora le dicta la telefon descrierea meciului din ziua respectivă. Pe la nouă seara putea fi auzit răstindu-se în pîlnia telefonului:

— Bre, Ionescule, bre, scrie așa cum îți spun eu: de la „Steaua“ s-a remarcat toată echipa... Cum, cum o să scrii o gugumănie ca asta ? Auzi dumneata, boje moș, ce ziaristi or mai fi pe lume! Păi dacă s-a remarcat echipa întreagă, s-a remarcat, n-ai ce-i face! Vrei să am scandal cu băieții? Totdeauna îmi spun, ce fel de cronică sportivă scrii dumneata, Moșa, la ziar, că nici nu spui adevărul! Ei uită că eu îți dictez dumitale ceva și în ziar se tiparește altceva. Sînt sau nu corespondentul dumitale? Păi dacă sînt, de ce nu scrii, fratele meu, ce-ți spun? Cred că n-ai să uiți ca în revenirile de marți să adaugi că echipa „Steaua“ merită pe bună dreptate să joace în Divizia „B“ la anul. Dacă scrii asta, fac cinste cînd vin la Constanța... Cum zici ? Nu se poate ? De ce să nu se poată ? Dacă mă iubești, dacă ții la mine, trebuie să scrii așa ! Cum ? Nu-i ziarul dumitale ? Și ce dacă nu-i al dumitale ? Obiectivitate ? Parcă eu nu sînt obiectiv ? Sînt, tovarășe Ionescu, crezi că îndrăznește cineva să conteste că „Steaua“ este echipa cea mai bună din serie ? Numai un orb nu vede lucrul ăsta...

Bunul Moșa Mariancoviți! Primea orice batjocură, se lîngușea, ar fi cărat pietre de moară dacă i-ar fi cerut cineva, numai să știe că face în felul acesta un serviciu echipei sale...

10

„Le știe“ e foarte supărat. Afacerile nu mergeau așa cum bănuise el. De obicei toamna, cînd însilozările se întoteau, se mai putea face un *mișmaș*, cum spunea rînjind domnul Pantelimon, opărit și el acum, pentru că omul pe care-l avea era să dea de dracul.

Într-una din nopți, Sandu se dusesese ca de obicei la locul știut să caute sacul dosit de magazinerul Crăciunescu. De la o vreme lucra singur, pentru că Alecu se jurase pe părinții lui morți că nu mai pune mîna. Se certaseră timp de un ceas, „Inimioară“ susținuse sus și tare că „se retrage din afaceri“ și că pe „Le știe“ îl privește cum se descurcă singur. De denunțat n-o să-l denunțe, pentru că nu putea, dar dacă l-ar înhăța vreodată, el n-ar recunoaște nimic și că, dacă Sandu avea de gînd să spună ceva la miliție, putea să-și ia rămas bun de la viață...

Era o noapte numai bună pentru asemenea lucru. Ploua mărunț de cîteva ceasuri și „Le știe“ bănuia că n-o să dea nimeni prin curtea silozului. Se strecurase în umbra magaziiilor, ocolise locurile luminate și ajunsese sub o streășină, ascultînd zgomotul mărunț de deasupra. Să-l fi întrebat cineva ce caută la ora aia în apropierea depozitului, ar fi găsit ce să spună, nu de asta îi era frică. De cînd nu-l ajuta Alecu îi venca mai greu să care sacii furați. Erau necesare mai multe drumuri și pentru că transporturile se micșoraseră și cîștigul său scăzuse. Chiar magazinerul era nemulțumit și îl întrebaseră odată în casa lui

Pantelimon dacă nu putea să-și găsească alt tovarăș. Deocamdată pe altcineva Sandu nu găsisese.

Primul drum fusese făcut fără greutate. „Le știe“ trebuia să care dintr-un cotlon dărăpănat de lângă depozit trei saci în noaptea aceea. Bizuindu-se prea mult pe vremea posomorită, plină de ploaie și vînt, uită să fie precaut. Așa se făcu că la al treilea transport se trezi față în față cu un paznic. Fără să piardă timpul, lepădase sacul și fugise în direcția opusă, căutînd să nu fie recunoscut. Sări un gard și de acolo, tocmai la cariera de piatră se opri. După două ceasuri, ud pînă la piele, bătut la o ușă în mahalaua tătărăscă, unde avea o ibovnică.

La siloz se dăduse alarma și Mangîru fu chemat de acasă cu telefonul. La lumina felinarelor se reconstitui drumul. Hoțul tirîse sacii prin noroi, ca să nu-i care în spate și într-o jumătate de oră fură găsiți și ceilalți doi, ascunși după gardul ce despărțea curtea silozului de un maidan.

Miliția sosi către ziuă, paznicul fu întrebat dacă nu-l recunoscuse pe hoț și cum acesta nu putuse să-l vadă, se trecu la o anchetă mai serioasă. Bănuielile vechi fură confirmate. Toate suspiciunile se îndreptară, cum era și firesc, spre magaziner. I se cercetă dosarul, dar nu i se găsi nimic suspect. Fu chemată o comisie să facă cercelări, controlul era greu de efectuat, dar lucrurile nu rămaseră aici.

Crăciunescu așteaptă trei sau patru zile pînă cînd lucrurile se mai liniștiră, și, într-o noapte, dispăru de acasă. După două zile de lipsă fu căutat, nu-l mai găsiră. Plecase numai cu un geamantan, lăsîndu-și cîteva lucruri de prisos.

Nu rămînea decît să i se transmită semnalmentele posturilor de miliție din țară și să fie prins.

Toate acestea le știa și domnul Pantelimon și domnul Vizante. Cu o zi înainte de fuga lui Crăciunescu, cei trei se văzuseră în casa primului. Magazinerul fu sfătuit să plece cît mai repede din oraș și dacă se poate, să-și schimbe identitatea. Vizante, furios și fricos, se plimba de colo pînă colo prin locuința complicelui și mormăia furios:

— Ar fi trebuit să pui foc, să faci ceva să nu se observe cît s-a sustras. Acum vor socoti și dacă ne prind, vor pune totul în spinarea noastră...

Pantelimon, prăbușit într-un scaun, nu scotea o vorbă. Ar fi trebuit să acționeze repede și se simțea ca paralizat. Nu avea nici o nădejde că dacă unul dintre cei din jurul lui ar fi prins, n-ar spune totul. După două ceasuri îl chemase pe „Le știe“, trimițându-și nevasta tocmai în mahalaua tătărască, unde știa că trage vagabondul.

Odată sosit, îl întrebasese înspăimîntat:

— Cum a fost, bre? Cum au dat de tine?

După ce-l ascultase, se mai liniștise puțin.

— Și spui că nu te-a recunoscut nimeni?

— Nu.

— E bine atunci.

Nu rămînea decît să plece Crăciunescu, să-și piardă urma și restul aveau să aranjeze ei. Deocamdată „Le știe“, lipsit de bani și nemaiavînd ce pierde, văzîndu-i și așa de înspăimîntați, le ceru o sumă. Domnul Pantelimon izbucni în țipete:

— De unde să-ți mai dau și ție? După ce ne-ai făcut ce ne-ai făcut!

Vagabondul le rîse la toți în nas. Domnul Vizante tremura în fotoliul lui ca apucat de friguri. Asta îl făcea să nu-i mai fie frică de nimic.

— Dacă nu-mi dați cinci mii vă torn. Știți doar că denunțatorul scapă mai ușor...

Pe Pantelimon abia îl stăpîni Vizante:

— Ține-ți firea, omule, astîmpără-te, pentru Dumnezeu!

Fostul cerealist se congestionase la față și învîrtea amenințător pumnii deasupra capului:

— Te omor, m-auzi? Te omor și știu pentru ce intru în pușcărie !

Amenințările nu-l speriau prea mult pe Sandu, obișnuit cu de-alde astea.

Nu plecă din casa lui Pantelimon pînă nu i se dădu suma cerută. La o zi după aceasta, Crăciunescu dispăru. Liniștit, „Le știe“ își văzu de treabă ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat. De cînd se reîntorsese de la Constanța, după o ceartă ce durase vreo două săptămîni cu Mangîru,

fusesse reprimit în serviciu. Ca și înainte, nu prea se omora cu firea și văzîndu-l pe „Inimioară” schimbat, aproape să nu-l mai cunoști, îl lua peste picior :

— Ești un dobitoc, asta ești! Nu știi cum se cîștigă un ban mai ușor. Ai început să te omori, să te vadă ăștia că te-ai cumințit. Mi-e și silă de tine, ce fel de vagabond oi fi fost și tu, dracu să te ia...

„Inimioară” nu-l asculta. Cine-l știa dinainte, nu l-ar fi recunoscut. Începuse să se bărbierească în fiecare zi, umbla cu pantalonii călcați, cu cămașa totdeauna curată, nici de vorbit nu mai vorbea ca altădată, în derîdere. După-amiezile nu și le mai pierdea prin cîrciumi și, vrînd, nevrînd, Sandu trebuia să-și găsească alți prieteni de băutură.

11

Erau ultimele minute ale campionatului. Luca stătea pe banca din marginea terenului și privea jocul echipei sale. „Steaua” i se păru în amiaza aceea de toamnă ca o orchestră bine strunită ce face aproape inutilă bagheta dirijorului. Balonul trecea cu ușurință de la un jucător la altul. Adversarii, un colectiv bine sudat, răspundeau cu acțiuni energice, deși fuseseră siliți să primească două puncte în primele 45 de minute. După pauză presiunea creșcu. Se juca fără emoție, cu o siguranță care plăcea spectatorilor entuziasmați. Scorul crescuse în cincisprezece minute la 5—0. O dată cu aceste două puncte, „Steaua” cucerea și primul loc în clasament după încă două victorii consecutive, din care una asupra fostului lider, aflat acum pe locul secund la un punct diferență.

Moșa Mariancovici trăia ziua cea mai frumoasă din viața lui. Nu-și mai găsea locul, umbla de colo-colo, dînd sfaturi în gura mare, sărind în sus după fiecare gol sau strigînd batjocoritor la vreun jucător al oaspeților :

— Ia tramvaiul, ia tramvaiul!

Picioruș alerga pe lângă tușa albă și încerca să scape de un fundaș.

Sîrbul nu mai tăcea:

— Așa, bre, întoarce-l o dată și-ncă o dată, panțarola.

Se umflase de mîndrie și trăgea pe Mangîru de mîneacă:

— Ce spui, *brat moi*, de echipa noastră? Ar fi trebuit să le dăm șapte înainte la ăștia.

Directorul uitase de ultimele necazuri și striga și el cu mîinile pîlnie la gură:

— Mai tari, mai tari, Fane, pi ei ! Încă două mai vreu, încă două și gata!

Luca zîmbea de la locul său, fără să întoarcă privirile. De trei meciuri, echipa se afla într-o stare de „inspirație“, cum se spune.

Compartimentele formau un singur corp și nici măcar acțiunile sporadice individuale ale lui „Le știe“ nu-l mai supărau. Motorul echipei funcționa perfect. Se putea declara mulțumit. Munca lui îndîrjită de zi cu zi fusese încununată de succes. Nimic nu-ți dă o mai mare bucurie decît simțămîntul că este adevărat, că ai în față ceea ce o dată numai doreai. Pe terenul de joc evolua acel „unsprezece“ visat.

După meci, chiar căpitanul echipei oaspete îl felicită pe Mucală, căpitanul „albaștrilor“, pentru jocul frumos pe care-l făcuseră. Publicul aplaudă în picioare pe jucătorii silozului. Aceștia părăsiră terenul salutînd cu mîna peluza de unde hamalii aruncau de bucurie cocoloașe de hîrtie.

Luca rămase singur. Jucătorii săi uitaseră mingea într-o margine a terenului. Se duse s-o aducă. Murmurul mulțimii strînse lângă cabine se stingea treptat. Se auzeau țipete de bucurie, o mașină porni brusc undeva afară. Mangîru și Moșa uitaseră de el. Erau desigur în camera de baie, comentînd victoria strălucită din ziua aceea.

O clipă tristețea îi învălui inima. Era ca și cînd într-o zi luminoasă zborul unei păsări mari întunecă o clipă soarele. Văzu peluza de piatră în lumina metalică a amurgului.

Un pas, doi pași, trei pași...

Căuta umbra Chirei, dar ea nu se mai ivea.

Ce mult semăna această seară cu alte seri! Parcă nu se schimbase nimic. Auzea ca în prima zi a venirii lui aici scîrțîitul pilonului ce susținea vechea îngrămădire de lemne a tribunei. De undeva, din dreapta, curentul fluviului mișca firele scurte ale ierbii de stepă.

Moșă Mariancovici îi arătase înainte de meci, numai cu două ceasuri înainte, o fotografie umedă încă, parcă atunci scoasă de la developat, făcută la sfîrșitul „turului“, după un antrenament, de domnul Iulică Țușculescu, fotograf al orașului. O privise și între jucători îl văzuse pe Mircea. Se afla lîngă el, zîmbind obiectivului.

— Ce zici, bre, ce mai mutre! se lăudase frizerul. Șase am scos, să-ți dau și duminică una. Merită, totdeauna am spus că am o echipă elegantă! Nu se vede?

Se vedea. Jucătorii erau puțin ridicoli, așa cum stăteau țepeni și solemni în fața lentilei fotografului. Lui „Inimă de porumbiel“ îi atîrnau jambierele, iar Fane-Mahomed părea mai curînd speriat decît zîmbitor.

Cam tîrziu scotea fotografiile domnul Iulică Țușculescu! La „șase săptămîni“, se lăuda el, pentru că e „lucrare artistică“, dar de atunci trecuse mult mai multă vreme...

Peste terenul de joc se așternea noaptea. Era ceasul asfințitului, cînd cerul își schimba culorile, cînd nu se auzea decît leneșul țipăt al cocoșilor din țîrg și curgerea molcomă a Dunării. Mirosea a iarbă uscată și a zgură. Pe pantofi i se așternea praful alb de var dus de vînt.

Un pas, doi pași, trei pași...

Se opri în fața careului de 16 metri, măsurîndu-l, din obișnuință. Fiecare centimetru din stadionul acesta avea povestea lui.

„Așa ar trebui să arate un antrenor al unei echipe învinse, care n-a reușit să cîștige campionatul, nu tu!“ se certă.

Urcă treptele tribunei și, de sus, din vîrful ei, privi orașul. Într-una din seri întîrziase cu Chira aici. Oare ce-i spusese?

Stadionul fu învăluit într-o pîclă ușoară. Cerul verzui, negru spre nord, își pierdu urmele fumurii. Era ca o apă liniștită. Auzi sirena unei locomotive. Linia ferată strălucea stins, jos, sub gardul înalt de lemn.

De sub lemnele tribunei se auzeau glasurile vesole ale jucătorilor și fîșîitul dușului. Peste vocile puternice ale băieților, cea a lui Moșa Mariancovici se distingea cel mai bine:

— Ce v-am spus eu, bre, nu stă nimeni în fața noastră! Metodă tactică.

Coborî. Ar fi vrut să ajungă mai repede jos, să se amestece în mulțimea aceea fericită, să uite tristețea chinuitoare.

Un pas, doi pași, trei pași...

Uite colțul acela al pistei negre de zgură, „coarda“ pe care sprinta Chira. O mai auzea parcă respirînd sacadat și glasul ei îndîrjit răsună încă în urechile lui : „Mai repede ! Mai repede ! Acum...“ Cîte secunde mai avea pînă să se apropie de recordul acela ?

Din cabină începuseră să iasă jucătorii. Luca le zări siluetele în întuneric. Probabil că Mangîru îl căuta, ar fi trebuit să se grăbească...

Un pas, doi pași, trei pași...

Poate ar fi trebuit să-i spună măcar la plecare că a iubit-o, că ar fi vrut să rămînă în orașul ăsta...

Ce greu e totuși să mărturisești anumite lucruri! Nici măcar n-o întrebasc dacă îl iubea pe „doctor“... Ce prostie, sigur că îl iubea din moment ce-l urmase...

— Tovarășe Luca, unde sînteți ? se auzi glasul lui Mucală, de dincolo de gardul de sîrmă al arenei.

Nu mai spunea de mult „șefule“ sau „coane“ ; se dezobîșnuise, ca și „Inimioară“, de limbajul acela golănesc.

— Aici, vin îndată ! îi răspunse. Ați uitat balonul pe teren, a trebuit să vi-l aduc eu...

De ce-i mai certa ? La o asemenea victorie, nu era mare catastrofă puțină neglijență...

Mangîru se apropie de el.

— Pot să te felicit ? îl întrebă rîzînd.

— Cum vrei, numai să nu te grăbești, nu uita că mai este barajul...

— Nu mai mi-i frică !

— Păi dacă-l pierdem ?

Mangîru rîse :

— Nu cred, pi cuvîntul meu dacă nu mi-o plăcut cum or jucat băieții, azi...

Nelipsitul Moșa Mariancovici, atunci răsărit din întuneric, se amestecă în vorbă :

— Parcă numai aci, parcă duminica trecută băieții or fi avut vreun cusur. De cînd te știu eu, *brat moi*, tot nemulțumit ești. Ei, acum nu te mai legi de tovarășul Luca ?

Directorul tăcu stingherit.

— Spune, ce taci ? îl ațîță frizerul.

— Lasă astea, sîrbule, îl certă antrenorul. Ai face mai bine să te duci înainte la cantină, să le pregătească băieților o masă ca lumea, că merită...

Mangîru îl opri pe președinte, care era gata să plece :

— Stai, undi fugi ca din tun ? Astă-seară, comitetul di fabrică vă invită la o masă tovarășească la *Trecerea Dunării*. Dacă pînă și Mîțu a închis ochii, vă închipuiți ce s-o întîmplat... Cît privești chestia aia...

Directorul șovăi. Îl alungă amical pe Moșa :

— Sîrbule, tu dă fuga la restaurant și fă inspecție la fripturi, să nu ne ardă șmecherii ăia...

— Las' pe mine !

În două clipe nu-l mai văzură.

— Cît privește chestia concedierii, reluă Mangîru, trebuie să recunosc că am greșit. Ci vrei, sînt nestăpînit. Mi-or spus toți : Mă, tovarășe Mangîru, dumneata ești ca fata de măritat ; dar mai judecă-le, frați, mai ai răbdare. Ei, bini, pînă nu se băteau toati din palme, nu voiam să știu ! Dă mîna și uită că m-am purtat cum m-am purtat cu dumneata...

— Nu-i nimic, tovarășe, bine că s-a sfîrșit cum s-a sfîrșit. Ce să ne facem gînduri pentru atîta lucru, se mai întîmplă...

Alături, Fane-Mahomed striga în gura mare după președinte care ajunsese la poarta arenei :

— Tovarășu' Moșa, tovarășu' Moșa, nu uita să comanzi limonadă pentru Picioruș, că dacă bea vin se prăpădește...

La restaurant, după o scurtă convorbire cu directorul, frizerul le aduse la cunoștință măsurile organizatorice pe care le luase :

— Cred că știți că de mâine de la ora opt dimineța începe cantonamentul. Toată lumea prezentă sus la club, la ora opt fără cinci. Nu se admit întârzieri sub nici un motiv. Veți duce o viață liniștită, ordonată, sub supravegherea antrenorului și a mea.

— Fără vise, trai nu glumă, pă libertatea mea ! exclamă Mucală.

— Gura ! se răsti sîrbul, cuprins de megalomanie. Așa că, Sandule, „Inimioară“, s-a zis cu fetele !

Jucătorii rîseră în cor, dîndu-și coate.

— La cantonament o să-i invităm din cînd în cînd și pe juniori, pe care am auzit că fratele Alecu i-a învățat niște cîntece grozave...

„Inimă de porumbiel“ roși.

— I-am învățat, de ce să nu-i învăț pe pușori, dacă nu m-ascultă, odată dau în ei.

Președintele nu terminase :

— Tăcere, bre, tăcere. Așa, vreasăzică, tu, Alecule, ai să te ocupi cu partea artistică a programului, Fane și Gică vor avea grijă de meniu... Tovarășul Mangîru mi-a spus că a aprobat din fondul directorial o sumă pentru o alimentare specială, numai să ai grijă de bucătari. Fane, s-aude ? Tu ai să-i întrebi pe fiecare cam ce-ar vrea să mănînce și faci o listă. Mai departe...

— Tot mai e ceva ? întrebă „Le știe“.

— Mai este. Crețu o să se ocupe cu gazeta de perete a cantonamentului, tot spune tovarășul Prică, nu-i așa, „Inimioară“, că stăm prost cu munca politică...

Sandu mormăi de la locul lui :

— Noi jucăm fotbal, ce ne trebuie gazetă de perete ?

— Tu să taci, auzi ? se răsti la el frizerul. Poate ai să te hotărăști să scrii un articol...

— A uitat cum se ține tocul în mînă.

— Poate ne scrie cum se bea un litru de rachiu de prună fără să clipești...

— Gălăgia ! Ce, ați prins limbă ? Responsabilul cu munca administrativă, adică cu curățenia, va fi Bibiloi. Mai departe...

— Se încălzește vinul ! îl întrerupse Alecu.

— Lasă să se încălzească, obraznicilor, ascultați aici. Trebuie să alegem o comisie de disciplină, pentru că cea veche n-a făcut mai nimic.

— Ce-i armată aici ? sări iar de la locul lui Sandu. De încuiat ne încuiați ditamai oamenii, acum vreți să ne surchidiți, e-te-te...

Mangîru, ocupat pînă atunci cu aranjamentul mesei, îl auzi.

— Ci, nu-ți convine, ai ? S-a zis cu *foițele* și cu barbutul, că ti știu eu ce-ți poati pielea. Să mi-l spuneiți, auziți voi și să mi-l dați pi mîna, că eu îi sînt tata... Dacă nu te-oi bati, Sandule, cît ești di mare, ai să vezi... Numai tu nu vrei să-ți bagi mințile în cap. Toți cîți și-or făcut di cap, s-or astîmpărat, numai tu nu vrei să ti dai pi brazdă, dar nu mă las pînă nu te-oi muie...

„Le știe“ o luă în glumă, rîzînd slugarnic :

— Păi ce să fac și eu, tovarășe Mangîru, mai întind un popa prostu, mai un pocheraș cu Alecu, o să mă plictisesc altfel...

— Las' că nu ti plictisești. Di altfel, „Inimioară“ s-o lăsat di *foițe*, nu-i așa, Alecule ?

Alecu nu se lăsase, dar de rușinea celorlalți încuviință. Moșa Mariancovici îl liniști :

— O să vă aduc niște șahuri de la club...

„Le știe“ nu jucase în viața lui șah și nici nu avea de gînd să învețe.

Președintele terminase cu jucătorii și se adresă directorului :

— Să vorbești mîine cu cizmarul silozului să treacă pe la magazie, să ia ghetetele stricate la cramponat. Nici nu avem destule bune. De fapt, ar mai trebui niște ghete noi, dar tovarășul Luca se opune, zice că e mai bine ca băieții să joace și în baraj tot cu alea vechi...

— O fi știind el di ci. Iar ti bagi undi nu-ți fierbe oala ?

— Iar mă bag, iar mă bag ! Ai găsit, fratele meu, cal de bătaie, ca o soacră ești toată ziua pe capul meu ! „Moșa, de ce lipsești de la serviciu ? Moșa, de ce nu faci cutare, de ce nu faci cutare ?“ Dar ce sînt eu ? Un președinte de colectiv trebuie și el respectat. Ascultă, ce-ar fi să mă cantonezi și pe mine cu băieții ?

Mangîru aprobă pe loc :

— Perfect, tot n-ai luat concediu pe anul ista ! Cădi la timp propunerea ta...

Protestele frizerului fură acoperite de strigătele jucătorilor. Aceștia îi făcură pe loc o manifestație de simpatie. În toiul entuziasmului, sîrbul își aminti că-și uitase bicicleta afară, la intrare.

— Stai, le strigă, stai, bre, *Diamantul* meu, dacă mi-l fură careva, stați să-l iau de la ușă...

Gică-Marafet îl cără într-o clipă înăuntru, spre desperarea responsabilului.

— Asta bicicletă ! făcea Bibiloi. Dacă o încaleci poți să capeți și rău de mare pe ea...

— Ce tot vorbiți ! se amestecă și Picioruș. Cu ea s-a cîștigat „Turul Franței“ în 1936...

— Poate în 1836...

Și veselie nu se stinse decît foarte tîrziu, cînd masa luă sfîrșit.

12

Un cantonament prezintă și pericole. Oamenii, în general, se simt mai bine la ei acasă. Viața în colectiv îi stingherește la început, îi scoate din făgașul obișnuit al traiului lor zilnic. Pentru Picioruș, de pildă, nu era nimic mai chinuitor decît sculatul de dimineată. Deșteptarea cu fluier îi crea o groază permanentă. Se trezea cu cîteva ceasuri înainte și adormea încordat, așteptînd suieratul strident al lui Fane-Mahomed, însărcinat cu menținerea disciplinei.

Toamna, mai ales pe la șapte, ai mai dormi, simți nevoia să te întinzi puțin, să mai caști. Acasă la el, la părinți, Picioruș mai citea o carte pînă una alta, trezirea la realitate avea loc treptat. Ce te faci însă cu „Le știe“ care

nu mai avea somn de la cinci dimineată ? Dormeau alături. Dincolo de patul mezinului sforăia Alecu, mai somnoros decît Sandu. Ca să-l trezească, acesta trebuia să arunce o pernă peste trupul ostenit al extremei. „Inimioară“ dădea din umeri și se întorcea pe partea cealaltă. „Le știe“, se apleca sub pat și arunca cu un papuc. (Moșa Mariancoviți le făcuse la fiecare cîte-o pereche de papuci, sacrificînd două fotolii de pluș găsite în magaziiile silozului, ce aparținuseră pe vremuri patronului.)

Așa începea obișnuita bătălie de dimineată a papucilor. Alecu îi pescuia prin somn și-i arunca la întîmplare, fără să se uite unde. Papucii albaștri de pluș poposeau drept pe fruntea lui Mucală. Acesta se scula pe-o coastă și înjura cumplit.

— Care nu mă lași, mă, să dorm ?

Sandu, care-și făcuse o adevărată distracție din acest început de zi, arunca și perechea lui tocmai în pîntecele lui Gică-Marafet. Fundașul atîta aștepta :

— M-ați sculat așa de dimineată, las'că v-arăt eu vouă !

Și din trei mișcări își scotea și el de sub pat papucii. După aceea, prin aer puteau fi văzute plutind la întîmplare proiectilele albastre. Pantofii președintelui aveau calitatea de a nu sparge nimic. Tălpile lor de carton presat plesneau pe lat geamurile, se făcea un minut de tăcere, cineva striga : „Merge !“ și bătălia continua. Într-o săptămîină, rămășițele de fotolii aveau ceva din sfîșierea unor păsări doborîte cu alicie. Bibiloi își privea foștii papuci și se mira cu voce tare :

— De ce mi i-ați schimbat ?

— Că n-oi fi avut unii speciali de Ispahan ? îl batjocorea Picioruș.

— Tu nu vezi, mumie, că sînt de trei ori mai mari decît piciorul meu ? Un astfel de lăboi nu are decît Mucală, care a fost crescut pe picior mare ! Căpitane, i se adresa acestuia, dă-mi înapoi papucii, că n-am ce să pun în picioare și răcesc !

Mucală se întorcea pe partea cealaltă. Nu-l interesau papucii președintelui, dar cînd se plictisea de atîta zgomot, se ridica în picioare și striga de se cutremurau pereții :

— Bă, vă culcați odată sau mă dau jos la voi ?

Chip de mai dormi ! Picioruș se făcea mic sub pătură, își înfunda urechile, nu putea să închidă ochii. Pe la șase și jumătate, „Le știe“ striga în gura mare :

— Pe care-l fac un țintar ?

Nu răspundea nimeni.

— Care joci, mă, o tablă ?

Table le dăduse voie antrenorul să joace.

— Nu răspundeți, hai ?

Și iar arunca cu perna în cineva.

Cînd și-a dat seama că Picioruș avea chef să mai doarmă după ora programului, și-a frecat miinile de bucurie :

— Las' că te-nvăț eu...

Luca nu află decît după cîteva zile cele ce se întîmplau în dormitorul comun. Moșa Mariancovici făcea o inspecție seara, la culcare, mai trecea către miezul nopții o dată, și se întorcea în odaia lui, aflată în altă aripă a creșei, pentru că aici găsisese președintele o cameră încăpătoare pentru jucători. El era trezit numai de strigătele vesele ale celor care ieșeau să se spele. Habar n-avea cîte jumătăți de oră pierdeau băieții din somnul de dimineață.

Antrenorul observă abia după vreo cinci zile că cei mai mulți dintre ei aveau ochii încercănați, și păreau osteniți.

— Ce-i cu voi ? îi întrebuse. Nu vă place mîncarea ?

Protestară toți. Mîncarea era foarte bună.

— Atunci ?

Nimeni nu știa să dea vreun răspuns. Luca îl chemă pe Moșa.

— Ascultă, sîrbule, ce-i cu băieții ? Par cam obosiți...

— Ce să fie, bre ? Eu îi controlez, personal...

— Ce fel de control personal o fi ăsta, că sînt palizi, parcă ar fi suferinzi...

— *Brat moi*, la nouă îi culc ca pe puii de găină. Nu mișcă unu. Stau în dormitor pînă adorm toți, că-i ascult, eu le pun păturile pînă la gît. La 12, mai fac un rond, nu mă vezi c-am slăbit ? ăsta-i concediu sau pacoste ?

Antrenorul dădu gînditor din cap :

— Atunci cum se explică ?

Președintele nu-i răspunse. Fu consultat un doctor care le spuse că de vină era schimbarea condițiilor de viață. De altfel și alimentația contribuia la această prefacere. Se ce-

rea un termen de acomodare, absolut necesar. Numai că făcîndu-se socoteala se ajunsese la concluzia că termenul trecuse. Era foarte ciudat. Luca își aduse aminte și-l mai întrebă pe frizer :

— Spune-mi, ai observat ceva neobișnuit în viața lor...

Moșă Mariancovici se gîndi cîteva minute și spuse :

— Nimic deosebit, numai cîteodată se mai bat dimineața cu pernele...

— Asta era ! exclamă antrenorul. Tu-i culci devreme și ei se scoală înainte de ora programului. În loc să-și facă somnul obișnuit de opt ore, au treabă în zori să se războiască...

— Aștia-s draci, bre, nu oameni !

În ziua următoare, sîrbul își cumpărase un ceas deșteptător din centrul orașului. Suna ceasul la cinci, îngălbenise frizerul de nesomn. Se spăla pe față cu apă rece, își trăgea un trening pe el (de cînd îi supraveghea pe băieți, umbla în trening ca să fie crezut un fel de ajutor tehnic al antrenorului). După ce-și trăgea tîrlicii în picioare, se uita pe fereastră cum e vremea afară, făcea o socoteală scurtă : dacă plouă trebuia să meargă sus cu echipa, la sala de antrenamente, dacă nu, crosul de dimineață pînă la cariera de piatră sau pînă la Dunăre. Pe la 10, putea fi văzut la trei sau patru sute de metri în urma convoiului de jucători, alergînd de mama focului. Dacă-l întîlnea vreun cunoscut și-l întrebă ce face, răspundea cu importanță, fără să se oprească : „Ce să fac, uite și eu cu băieții, îi antrenez...“ Vorba lui : dacă mai dura mult pregătirea asta pentru baraj, ajungea maratonist ! Alergătura se pare că-i pria însă. Se simțea mult mai suplu, căpătase poftă de mîncare, făcea gimnastică la cot cu jucătorii, înghițea glumele lui Mucală.

— Încet, încet ! spunea acesta. Încet, că se rupe ceva în dumneata !

Nu se rupea. După cîteva zile de exerciții se deprinsese.

— Vă învăț eu, le spunea, încă o lună și pot să trag și la bare fixe...

La cinci și un sfert, spălat, cu părul bine pieptănat, intra în vîrfurile picioarelor în dormitor. Se așeza pe un scaun și asculta. Cînd ridica „Le știe“ capul se și înființa lîngă patul lui :

— Să nu te-aud că te sugrum, pe Dumnezeuul meu, culcă-te acolo...

— Nu mai pot, tovarășe, făcea Sandu.

— Ce nu mai poți, îți dau eu ție, nu mai poți...

— Hai să te fac o tablă...

— Taci din gură, culcă-te la loc...

„Le știe“ își punca pătura pe cap. Stătea ce stătea, iar scotea nasul afară.

— Tovarășe Moșa...

— Ce-i ?

— Vreau să mă scol...

— De ce ?

— Mi-e sete.

— Îți sparg capul dacă nu te-astîmperi, dormi acolo.

— O să dorm destul pe lumea aialaltă...

— Taci, mă, că-i trezești și pe ceilalți !

— Nu pot.

— Deseară îți dau *luminal*, o să vezi tu pe dracu...

— Dar cine-l ia ?

— Taci, *brat moi*, te rog eu...

— Bine, mă culc, dar faci cinste după ce scăpăm de cantonamentul ăsta.

— Fac, frate, fac, numa' astîmpără-te, că mă omoară antrenorul.

— Bine, cîte țuici ?

— Cîte vrei, numai culcă-te...

— Mă culc dacă-mi spui cîte țuici dai...

Președintele nu mai avea încotro :

— O litră la prînz și o litră seara, în fiecare zi, timp de o săptămînă.

— E prea mult, sărăcești. Dau și eu jumătate...

— Dă, numai culcă-te...

— Mă culc.

După un sfert de ceas, iar scotea o mînă :

— Tovarășe președinte, mi-e sete...

— Îți aduc eu nu pahar cu apă, numai nu te scula.

Asta și aștepta Sandu. Pînă se întorcea Moșa, dormitorul era în picioare. Papucii zburau în aer, „ca la Verdun“, cum spunea Alecu, atunci ridicat din pat. Președintele să crape în ușa cu paharul în mînă.

— Bre, oameni mari sînteți sau copii ? O să vă spun la antrenor ! Culcați-vă, ori vă ud cu apă...

Tot nu l-a putut scăpa frizerul pe Picioruș să fie dus afară în ploaie cu pătură cu tot, sau pe Cîșu să nu fie uns cu cremă de ghetă pe față. Cînd a simțit că nu mai poate, i-a spus lui Luca :

— Ce facem, tovarășe, că ăștia se țin numai de șotii. Am scrîntit-o cu cantonamentul...

— Ce-au mai chibzuit ?

— Alaltăieri mi-au schimbat ora de deșteptare și m-am trezit abia la șapte și zece cînd au ieșit la spălat. I-am găsit bocindu-l pe Bibiloi. Îi pusese ră două lumînări la cap și-l plîngeau, în timp ce bietul băiat dormea dus. Cu trei zile în urmă, l-au scos pe Picioruș afară în ploaie cu pătură cu tot. Așa nu mai merge, bre.

— Ziceai că ai constituit o nouă comisie de disciplină.

— Ce disciplină ? Le place la toți să se joace. Cît e Fane-Mahomed de serios, l-am găsit punîndu-i poștă lui Gică.

— Ce-i aia poștă ?

— Îi arde o hîrtie la degetele picioarelor.

În aceeași zi, Luca îi strînse în jurul său :

— Sînt foarte supărat pe voi, să știți...

— De ce, tovarășe Luca ? întrebă Mucală.

— Pentru că sînteți niște oameni de nimic. Ce fel de căpitan de echipă oi fi tu, Mucală, dacă nu-ți dai seama că lipsa de somn duce la slăbirea organismului jucătorilor și deci la o scădere a șanselor noastre de a ne califica. Și eu am stat în cantonamente, dar nu am abuzat de îngăduința celor care mi-au dat posibilitatea să fiu pregătit bine pentru un meci. Aș vrea să fiți serioși de aci înainte. A trecut o săptămînă și tot vă mai jucați. Știți că ne așteaptă două meciuri grele. Dacă vreți să le pierdeți, continuați cu glumele voastre...

Mucală, foarte rușinat, se întoarce fioros la ceilalți :

— Ascultați la mine, capete de pisici ! Dacă îndrăznește vreunul să mai scoată un oftat măcar pînă la deșteptare, are de-a face cu mine. Și de azi înainte s-a terminat și cu tablele, ca să se știe ! Sandule, ție îți spun : Dacă nu-i lași pe ceilalți să doarmă, pă libertatea mea că te bat !

După aceea se adresă lui Luca :

— Tovarășe antrenor, îmi iau angajamentul că vor dormi toți cîte opt ore și că s-a isprăvit cu lipsa de disciplină...

— Îți mulțumesc. Mucală, acum trecem la program.

Din ziua aceea nu mai îndrăznise nimeni să tulbure somnul celorlalți.

13

Se începca de obicei cu exerciții ușoare de gimnastică, se trecea apoi la o alergare de fond combinată cu plimbări în pas forțat sau de voie. Către ora unsprezece se opreau undeva pe drum pentru ședința obișnuită de teorie. Doctori erau acum jucătorii echipei „Steaua” în cunoașterea regulamentului de fotbal.

— Ia să-mi spui tu, Gică, întreba Luca, ce-i acela un ofsaid pasiv ?

Gică răspundea pe neașteptate, ca la școală.

— Dar lovitură indirectă cînd se dă, Cîșule ?

Acesta se gîndea puțin, se bîlbîia și în cele din urmă spunea ceva.

Masa de prînz se lua pe la două, la cantina silozului.

Muncitorii de la întreprindere, din proprie inițiativă, ceruseră bucătarului ca jucătorilor să li se ofere un meniu special. Picioruș se dovedise a fi cel mai mîncăcios.

— Mă, unde-oi băga tu atîta, se mira în gura mare Mucală, că dacă mă uit prin tine, văd Dunărea !

— Lasă-l că se înecă, îl apăra ipocrit „Inimioară”.

— Ce să se înece, nu-l vezi că s-a îngășat cu două grame de cînd e în cantonament ?

Picioruș rîdea și continua să mănînce. Femeia de serviciu îl știa. Îi aducea porția dublă, fără să mai fie chemată a doua oară. Îi legase sufletește mult mai mult viața aceasta. După masă, pînă la patru, erau liberi. Sandu fă-

cuse toluși rost de o pereche de cărți și imediat ce mînceau, clipea către Alecu :

— Haide să te fac o *foiță*...

Se ascundeau în podul silozului. nici naiba nu mai dădea de ei. pînă la începerea antrenamentului. După vreo cîteva zile i-a mirosit Mucală.

— Ce tot fac ăștia, Gică, de nu se mai văd după masă ? îl întrebasese pe fundas.

— Dacă le-a luat tablele...

— N-or fi jucînd barbut ?

— Nu. Numai cărțișoare. Un tabinet, acolo, de plictiscale...

— Las' că ți-i dibuiesc eu, îi dau la comisia de disciplină.

— Nu mai poate Sandu de comisia ta de disciplină...
Căpitanul echipei se încrunta :

— L-am mai bătut eu o dată, o mai fac...

— Mai bine ia-le cărțile și termină treaba.

Mucală i-a pîndit și i-a prins.

— Ce faceți, mă, aici ?

— Prindem muște, căpitane, nu vezi ?

Din două mișcări pachetul cu *foițe* era în mîinile centrului înaintaș. Praf le-a făcut.

— Na, să vă săturați... Știți bine că mi-am luat angajamentul să răspund de disciplina echipei. De ce nu mă ajutați ?

— Da' ce-ți facem, nenică ? se mirase Sandu.

— Am sarcină și de la organizația U.T.M. să veghez ca nu cumva să-i stricați și pe ceilalți. Tu, Alecule, te mai îmblînziseși. Am să vorbesc cu Prică să te dea afară de la cor...

Asta începuse să-l usture pe „Inimă de porumbiel”.

— Dacă nu mă lasă pîrlitul de Sandu în pace, moare dacă nu joacă...

— Să te mai prind o dată și te-ai șters pe bot ! Să vedem unde o să te mai înfoi ca un cocos ? Mai bine ți-ai pierde vremea cu juniorii, că te-ai lăudat că un cor ca al tău nu există nici la București...

— Și nu-i așa ? E o bogăție de cor ! Uite, acum îi strîng și vă fac o cîntare, numai să nu mă torni la antrenor...

— Nu te torn, ia-l și pe „Le știe“, poate s-o molipsi.

- N-are voce, cîntă ca o doagă.
- Oi fi vreun șmecher, mă Mucală, rînjise Sandu.
- Vrei să zici că nu te lași de prostii ?
- N-ai să înveți tu calul bătrîn la ham...

Antrenamentele începeau după repausul de prînz. Se făcea o încălzire ușoară și pe urmă se trecea la exercițiile tehnice. „Steaua“ avea mai de mult și un portar de rezervă. Îl adusese mecanicul. Era foarte curajos și în cîteva săptămîni învățase ceea ce încă nu știa prea bine. Cum regulamentul permitea, Luca îl băgase în echipă la cîteva meciuri.

Cele două săptămîni de pregătire fuseseră consacrate mai ales rezervelor. Luca trebuia să se aștepte la eventuale accidente și își pregătea cîtiva înlocuitori ai titularilor. Cele două meciuri de verificare îl liniștiseră. Echipa „mergea“. Cu mici rectificări în jocul prea avîntat al fundașilor, putea să se declare mulțumit.

Mangîru redevenise nervos, calmul aparent de pînă atunci pierise. Făcea ce făcea și își găsea drum pînă la stadion sau la cantonament. Îl întreba pe Luca, mai cu gura pe jumătate, mai curajos :

- Crezi că batem, iubitele ?
- Balonul e rotund ! rîdea Luca.
- Dă-mi o speranță, di ci mă ții ca pi frigari ? Ci facim, intrăm în „B“ ?
- Nu pot să-ți dau nici un răspuns. Totuși, sînt optimist...

— Bogdaprosti că ti mai aud și pi dumneata spunînd asta !

Prică, nelipsit și el de la cantonament, îi întreba pe jucători :

- Cum vă simțiți ?

Antrenorul ar fi vrut să-l roage să-i lase în pace. Cel mai rău lucru era să le amintești că au de susținut două jocuri grele. Secretarul U.T.M.-ului nu se lăsa cu una cu două :

- Dar mîncarea cum e ? Sînteți în formă ?

Moșa Mariancovici răspundea el pentru toți :

- Ce tot vă băgați, bre, în meseria noastră ? Pînă acum, nu vă prindeam pe unul pe aici și acum nu mai

avem loc de voi ! Lasă, fratele meu, jucătorii în pacc. Le dau 5000 de calorii pe zi științific ! Am o echipă elegantă, trei plus una ; deviza mea este : artistic și mondial ; așa vor juca pușorii ! Dacă nu v-o place, mă însor !

Asta cra suprema promisiune a frizerului, burlac încăpăținat, care nici nu voia să audă de cuvîntul femeie.

— N-aș crede să ti pedepsești, rîdca Mangîru.

— Nici eu nu cred...

După antrenamente, urma dușul și concluziile. În fiecare seară, alt jucător schița programul pe ziua următoare și făcea critica ședinței de lucru. Disciplina nu-i mai enerva. Chiar Sandu se arăta interesat de cele ce se discutau. Putea fi auzit uneori criticîndu-i pe ceilalți, cam pătimas, e drept. O dată cu trecerea zilelor, între jucători se crea acca prietenie care hotărăște de cele mai multe ori victoria unui grup de oameni.

14

În anul acela, patru echipe se calificaseră pentru baraj. La sfîrșitul lunii noiembrie avea să se știe cine sînt cele două colective promovate în Divizia „B”. Campionul ligii regionale de răsărit trebuia să-și dispute șansele cu campionul ligii de sud. La Iași, se calificase echipa „Spartak”, pe care trebuia să o înfrunte „Steaua”. Partidele urmau să aibă loc la interval de o săptămînă : una la Iași și alta la C... Celelalte ligi, cea de nord și cea de apus, trebuiau să desemneze printr-un baraj asemănător cea de a doua echipă calificată în Divizia „B”. Acestui eveniment ziarele de sport din provincie și din București îi consacraseră cîteva articole. Pentru barajul părții de sud și răsărit, favorit părea a fi colectivul celor din C...

Plecarea la Iași îi dăduse lui Moșa Mariancovici noi prilejuri de a face să se vorbească despre el. Tot orașul aflase despre cantonamentul organizat pe „baze științi-

fice" de către preşedintele colectivului sportiv. Seara, înainte de cină, frizerul putea fi auzit sub un felinar de lângă *monument*, spunînd în gura mare :

— Aşa cazare n-a mai pomenit nici o echipă de fotbal din lume...

— Dar Gradjanski ? întreba vreunul, mai perfid.

— Lasă, bre, pe Gradjanski ! Ce nu le-a adus Mangîru ! Şi lapte de cuc le dă dacă cer. „Inimioară" a cîştigat patru kilograme în greutate, Picioruş, cît e el de firav, arată straşnic, *brat moi*. S-au mai bătut ei la început, dar i-am pus la punct. Disciplina întîi, le-am zis. Fără disciplină nu se poate face nimic. Am înfiinţat şi un consiliu care-i judecă pe cei ce nu se astîmpără. Să-l vedeţi pe Sandu, e mieluşel...

— Nu mai spune !

— Întrebaţi pe cine vreţi. S-a lăsat de poker, e cu-minte acum. Dacă ar avea voce l-am băga şi în corul juniorilor...

— Păi ce, aveţi cor acum ?

— Dar cum crezi ? Şi munca culturală are rostul ei, tot eu i-am spus lui Mîţu : „Fratele meu, ce fel de preşedinte de sindicat oi fi dacă silozul nostru nu are şi el un cor ?"

— Ce vorbeşti, domnu' Moşa ?

— Ce-auziţi, bre. Am făcut şi echipă artistică. Fane-Mahomed joacă într-o piesă.

— Pe cînd o să-l vedem în „Romeo şi Julieta" ?

— Aveţi răbdare numai...

! — E vorba, cum stăm cu cantonamentul ?

— Cum să stăm ? Le-am găsit loc la creşă, dorm toţi laolaltă, s-a zis cu libertatea. Păi, ce, un baraj e aşa, un lucru de fiecare zi ? Îi scol la şapte, îi pui să facă gimnastică, le comand ! Unu : braţele sus, doi : braţele la şold, trei : pe vine, culcat...

— Cu braţele la şold ?

Frizerul se supăra :

— Da' greu mai înţelegeţi ! Ce ştiţi voi... La zece le dau să bea lăptişorul... Pînă la unsprezece. La unsprezece, gata, şedinţa teoretică. Le fac scheme tactice, le explic cum să atace, *prelucrez* regulamentul cu ei...

— Şi antrenorul ce face în timpul ăsta ?

— Pescuiește ! răspundea cineva în locul președintelui.

— Îl mai ajută pe Moșa din cînd în cînd, completa un altul.

— Antrenorul ? se mira sîrbul. Păi e el cu partea tehnică. Eu sînt cu organizarea. Dimineața vine la mine și mă întreabă : „Ce facem azi, tovarășe Moșa ?” Știți, se sfătuie totdeauna cu mine... Eu mă uit la cer și hotărăsc : „Azi la sală, azi la aer curat...” Dacă burează, îi scot la teren, să se obișnuiască cu condițiile de joc. Dacă plouă, doamne ferește, în ziua meciului ? Ce te faci ? Nu e bine să-i aco-
modezi ? Prima mea grijă asta e : cum mă scol, nici nu deschid ochii bine, umezesc un deget și-l scot afară pe fereastră. Să vedem dincotro bate vîntul. Bun. Azi : timp senin sau variabil, ca la Institutul meteorologic... Pe urmă vine prînzul. Cine se duce la bucătar să cerceteze ce-a gătit ? Eu ! Nu-i merge. Ehe, kaloriile, să văd kaloriile, îi spun...

— Științific ! îl completa o voce.

— Sigur că da, științific ! Nici zece calorii mai puțin, că ne-am deșteptat și noi. Ce scrie la carte ? Un sportiv trebuie să aibă de la 3600 pînă la 5000 de calorii zilnic. Și aici e o socoteală. De pildă, lui Mucală, lui Fane și lui Gică le fac altă alimentație ; ei sînt mai solizi. Corpul lor cere mai mult...

— E vorba, *intrăm* ? îl întrerupea cineva.

— Mai încape vorbă ? N-ați citit ziarele ? Ați citit ! Prietenii mei scriu negru pe alb că sîntem favoriți. Cred că Petrescu a început să dea acatiste la biserică de cînd a auzit că va trebui să joace cu noi.

— Da' ce, Petrescu e antrenorul lui „Spartak“ ?

— Cum, n-ați știut, sufletelor ?

— De unde să știm ?

— Ei, bine, el e. Să-l vedem pe unde scoate cămașa ?

În cafenea *La picioare multe* era fierbere mare de asemenea. Nu mai scăpa Pantelimon de curioși :

— Ce spui, coane ? Ce pronostic dai ?

Noroc cu barajul ăsta că le mai ieșea și lui și lui Vizante cîte-o cinste, că altfel ce s-ar fi făcut ? Treburile

mergeau prost, nu se ivea nici o afacere, își mîncaseră cîte bani mai aveau și stăteau cu frica în sîn să nu pună miliția mîna pe Crăciunescu și să-i dea în gît pe amîndoi. Domnul Pantelimon slăbise, era palid, cu cearcane sub ochi ; dacă-l întreba cineva ce are, pretindea că nu-l lasă ficatul în pace: De Vizante, ce să mai vorbim ? Nu avea somn, noaptea dormea pe la rude, ziua abia mai ieșea. Să nu fi fost prietenul său, ar fi șters-o de mult în altă parte, să-și piardă urma. Dar cine te ține, ce mănînci ?

Pantelimon, nepăsător uneori, uitînd după cîteva pahare de vin grijile, începea să calculeze în gura mare șansele echipei locale.

— Păi eu zic că batem. Ghinionul e că primul meci are loc la Iași și că în asemenea meciuri, avantajul terenului e decisiv. Ia gîndiți-vă că ai noștri pierd cu 3—0...

Cei din jur scuturau din cap cu indignare :

— Nu se poate !

— Mă rog, să presupunem... Ei ?

Urma o tăcere plină de spaima pe care tot Pantelimon o risipea :

— Sigur că ar fi demoralizant. Un 3—0 nu se recuperează atît de ușor. Nu mai poți tu, jucător, să remontezi o asemenea diferență, oricît ai voi. Pe urmă, cu ce moral vine adversarul ? E călare pe situație, îți joacă numai în tușă ca la rugby, să piardă timpul. Tu te enervezi, începi să greșești și de aici, gata dezastrul...

Cele ce spunea îi tulbura profund pe auditori. Cineva mai comanda o „jumătățică“ pentru suporter, pentru ca vederile lui să capete o culoare mai roză. După încă două pahare, într-adevăr, obrazul fostului cerealist se colora și domnul Pantelimon lansa versiunea optimistă :

— Pe cînd o să-mi ciupească „Steaua“ un meci noul. Ei ?

Și după altă pauză savantă, tot el încheia :

— Atunci îmi joc caii lejer. Vin băieții ca la tăiere. Îi iei tare de la început, îi arzi două-trei boabe în plasă și pui de mămăligă, gata : te-ai calificat !

Pentru concluzii mai era nevoie de încă o jumătate de kilogram de vin. După ce bea, mai privind la Vizante,

posomorît ca la o înmormîntare, mai bătînd pe unul, pe altul pe spate, Pantelimon recomanda :

— După mine, singura tactică în deplasare rămîne apărarea. Domnule, noi ne ducem acolo să ciupim un punct. Este ? Este ! Păi dacă este, atunci ne retragem interii și halfii înapoi și mai treci dacă poți. Îi mai enervezi, timpul se scurge, poate mai scapi din greșeală la gol și îi arzi tu pe ei chiar acasă...

Bine ar fi fost să fie așa...

15

La Iași, Petrescu III îi așteptase la gară. Era neschimbat, cu același țigaret ciocnit între dinți, cu basca lăsată pe o parte, puțin mai îmbătrînit parcă. Strînsese mîna fiecăruia, îl bătuse pe umăr pe „Le știe“, pe „Inimioară“ îl luase de braț și în cele din urmă se apropiase de Luca.

— Ce faci, domnule ? Merge ? Merge ?

— Merge !

— A, uite-l și pe tovarășul Mangîru ! Ce mai faci, tovarășe director ? Tare, mare, bravo ! Bravo ! Tînărul ăsta s-a ținut bine. Am auzit o mulțime de lucruri bune despre el. Se spune că este unul dintre primii antrenori din țară care aplică fotbalul modern. Să vă vedem la lucru...

Mangîru mormăise ceva de neînțeles și Petrescu nu mai insistase. Drumul pînă la hotel fusese parcurs în scurt timp. Lui Moșa Mariancovici nu-i mai tăcu gura :

— Nu ne mai cunoști, *brat moi*, o să-ți placă și duminică cum jucăm.

— Ce spui ?

— Vă dăm două înainte...

— Nu se știe. Nu uitați că am câștigat seria detașat, la patru puncte diferență de al doilea clasat...

— Vă învățăm fotbal, ascultă la mine. Am o echipă elegantă...

— Tot vesel, sîrbule...

— Mai încape vorbă ?

Cînd rămase singur cu Luca în holul hotelului, Petrescu spuse cu încîntare :

— Îmi pare bine că o să jucăm cu voi. Într-un fel vreau să mă reabilitez. La plecare nu m-am simțit prea bine. De fapt, am avut noroc. Cunoști metoda mea : am cerut niște bani, am plecat o săptămînă prin împrejurimi și am venit înapoi cu trei achiziții. Îl luasem și pe Nicu-Vînzare bună, dar după cinci meciuri a trebuit să-l înlocuiesc, nu mai mergea. Ce-am pățit la legitimare ! I-am făcut carnet. Noroc că am în colectiv oameni cumsecade. Nu-i vorbă, au și interes, vor să intre în „B“ cu orice chip, numai dacă o să ne lăsați voi, ce zici ? Și rîse cu vocea lui spartă, dogită. Luca nu-i răspunse.

— Altfel, e binișor și aici. Am plecat de la dracu' și-am dat peste ta-său... Vinișor se mai găsește, cu băieții mă înțeleg. Dumneata tot încuiat ai rămas ? Tii, uitasem că ești comunist ! Dar rămîne vorba între noi ! Politica-i politică, fotbalu-i fotbal !

Luca îi întoarse spatele.

Meciul începuse la trei fix. Tribunele erau înțesate de public. Cu o jumătate de oră înainte de primul fluier, căzuse o ploaie deasă și rece. Spectatorii veniseră cu umbrele și nu se clintiră de la locurile lor pînă la sfîrșit.

După zece minute de la deschiderea jocului, se întîmplă un lucru la care nu se gîndise nimeni. La un corner, centrul înaintaș al lui „Spartak“ îl lovise pe Crețu cu bocancul. Acesta căzuse la pămînt și nu se mai ridicase. În învălmășeală, lovitura intenționată nu se observase. Mai tîrziu, după meci, Moșa Mariancovici spunea suporterilor : „Asta numai cîinele de Petrescu a făcut-o. A vorbit cu centrul lor să-l izbească pe Crețu, pentru că știa că n-avem rezervă de portar...”

Rezervă aveau, însă Luca îl înlocuise pe titular prea tîrziu, cînd acesta primise deja două goluri parabile. Me-

ciul devenise dur, arbitrul nu se dovedea autoritar și nu lipsi mult ca jocul să degenereze. Mucală abia fu stăpînit de ceilalți să nu se bată cu un adversar. Terenul alunecos nu permitea un joc pe jos și un control perfect al balonului. În mod teoretic o echipă tehnică este avantajată de starea proastă a terenului și se putea vedea bine că cei din C... posedă acest avantaj ; numai că „albaștrii“ erau obișnuiți cu schimbul de mingi din viteză, și locul impracticabil pe care se disputa prima fază a barajului nu permitea. Era recomandabil să se joace la semi-înălțime, ceea ce nu le convenea. Se putea spune că șansa era în duminica aceea de partea lui „Spartak“. Gazdele practica un joc bazat pe forță și pe contraatacuri. Luca își dădu seama de la început că pe un teren tare, echipa sa ar fi putut să cîștige cu ușurință. Rănirea portarului și neînlocuirea lui la timp fuseseră însă fatale. Petrescu imprimase noului său colectiv același joc anarhic, cu pase lungi, peste apărarea adversarului. Atacurile rare ar fi putut să fie risipite cu ușurință dacă portarul ar fi fost valid.

După primul șoc, Crețu se ridicase de la pămînt și își reluase locul în poartă. Lovitura îl făcuse însă fricos. Cînd l-au ridicat de unde căzuse și l-au întrebat dacă mai poate să joace, desenatorul răspunsese că da. Antrenorul nu avea de unde să știe că el mai simțea încă în rinichi durerea pricinuită de lovitura primită la înghesuială.

În minutul 15, un contraatac surprinse pe Bibiloi prea înaintea. Acesta sprintă în același timp cu centrul înaintaș al ieșenilor. Alergau la fel de bine. Mingea se afla undeva între linia de centru și carcul de 16 metri. Stoperul „albaștrilor“ reuși să ajungă înaintea la ea și o împinse către portar. Noroiul opri balonul la mijlocul drumului.

Crețu ezită să iasă și centrul înaintaș al gazdelor, care-și continuase cursa, o împinse cu vîrfurile ghetelor în plasă. Urmă un scurt scandal între Bibiloi și portar. Luca interveni de pe margine și mingea fu pusă la centru.

În minutul 27 căzu și al doilea gol. „Steaua“ dominase steril pînă atunci. Cîteva șuturi puternice ale lui Mucală și „Inimă de porumbiel“ trecuseră pe lîngă poartă sau

fuseseră apărute de portar. Faza primului gol se repetă. De data aceasta, Gică fu cel care ajută pe „Spartak” să ridice scorul. La o minge înaltă, sări la cap prea devreme și balonul îl depăși. Vru să se întoarcă și nu reuși decât să împingă sfera de picle spre Crețu. O altă ezitare, un adversar țîșni din apropiere și tabela arăta 2—0 pentru gazde.

Luca își dădu seama că portarul era lovit mai rău decât arătase. Fu introdusă rezerva lui. Era prea târziu pentru meciul acela. În repriza a doua, „Steaua” nu reuși să înscrie decât un punct. Egalarea pe care o rîvneau cu toții nu se produse.

Întoarcerea se făcu într-o atmosferă deprimantă ce nu se risipi decât foarte târziu.

În săptămîna următoare, Moșa Mariancoviici nu mai ieși pe stradă. Ședea ascuns undeva, calculînd șansele echipei sale. Măngîru, abia stăpînindu-se, aștepta nepuținios ca și această săptămînă chinuitoare să ia sfîrșit. Nu înțelegea cu nici un chip liniștea antrenorului. Lucrul era explicabil pentru un cunoscător. Jocul făcut de „Spartak” pe teren propriu nu se dovedise de bună calitate și se putea spune cu siguranță că victoria obținută de ieșeni fusese mai mult norocoasă decât meritată.

La cafenea și în tot orașul aveau loc discuții aprinse. Pantelimon turba de furie. Pînă la Iași nu se putuse duce și n-avea să știe decât din auzite cum se desfășurase primul meci de baraj.

Stadionul fu asaltat de chibiți în zilele de antrenament. Nu lipseau „sfaturile” pe care numai Moșa Mariancoviici le-ar fi putut asculta, dar el nu se arăta deloc.

Luca se mulțumi cu două partide de acomodare cu o echipă locală și vincri seara declară pregătirile închise pentru a doua parte a barajului. Pe jucători îi ruga să nu se mai gîndească deloc la meciul pe care îl aveau peste două zile și căută cît se putea să-i distreze, ducîndu-i în două seri la rînd la cinematograf.

Nu se putea spune că se reușise în privința aceasta. Chiar Mucală, altădată atît de vesel, părea acum posac, îngîndurat, fără chef de nimic.

Petrescu III sosise singur joi seară, trăsesse la hotelul aflat deasupra restaurantului *Trecerea Dunării* și, după ce-și lăsase bagajele în camera închiriată pentru câteva zile, coborîse grăbit. Ploua mărunț, rece și asta îi convenea foarte mult, pentru că nu voia să întâlnească pe cineva cunoscut. Cîțva timp dăduse tîrcoale fostului local *Văduva*, privise prin geamurile aburite și, abia după ce se încredințase că nu va da de vreun hamal de la siloz, intrase.

După un sfert de ceas ieșise, o luase spre cartierul tătăresc și bătuse într-o poartă. Îl căuta pe Sandu căruia îi știa câteva adrese. După a doua încercare, află că „Leștie” nu putea fi găsit, pentru că de două săptămîni ședea la siloz. Nu era greu de ghicit. Luca îi cantonase.

Nemuțumit, se întorsese la hotel, ud learcă, și se culcase înjurînd. Vineri la prînz sosiră și jucătorii echipei „Spartak”, însoțiți de un număr destul de însemnat de susținători. Cazarea se făcu destul de ușor cu ajutorul sindicatului silozului la care apelă conducerea echipei ieșene.

Petrescu III nu ieșise toată după-amiaza următoare din camera sa. Timpul se îndreptase, soarele și vîntul iscat pe neașteptate zbici pămîntul umezit. Către seară, îl chemă la el pe Nicu-Vînzare bună. Acesta, mai gras ca altădată, abia mișcîndu-se, ajunsese un fel de ajutor al antrenorului de cînd fusese înlocuit. Se sfătuiră timp de un sfert de ceas și fostul stoper plecă în oraș. Nu se întoarse decît aproape de ora unsprezece. Petrescu îl aștepta în holul rece al hotelului. Jucătorii fuseseră trimiși în camerele lor și bătrînul antrenor se plimba neliniștit de colo pînă colo, măsurînd încăperea largă, cu mîinile la spate. Nicu-Vînzare bună părea obosit.

— Ce-ai făcut ? îl întrebă îngrijorat Petrescu.

— Vine, peste un sfert de ceas va fi aici.

— Bine, mormăi celălalt, așteaptă-l afară și ai grijă să nu fie văzut cînd urcă la mine. Dă-i numărul camerei și bagă de seamă să nu fi fost urmărit.

— S-a făcut !

După un sfert de ceas, Sandu sosi gîfîind în ușa hotelului. Era îmbrăcat în trening și în papuci de tenis, așa cum fugise pe o fereastră a creșei, din cantonament.

— Unde-i ? îl întrebă scurt pe Nicu.

— Sus, camera 27 ; tulește-o, eu îți acopăr retragerea...

Portarul hotelului, care primise un bacșiș de la Petrescu, își găsisese de lucru pe coridoarele de la etajul doi.

„Le știe“ căută numărul indicat, bătu și intră. Antrenorul îi întinse mîinile și-i spuse scurt :

— Sandule, am o afacere pentru tine. Pentru tine și pentru „Inimioară“...

Celălalt, încă nedumerit, pentru că nici Nicu-Vînzare bună nu știuse să-i spună despre ce este vorba, ascultă în tăcere.

— Te-a văzut careva intrînd aici ? se asigură de la început Petrescu.

— Nu, cine să mă vadă ?

— Dar la cantonament știe cineva că ai întins-o ?

— Se poate ? Cînd e vorba de-o afacere îmi țin gura.

— Bine, perfect. Trebuie să te întorci în cel mai scurt timp în cameră, să nu se afle că ai părăsit-o cumva. Cine stă cu voi ?

— Moșa Mariancovici.

— Atunci e bine, se liniște Petrescu. Dar Luca ?

— Nu vine decît mîine seară.

— Iim, foarte comod e domnul ăsta, dar are să-l coste ; ar fi trebuit să nu vă scape din mîină...

Sandu, arzînd de nerăbdare, îi reteză vorba :

— Spune mai repede, jupîne, că acum se face miezul nopții și trece sîrbul în inspecție. Am făcut eu un fel de hoit din pături, dar e dat dracului, se uită cu lanterna...

— Dacă ajungi mai tîrziu, să-i spui că ai ieșit la aer, că ți-era rău.

— Las' pe mine, știu eu să mint, mai bine zi-i despre ce este vorba.

Petrescu se plimba de colo pînă colo prin odaia strîmtă. Trăsese perdelele din timp și acum cerceta marginile ferestrelor, ca și cînd ar fi voit să se încredințeze că nu se vede nimic afară.

— Cum o duci de cînd am plecat eu ? întrebă.

„Le știe“ minți cu seninătate :

— Bine, cum s-o duc ? Am intrat în producție...

— Ce face ? se miră celălalt. Fugi de-aci, că nu te cred ! Tu și producție...

Bătrînul antrenor își bătu palmele una de alta.

— Știi că la Iași n-am putut să stau de vorbă cu voi, pentru că se uitau cu toții la mine ca la dracu. Ei, bine, aflu lucruri noi... Păi în echipă la mine nu știu dacă trece vreunul pe la serviciu. Am dat de niște băieți de zahăr.

Sandu îngălbeni de ciudă, dar nu spuse nimic.

— Și îți place ? întrebă antrenorul, batjocoritor.

— Iese mai un ciubuc, mai...

Petrescu își dădu seama că Sandu minte. Îl opri cu un gest scurt :

— Uite ce e, pe mine să nu mă duci cu zăhărelul. Spune mai bine că n-ai ce-i face. Așa te mai înțeleg ! Că de-aia te-am chemat...

Se mai plimbă de cîteva ori de la un capăt la celălalt al camerei fără un cuvînt și în cele din urmă se opri în fața lui Sandu :

— Ascultă, mă, ușă de biserică, tu mă cunoști bine cine sînt și ce-mi poate pielea. Eu cît am fost antrenor v-am ținut în palmă, nu-i așa ?

— Așa e, recunosc „Le știe“.

— Ei, bine, nici la Iași n-a fost altfel. Mă luaseră la început cu chestii de-ale lor, că producția, că C.C.F.S.-ul, vorbe... Le-am spus pe șleau : „Vreți să băgați echipa în Divizie ?“ „Vrem !“ „Ei, dacă vreți, paraua pe masă !“

— Și ?

— Și parcă nu i-ai văzut ? Am cîștigat cu patru puncte avans...

Sandu, care știa să-și vîndă scump pielea, zise cam cu îndoială :

— Dar fie vorba între noi, jupîne, nu prea-mi place cum jucați. Dacă nu făceați șmecheria cu portarul nu mai cîștigați !

Petrescu protestă de formă, se arată infuriat și pe urmă iar se opri :

— Mă băiete, la noi e limpede. Îi zice echipă de amatori, că n-avem altfel cum dracu să-i zicem, dar în fond tot la năravurile noastre bune am rămas. După fiecare meci, primă, masă la restaurant, ce vrei și ce nu vrei. De producție nici nu se pomeneste. Băieții sînt trecuți pe state în posturi mari, mai dau și ci din cînd în cînd pe acolo, la încasarea salariului... Pe scurt : nu vrei să vii și tu la noi la anul ?

— Viu, jupîne, cum să nu vii ? Cît dați ?

— Stai, stai, că nu-i așa cum îți închipui...

Își înghiți vorbele, se frămîntă parcă chinuit de o îndoială și în cele din urmă se hotărî :

— Uite ce este, Sandule. Ca să ne meargă și mai bine, trebuie să intrăm neapărat în Divizia „B” ! Pricepi ?

„Le știe” înțelesese de la început de ce fusese chemat, că nu juca fotbal de azi, de ieri.

— Adică cum ? întrebă rînjind.

— Adică trebuie să batem și duminică sau în cel mai rău caz să scoatem un meci nul. Atunci, e trai... Toată iarna vă duc la Predeal, în cantonament, mai achiziționăm doi-trei jucători ca lumea și să nu te miri că ne trezim în prima Divizie...

Sandu se îndoia, dar lucrurile cădeau tocmai bine. Tot nu mai avea ce învîrți în orașul ăsta puturos, de la dispariția lui Crăciunescu. Cu ocazia ce se ivca, abia își pierdea urmele ; era mai greu să dea de el, dacă l-ar fi prins pe magaziner și acesta ar fi vorbit.

Petrescu îl fixa cu îndărătnicie, căutînd să ghicească ce gîndește. „Le știe” avea un chip de nepătruns, zîmbu numai indiferent, cu aerul că îi este la fel de bine oriunde s-ar afla.

— Ce zici ?

Sandu nu răspunse.

— Îi iei și pe „Inimioară” și pe Mucală, am reface la Iași *tripleta de aur*, cum spune sîrbul...

Era greu acum să refaci *tripleta* și mai ales vechea prietenie ce-i legase atîția ani.

— Mucală ? se miră „Tat-al lor“. Poate n-ai auzit că s-a calificat ; e mecanic, știe șapte meserii, electrician, cantaragiu, unde-l pui, acolo-i bun ! Nu se mai poate sta de vorbă cu el. Dacă ai băgat bine de seamă, e căpitanul echipei. Ce-am pățit eu odată cu el, oi spune și la morți ! M-a bătut pe mine și pe Alecu de ne-a lăsat lați, pentru niște tricouri...

Petrescu părea nemulțumit de cele ce auzea.

— Cum, s-a făcut așa al dracului ?

— Da...

— Nu-i nimic, atunci îl lăsăm aici, dacă-i convine... dar „Inimioară“ ?

— Nici ăsta nu mai este cum era. Zice că s-a săturat de golănie. Și-a pus haine pe el, să-l vezi, nu-l mai cunoști...

Bătrînul antrenor clătină din cap și nu-și mai găsi locul. Se apropie de fereastră, trase un colț de perdea, privi afară strada și se întoarse decis :

— Dar dacă-i arăți niște bani și mai ales îi pomeniști cele ce ți-am spus, crezi că ai să-l convingi sau nu ?

Sandu dădu din umeri, nedumerit :

— Dracu îi mai știe pe toți ! Că Gică era la fel, Mucală la fel, Alecu la fel și acum nu mă mai înțeleg cu ei, parcă le-a sucit cineva capul...

— Uite, pe scurt, despre ce este vorba : duminică, echipa noastră trebuie să scoată măcar un meci nul ! Pentru asta și tu, și „Inimioară“, aveți treizeci de mii de lei !

Se făcu o clipă de tăcere. De afară se auzea țîrîitul ploii abia începute și roțile unui camion, zuruind pe asfaltul spart.

— Cît ? întrebă sugrumat Sandu.

— Treizeci de mii !

— Amîndoi ?

— Amîndoi !

— Adică cincisprezece unul și cincisprezece celălalt ?

— Da.

„Le știe“ nu mai spuse nimic. Se uita în pămînt, chiuit de gînduri. Petrescu îi așeză mîna pe umăr.

— La Iași, după angajare, vei mai primi zece mii. Asta numai tu, pentru că ai făcut cu mine afacerea. Nu-i spui nimic lui Alecu...

Celălalt nu răspunse. Se ridică după cîteva clipe în picioare, se învîrți nedumerit în jurul patului nedesfăcut, și îndrăzni :

— Dacă mai dai cinci mii pe cap de om e-n regulă.

Crezu că Petrescu nu-l auzise și repetă :

— Patruzeci de mii, adică douăzeci de mii de ficcare. Pius cele zece mii la Iași. Gîndește-te că nu-i atît de ușor. Nimeni n-ar putea s-o facă fără să se gîndească, pentru că dacă se prinde cineva, pîrnaia ne halește !

Antrenorul ezită, vru să mai spună ceva, dar chipul hotărît al celui din față nu-i mai lăsă răgaz :

— Bine. Uite, am să-ți dau banii din seara asta...

Sandu crezu că Petrescu glumește. Nu se fac așa afacerile astea, că poți rămîne cu buzele umflate. Nu-l cunoștea însă prea bine pe bătrîn. Antrenorul căută o cheiță, trase de sub pat geamantanul, îl deschise și-l așeză pe o pătură de deasupra. Din fundul său, de sub niște rufe, scoase un plic voluminos și-l desfăcu. Hîrțiile albastre de o mie de lei îi luară ochii lui „Le știe“. De luni de zile nu mai văzuse atîția bani.

Petrescu numără calm patruzeci de mii. Mîinile vagabondului începură să tremure. Era prea mult...

Cînd termină, se întoarse cu o față rîzătoare și întrebă :

— Ei ?

Sandu întinse mîna să ia hîrțiile. Bătrînul îl potoli cu un gest ușor :

— Stai, ușurel ! Că mai este încă ceva de făcut...

Și cu aceleași gesturi meticuloase, așeză pachetul de bancnote lîngă el, scoțînd apoi dintr-o teacă de piele o lamă bine ascuțită. „Le știe“ îl privea nedumerit. Petrescu împărți banii în două grămezi și înjumătăți hîrțiile cu lama, tăindu-le atent, ca nu cumva să lase o parte mai mare decît cealaltă. Cînd termină, îi întinse lui Sandu un teanc de mii ciopîrțite.

— Poftim ! După meci, urci aici fără să te vadă nimeni și capeți și cealaltă jumătate a banilor. Nu-ți rămîne decît să lipești o foiță subțire pe deasupra și banii sînt bani...

Lui „Le știe“ nu-i mai rămânea decît să întreb ce trebuia să facă. Numără cele patruzece de jumătăți, le vîrî în buzunarul treningului și clipi din ochi :

— S-a făcut, jupîne... Numai să mă înveți...

— E simplu, spuse Petrescu mulțumit, încuindu-și geamantanul. Știi ce-i aia *obstrucție* ? Adică, cum primești mingea o trimiți la altul greșit. Ai o ocazie de gol, tragi afară. Dacă într-o înaintare am două găuri nu mai mi-e frică. Voi pune apărarea să stea mai mult pe ceilalți, ca să-i anihileze. Voi puteți face orice, în afară de a marca goluri. O mai dați lateral, o mai pasați în urmă, mai luf-tați, nu prea mult ca să nu se bage de seamă, e lim-pede, nu ? Asta se numește că am două motoare stinse !

— Am înțeles, jupîne !

— Totul este să nu se afle că ai fost aici. De te-ar pica cu ceară și să nu spui, nu de altceva, dar dacă intri tu la apă să aibă cine să te scape, cunoști cum se întîmplă în cazuri de astea, nu mai e nevoie să mai vorbesc... Și atenție la „Inimioară“, ia-l ușor să nu se sperie. Promite-i că vom avea grijă să fie angajat imediat la Iași, formele le fac eu, nici o grijă. De Mucală zici că ți-e frică ?

— Da.

— Lasă-l în pace, îmi ajung doi inși, restul vor face ceilalți, că nu sînt morți ; du-te acum să nu se observe că ai lipsit. Ne-am înțeles, duminică seara după meci vii să iei restul.

Jos, în holul hotelului, îl aștepta Nicu-Vînzare bună care ieși înainte, să vadă dacă nu cumva e cineva pe stradă. După cîteva minute, îi făcu semn celuilalt :

— Acum. Sandule. ia-o pe la întunerice și dă-i bătaie pînă la cantonament. Portarul a coborît ?

— Nu.

— L-am trimis pe sus ca să nu te vadă, să nu poată să dea din plisc.

„Le știe“ se îndepărtă repede. În zece minute ajunse la siloz. Îl ocoli și sări gardul prin spatele curții, ferin-du-se să întîlnească vreun paznic. Ploua mărunț și tre-ningul i se umezise. Găsi fereastra deschisă și intră în aripa creșei unde dormeau ceilalți. Închise după el și se strecură pisicește în patul său. Nu-l simțise nimeni.

Sîmbăta dinaintea meciului trecu într-o încordare surdă. Sîrbul nu-și mai găsea locul. Luca îl îndepărtase de cîteva ori din preajma băieților. Urcase de patru ori pînă la magazie și tot de atîtea ori coborîse. Controlase tot de atîtea ori ghetele jucătorilor, le încercase crampoanele, le mai pusese pe calul de fier, bătîndu-le cuiele, iar desfăcuse șireturile și le înnodase la loc, trăsese afară din raft tricourile, le pipăise, unele i se păruseră prost călcate, ea să-și găsească pe cine să-și descarce furia, se legase iar de moș Ifrim, magazinerul, dar acesta nu-i răspunsese, pentru că nu avea chef de vorbă. Pe la prînz își făcuse în cele din urmă apariția la *Picioare multe* ca să vadă „ce morală” au spectatorii de a doua zi.

Pantelimon, uitînd vechea dușmănie, se ridică de la masă și-l întîmpină cum îl văzu :

— Ce s-aude, sîrbule ?

— Ce să se audă, bre, bine, bine.

Vorbea cam cu jumătate de gură și asta îi îngrijora pe chibiți. Cîțiva fuseseră și la hotel, unde știau că au tras ieșenii, și-l căutaseră pe Petrescu. Antrenorul nu se arătase, trimițîndu-le vorbă că e bolnav. Nici cu jucătorii lui „Spartak” nu era de vorbit. Aproape nimeni nu-i văzuse. Nu coborau decît la masă și numai sîmbăta dimineața fuseseră zăriți de un hamal de la siloz, alergînd ușor spre marginea orașului. Erau îmbrăcați în treninguri maro, așa cum spusese acesta, și după trei sferturi de ceas se întorseseră la hotel.

Pantelimon era desperat că nu poate să-și facă o idee ca lumea despre șansele echipei sale. Președintele colectivului sportiv al silozului nu scotea nici el un cuvînt. Părea mai curînd depășit de evenimentele ce urmau să aibă loc.

Moșa Mariancovici nu rămase în cafenea decît un sfert de ceas, după aceea dădu un ocol prin tot orașul pe bicicleta sa. Se oprea din cînd în cînd, își umfla cauciucurile și pleca mai departe. În timpul ăsta mai dădea cîte un sfat celor adunați în jurul său :

— Mîine să veniți cu mic, cu mare și să faceți galerie, că altfel e prăpăd ! Dacă nu începeți tare, pierdem și e păcat !

La cantonament, pentru că ziua era frumoasă, Luca organizase cîteva jocuri distractive. Se făcu la început o partidă de „ereți și porumbei“, ceea ce le plăcu băieților, pentru că din copilărie nu se mai alergaseră în felul acesta, apoi se trecu la o „capră lungă“ și în cele din urmă făcură o „bîză“ care-i distră foarte mult.

Sandu profită de repausul de după masă și-l trase deoparte pe „Inimioară“ :

— Alecule...

— Ce-i ?

— Apropie-te...

„Inimă de porumbiel“ veni nepăsător.

— Am să-ți spun o chestie lată de tot. Dar dacă te juri că n-ai să suflă la nimeni...

„Inimioară“ încuviință.

— Alecule, dacă se află ceva, te dau în gît, să știi...

O clipă inima celuilalt bătu mai tare. Nu mai avea chef să se amestece în afacerile cu grîu.

— Ți-am spus că nu mai...

— Nu e vorba de asta. Vino mai încoace...

Sandu privi împrejur și, nevăzînd pe nimeni, scoase cincisprezece jumătăți de mii din buzunar.

— Poftim, ale tale sînt...

Alecu le privi uluit, neînțelegînd nimic.

— Ce-i cu astea?

— Cincisprezece mii de lei. Restul îi ai după meci...

— După care meci?

— După meciul de duminică...

O bănuială îi încolți în minte și-i întinse banii înapoi lui „Le știe“ :

— Sandule, e un lucru necurat, nu mă bag, ce vrei să faci?

„Tat-al lor“ rîse fără convingere, scormonindu-l cu privirea.

— Ia-i, du-te dracului și ascultă-mă!

Privi împrejur și-i vîrî mai bine jumătățile de mii în mîna.

— Mergem la Iași după meciul de duminică. Am vorbit cu Petrescu. Salariu mare, producție canci, prime, prime, intrăm în Divizia „B“, nu înțelegi? Ce să ne mai omorâm aici pentru cîteva mii de lei? La Iași mai căpătăm ceva dacă reușim să facem ca „Spartak“ să scoată mîine un meci nul...

Vorbele îl ameteau pe „Inimioară“.

— Sandule, stai încet, că prea m-ai luat repede, tu ești nebun!

— Bagă mai bine banii ăia în buzunar să nu te vadă careva cu ei.

„Inimă de porumbiel“ îi îndesă în buzunarele treningului fără să se mai gîndească la ceva.

„Le știe“ îi vorbea repede, ca să nu-i mai lase timp de gîndit:

— Îi dăm dracului pe ăștia cu producția lor, luni o și întindem la Iași. Toată iarna, mi-a spus Petrescu, ne ține în cantonament la Predeal. Au parale cîte vrei, ce ne mai trebuie? Dacă am putea să-l luăm și pe Mucală...

— Ești nebun, dacă ne află Foxul ne toarnă...

— Bine, lasă-l pe săritul ăla, uite ce avem de făcut, un fleac!

Alecu tot nu-și revenise, pipăia banii din buzunar în neștire și se uita împrejur.

— Spune...

— O să ne facem că pasăm la alții, noi n-avem voie să marcăm nici un gol, înțelegi? Dacă se poate să-i încurcăm pe ceilalți, să întîrziem mingea, s-o dăm mai departe, totul trebuie făcut cu șpil, înțelegi?

„Inimioară“ dădu din cap. Înțelese.

— Asta e, acum te las, nu trebuie să se bage de seamă că am vorbit ceva...

Se despărțiră și „Le știe“ răsufală ușurat. Totul mersese mai ușor decît se așteptase. Îi rămăseseră și cinci mii de lei pe deasupra, dintr-o mișcare. Cine poate, oase roade, vorba aia...

Seara, după masă, Alecu arăta foarte abătut. Sandu nu mai îndrăzni să se apropie de el și să-i spună ceva. Antrenorul băgă de seamă că „Inimioară“ nu era în apele lui.

— Ce-i cu tine? îl întrebă.

— Nimic, tovarășe antrenor...

— Te doare ceva? Spune acum, e mai bine. Mîine avem un meci greu și va fi tîrziu...

— Nu mă doare nimic.

— Te gîndești poate că nu vom bate...

— Poate...

Luca rîse, liniștindu-l :

— Nici o grijă ! Sînt ușor de învins dacă vom urma tactica propusă...

Le vorbise o oră înainte de cină și i se părea că băieții pricepuseră totul. De unde să știe el ce-l mîncea pe dinăuntru pe Alecu !

Mangîru făcuse o ultimă inspecție înainte de culcare, abia legase două vorbe cînd se apucase să vorbească și în cele din urmă renunțase. Luca știa că nici el și nici Moșa nu vor dormi în noaptea aceea.

Sîrbul stătea numai pe afară, privind cerul. Cu cîteva ore înainte inspectase terenul de joc, se arătase nemulțumit, cercetase barele, marcajul, mai măsurase o dată distanța de la linia de 16 metri, clătinase supărat din cap și în cele din urmă se hotărîse să se ocupe de starea timpului. Ceru la telefon redacția ziarului local și se interesă de buletinul atmosferic. I se spuse că va fi o zi fără ploaie, dar cum era Toma necredinciosul, ieșea din sfert în sfert de ceas și se uita la cer, spre mulțumirea antrenorului care scăpa de gura lui neobosită.

„Stingerea“ se dădu la ora nouă și jumătate și Moșa Mariancovici, numai în tîrlici, își începu rondul prin mijlocul odăii. Jucătorii adormiră greu, aveau chef de vorbă, somnul nu venea prea repede. Cel mai neliniștit se arăta Alecu. „Ce-o fi avînd, bre ?“ se întreba președintele. Nici lui nu-i ardea să se ducă să se culce. Se făcuse miezul nopții și tot se mai învîrtea cu un mers neauzit în jurul paturilor. Luca intră și el, ascultă zgomotul respirațiilor și-l trase afară pe sîrb :

— Du-te de te culcă, Moșa, ajunge, au adormit. Trebuie să fii și tu în formă mîine...

— Nu mi-e somn, *brat moi*, mă omoară gîndul că...

— Taci din gură, cobe bătrîna, mîine batem ușor, vei vedea !

— Crezi ?

— Cum să nu cred ?

La drept vorbind, nici lui Luca nu-i era somn. Era la fel de îngrijorat ca ceilalți. În fotbal nu există meci dinainte jucat. Se pot întâmpla atâtea lucruri...

În patul lui, „Inimioară“ ațipise greu. Banii nu-i sco-sese din buzunarul treningului. N-avusese timp nici să se uite la ei. După vreun ceas intrase în closet și-i sco-sese să-i mai numere o dată. Atunci văzuse mai bine despre ce era vorba și pricepuse. „Restul după meci !“ Îi vîrîse înapoi și vrusese să-i ascundă undeva. Nu avea unde. Hainele erau așezate la un loc, într-un vestiar, ca să se strecoare pînă acolo, ar fi dat de bănuît. Nu-i rămînea decît să-i lase unde se aflau, deși parcă îi ardeau mîinile.

Pînă să adoarmă se gîndise la cele ce-i spusese „Le știe“. O plecare la Iași l-ar fi rupt de prietenii pe care și-i făcuse aici și asta nu-i prea plăcea. Abia începuse să se obișnuiască cu o viață ordonată și Sandu îl trăgea înapoi. Nici banii nu erau de aruncat. Cu cincisprezece mii de lei și-ar fi putut face trei costume de haine, prinț ar fi arătat, nu altceva, că-l apucase pofta să fie îmbrăcat ca lumea, să nu mai curgă zdrențele de pe el.

Dar dacă o să se bage de seamă ?

Se răsucea în așternut și voia să adoarmă, să uite de orice. Somnul însă nu venea deloc. Picioruș ofta și el alături, ca și cînd ar fi fost chinuit de o grijă mare.

Abia după vreun ceas și jumătate reuși să închidă ochii, avu niște vise îngrozitoare și în zori se trezi de cîteva ori nădușit, căzînd din nou într-o amorțeală grea.

Pînă la ora 12, toată lumea credea că această stare sufletească a jucătorilor se va schimba. Păreau nedormiți, aveau cearcăne sub ochi, vorbeau nervos, gata de ceartă

parcă, se evitau unul pe altul ca și când ar fi avut fiecare o boală molipsitoare și Luca regreta că sîrbul nu le mai spunea ca altădată poveștile sale vesele.

Era o zi senină, rece, de noiembrie. Nu bătea nici vîntul. Orașul părea curat, spălat de ultimele ploi. Încă de la ora 2, stadionul se umpluse. În deschidere, jucau juniorii silozului cu echipa unui liceu din Constanța. Meciul era antrenant și nu lipseau aplauze.

Pentru cunoscători, lipsa lui Pantelimon și a lui Vizante părea de neînțeles. Colonelul Pătrulescu îi căutase și la cafenea și la arenă, fără să dea de ei. Ca să se liniștească, își spuse că or să vină cu echipa de la cantonament. Din cînd în cînd își scotea ceasul său de aur și-l privea. „Puștii“ mai aveau numai un sfert de ceas de jucat și după încă tot atît începea meciul cel mare. Le păstra cu mare greutate celor doi locurile, pentru că era o înghesuială de nedescris. Treptele de lemn abia mai țineau mulțimea nerăbdătoare. Peluza se umpluse și încă de pe acum hamalii de la siloz își încercau vocile, după cum le recomandase sîrbul.

În cele din urmă, se auziră strigăte și colonelul Pătrulescu înțelese că echipele sosiseră la teren. Se ridică în picioare să fie văzut de departe, dar în mulțimea aceea își dăduse seama că era foarte greu să fie zărit. Se așază resemnat, făcînd loc unor vecini mai gălăgioși.

Sub tribune, cele două formații făceau încălzirea. Mulțimea aflată pe ultima treaptă privea mișcările vii ale jucătorilor. Echipele strînse în două cercuri, unul roșu și altul albastru, alergau ușor. Jucătorii loveau cu precizie baloanele aruncate de antrenori, fără să se privească. Galeria ieșenilor, adunată într-un colț al tribunei principale, se antrena, scoțînd din cînd în cînd cîte un „Spar-tak“ prelung...

Foile de arbitraj fuseseră încheiate și arbitrii fluierară. Sîrbul își făcu instinctiv o cruce mare și scuipă în sîn. Luca îl mai întrebă o dată pe Alecu dacă se simte bine și acesta, palid, nedumerit, răspunsese că da, intrînd brusc pe teren, buimăcit parcă de mulțimea zgomotoasă din tribune.

Se făcu salutul. Mucală cîștigă ca de obicei la alegerea terenului și jocul începu nervos. Petrescu se așază calm

pe banca rezervelor, privind. Avea pe față un zîmbet de mulțumire care nu-i scăpă lui Luca. Acesta își amintea ultimul meci, la venirea sa în C..., cînd bătrînul antrenor nu arăta chiar atît de liniștit.

Ciocnirea celor două echipe se produse de la început, ea și cînd jucătorii numai atît ar fi așteptat. Ieșenii se arătau decisi la balon și nu era greu să ghicești că adoptaseră o tactică de apărare. Luca bănuise lucrul acesta și le spusese băieților să nu înghesuie jocul numai în jumătatea de teren a oaspeților, ceea ce halfii făceau, neavîntîndu-se prea înainte. Cîșu se arăta într-o formă foarte bună și încercă poarta de departe de cîteva ori, spre surprinderea lui Petrescu.

Atacurile se repetau și „Spartak“ nu lăsase înainte decît trei oameni: cele două extreme și centrul înaintaș. Linia de fund a localnicilor nu ieși din dispozitivul de apărare, după cum se înțeleșeseră înainte de meci.

Publicul local acoperise galeria ieșenilor. Hamalii de la peluză dominau tot stadionul cu vocile lor. Trei ocazii fură ratate la rînd. Două de către „Inimioară“ și una de către Mucală. Sîrbul își mușcase buzele pînă la sînge, nemaigăsindu-și locul.

Urmă un contraatac al oaspeților, respins ușor de Bibiloi cu o lovitură de cap, de aci mingea ajunsese la Șoșon, care pasă în cruciș. Un șut sec al lui Picioruș zgudui bara. Un fundaș respinse în corner. Petrescu nu mai era atît de calm. Se ridicase în picioare, palid, și urmărea jocul cu pumnii strînși. Fuma țigară după țigară, sfărîmîndu-le la jumătate cu piciorul. „Le știe“, un foarte bun tehnician, se arăta de nerecunoscut. Pasele lui cădeau totdeauna ori prea înainte, ori prea înapoi. De două ori ezită să tragă, ajuns singur în fața porții.

Spectatorii se ridicaseră în picioare, strigînd. La o lovitură de colț, Mucală introduse balonul cu mîna în plasă, dar arbitrul nu acordă punctul, spre disperarea lui Moșa Mariancoviici, care țipa în gura mare că fusese un gol perfect valabil.

Cel mai nenorocit dintre jucători era Alecu. Lipsit de convingere, trimitea baloanele la întîmplare, mai mult să scape de ele, chinuit de remușcări. Nu putea să înșele publicul acela, pe oamenii din spatele porții sale care-i

strigau cu dragoste numele, așteptînd de la el un punct. Undeva, în mulțimea aceea, era și Prică, prietenul său cel mai bun de la o vreme... Auzea, parcă peste toate glasurile, țipetele lui Moșa Mariancovi, și îi venea să iasă afară, să se ducă la antrenor și să-i mărturisească totul. Sîrbul și-ar fi dat și cămașa de pe el numai ca echipa lor să cîștige și ei puteau să cîștige, dacă n-ar fi fost înșelăciunea aceasta pentru bani.

Jumătatea reprizei nu adusesese nici o schimbare. Apărarea ieșenilor lupta din răputeri ca să respingă baloanele trimise de cei doi halfi de margine ai gazdelor.

Mucală nu mai înțelegea nimic. De două sau de trei ori, Sandu trăsese cu latul pe lîngă poartă, deși era aproape singur. Pe el îl țineau cîte doi jucători și abia reușea să trimită balonul la un coechipier, cu vîrfu bocancului. Cele două extreme erau la fel de bine marcate. Nici Alecu nu făcea vreo scofală. Părea năucit, se mișca greoi, trimitea mingile tîrziu, păcat de atîtea ocazii...

Luca își dădu seama că ceva nu era în regulă. Motorul echipei avea undeva o fisură. Toate atacurile se împotmoleau în fața careului de 16 metri al adversarilor. La început crezuse că linia de atac a echipei sale nu se poate mișca în voie din pricina înghesuiei și le strigă celor doi interi să rămîină mult în urmă, acționînd cu pase în adîncime. Alecu și Sandu îl ascultară, dar pasele lor erau interceptate cu siguranță de linia de fund a oaspeților. Timpul trecea și el știa că întîrzierea putea să fie fatală „albaștrilor“. O dată cu primul punct înscris, ieșenii aveau să se prăbușească. La fel ca în primul meci, superioritatea gazdelor era ușor de văzut.

Cu zece minute înainte de sfîrșitul reprizei, Sandu mai scăpă o dată singur. Pătrunse în careu, un fundaș îl urmări și „Le știe“ se bîlbîi inexplicabil, lovînd cu vîrfu ghetei în pămînt. Mulțimea se ridicase în picioare gata să aplaude deschiderea scorului. Balonul se tîrî ușor pînă în brațele portarului. Petrescu III își șterse sudoarea de pe frunte, ușurat. Nici el nu ar fi reușit mai bine să înșele atîția oameni. Mucală se enervase și-l înjura. Ca niciodată, Sandu nu-i răspunse. Părea foarte odihnit și cu poftă de joc. Alerga pe tot terenul căutînd baloanele și Luca nu

înțelegea cum le trimite atât de prost totuși. Îi strigă să-și păstreze locul, bănuind că acele curse înainte și înapoi îi epuizaseră energia.

„Inimă de porumbiel“ simțea că se înăbușe. Vru să nu se mai gândească la cei din jur, trimise un pas în adâncime prin surprindere și parcă-i veni să rîdă cînd văzu privirile speriate ale lui Sandu. Oprindu-se dintr-o cursă, zări, dincolo de plasa de sîrmă, chipul chinuit al lui Mangîru și i se făcu rușine. Primi o minge laterală și în tăcerea stadionului, auzi distinct glasul lui Prică :

— Nu te lăsa, marinarule ! Trage ! Trage !

Asta îl hotărî. Mai merse cinci pași și privi înaintea lui. Apărarea ieșenilor se replia. Nu venea nimeni spre el. Sandu îi făcu cu ochiul. Pentru că așa erau înțeleși, fundașii „roșilor“ țineau extremele, iar stoperul se retrase în spatele lui Mucală. Dacă ar fi vrut ca și această acțiune să se sfîrșească prost, acum ar fi trimis mingea către poartă „printre“ doi. Ea ar fi fost culeasă imediat de către portar și ar fi putut să-l învinovățească pe Mucală că nu i-a înțeles gîndul. Ajunsese pe linia de 16 metri și Prică mai strigă o dată, acoperind huietul mulțimii :

— Trage, marinarule !

În asemenea clipe e mai greu să gîndești limpede. Ezită cîteva secunde, mai privi o dată către Mucală. Acesta îi făcea „gaura“, trăgînd după el pe stoper într-o parte. Încă trei pași și putea să marcheze. Un half venea în goană din urmă. Îl fentă ușor, făcîndu-se că trimite în stînga și fără să mai ezite trimise mingea în plasă cu un șut puternic. Portarul se aruncă zadarnic.

„Le știe“, palid, îl privea nedumerit. Într-o clipă, „Inimioară“ se simți îmbrățișat de ceilalți. Gîfîind, cu lacrimi în ochi, îi privi. Erau prietenii lui de echipă, cum putuse să se gîndească să-i vîndă ? Publicul, în picioare, se îmbrățișa de asemenea. Prică striga mai tare ca toți, ridicat pe umerii unuia :

— Trăiască marina și aviația !

Sandu, prefăcîndu-se că-l îmbrățișează și el, îi șopti sugrumat :

— Ești nebun ? Pierdem banii... Nu uita că nu avem decît jumătățile !

Alecu îl scuipă între ochi, spunându-i :

— Mișcă-te de aici, ori am să spun totul !

Celălalt îl lovi cu gheata în gleznă. Totul se desfășură atât de fulgerător, încît nimeni nu observă cele întîmplate. Alecu simți o durere ascuțită urcîndu-i-se în mușchi, șchiopătă puțin și căzu ușor pe o parte. Meciul se întrerupse. Luca intră pe teren și-l întrebă îngrijorat ce are.

— Nimic, numai puțin, să văd dacă m-a lovit rău...

Fu scos pe tușă și-și privi glezna. Sandu îl lovise mai sus decît ar fi trebuit. Cîțiva centimetri numai și ar fi fost silit să părăsească terenul. Își frecă piciorul, Luca îl întrebă cine l-a lovit, dar „Inimioară“ nu-i răspunse.

— Să-ți pun un bandaj ? întrebă antrenorul.

— Nu e nevoie, după puțină alergare trece, n-am oasele moi.

Rîse stîngerit și își trase jambiera la loc. Trebuia să între din nou pe teren. Iar la pauză știa ce are de făcut...

Pe margine, Petrescu privea nedumerit jocul. Nu văzuse lovitura lui Sandu și se întreba dacă golul marcat de Alecu fusese întîmplător sau voit. De altfel, proștii lui de apărători îl lăsaseră atât de liber, încît numai un orb n-ar fi marcat în situația aceea.

Repriza se termină cu o bară trasă de Mucală. Aproape 18 jucători erau înghesuiți în jumătatea de teren a ieșenilor. Pentru toată lumea era limpede că „albaștrii“ nu mai aveau cum să piardă.

19

Deodată, tot ceea ce păruse de neînțeles celor mai mulți, căpătă o explicație. „Inimă de porumbiel“ se ridicase în picioare, în mijlocul cabinei. Deasupra, se auzea larma surdă a stadionului, tropăitul de picioare și fluierele celor mai îndîrjiți. Luca își privea tocmai ceasornicul.

Pauza aproape trecuse. Mai erau două minute. La început crezuse că nu aude bine. Nici unul dintre jucători nu fusese atent la cele ce spunea Alecu. Acesta striga încă în gura mare :

— Băieți, tovarășe antrenor, vreau să vă spun ceva...

„Le știe“ trântise un bocanc de dușumele și-i strigase înspăimântat :

— Ce-ai înnebunit ? Te omor...

— N-am înnebunit deloc !

„Inimioară“ căuta grăbit în buzunarele treningului său, agățat într-un cui.

Sandu se aruncă spre el, voind să-l lovească peste gură. Mucală, care era foarte aproape, îi puse piedică. „Le știe“ căzu grămadă. Antrenorul se aruncă în mijlocul lor. Mangîru și Moșa Mariancoviți îl traseră înapoi pe Alecu.

— Ați înnebunit, bre ? Tocmai acum vă luați la bătaie ? țipa sîrbul. Ce v-a apucat ?

„Inimă de porumbiel“ gîfîia cu fața asudată.

— Tovarășe antrenor, uite...

În pumnul lui mare ținea teancul de bancnote înjumătățite.

— Uitați-vă, ăsta-i prețul...

Glasul i se sugrumă ca și cînd l-ar fi gîtuit cineva. Căzu pe bancheta de lemn și izbucni în plîns. O clipă fu tăcere. Nu înțelegea nimeni nimic.

— Ce preț ? bîlbîi Mucală.

„Le știe“ se ridică și se așează alături, privind în pămînt.

— Să scoată și el banii ! strigă Alecu, arătîndu-l. Și el are cincisprezece mii de lei rupți în jumătate.

— Ce face ? răcni Mucală și se repezi spre Sandu pe care-l și izbi cu pumnul peste gură.

— Pe libertatea mea, că nu mai iese viu de aici ! striga.

Antrenorul îl imobiliză repede cu ajutorul lui Fane-Mahomed.

— Tăceți ! Tăceți ! strigă el.

Era greu însă să potolești această furie generală. Gică-Marafet îl izbise pe „Le știe“ cu vîrful bocancilor în stomac. Sandu se prăbuși gemînd.

— Lasă-mi-l mie, lasă-mi-l mie ! spunea furios mecanicul.

— Tăceți ! Ce, ați înnebunit ? striga Luca din răsputeri. Îl ridică pe Sandu și-l scutură de câteva ori :

— E adevărat ? îl întrebă.

„Inimă de porumbiel“ îi și scotocise buzunarele. Ca și Alceu, neavînd unde să-și ascundă banii, „Le știe“ îi ținuse în buzunarele treningului.

— Uitați-vă, alte hîrtii înjumătățite. I le-a dat Petrescu.

Le numără : erau douăzeci și cinci.

— Di ci i le-a dat ? întrebă Mangîru, palid, abia stăpînindu-se.

— Pentru ca să nu marcăm nici un gol. Lor le trebuia aici un meci nul. Dacă nu le dădeam nici un gol, oricare ar fi fost rezultatul, primeam și jumătățile celelalte.

— Așa e ? se repezi și sîrbul. *Boje moi, boje moi*, îi mănînc beregățile.

— Și fără să mai aștepte altceva se repezi și-l lovi de câteva ori cu pumnul. Sandu se feri cît putu. Luca se aruncă între ei.

Ușa se deschise și intră Dumitru Mîțu.

— De ce nu ieșiți, că a fluierat arbitrul ? întrebă și se opri speriat văzînd fețele celorlalți. Ce dracu s-a întîmplat aici ? Ce aveți ?

Moșa Mariancovici mai scrișnea neputincios în spatele antrenorului.

— Mizerabilul ! Își bate joc de munca noastră, de tot ce-am făcut noi un an de zile...

Vru să-l mai izbească de câteva ori, dar mîna directorului îl opri.

— Ajunge, sîrbule. Vreau să știu exact cum s-a întîmplat.

Luca se așeză zdrobit pe banchetă. Capul îi vîjîia ca la înecați. Nu mai putea spune nimic, asculta numai doborît.

Dumitru Mîțu se uita la Mucală care-i arăta hîrțile.

— Ce murdărie ! Ce murdărie ! repeta antrenorul.

Mangîru îl chemă la el pe președintele sindicatului și-i șopti :

— Du-te repede la miliție și caută pe cineva, să punem mîna pe pungașul ăsta de Petrescu.

Luca se ridică în cele din urmă. Fluierul arbitrilor se auzea acum undeva foarte aproape.

— Băieți, le spuse jucătorilor. Trebuie să cîștigăm acest meci. El e ca și cîștigat încă de pe acum. Mai sînt 45 de minute de joc. Știți ce aveți de făcut...

Nu răspunse nimeni, dar privindu-le chipurile încruntate, antrenorului nu-i mai fu frică.

— Cît despre Sandu, vom vedea după meci, deocamdată intră Paraschiv în locul lui. Moșa, caută-i licența...

Pe coridorul subsolului răsunau bocancii jucătorilor oaspeți. Se strigau, nu lipsea nici vocea atît de cunoscută a lui Petrescu III.

Luca czită o clipă. Ar fi trebuit să-l înlocuiască și pe Alecu, dar se răzgîndi.

— „Inimioară“, îi spuse, nu ești atît de rău cît am crezut noi. Mai e o repriză, ai ocazia să ne faci să-ți uităm greșeala...

După asta, nu-i mai spuse nimic. Se întoarse spre rezerva lui Sandu.

— Ești gata, Paraschive ?

Acesta își lega șireturile albe.

Jucătorii începură să iasă. Mucală le strigă :

— Băieți, pe ei, acum să vă vedem. Alecule, îndreaptă cocoșa ! Bine că știm cum stăm. După meci, tot o să-ți dau o bătaie soră cu moartea, să mă pomenesci toată viața, știi tu cum caftesc eu... Acum trebuie să joci bine, altfel e vai de mama ta...

„Inimă de porumbiel“ ieși ultimul. În ușă se întoarse spre antrenor :

— Tovarășe Luca, o să vedeți...

— Haide, haide, du-te că-i tîrziu...

Înăuntru nu rămăsese decît directorul, președintele sindicatului, Moșa Mariancovici și Sandu, care-și ștergea fața însîngerată cu un tricou.

— Lepădătură ! se aruncă spre el sîrbul. Fiu de cătea !

Și vru să-l lovească din nou. Directorul îl împiedică încă o dată.

— Moșa, ajunge ! Nu sîntem pi cîmp !

Ieșiră afară, uitându-l pe „Le știe“ pe bancheta de lemn. Vagabondul stătu năucit cîteva momente și pe urmă înțelese că e pierdut. Într-o clipă își trase treningul pe el, lepădă bocancii de fotbal și se încălță cu tenișii. Se strecură pe coridor, uitîndu-se în dreapta și-n stînga. Nu era nimeni. Repriza a doua începuse. Se auzea zgomotul prelung al galeriei.

Vagabondul nu se opri decît la gară.

Mangîru, amărît, privea jocul. Se căina lui Moșa Mariancoviți :

— Așa-mi trebui, cap di prost ci sînt ! Așa-mi trebui ! I-om ținut în palmă, i-om crezut oameni și uiti-i ce-mi făcură ! Și cînd mă gîndesc că din pricina acestui derbedeu di Sandu era să-l concediez pi antrenor ! Așa-mi trebui !

Meciul începuse rapid, cu atacurile furioase ale „albaștrilor“. Petrescu îl căutase din ochi pe „Le știe“ și văzînd că fusese înlocuit, înțelese că totul se aflase. Îl cuprinse spaima. Își simțea palmele asudate. Privi spre banca rezervelor unde era Luca. Acesta se uita liniștit la joc. Ar fi vrut să iasă din incinta arenei, dar nu se mai putea. Se mulțumi să rămînă în spatele porții echipei sale, evitînd să se îndrepte spre locul unde stătea antrenorul gazdelor.

Alecu căută poarta încă de la început. Două șuturi de la 20 de metri trecură peste bara transversală. Apărarea „roșilor“ nu mai putea face față atacurilor repetate. Fundașii dădeau semne de oboseală. Petrescu III striga cu mîinile pîlnie la gură halfilor de margine să rămînă mai înapoi ca să-i ajute. Avea o senzație de gîtuire și glasul lui răgușit era lipsit de convingere.

Meciul deveni din ce în ce mai încordat. Oaspeții se apărau îndîrjit, căutînd să mențină acest scor minim. De două ori extrema dreaptă a „albaștrilor“ fu aruncată dincolo de tușă. Hamalii de la peluză huiduiră prelung. Arena semăna cu un cazan încins.

După zece minute de la reluarea jocului, Șony trimise sus, în fața porții. Mucală sări cu stoperul la balon, simulă că trage și lăsă mingea lui Picioruș. Acesta șută scurt în bară. „Inimioară“, îndîrjit, căuta un unghi bun de tragere. Aducea baloane din urmă, le trimitea cu precizie lui Paraschiv, lateral. Juniorul, intimidat puțin de strigătele tri-

bunci, greși de câteva ori, dar încetul cu încetul se puse pe picioare. Al doilea gol fu marcat în minutul 67. O centrare de pe dreapta îl găsi pe Mucală între doi adversari. Șută din volei și portarul respinse cu pumnii. Mulțimea se ridica pe picioare, electrizată. Balonul ajunsese la picioarele lui Alecu. Acesta trase puternic sub bara de sus. O robinsonadă și mingea fu respinsă a doua oară. Picioruș, venit din urmă, o reluă cu efect. Portarul, prins pe picior greșit, nu mai avu ce să facă. Era 2—0.

Moșa Mariancovici îl gîtuise pe director în clipa următoare :

— Spune, *uice*, ai mai văzut un gol ca ăsta ?

Urmară trei minute de derută în rîndul ieșenilor. În cele din urmă, linia de mijloc a echipei „Spartak“ scoase balonul în jumătatea de teren a „albaștrilor“. După cinci minute de dominare a oaspeților, gazdele se regăsiră. Privit de sus, jocul echipei silozului părea de o geometrie precisă. Mingea era purtată în adîncime și lateral de la un jucător la altul, fără efort. „Spartak“ se apăra cu zece oameni, zadarnic. După încă șapte minute de hărțuială, zidul apărării fu străpuns a treia oară. La un balon înalt, Mucală stopă pe piept, fentă scurt și trase fulgerător în muchea barei. O bîlbîială și extrema stîngă săltă mingea peste cinci apărători. Un rist și Alecu „puse“ al treilea gol în colțul din dreapta al porții.

Se putea spune că „Steaua“ se afla cu o jumătate de picior în Divizia „B“ ! Ieșenii se prăbușiră. Petrescu III se lăsă în iarba din spatele plasei porții sale.

Al patrulea punct fu înscris aproape imediat. Mecanicul primise ușor pe jos mingea de la portar, o trimise fără să mai aștepte tocmai pe partea dreaptă, de unde, cu un pas scurt, Cîșu o împinse printre doi apărători lui Mucală. După o scurtă cursă, centrul atacant al „albaștrilor“ fu culcat la pămînt.

11 metri ! Arbitrul fluieră scurt, acoperind huiduielile. Penaltiul fu executat de Alecu. Un șut precis și portarul nu mai putu să schițeze nici un gest.

Însuflețirea spectatorilor nu mai cunoștea margini. Plasa de sîrmă abia mai susținea trupurile celor ce aruncau cu șepcile în sus de entuziasm. Luca simți pe umeri

brațele lui Mangîru. Acesta nu se mai putuse stăpîni și intrase pe teren însoțit de sîrb.

Urmă o perioadă de cădere a gazdelor. Fiind siguri de victorie, încetară să mai atace cu insistență și plimbau mai mult mingea de la unul la altul.

La o greșeală a lui Fane-Mahomed, care aruncase rău o minge dinafara terenului, extrema stîngă a ieșenilor trase de departe în bară. Balonul fu reluat în plasă de un jucător aflat în apropierea porții. Încurajați, „roșii“ continuă atacurile. Nemaiavînd ce să piardă, jucau fără teamă cu toată apărarea înaintea. În două minute, marcară din nou. După un sprint scurt pe dreapta, extrema oaspeților ridică balonul în 16 metri. Bibiloi sări prea devreme și centrul înaintaș, pe care-l marcaseră cu strășnicie pînă atunci, introduse balonul cu capul în poartă, pe lîngă Crețu, ieșit greșit înaintea.

Urmă tăcerea speriată a stadionului. Meciul se reechilibrase pe neașteptate, cînd nimeni nu se mai aștepta. Luca se ridică nervos de la locul său. Moșa Mariancoviici arunca lui Gică și lui Fane blestemele cele mai teribile. Mangîru începuse să fumeze din nou nervos.

— Ce-i facem, că acum egalează ăștia !

— Ține-ți firca ! îl încuraja cu jumătate de gură sîrbul, palid și el de spaimă.

„Albaștrii“ avură cîteva clipe de derută. Jucătorii deveniseră din nou nervoși și începuseră să se certe. Antrenorul interveni energic de pe margine.

Mai erau cincisprezece minute de joc și „Spartak“ continua să atace. Petrescu, puțin mai însuflețit de evoluția scorului, ridicase ochii din nou la joc.

Un meci ca acesta nu mai văzuseră cei din C... La un atac pe centrul terenului, Bibiloi atinse mingea cu mîna. Lovitura de 16 metri fu apărută cu greutate de portar.

În minutele următoare, soarta meciului fu decisă. Apărarea „albaștrilor“ făcuse zid, un jucător al oaspeților se apropiase de balon, reclamasă distanța reglementară de nouă metri, pe care Fane-Mahomed n-o respecta în ruptul capului, ieșind mereu înaintea din rînduri și după aceea trăsese sus, cu efect. Numai saltul disperat al lui Crețu împiedică golul. Mingea fu aruncată în corner. În fața porții

gazelor se strînseseră aproape 18 jucători. Balonul pluti cîteva clipe deasupra spațiului de 6 metri, de unde cu o lovitură de cap, Bibiloi îl aruncă peste linia de 16 metri. Cineva trase pe sus, înapoi, portarul îl culese dintr-un pachet de adversari și căzu cu el la pămînt.

— Ține puțin mingea ! îi strigă Luca de pe margine. Era palid și el și simțea cum îi tremură picioarele. Încă un gol ar fi însemnat o nenorocire. „Albaștrii“ aveau nevoie de un minut ca să se repleze.

— Halfii înainte, așa, acum trimite ușor lui Cîșu cu mîna...

Acesta primi balonul, driblă scurt și trimise la Mucală care trecu fără să stopeze o minge „telegrafiată“, tocmai pe dreapta. Calul alergă de-a lungul tușei, cu doi adversari după el, se opri brusc, driblă și pasă deasupra spațiului porții. Portarul sări, blocă și aruncă mingea iute dincolo de centrul terenului. Și acest atac prin surprindere abia fu oprit de „albaștri“. Bibiloi luptă pe centru, degajă slab, cineva trase la întîmplare, balonul se învîrți cîteva secunde pe linia porții. Crețu, prins pe picior greșit, plonjă zadar-nic. Mecanicul, venit din urmă, abia mai avu timp să devieze direcția mingii cu spișul. Cineva o reluă puternic în bară, urmă un strigăt de groază al galeriei și, într-un nor de praf, Crețu căzu cu trei adversari la pămînt. Undeva, în colțul careului de 6 metri, Fane-Mahomed lupta cu extrema lui, care alerga foarte repede. Urmă o centrare, portarul abia ridicat pluti pe deasupra tuturor și boxă pînă la Gică-Marafet. Nemaiavînd ce face, fundașul trimise în corner. Jumătatea de teren a „albaștrilor“ se umplu din nou.

Era greu de spus în minutul acela dacă norocul sau voința jucătorilor va face ca avantajul să fie menținut. Moșa Mariancovici nu-și mai găsea locul. Se ridica în picioare, ar fi intrat pe teren, își lovea obrazul cu palmele, tot delirul acela colectiv îl făcea să turbeze. Galeria ieșenilor, care nu prea se auzise pînă atunci, își încuraja frenetic echipa. Erau vreo două sute de inși, înarmați cu pîlnii de gramofon și cornete de carton.

— Spartak ! Spartak ! Spartak !

De la peluză, se auziră șuierături. În vacarmul acesta nu era greu să te pierzi. Mingea se plimba de la o poartă

la alta. Crețu avea fața crispată, striga răgușit ceva fundașilor. Totul era un huiet amestecat ca într-o furtună marină. Minutele se scurgeau cu încetineală. În al optzeci și unulea, Picioruș driblă doi adversari la centru, trimise mingea lui Mucală, aflat în momentul acela pe extrema dreaptă. Acesta înaintă în viteză și din colțul terenului, aproape de steagul de corner, trimise la semiînălțime, peste apărarea derutată a ieșenilor. O clipă, spectatorii crezură că balonul va ieși afară. Alecu strigă de undeva din spate :

— Lasè !

Și venit ca un bolid în plină viteză, se aruncă înainte ca să mai ajungă mingea care trecu în viteză pe lângă ceilalți jucători. O lovitură cu capul din plonjon și sfera de piele se odihnea în plasă. 5—2 ! Fusesse un gol de toată frumusețea ! Ceilalți jucători ai „albaștrilor“ îl îmbrățișară la mijlocul terenului.

Publicul era în picioare. Bărbații se sărutau de entuziasm. Colonelul Pătrulescu își aruncase bastonul în aer și acum îl căuta printre picioarele vecinilor săi de bancă.

— Țineți-vă bine, băieți ! se bâlbâia președintele colectivului sportiv.

Juniorii, aflați undeva în colțul tribunei, răgușiseră și băteau în niște table ruginite ca să facă zgomot. Hamalii își aruncaseră șepcile în spatele porții lui Crețu.

„Spartak“ avu o revenire. Ca orice organism care se simte învins, jucătorii dădură tot ce mai puteau. Ultimele șapte minute se jucară în jumătatea „albaștrilor“. Fu o luptă istovitoare. Nu lipsiră obstrucțiile. Fane-Mahomed aruncă toate baloanele afară din teren.

De câteva ori, mingea fu reținută în tribune de spectatori. Luca le strigă cîtorva să înapoieze balonul. Nu-l mai asculta nimeni. Era inutil să se întrebuițeze astfel de ter-tipuri, pentru că arbitrul tot marca timpul.

În ultimele trei minute, Crețu apăară două șuturi grele la păianjen. Fusesse tot ce mai putuseră să facă oaspeții în acest timp scurt.

Sfîrșitul meciului îi găsi pe jucătorii din C... îmbrățișați, cu tricourile umezite. Salutul se făcu nereglementar, dar nimeni nu mai ținea seama de asta acum.

În aceeași seară, aproape de miezul nopții, în restaurantul *Trecerea Dunării*, abia văzîndu-se de după buchețele mari de flori cumpărate de președintele sindicatului cu numai cîteva ore în urmă, Moșa Mariancovici putu să fie auzit, după cîteva luni, repovestindu-și „isprăvile“ sale de internațional.

Și pentru că erau cu toții destul de bine dispuși, nu-l mai contrazicea nimeni.

— Cînd am fost la Olimpiada de la Montevideo, spune sîrbul, bîlbîindu-se amețit puțin de vinul băut...

— I-ai făcut splina piftie portarului ! îl completară în cor jucătorii.

— Exact ! De unde știți ? se miră frizerul. Poate v-am mai spus chestia asta o dată.

— Mai bine zi-ne ceva despre meciul de la Madrid cu Zamora ! cerură cîtiva.

În clipa aceea intră pe ușă Mangîru. Dumitru Mîțu și președintele colectivului sportiv îl căutaseră imediat după meci, dar directorul nu putuse să fie găsit. Toate capetele se întoarseră spre el. Moșa Mariancovici își întrerupse discursul.

Mangîru se așază lîngă președintele sindicatului și ridică un pahar de vin în cinstea echipei de fotbal. Era palid și Luca ghici mai mult că se întîmplase ceva neobișnuit. „Tunul sîrb“ reîncepuse...

— Ce s-a-ntîmplat ? întrebă Mîțu în șoaptă, îngrijorat și el de absența celuiilalt.

— Nimic, nimic, spuse directorul. Ridică mai bini privirile, să nu se bagi de seamă că sînt supărat.

— Spune, domnule, ce s-a-ntîmplat ?

Și în timp ce ceilalți îl ascultau pe frizer, Mangîru îi povesti lui Mîțu că imediat după meci fusese chemat la siloz de către miliția locală. Aceasta cerceta împreună cu doi membri ai comitetului de fabrică la magazia de însilozare. Fostul magaziner, Crăciunescu, fusese arestat și măr-

turisesse că avea legături cu Pantelimon și Vizante, prinși și ei.

Nici președintelui sindicatului nu-i mai ardea de petrecere. Vru să se ridice să meargă la siloz, dar directorul îl opri furios :

— Ci ești într-o urechi ? Vrei să stricăm plăcerea băieților ?

— Dar...

— N-ai să te miști din locul tău. Zîmbești, că se uită antrenorul la noi, ci dracu...

Luca întrebă peste capetele câtorva jucători :

— S-a întâmplat ceva, tovarășe Mangîru ?

— Nimic. N-am mai scăpat di prieteni care mă felicitau. Le-am spus să vie la dumneata...

Moșa Mariancovici își continua evocarea, visător, cu ochii mici, deși nu-l mai asculta nimeni :

— Atunci i-am strigat lui Tirnanici : „Uice, pune-mi una să-l învăț minte pe buzatul ăsta cum se marchează un gol ca lumea !“ „Na, frățioare“, mi-a zis și cînd am tras o dată, l-am văzut pe Zamora cum se face ca o lămîie, cît era el de brunet. În minutul 55, Boșkovici a alergat înainte cu balonul. Am țipat la el : „Dai mie !“ Cu stînga am pus-o ușurel sub bară. Noroc că *pantera* a sărit și cu un salt a scos-o-n corner. Spaniolii să moară și mai multe nu...

Luca zîmbi. Vinul îl încălzise, ar fi cîntat de bucurie, ca atunci cînd echipa lui cîștigase cu ani în urmă Cupa României. În timpul meciului avusese de cîteva ori impresia că totul e pierdut, că niciodată nu va mai avea curajul să ia de la cap încercarea aceasta de a transforma o echipă, cum era cea a silozului, într-un „unsprezece“. Dar acum, chiar chipul îngrijorat puțin, chinuit de un necaz neștiut, al directorului, nu reușea să-l facă să uite că trăia ziua unei victorii grele, obținută cu îndoieli și eforturi. Ar fi vrut să le spună ceva jucătorilor săi, să le mulțumească pentru puterea lor de luptă, dar cum puteai să-l întrerupi pe Moșa Mariancovici, fericit că i se îngăduie, fără să fie luat peste picior, să-și povestească isprăvile sale imaginare ?

Lei 11,50